

Obec Veľké Rovné, Obecný úrad Veľké Rovné, Veľké Rovné 1621, 013 62 Veľké Rovné

Územný plán obce Veľké Rovné

Správa o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vypracovaná podľa prílohy č. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

december 2024, Bratislava

Spracovateľ správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie
EKO - GEO - CER, s. r. o., M. C. Sklodowskej 1512/19, 851 04 Bratislava

Obsah

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	4
I. Základné údaje o obstarávateľovi	4
1. OZNAČENIE.....	4
2. SÍDLO.....	4
3. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU OBSTARÁVATEĽA, OSOBY S ODBORNOU SPÔSOBILOSŤOU NA OBSTARÁVANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV A ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE OBCAMI A SAMOSPRÁVNymi KRAJMI (§ 2A STAVEBNÉHO ZÁKONA), OD KTOREJ MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII, A MIESTO NA KONZULTÁCIE.....	4
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	4
1. NÁZOV.....	4
2. ÚZEMIE.....	4
3. DOTKNUTÉ OBCE.....	4
4. DOTKNUTÉ ORGÁNY.....	5
5. SCHVAĽUJÚCI ORGÁN.....	5
6. VYJADRENIE O VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE.....	5
B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	5
I. Údaje o vstupoch.....	5
1. PŮDA – ZÁBER PŮDY CELKOM V HA, Z TOHO ZASTAVANÉ ÚZEMIE, Z TOHO DOČASNÝ A TRVALÝ ZÁBER.....	5
2. VODA, Z TOHO VODA PITNÁ, ÚŽITKOVÁ, ZDROJ VODY (VEREJNÝ VODOVOD, POVRCHOVÝ ZDROJ, INÝ), ODKANALIZOVANIE.....	11
3. SUROVINY – DRUH, SPOTREBA, SPÔSOB ZÍSKAVANIA.....	21
4. ENERGETICKÉ ZDROJE – DRUH, SPOTREBA.....	21
5. NÁROKY NA DOPRAVU A INÚ INFRAŠTRUKTÚRU.....	29
II. Údaje o výstupoch	37
1. OVZDUŠIE – HLAVNÉ ZDROJE ZNEČISTENIA OVZDUŠIA (STACIONÁRNE, MOBILNÉ), KVALITATÍVNA A KVANTITATÍVNA CHARAKTERISTIKA EMISÍ, SPÔSOB ZACHYTÁVANIA EMISÍ, SPÔSOB MERANIA EMISÍ.....	37
2. VODA – CELKOVÉ MNOŽSTVO, DRUH A KVALITATÍVNE UKAZOVATELE VYPÚŠŤANÝCH ODPADOVÝCH VÔD, MIESTO VYPÚŠŤANIA (RECIPIENT, VEREJNÁ KANALIZÁCIA, ČISTIAREŇ ODPADOVÝCH VÔD), ZDROJ VZNIKU ODPADOVÝCH VÔD, SPÔSOB NAKLADANIA.....	42
3. ODPADY – CELKOVÉ MNOŽSTVO, SPÔSOB NAKLADANIA S ODPADMI.....	46
4. HLUK A VIBRÁCIE.....	50
5. ŽIARENIE A INÉ FYZIKÁLNE POLIA.....	53
6. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE.....	54
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	28
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	61
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	61
1. HORNINOVÉ PROSTREDIE – INŽINIERSKO-GEOLOGICKÉ VLASTNOSTI, GEODYNAMICKÉ JAVY, LOŽISKÁ NERASTNÝCH SUROVÍN, GEOMORFOLOGICKÉ POMERY, STAV ZNEČISTENIA HORNINOVÉHO PROSTREDIA.....	61
2. KLIMATICKÉ POMERY – ZRÁŽKY, TEPLOTA, VETERNOSŤ.....	102
3. OVZDUŠIE – STAV ZNEČISTENIA OVZDUŠIA.....	104
4. VODNÉ POMERY – POVRCHOVÉ VODY, PODZEMNÉ VODY VRÁTANE GEOTERMÁLNYCH, MINERÁLNYCH, PRAMENE A PRAMENNÉ OBLASTI VRÁTANE TERMÁLNYCH A MINERÁLNYCH PRAMEŇOV, VODOHOSPODÁRSKY CHRÁNENÉ ÚZEMIA, STUPEŇ ZNEČISTENIA PODZEMNÝCH A POVRCHOVÝCH VÔD.....	107
5. PŮDNE POMERY – KULTÚRA, PŮDNY TYP, PŮDNY DRUH A BONITA, STUPEŇ NÁCHYLNOSTI NA MECHANICKÚ A CHEMICKÚ DEGRADÁCIU, KVALITA A STUPEŇ ZNEČISTENIA PŮD.....	122
6. FAUNA, FLÓRA – KVALITATÍVNA A KVANTITATÍVNA CHARAKTERISTIKA, CHRÁNENÉ VZÁCNÉ A OHROZENÉ DRUHY A BIOTOPY, VÝZNAMNÉ MIGRAČNÉ KORIDORY ŽIVOČÍCHOV.....	135

7.	KRAJINA – ŠTRUKTÚRA, TYP, SCENÉRIA, STABILITA, OCHRANA.	155
8.	CHRÁNENÉ ÚZEMIA, CHRÁNENÉ STROMY A OCHRANNÉ PÁSMA PODĽA OSOBNÝCH PREDPISOV, ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY.	162
9.	OBYVATEĽSTVO – DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE, SÍDLA, AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA.	176
10.	KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIATKY A POZORUHODNOSTI, ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ.....	205
11.	PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY.	208
12.	INÉ ZDROJE ZNEČISTENIA.	208
13.	ZHODNOTENIE SÚČASNÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH PROBLÉMOV.	216
III.	Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie	216
1.	VPLYVY NA OBYVATEĽSTVO – POČET OBYVATEĽOV DOTKNUTÝCH VPLYVMI NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DOTKNUTÝCH OBCIACH, ZDRAVOTNÉ RIZIKÁ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ DÔSLEDKY A SÚVISLOSTI, NARUŠENIE POHODY A KVALITY ŽIVOTA, PRIJATEĽNOSŤ ČINNOSTI PRE DOTKNUTÉ OBCE, INÉ VPLYVY.	216
2.	VPLYVY NA HORNINOVÉ PROSTREDIE, NERASTNÉ SUROVINY, GEODYNAMICKÉ JAVY A GEOMORFOLOGICKÉ POMERY.	227
3.	VPLYVY NA KLIMATICKÉ POMERY.....	232
4.	VPLYVY NA OVZDUŠIE.	233
5.	VPLYVY NA VODNÉ POMERY.	237
6.	VPLYVY NA PÔDU.	247
7.	VPLYVY NA FAUNU, FLÓRU A ICH BIOTOPY.	254
8.	VPLYVY NA KRAJINU – ŠTRUKTÚRU A VYUŽÍVANIE KRAJINY, SCENÉRIU KRAJINY.	255
9.	VPLYVY NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA A OCHRANNÉ PÁSMA, NA ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY.....	256
10.	VPLYVY NA KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIATKY, VPLYVY NA ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ.	261
11.	VPLYVY NA PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY.....	262
12.	INÉ VPLYVY.	263
13.	KOMPLEXNÉ POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI, VZÁJOMNÝCH VZŤAHOV A ICH POROVNANIE S PLATNÝMI PRÁVNÝMI PREDPISMI.	263
IV.	Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	268
V.	Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom.....	288
1.	TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU.....	288
2.	POROVNANIE VARIANTOV.....	289
VI.	Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	293
VII.	Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	293
VIII.	Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie	294
IX.	Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis	340
X.	Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u obstarávateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	340
XI.	Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa.	340

PRÍLOHA

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie.

Obec Veľké Rovné

2. Sídlo.

Obecný úrad Veľké Rovné, Veľké Rovné 1621, 013 62 Veľké Rovné

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi, od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie.

- Mgr. Ladislav Korček, starosta obce Veľké Rovné, Obecný úrad Veľké Rovné, Veľké Rovné 1621, 013 62 Veľké Rovné, tel. č.: +421 41 558 2314, +421 917 620 055, e-mail: ladislav.korcek@velkerovne.sk
- Ing. Marta Slámková, odborne spôsobilá osoba na obstaranie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcí (registračné číslo: 108), tel. č. +421 917 247 801, e-mail: slamkova@gmail.com

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov.

Územný plán obce Veľké Rovné

2. Územie.

Kraj: Žilinský
Okres: Bytča
Obec: Veľké Rovné
Katastrálne územia: Veľké Rovné
Základné sídelné jednotky: Veľké Rovné,
Potoky,
Bieščari,
Marinovci,
Nižný Žarnov,
Zadný Madzín,
Ivor,
Ráztoky,
Osobité
a Črtná

3. Dotknuté obce.

Obce Veľké Rovné, Kolárovice, Kotešová, Vysoká nad Kysucou, Dlhé Pole a mesto Turzovka

4. Dotknuté orgány.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
Dopravný úrad
Žilinský samosprávny kraj
Krajský pamiatkový úrad Žilina
Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Žiline
Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Žilina
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline
Regionálna veterinárna a potravinová správa Žilina
Okresný úrad Žilina
Okresný úrad Bytča
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Žilina
Obvodný bankský úrad v Banskej Bystrici
Obec Veľké Rovné

5. Schvaľujúci orgán.

Obecné zastupiteľstvo obce Veľké Rovné

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.

Schválenie navrhovaného strategického dokumentu nebude mať vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda – záber pôdy celkom v ha, z toho zastavané územie, z toho dočasný a trvalý záber.

Návrh použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je spracovaný v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MP SR č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení vyhlášky MPA RV SR č. 59/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podklady k vyhodnoteniu boli získané z portálu katastrálneho úradu, Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra - Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy / Regionálne pracovisko Banská Bystrica a LGIS. Riešené územie sa nachádza v rámci zastavaného územia ako aj mimo zastavaného územia obce Veľké Rovné.

Navrhované lokality v rámci navrhovaného strategického dokumentu patria podľa kódu BPEJ do klimatických regiónov:

- 08 mierne chladného, mierne vlhkého s priemernou teplotou vzduchu v januári -3 - - 6 °C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 – 14 °C,
- 09 chladného, vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári -4 - - 6 °C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 – 13 °C,

- 10 veľmi chladný, vlhký, suma priemerných denných teplôt nad 10 °C, za rok je 1 800°C a menej, dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5 °C je 182 dní, klimatický ukazovateľ zavláženia (rozdiel potenciálneho výparu a zrážok) za obdobie jún - august je 50 - 0 mm, s priemernou teplotou vzduchu v januári -5 - - 6 °C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie apríl - september 10 – 11 °C.

Na dotknutých lokalitách sa vytvorili na pôdotvorných substrátoch tieto druhy pôdy:

- 06 fluvizeme kultizemné, stredne ťažké,
- 14 fluvizeme kultizemné, stredne ťažké až ľahké, plytké,
- 66 kambizeme kultizemné, kyslé, zo zvetralín flyša, stredne ťažké až ľahké,
- 69 kambizeme pseuglejové na flyši, stredne ťažké,
- 82 kambizeme na flyši, na výrazných svahoch: 12 – 25°, stredne ťažké, až ťažké (veľmi ťažké).

Dotknuté BPEJ sú zaradené do týchto kvalitatívnych skupín :

- 5 0806045,
- 6 0869242, 0869342,
- 7 0814062, 0869442, 0869542, 1066445,
- 9 0882782, 0882982, 0982882, 1082882, 0982682, 0882682, 0982683, 0982883, 0982672, 1082673, 0982685, 1082685, 0882882,

Dotknuté lokality sú z hľadiska zrnitosti pôdy zaradené do nasledujúcich:

- 2 - stredne ťažké pôdy (hlinité),
- 3 - ťažké pôdy (ílovitohlinité),
- 5 - stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité).

Kategórie zrnitosti pôdy vychádzajú z Novákovej klasifikačnej stupnice zrnitosti.

Predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy je vypracovaný v zmysle MP SR č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení vyhlášky MPA RV SR č. 59/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a požiadaviek dotýkajúcich sa ochrany PP ustanovených v zákone č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a NV SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov.

Predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy:

- variant 1: celková výmera riešených lokalít v k. ú. Veľké Rovné je spolu 28,15 ha, z toho 10,69 ha je záber poľnohospodárskej pôdy. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 8,02 ha.
- variant 2: Celková výmera riešených lokalít v k. ú. Veľké Rovné je spolu 28,15 ha, z toho 12,82 ha je záber poľnohospodárskej pôdy. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 10,15 ha.

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad riešených lokalít a ich funkčné zameranie vo variante 1:

funkčné využitie	lokality
Lokality určené pre rozvoj IBV	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 17
Lokality určené pre rozvoj IBV rekreácie	8a, 10, 15, 16, 18
Lokality určené pre rozvoj HBV	3
Lokality určené pre rozvoj rekreácie	14, 19, 20
Lokality určené pre rozvoj OV (cintorín)	21

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad riešených lokalít a ich funkčné zameranie vo variante 2:

funkčné využitie	lokality
Lokality určené pre rozvoj IBV	2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 17
Lokality určené pre rozvoj IBV rekreácie	8a, 10, 15, 16, 18
Lokality určené pre rozvoj HBV	1, 3
Lokality určené pre rozvoj rekreácie	14, 19, 20
Lokality určené pre rozvoj OV (cintorín)	21

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde vo variante 1:

lokality číslo	katastrálne územie	funkčné využitie	výmera lokality celková v ha	predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			vykonané investičné zásahy v ha	užívateľ poľnohosp. pôdy	
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	výmera lokality v ha			najkvalitnejšia PP v ha
1	Veľké Rovné	IBV	3,3	1,07	0806045/5	0,80	0,80	-	SO
		IBV			0869242/6	0,19	0,19	-	SO
		IBV			0882682/9	0,08	0,08	-	SO
2		IBV	1,56	0,51	0882782/9	0,40	0,00	meliorácie	SO
					0882682/9	0,11	0,11	-	SO
3		HBV	0,11	0,11	0869242/6	0,11	0,11	-	SO
4		IBV	1,58	0,52	0882682/9	0,15	0,15	-	SO
					0869242/6	0,09	0,09	-	SO
					0814062/7	0,04	0,04	-	SO
	0882782/9				0,12	0,00	-	SO	
	0869442/7				0,05	0,05	-	SO	
	0806045/5				0,03	0,03	-	SO	
5	IBV	1,55	0,52	0882682/9	0,33	0,33	-	SO	
				0869442/7	0,19	0,19	-	SO	
6	IBV	1,64	0,56	0882782/9	0,29	0,00	-	SO	
				0869542/7	0,27	0,27	-	SO	
7	IBV	1,99	0,68	0882682/9	0,40	0,40	-	SO	
				0869442/7	0,15	0,15	-	SO	
				0869542/7	0,08	0,08	-	SO	
				0869342/6	0,05	0,00	-	SO	
8	IBV	9,55	4,25	0882682/9	4,25	4,25	-	SO	
8a	rekreácia	0,35	0,12	0882682/9	0,12	0,12	-	SO	
9	IBV	0,37	0,12	0814062/7	0,09	0,09	-	SO	
				0882882/9	0,03	0,00	-	SO	

lokality číslo	katastrálne územie	funkčné využitie	výmera lokality celková v ha	predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			vykonané investičné zásahy v ha	užívateľ poľnohosp. pôdy	
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	výmera lokality v ha			najkvalitnejšia PP v ha
10		IBV, rekreácia	0,3	0,13	0882982/9	0,04	0,00	-	SO
					0814062/7	0,09	0,09	-	SO
11		IBV	0,08	0,03	0882682/9	0,03	0,03	-	SO
12		IBV	0,08	0,03	0882682/9	0,03	0,03	-	SO
13		IBV	0,2	0,07	0882682/9	0,07	0,07	-	SO
14		rekreácia	0,45	0,15	0982882/9	0,15	0,00	-	SO
15		IBV, rekreácia	1,22	0,41	0982882/9	0,23	0,00	-	SO
					1082882/9	0,07	0,00	-	SO
					0982682/9	0,11	0,00	-	SO
16		IBV, rekreácia	0,62	0,22	0982683/9	0,15	0,00	-	SO
					0982883/9	0,07	0,00	-	SO
17		IBV	0,4	0,14	0982682/9	0,09	0,00	-	SO
					0982672/9	0,05	0,00	-	SO
18		IBV, rekreácia	0,44	0,16	0982672/9	0,12	0,00	-	SO
					1082673/9	0,04	0,00	-	SO
19		rekreácia	0,27	0,09	0982685/9	0,09	0,00	-	SO
20		rekreácia	1,94	0,65	1082685/9	0,57	0,00	meliorácie	SO
					1066445/7	0,08	0,08	-	SO
21		cintorín	0,15	0,15	0869542/7	0,08	0,08	-	SO
					0869242/6	0,07	0,07	-	SO
Celkom lokality			28,15	10,69		10,69	8,02		

Vysvetlivky:

IBV - funkcia bývania v rodinných domoch a všetky prípustné funkcie v zmysle príslušného regulatívu,

Rekreácia - funkcia rekreácie a všetky prípustné funkcie v zmysle príslušného regulatívu,

HBV - funkcia bývania v bytových domoch a všetky prípustné funkcie v zmysle príslušného regulatívu,

SO - súkromné osoby

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde vo variante 2:

lokality číslo	katastrálne územie	funkčné využitie	výmera lokality celková v ha	predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			vykonané investičné zásahy v ha	užívateľ poľnohosp. pôdy	
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	výmera lokality v ha			najkvalitnejšia PP v ha
1	Veľké Rovné	HBV, IBV	3,3	3,2	0806045/5	2,40	2,40	-	SO
		IBV			0869242/6	0,56	0,56	-	SO
		IBV			0882682/9	0,24	0,24	-	SO

lokality číslo	katastrálne územie	funkčné využitie	výmera lokality celková v ha	predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			vykonané investičné zásahy v ha	užívateľ poľnohosp. pôdy	
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	výmera lokality v ha			najkvalitnejšia PP v ha
2		IBV	1,56	0,51	0882782/9	0,40	0,00	meliorácie	SO
					0882682/9	0,11	0,11	-	SO
3		HBV	0,11	0,11	0869242/6	0,11	0,11	-	SO
4		IBV	1,58	0,52	0882682/9	0,15	0,15	-	SO
					0869242/6	0,09	0,09	-	SO
					0814062/7	0,04	0,04	-	SO
					0882782/9	0,12	0,00	-	SO
					0869442/7	0,05	0,05	-	SO
					0806045/5	0,03	0,03	-	SO
					0869242/6	0,04	0,04	-	SO
5		IBV	1,55	0,52	0882682/9	0,33	0,33	-	SO
					0869442/7	0,19	0,19	-	SO
6		IBV	1,64	0,56	0882782/9	0,29	0,00	-	SO
					0869542/7	0,27	0,27	-	SO
7		IBV	1,99	0,68	0882682/9	0,40	0,40	-	SO
					0869442/7	0,15	0,15	-	SO
					0869542/7	0,08	0,08	-	SO
					0869342/6	0,05	0,00	-	SO
8		IBV	9,55	4,25	0882682/9	4,25	4,25	-	SO
8a		rekreácia	0,35	0,12	0882682/9	0,12	0,12	-	SO
9		IBV	0,37	0,12	0814062/7	0,09	0,09	-	SO
					0882882/9	0,03	0,00	-	SO
10		IBV, rekreácia	0,3	0,13	0882982/9	0,04	0,00	-	SO
					0814062/7	0,09	0,09	-	SO
11		IBV	0,08	0,03	0882682/9	0,03	0,03	-	SO
12		IBV	0,08	0,03	0882682/9	0,03	0,03	-	SO
13		IBV	0,2	0,07	0882682/9	0,07	0,07	-	SO
14		rekreácia	0,45	0,15	0982882/9	0,15	0,00	-	SO
15		IBV, rekreácia	1,22	0,41	0982882/9	0,23	0,00	-	SO
					1082882/9	0,07	0,00	-	SO
					0982682/9	0,11	0,00	-	SO
16		IBV, rekreácia	0,62	0,22	0982683/9	0,15	0,00	-	SO
					0982883/9	0,07	0,00	-	SO

lokality číslo	katastrálne územie	funkčné využitie	výmera lokality celková v ha	predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			vykonané investičné zásahy v ha	užívateľ poľnohosp. pôdy	
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	výmera lokality v ha			najkvalitnejšia PP v ha
17		IBV	0,4	0,14	0982682/9	0,09	0,00	-	SO
					0982672/9	0,05	0,00	-	SO
18		IBV, rekreácia	0,44	0,16	0982672/9	0,12	0,00	-	SO
					1082673/9	0,04	0,00	-	SO
19		rekreácia	0,27	0,09	0982685/9	0,09	0,00	-	SO
20		rekreácia	1,94	0,65	1082685/9	0,57	0,00	meliorácie	SO
					1066445/7	0,08	0,08	-	SO
21		cintorín	0,15	0,15	0869542/7	0,08	0,08	-	SO
					0869242/6	0,07	0,07	-	SO
Celkom lokality			28,15	10,69		10,69	8,02		

Vysvetlivky:

IBV - funkcia bývania v rodinných domoch a všetky prípustné funkcie v zmysle príslušného regulatívu,

Rekreácia - funkcia rekreácie a všetky prípustné funkcie v zmysle príslušného regulatívu,

HBV - funkcia bývania v bytových domoch a všetky prípustné funkcie v zmysle príslušného regulatívu,

SO - súkromné osoby

NV SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov sa niektoré pôdy preradili do zoznamu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Z dotknutých pôd sú v katastri obce Veľké Rovné tieto BPEJ: **0806045**, **0814062**, 0814065, **0869242**, 0869412, **0869442**, **0869542**, 0872422, 0878462, 0878463, 0882672, **0882682**, 0914061, 0966432, 0978462, 1066442, **1066445**. Hrubo vyznačené BPEJ sú predmetom záujmu budúceho odňatia poľnohospodárskej pôdy.

Vo **variante 1** do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvažovanej poľnohospodárskej plošnej výmery pôdy patrí **8,02 ha**.

Vo **variante 2** do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvažovanej poľnohospodárskej plošnej výmery pôdy patrí **10,15 ha**.

Obec Veľké Rovné je vidiecke sídlo určené pre bývanie, rekreačné využitie, lesníctvo a poľnohospodársku výrobu. Stavebný rozvoj bytovej výstavby je možný vo vymedzených lokalitách v bezprostrednej nadväznosti na zastavané územie. Z urbanistického hľadiska je logické pokračovať v rozvoji obce v nadväznosti na skutočne zastavané územie a vybudovanú technickú infraštruktúru. Vzhľadom k tomu, že najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy sa nachádzajú po obvode zastavaného územia, nedá sa vyhnúť ich záberu. Navrhované lokality na rozvoj sa budú zastavovať postupne, tak aby sa poľnohospodárska pôda dala využívať čo najdlhšie.

Z uvedeného vyplýva, že environmentálne vhodnejší sa javí variant 1, kedy dôjde k menšiemu záberu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území.

Zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy:

- rešpektovať platnú legislatívu (zákon NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zachovať poľnohospodársku produkciu až do realizácie stavieb na poľnohospodárskej pôde,
- realizovať trvalé vyňatie z poľnohospodárskej pôdy iba na plochách odsúhlasených trvalých záberov poľnohospodárskej pôdy postupne podľa záujmu o výstavbu,

- na plochách dočasných záberov poľnohospodárskej pôdy realizovať dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy, následne ich rekultiváciu, pôdy trvalého záberu odhumusovať a vrchnú humusovú vrstvu pôdy použiť na rekultivácie plôch na území obce,
- po stavebných prácach zabezpečiť rekultiváciu územia, po ukončení terénnych a stavebných prác realizovať terénne úpravy s následným zatrávením voľných nezastavaných plôch a doplnením vyššej vegetácie.

V k. ú. Veľké Rovné sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- odvodňovací kanál krytý (evid. č. 5313 100 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1984 o celkovej dĺžke 0,188 km v krytom profile v rámci vodnej stavby „OP Kotešová - Veľké Rovné“ (evid. č. 5313 100);
- odvodňovací kanál krytý (evid. č. 5313 107 003), ktorý bol vybudovaný v roku 1990 o celkovej dĺžke 0,118 km (0,014 km v otvorenom profile a 0,114 km v krytom profile) v rámci vodnej stavby „OP Kotešová“ (evid. č. 5313 107).

Zároveň v k. ú. Veľké Rovné je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom neznámeho vlastníka.

Odvodňovacie kanále v prípade realizácie výstavby bude potrebné rešpektovať, vrátane ochranného pásma 5 m od brehovej čiary kanála v otvorenom profile a 5 m od osi kanála v krytom profile. Križovanie alebo súbeh inžinierskych sietí a komunikácií s kanálom je potrebné navrhnuť a realizovať v zmysle STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“. Prípadné vypúšťanie akýchkoľvek odpadových vôd do kanála je nutné konzultovať s odborom správy a prevádzky HMZ š.p.. V prípade akéhokoľvek poškodenia odvodňovacích kanálov, bude potrebné ich uviesť do pôvodného prevádzkového stavu.

Meliorácie sa nachádzajú v rozvojových lokalitách č. 2 (IBV) a 20 (rekreácia).

Záber lesných pozemkov sa v rámci rozvojových lokalít nenavrhuje v žiadnom navrhovanom variante.

Navrhovaný strategický dokument navrhuje do roku 2040 rozšírenie v súčasnosti zastavaného územia o navrhované plochy na rozvoj obytnej funkcie, občianskeho vybavenia, rekreácie a výroby v nadväznosti na súčasné zastavané územie obce. Zastavané územie do roku 2040 je na výkresoch vymedzené plnými a zvislo šrafovanými plochami a hranicou navrhovaného zastavaného územia.

2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.

Obec je v súčasnosti zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu Bytča. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je cca. 36 %. Osady nemajú vybudované verejné rozvody vody. Zásobovanie vodou je individuálne, alebo združené z kopaných a vrtaných studní. Verejný vodovod je vo vlastníctve a správe SEVAK a. s. Žilina. Akumulácia vody je zabezpečená vo vodojeme Veľké Rovné s objemom 2 x 250 m³, max. hladina plniaca a vypínacia je 4,7 m a prepád 5 m - preliv, minimum 0,5 m. Max. hladina vo VDĽ je 447,5 m n. m., min. 442,5 m n. m. Voda s VDĽ Veľké Rovné slúži pre samotnú obec a aj pre obec Kotešovú (vrchná časť - Kotešová-Buková spodná časť Kotešová až prímestská časť Hliník nad Váhom). Napájanie VDĽ Veľké Rovné je zabezpečené z vodného zdroja, ktorým je vrt HVR 14 s max. kapacitou 15 l/s. Vo vrte je osadené ponorné čerpadlo, ktoré vytláča vodu do VDĽ. Z VDĽ voda je rozvážacím potrubím distribuovaná do centrálnej časti obce Veľké Rovné a do Kotešovej. Na trase rozvážacieho vodovodného vedenia je pri ČS Veľké Rovné osadená redukčná šachta, ktorá redukuje tlak vody v smere do Kotešovej časť Buková (vstupný tlak 7,8 Bar a výstupný 2,2 Bar). Po trase smerom dole - časť Buková je osadená ďalšia RŠ, ktorá redukuje tlak do samotnej vrchnej časti obce Kotešová až po derivačný kanál Váhu. Pri derivačnom kanáli je osadená ďalšia RŠ, ktorá redukuje vodu do spodnej časti obce Kotešová, až po prímestskú časť Hliník nad Váhom. Existujúca vodovodná sieť slúži na zabezpečenie obyvateľstva pitnou a požiarnou vodou. Pokrýva celú existujúcu zástavbu Ústredia obce. Vrchné časti územia ležia mimo dosahu vodojemu a majú individuálny spôsob zásobovania. Väčšinou sú to kopané studne, ktorých schopnosť zásobovania klesá v čase sucha. Vrtané studne sú menej závislé na zrážkovej činnosti. Osady nemajú vybudované verejné rozvody vody. Zásobovanie vodou je individuálne, alebo združené z kopaných a vrtaných studní. Kopané studne sú náchylné na nedostatok vody v období sucha, čo je dôsledkom geologickej stavby podložja (flyš). Vybudovaním a rozšírením verejných

vodovodov a verejných kanalizácií vrátane čistiarnie odpadových vôd v lokalitách určených na výstavbu IBV, sa doieli zvyšovanie podielu obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov a verejnou kanalizáciou a tým sa zabezpečí ochrana podzemných vôd. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je cca 36 %. V nasledujúcej tabuľke sú údaje o vybavení bytov vodovodom. Počet bytov podľa zásobovania vodou v obci Veľké Rovné k 1. 1. 2021 uvádza nasledujúca tabuľka.

spolu	vodovod v byte zo spoločného zdroja		vodovod v byte z vlastného zdroja		vodovod mimo bytu		bez vodovodu		nezistené						
	byty	(abs.)	(%)	(abs.)	(%)	(abs.)	(%)	(abs.)	(%)	(abs.)	(%)				
1 687	615		36,46	830		49,2	95		5,63	124		7,35	23		1,36

Zdroj: ŠÚ SR

Kopaničiarske osídlenie je rozptýlené v krajine a neumožňuje efektívne využitie existujúcich vodovodných vedení SKV.

Potreba pitnej vody

Obec je v súčasnosti zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je cca 36,46 % (615 bytov). Predpokladá sa, že v roku 2040 bude z verejnej vodovodnej siete zásobovaných min. 50 % bytov z 1 704 bytov, t.j. 852 bytov (rozdiel 237 bytov), čo predstavuje 50 % obyvateľov t.j. 1 687.

Výpočet potreby vody podľa vyhlášky 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií (celá obec):

- Počet obyvateľov obce = 3 374 obyvateľov (výpočtová hodnota je korigovaná na 50 %)
- Špecifická potreba vody pre obyvateľa: 135 /osobu.deň
- Koeficient dennej nerovnomernosti $k_d = 1,6$
- Koeficient hodinovej nerovnomernosti $k_h = 1,8$
- Pre základnú občiansku vybavenosť – predstavuje potreba 15 l/obyv./deň (100 % obyvateľov)
- pre priemysel 120 l/osoba/deň (jednosmenná prevádzka)
- Pre výrobné plochy bola vypočítaná zamestnanosť na základe plochy (využiteľná plocha – 7,0 ha, hustota zamestnanosti – cca 15 zamest./ha => 105 zamestnancov)

Potrebu pitnej vody v roku 2040 uvádza nasledujúca tabuľka:

funkčne využitie	MJ	Spotreba I/MJ	Q_d m ³ /deň	k_d	$Q_{d,max}$ m ³ /deň	k_h	$Q_{h,max}$ l.s ⁻¹	Q_r m ³ /rok
a) obyvatelia 50 %	1 687	135	227,7	1,6	364,4	1,8	7,6	83 127
b) obč. vybavenosť	3 374	15	50,6	1,6	81,0	1,8	1,7	18 473
*c) rekreácia (lôžka)	300	0	0,0	1,6	0,0	1,8	0,0	
d) priemysel, výroba	105	120	12,6	1,6	20,2	1,8	0,4	4 599
Spolu			291,0		465,5		9,7	106198,6

Poznámka: *c) rekreácia – rekreačné objekty sú umiestnené zväčša v osadách, kde sa neuvažuje o zásobovaní vodou z SKV.

Obec Veľké Rovné má vypracovaný Plán prípravy na civilnú ochranu schválený 25. 01. 2019 a tiež núdzového zásobovania pitnou vodou v období krízovej situácie v obci. Jedna výtlačná je v budove Obecného domu č. 1621 v centre obce a druhá v budove Kultúrneho domu Ivor č. 1422. Dokumentáciu obce na úseku HM má obec vypracovanú. Účelové informácie v programe JIS HM EPSIS napíňa zamestnanec OcÚ. V obci sú zriadené dve výtlačne odberných oprávnení. Jedna v budove Obecného domu v centre obce a druhá v Kultúrnom dome v miestnej časti Ivor. Na jednej výtlačni sú štyria členovia a na druhom traja z radov zamestnancov OcÚ a základných škôl v obci. Dovozy odberných oprávnení si zabezpečí obec vlastnými dopravnými prostriedkami. V obci Veľké Rovné je na Obecnom úrade v centre inštalovaná siréna. V ďalších stupňoch dokumentácie je potrebné rešpektovať ustanovenia vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení vyhlášok MV SR č. 442/2007 Z. z., ktorou sa mení vyhláška

MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany a 15/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 442/2007 Z. z..

Posúdenie vodojemu

Maximálna denná potreba pre obec je **465,5** m³.d⁻¹. Minimálna potrebná miera akumulácie 60 % z maximálnej dennej potreby je **279,3** m³. Existujúca akumulácia 500 m³ vo vodojeme Veľké Rovné **vyhovuje** pre potreby obce Veľké Rovné do roku 2040. Do výpočtu neboli zaradené ani potreby areálu družstva, ktorý ak sa obnoví prevádzka bude mať vybudované vlastné zdroje pitnej vody, prípadne bude dopojený na verejný vodovod a nebola započítaná prípadná potreba technologickej vody výrobných areálov.

Potreba vody pre miestne časti Kotešová (vrchná časť - Kotešová-Buková spodná časť Kotešová až prímestská časť Hliník nad Váhom) predstavuje odhadom 1 500 obyvateľov a maximálna denná potreba vody Q_d - 348 m³/deň, minimálna potrebná miera akumulácie 60 % = 208,8 m³/deň.

Celé posudzované územie zásobované z VDJ Veľké Rovné predstavuje:

- $Q_{\text{Veľké Rovné}} - 279,3 + Q_{\text{Kotešová}} - 208,8 = 488,1$ m³/deň, čo je menej ako 500 m³/deň.

VDJ Veľké Rovné vyhovuje do roku 2040 pre posudzované územie.

Rozvody vody

Nové vetvy vodovodu v navrhovaných lokalitách budú vedené v komunikáciách a verejných priestoroch. Rozvody je potrebné budovať ako okruhový systém a tak, aby zabezpečovali aj potrebu požiarnej vody – hydrantami (podzemnými, resp. nadzemnými). Na vhodných miestach bude potrebné osadiť trasové uzávery. Rozvodné potrubia bude vhodné budovať z materiálu polyetylén (PE). Rozvody zbytočne nepredimenzovávať, dimenzie budú vychádzať z foriem uvažovanej zástavby. Navrhované potrubie bude D90 (DN 80), resp. D110 (DN 100).

Jednotlivé nehnuteľnosti v lokalitách budú napojené na verejný vodovod pomocou vodovodných prípojok, ktoré budú ukončené na hranici nehnuteľnosti - v jej vnútri. Tu bude osadená vodomerná zostava spolu s fakturačným vodomermom.

Vybudovaná vodovodná sieť musí byť v súlade s platnými normami. Navrhovaná vodovodná sieť bude zásobovať obec pitnou a požiarou vodou. Kvalita pitnej vody bude musieť zodpovedať vyhláške MZ SR č. 91/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov a zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.

Požiarne vody

Na jednotlivých trasách v k. ú. Veľké Rovné sú umiestnené nadzemné, resp. podzemné požiarne hydranty. Umiestnené sú tak, aby zároveň plnili aj prevádzkové požiadavky určené pre vodovodnú sieť. Každá dimenzia potrubia má svoje kapacitné parametre pre zabezpečenie požiarnej vody. Problematikou požiarnej vody pre výrobné prevádzky sa budú zaoberať podrobnejšie stupne dokumentácie, nakoľko nároky na hasenie môžu byť nad rámec možností rozvodov verejného vodovodu. Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a vyhláška MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov. V osadách nejestvuje požiarne vodovod. Požiarne vody sa navrhujú riešiť budovaním záchytných nádrží na potokoch, ak sú dostupné, prípadne akumuláciou v studniach. Výstavbu bude možné rozširovať iba tam, kde bude možné zabezpečiť aj potrebu požiarnej vody.

V obci Veľké Rovné je zriadený 1 dobrovoľný hasičský zbor. Má momentálne cca 20 členov. Jestvujúca sieť zberných a obslužných komunikácií v zastavanom území obce umožňuje prístup požiarnej techniky do všetkých jej častí a k jednotlivým objektom.

Z hľadiska požiarnej ochrany je potrebné:

- akceptovať požiadavky protipožiarnej bezpečnosti vyplývajúce z platných predpisov na úseku ochrany pred požiarom podľa zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov,
- v súlade s vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov navrhnúť trasovanie vodovodu tak, aby na ňom bolo možné vytvoriť odberné miesta (požiarne hydranty) s týmito parametrami:
  - minimálny hydrostatický pretlak 0,25 MPa (§ 9 ods. 2 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov),
  - maximálna vzdialenosť od stavieb na bývanie a ubytovanie skupiny A (definované v § 94 ods. 3 vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb v znení neskorších predpisov) 200 m, od ostatných stavieb 80 m (§ 8 ods. 9 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov),
- najmenšiu dimenziu potrubia, resp. prietok v závislosti od druhu zástavby stanoviť podľa prílohy č. 1 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov, resp. tabuľky 2 STN 92 0400 Požiarne bezpečnosť stavieb Zásobovanie vodou na hasenie požiarov,
- rešpektovať ustanovenia vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb v znení neskorších predpisov.

Ochranné pásma a vodohospodársky chránené územia

V zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd, vláda môže vyhlásiť za chránenú vodohospodársku oblasť (ďalej len „CHVO“). V chránenej vodohospodárskej oblasti možno plánovať a vykonávať činnosť len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásobovania. Činnosti, ktorých vykonávanie je v CHVO zakázané stanovuje zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

V dotknutom území je situovaná aj oblasť, ktorá svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu podzemných a povrchových vôd a bola vyhlásená za chránenú oblasť prirodzenej akumulácie vôd a to **Chránená vodohospodárska oblasť Beskydy a Javorníky**, pričom v nej možno plánovať a vykonávať činnosti, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásob podľa ustanovení zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a ostatných relevantných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Z hydrologického hľadiska patrí územie do povodia Váhu. Obcou preteká vodohospodársky významný vodný tok Rovnianka so svojimi prítokmi drobnými vodnými tokmi. Zdrojom znečistenia vôd je aj poľnohospodárska rastlinná výroba, skládky odpadov a splachy zo spevnených plôch a z komunikácií, znečistené zrážkové vody a znečistené závlahové vody.

Pre vodovodné potrubia platia ustanovenia zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov ako i STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia. Pre verejné vodovody do priemeru 500 mm sa vymedzujú ochranné pásma 1,8 m (od osi potrubia). Pre kanalizačný zberač do DN 500 mm vrátane sa vymedzujú ochranné pásma 1,8 m (od osi potrubia).

Požiadavky na výstavbu:

- rešpektovať trasy existujúceho vodovodu, kanalizácie a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem,
- zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu komplexne využiť aj pre plochy občianskej vybavenosti, výroby, rekreácie, cestovného ruchu a športu s prihliadnutím na efektívnosť vynaložených finančných prostriedkov a technické možnosti,
- verejný vodovod realizovať v navrhovaných lokalitách Nad Svetom, Fojtová, Sídliisko, Ústredie 1, Ústredie 2, Rimanovice, Horevsie, Ninisovci a navrhované trasy vodovodu situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných ciest,
- hydranty na novej vodovodnej sieti navrhovať ako podzemné,
- rešpektovať zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a príslušné platné STN 736822, 752102,
- rešpektovať územie Chránenú vodohospodársku oblasť Beskydy a Javorníky, vyhlásenú zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- rešpektovať ochranné pásmo vodárenských zdrojov.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Splašková kanalizácia

Obec Veľké Rovné má vybudovaný delený kanalizačný systém s odvedením splaškových odpadových vôd do SČOV Bytča. Kanalizačný systém je gravitačný a pokrýva ústredie obce Veľké Rovné. Osady nemajú vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Likvidáciu odpadovej vody riešia kumulovaním v domových žumpách a odvozom na ČOV. Geologické podmienky osád neumožňujú umiestnenie domových ČOV, nakoľko neexistuje vhodný recipient a svažitú územie je náchylné na zosuvy čo v prípade vypúšťania odpadovej vody do podmoku vytvára riziko svahových deformácií. Z hľadiska produkcie odpadových splaškových vôd, tak tá bude rovnaká ako potreba pitnej vody), t.j.:

Odpadové vody	Q ₂₄ (m ³ /deň)	l/s	EO	kg/d (BSK ₅)
Q ₂₄ = Q _p = Q _d	291,0	3,4	1 917,4	105,5

Stoková sieť doplnená pre navrhované lokality bude realizovaná ako gravitačná. Lokality, resp. objekty, ktoré nebude možné odkanalizovať gravitačne bude potrebné napojiť na verejnú kanalizačnú sieť pomocou čerpacích staníc odpadových vôd. Jednotlivé nehnuteľnosti budú napojené na verejnú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojkov. Tie budú ukončené na hranici parcely vo vnútri parcely revíznou šachtou. V prípade výstavby prevádzok, kde môžu vznikať odpadové vody s obsahom tuku, bude potrebné takéto vody pred zaústením do splaškovej kanalizácie predčistiť v lapači/odlučovači tukov. Vypúšťané odpadové vody do verejnej splaškovej kanalizácie musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia vypúšťaných do kanalizácie stanovuje

zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.

Dažďová kanalizácia

V obci nie je vybudovaná dažďová kanalizácia. Dažďové vody sú odvádzané rigolmi do recipientov, prípadne vsakovaním do podlažia. V rámci odvádzania dažďových vôd je nevyhnutné realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, prečistenie, infiltrácia dažďových vôd a pod.). Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných, resp. povrchových vôd stanovuje NV SR č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení NV SR č. 398/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd a NV SR č. 359/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 398/2012 Z. z..

Ochrana povrchových a podzemných vôd

Základným právnym dokumentom v oblasti vody je zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov. Tento zákon vytvára podmienky na:

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- zachovanie alebo na zlepšenie stavu vôd,
- účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- zabezpečenie funkcií vodných tokov,
- bezpečnosť vodných stavieb.

Tento zákon upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osôb k vodám a nehnuteľnostiam, ktoré s nimi súvisia, pri ochrane, účelnom a hospodárnom využívaní, oprávnenia a povinnosti orgánov štátnej vodnej správy a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.

System územnej ochrany vôd pozostáva z troch druhov ochrany:

- Všeobecná ochrana vôd a vodných zdrojov platí podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov v plnom rozsahu pre celé územie SR bez výnimky,
- Regionálna - širšia ochrana vôd sa uskutočňuje formou chránených vodohospodárskych oblastí - CHVO (používa sa aj termín chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd), ako aj formou významných vodohospodárskych oblastí. Znamená to, že v určitých vodohospodársky významných územiach môžu vodohospodárske orgány upraviť alebo zakázať činnosti, ktoré by mohli ohroziť vodohospodárske záujmy. Táto ochrana vyplýva okrem iného zo zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a realizuje sa zákonom č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- Sprísnená špeciálna ochrana vyplýva zo spomínaného zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a realizuje sa jednak formou pásiem hygienickej ochrany, ako aj stanovením vodárenských tokov a ich povodí v zmysle vyhlášky MP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Obec Veľké Rovné sa nachádza mimo kúpeľných území, území ochranných pásiem prírodných liečivých a prírodných minerálnych zdrojov a mimo území klimatických podmienok vhodných na liečenie.

Za citlivé oblasti v zmysle vodného zákona sú považované vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiadúcemu stavu kvality vôd, ktoré sú využívané ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, ako aj tie, ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyššiu stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

V zmysle NV SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti v znení NV SR č. 62/2022 Z. z., ktorým sa mení NV SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti sa za citlivé oblasti podľa § 33 vodného zákona ustanovujú vodné útvary povrchových vôd na území Slovenskej republiky (§ 1). Územie vodných tokov v obci Veľké Rovné patrí k citlivým oblastiam. Za zraniteľné oblasti podľa § 34 vodného zákona sa ustanovujú pozemky alebo ich časti v obciach uvedených v zozname podľa prílohy č. 1 uvedeného NV SR. Obec Veľké Rovné nepatrí do zoznamu zraniteľných oblastí.

Zraniteľné oblasti sú v zmysle vodného zákona poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg/l, alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Hospodárenie sa riadi podľa podmienok hospodárenia na poľnohospodárskej pôde v súlade so Smernicou Rady 91(676)EC o ochrane vodných zdrojov pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcimi z poľnohospodárstva.

Pre ochranu povrchových a podzemných vôd je potrebné:

- rešpektovať územie CHVO Beskydy - Javorníky, vrátane stanovených opatrení a obmedzení,
- rešpektovať ustanovenia zákona 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- rešpektovať ochranné pásma vodných tokov,
- rešpektovať príslušné platné STN 736822, 752102 atď., vybudovať navrhovanú kanalizačnú sieť ako súčasť skupinovej kanalizácie s čistením odpadových vôd na SČOV Bytča,
- likvidáciu odpadových vôd riešiť rozšírením verejnej kanalizácie na navrhovaných rozvojových plochách, revitalizovať pokiaľ to priestorové možnosti dovoľia korytá a brehy miestnych potokov,
- súčasne s realizáciou splaškovej kanalizácie riešiť ekologicky a technicky vyhovujúce odvádzanie vôd z povrchového odtoku,
- rešpektovať Ciele a opatrenia vodnej politiky zadefinované v strategickom dokumente „Konceptia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“,
- v rámci projektových dokumentácií pre povoľovanie stavieb riešiť technické zabezpečenie nepriepustnosti plôch určených na manipuláciu s nebezpečnými látkami a zabezpečiť ich tak, aby nedochádzalo k ich úniku do podzemných vôd územia,
- udržiavať prípadne realizovať protipovodňové opatrenia na povrchových tokoch v zmysle platnej legislatívy,
- revitalizovať korytá a brehy miestnych potokov, nepripustiť likvidáciu brehových porastov,
- riešiť vhodnými stavebnými a ekologickými opatreniami stabilitu dna a brehov miestneho potoka v zastavanom území,
- nepripustiť na území pobrežných pozemkov orbu, stavanie objektov, zmenu reliéfu ťažbou, navážkami, manipuláciu s látkami škodiacimi vodám, výstavbu súběžných inžinierskych sietí,
- zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- rešpektovať a zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Rovnianka v šírke min. 5 m od brehovej čiary obojstranne a ochranné pásmo ostatných drobných vodných tokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne,
- odsúhlasiť akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi so správcom toku,
- rešpektovať ochranné pásmo tokov Mlynský potok, Žarnovský potok a ďalšie prítoky Rovnianky - ochranné pásmo – 5 m,

- križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“;
- v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, prečistenie, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

Ochrana pred povodňami

Obec Veľké Rovné má vypracovaný „Povodňový plán záchranných prác obce“, ktorý sa podľa potreby aktualizuje. Povodňová komisia obce plní úlohy krízového štábu. Skladá sa z predsedu (starosta obce), z podpredsedu (zástupca starostu) a z členov-poslanci OZ a pracovníkov OcÚ. Obec Veľké Rovné má uskladené prostriedky individuálnej ochrany obyvateľstva v suteréne budovy obecného domu. Varovanie obyvateľstva obec zabezpečuje obecným rozhlasom. Z hľadiska riešenia ochrany pred povodňami nie je hrozba plošnej záplavy územia obce, je však potrebné v súčasnosti zhodnotiť vplyvy a občasnú zaplavovanie kontaktného územia okolo vodných tokov v časoch veľkých dažďových prívalových vôd. Problémom je periodické zanášanie dažďových rigolov a korýt vodných tokov splavenou zeminou pri nárazových zrážkach. V tejto súvislosti je potrebné špecifikovať opatrenia pre vodnú eróziu ako aj pre protipovodňovú ochranu kontaktného územia vodných tokov:

- pozdĺž ostatných vodných tokoch zachovať ochranné pásma vodných tokov min. 5 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne,
- pri neohradzovanom vodnom toku, pri ktorom nie je určené inundačné územie, vychádza sa v zmysle § 46 odst. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, resp. v prípade záujmu o výstavbu v lokalitách situovaných pri vodných tokoch bude potrebné vypracovať hladinový režim tokov a následne vlastnú výstavbu situovať mimo zistené inundačné územie nad hladinu Q_{100} – ročnej veľkej vody,
- rešpektovať a zachovať hydromelioračné zariadenia,
- rešpektovať prirodzené záplavové územie tokov v k. ú. obce a prípadnú výstavbu situovať v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov mimo územie ohrozeného povodňami.
- riziko ohrozenia záplavami sa zvyšuje extrémnymi klimatickými prejavmi (dlhodobé suchá, prívalové zrážky, dlhodobý dážď...).

Pre územie obce Veľké Rovné nie sú k dispozícii mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika nakoľko oblasť okresu Bytča, kde Veľké Rovné patrí bola vyhodnotená ako bezpečná bez potenciálne významného povodňového ohrozenia. V prípade intenzívnych zrážok vybreženie hrozí hlavne v Ústredí, kde sa kumulujú zrážky v Rovnianke a prechádzajú zastavanou časťou územia kde hrozia hospodárske škody. Našťastie akumulačná schopnosť lesa a TTP v hornatej časti obce je dostatočne veľká a úpravy Rovnianky nad obecným úradom (retenčná nádrž) spomaľuje odtokanie dažďovej vody. Prevažnú časť oblasti odvodňuje priamo rieka Váh a severnú časť rieka Kysuca, ktorá je tiež prítokom Váhu. Kým do Kysuce sa z Javorníkov vlievajú zväčša iba nevelké horské potoky (Neslušanka, Rudinský potok), do Váhu ústia pomerne dlhé horské potoky prameniace až pod hrebeňom Javorníkov (Dlhopoľka, Rovnianka, Petrovička, Štiavnický potok a ďalšie). V posudzovanom území je najvýznamnejším potokom Rovnianka, ktorá pramení v Javorníkoch na južnom svahu Galkova (850,8 m n. m.). Od prameňa tečie južným smerom, pričom priberá prítoky z osady Ráztoky, Madzín, Žarnov, Mlynné, Potoky, Solné a iné. Po prechode Kotešovou sa vlieva do starého koryta Váhu ako jeho pravostranný prítok v nadmorskej výške cca 307 m n. m.

V záujme zabezpečenia ochrany pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a vykonávacej normy STN 75 2102 je potrebné zachovať ochranné pásmo pri drobných vodných tokoch v šírke 4 m od brehovej čiary

obojsstranne. V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacim vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Taktiež je potrebné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma. Ďalej je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre prirodzené meandrovanie vodných tokov, spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia. Komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody, vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavaného územia obce. Stavby protipovodňovej ochrany sú zaradené v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby. V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich. Z rozvojových plôch, v rámci všetkých plánovaných aktivít dažďové vody zo striech a spevnených plôch zo všetkých navrhovaných lokalít v maximálnej miere zdržať v území na jednotlivých pozemkoch (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov a kontrolované, len v minimálnom množstve vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky. Odvádzanie dažďových vôd zo stavby RD je potrebné riešiť v rámci pozemku investora stavby. Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma je potrebné odsúhlasiť so správcom toku.

Pre riešenie ochrany územia pred povodňami obec musí:

- rešpektovať a využiť „Povodňový plán záchranných a zabezpečovacích prác“,
- udržiavať inundačné územia drobných vodných tokov v stave, ktorý bude bez rizika vytvorenia záplavových vln nahromadením zrážkovej vody, pravidelnou kontrolou tokov a odstraňovaním starých a odumretých stromov predišť nahromadeniu zrážkovej vody a vzniku povodňovej vlny,
- prevenciou spočívajúcou v zadržiavaní vody v krajine aj pomocou malých retenčných nádrží, ktoré na určitý čas spomalia prívalový dažď a ochránia nižšie položené územia,
- pri všetkých činnostiach pozdĺž vodných tokov rešpektovať ich ochranné pásma min. 5 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze obojsstranne,
- pri stavebných činnostiach zachovať hydromelioračné zariadenia alebo po zásahu zabezpečiť ich opätovnú funkčnosť,
- rešpektovať prirodzené záplavové územie tokov v k. ú. obce a prípadnú výstavbu situovať v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov mimo územie ohrozeného povodňami (tieto územia nie sú vymedzené a preto je potrebné sústrediť pozornosť na všetky prítoky Rovnianky, kde sa predpokladá zvýšené riziko vodnej erózie a vybreženia toku),
- protipovodňovú prevenciu a pozornosť sústrediť na zastavané územie v Ústredí obce, kde v prípade intenzívnych zrážok hrozí vybreženie a hospodárske škody,
- minimalizovať v zastavanom území vypúšťanie dažďovej vody zo striech a spevnených plôch priamo do vodného toku, ale spomaliť odtokanie zádržnými opatreniami.

Navrhované protipovodňové opatrenia majú investičný a morálny charakter v podobe prijatia zásad správania sa fyzických a právnických osôb akýmkoľvek spôsobom exploatujúcich v priestore katastrálneho územia obce.

Investičný zásah si vyžaduje: pravidelná kontrola stavu potokov, prípadné zásahy do starých a padnutých porastov, preventívne budovanie retenčných nádrží, dažďových záhrad a pod. K prevencii patrí aj odstránenie navážok, odpadov (aj rastlinného charakteru) z brehov potokov. Na zachytenie prívalových vôd, resp. vyrovnávanie prietoku v Rovnianke môže slúžiť aj permanentné udržiavanie krajiny (kosenie, spevňovanie lesných a poľných ciest, budovanie odrážok na prudkých lesných cestách pre odklonenie vôd stekajúcich po ceste a pôsobiacich eróziu ciest, ale aj odnos drobných častíc do vodných tokov a pri spomalení toku zanášanie retenčných zdrží).

Zásady správania sa v krajine by mali byť všeobecne známe a prirodzene dodržiavané všetkými užívateľmi. Najväčší vplyv na krajinu majú v obci lesy, ktoré tvoria 66 % a poľnohospodárska pôda 27 %, čo spolu predstavuje cca 93 % všetkých plôch. Preto prioritu pre ochranu územia pred povodňami si vyžaduje údržba lesnej krajiny. Ekologický spôsob ťažby, zamedzenie holorubov a devastácie pôdneho krytu ťažkými mechanizmami (vytváranie hlbokých rigolov do podložia svahovitého terénu) zamedzí ruderalizácii územia po ťažbe, rýchlemu odtokaniu dažďovej vody, splachovaniu tenkej vrstvy pôdy. Výrub drevnej hmoty musí byť vzápätí nahrádzaný novou výsadbou a udržiavaním výsadby v prvých rokoch po zakorenení (vykášanie, likvidácia invázných druhov, zavlažovanie, ktoré je často nevyhnutnou podmienkou prežitia sadeníc vo flyšových horninách na svahoch).

V poľnohospodárskej činnosti sú 3 vysoko efektívne protipovodňové opatrenia:

- nespájanie malých poličok do veľkých lánov s ponechaním vrstevnicových medzí,
- orba svahov po vrstevnici,
- pravidelné kosenie (minimálne dva razy ročne) všetkých trvalých trávnatých plôch.

Morfológia terénu a spôsob existujúcej zástavby umožňuje vytvorenie retenčných plôch s účelom zníženia povodňových vĺn len v niektorých miestach katastrálneho územia. Menšie zásahy by bolo vhodné riešiť na prítokoch Rovnianky v miestach, ktoré bude potrebné vybrať po podrobnejšom prieskume lokálnych podmienok a vypracovať štúdiu, ktorá na základe výpočtov zhodnotí efektívnosť jednotlivých opatrení. Následne vybrať najefektívnejšie časti územia a tie realizovať.

V oblasti vodného hospodárstva:

- rešpektovať existujúci vodárenský systém zásobujúci obec pitnou vodou,
- rešpektovať vodárenské zariadenia a ich pásma ochrany,
- zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu komplexne využiť aj pre plochy občianskej vybavenosti, výroby, rekreácie, cestovného ruchu a športu s prihliadnutím na efektívnosť vynaložených finančných prostriedkov a technické možnosti,
- novo navrhované vodovodné potrubia v zastavanom území situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania,
- verejný vodovod realizovať v navrhovaných lokalitách Nad Svetom, Fojtová, Sídliisko, Ústredie 1, Ústredie 2, Rimanovice, Horevsie, Ninisovci a navrhované trasy vodovodu situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných ciest,
- rozšíriť verejnú kanalizáciu formou splaškovej kanalizácie v lokalitách uvažovaného územného rozvoja,
- riešiť odvádzanie vôd z povrchového odtoku (dažďové vody) zo zastavaného územia s deleným systémom odvádzania odpadových vôd,
- rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov,
- križovanie inžinierskych sietí s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 "Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi",
- v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov,
- hydranty na novej vodovodnej sieti navrhovať ako podzemné,
- za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenia riadnej údržby vodných tokov (v zmysle § 48 a § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov) nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie, resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok, navrhovať:
  - ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.) v súběhu s vodným tokom a s následným (jedným spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,
  - ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty,
  - križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“,

- za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky, návrh situovania (umiestnenia) ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej dokumentácie odsúhlasí so správcom tokov.
- v území, v ktorom nebude zabezpečené odvádzanie splaškových odpadových vôd verejnou kanalizáciou, produkované splaškové odpadové vody akumulovať vo vodotesných žumpách a ich zneškodňovanie zabezpečiť v súlade so zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov. S budovaním malých čistiarní odpadových vôd bude možné uvažovať len v riedko osídlenej oblasti (§ 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov), s budovaním malých domových čistiarní odpadových vôd v urbanizovanom území so súvislou zástavbou neuvažovať,
- z rozvojových plôch, v rámci všetkých plánovaných aktivít dažďové vody zo striech a spevnených plôch v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahy pozemkov a kontrolovane, len v minimálnom množstve, vypúšťať do recipientu až po odznení prívalovej zrážky. Odvádzanie dažďových vôd zo stavby RD je potrebné riešiť v rámci pozemku investora stavby,
- návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a NV SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení NV SR č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení NV SR č. 398/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd a NV SR č. 359/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 398/2012 Z. z.,
- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
- rešpektovať územie Chránenú vodohospodársku oblasť Beskydy a Javorníky, vyhlásenú zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

3. Suroviny – druh, spotreba, spôsob získavania.

V súčasnosti nie je známa predpokladaná spotreba surovín, ako ani ich presná špecifikácia a spôsob získavania a to pre potreby realizácie činností, pre ktoré dáva rámec schválený strategický dokument. Uvedené bude spresnené v rámci povoľovania činností podľa osobitných predpisov, pre ktoré dáva rámec navrhovaný strategický dokument.

4. Energetické zdroje – druh, spotreba.

Zásobovanie zemným plynom

Obec Veľké Rovné je plynofikovaná. V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza prevádzkovaná SPP-D. VTL s maximálnym prevádzkovým tlakom (OP do 2,5 MPa) a STL2 distribučná sieť s maximálnym prevádzkovým tlakom (OP do 280 kPa). Obec Veľké Rovné je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu PL Bytča Za kanálom DN150 PN25 (OP do 2,5 MPa). Prívod zemného plynu do regulačnej stanice je zabezpečený cez VTL pripojovací plynovod PR Veľké Rovné DN100 PN 25 (OP do 2,5 MPa).

Distribučná sieť v obci je budovaná z materiálu oceľ, PE. Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je regulačná stanica RS Veľké Rovné 2,5 MPa/280 kPa, výkon 5 000 m³/h. (umiestnená v katastrálnom území obce Veľké Rovné).

Hlavný STL rozvod plynu cez obec je vedený pozdĺž potoka Rovnianka o profile D 110 mm. Odbočovacie vetvy rozvodu plynu sú prevedené potrubím D 50 mm.

V súčasnosti podľa údajov Štatistického úradu SR je v obci vykurovaných plynom 703 bytov z celkového počtu 1 687 bytov (údaj so sčítania 2021). Plynofikácia predstavuje 41,67 % bytov.

V sídlisku o počte 316 bytov sú vybudované 4 kotolne na zemný plyn s využitím na vykurovanie a prípravu TÚV. Na varenie sa plyn v sídlisku nevyužíva. V rámci maloodberu plynu sa plynofikovali obecný dom, Kultúrny dom Ivor, Detské zdravotné stredisko, Jednota SD.

Existujúca plynovodná sieť je rozsahom dostatočná a rozširiteľná pre plánovaný nárast bytovej výstavby a objektov občianskej vybavenosti. V navrhovaných lokalitách na rozvoj bývania sa uvažuje, že asi 70 % bytov bude napojených na plyn. Vzhľadom na súčasný vývoj situácie v oblasti zásobovania plynom je možné že plynofikácia nebude postupovať týmto tempom, ale výstavba bude flexibilne reagovať na vývoj v čase realizácie zmenou energetických zdrojov.

Pomerne veľký rozsah rozptýlenej zástavby (osady, usadlosti) mimo vlastnej obce Veľké Rovné neumožňuje efektívne využiť investície vložené do plynofikácie týchto odťažitých území. Preto tieto územia navrhujeme ponechať bez rozvodov plynu.

Výpočet potreby zemného plynu (ZPN) podľa druhu odberu

Základné údaje pre nápočet potreby plynu:

- hodinová potreba plynu pre 1 RD	1,6 m ³ .h ⁻¹
- ročná spotreba plynu pre 1 RD	2 425 m ³ r ⁻¹
- hodinová potreba plynu pre 1 byt	1,2 m ³ .h ⁻¹
- ročná spotreba plynu pre 1 byt	1 080 m ³ r ⁻¹
- hodinová potreba plynu pre OV	40 - 80 m ³ /ha
- ročná spotreba plynu pre OV	20 000 m ³ /ha
- hodinová potreba plynu pre výrobu	40 - 60 m ³ /ha
- ročná spotreba plynu pre výrobu	20 000 m ³ /ha

Výpočet potreby plynu je vykonaný na existujúci stav plynofikácie (703 bytov z toho 346 v BD, 357 v RD). Reálna potreba plynu do roku 2040 bude však podľa predpokladaného demografického vývoja a skutočnej potreby výstavby bytov (47 b.j.) podstatne nižšia. Predpokladá sa, že časť existujúcich rodinných domov, ktoré čaká rekonštrukcia využije možnosti pripojenia na existujúce plynovodné vedenia a tak znížia nadhodnotenú potrebu plynu.

Pre existujúcu výrobu bola potreba plynu uvažovaná pre vykurovanie a ohrev TÚV. Technologický plyn nebol uvažovaný.

Lokality rekreácie sú súčasťou rozptýlenej zástavby (osady, usadlosti) mimo vlastnej obce Veľké Rovné nebudú zásobované plynom a nie sú dokumentované v tabuľkách

Potreby zemného plynu v k. ú. Veľké Rovné – variant 1:

názov funkcie	počet účelových jednotiek		merný ukazovateľ		spotreba plynu			
	stav	návrh	hodinová spotreba	ročná spotreba	stav	návrh	spolu	ročná spotreba
					m ³ /h	m ³ /h	m ³ /h	m ³ /rok
byty RD	703	156	1,6	2 425	571,2	249,6	820,8	865 881
byty BD	346	12	1,2	1 080	415,2	14,4	429,6	373 692
občianska vybavenosť (ha)	6,5	0	80	25 000	520	0	520	162 500
priemysel (ha)	7	0	60	20 000	420	0	420	140 000
Spolu					1 926,4	264	2 190,4	1 542 073

Vysvetlivky: RD – Rodinné domy BD – bytové domy

Potreby zemného plynu v k. ú. Veľké Rovné – variant 2:

názov funkcie	počet účelových jednotiek		merný ukazovateľ		spotreba plynu			
	stav	návrh	hodinová spotreba	ročná spotreba	stav	návrh	spolu	ročná spotreba
					m ³ /h	m ³ /h	m ³ /h	m ³ /rok
byty RD	703	136	1,6	2 425	571,2	217,6	788,8	865 861
byty BD	346	72	1,2	1 080	415,2	86,4	501,6	373 752
občianska vybavenosť (ha)	6,5	0	80	25 000	520,0	0,0	520,0	162 500
priemysel (ha)	7	0	60	20 000	420,0	0,0	420,0	140 000
Spolu					1 926,4	304,0	2 230,4	1 542 113

Vysvetlivky: RD – Rodinné domy BD – bytové domy

Výkon regulačnej stanice v k. ú. Veľké Rovné s kapacitou 5 000 m³/h vyhovuje potrebám zásobovania plynom do roku 2040. Potreba plynu oproti pôvodnému stavu v k. ú. Veľké Rovné vzrastie o 304 m³/h. Potreba plynu v priemyselných objektoch je veľmi rozmanitá a v prípade požiadavky na technologický plyn vznikne vyššia potreba ako je uvedená v predchádzajúcej tabuľke. Nepredpokladá sa však, že do roku 2040 vznikne vyššia potreba plynu, ktorá by vyžadovala rozšírenie kapacity, alebo vybudovanie novej regulačnej stanice napojenej na VTL DN 100, PN 2,5 MPa pri regulačnej stanici RS Veľké Rovné.

Navrhované rozšírenie plynovodov je v oboch variantoch situované do lokalít Horevsie a Nad Svetom. Menšie rozšírenia sa pripúšťajú aj v iných lokalitách, kde sú dostupné plynovodné siete.

V existujúcej a navrhovanej zástavbe je potrebné rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich plynovodov v území (podľa zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Ochranné pásma plynárenských zariadení upravuje § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podľa ktorého je to priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je:

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- 8 m pre technologické objekty.

Bezpečnostné pásma plynárenských zariadení upravuje § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podľa ktorého je to priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch.

Zásady a regulatívy zásobovania plynom:

- rešpektovať existujúce plynárenské siete a zariadenia,
- rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich, navrhovaných, prípadne prekladaných distribučných plynárenských zariadení tak, ako ich ustanovujú § 79 a 80 zákona NR SR č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

- plynofikáciu riešených území realizovať v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalších v čase realizácie platných technických noriem a predpisov,
- akceptovať návrh na plynofikáciu riešeného územia STL rozvodom plynu,
- akceptovať potrebu prehodnotenia prenosových možností existujúcich plynárenských zariadení správcom zariadenia z dôvodu budúceho nárastu odberu zemného plynu,
- pre nové vetvy plynovodov uprednostniť trasovanie v komunikáciách, vyhnúť sa súkromným pozemkom s problémami vstupov pre výstavbu a obsluhu,
- distribučné plynovody situovať na verejne prístupných pozemkoch (v pozemných komunikáciách, verejnej zeleni a spevnených plochách).

Zásobovanie teplom

Riešené územie spadá do oblasti s vonkajšou výpočtovou teplotou – 18 °C v zmysle STN 060210.

Obec Veľké Rovné má decentralizovaný systém zásobovania teplom. Ako vykurovacie médium sa používajú prevažne pevné palivá (uhlie, drevo), menej zemný plyn a elektrina. Bytové domy na sídlisku sú vykurované zo 4 kotolní na zemný plyn. Plyn sa využíva na vykurovanie a prípravu TÚV. V obci sú plynofikované verejné budovy obecný dom, Kultúrny dom Ivor, Detské zdravotné stredisko, obchod COOP Jednota.

V riešení ÚPN-O Veľké Rovné sa vychádzalo zo súčasného stavu v oblasti zásobovania teplom, plánovanej zástavby a predpokladaného vývoja trendov oblasti zásobovania teplom. Východiskom pre riešenie je súčasný systém decentralizovaného zásobovania teplom na báze tuhých palív (53,41 %) a zemného plynu (41,67 %). V nasledujúcej tabuľke je podrobná analýza zdroja energie použitého na vykurovanie (počet bytov podľa zdroja energie využívaného na vykurovanie v obci Veľké Rovné k 01. 01. 2021).

spolu bytov	plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	solárna energia	iný	žiadny	nezistený
1687	703	44	1	901	1	10	20	7
%	41,67	2,61	0,06	53,41	0,06	0,59	1,19	0,41

Z predchádzajúcej tabuľky vyplýva, že je potrebná postupná inovácia zdrojov tepla na báze pevných palív (drevo, uhlie) v prospech palív s nižšími emisiami (plyn, elektrina, tepelné čerpadlá). Súčasný trend znižovania energetickej náročnosti objektov (budov) z hľadiska tepelných strát bude mať pozitívny dopad na ekológiu životného prostredia.

Potreba tepla pre riešenie zástavby bytov, občianskej vybavenosti, rekreácie a výroby je vyhodnotená podľa merných ukazovateľov:

- byty bytových domoch 8,89 kW/h/byt, 68,8 GJ rok/byt,
- byty rodinných domoch 14,0 kW/h/byt, 80,6 GJ rok/byt,
- občianska vybavenosť 140 kW/h/ha, 600 GJ rok/ha,
- výroba 180 kW/h/ha, 800 GJ rok/ha,

Lokality rekreácie sú súčasťou rozptýlenej zástavby (osady, usadlosti) mimo vlastnej obce Veľké Rovné budú zásobované teplom nepravidelne - sezónne (letná, zimná), kde potreba tepla môže byť aj nulová, preto neboli zaradené do bilancie a nie sú dokumentované v tabuľkách. Potreba tepla pri tomto druhu objektov bude riešená na báze pevných palív a prípadne elektriny.

Potreba tepla v k. ú. Veľké Rovné - – variant 1:

názov funkcie	počet účelových jednotiek		spotreba tepla kW/h/byt kW/h/ha		energetická náročnosť			
	stav	návrh			stav	návrh	spolu	ročná spotreba
					kW/h	kW/h	kW/h	GJ rok
Bývanie RD	1 309	156	14,0	80,6	18 326,0	2 184,0	2 0510,0	118 079,0
Bývanie BD	346	12	8,89	68,8	3 075,9	106,7	3 182,6	24630,4
Občianska vybavenosť (aj ubytovanie) (ha)	6,5	0	140	600	910,0	0,0	910,0	3900,0
Priemysel (ha)	7,5	0	180	800	1 350,0	0,0	1 350,0	6 000,0
spolu					23 661,9	2 290,7	25 952,6	152 609,4

Potreby tepla v k. ú. Veľké Rovné -variant 2

názov funkcie	počet účelových jednotiek		spotreba tepla kW/h/byt kW/h/ha		energetická náročnosť			
	stav	návrh			stav	návrh	spolu	ročná spotreba
					kW/h	kW/h	kW/h	GJ rok
Bývanie RD	1 309	136	14,0	80,6	18 326,0	1 904,0	20 230,0	116 467,0
Bývanie BD	346	72	8,89	68,8	3 075,9	640,1	3 716,0	28 758,4
Občianska vybavenosť (aj ubytovanie) (ha)	6,5	0	140	600	910,0	0,0	910,0	3 900,0
Priemysel (ha)	7,5	0	180	800	1 350,0	0,0	1 350,0	6 000,0
spolu					23 661,9	2 544,1	26 206,0	155 125,4

Z predchádzajúcich tabuliek vyplýva, že variant 2 vyžaduje vyššiu potrebu tepla. Reálna potreba tepla do roku 2040 bude však podľa predpokladaného demografického vývoja a skutočnej potreby výstavby bytov (47 b.j.) podstatne nižšia. Predpokladá sa, že časť existujúcich rodinných domov, ktoré prejdú rekonštrukciou budú mať nižšiu potrebu tepla. Decentralizovaný systém zásobovanie teplom do roku 2040 ostane naďalej zachovaný. Zástavba bytových domov bude riešená systémom združených domových kotolní, alebo objektových kotolní na báze plynu. Výstavba rodinných domov sa navrhuje riešiť kotlami ústredného vykurovania z použitím prednostne plynu. Všetky objekty v obci je vhodné postupne modernizovať a znižovať ich energetickú náročnosť okrem iného aj využitím solárnej energie na ohrev TUV, fotovoltaickými panelmi a rekuperáciou odpadového tepla (hlavne pre vykurovanie priemyselných objektov, kde vzniká odpadové teplo z technológie).

Zásobovanie elektrickou energiou

Územie obce Veľké Rovné je zásobované elektrickou energiou zo vzdušného vedenia linky č. 288, z ktorej sú pripojené jednotlivé transformačné stanice v správe spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. (pôvodne SSE, a.s.). Súčasný stav kapacity transformačných staníc pokrýva spotrebu elektrickej energie a vyhovuje potrebám obce. Rozsiahlosť územia a z toho vyplývajúce dĺžky sekundárnych vedení sa podieľajú na nehospodárnom prenose elektrickej energie (straty na vedení, úbytky napätia). Tento problém je dlhodobý a je v kompetencii SSD, a.s.. Linky s vyšším napätím ako 22 kV sa na území obce nenachádzajú. Zásobovanie obce Veľké Rovné je v súčasnosti zabezpečené stožiarovými - stĺpovými transformačnými stanicami v počte 15 ks. Podstatná časť trafostaníc je sústredená v Ústredí obce. V riešenom území sa nachádza vzdušný 1 kV rozvod v prevažnej miere na betónových podperných bodoch, v malej miere káblový rozvod v zemi pre zásobovanie rodinných domov výrobných objektov a občianskej vybavenosti.

Osvetlenie obce je riešené vzdušným rozvodom a sietidlami, ktoré sú upevnené na podperných bodoch vzdušných liniek NN, v malej miere osvetlením na stĺpoch verejného osvetlenia s káblovým rozvodom v zemi.

Riešenie zásobovania obce elektrickou energiou do roku 2040 vychádza zo súčasného stavu a navrhovaného doplnenia zástavby. Prvoradým cieľom riešenia je zabezpečenie efektívneho zásobovania obyvateľov pri rešpektovaní existujúcich elektrických vedení a zariadení (22 kV elektrické vedenia a transformačné stanice) vrátane ochranných a bezpečnostných pásiem (v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

V zastavanej časti obce (Ústredie) sa navrhuje vzdušné vedenie vysokého napätia VN 22 kV postupne upravovať na zemné káblové vedenia a nové prípojky na trafostanice realizovať ako zemné káblové. Nové trafostanice realizovať ako kioskové s výkonom do 630 kVA.

Nové vedenia nízkeho napätia je potrebné realizovať ako zemné káblové s maximálnou dĺžkou výbežkov od trafostanice 350 m a zokruhované. Pri nevyhnutných zásahoch do existujúcich elektrických sietí je potrebné zabezpečiť prekládku dotknutých sietí pri zachovaní prenosovej kapacity a bezporuchovej funkčnosti na náklady investora, ktorý prekládku vyvolal.

Výpočet elektrického príkonu:

- merné ukazovatele : IBV 1 RD 3,5 kW/RD
HBV 1 b.j. 2,5 kW/b.j.
chaty 2,5 kW/chata
občianska vybavenosť - cca 15% z potreby bytov)
priemysel cca 200 kW/ha (disponibilná plocha – 7,0 ha)
výrobné objekty - zastavaná plocha: 200 kW/ha, 250 kWt/ha (temperovanie)
sklady – zastavaná plocha 70 kW/ha

Výpočet elektrického príkonu sa zaoberal existujúcim stavom všetkých domov, občianskej vybavenosti, výroby a rekreácie v katastri a v návrhovej časti vychádzal z variantných riešení. Do roku 2040 je predpoklad výstavby 47 bytov, ale v návrhu je bytov viac z dôvodu, aby bolo možné posúdiť prerokovaní viacero lokalít a vybrať najvhodnejšiu.

Riešené územie obce je plynofikované na 35 %. Zemný plyn sa používa na riešenie potrieb tepla (vykurovanie, varenie, príprava TUV). Elektrická energia sa používa v základnom stupni elektrizácie „A“, s menším podielom v stupni elektrizácie „B1“ sa používa elektrická energia na varenie a s malým podielom v stupni elektrizácie „C“ sa používa elektrická energia na vykurovanie. Tento stav sa navrhuje usmerňovať k zníženiu energetickej náročnosti využívaním energeticky menej náročných spotrebičov, využívať možnosti fotovoltaických zariadení v miestach, kde sú na to vhodné podmienky.

Výpočet elektrického príkonu podľa druhu odberu v obci Veľké Rovné - variant 1:

názov funkcie	počet účelových jednotiek		merný ukazovateľ	spotreba plynu		
	stav	návrh	ročná spotreba	stav m ³ /h	návrh m ³ /h	spolu m ³ /h
bývanie IBV	1 309	156	3,5	4 581,5	546,0	5127,5
bývanie HBV	346	12	2,5	865,0	30,0	895,0
bývanie v iných objektoch	32	0	2,5	80,0	0,0	80,0
občianska vybavenosť (aj ubytovanie) 15 % z 1 687 b.j.	253	0	2,5	632,5	0,0	632,5
priemysel (ha)	7	0	200	1 400,0	0,0	1 400,0
rekreácia (chaty, chalupy)	110	27	2,5	275,0	67,5	342,5
spolu				7 834,0	643,5	8 477,5
koeficient súčasnosti			0,8	6 267,2	514,8	6 782,0

Vysvetlivky HBV – bývanie v bytových domoch, IBV – bývanie v rodinných domoch

Výpočet elektrického príkonu podľa druhu odberu v obci Veľké Rovné – variant 2:

názov funkcie	počet účelových jednotiek		merný ukazovateľ	spotreba plynu		
	stav	návrh		ročná spotreba	stav	návrh
			m ³ /h		m ³ /h	m ³ /h
bývanie IBV	1 309	136	3,5	4581,5	476,0	5057,5
bývanie HBV	346	72	2,5	865,0	180,0	1045,0
bývanie v iných objektoch	32	0	2,5	80,0	0,0	80,0
občianska vybavenosť (aj ubytovanie) 15 % z 1 687 b.j.	253	0	2,5	632,5	0,0	632,5
priemysel (ha)	7	0	200	1400,0	0,0	1400,0
rekreácia (chaty, chalupy)	110	27	2,5	275,0	67,5	342,5
spolu				7 834,0	723,5	8 557,5
koeficient súčasnosti			0,8	6 267,2	578,8	6 846,0

Z uvedených dvoch tabuliek vyplýva, že variant 2 si vyžaduje mierne vyšší príkon elektrickej energie. Rozdiely sú zanedbateľné voči celkovej potrebe elektrickej energie. Nárast potreby elektrickej energie v roku 2040 oproti súčasnému stavu je v rozmedzí 515 – 580 kW.

Pre zásobovanie navrhovanej zástavby budú slúžiť existujúce trafostanice, ktoré sú vo vyhovujúcom dosahu k plánovanej zástavbe a navrhované v prípade, že sú vzdialené od trafostaníc viac ako 350 m. Narastaním potreby energií v priebehu výstavby budú trafostanice výkonovo upravované tak, aby vyhovovali zvýšenému dopytu po energii. Pripojovanie trafostaníc sa navrhuje výlučne VN káblami v zemi vedenými po verejných pozemkoch, ak to je možné a prípustné je aj zásobovanie izolovaným vzdušným VN káblom.

Navrhované výkony trafostaníc budú upresnené v štádiu projektovej prípravy jednotlivých stavebných súborov keď už budú známe skutočné počty bytov a iných stavieb a ich energetické nároky. Zásobovanie navrhovaných lokalít z trafostaníc uvádza nasledujúca tabuľka.

ozn.	názov (lokalita)	variant 1			variant 2		
		RD	BD	trafostanica	RD	BD	trafostanica
1	Nad Svetom*	20	0	navrhovaná	0	60	navrhovaná
2	Fojtová	5	0	existujúca	5	0	existujúca
3	Sídlisko	0	12	existujúca	0	12	existujúca
4	Ústredie 1	14	0	existujúca	14	0	existujúca
5	Ústredie 2	10	0	existujúca	10	0	existujúca
6	Rimanovice	12	0	existujúca	12	0	existujúca
7	Mlynné	16	0	existujúca	16	0	existujúca
8	Horevsie	60	0	navrhovaná	60	0	navrhovaná
9	Ninisovci	3	0	existujúca	3	0	existujúca
10	Potoky	3	0	existujúca	3	0	existujúca
11	Podskalie	1	0	existujúca	1	0	existujúca
12	Bieščare	1	0	existujúca	1	0	existujúca
13	Nižný Žarnov	2	0	existujúca	2	0	existujúca
15	Soľné	2	0	existujúca	2	0	existujúca
16	Madzín	0	0	existujúca	0	0	existujúca
17	Ivor	5	0	existujúca	5	0	existujúca
18	Dolinky	2	0	existujúca	2	0	existujúca

Vysvetlivky: RD – Rodinné domy, BD – bytové domy, CH – chaty na individuálnu rekreáciu,
Nad Svetom* - lokalita kde je funkcia bývania riešená vo variantoch

Poznámka: Lokality rekreácie budú zásobované zo súčasných rozvodov NN a nie sú dokumentované v tabuľke.

Výpočet transformačného príkonu pre riešené varianty 1 a 2:

Navrhované trafostanice - variant 1:

Ozn.	lokalizácia	RD	BD	merný ukazovateľ	požadovaný výkon (kVA)	navrhovaný výkon (kVA)	Typ
T-NS	Nad Svetom	20	0	3,5	70	100	kiosková
T_HV	Horevsie	60	0	3,5	210	250	kiosková

Navrhované trafostanice - variant 2:

Ozn.	lokalizácia	RD	BD	merný ukazovateľ	požadovaný výkon (kVA)	navrhovaný výkon (kVA)	Typ
T-NS	Nad Svetom	0	60	2,5	150	160	kiosková
T_HV	Horevsie	60	0	3,5	210	250	kiosková

Variant 1 vyžaduje vybudovanie dvoch trafostaníc s výkonom 350 kVA a Variant 2 vybudovanie dvoch trafostaníc s výkonom 410 kVA.

Ochranné pásmo je územie bezprostredne priľahlé ku elektrickému zariadeniu a vedeniu, jeho vzdialenosť je od krajných vodičov na každú stranu :

- 22 kV vedenie 10 m,
- 22 kV vedenie v lesných priesekoch 7 m,
- trafostanice 22/0,4 kV 10 m od konštrukcie stožiaru,
- 22 kV káblové vedenie 1 m,
- NN vedenia 1 m.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku.

Zásady a regulatívy zásobovania elektrickou energiou:

- pri výstavbe alebo rekonštrukcii elektrických vedení uprednostniť vedenie v zemnom kábli, v prípade nutnosti použiť vzdušné elektrické vedenia použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov,
- rešpektovať existujúcu a navrhovanú trasu 22 kV elektrického vedenia,
- akceptovať navrhované VN vedenia,
- nové trafostanice realizovať ako kioskové,
- umiestnenie navrhovaných trafostaníc je potrebné riešiť tak, aby NN vývody z jednotlivých trafostaníc nepresahovali dĺžku 350 m,
- prípojky na trafostanice v zastavanej časti riešiť ako zemné káblové,
- trafostanice riešiť ako kioskové do 630 kVA,
- NN sieť na plochách navrhovanej bytovej výstavby a občianskej vybavenosti budovať zemným káblovým vedením, verejné osvetlenie riešiť po oceľových stĺpoch s káblovým prepojením,
- neuvažovať s elektrickým vykurovaním bytov,
- dodržať ochranné pásma v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Telekomunikácie

Telekomunikačné služby v obci Veľké Rovné sú zabezpečované firmou Telekom, a.s. cez digitálnu ústredňu. Kapacita ústredne je dostatočná, poskytuje hlasové a dátové služby. Rozvod z automatickej telefónnej ústredne je vykonaný káblovým vedením až po účastnícke rozvádzače, z ktorých sú linky vedené priamo k účastníkom buď zemným káblovým vedením alebo vzdušným vedením.

V súčasnosti je obec Veľké Rovné pokrytá aj signálom mobilných operátorov a preto pevné telekomunikačné siete už nie sú také nevyhnutné pre rozvoj osídlenia. Napriek tomu sa navrhuje do dvoch najväčších lokalít Horevsie a Nad Svetom rozšíriť a dobudovať telekomunikačnú sieť a zariadenia pre zabezpečenie telefonizácie. Výstavbou je nutné rešpektovať príslušné ochranné pásma stanovené zákonom a normou (2 m od krajného telekomunikačného kábla na každú stranu). V rámci riešeného územia sa navrhuje rozšírenie verejnej elektronickej komunikačnej siete (VEKS - jej podzemných sietí aj nadzemných stavieb základňových staníc), ako technickej infraštruktúry vybavenia územia.

Služby mobilnej telefónnej siete sú v riešenom území zabezpečované operátormi ORANGE, T-Mobile a O2. V k. ú. obce Veľké Rovné majú vybudované vykryvače Orange.

V obci Veľké Rovné nad juhozápadnou časťou Ústredia obce je vybudovaný TV vykryvač.

Rozvod miestneho rozhlasu v obci Veľké Rovné je prevedený na ocelových stožiaroch a ústredňa rozhlasu je situovaná v budove obecného úradu. Navrhuje sa rozšírenie miestneho rozhlasu do novo navrhovaných rozvojových lokalít.

V riešenom území obce Veľké Rovné je umožnený prístup k využívaniu internetu, príjem signálu je zabezpečený pevnou telekomunikačnou sieťou Telekomu, sieťou mobilných operátorov a bezdrôtovou sieťou W-F.

Obec Veľké Rovné má vybudovaný informačný internetový portál obce www.velkerovne.sk. Na webovej stránke sú uvedené rôzne odkazy na jednotlivé aktivity hospodárskeho, kultúrneho a spoločenského života obce v rôznych sekciách: aktuality, z dejín, z Obecného úradu, časopis, fotogaléria a pod. Stránka je pravidelne aktualizovaná.

Do roku 2040 sa navrhuje rozširovať portfólio internetových služieb a verejné budovy v správe obce vybaviť prostriedkami otvorenej internetovej siete.

Zásady a regulatívy v oblasti telekomunikácií a pôšt:

- rozšíriť kapacitu RSU Veľké Rovné,
- rozšíriť portfólio služieb o dátové služby,
- rozšíriť miestnu telekomunikačnú sieť do navrhovaných rozvojových území,
- rešpektovať trasy káblov diaľkovej a miestnej siete,
- uvažovať o výstavbe optickej siete na komunikáciu občanov a podnikateľov so štátnymi úradmi, jej využitie pre modernizáciu šírenia signálu miestneho rozhlasu, káblovej televízie a internetu.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.

Cestná doprava

Riešené územie je v súčasnosti dopravne napojené na hlavný dopravný skelet cestných trás Slovenska prostredníctvom cesty II/541 a I/10. Priamo katastrálnym územím obce Veľké Rovné neprechádza železničná trať. V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie.

Cesta I/10 (E442) je cestným ťahom medzinárodného významu – dopravná väzba celoštátneho a európskeho významu. Cesta II/541 spája cestu II/507 v Kotešovej s II/487 v Turzovke. Dopravný systém obsluhy vlastného územia sídelného útvaru Veľké Rovné vychádza zo založenej siete miestnych ciest a rešpektovania existujúcej zástavby v území. Katastrálnym územím obce prechádzajú cesty I/10 v trase Kolárovice – Makov a II/541 v trase Kotešová – križovatka s II/487. Cesta I/10 v trase Kolárovice – Makov je cesta mimo zastavaného územia, kategória C 9,5/70. Cesta II/541 v trase Kotešová – križovatka s II/487 je cesta so zmiešanou funkciou, kde prevažuje spojovacia funkcia.

Hlavnú komunikačnú os cestnej dopravy na území obce Veľké Rovné predstavuje cesta II/541. Cesta II. triedy prechádzajúca stredom zastavaného územia obce a je v kategórii MZ 8/50 v zastavanom území obce a S 7,5/50 mimo zastavaného územia obce a je v zmysle STN je zaradená do funkčnej triedy MZ2 (pôvodne B2) – funkcia dopravno-obslužná (plnia funkciu zberných ciest a čiastočne aj funkciu obslužných ciest). Základnú komunikačnú kostru obce dopĺňa sieť miestnych ciest obslužných (cesty s výlučne obslužnou funkciou) funkčnej triedy MO3 (pôvodne C3). Obslužné miestne cesty umožňujú priamu obsluhu územia a objektov, pri vylúčení tranzitnej dopravy. Na sieť miestnych ciest sa napájajú poľné alebo lesné cesty, ktoré ďalej umožňujú sprístupnenie mimo zastavaného územia obce. Povrchovú úpravu ciest tvorí asfalt alebo štrk. Šírka ciest je cca 3,0 m podľa priestorových možností. Cesty tak svojou smerovou, šírkovou a povrchovou úpravou nevyhovujú kladeným požiadavkám, preto sa odporúčajú rekonštruovať (podľa možností obce). Existujúce miestne cesty, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, budú zjednosmernené. V prípade, že takéto cesty budú naďalej používané ako obojsmerné, bolo by vhodné ich opatriť výhybňami (podľa finančných možností obce a priestorových možností danej lokality). Identifikované líniové (nedostatočné šírkové parametre, veľký pozdĺžny sklon, ...) a bodové (miesto napojenia, ...) závady je však v mnohých prípadoch ťažké odstrániť, vzhľadom na konfiguráciu terénu a zastavané územie.

Z hľadiska dopravno-urbanistickej obsluhy územia možno rozlíšiť v zmysle STN 73 6110, 04/2024 priestorové zóny ako prírodné, vidiecke, prímestské až základné mestské:

- **Prírodná zóna** sa skladá z území s prirodzenými alebo približne prirodzenými podmienkami, vrátane plôch nevhodných na osídlenie v dôsledku topografických, hydrologických ale bo vegetačných podmienok s istým poľnohospodárskym alebo hospodárskym využitím. V tejto zóne neexistuje systém siete miestnych ciest. Zónou prechádzajú hlavné zberné cesty. Charakteristickými cestami sú lesné a poľné cesty → samoty.
- **Vidiecka zóna** s primárne poľnohospodárskou pôdou s lesmi, lúkami a mokraďami a rozptýlenými budovami. Ide o riedko obývané územie v prirodzenom alebo obhospodarovanom stave. Typickými budovami sú vidiecke domy, poľnohospodárske stavby, chaty a vily. Z hľadiska dopravnej obsluhy sa používajú obslužné miestne cesty a chodníky → miestne časti.
- **Prímestská zóna** obsahuje riedko zastavané územia, pripojené k vyšším zónam so zmiešaným využitím. Povolená je miestna výroba a vedľajšie budovy. Stromy rastú prirodzene a odstupy sú relatívne veľké. Bloky zástavby môžu byť veľké a systém miestnych ciest je nepravidelný uspokojujúci prirodzené podmienky → miestne časti v blízkosti centra.
- **Základnú mestskú zónu** charakterizuje zmiešané využitie územia, ale primárne ide o obytné domy. Ide o rôzne typy budov: samostatne stojace, umiestnené v charaktere sídlisk alebo v radovej zástavbe. Verejné priestory sú premenlivé. Ulice sú s obrubníkmi, chodníkmi a verejným osvetlením a vytvárajú sieť zberných, obslužných a nemotoristických miestnych ciest → centrum obce.

Uličný priestor je tvorený dopravným priestorom, ktorý je rozdelený na hlavný a pridružený. Hlavný dopravný priestor je časť priestoru miestnej cesty pri cestách funkčných skupín MZ a MO s postrannými obrubníkmi vymedzená vonkajším okrajom bezpečnostného odstupu, pri cestách bez postranných obrubníkov vymedzená šírkou medzi vodiacim a/alebo záchytným bezpečnostným zariadením, pri cestách bez týchto zariadení vymedzená šírkou koruny cesty; pri ceste smerovo nerozdelenej je hlavný dopravný priestor totožný s voľnou šírkou cesty.

Pridružený dopravný priestor je časť priestoru miestnej cesty, ktorý využíva statická a dynamická doprava, chodci a cyklisti; je to priestor nad pridruženými pruhmi/pásmi a/alebo chodníkmi, vrátane zelene.

Uvažované (nové) miestne cesty je potrebné riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované cesty alebo ako cesty slepé s otáčacím kladivom (pri dĺžke väčšej ako 50 m). V prípade stiesnených priestorových pomerov cesty riešiť ako jednopruhé, obojsmerné s výhybňami alebo jednopruhé, jednosmerné.

Z hľadiska koncepcie rozvoja cestnej siete je potrebné:

- rešpektovať nadradenú ÚPD VÚC Žilinského kraja;
  - mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie:
  - cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80,
  - cesty II. triedy v kategórii C 9,5/70 v zmysle STN;
- v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie:
  - cesty II. triedy v kategórii MZ 12,0/50, resp. 11,5/50 vo funkčnej triede MZ2 (pôvodne B2) v zmysle STN 73 6110, 04/2024.
  - cyklistické trasy umiestňovať zásadne mimo telesa cesty I. triedy, v zmysle platných STN a TP,
  - pri návrhu nových lokalít HBV, IBV, OV v blízkosti ciest I. a II. triedy je potrebné uvažovať s negatívnymi účinkami z dopravy a v prípade prekročenia prípustnej hladiny hluku navrhnuť opatrenia na zníženie týchto negatívnych účinkov a zaviazat investorov na ich realizáciu (voči správcovi ciest nebude možné uplatňovať požiadavky na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie stavieb známe),
  - inžinierske siete neumiestňovať do telesa cesty I. triedy a pozemkov v správe SSC

Uvažované (nové) miestne cesty sú navrhované ako miestne obslužné cesty, funkčnej skupiny MO, funkčnej triedy MO3 (STN 73 6110, 04/2024).

Šírkové usporiadanie navrhovanej miestnej cesty je vyjadrené kategóriou miestnej cesty MO/MOK:

- charakteristika: obslužné cesty sprístupňujúce objekty a územia; vnútri obytných útvarov; možnosť priamej obsluhy všetkých objektov; intenzita cestnej dopravy do 400 voz/h.
- štandardné okrajové podmienky a požiadavky: cesty sú smerovo nerozdelené pre kategórie MO; križovatky a križovania sú úrovňové; vylúčená tranzitná doprava; možné použitie upokojujúcich prvkov a parkovania; bez verejnej osobnej dopravy.
- zvláštne požiadavky: cyklistická doprava je v hlavnom dopravnom priestore.

Základné šírkové usporiadanie je charakterizované kategóriou MO 6,5/30 (s obrubníkmi):

funkčná trieda	kategória			šírka	
	písmenové označenie	kategória - šírka (m)	návrhová rýchlosť (km/h)	jazdný pruh (m)	bezpečnostný odstup (m)
MO3	MO	6,5	30	2 x 2,75	2 x 0,50

Jednopruhová obojsmerná MC s krajinami (bez obrubníkov) a výhybnami s obmedzením do 100 m – kategória MOK 4,0/30:

funkčná trieda	kategória			šírka	
	písmenové označenie	kategória - šírka (m)	návrhová rýchlosť (km/h)	jazdný pruh (m)	bezpečnostný odstup (m)
MO3	MOK	4,0	30	2 x 3,00	2 x 0,50

Dvojpruhová obojsmerná MC s krajinami (bez obrubníkov) – kategória MOK 6,5/30:

funkčná trieda	kategória			šírka	
	písmenové označenie	kategória - šírka (m)	návrhová rýchlosť (km/h)	jazdný pruh (m)	bezpečnostný odstup (m)
MO3	MOK	6,5	30	2 x 2,75	2 x 0,50

Poznámka : navrhované kategórie miestnych ciest sú minimálne.

Pri riešení dopravného napojenia miestnych ciest treba dodržiavať vzdialenosť križovatiek (úrovňových) v zmysle STN 73 6110, 04/2024 :

- miestna cesta zberná, funkčnej triedy MZ2 – min. vzdialenosť 300 m, v stiesnených podmienkach 150 m;
- miestna cesta obslužná, funkčnej triedy MO3 – bez obmedzenia.

Železničná doprava

Priamo katastrálnym územím obce Veľké Rovné neprechádza železničná trať. Južne od k. ú. Veľké Rovné v meste Bytča prechádza železničná trať č. 120 (106). Najbližšia železničná zastávka sa nachádza vo vzdialenosti 9,6 km v Bytči.

Hromadná doprava

Hromadná doprava je zastúpená v katastrálnom území obce dopravou autobusovou. Hromadná doprava je riešená ako prímestská autobusová doprava, ktorú zabezpečuje: SAD Žilina a.s., prevádzka Žilina. Na autobusových zastávkach prímestskej autobusovej dopravy sú umiestnené prístrešky pre cestujúcich. Rozmiestnenie autobusových zastávok z hľadiska dochádzkových vzdialeností je priemerne cca 10 minút. Prímestská hromadnú dopravu osôb v rámci obce zabezpečujú autobusy prechádzajúce katastrálnym územím v podobe nasledovných liniek: Žilina – Veľké Rovné, Bytča – Veľké Rovné a Turzovka – Veľké Rovné – Ivor. Zastávky SAD (Svetom; Ľudová tvorba; Obecný dom; Čepelovce; Ninisi; Bieščary, Rusnáky; Žernov; Boko; Ivor, Ivancovo, Medved'ovce) sú umiestnené v k. ú. obce Veľké Rovné na ceste II. triedy.

Cyklistická doprava

Obcou prechádza Kysucká cyklomagistrála (Kotešová - Korňa - Čadca - Skalité - Krásno nad Kysucou - Stará Bystrica - Sedlo Demänová), ktorej dĺžka je 139 km (červená), spravuje SCK, číslo trasy 005.

ÚPN VÚC Žilinského kraja, Zmeny a doplnky č. 4, marec 2011, v záväznej časti v oblasti rozvoja nadradenej infraštruktúry cyklistickej dopravy uvádza:

- v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch:
  - Kysucká cyklomagistrála v trase cesty II/541 Kotešová - Turzovka, v trase cesty II/487 Turzovka - Čadca, v trase cesty I/11 Čadca - Krásno nad Kysucou, v trase ciest II/520, III/52027 a III/5203 Krásno nad Kysucou - Nová Bystrica alternatívne na telese bývalej lesnej železnice, v trase cesty III/5202 Nová Bystrica - Vychylovka skanzen, v trase lesnej cesty sedlo Demänová s pokračovaním ako Oravsko-liptovská cyklomagistrála.

V zmysle dokumentu „Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja“ sú uvažované nové cyklotrasy:

- modrá cyklotrasa č. 18: Javornícka cyklotrasa, úsek Kasárne – hranica ZA/TN kraja (prechádza cez chránené územia, bez stavebných úprav).
- zelená cyklotrasa č. 31: Javornícka brázda (nemajú žiadny kontakt s chránenými územiami) – ... - Kolárovice – Veľké Rovné - ... .

V jednom z podnetov od občanov (p. Dominik Hološ) sa uvádza návrh trás cyklochodníka v k. ú. Obce Veľké Rovné:

- hlavný úsek cez Centrum (Čepele – Nivy): hlavná časť cyklochodníka by viedla v podstate po už existujúcich vedľajších cestách, mimo hlavnej cesty - v úseku od zástavky Čepelovce až po ihrisko na Nivách. Na tomto úseku by mohli byť vybudované predĺženia vo forme cyklochodníka na sever v smere od Čepeloviec poza rieku až po Ninise, a rovnako v smere na juh - od ihriska Nivy pozdĺž rieky Rovnianka v smere na Kotešovú - Bukovú, kde by cyklochodník pokračoval pozdĺž hlavnej cesty. Následne by sa dalo pokračovať až v smere ku existujúcej cyklotrase na Bukovej.
- cez „Podpeklo“: jeden úsek by mohol viesť po časti existujúcich vedľajších ciest od časti Ninise, cez časť „Podpeklo“ kde je asfaltová cesta, ďalej pokračovať pozdĺž rieky Rovnianka (tu by bolo potrebné vybudovať chodník) a následne by sa napojil na vedľajšiu cestu u Bieščári.
- medzi Hájnícami : ďalší úsek kde by bolo možné vedľa hlavnej cesty vybudovať cyklochodník aspoň na kúsok úseku, ktorý nie je zastavaný domami. Viedol by od konca Žernova pozdĺž "motocrossu" (po druhej strane cesty) až po zastavanú časť Madzína.
- úsek od Ivor po Semeteš: mimo hlavnej cesty. Viedol by po vedľajšej ceste do Ráztok, a následne by sa odpojil v smere popri Rovňanke.
- pokračovanie na Dlhé Pole: jednou z možností, kde by sa mohol cyklochodník napájať je smer na Dlhé Pole. V prípade spevnenia asfaltky na Dlhé Pole, by bolo možné previezť sa tadiaľto aj na cestnom bicykli. Od Dlhého Poľa by sa zase dalo po menej frekventovanej ceste prejsť až do Svederníka-Marčeka odkiaľ je už hotová Vážska cyklotrasa v smere na Kotešovú.

Letecká doprava

V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie. Najbližšie letisko (regionálne verejné pre medzinárodnú dopravu) sa nachádza v katastrálnom území obce Dolný Hričov „Letisko Žilina“, ktoré je vzdialené od obce Veľké Rovné cca 15,1 km. Katastrálne územie obce Veľké Rovné sa nachádza v ochranných pásmach (OP) Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29. 03. 2017 a v ochranných pásmach vizuálnych leteckých pozemných zariadení na letisku Žilina v rozsahu: „Ochranné pásmo svetelnej približovacej sústavy“ a „Ochranné pásma svetelnej zostupovej sústavy“ (sklon 5 % - 1:20), určených rozhodnutím Leteckého úradu SR č. 11367/313-3949-OP/2009 zo dňa 01. 02. 2010, z ktorých vyplývajú nasledovné obmedzenia:

- Výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane použitia stavebných a iných mechanizmov) a porastov je stanovené:
  - ochranným pásmom kuželovej plochy letiska s výškovým obmedzením v rozmedzí nadmorských výšok od cca 406,7 - 455,0 m n. m. Bpv., pričom obmedzujúce výšky stúpajú v sklone 1:20 /5 %/ v smere od letiska

V južnej časti katastrálneho územia Veľké Rovné, kde už terén tvorí prekážku na ochranné pásmo kuželovej plochy je obmedzujúca výška stavieb a zariadení nestavebnej povahy 15 m nad pôvodným terénom, zároveň však objekt s touto výškou nesmie presiahnuť nadmorskú výšku 570,0 m n. m. Bpv. V blízkosti ochranného pásma kuželovej plochy môže byť pri posudzovaní prekážok použitý princíp tesnej blízkosti. V ostatnej časti katastrálneho územia je maximálna výška stavieb a zariadení nestavebnej povahy stanovená ochranným pásmom Letiska Žilina.

- Ďalšie obmedzenia sú stanovené:
  - OP s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN. V tomto OP je zakázané umiestňovať nadzemné vedenia elektrického prúdu zvlášť vysokého napätia, veľmi vysokého napätia, vysokého napätia a trakčného vedenia okrem prípadov, keď by Dopravný úrad na základe posúdenia rozhodol, že je nové, rozširované alebo prekladané vedenie tienené iným existujúcim vedením alebo neodstrániteľnou prekážkou alebo prevádzkovým posúdením bude preukázané, že vedenie nepriaznivo neovplyvní bezpečnosť a plynulosť leteckej prevádzky.
  - OP proti nebezpečným a klamlivým svetlám. V tomto OP je zakázané umiestniť a používať nebezpečné a klamlivé svetlá.
  - OP bez laserového žiarenia. V tomto OP nesmie úroveň vyžarovania prekročiť hodnotu 50 nW/cm², pričom žiarenie nesmie zapríčiniť vizuálne rušenie letovej posádky lietadla.
  - kritickým OP proti laserovému žiareniu. V tomto OP sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 5 μW/cm², ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkovného vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle ustanovení § 28 ods. 3 a § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané OP Letiska Žilina a OP vizuálnych leteckých pozemných zariadení na Letisku Žilina,
- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),

- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Pešie trasy a verejné priestranstvá

Z priestorových možností obce je peší pohyb realizovaný po telese miestnych ciest a po chodníkoch len v centre obce.

Vo variante 1 je navrhovaný chodník a jeho plánovaná výstavba je v roku 2025 súbežne s cestou II/541 po jednej strane cesty. Chodník – miestna nemotoristická cesta (cesta pre chodcov), funkčná skupina MN, funkčná trieda MN3. Šírka chodníka vedeného v dotyku s cestou a s budovou: základná šírka chodník 1,50 m + 0,25 m od budovy + 0,50 m bezpečnostný odstup. Šírka samostatného chodníka (napr. vedeného len v zeleni) bude min. 1,5 m.

Statická doprava, parkovanie a odstavovanie vozidiel

Odstavovanie vozidiel v individuálnej bytovej výstavbe je zabezpečené na vlastných pozemkoch, v garážach alebo na spevnených plochách s prístreškom alebo bez prístrešku. Odstavenie vozidiel bytových domov je riešené formou spevnených plôch parkovísk v tesnej nadväznosti na bytové domy. Parkovanie vozidiel pri objektoch občianskeho vybavenia je riešené formou spevnených plôch parkovísk alebo spevnených plôch, ktoré sú súčasťou uličného priestoru. K dispozícii sú parkoviská pri Zdravotnom stredisku, parkovisko v rámci novovybudovaného Námestia v centre obce, parkovisko pri Kultúrnom dome Ivor a pribudne parkovisko v lokalite Ivor – Cibulkovo (plánovaná výstavba v roku 2025).

Na presné určenie počtu parkovacích stojísk bude treba uskutočniť dopravný prieskum, kde sa vymedzia plochy určené pre statickú dopravu, zistí sa skutočná potreba stojísk pre jednotlivé funkcie (bývanie, služby, ubytovanie a stravovanie, výroba, ...) a navrhne sa riešenie ako a kde doplniť chýbajúce počty stojísk. Potrebné nápočty a situovanie odstavných a parkovacích stojísk pre uvažované objekty budú riešiť projektové dokumentácie pre konkrétne stavby. Nápočty je potrebné realizovať v zmysle „STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií“ pre výhľadový stupeň automobilizácie.

Statická doprava je riešená v 2 variantoch.

Variant 1

Variant 1 rieši v lokalite Nad Svetom potrebu nových bytov formou rodinných domov (RD). Odstavovanie vozidiel v individuálnej bytovej výstavbe (RD) je zabezpečené na vlastných pozemkoch v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku v počte min. 2 stojísk na RD.

Variant 2

Variant 2 rieši v lokalite Nad Svetom potrebu nových bytov formou bytových domov s počtom 60 bytových jednotiek.

Posúdenie statickej dopravy pre bytové domy

Posúdenie statickej dopravy je vykonané bežným spôsobom v zmysle STN 73 6110, 04/2024 pre stupeň automobilizácie 1:2,5 podľa vzorca:

$$N = 1,1 \times O_o \times k_{mp} \times k_d + 1,1 \times P_o \times k_{mp} \times k_d$$

kde:

O_o – základný počet odstavných stojísk;

P_o – základný počet parkovacích stojísk (byty do 90 m², max. 3-izbové – 1,5 stojíska/byt);

N – celkový počet stojísk;

$k_{mp} = 1,0$ – koeficient mestskej polohy (ostatné územie v meste);

$k_d = 1,0$ – súčiniteľ delby prepravnej práce (IAD: ostatná doprava = 40:60);

1,1 – rezerva 10 % pre návštevy.

druh objektu	účelová jednotka (ÚJ)	stojisko pripadá na ÚJ	počet ÚJ	počet odstavných stojísk O_o	počet parkovacích stojísk P_o	celkový počet stojísk N
Bytové domy – byty do 90 m ²	byt	1,5/byt	60	90	-	99

Plocha potrebná na stojiská: 99 x 20 m²/stojisko = 1 980 m²

Posúdenie statickej dopravy je treba považovať za orientačné (smerné). Presný počet stojísk budú riešiť projektové dokumentácie podľa konkrétnych podmienok v danej lokalite (napr. pri bytových domoch na základe plochy bytovej jednotky = čistá podlažná plocha bytu, bez balkónov, lodžii, terás a pivničných kobiek).

Vodná doprava

V riešenom území obce Veľké Rovné sa nenachádza vodná cesta. Podľa ÚPN VÚC Žilinského kraja sa uvažuje vo výhľade Vodná cesta Váh E 81 v úseku Komárno - Žilina; prístav na VD Žilina - Strážov.

Značené turistické trasy

Obcou prechádzajú značené turistické chodníky Chodník drotárov (Kolárovice – Dlhé Pole -zelená), dĺžka 8,9 km, spravuje KST, číslo trasy 5671, Ovsenovci – Bielovci (zelená) dĺžka 7,8 km, spravuje KST, číslo trasy 5659, Veľké Rovné, Ivor – Vrchrieka (žltá) dĺžka 3,1 km, spravuje KST, číslo trasy 8669, Sedlo pod Grapou - Nad Zápačou (červená) dĺžka 21 km, spravuje KST, číslo trasy 0843b a Bielovci - Divina, Hucerovci (žltá) dĺžka 11,4 km, spravuje KST, číslo trasy 8653a.

Náučný chodník (zelená trasa č. 5671): Kolárovice – Veľké Rovné, sedlo pod Kočím zámkom – centrum obce Veľké Rovné – Veľké Rovné, Rimanovice – sedlo Osičie – Dlhé Pole má dĺžku 4,1 km (medzi centrami obcí Kolárovice a Dlhé Pole 8,5 km) a prevýšenie 320 m. Chodník vedie súbežne so zelenou turistickou značkou. V k. ú. Veľké Rovné sa na trase nachádza 10 zastávok (informačných panelov): 1. Zvykoslovie, 2. Architektúra, 3. Horevsie, 4. Pamiatky, 5. História, 6. Rimanovice, 7. Drotárstvo, 8. Živočíšstvo, 9. Rastlinstvo, 10. Geológia.

Nad obcou Veľké Rovné stojí rozhľadňa na kopci Zarúbaná Kýčera. Má výšku až 15 metrov, tri vyhliadkové poschodia a hore sa lezie po rebríku. Rozhľadňa je dostupná cez dobre značený náučný chodník venovaný drotárstvu, stačí len správne odbočiť v lokalite Veľké Rovné do osady Soľné. Trasa vedie z väčšej časti po novej asfaltovej ceste až do Osady Dolinky. Ďalej budete pokračovať okolo pekne udržiavanej kaplnky aj drevenými lavičkami. Nachádzajú sa tu informačné tabule, drevené prístrešky a verejná ohniská. Jedno takéto oddychové miesto sa nachádza aj priamo pod rozhľadňou. Za dobrého počasia vyhliadka poskytne ideálny výhľad na pohorie Malá Fatra, Javorníky či Strážovské vrchy a Súľovské skaly.

Dopravné zariadenia

V katastrálnom území obce Veľké Rovné sa nachádzajú obslužné dopravné zariadenia, ktoré sú zastúpené vo forme autobusových zastávok, autoservisu, pneuservisu, parkovísk a čerpacej stanice pohonných hmôt (K-Real – Diesel, Natural).

Obcou prechádza Beskydsko - Javornicka lyžiarska bežecká magistrála, ktorej dĺžka je 51 km a spravuje ju Žilinský samosprávny kraj. Katastrálnym územím obce Veľké Rovné prechádza Beskydsko - Javornicka lyžiarska bežecká magistrála č. 77-014:

- hlavná trasa:

- (A) Bumbálka - Sedlo pod Hričovcom dĺžka 10.2 km;
- (B) Sedlo pod Hričovcom - Makov Pančava, Melocík dĺžka 8.5 km;
- (C) Makov Pančava, Melocík - Semeteš dĺžka 6.5 km;
- (D) Semeteš - Kamenité dĺžka 7.3 km;
- (E) Kamenité - Za Jakubovským vrchom dĺžka 5.9 km;
- (F) Za Jakubovským vrchom - Petránky dĺžka 4.8 km;
- (G) Petránky - Husárik dĺžka 8.1 km;

- vedľajšia pripájacia trasa:

- (B1) Sedlo pod Hričovcom - Sedlo Bukovina dĺžka 7.6 km;
- (B2) Sedlo Bukovina - Kohútka dĺžka 7.3 km;
- (C1) Makov Pančava, Melocík - Vysoká nad Kysucou dĺžka 6.8 km;
- (E1) Kamenité - Turzovka Vršok dĺžka 4.2 km;
- (F1) Za Jakubovským vrchom - Turzovka Bukovina dĺžka 9.7 km;
- (F2) Turzovka Závodie - Klokočov Konečná dĺžka 11 km;
- (G1) Petránky - Zákopčie Majer dĺžka 4.4 km;
- (G2) Cez osadu Črchľa dĺžka 1.7 km;
- (G3) Kaplnka pod Črchľou - Vojtov vrch dĺžka 1.5 km.

Vplyv dopravy na územie obce, ochranné a hlukové pásma

Podľa Celoštátneho sčítania dopravy, ktoré bolo realizované v období rokov 2022 a 2023 na sčítacích miestach v obci Veľké Rovné, resp. v jej blízkosti na cestách I/10 a II/541 sa po uvedených cestách pohybuje od 2 118 po 4 906 vozidiel za deň. Podrobnejšie informácie uvádza nasledujúca tabuľka a mapa.

úsek (číslo sčítacieho úseku)	číslo cesty	nákladné motorové vozidlá a autobusy	osobné motorové vozidlá	motocykle	spolu všetky motorové vozidlá
90328	I/10	1 479	2 640	64	4 183
93470	II/541	674	4 179	57	4 906
93478	II/541	493	2 107	22	2 622
93479	II/541	350	1 758	10	2 118

Doprava má na obytné územie obce negatívny vplyv. Intenzita dopravy na cestách I. triedy a II. triedy prekročila intenzitu prijateľnú z pohľadu životného prostredia. Osídlenie obce Veľké Rovné pozdĺž ciest I/10 a II/541 a MC sú zaradené do druhej kategórie územia, pre ktorú platia najvyššie prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí 50 dB cez deň a večer a 45 dB v nočnom období. Na celkovom hlukovom zaťažení územia sa menšou mierou podieľajú aj stacionárne zdroje hluku priemyselné firmy, domáce okružné a motorové píly, poľnohospodárske stroje, motorové kosačky a iné. Vplyv je krátkodobý a zanedbateľný. Mimo zastavaného územia alebo územia určeného k zastavaniu, sú na ochranu ciest a premávky na nich určené ochranné pásma definované v zákone č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, pričom v prípade obce Veľké Rovné sa uplatnia tieto ochranné pásma:

- cesty I. triedy 50 m od osi cesty,
- cesty II. triedy 25 m od osi cesty.

Do katastrálneho územia Veľké Rovné zasahujú ochranné pásma Letiska Žilina, ktoré sa nachádza mimo územia obce:

- ochranné pásmo kužeľovej plochy letiska s výškovým obmedzením v rozmedzí nadmorských výšok od cca 406,7 - 455,0 m n. m. Bpv, pričom obmedzujúce výšky stúpajú v sklone 1:20 /5 %/ v smere od letiska.
- kritické ochranné pásmo proti laserovému žiareniu, v ktorom je zakázané najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 5 uW/cm², ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia:

Pri rozvoji obce Veľké Rovné z hľadiska komunikačného systému bude potrebné dodržiavať nasledovné zásady :

- rešpektovať nadradenú ÚPD Žilinského kraja,
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80, cesty II. triedy v kategórii C 9,5/70 v zmysle STN,
- v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie: cesty II. triedy v kategórii MZ 12/50, resp. 11,5/50 vo funkčnej triede MZ2 v zmysle STN,
- realizovať opravy alebo rekonštrukcie existujúcich ciest z hľadiska životnosti vozovky podľa potreby,
- potrebné nápočty a situovanie odstavných a parkovacích stojísk pre objekty uvažovanej (novej) vybavenosti budú riešiť územné plány zón, resp. projektové dokumentácie pre konkrétne objekty v zmysle STN pre výhľadový stupeň automobilizácie,
- uvažované (nové) miestne cesty riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované cesty alebo ako cesty slepé s obratiskom; v prípade stiesnených priestorových pomerov cesty riešiť ako jednopruhovú, obojsmernú s výhybňami alebo jednopruhovú, jednosmernú – v kategóriách min. MO 6,5/30, MOK 4,0/30, MOK 6,5/30.

Za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenia riadnej údržby vodných tokov (v zmysle § 48 a § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov) správca vodných tokov požaduje nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok navrhovať:

- ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.) v súbehu s vodným tokom a s následným (jedným spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,
- ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty,
- križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“, STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“,
- za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky, návrh situovania (umiestnenia) ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej dokumentácie odsúhlasí so správcom toku.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie – hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.

Dotknuté územie nespadá do žiadnej zaťaženej oblasti. Ovzdušie v dotknutom území je zaťažované základnými znečisťujúcimi látkami, ako sú TZL, PM₁₀, PM_{2,5} a plynnými exhalátmi. Najväčšími producentmi je doprava po II/541 a I/10, miestnych komunikáciách a ostatných poľných a lesných cestách, stavebná činnosť, vykurovanie a poľnohospodárska, lesohospodárska a priemyselná výroba, resp. služby. Významným druhotným zdrojom znečistenia ovzdušia dotknutého územia je sekundárna prašnosť, ktorej úroveň závisí od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a

charakteru povrchu. Ďalším možným zdrojom znečisťovania ovzdušia je výstavba (minerálny prach zo stavenísk), resp. prestavba stavebných objektov a s tým súvisiace búracie, výkopové a stavebné práce. V zimnom období k znečisťovaniu prispieva aj použitý posypový materiál.

Obec Veľké Rovné spadá medzi rizikové obce (obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia) určené metódou integrovaného posúdenia pre rok 2023 (obci bol priradený rizikový stupeň 3). Povinnosť vypracovať Program na zlepšenie kvality ovzdušia vzniká tým zónam a aglomeráciám, na území ktorých sa nachádza aspoň jedna obec s rizikovým stupňom 3 z dôvodu lokálnych kúrenísk.

V rámci obce Veľké Rovné v roku 2022 podľa www.air.sk bolo evidovaných 5 ZZO, ktoré sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách aj s množstvami a druhmi znečisťujúcich látok.

názov zdroja	názov prevádzkovateľa	TZL	oxid siričitý	NO _x	CO	organické látky	alkány (parafíny) okrem metánu	ulica
Kotolňa K2	Stavebné bytové družstvo, družstvo	0,004	0,001	0,082	0,033	0,006		SBD V. Rovné
Kotolňa K3	Stavebné bytové družstvo, družstvo	0,003		0,064	0,026	0,004		SBD V. Rovné
Kotolňa K 4	Stavebné bytové družstvo, družstvo	0,004		0,076	0,031	0,005		SBD V. Rovné
Čerpacia stanica PHM Veľké Rovné	REAL - K, s.r.o.					0,157	0,002	
Plynová kotolňa	Základná škola s materskou školou Slovenského učeného tovarišstva, Veľké Rovné 302	0,003		0,05	0,02	0,003		Ústredie

Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia má poľnohospodárska činnosť, vykurovanie, lokálne kúreniská, služby a priemysel a každoročne narastajúca automobilová doprava. Významným druhotným zdrojom znečistenia ovzdušia je sekundárna prašnosť, ktorej úroveň závisí od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a charakteru povrchu. Okrem uvedených stacionárnych zdrojov je významným prispievateľom lokálnych emisií (predovšetkým tuhé prachové častice – PM₁₀, NO_x a CO) aj automobilová doprava v blízkosti frekventovaných komunikácií. Vplyvom dopravy vzniká veľké množstvo sekundárnej prašnosti. Koncentrácie prízemného ozónu narastajú v dôsledku emisií CO, NO_x a uhľovodíkov, ktorých veľmi významným zdrojom sú výfukové plyny, spaľovanie fosílnych palív a pri uhľovodíkoch aj používanie rozpúšťadiel. Rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia sú lokálne vykurovania na tuhé palivá, výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel), resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel), suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi), minerálny prach zo stavenísk, veterná erózia z neupravených priestorov a skládok sypkých materiálov, erózia odkrytej pôdy a nespevnených povrchov a malé a stredné lokálne priemyselné zdroje, ktoré sú obvykle koncentrované v priemyselných zónach. Z hľadiska koncentrácií PM₁₀ prispievajú hlavne regionálne pozadie, zdroje neznámeho pôvodu a mobilné zdroje. Emisie z dopravy však vykazujú síce iba mierny, ale kontinuálny nárast, čo súvisí so sústavným zvyšovaním zaťaženia komunikácií automobilovou dopravou. Nárast intenzity cestnej dopravy spôsobuje zvyšovanie celoplošnej zaťaženia komunikácií, zvyšuje množstvo emisií z výfukových plynov a sekundárnu prašnosť a tým negatívne ovplyvňuje kvalitu ovzdušia. Hlavnými škodlivinami z automobilovej dopravy sú oxid uhľnatý (CO), oxidy dusíka (NO_x), oxidy síry (SO_x), polycyklické aromatické uhľovodíky (PAU), tuhé emisie, olovo a ďalšie zlúčeniny. Emisie, ktoré produkuje doprava, závisia hlavne od jej intenzity, zloženia dopravného prúdu, technického stavu vozidiel, režimu dopravy, rýchlosti vozidiel a od klimatických faktorov. Zvýšená intenzita dopravy patrí aj medzi hlavné príčiny zvýšených imisných koncentrácií hlavne u oxidov dusíka (NO_x). V súčasnosti k emisiám PM₁₀ najviac prispievajú v takmer rovnakej miere veľké a stredné zdroje a doprava, emisie malých zdrojov sú približne o polovicu menšie, čo súvisí zrejme s vysokým zastúpením centrálného vykurovania oproti individuálnemu. Malé zdroje znečisťovania ovzdušia na vykurovanie väčšinou využívajú zemný plyn ale aj pevné palivo. Emisie dreva vysoko prevyšujú emisie z plynu. V sektore cestnej dopravy k emisiám PM₁₀ a PM_{2,5} zo spaľovania najvýraznejšie prispievajú dieselové motory, príspevok abrázie (oter pneumatík,

brzdových a spojkových obložení a vozovky) je menej významný ako pri emisiách TZL. Resuspenzia, podobne ako emisie PM_{10} z poľnohospodárskych prác a stavebných prác a spaľovania poľnohospodárskych zvyškov predstavujú pravdepodobne nezanedbateľnú časť emisií PM_{10} . K zdrojom PM_{10} patria aj staveniská, skládky odpadov, fugitívne emisie, kotolne, výhrevne a teplárne. Ďalšie špecifikum je intenzívna stavebná činnosť, ktorá v kombinácii s klimatickými podmienkami, pravdepodobne značne prispieva k vysokému podielu resuspenzie a veternej erózie. Určitý vplyv možno pripočítať aj na vrub lokálnych kúrenísk. Z pohľadu diaľkového prenosu PM_{10} je dôležité nielen priestorové rozloženie emisií antropogénneho pôvodu, ale aj emisie z prírodných zdrojov (erózia a resuspenzia pôdy a piesku, prenos morskej soli, lesné požiare, sopečná činnosť ...), ale aj emisie prekursorov sekundárnych aerosólov (dusičnany, sírany) a chemické transformácie týchto prekursorov vedúce k vzniku sekundárnych aerosólov.

Veľkým problémom v súčasnosti sú emisie skleníkových plynov. Pod skleníkovými plynmi rozumieme oxid uhličitý - CO_2 , metán - CH_4 , oxid dusný - N_2O , ozón - O_3 , ktoré sú prirodzenou súčasťou ovzdušia, ich obsah v ovzduší je ale ovplyvnený ľudskou činnosťou. Skupina umelých látok ako neplnohalogenové fluorované uhľovodíky - HFCs, perfluorované uhľovodíky - PFCs, SF_6 sú tiež skleníkové plyny, ale do atmosféry sa dostávajú len vplyvom ľudskej činnosti, pričom aj malé emisie majú veľký negatívny dopad na životné prostredie (majú schopnosť atakovať stratosférický ozón). Fotochemicky aktívne plyny ako sú NO_x , CO a nemetánové prchavé organické uhľovodíky (NMVOC) nie sú skleníkovými plynmi, ale nepriamo prispievajú k skleníkovému efektu atmosféry, pretože ovplyvňujú vznik a rozpad ozónu v atmosfére. Rast koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére (vyvolaný antropogénnou emisiou) vedie k zosilňovaniu skleníkového efektu a tým k dodatočnému otepľovaniu atmosféry. Koncentrácie prízemného ozónu narastajú v dôsledku emisií CO, NO_x a NMVOC, ktorých veľmi významným zdrojom sú výfukové plyny, spaľovanie fosílnych palív a používanie rozpúšťadiel (pri NMVOC). Najväčším zdrojom emisií skleníkových plynov je spaľovanie fosílnych palív pri výrobe elektriny a tepla.

Počas výstavby činností, pre ktoré dáva rámec navrhovaný strategický dokument budú zdrojom znečistenia ovzdušia výkopové práce, dočasné a trvalé zábery pôd včítanie území pre vybavenie stavenísk, resp. stavebná mechanizácia pomocou ktorej sa budú vykonávať stavebné činnosti na jednotlivých lokalitách. Ide o bodové a plošné zdroje znečisťovania ovzdušia. Plošným zdrojom znečistenia ovzdušia budú aj skládky sypkých materiálov a zemín. Prístupové komunikácie, ktoré sa budú využívať počas výstavby uvedených činností budú predstavovať líniové zdroje znečistenia ovzdušia a v neposlednom rade netreba zabudnúť na mobilné zdroje znečisťovania ovzdušia a to dopravu súvisiacu s výstavbou uvedených činností (pracovníci, mechanizmy, zásobovanie...). Doprava surovín a materiálov bude nepravidelná a časovo a početnosťou obmedzená. Intenzita dopravy, ktorá bude pochádzať z dopravy spojenej s výstavbou uvedených činností, sa v súčasnosti nedá predikovať, nakoľko nie je zrejмый presný časový harmonogram výstavby a materiállová bilancia, ako ani navrhované stavebné objekty a prevádzkové súbory. Uvedené bude doplnené v rámci povoľovania uvedených činností podľa osobitných predpisov. Uvedené zdroje znečisťovania ovzdušia budú predovšetkým zdrojom tuhých znečisťujúcich látok, oxidov dusíka a uhlíka a celkového organického uhlíka. Množstvo emisií bude závisieť od počtu mechanizmov, priebehu výstavby, ročného obdobia, poveternostných podmienok a pod. Zvýšená prašnosť sa bude prejavovať najmä vo veterných dňoch a pri dlhšie trvajúcim bezrážkovom období a to hlavne v období zemných a výkopových prác. Príjazdy na staveniská majú byť po miestnych prístupových komunikáciách, resp. po cestách I. a II. triedy, ktoré sú trasované v rámci územia obce Veľké Rovné alebo po poľných a lesných cestách a cez priamo dotknuté pozemky. Stavebné mechanizmy musia byť odstavované na vymedzených spevnených plochách. Samotná výstavba uvedených činností v dotknutom území bude mať za následok zvýšenie emisií na okolitých komunikáciách a v záujmovom území. Vzhľadom na charakter stavebných prác, ich situovania, prevládajúcim prúdením vzduchu, možno konštatovať, že vplyv bodových, líniových a plošných zdrojov znečistenia ovzdušia významne neovplyvní kvalitu ovzdušia v dotknutej lokalite ani v kumulatívnom a synergickom merítku.

Zdrojmi znečistenia ovzdušia počas prevádzky uvedených činností bude doprava realizovaná budúci obyvateľmi, nájomcami, vlastníkmi, návštevníkmi alebo pracovníkmi za účelom ich dostavenia sa na navrhované rozvojové plochy, resp. pre potreby obsluhy navrhovaných stavebných objektov a prevádzkových súborov. Intenzita dopravy, ktorá bude pochádzať z dopravy spojenej s prevádzkovou uvedených činností, sa v súčasnosti nedá predikovať, nakoľko nie je zrejmý podiel nákladnej a osobnej dopravy v rámci prevádzky týchto činností, ako ani ich presné zameranie a intenzita využívania. Uvedené bude doplnené v rámci povoľovania uvedených činností podľa osobitných predpisov. V rámci uvedených činností môže byť vykurovanie a ohrev teplej vody zabezpečovaný elektrickou energiou, spaľovaním tuhých alebo kvapalných palív alebo využívaním obnoviteľných zdrojov energie (solárne panely, čerpadlá). Z uvedených možností vykurovania a ohrevu vody by predstavovali zdroje znečistenia ovzdušia spaľovanie tuhých a kvapalných palív, pričom je predpoklad, že by išlo o malé alebo stredné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia.

V rámci činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, môžu vznikáť aj nové zdroje znečisťovania ovzdušia, pričom najvyššia koncentrácia znečisťujúcich látok musí pri najnepriaznivejších prevádzkových a rozptylových podmienkach dosahovať podlimitné hodnoty. Z hľadiska vplyvu uvedených činností na znečistenie ovzdušia blízkeho okolia musia uvedené zdroje znečisťovania ovzdušia vyhovovať legislatívnym podmienkam, pričom uvedené činnosti musia spĺňať požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi vo veci ochrany ovzdušia.

Počas výstavby a prevádzky uvedených činností bude potrebné dodržiavať požiadavky zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 272/2023 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti ochrany životného prostredia v súvislosti s reformou stavebnej legislatívy jeho vykonávacích predpisov, vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia, 249/2023 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí, 250/2023 Z. z. o kvalite ovzdušia, 251/2023 Z. z. o kvalite palív, 252/2023 Z. z. o odbornej spôsobilosti v ochrane ovzdušia, podrobnostiach odborných posudkov a výkone kontroly malých spaľovacích zariadení na tuhé palivo a kvapalné palivo, 253/2023 Z. z. o požiadavkách na skladovanie, plnenie a prepravu benzínu, 254/2023 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane ovzdušia, 255/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú informácie podávané Európskej komisii a požiadavky na vypracovanie národných emisných inventúr, 256/2023 Z. z. o regulovaných výrobkoch s obsahom organických rozpúšťadiel a 299/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú jednotlivé notifikačné požiadavky pre špecifický odbor oprávnených technických činností.

Vzhľadom na uvedené zdroje znečisťovania ovzdušia a ich predpokladanú intenzitu je možné konštatovať, že vplyv uvedených činností počas ich prevádzky a výstavby na ovzdušie bude mať lokálny a dlhodobý charakter, ktorého významnosť sa v súčasnosti nedá predikovať, pričom z pohľadu obce Veľké Rovné by nemalo dôjsť k významnému zhoršeniu emisno-imisnej situácii v rámci územia obce Veľké Rovné.

Zásady a regulatívy v oblasti starostlivosti o životné prostredie, konkrétne pre ochranu ovzdušia:

- uvažovať o plyne ako o hlavnom vykurovacom médií v obci, riešiť rozšírenie plynifikácie na navrhované rozvojové plochy,
- podporovať vykurovanie alternatívnymi a ekologickými spôsobmi,
- všetky existujúce a navrhované komunikácie v zastavanom území riešiť so spevneným, bezprašným povrchom,
- stavebné práce na území obce vykonávať s použitím všetkých dostupných prostriedkov a technológií na zamedzenie zvýšenia sekundárnej prašnosti počas realizácie prác (zakrytie sypkých materiálov, zákaz spaľovania materiálov),
- rešpektovať zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a jeho vykonávacie predpisy,

- v blízkosti výrobných areálov vytvoriť tzv. pufrčné zóny tvorené ochrannou a izolačnou zeleňou na zmiernenie negatívnych účinkov medzi územiaми s odlišným funkčným využitím, najmä ak sa v blízkosti areálov nachádzajú, resp. navrhujú plochy s chránenými funkciami (bývanie, rekreácia),
- zabezpečiť výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti frekventovaných komunikácií, najmä ak sa v blízkosti týchto komunikácií nachádzajú resp. navrhujú plochy s chránenými funkciami (bývanie, rekreácia),
- podporovať obnoviteľné zdroje energie a ich vyššie využitie, tepelné čerpadlá, inštaláciu solárnych panelov a používanie elektromobilov, ako aj výstavbu a prevádzku prvkov dopravnej a technickej infraštruktúry pre používanie elektromobilov,
- podporovať budovanie dažďových záhrad, retenčných parkovacích plôch, zelených striech a zelených fasád,
- pri situovaní stredných zdrojov ZZO preukázať možnosť ich umiestnenia na základe emisno-imisnej štúdie vypracovanej odbornou spôsobilou osobou,
- dodržiavať vymedzené hygienické ochranné pásmo živočíšnej výroby v stanovenom rozsahu.

Opatrenia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy:

- Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:
  - koncipovať urbanistickú štruktúru tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,-----
  - zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest,
  - zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní,
  - podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
  - zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôbené meniacim sa klimatickým podmienkam,
  - vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v mestách
  - zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach,
  - zabezpečiť prispôbenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam,
  - vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny.
- Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric:
  - zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín mimo zastavaného územia obce,
  - zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
  - zabezpečiť dostatočnú odstupnú vzdialenosť v blízkosti elektrického vedenia,
  - zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran.
- Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:
  - podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody, ----
  - zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
  - podporovať výstavbu domových čistiarní odpadových vôd,
  - v prípade, že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť opatrenia voči riziku lesných požiarov,
  - samospráva by mala podporovať a pokiaľ možno zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.
- Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:
  - v prípade že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť udržiavanie a rozširovanie plochy prírode blízkych lesov, resp. prirodzených lesov, -----
  - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú,

- zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v mimo zastavaného územia obce a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v zastavanom území obce,
- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavaných centrách,
- zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
- v prípade, že samospráva vlastní lesy, zabezpečiť udržiavanie siete lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou a rozrušovať nepotrebné lesné cesty,
- usmernenie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii, zosuvom pôdy.

2. Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.

Splašková kanalizácia

Obec Veľké Rovné má vybudovaný delený kanalizačný systém s odvedením splaškových odpadových vôd do SČOV Bytča. Kanalizačný systém je gravitačný a pokrýva ústredie obce Veľké Rovné. Osady nemajú vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Likvidáciu odpadovej vody riešia kumulovaním v domových žumpách a odvozom na ČOV. Geologické podmienky osád neumožňujú umiestnenie domových ČOV, nakoľko neexistuje vhodný recipient a svažité územie je náchylné na zosuvy čo v prípade vypúšťania odpadovej vody do podmoku vytvára riziko svahových deformácií. Z hľadiska produkcie odpadových splaškových vôd, tak tá bude rovnaká ako potreba pitnej vody), t.j.:

Odpadové vody	Q ₂₄ (m ³ /deň)	l/s	EO	kg/d (BSK ₅)
Q ₂₄ = Q _p = Q _d	291,0	3,4	1 917,4	105,5

Stoková sieť doplnená pre navrhované lokality bude realizovaná ako gravitačná. Lokality, resp. objekty, ktoré nebude možné odkanalizovať gravitačne bude potrebné napojiť na verejnú kanalizačnú sieť pomocou čerpacích staníc odpadových vôd. Jednotlivé nehnuteľnosti budú napojené na verejnú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojkov. Tie budú ukončené na hranici parcely vo vnútri parcely revíznou šachtou. V prípade výstavby prevádzok, kde môžu vznikať odpadové vody s obsahom tuku, bude potrebné takéto vody pred zaústením do splaškovej kanalizácie predčistiť v lapači/odlučovači tukov. Vypúšťané odpadové vody do verejnej splaškovej kanalizácie musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia vypúšťaných do kanalizácie stanovuje zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.

Dažďová kanalizácia

V obci nie je vybudovaná dažďová kanalizácia. Dažďové vody sú odvádzané rigolmi do recipientov, prípadne vsakovaním do podlažia. V rámci odvádzania dažďových vôd je nevyhnutné realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, prečistenie, infiltrácia dažďových vôd a pod.). Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných, resp. povrchových vôd stanovuje NV SR č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení NV SR č. 398/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd a NV SR č. 359/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 398/2012 Z. z..

Ochrana povrchových a podzemných vôd

Základným právnym dokumentom v oblasti vody je zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov. Tento zákon vytvára podmienky na:

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- zachovanie alebo na zlepšenie stavu vôd,
- účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- zabezpečenie funkcií vodných tokov,
- bezpečnosť vodných stavieb.

Tento zákon upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osôb k vodám a nehnuteľnostiam, ktoré s nimi súvisia, pri ochrane, účelnom a hospodárnom využívaní, oprávnenia a povinnosti orgánov štátnej vodnej správy a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.

System územnej ochrany vôd pozostáva z troch druhov ochrany:

- Všeobecná ochrana vôd a vodných zdrojov platí podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov v plnom rozsahu pre celé územie SR bez výnimky,
- Regionálna - širšia ochrana vôd sa uskutočňuje formou chránených vodohospodárskych oblastí - CHVO (používa sa aj termín chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd), ako aj formou významných vodohospodárskych oblastí. Znamená to, že v určitých vodohospodársky významných územiach môžu vodohospodárske orgány upraviť alebo zakázať činnosti, ktoré by mohli ohroziť vodohospodárske záujmy. Táto ochrana vyplýva okrem iného zo zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a realizuje sa zákonom č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- Sprísnená špeciálna ochrana vyplýva zo spomínaného zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a realizuje sa jednak formou pásiem hygienickej ochrany, ako aj stanovením vodárenských tokov a ich povodí v zmysle vyhlášky MP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Pre ochranu povrchových a podzemných vôd je potrebné:

- rešpektovať územie CHVO Beskydy - Javorníky, vrátane stanovených opatrení a obmedzení,
- rešpektovať ustanovenia zákona 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- rešpektovať ochranné pásma vodných tokov,
- rešpektovať príslušné platné STN 736822, 752102 atď., vybudovať navrhovanú kanalizačnú sieť ako súčasť skupinovej kanalizácie s čistením odpadových vôd na SČOV Bytča,
- likvidáciu odpadových vôd riešiť rozšírením verejnej kanalizácie na navrhovaných rozvojových plochách, revitalizovať pokiaľ to priestorové možnosti dovoľia korytá a brehy miestnych potokov,
- súčasne s realizáciou splaškovej kanalizácie riešiť ekologicky a technicky vyhovujúce odvádzanie vôd z povrchového odtoku,
- rešpektovať Ciele a opatrenia vodnej politiky zadefinované v strategickom dokumente „Konceptia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“,

- v rámci projektových dokumentácií pre povoľovanie stavieb riešiť technické zabezpečenie nepriepustnosti plôch určených na manipuláciu s nebezpečnými látkami a zabezpečiť ich tak, aby nedochádzalo k ich úniku do podzemných vôd územia,
- udržiavať prípadne realizovať protipovodňové opatrenia na povrchových tokoch v zmysle platnej legislatívy,
- revitalizovať korytá a brehy miestnych potokov, nepripustiť likvidáciu brehových porastov,
- riešiť vhodnými stavebnými a ekologickými opatreniami stabilitu dna a brehov miestneho potoka v zastavanom území,
- nepripustiť na území pobrežných pozemkov orbu, stavanie objektov, zmenu reliéfu ťažbou, navážkami, manipuláciu s látkami škodiacimi vodám, výstavbu súbežných inžinierskych sietí,
- zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- rešpektovať a zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Rovnianka v šírke min. 5 m od brehovej čiary obojstranne a ochranné pásmo ostatných drobných vodných tokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne,
- odsúhlasiť akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi so správcom toku,
- rešpektovať ochranné pásmo tokov Mlynský potok, Žarnovský potok a ďalšie prítoky Rovnianky - ochranné pásmo – 5 m,
- križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“,
- v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, prečistenie, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

Pre ochranu povrchových a podzemných vôd je potrebné:

- rešpektovať územie CHVO Beskydy - Javorníky, vrátane stanovených opatrení a obmedzení,
- rešpektovať ustanovenia zákona 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- rešpektovať ochranné pásma vodných tokov,
- rešpektovať príslušné platné STN 736822, 752102 atď., vybudovať navrhovanú kanalizačnú sieť ako súčasť skupinovej kanalizácie s čistením odpadových vôd na SČOV Bytča,
- likvidáciu odpadových vôd riešiť rozšírením verejnej kanalizácie na navrhovaných rozvojových plochách, revitalizovať pokiaľ to priestorové možnosti dovoľia korytá a brehy miestnych potokov,
- súčasne s realizáciou splaškovej kanalizácie riešiť ekologicky a technicky vyhovujúce odvádzanie vôd z povrchového odtoku,
- rešpektovať Ciele a opatrenia vodnej politiky zadefinované v strategickom dokumente „Konceptia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“,
- v rámci projektových dokumentácií pre povoľovanie stavieb riešiť technické zabezpečenie nepriepustnosti plôch určených na manipuláciu s nebezpečnými látkami a zabezpečiť ich tak, aby nedochádzalo k ich úniku do podzemných vôd územia,
- udržiavať prípadne realizovať protipovodňové opatrenia na povrchových tokoch v zmysle platnej legislatívy,
- revitalizovať korytá a brehy miestnych potokov, nepripustiť likvidáciu brehových porastov,
- riešiť vhodnými stavebnými a ekologickými opatreniami stabilitu dna a brehov miestneho potoka v zastavanom území,
- nepripustiť na území pobrežných pozemkov orbu, stavanie objektov, zmenu reliéfu ťažbou, navážkami, manipuláciu s látkami škodiacimi vodám, výstavbu súbežných inžinierskych sietí,
- zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,

- rešpektovať a zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Rovnianka v šírke min. 5 m od brehovej čiary obojstranne a ochranné pásmo ostatných drobných vodných tokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne,
- odsúhlasiť akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi so správcom toku,
- rešpektovať ochranné pásmo tokov Mlynský potok, Žarnovský potok a ďalšie prítoky Rovnianky - ochranné pásmo – 5 m,
- križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“,
- v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, prečistenie, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

V oblasti vodného hospodárstva je potrebné:

- rešpektovať existujúci vodárenský systém zásobujúci obec pitnou vodou,
- rešpektovať vodárenské zariadenia a ich pásma ochrany,
- zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu komplexne využiť aj pre plochy občianskej vybavenosti, výroby, rekreácie, cestovného ruchu a športu s prihliadnutím na efektívnosť vynaložených finančných prostriedkov a technické možnosti,
- novo navrhované vodovodné potrubia v zastavanom území situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania,
- verejný vodovod realizovať v navrhovaných lokalitách Nad Svetom, Fojtová, Sídliisko, Ústredie 1, Ústredie 2, Rimanovice, Horevsie, Ninisovci a navrhované trasy vodovodu situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných ciest,
- rozšíriť verejnú kanalizáciu formou splaškovej kanalizácie v lokalitách uvažovaného územného rozvoja,
- riešiť odvádzanie vôd z povrchového odtoku (dažďové vody) zo zastavaného územia s deleným systémom odvádzania odpadových vôd,
- rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov,
- križovanie inžinierskych sietí s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 "Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi",
- v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov,
- hydranty na novej vodovodnej sieti navrhovať ako podzemné,
- za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenia riadnej údržby vodných tokov (v zmysle § 48 a § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov) nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie, resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok, navrhovať:
  - ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.) v súbehu s vodným tokom a s následným (jedným spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,
  - ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty,
  - križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“,
  - za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky, návrh situovania (umiestnenia) ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej dokumentácie odsúhlasiť so správcom tokov.

- v území, v ktorom nebude zabezpečené odvádzanie splaškových odpadových vôd verejnou kanalizáciou, produkované splaškové odpadové vody akumulovať vo vodotesných žumpách a ich zneškodňovanie zabezpečiť v súlade so zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov. S budovaním malých čistiarní odpadových vôd bude možné uvažovať len v riedko osídlenej oblasti (§ 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov), s budovaním malých domových čistiarní odpadových vôd v urbanizovanom území so súvislou zástavbou neuvažovať,
- z rozvojových plôch, v rámci všetkých plánovaných aktivít dažďové vody zo striech a spevnených plôch v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahy pozemkov a kontrolovane, len v minimálnom množstve, vypúšťať do recipientu až po odznení privalovej zrážky. Odvádzanie dažďových vôd zo stavby RD je potrebné riešiť v rámci pozemku investora stavby,
- návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a NV SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení NV SR č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení NV SR č. 398/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd a NV SR č. 359/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 398/2012 Z. z.,
- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
- rešpektovať územie Chránenú vodohospodársku oblasť Beskydy a Javorníky, vyhlásenú zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

3. Odpady – celkové množstvo, spôsob nakladania s odpadmi.

Stupeň ohrozenia podzemnej vody je v dotknutom území nízky, pričom z hľadiska vhodnosti na ukladanie odpadov, je dotknuté územie nevhodné z dôvodu vysokého stupňa ohrozenia podzemnej vody ukladaním odpadov (v severnej časti dotknutého územia) alebo podmiennečne vhodné.

Prvým základným pravidlom v rámci hierarchie odpadového hospodárstva je predchádzanie vzniku odpadu. Poslednými možnosťami pre likvidáciu odpadov by mali byť energetické zhodnotenie a skládkovanie. Medzi priority v odpadovom hospodárstve SR patrí zlepšenie a zefektívnenie prípravy na opätovné použitie, zhodnotenie a recyklácie odpadov.

V obci Veľké Rovné je zabezpečený jednotný systém nakladania s odpadom v súlade s VZN o nakladaní s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom obce Veľké Rovné. Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu dosiahla v roku 2023 46,76 %.

Zhodnocovanie odpadov je podmienené účinným separovaným zberom, systémom zberu a zberných miest so zabezpečením dotriedňovania odpadov a zložiek komunálnych odpadov. Umiestnenie nových zariadení sa bude riadiť princípom blízkosti a sebestačnosti vo väzbe na ekonomickú efektívnosť. Počet zariadení bude závisieť na ich kapacite tak, aby spolu mali dostatočnú kapacitu na zhodnocovanie všetkých uvedených odpadov na území obce.

Komunálny odpad sa zbiera do 110 l a 1 100 l zberných nádob a čiernych vriec. Vývozy odpadu sú uvedené v kalendári, ktorý dostala každá domácnosť na začiatku roka a na webovej stránke obce. Zberné miesto na drobný stavebný odpad sa nachádza v areáli zberného dvora za budovou obecného úradu.

Papier sa zbiera do modrých 1 100 l kontajnerov a do modrých plastových vriec.

Plasty sa zbierajú do žltých 1 100 l kontajnerov, do drôtených kontajnerov a do žltých plastových vriec.

Kovy sa zbierajú do sivých 1 100 l kontajnerov, do drôtených kontajnerov a do červených plastových vriec.

VKM (tetrapaky) sa zbierajú prostredníctvom oranžových 1 100 l kontajnerov, drôtených kontajnerov a do oranžových vriec.

Sklo sa zbiera do 1 100 l kontajnerov a zelených vriec.

Biologický odpad sa kompostuje v kompostovacom zásobníku na svojom pozemku. Konáre sa zbierajú do veľkoobjemových zelených kontajnerov, ktoré sú označené a rozmiestnené po obci. Obyvatelia obce kompostujú vzniknutý biologický rozložiteľný odpad v mieste vzniku, čím sa predchádza vzniku odpadov na území obce. Zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu sa vykonáva v bytových domoch obce do hnedých 120 l nádob.

Jedlé oleje a tuky sa zbierajú do plastových fliaš s funkčným uzáverom, ktoré si občania zabezpečujú samostatne. Jedlé oleje a tuky je možné odovzdať na zbernom dvore obce.

Objemný odpad sa zbiera do označených veľkoobjemových kontajnerov alebo na zbernom dvore.

Odpad z domácností s obsahom škodlivých látok sa zbiera na zbernom dvore.

Textil a šatstvo sa zbiera do špeciálnych kontajnerov, ktoré sú rozmiestnené po obci.

Elektroodpad sa zbiera na zbernom dvore obce.

Nespotrebované lieky a zdravotnícke pomôcky je potrebné odovzdať do lekární.

Obec Veľké Rovné je prevádzkovateľom zberného dvora a malej kompostárne (obecného kompostoviska). Zberný dvor obce Veľké Rovné sa nachádza za obecným úradom na pozemku s parcelným číslom 672/1 a 672/4. Je prístupný z verejnej komunikácie. Vstup na zberný dvor je nepovolaným osobám bez prítomnosti pracovníka Obecného úradu zakázaný. Na zbernom dvore môžu občania obce Veľké Rovné (nie podnikatelia) odovzdať nahromadený vytriedený komunálny odpad ako sú odpady s obsahom škodlivých látok, vyradené elektrické a elektronické zariadenia, žiarivky a výbojky, použité prenosné batérie, akumulátory, automobilové batérie a akumulátory, oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu v rozsahu triedeného zberu, jedlé oleje a tuky z domácností, objemový odpad, drobný stavebný odpad a BRO. Pre verejnosť je zberný dvor otvorený každú sobotu od 08:00 – 11:00 hod.

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra eviduje v katastrálnom území obce Veľké Rovné jednu skládku odpadov, ktorá je upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.) - registračné číslo 2690.

Podľa Registra environmentálnych záťaží sa na území obce Veľké Rovné nachádza environmentálna záťaž BY (025) / Veľké Rovné - skládka KO I - SK/EZ/BY/113 (Platný stav- register C - sanovaná/rekultivovaná lokalita). Lokalita je situovaná v zastavanom území obce Veľké Rovné, v priemyselnej zóne. Na skládku bol v minulosti ukladaný popol zo spaľovania uhlia, stavebný a komunálny odpad. V súčasnosti sa odpad už nevyváža, skládka je splanírovaná, pokrytá štrkom a postupne zarastá. Na lokalitu nachádzajúcu sa po ľavej strane pri vstupe do obce v smere od Kotešovej, bol vyvážený odpad obyvateľmi obce Veľké Rovné. Predpokladaná doba vzniku environmentálnej záťaže 80. až 90. roky 20. storočia. Činnosť, podmieňujúca vznik environmentálnej záťaže, sa na lokalite už nevykonáva, prevádzka je opustená. Reliéf terénu je rovinatý (0° - 3°) a v nadmorskej výške 94 - 200 m n. m. Kvartér tvoria fluvialne sedimenty, kde ide o litofaciálne nečlenené nívne hliny, alebo piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov (holocén). Podložie je tvorené magurským príkrovom flyšového pásma, kde ide o zlínske súvrstvie, čo sú vápnité glaukonitické pieskovce, drobové pieskovce, arkózové pieskovce, sliene, lastúrnaté rozpadavé vápnité bystrické ílovce (flyš) - bystrické vrstvy (eocén). Koeficient filtrácie je 1.00E-03 - 1.00E-05 m/s (napr. zahlinený štrk). Typ priepustnosti je medzizrnová priepustnosť. Hĺbka nepriepustného podložja je do 10 m pod terénom. Hĺbka hladiny podzemných vôd je 2,0 - 5,0 m pod povrchom. Fluvialne sedimenty sú charakterizované prevažne voľnou hladinou podzemnej vody, ktorá je v priamej hydraulickej spojitosti s povrchovým tokom.

Predkvartérny podklad tvorí rajón flyšoidných hornín a kvartérne pokryvné útvary sú rajón náplavov aluviálnych rovín. Lokalita sa nenachádza v chránenom území prírody, ani v jeho blízkosti a ohrozenie podzemnej vody je veľmi vysoké až vysoké a z hľadiska zraniteľnosti územia je dotknuté územie zaradené medzi málo zraniteľné (priemyselné zóny, neobývané územia, ...). Lokalita sa nachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti. Ide o rekultivovanú nelegálnu skládku. Lokalita je bez kontaminácie. Skládku bola splanírovaná a zahrnutá pravdepodobne na náklady obce. V minulosti bol na ňu vyvážený iba komunálny odpad z obce a odpad zo spaľovania uhlia. V rámci projektu geologickej úlohy "Monitorovanie environmentálnych záťaží na vybraných lokalitách SR" (Demko, R., et al., 2015) boli okrem iných prác vybudované 3 nové monitorovacie HG vrty (Vrt VN80-1 je zdrojový, VN80-2 je referenčný a VN80-3 je indikačný). Monitorovacími prácami nebola zistená kontaminácia podzemnej vody ani zeminy. Prítomnosť zavezenej (pochovanej) skládky nebola potvrdená ani geofyzikálnymi meraniami. Vzhľadom na geomorfologické umiestnenie lokality, jej hydrologické charakteristiky a hydraulické vlastnosti zvodneného aluviálneho kolektora, je predpoklad existencie skrytých zdrojov kontaminácie v priestore sledovanej lokality nepravdepodobný. Na základe výsledkov monitorovania (2014 - 2020) nie je preto potrebné naďalej realizovať monitorovanie kvality podzemnej vody vo vzťahu k danej lokalite. V súlade s projektom geologickej úlohy bol realizovaný široký rozsah metód - archívna excerpčia, rekognoscácia lokality, zostavenie koncepčného modelu, realizácia geofyzikálnych meraní a metód DPZ, vybudovanie monitorovacej siete, návrh programu monitorovania, odbery vzoriek a terénne meranie a laboratórne práce. Na základe monitorovacích prác nebola na lokalite potvrdená kontaminácia podzemnej vody a horninového prostredia ťažkými kovmi, NEL, PAU alebo PCB v zdrojovej alebo indikačnej oblasti. Žiadne zo sledovaných parametrov neprekročili ID, resp. IT kritériá v zmysle Smernice MŽP SR č. 1/2015-7. Identifikované látky PAU sa nachádzajú v referenčnej, zdrojovej aj indikačnej oblasti. Ich koncentrácie sú nízke a samotná prítomnosť PAU je pôvodom pravdepodobne z priľahlej hlavnej cesty.

V rámci navrhovaného strategického dokumentu sa v rámci rozvojových plôch navrhuje zriadiť združený obecný dvor, zberný dvor odpadov a kompostáreň v areály Poľnohospodárskeho družstva na ploche 0,35 ha a úprava existujúceho areálu súčasného zberného dvoru biologického odpadu na ploche 0,25 ha.

Pôvodca a držiteľ odpadov musí pri nakladaní s odpadmi rešpektovať ustanovenia príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva to najmä zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 67/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z. z. a ktorým sa mení zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 302/2019 Z. z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov, vyhlášku č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhlášku MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, vyhlášku MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti v znení vyhlášky MŽP SR č. 26/2021 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhlášku MŽP SR č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti, NV SR č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti

súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení NV SR č. 33/2020 Z. z., ktorým sa mení NV SR č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov a 207/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení NV SR č. 33/2020 Z. z. a všeobecne záväzné nariadenia obce Veľké Rovné o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na jej území, resp. VZN o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

V rámci činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec sa predpokladá počas ich výstavby produkcia odpadov skupín 15 Odpadové obaly, absorbenty, handry na čistenie, filtračný materiál a ochranné odevy inak nešpecifikované, 17 Stavebné odpady a odpady z demolácií vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných miest a 20 Komunálne odpady (odpady z domácností a podobné odpady z obchodu, priemyslu a inštitúcií) vrátane ich zložiek z triedeného zberu podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov. Prevažne pôjde o ostatné odpady, pričom ich katalógové čísla, spôsob nakladania s odpadmi, ako aj spôsobov následného zhodnotenia a zneškodňovania, resp. ich množstvá v súčasnosti nie je možné špecifikovať, nakoľko v súčasnosti nie je známa objektová sústava uvedených činností, materiálové bilancie, použité materiály a osobová potreby pre potreby výstavby, ako ani mechanizmy a postupy, ktoré by boli uplatňované pri ich výstavbe a ani časový rámec výstavby. Všetky odpady budú musieť byť zhromažďované vo vymedzených priestoroch vo vhodných, príp. predpísaných nádobách a byť riadne označené. Nebezpečné odpady musia byť zhromažďované osobitne. Odpady budú musieť byť zneškodňované, resp. zhodnocované oprávnenou organizáciou v súlade s požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov v odpadovom hospodárstve. Jednotlivé staveniská budú musieť byť vybavené zbernými nádobami, kde sa budú dávať odpady. Evidenciu odpadov pre všetky kategórie odpadov vedú držiteľ odpadu, sprostredkovateľ a obchodník podľa druhov alebo poddruhov bez obmedzenia množstva na Evidenčnom liste odpadu, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti v znení neskorších predpisov. Evidencia sa vedie samostatne za každú prevádzkareň. Ak sa v Evidenčnom liste odpadu uvádza nebezpečný odpad, priradí sa ku každému druhu nebezpečného odpadu aj ypsilonový kód podľa osobitného predpisu (Bazilejský dohovor o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní - Oznámenie MZV SR o pristúpení Slovenskej republiky k Bazilejskému dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní č. 60/1995 Z. z.). Ak možno k jednému druhu nebezpečného odpadu priradiť viac ypsilonových kódov, priradí sa ten ypsilonový kód, ktorý je rozhodujúci vzhľadom na nebezpečné vlastnosti odpadu. Evidenčný list odpadu sa vyplní priebežne za obdobie kalendárneho roka a uchováva sa v elektronickej podobe alebo v písomnej podobe päť rokov. Zmesový komunálny odpad počas realizácie uvedených činností bude sústredený do odpadových kontajnerov v určenom priestore. Odpady produkované počas výstavby budú vznikať v troch etapách. Prvá zahŕňa prípravné práce pre potreby staveniska prípadne včítane výrubu drevín. Druhá etapa zahŕňa zemné práce súvisiace s ukladaním navrhovaných prvkov technickej a dopravnej infraštruktúry. Tretia etapa sa viaže na výstavbu samotných stavebných objektov. Obdobne tomu bude aj počas prevádzky uvedených činností, pričom uvedené činnosti budú zahrnuté do zberu a triedenia odpadov zabehnutého v rámci obce Veľké Rovné.

Počas prevádzky uvedených činností sa predpokladá, že budú produkované odpady skupiny 20 Komunálne odpady (odpady z domácností a podobné odpady z obchodu, priemyslu a inštitúcií) vrátane ich zložiek z triedeného zberu podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov. Prevažne pôjde o ostatné odpady, pričom ich katalógové čísla, spôsob nakladania s odpadmi, ako aj spôsobov následného zhodnotenia a zneškodňovania, resp. ich množstvá v súčasnosti nie je možné špecifikovať, nakoľko v súčasnosti nie je známa objektová sústava uvedených činností, intenzita ich využitia a ich návštevnosť. Vzhľadom na navrhované funkčné využitie navrhovaných rozvojových lokalít budú produkované aj iné skupiny odpadov, pričom ich

katalógové čísla, spôsob nakladania s odpadmi, ako aj spôsob následného zhodnotenia a zneškodňovania, resp. ich množstvá v súčasnosti nie je možné špecifikovať, nakoľko v súčasnosti nie je známa objektová sústava uvedených činností, intenzita ich využitia a presné zameranie. Povinnosťou prevádzkovateľov uvedených činností bude viesť záznam o nakladaní s odpadom, aktuálny stav odpadového hospodárstva o pôvode odpadu s informáciou o druhu a množstve za určené obdobie. Priestor, kde bude zhromažďovaný odpad musí byť navrhnutý tak, aby nedošlo k nežiaducemu vplyvu na životné prostredie a k poškodeniu hmotného majetku. Odvoz odpadov na zhodnotenie alebo likvidáciu sa bude vykonávať na základe zmluvných dohôd s odberateľmi podľa druhu odpadov. S nebezpečným odpadom bude nakladané podľa všeobecne záväzných predpisov v oblasti odpadového hospodárstva a pravidiel nakladania s odpadmi v obce Veľké Rovné. Nebezpečné odpady budú zhromažďované oddelene a budú označované určeným spôsobom a nakladať s nimi sa bude podľa príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov v odpadovom hospodárstve. Následné nakladanie z odpadmi bude vykonané na základe zmluvy medzi prevádzkovateľom zariadenia a oprávnenou osobou na nakladanie s produkovanými druhmi odpadov, ktorá zabezpečí ich následné zhodnotenie, resp. zneškodnenie. Prevádzkovatelia zariadení budú viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov, s ktorými nakladajú, a o ich zhodnotení a zneškodnení. Zároveň umožnia orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve prístup do stavieb, priestorov a zariadení, odoberanie vzoriek odpadov a na ich vyžiadanie predložia dokumentáciu a poskytnú pravdivé a úplné informácie súvisiace s odpadovým hospodárstvom.

Zásady a regulatívy odpadového hospodárstva:

- rešpektovať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace predpisy na úseku odpadového hospodárstva,
- naďalej uvažovať o pravidelnom odvoze a zneškodňovaní TKO a stavebných odpadov vyprodukovaných na území obce na riadenú skládku mimo jej územia,
- v riešenom území neuvažovať o vytváraní skládok odpadu,
- na miestach kde sa v minulosti nachádzali skládky odpadov posúdiť nezávadnosť životného prostredia,
- doriešiť problematiku separovania komunálneho odpadu zriadením zberného dvora pre odovzdávanie oddelených zložiek komunálnych odpadov, pre zhromažďovanie nebezpečných odpadov a elektroodpadov z domácností,
- podporovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky,
- rešpektovať vypracované platné programy odpadového hospodárstva na úrovni štátu a Žilinského kraja,
- podporovať dostatočnú infraštruktúru v oblasti odpadového hospodárstva,
- zabezpečiť dostatočný počet vhodných zberných nádob na zabezpečenie triedeného zberu komunálneho odpadu podľa § 81 ods. 7 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- v riešení odpadového hospodárstva navrhovať minimalizáciu vzniku odpadov, správne zneškodňovať odpady a maximalizovať podiel recyklovateľných surovín, rozšíriť separovaný zber odpadov a ich zhodnocovanie, znižovať podiel zneškodňovania odpadov spaľovaním a skládkovaním,
- rešpektovať VZN obce Veľké Rovné o nakladaní s odpadom na území Veľké Rovné.

4. Hluk a vibrácie.

Negatívne účinky dopravy a z nej produkujúceho hluku sa vyskytujú najmä u objektov hraničiacich s dopravným priestorom ciest I. a II. triedy. V uvedených priestoroch taktiež dochádza k prekročeniu prípustných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí určených vo vyhláske MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlásky MZ SR č. 237/2009 Z. z.

ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Z pohľadu ochrany obyvateľstva a jeho zdravia je potrebné zabezpečiť a ponúknuť dopravné riešenia, ktoré sú dostupné pre všetkých občanov, predovšetkým s ohľadom na významné zdroje a ciele denného pohybu osôb, zvýšiť bezpečnosť premávky, znížiť stupeň znečistenia ovzdušia, hluk, skleníkové plyny a spotrebu energie a prispieť k zvýšeniu atraktivity a kvality prostredia a verejných priestorov v záujme občanov. Pri návrhu jednotlivých lokalít v blízkosti pozemných komunikácií je nevyhnutné posúdiť nepriaznivé vplyvy už v rámci projektovej prípravy prostredníctvom vibroakustickej štúdie z dopravy odborne spôsobilou osobou a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a v týchto pásmach neumiestňovať chránené funkcie. Vlastníci, resp. užívatelia stavieb v danom území si z titulu príp. negatívnych účinkov z cestnej prevádzky nemôžu uplatňovať nároky na úpravy u správcov dotknutých komunikácií. Zároveň je potrebné regulovať rozvoj obce Veľké Rovné tak, aby sa eliminovalo možné nežiaduce ovplyvňovanie chránených funkcií prevádzkami nadmerne zaťažujúcimi životné prostredie hlukom, vibráciami a emisiami chemických škodlivín a pachov, pričom je potrebné v dotyku s chránenými funkciami umiestňovať len výrobné prevádzky, ktoré nebudú negatívne vplyvať na okolité prostredie a je potrebné preferovať ekologické formy a postupy výroby. Uvedené platí aj pre navrhované stacionárne zdroje hluku. Výstavbu v lokalitách v dotyku s nezlúčiteľnými funkciami podmieniť vytvorením pásu izolačnej zelene, resp. vykonaním iných protihlukových opatrení (vhodné stavebno-technické riešenia objektov - napr. vhodná orientácia objektov voči zdroju hluku, použitie izolácií proti hluku z vonkajšieho prostredia, použitie vhodných výplní otvorov – okien a dverí, vhodné konštrukcie oplotenia).

V rámci výstavby a prevádzky činností, pre ktoré dáva strategický dokument rámec, sa budú dodržiavať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, zákona č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona NR SR č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov a NV SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku v znení NV SR č. 555/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.

Zdrojom hluku a vibrácií počas výstavby uvedených činností budú práce súvisiace so stavebnou činnosťou (výrub drevín, zakladanie navrhovaných stavebných objektov, ostatné výkopové práce, inštalácia a budovanie navrhovaných stavebných objektov a prevádzkových súborov) a doprava. Vibrácie budú produkované pri zemných prácach a pri doprave zabezpečujúcej prepravu stavebných materiálov. Intenzity a charakter technických seizmických otrasov budú v hodnotenom území dané hmotnosťou stavebných objektov, rýchlosťou a zrýchlením pohybujúcich sa vozidiel, povrchom dráh a konštrukciou vozovky, typmi a veľkosťami zdrojových strojových zariadení, ich uložením na základových pôdach, typmi základových konštrukcií, ktoré prenášajú otrasy do základových pôd a naopak, geologickými pomermi v danej oblasti, t.j. vlastnosťami horninového masívu, ktorý otrasy prenáša a vlastnosťami základových pôd. Vibrácie zo strojových zariadení budú utlmené už samotnou konštrukciou zariadení. Pôsobenie hluku a vibrácií bude časovo obmedzené, pričom hluk a vibrácie budú pôsobiť lokálne v priestore vlastnej výstavby uvedených činností. Tento vplyv bude mať premenlivý charakter.

Hluk a vibrácie zo stavebnej činnosti budú na bežnej úrovni realizácie stavieb podobného rozsahu a charakteru. Hladina hluku sa bude meniť v závislosti od typu práce a od nasadenia stavebných mechanizmov, ich súbežného prevádzkovania, dobe a mieste ich pôsobenia a trás presúvania, odchádzania a prichádzania. Ich vplyv je možné čiastočne eliminovať použitím vhodnej technológie a stavebných postupov. Technológie, ktoré budú v činnosti počas výstavby uvedených činností produkujúce hluk, nespôsobia vo vymedzených časových intervaloch prekročenie maximálnej hladiny akustického tlaku hluku vo vonkajšom komunálnom prostredí. V etape zemných prác, resp. pri inštalácii a budovaní navrhovaných stavebných objektov a prevádzkových súborov, budú nasadené rôzne stroje a mechanizmy, ktoré určujú hlavné zdroje hluku v etape výstavby uvedených činností. Je všeobecne známe, že hluk v okolí zemných strojov v činnosti dosahuje pomerne vysoké hladiny. Hluk má výrazne premenný alebo až prerušovaný charakter (závisí od druhu vykonávanej operácie a od bezprostrednej práve realizovanej technológie). Možná je aj superpozícia jednotlivých zdrojov hluku, t.j. súčinná technológia niekoľkých strojov naraz. Uvedené zdroje a činnosti budú hlavnými zdrojmi hluku počas výstavby uvedených činností. V etape zemných prác, resp. pri budovaní navrhovaných stavebných objektov a prevádzkových súborov budú nasadené rôzne zemné stroje a mechanizmy, pričom hluk z pracovných mechanizmov dosahuje intenzity od 83 do 89 dB(A). Samotná realizácia uvedených činností bude prebiehať etapovito. Z pohľadu dotknutého obyvateľstva bude najvýznamnejší zdroj hluku a vibrácií z dopravy, ktorá má byť trasovaná po existujúcich a navrhovaných komunikáciách. Doprava surovín a materiálov bude nepravidelná a časovo a početnosťou obmedzená. Intenzita dopravy, ktorá bude pochádzať z dopravy spojenej s výstavbou uvedených činností, sa v súčasnosti nedá predikovať, nakoľko nie je zrejmy presný časový harmonogram výstavby, materiálová bilancia a navrhované stavebné objekty a prevádzkové súbory. Intenzita dopravy bude závisieť od intenzity výstavby práve budovaných stavebných objektov a prevádzkových súborov. Stavebné mechanizmy musia byť odstavované na vymedzených spevnených plochách. Vzhľadom na povahu uvedených činností, predpokladaný priebeh výstavby a náročnosť stavebných postupov budú musieť byť dodržané limity ustanovené vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Zdrojmi hluku a vibrácií počas prevádzky činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, bude doprava realizovaná budúci obyvateľmi, nájomcami, vlastníkmi, návštevníkmi alebo pracovníkmi za účelom ich dostavenia sa na navrhované rozvojové plochy, resp. pre potreby obsluhy navrhovaných stavebných objektov a prevádzkových súborov. Intenzita dopravy, ktorá bude pochádzať z dopravy spojenej s prevádzkovou uvedených činností, sa v súčasnosti nedá predikovať, nakoľko nie je zrejmy podiel nákladnej a osobnej dopravy v rámci prevádzky týchto činností, ako ani ich presné zameranie a intenzita využívania. Uvedené bude doplnené v rámci povoľovania uvedených činností podľa osobitných predpisov. V rámci činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, môžu vznikáť aj nové zdroje hluku a vibrácií, ktoré budú produkovať hluk a vibrácie. Z hľadiska vplyvu uvedených činností na vibroakustickú situáciu blízkeho okolia musia uvedené zdroje vyhovovať legislatívnym podmienkam, pričom uvedené činnosti musia spĺňať požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi vo veci ochrany zdravia obyvateľov.

Vzhľadom na uvedené zdroje hluku a ich predpokladanú intenzitu je možné konštatovať, že vplyvy uvedených činností počas ich výstavby a prevádzky na vibroakustickú situáciu budú mať lokálny a dlhodobý charakter, ktorej významnosť nie je možné v súčasnosti predikovať, avšak musí byť v intenciách požiadaviek vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Z uvedeného vyplýva, že uvedené činnosti budú musieť spĺňať požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi (prípustné hodnoty hluku, infrazvuku a vibrácií a požiadavky na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí).

Zásady a regulatívy z hľadiska hluku a vibrácií:

- Pri umiestňovaní jednotlivých stavebných objektov zohľadňovať požiadavky uvedené vo vyhláške MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, ktoré je potrebné v rámci ich povoľovania podľa osobitných predpisov preukázať vibroakustickou štúdiou vypracovanou odbornou spôsobilou osobou.
- Pri umiestňovaní jednotlivých funkcií zohľadňovať požiadavku neobťažovania hlukom najmä v obytných územiach, v okolí zón sociálnej občianskej vybavenosti (školsťvo, zdravotníctvo, sociálne služby).
- Výstavbu v lokalitách v dotyku s nezlučiteľnými funkciami podmieniť vytvorením pásu izolačnej zelene, resp. vykonaním iných protihlukových opatrení (vhodné stavebno-technické riešenia objektov - napr. vhodná orientácia objektov voči zdroju hluku, použitie izolácií proti hluku z vonkajšieho prostredia, použitie vhodných výplní otvorov – okien a dverí, vhodné konštrukcie oplotenia).

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia.

V rámci činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, sa nepredpokladá inštalácia zariadení, ktoré by mohli byť zdrojom intenzívneho elektromagnetického, rádioaktívneho, ionizujúceho, ultrafialového, infračerveného, laserového alebo iného optického žiarenia a ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali najbližšie okolie uvedených činností. Používanie intenzívneho impulzného svetla, teda polychromatického nekoherentného svetla vysokej intenzity aplikované v krátkych zábleskoch sa v rámci uvedených činností nepredpokladá. O žiarení možno hovoriť jedine v súvislosti s osvetlením. Zdrojmi elektromagnetického žiarenia v rámci uvedených činností môžu byť výkonové transformátory, zdroje zaisteného napájania, rozvádzače a motory.

V priebehu výstavby uvedených činností je možno očakávať krátkodobé používania zväračských agregátov. Ultrafialové žiarenie sa môže vyskytovať iba krátkodobo po dobu montáže konštrukcií, či technológií pri zvarovaní oblúkom, či plameňom a pritom budú využívané bežné osobné ochranné pomôcky.

Kategória radónového rizika podľa STN 73 0601 Ochrana stavieb proti radónu z podlažia je v dotknutom území nízka až stredná. V súvislosti s uvedeným bude v rámci povoľovania uvedených činností podľa osobitných predpisov nevyhnutné preveriť potrebu ochrany objektov pred prenikaním radónu do stavieb podľa zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Z hľadiska rozvoja navrhovaných plôch je nevyhnutné regulovať v rámci nich usporiadanie a konfiguráciu jednotlivých objektov tak, aby sa vylúčilo ich vzájomné tienenie a dodržali sa vo vnútorných priestoroch určených na dlhodobý pobyt ľudí vyhovujúce svetelno-technické podmienky a zároveň bude potrebné regulovať stavebno-technické riešenie obytných stavieb v súvislosti s požiadavkami STN 73 4301 + Z1 Budovy na bývanie.

V rámci uvedených činností musia byť dodržané podmienky pre osvetlenie pracovných miest a osvetlenia pri práci, resp. úrovne denného osvetlenia vnútorných priestorov podľa požiadaviek vyhlášky MZ SR č. 541/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci v znení vyhlášky MZ SR č. 206/2011 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 541/2007 Z. z. o

podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci a príslušných STN. Zároveň musia byť dodržané požiadavky na preslnenie okolitej zástavby a na denné osvetlenia podľa STN 73 0580–1 + Z1 + Z2 Denné osvetlenie budov - časť 1 - Základné požiadavky.

6. Doplnujúce údaje.

Realizáciou činností, pre ktoré dáva strategický dokument rámec sa nepredpokladá závažný negatívny zásah do krajiny, resp. významné terénne úpravy, pričom je predpoklad, že dôjde k výrubu drevín. Zdrojom zápachu, tepla a chladu môže byť automobilová doprava, priestory a nádoby na odpad, poľnohospodárska výroba, prevádzky odpadového hospodárstva, priemyselná činnosť a priestory služieb a drobných prevádzok.

V rámci činností, pre ktoré dáva strategický dokument rámec, je potrebné, aby neboli umiestňované v rámci prvkov ÚSES, bol minimalizovaný výrub drevín a pri určovaní náhrady za vyrúbané dreviny preferovať náhradnú výsadbu. Taktiež je potrebné zachovať všetky plochy lesných porastov. V rámci činností, pre ktoré dáva strategický dokument rámec, je potrebné vytvárať nové plochy verejnej zelene, alejí pásov izolačnej a pôdochranej vegetácie a podporovať budovanie dažďových a komunitných záhrad, retenčných parkovacích plôch, zelených striech a zelených fasád. Navrhovanou výstavbou nezasahovať do chránených území a prvkov ekologickej stability a ich ochranných pásiem, pričom je potrebné dobudovať plochy zelene v miestach biocentier a biokoridorov.

Zásady a regulatívy z hľadiska prvkov ÚSES:

Rešpektovať prvky RÚSES okresu Bytča a pre jednotlivé prvky RÚSESu okresu Bytča doplniť nasledujúce regulatívy:

- RBC2 Podlubie:

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,
- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

- RBC3 Soľné - Zarúbaná Kýčera:

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,
- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

- RBC5 Buková:

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,

- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
  - nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
  - regulovaná kosba lúk a pasienkov,
  - prejednávanie PSL so ŠOP SR,
  - ťažba v mimohniezdnom období,
  - regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.
- RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky:
Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:
    - regulovať komerčnú ťažbu štrku v koryte,
    - minimalizovať úmyselný výrub drevín v nive,
    - vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečných prekážok v toku,
    - neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
    - vylúčiť aplikáciu chemických látok,
    - regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu druhového spektra ichtyofauny,
    - minimalizovať reguláciu toku,
    - vyvinúť úsilie na spriechodnenie bariér v toku,
    - tam, kde to je možné rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov.
- NRBk_J I Javorníky I:
Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:
    - uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
    - na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
    - pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
    - maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
    - postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
    - v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdné stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
    - minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
    - optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
    - využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
    - vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
    - podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
    - vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
    - cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
    - nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
    - nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
    - regulovaná kosba lúk a pasienkov,
    - prejednávanie PSL so ŠOP SR,
    - ťažba v mimohniezdnom období,
    - regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

- NRBk J II Javorníky II:

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,
- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

- NRBk J III Javorníky III:

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,

- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
  - nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
  - nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
  - regulovaná kosba lúk a pasienkov,
  - prejednávanie PSL so ŠOP SR,
  - ťažba v mimohniezdnom období,
  - regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.
- RBk J R XIV Javorníky R XIV:

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
  - na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
  - pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
  - maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
  - postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
  - v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne nožnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
  - minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
  - optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
  - využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
  - vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
  - podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
  - vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
  - cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
  - nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
  - nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
  - regulovaná kosba lúk a pasienkov,
  - prejednávanie PSL so ŠOP SR,
  - ťažba v mimohniezdnom období,
  - regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.
- RBk13 Kraviarska:

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- zabrániť vytváraniu bariér brániacich v migračnej priepustnosti územia
- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne nožnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,

- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
  - podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
  - vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
  - cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
  - nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
  - nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
  - regulovaná kosba lúk a pasienkov,
  - prejednávanie PSL so ŠOP SR,
  - ťažba v mimohniezdnom období,
  - regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.
- RBk15 Čambalová:
Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:
    - zabrániť vytváraniu bariér brániacich v migračnej priepustnosti územia
    - uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
    - na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
    - maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
    - postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
    - v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
    - minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
    - optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
    - podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
    - vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
    - cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
    - nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
    - nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
    - regulovaná kosba lúk a pasienkov,
    - prejednávanie PSL so ŠOP SR,
    - ťažba v mimohniezdnom období,
    - regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.
  - V rámci RÚSESu okresu Bytča boli tiež na území obce Veľké Rovné vymedzené 2 priestory na ponechanie bez výstavby pri pozemných komunikáciách ležiaci v CHKO Kysuce (Veľké Rovné-Semeteš a Veľké Rovné, Nižný Žarnov), kvôli zachovaniu migrácie zveri a tie je potrebné.
  - Podľa RÚSESu okresu Bytča sú v dotknutom území navrhované nasledujúce ekostabilizačné opatrenia:
    - E3 – sanovať nezabezpečené hnojiská a revitalizovať okolie zabezpečených hnojísk,
    - E17– nevysádzať monodominantné porasty,
    - E21– stabilizovať zosuvné územia a za zabezpečiť monitoring
    - E22 – zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej vegetácie.

Zásady a regulatívy ochrany prírody a tvorby krajiny:

- rešpektovať prvky RÚSESu okresu Bytča a na ich území a v ich blízkosti nenavrhovať aktivity a činnosti, ktoré by na ne mohli mať negatívny vplyv,
- zabezpečiť ochranu a dôslednú starostlivosť o chránené stromy na území obce Veľké Rovné (Buky vo Veľkom Rovnom),
- rozvojové aktivity spojené s výstavbou navrhovať v nadväznosti na zastavané územie obce,
- zachovať krajinné prvky ako sú mokrade, remízky, významné solitérne rastúce stromy a existujúce brehové porasty,
- v miestach, kde absentuje sprievodná drevinová vegetácia vodných tokov, navrhnuť a zabezpečiť obnovu a výsadbu drevín okolo vodných tokov, potrebné je dodržať prirodzené druhové zloženie,
- nevyhnutné zásahy do vodných tokov riešiť tak, aby úpravy smerovali k revitalizácii vodných tokov a nedochádzalo k zhoršeniu existenčných podmienok bioty,
- pri zásahoch do verejnej zelene sa riadiť normou STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie,
- pri výstavbe alebo rekonštrukcii elektrických vedení uprednostniť vedenie v zemnom kábli, v prípade nutnosti použiť vzdušné elektrické vedenia použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov,
- zabezpečiť odstraňovanie invázných druhov rastlín, nevytvárať podmienky pre ich rozširovanie (skladovanie prebytočného stavebného odpadu, zeminy, štrku a pod.),
- zabezpečiť likvidáciu nelegálnych skládok odpadu,
- v lokalitách, kde bol zistený výskyt druhov a biotopov národného alebo európskeho významu nenavrhovať aktivity, ktorých realizácia by viedla k zhoršeniu ich stavu alebo k ich zániku,
- rešpektovať migračné trasy voľne žijúcich živočíchov,
- revitalizovať a chrániť vodné toky v zastavanej i otvorenej krajine rekonštruovať brehové porasty pôvodnými domácimi druhmi, eliminovať ich znečistenie TKO a splaškami a odstraňovať invázne druhy rastlín pre udržanie alebo zlepšenie ich stavu,
- podporovať doplnenie mimolesnej drevinovej vegetácie a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine tak, aby umožňovala prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a aby umožňovala migráciu živočíšnych druhov medzi nimi,
- nekvalitné lesné porasty s ekologicky a stanovištne nevhodnou štruktúrou premeniť na porasty s prírode bližšou štruktúrou a drevinovým zložením,
- na odľahlých, opustených a neobhospodarovaných lokalitách zabrániť možnému zvýšenému nástupu invázných druhov rastlín,
- chrániť a budovať plochy sídelnej zelene v zastavanom území obce,
- v prípade nevyhnutnosti vykonania obmedzených zásahov do územia biotopov postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- nepripustiť na nezastavaných plochách mimo zastavaného územia obce možnosť umiestnenia fotovoltických elektrární,
- rešpektovať vodné toky so sprievodnými brehovými porastmi ako lokálne hydrické biokoridory,
- pri rekonštrukciách budov v zastavanom území obce vykonať opatrenia, aby nedošlo k úhynu netopierov a hniezdiacich vtákov,
- pre navrhovanú lokalitu rozšírenia cintorínov vykonať pred projektovou prípravou hydrogeologický prieskum.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

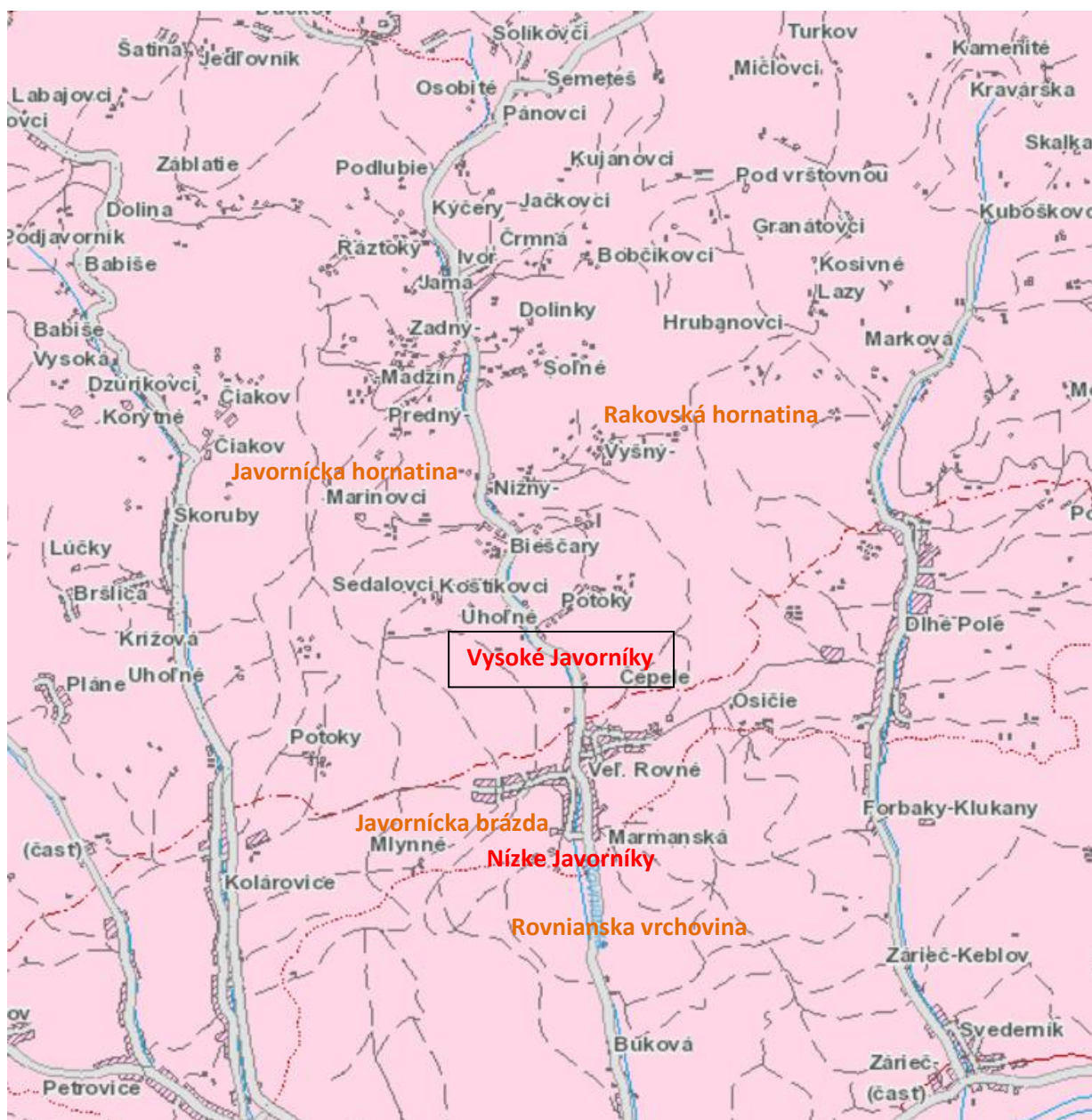
Za dotknuté územie možno považovať územie obce Veľké Rovné.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie – inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy, ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery, stav znečistenia horninového prostredia.

Riešené administratívne územie obce Veľké Rovné z hľadiska geomorfologických pomerov patrí do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, k provincii Západné Karpaty, subprovincii Vonkajšie Západné Karpaty, oblasti Slovensko-moravské Karpaty a celku Javorníky. Podrobnejšie geomorfologické členenie opisuje nasledujúca tabuľka a mapy.

Geomorfologická sústava	Alpsko-himalájska			
Geomorfologická podsústava	Karpaty			
Geomorfologická provincia	Západné Karpaty			
Geomorfologická subprovincia	Vonkajšie Západné Karpaty			
Geomorfologická oblasť	Slovensko-moravské Karpaty			
Geomorfologický celok	Javorníky			
Geomorfologický podcelok	Nízke Javorníky		Vysoké Javorníky	
Geomorfologická časť	Rovnianska vrchovina	Javornická brázda	Javornická hornatina	Rakovská hornatina
Minimálna nadmorská výška v GJ [m n. m.]	308,944	277,710999	358,377014	388,358002
Maximálna nadmorská výška v GJ [m n. m.]	737,369995	694,672974	1072,109985	908,119995
Rozsah nadmorských výšok v GJ [m n. m.]	428,427002	416,960999	713,734009	519,762024
Priemerná nadmorská výška v GJ [m n. m.]	464,38501	449,769989	699,088989	653,026001
Dĺžka riečnej siete v GJ [m]	150282,636015	259640,718108	472455,547754	267634,55674
Hustota riečnej siete v GJ [m.m-2]	1,674755	2,266698	1,626665	1,53794
Členitosť reliéfu GJ	1,037397	1,024441	1,067197	1,048537
Priemerný sklon v GJ [°]	13,123	10,4232	18,066	15,5759

Severnú časť dotknutého územia tvoria Vyšoké Javorníky, pričom sú tvorené na západe Javornickou hornatinou a na východe Rakovskou hornatinou a južnú časť územia tvoria Nízke Javorníky, pričom v blízkosti centra obce Veľké Rovné sú tvorené Javornickou brázdou a v južnej časti dotknutého územia Rovnianskou vrchovinou.

Javorníky sú pohorie, ktoré tvorí na západe časť štátnej hranice medzi Slovenskom a Českom. Sú geomorfologickým celkom Slovensko-moravských Karpát. Rozprestierajú sa na severozápade Slovenska a východe Moravy. Celková rozloha je 1 113 km², z toho 229 km² na Morave a 884 km² na Slovensku. Na severozápade susedia s na území Moravy ležiacou Hostýnsko-vsetínskou hornatinou (hranicu tvorí údolie Vsetínskej Bečvy) a Vizovickou vrchovinou (hranicu tvorí údolie Senice), západným smerom nadväzujú Biele Karpaty a od Púchova po Žilinu vymedzuje juhozápadný okraj pohoria Považské podolie. Na okraji Žiliny krátkym úsekom susedí Žilinská kotlina a východným smerom je údolím Kysuce oddelená Kysucká vrchovina. Údolím rieky vedie na severe i hranica s Turzovskou vrchovinou. Pohorie Javorníky je tvorené flyšovými horninami, často sa striedajú prachové ílovce s plochami pieskovcov. Najvyššími vrcholmi tohto pohoria sú Veľký Javorník (1 071,5 m n. m.), Hričovec (1 059,8 m n. m.), Čemerka (1 052,3 m n. m.), Strateneč (1 055 m n. m.), Malý Javorník (1 019,2 m n. m.), Solisko (1 012,4 m n. m.) a Ustrigel (1 008,6 m n. m.). V rámci členenia podľa absolútnej výškovej členitosti patria Javorníky do stredných vysočín a podľa relatívnej výškovej členitosti patria medzi nižšie vrchoviny, ktoré sú lokalizované hlavne

na mäkkších ílovcach, potom aj vyššie vrchoviny a nižšie hornatiny, ktoré sa viažu na vypreparované paleogénne pieskovce. Súčasný reliéf povrchu územia rozčlenený na riečne doliny, chrbty a iné tvary je výsledkom geologických a geomorfologických síl a procesov pôsobiacich od mladších treťohôr. Pri jeho formovaní sa do značnej miery uplatňovala odolnosť flyšových hornín. Pre tento celok je charakteristická inverzia reliéfu, čiže pôvodne antiklinálne ílovce, ktoré boli vyvýšené sú v súčasnosti znížené a majú charakter synklinál. Na tvrdšie pieskovcové vrstvy sa viažu výraznejšie vyvýšeniny a strmé svahy. Na ílovcové vrstvy sa viažu zníženiny, sedlá, kotliny. Riečna sieť sa tiež väčšinou viaže na ílovcovú vrstvu, ktoré sú mäkkšie. V juhozápadnej časti Javorníkov tu zasahuje bradlové pásmo, ktoré tu tvorí skalné hrebene a tvrdoše rôzneho druhu oddelené hlbokými údoliami rôzneho tvaru. Flyšová rozdielnosť tvrdosti hornín spôsobuje v celom pohorí vznik zosuvov, podmienkou zosúvania je, aby zemská príťažlivosť na svahu nadobudla prevahu nad silou súdržnosti zeminy a premožla jej trenie. Najčastejšie sa zosúvajú ílovito - hlinité svahoviny svahoviny, ale často aj nezvetranú horniny po silne prevlhčených ílovcach. Najčastejšie sa tu vyskytujú plošné zosuvy, ktoré sú plytšie a zasahujú prevažne pôdny profil, no sú aj hlboké zosuvy pozdĺž rotačných šmykových plôch a zosuvy prúdové, ktoré vznikajú v prameniskách dolinových zárezoch po silných zrážkach a topení snehu a pohybujú sa ako prúdy po dnách týchto zárezoch, Na tvary reliéfu má vplyv aj človek, najvýraznejšie tvary sú tu výmole, vytvorené tokmi za dažďov a najmä počas jarného topenia snehu. Výmole sa vyvinuli z brázd alebo medzí pozakladaných po spádnici. Materiál vyplavený zo siete výmoľov tvorí na dnách dolín pokrovy nánosov, ktoré majú často tvar plytkých úpätných kuželov. Takisto tu vzniká plošná erózia, spôsobená nesústredeným stekaním vody. Riečne uloženiny vytvárajú rôzne široké a hrubé riečne nivy, v ktorých majú korytá dnešné toky, a viac menej súvislé a rozsiahle stupne v rôznej výške nad dnom dolín – riečne terasy. Riečno – soliflukčné uloženiny sa vyskytujú vo forme naplavových kuželov pri vyústení menších tokov do väčších alebo vo väčších zníženinách, kde sa náhle zmenšuje sklon tokov. Javorníky patria do flyšového pásma, čiže ide o rytmické striedanie pieskovcov a ílovcov. Javorníky patria do magurskej tektonickej jednotky. Na stavbe Javorníkov sa zúčastňujú všetky tri flyšové prákrovy, najmenej je to bielokarpatský, ktorý sa nachádza v juhozápadnej časti medzi Považskou Bystricou a Púchovom, potom bystrický a najväčšiu časť tvorí račiansky príkrov, tvoriaci chrbtovú hmotu pohoria, ktorú budujú masívne solaňské vrstvy. Tieto príkrovy majú smer z juhozápadu na severovýchod. Solaňské vrstvy sú väčšinou pieskovcové. Pieskovce sú stredne až hrubo zrnité modrosivej a zelenej farby. Vytvárajú lavice od niekoľko decimetrov až do sedem metrov. Tieto sa miestami spŕjajú atvoria potom aj niekoľko desiatok metrov mocné vrstvy pieskovcov. Bielokarpatský príkrov je charakteristický tým, že sú tam väčšinou ílovcové vrstvy. Ílovcové vrstvy sú mocné niekoľko decimetrov až metrov a majú červenú, zelenú, čiernu alebo sivú farbu. Pieskovce sa vyskytujú vo vrstvách jeden až desať centimetrov. Flyšové horniny možno vidieť len v rôznych odkryvoch, zárezoch ciest alebo riečnych dolín a v kameňolomoch. Inde ich pokrýva rôzne mecná vrstva zvetralín, ktorá má na úpäti vrchov hrúbku aj niekoľko metrov. Okrem flyšových hornín a ich zvetralín vyskytujú sa tu ešte riečne a riečno - soliflukčné uloženiny, ktoré sú štvrtohorného veku. Na juhozápadnom okraji tu zasahuje bradlovú pásmo, ktorú tvoria mäkké sliene a tvrdú vápence. Os horského pásma tvorí málo rozčlenený chrbát, budovaný masívnymi paleogénnymi pieskovecami flyša. Severná časť pohoria predstavuje masívny hornatinový reliéf, južnejšia a nižšia vrchovinový reliéf.

Vysoké Javorníky ležia v severozápadnej časti Trenčianskeho a v západnej časti Žilinského kraja. Podcelok sa nachádza na Hornom Považí a vytvára pás územia medzi Nízkymi Javorníkmi a štátnou hranicou s Českom. V jednoduchosti územie vymedzuje údolie Bielej vody a Lysiek na juhozápade, potom na západe spomínaná hranica, na severe i východe údolie Kysuce a juhovýchodná hranica vedie pásmom zníženín. Susedné krajinné celky sú na území Slovenska Zadné vrchy a Hornokysucké podolie v rámci Turzovskej vrchoviny, východným susedom je Krásňanská kotlina, podcelok Kysuckej vrchoviny a na juhu nadväzujú Nízke Javorníky. Juhozápadný okraj vymedzuje hranica s Kýčerskou hornatinou, podcelkom Bielych Karpát a na severozápade vedie štátna hranica. Majú reliéf hornatiny.

Javornicka hornatina zaberá celú strednú a západnú časť pohoria, pozdĺž hranice s Českom. Územie sa nachádza v strednej a západnej časti podcelku a zaberá severozápadnú časť pohoria Javorníky. Leží v moravsko-slovenskom pohraničí a zaberá územie od údolia Rovnianky na severovýchode, až po údolie Bielej vody na juhozápade. Severozápadný okraj vymedzuje štátna hranica, západným smerom leží Lazianska vrchovina (časť Vysokých Javorníkov) a juhovýchodne nadväzuje Javornicka brázda (časť

Nízkych Javorníkov). Východným smerom pokračujú Vysoké Javorníky časťou Rakovská hornatina a na severe susedí Turzovská vrchovina podcelkami Hornokysucké podolie a Zadné vrchy. Severozápadná časť Javorníkov patrí do povodia Váhu, kam juhovýchodným smerom tečú vodné toky. Medzi najvýznamnejšie patrí Marikovský potok, Papradnianka a Štiavnik. Na severnom okraji pramení rieka Kysuca, malé okrajové časti pohraničia odvádzajú vodu na moravskú stranu do Bečvy. Severnou časťou vedie dôležitá cesta I/10 z Bytče na Moravu, regionálne významnou je tiež cesta II/541 cez Velké Rovné.

Rakovská hornatina zaberá celú severnú časť pohoria, pozdĺž južného brehu rieky Kysuca, od údolia Rovnianky na západe, po údolie Kysuce na okraji Čadce. Najvyšším vrchom je 910 m n. m. vysoká Kazicka Kýčera. Severný okraj vymedzuje Hornokysucké podolie (podcelok Turzovskej vrchoviny) s údolím Kysuce, západným smerom pokračujú Vysoké Javorníky časťou Javornicka hornatina a juhovýchodne nadväzujú časti Nízkych Javorníkov, Javornicka brázda a Ochodnická vrchovina. Na východnom okraji leží Krásňanská kotlina, podcelok Kysuckej vrchoviny. Severovýchodná časť Javorníkov patrí do povodia Váhu, sčasti do povodia Kysuce. Južné oblasti odvodňujú prítoky Váhu, severne orientované svahy a východnú polovicu odvodňujú prítoky Kysuce. Z významných vodných tokov možno spomenúť rieku Kysuca a potoky Dlhopoľka, Raková, Neslušanka, Rudinský potok a Rovnianka. Východným okrajom vedie dôležitá cesta I/11 zo Žiliny do Ostravy, poblíž ktorej prechádza i železničná trať. Regionálne významnou je tiež cesta II/541 cez Velké Rovné do Turzovky a cesta II/487, vedúca údolím Kysuce z Čadce na Makov, ktorú kopíruje lokálna železnica.

Nízke Javorníky sú geomorfologický podcelok Javorníkov. Ležia v severozápadnej časti Trenčianskeho a v západnej časti Žilinského kraja. Nachádzajú sa na Hornom Považí a vytvárajú pás územia medzi Váhom a podcelkom Vysoké Javorníky. Susedné krajinné celky sú na západe Kýčerská hornatina a Kobylináč, podcelok Bielych Karpát, na severe Vysoké Javorníky, východne sú to podcelky Kysuckej vrchoviny Krásňanská kotlina, Vojenné a Kysucké bradlá. V blízkosti Žiliny nadväzuje Žilinská pahorkatina, podcelok Žilinskej kotliny a Manínska vrchovina, patriaca pod Súľovské vrchy. Po toku rieky Váh nasleduje Považské podolie s podcelkami Bytčianska kotlina, Podmanínska pahorkatina a Ilavská kotlina. Nízke Javorníky majú reliéf vrchovinný, v ktorom sa miestami vypínajú bradlá z odolnejších hornín.

Javornicka brázda sa rozprestiera v strednej časti pohoria a zaberá pás od Púchova po Kysucké Nové Mesto. Územie sa nachádza v strednej časti pohoria Javorníky a zaberá pás takmer po celej jeho dĺžke. Leží v severozápadnej časti podcelku Nízke Javorníky a lemuje jeho severný okraj od Dohnian v údolí Bielej vody, po údolie Kysuce pri Kysuckom Novom Meste. Medzi významné sídla v tejto oblasti patrí Dolná Mariková, Papradno, Štiavnik, Kolárovice, Velké Rovné, Dlhé Pole a Nesluša. Javornicka brázda susedí najmä s geomorfologickými časťami Javorníkov, konkrétne na severe Lazianska vrchovina, Javornicka a Rakovská hornatina (všetko časti Vysokých Javorníkov), na východe Ochodnická vrchovina a Kysucká kotlina, na juhovýchode Rovnianska a Púchovská vrchovina, patriace podcelku Nízke Javorníky. Západný okraj susedí s Vršatským predhorím (časť Vršatských bradiel), Hladkými vrchmi (časť Kobylináča) a malou časťou i s podcelkom Kýčerská hornatina (všetko súčasť Bielych Karpát). Centrálna časť Javorníkov patrí do povodia Váhu a práve prítoky tejto rieky odvodňujú toto rozsiahle územie. Medzi najvýznamnejšie patrí Biela voda, Marikovský potok, Papradnianka, Štiavnik, Petrovička, Rovnianka, Dlhopoľka a Neslušanka. Údoliami riek a potokov vedú cesty, obsluhujúce tu ležiace sídla, mnohé napojené na cestu II/507 (Púchov – Bytča – Žilina). Západným okrajom vedie cesta I/49 z Púchova na Moravu, z Bytče vedie rovnako na Moravu cesta I/10 a východným okrajom i cesta I/11 do Čadce. Medzi regionálne významné možno zaradiť aj cestu II/541 cez Velké Rovné. Západným okrajom vedie dôležitá železničná trať Púchov – Horní Lideč, východným okrajom zasa trať Žilina – Ostrava.

Rovnianska vrchovina je geomorfologická časť podcelku Nízke Javorníky v pohorí Javorníky. Rozprestiera sa v juhovýchodnej časti pohoria a zaberá pás územia od Bytče po Kysucké Nové Mesto. Leží v juhovýchodnej časti podcelku Nízke Javorníky a medzi významné sídla v tejto oblasti patria Pšurnovice, Divina a Rudina. Rovnianska vrchovina susedí na západe s geomorfologickou časťou Púchovská vrchovina, severne nadväzuje Javornicka brázda a na severovýchode Ochodnická vrchovina a Kysucká kotlina, všetky patriace do podcelku Nízke Javorníky. Na juhovýchode v blízkosti Žiliny susedia Kysucké bradlá (podcelok Kysuckej vrchoviny), Žilinská pahorkatina (podcelok Žilinskej kotliny) a Manínska vrchovina (podcelok Súľovských vrchov), južný okraj vymedzuje Bytčianska kotlina, patriaca

do Považského podolia. Severovýchodná časť Javorníkov patrí do povodia Váhu a práve prítoky tejto rieky a v malej miere Kysuce, odvodňujú túto oblasť. Medzi významné patrí Petrovička, Rovnianka, Dlhopoľka, Divina a Rudinský potok. Údoliami riek a potokov vedú cesty, obsluhujúce tu ležiace sídla, mnohé napojené na cestu II/507 (Púchov – Bytča – Žilina). Západným okrajom vedie cesta I/10 (Bytča – Bumbálka) a východným okrajom i cesta I/11 do Čadce. Medzi regionálne významné možno zaradiť aj cestu II/541 cez Veľké Rovné. Východným okrajom vedie dôležitá železničná trať Žilina – Ostrava.

Oblasť patrí k západnému úseku Magurského flyša. Po vyvrásnení vnútorných karpát sa na ich vonkajšom okraji vytvorila rozsiahla prehĺbenina, v ktorej sa počas paleogénu usadili mohutné až niekoľko stoviek metrov hrubé súvrstvia pozostávajúce z ílovcov, pieskovcov a zlepcov. Prevažnú časť územia buduje vnútorná jednotka flyšového pásma – magurský príkrov. Okrem magurského príkrovu sa na geologickej stavbe územia podieľa sliezky príkrov, ktorý na Slovensko zasahuje až do okolia Klokočova. Je tu zastúpený istebnianskymi vrstvami vrchnokriedového veku s mohutnými ílovcovo-pieskovcovo-zlepcovým súvrstviem, vo vyšších polohách s pestrým exotickým materiálom (horninami neznámeho pôvodu), miestami s nápadnou guľovitou odlučnosťou. Bradlové pásmo sa na území nachádza iba severne od Dolnej Maríkovej. Tvoria ho dve malé bradielka stredno triasových sivých dolomitov a mladších červenohnedých hľuznatých vápencov, slieňov, zlepcov a pieskovcov.

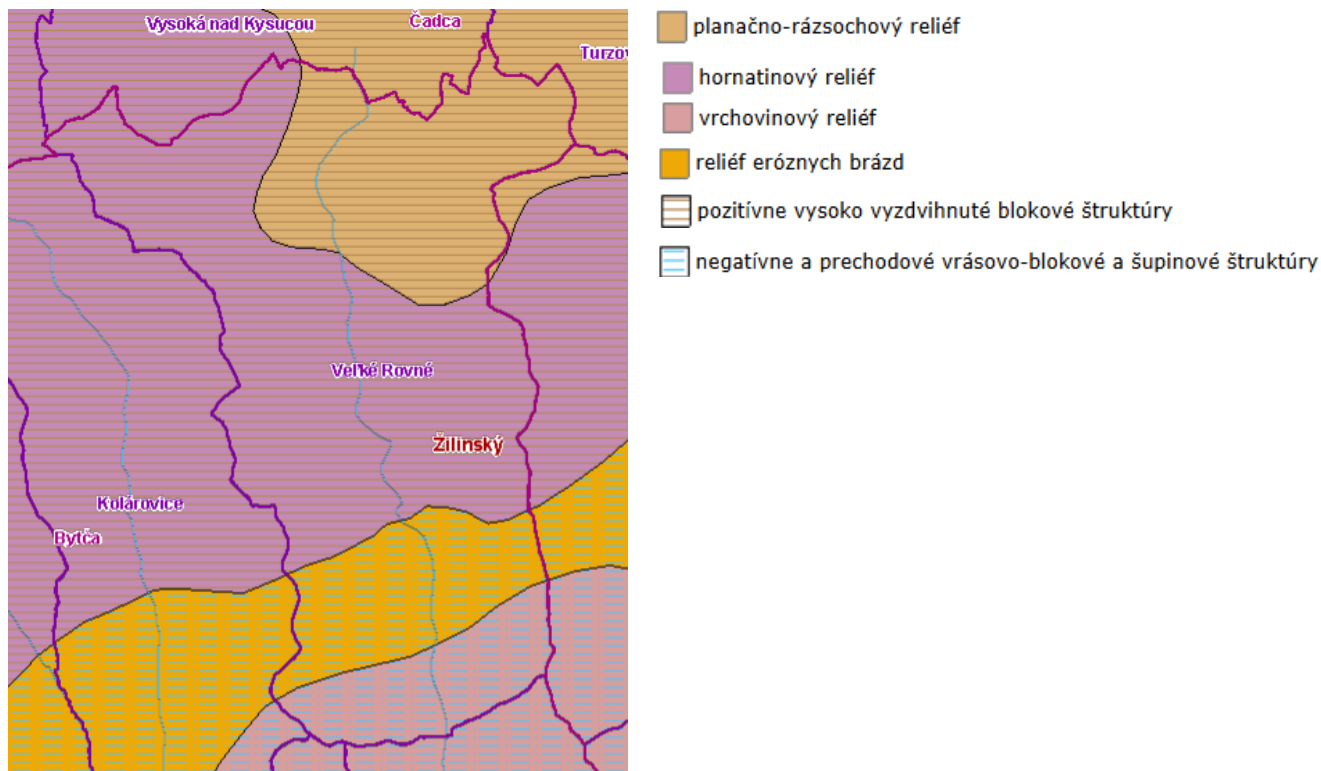
Horniny flyšového pásma vznikali v hlbokom mori, zo zvrátenia nespevneného úlomkovitého materiálu, hromadiaceho sa na jeho dne. Tento sa v podobe kalových prúdov dostával do centrálnych častí panvy, kde sa ukladal a spevňoval. Tak sa usadil mohutný komplex (5 až 7 km), v ktorom sa mnohonásobne striedajú najmä ílové bridlice, pieskovce a zlepence vo vrstvách rôznej hrúbky (od niekoľkých cm do niekoľko desiatok metrov). Všetky jednotky flyšu boli na konci paleogénu a v neogéne zvrásnené a presúvané na sever v podobe príkrovov. Flyš je chudobný na skameneliny. Na vrstevných plochách sú časté stopy po pohybe organizmov a materiálu na morskom dne - hieroglyfy.

Bradlové pásmo tvoria bradlá, čiže skalné útvary z najmä druhohorných (jura a spodná krieda) vápencov, veľkosti od niekoľko metrov do niekoľko km. Vyčnievajú z mäkkších ílovitých a slienitých hornín vrchnej kriedy a paleogénu, ktoré tvoria zníženeiny medzi nimi. Aj napriek tomu sa tu zachovalo množstvo skamenelín amonitov a belemnitov.

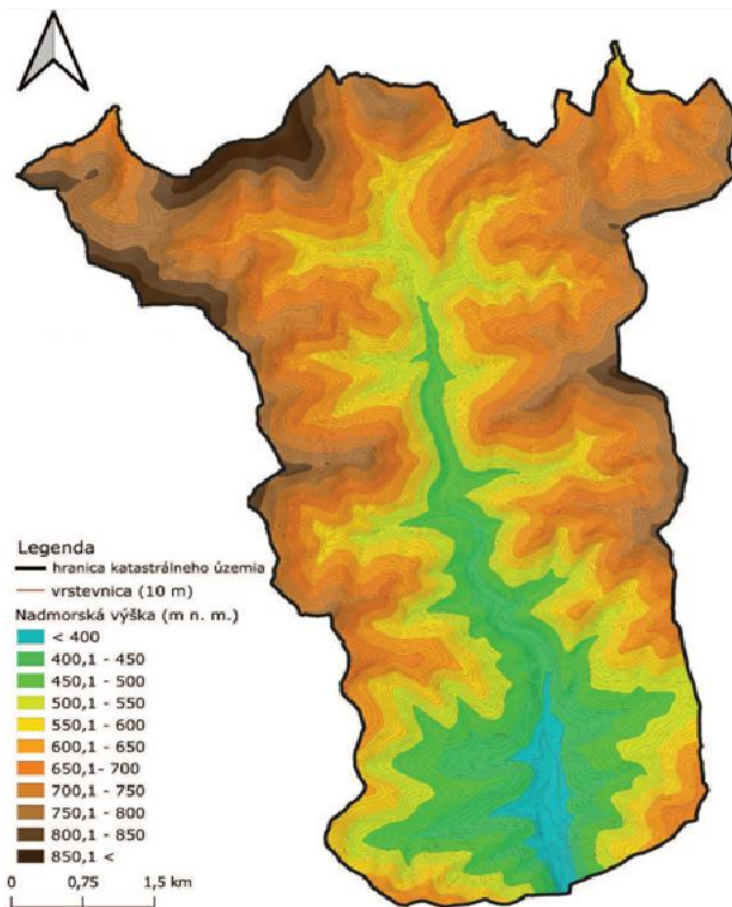
Nadmorská výška v k. ú. Veľké Rovné sa pohybuje od 370 do 910 m n. m. Leží uprostred pohoria Javorníkov, v kotline rieky Rovnianka, ktorá sa vlieva do rieky Váh.

Z hľadiska geomorfologických pomerov patrí dotknuté územie medzi základné typy erózo - denudačného reliéfu a to vrchovinový reliéf (v južnej časti dotknutého územia) a reliéf erózných brázd (v okolí stredu obce Veľké Rovné planačno-rázsochového reliéfu, pričom ide o základné morfoštruktúry (typy) a to negatívne a prechodové vrásovo-blokové a šupinové štruktúry, resp. morfoštruktúrna depresia peripieninského (pribradlového) lineamentu a severnej časti dotknutého územia hornatinový reliéf a planačno-rázsochový reliéf, pričom ide o základné morfoštruktúry (typy) a to pozitívne vysoko vyzdvihnuté blokové štruktúry, resp. zlomovo-vrásové štruktúry flyšových karpát.

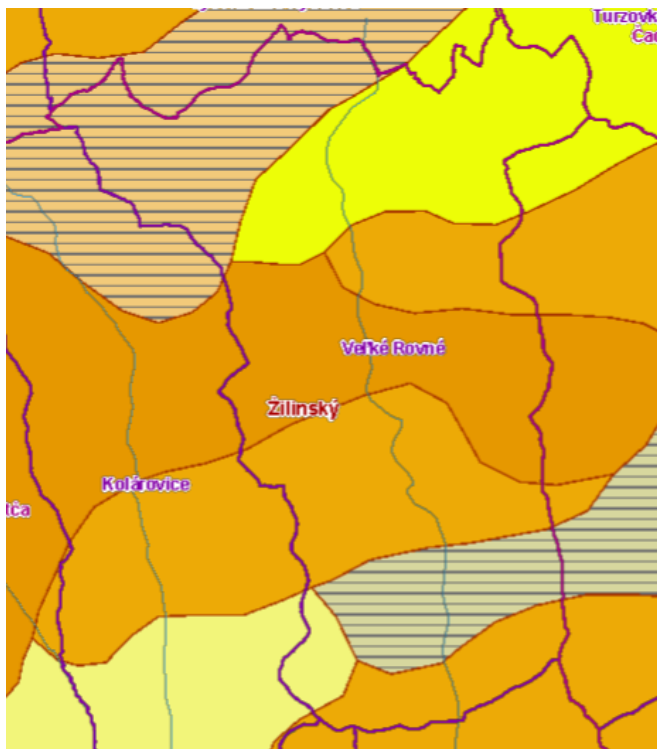

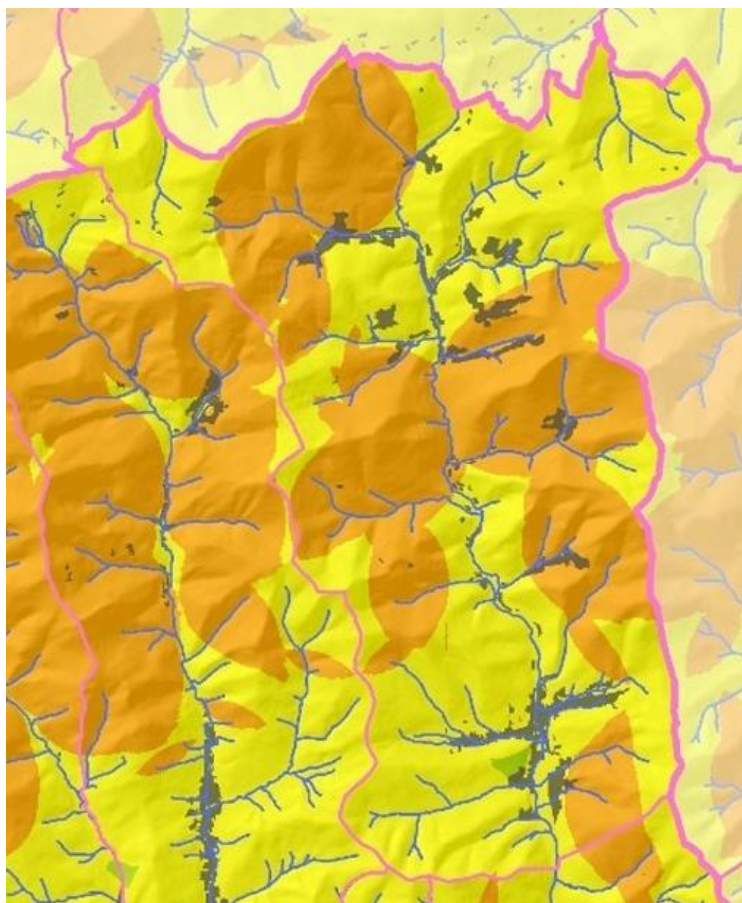
Obec má typickú dolinovú polohu, pričom najhustejšia zastavaná časť (centrum obce) sa nachádza v južnej, najnižšie položenej časti katastra. Smerom k západnému, severnému a východnému okraju katastra sa nadmorská výška územia zvyšuje.

Z hľadiska členitosti reliéfu sa v dotknutom území nachádza pahorkatina silne členitá (čiastočne inverzné plochy) sa nachádza v južnej časti dotknutého územia, na ktorú nadväzujú vrchoviny (stredne, silne až veľmi silne členitá) a nižšie hornatiny (silne a stredne členitá, čiastočne inverzné plochy).

- vrchovina, silne členitá
- vrchovina, stredne členitá
- vrchovina, veľmi silne členitá
- nižšia hornatina, silne členitá
- pahorkatina, silne členitá
- nižšia hornatina, stredne členitá
- výrazne inverzná

Výškový rozsah (m)

- 0 – 30 – rovina
- 30,1 – 100 – pahorkatina
- 100,1 – 180 – nižšia vrchovina
- 180,1 – 310 – vyššia vrchovina
- 310,1 – 470 – nižšia hornatina
- 470,1 – 640 – vyššia hornatina
- 640,1 a viac – veľhornatina

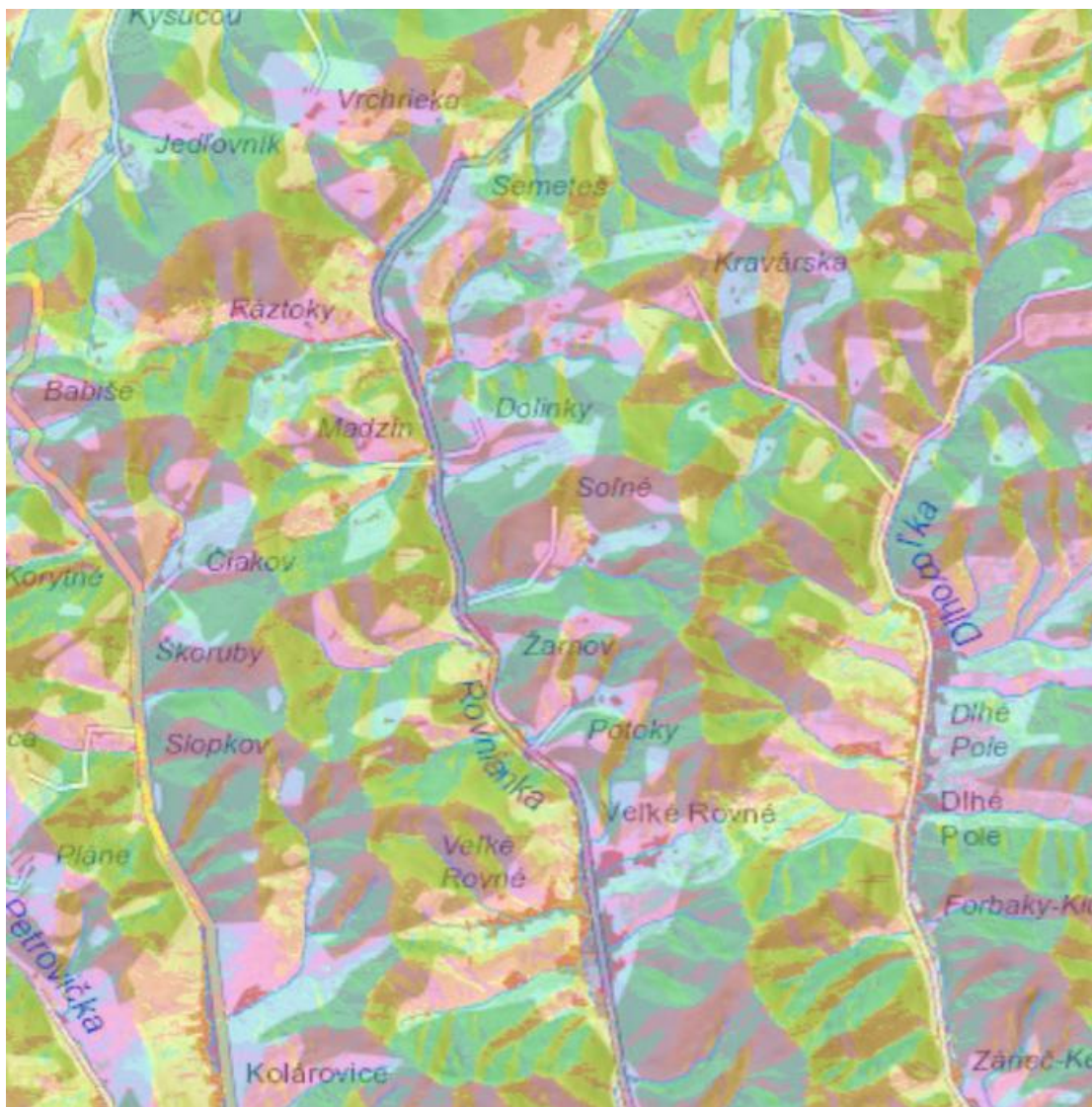
Sklon reliéfu predstavuje zmenu nadmorských výšok v smere spádovej krivky. Vyhodnotenie sklonitosti má pri praktickom riešení umiestnenia ľudských činností v krajine dôležité miesto, napr. v spôsobe obrábania pôdy, pri posudzovaní stability územia, pri výbere spôsobu stavebných prác a konštrukcií stavieb, pri voľbe trasy a konštrukcie komunikácií, pri posudzovaní stability svahov vodných nádrží. Sklonitosť limituje ľudské aktivity v území, aby nevhodným zásahom do horninového prostredia nevznikli škody na prírodnom prostredí. Sklonitosť, dĺžka svahov a typ

vegetačného krytu sú hlavné faktory spôsobujúce pôdnu eróziu. Sklonitosť územia vstupovala ako vedúci faktor v syntézach v procese tvorby krajinoekologických komplexov.

Orientácia (expozícia) reliéfu voči svetovým stranám vyjadruje, na ktorú svetovú stranu je uklonený povrch v danom bode a vyjadruje stabilnú expozičnú orientáciu voči chodu Slnka. Vyjadrená je v stupňoch v rozpätí 0 - 360°, pričom 90° je sever, 180° západ, 270° juh a 360° východ. Podklady sú dôležité pre mikroklimu územia, lokalizáciu poľnohospodárskych plodín, športových aktivít, bývania, a pod. Svahy s južnou expozičiou sú náchylné na prehrievanie a vysušovanie. Rozdielne teplotné pomery (vplyv mikroklimy) napomáhajú spolu s inými parametrami rozrušovaniu pôdy. Expozičia reliéfu voči svetovým stranám je pomocný ukazovateľ pri hodnotení intenzity vodnej erózie pôdy.

Orientácia voči svetovým stranám

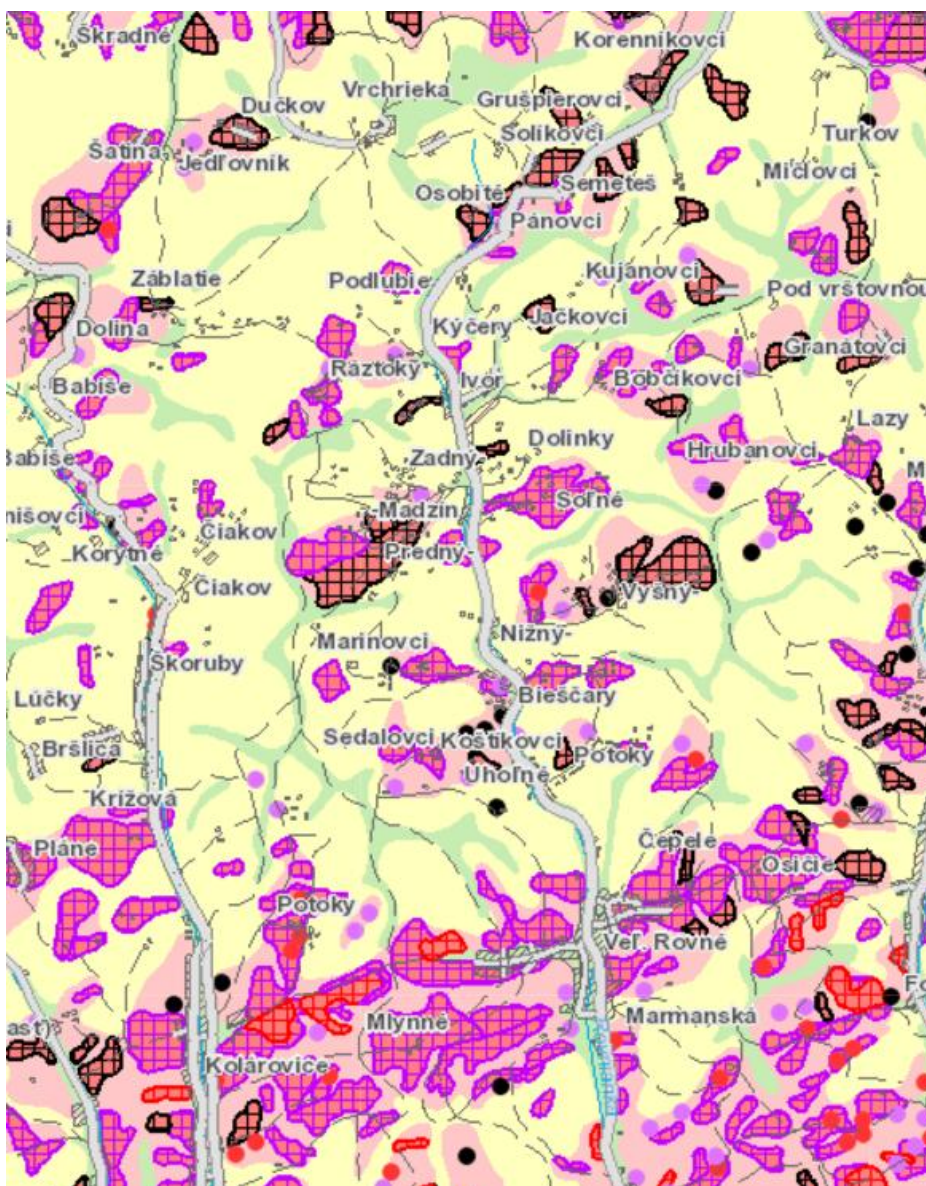
- rovina
- sever
- severovýchod
- východ
- juhovýchod
- juh
- juhozápad
- západ
- severozápad

Výskyt svahových porúch je podmienený prítomnosťou viacerých priaznivých deformačných štruktúr. Zosuvné územia sú viazane prevažne na flyšoidne alebo ilovcovo-slieňovcove komplexy paleogenu a mezozoika. Zosuvy postihujú najčastejšie zvetralinový plášť, ale aj nezvetrané horniny. Tektonické porušenie, strmé svahy a atmosférické zrážky sú faktormi podporujúcimi tvorbu zosuvov. Infiltráciou zražkovej vody sa výrazne zhoršujú pevnostno-deformačné vlastnosti pokryvných útvarov a menia sa hydrogeologické pomery vo svahu. Zosuvy ohrozujú existujúce aj plánované stavby a spôsobujú značné škody na lesných porastoch, poľnohospodárskej pôde, komunikáciách, priemyselných a obytných budovách. Je potrebné dôkladne zvážiť všetky plánované zásahy do horninového podložia,

aby sa tieto potenciálne zosuvy za vhodných podmienok neaktivizovali (podrezanie svahov pri budovaní ciest, porušenie stability svahov výkopmi a úpravami a podobne).

V území k. ú. Veľké Rovné sa nachádzajú rajóny so strednou a silnou náhlynosťou na zosúvanie. Okrem tohto členenia je možné registrovať územia:

1. Prevažne stabilné, resp. územia s veľmi nízkym stupňom náhlynosti ku vzniku svahových deformácií (v morfológicky priaznivých územiach s nedostatočnou preskúmanosťou sa sporadická existencia svahových deformácií ako aj lokálny vznik nových svahových deformácií menších rozmerov nedajú vylúčiť).
2. Územia s doteraz zaregistrovanými svahovými deformáciami, s priaznivou geologickou stavbou a stabilizovanou náhlynosťou k ďalším svahovým deformáciám.
3. Územia potenciálne nestabilné s doteraz nezaregistrovanými svahovými deformáciami, s priaznivou geologickou stavbou nevylučujúcou v prípade priaznivých morfológických pomerov občasný vznik svahových deformácií (najmä skupiny zosúvania a tečenia) vplyvom prírodných pomerov. Územia sú citlivé na negatívne antropogénne zásahy. V územiach s nedostatočnou preskúmanosťou je predpoklad existencie doteraz nezaregistrovaných svahových deformácií.
4. Územia nestabilné s aktívnymi prejavmi tečenia, zosúvania.

Vysvetlivky:

■ I. - Rajón stabilných území   ■ II.A - Rajón potenciálne nestabilných území   ■ II.B - Rajón potenciálne nestabilných území   ■ III.A - Rajón nestabilných území   ■ III.B - Rajón nestabilných území   ■ III.C - Rajón nestabilných území

Zosuvy (body): ● aktívny   ● potenciálny   ● s potenciálnymi a aktívnymi formami   ● so stabilizovanými a potenciálnymi formami   ● stabilizovaný

Zosuvy (plochy): ■ aktívna   ■ potenciálna   ■ s potenciálnymi a aktívnymi formami   ■ so stabilizovanými a potenciálnymi formami   ■ stabilizovaná

V dotknutom území sú evidované svahové deformácie uvedené v nasledujúcich tabuľkách a znázornené na nasledujúcich mapách.

Registračné číslo	55523	50208	69124	69128	50207	55515
Typ svahovej deformácie	Zosuvy					Svahové prúdy
Stupeň aktivity	Potenciálny	Stabilizovaný		Potenciálny	Stabilizovaný	Potenciálny
Geologický útvar	Paleogén					
Geologická stavba	Striedanie skalných a poloskalných hornín					Ílovité a úlomkovité nespvenené horniny (súdržné a nesúdržné zeminy) v nadloží skalných a poloskalných hornín
Poľnohospodárska pôda [ha]			7,4	4,4	7,1	
Lesná pôda [ha]	3,3	5,5		0,8	2,5	
Prírodné príčiny	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia				Vývery podzemnej vody, vztlakové účinky podzemných vôd	Klimatické faktory a podzemné vody
Sanácia	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy					
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)					
Hydrogeologické pomery svahu	Svah s výskytom mokrín	Svah suchý	Svah s výskytom prameňov a mokrín			Svah s výskytom mokrín
Vzťah k tokom a nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku				čelo deformácie zasahuje do vodného toku	
Pramene	nezistené					nezistené
Priemerný sklon svahu	19	21	16	14		16
Rozdiel výšok [m]	15	55			100	45
Expozícia svahu - smer	severozápad	západ			sever	severovýchod
Lokalita	VELKE ROVNE	SEMETES			BACHRONOVCE	VELKE ROVNE
Členitosť deformácie	typ jednoduchý					typ jednoduchý
Vek javu obecné	recentný					recentný
Využitie terénu	pastviny	les			les	
Priemerná dĺžka [m]	20	175			450	160
Priemerná šírka [m]	230	375			650	120
Priemerná hrúbka [m]	1					3
Určenie hrúbky	približne odhadnutá	neznáma			neznáma	približne odhadnutá
Celková plocha [ha]	3,3	5,5	7,4	5,2	9,6	
Celkový tvar deformácie	plošný					prúdový

Registračné číslo	55523	50208	69124	69128	50207	55515
Morfológia povrchu	nerovný					nerovný
Intenzita porušenia svahu	silná					silná
Čerstvosť tvaru deformácie	čerstvé					čistočne zarastené vegetáciou
Trhliny	otvorené nevyplnené					chýbajú
Šmyková plocha	zložená					zložená
Odlučná hrana	vyvinutá výrazne					vyvinutá výrazne
Tvar odlučnej hrany	oblúkový					oblúkový
Výška odlučnej hrany [m]	1					8
Okraje deformácie	výrazné					výrazné
Čelo deformácie	zreteľne vypuklé					zreteľne vypuklé
Výška čela [m]	1					3
Ohrozené cesty ostatné [m]	130			300		
Počet ohrozených pozemných stavieb		2	8		6	
Ohrozené trasy nadzemných vedení	130		280	140	330	

Registračné číslo	69195	55514	50206	50203	69150	55525
Typ svahovej deformácie	Zosuvy					
Stupeň aktivity	Potenciálny				Stabilizovaný	Potenciálny
Geologický útvar	Paleogén			Paleogén		
Geologická stavba	Striedanie skalných a poloskalných hornín	Zmiešané a suťové zeminy, elúviá	Striedanie skalných a poloskalných hornín		Zmiešané a suťové zeminy, elúviá	
Poľnohospodárska pôda [ha]	2,9	1,1		3,7	4	1,4
Lesná pôda [ha]	2,3	1,2			1,6	0,9
Prírodné príčiny	Vývery podzemnej vody, vztlakové účinky podzemných vôd	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia	Klimatické faktory	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia	Klimatické faktory a podzemné vody	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia
Sanácia	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy					
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)			Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)		
Hydrogeologické pomery svahu	Svah s výskytom prameňov a mokrín		Svah s výskytom mokrín		Svah s výskytom prameňov a mokrín	
Vzťah k tokom a nádržiam		čelo deformácie zasahuje do vodného toku	nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam			čelo deformácie zasahuje do vodného toku
Pramene		nezistené	ojedinelé			ojedinelé
Priemerný sklon svahu	18	13		13	17	16
Rozdiel výšok [m]		75	50	180		60
Expozícia svahu - smer		severovýchod	západ	juhozápad		juhozápad
Lokalita		VELKE ROVNE	KUJANOVCE	BOBČIKOVCE		VELKE ROVNE
Členitosť deformácie		typ jednoduchý				typ jednoduchý
Vek javu obecné		recentný				recentný
Využitie terénu		les	svah prirodzený všeobecne	les		sad, záhrada, vinica, chmelnica
Priemerná dĺžka [m]		370	200	700		230

Registračné číslo	69195	55514	50206	50203	69150	55525
Priemerná šírka [m]		70	50	1 000		70
Priemerná hrúbka [m]		5				15
Určenie hrúbky		približne odhadnutá	neznáma			približne odhadnutá
Celková plocha [ha]	5,2	2,3		3,7	5,6	2,3
Celkový tvar deformácie		prúdový		plošný		plošný
Morfológia povrchu		nerovný				zvlnený
Intenzita porušenia svahu		silná				silná
Čerstvosť tvaru deformácie		čerstvé				čistočne zarastené vegetáciou
Trhliny		chýbajú				chýbajú
Šmyková plocha		zložená				zložená
Odlučná hrana		vyvinutá výrazne				vyvinutá výrazne
Tvar odlučnej hrany		oblúkový				oblúkový
Výška odlučnej hrany [m]		5				7
Okraje deformácie		výrazné				výrazné
Čelo deformácie		zreteľne vypuklé				zreteľne vypuklé
Výška čela [m]		5				10
Počet ohrozených pozemných stavieb	4			6		3
Ohrozené trasy nadzemných vedení	80			280		

Registračné číslo	69146	69139	69141	55528	55526	55521
Typ svahovej deformácie	Zosuvy					
Stupeň aktivity	Potenciálny	Stabilizovaný	Potenciálny	Stabilizovaný	Aktívny	Potenciálny
Geologický útvar	Paleogén					Paleogén
Geologická stavba	Striedanie skalných a poloskalných hornín				Ílovité a úlomkovité nespevnené horniny (súdržné a nesúdržné zeminy) v nadloží skalných a poloskalných hornín	Zmiešané a suťové zeminy, elúviá
Poľnohospodárska pôda [ha]	3,1	6,6	5,7	1,2		3,8
Lesná pôda [ha]	1,9		1	2,8		0,2
Prírodné príčiny	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia				Bočná hĺbková erózia, abrázia	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia
Sanácia	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy					
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)					Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)
Hydrogeologické pomery svahu	Svah s výskytom prameňov a mokrín	Svah suchý	Svah s výskytom prameňov a mokrín	Svah s výskytom mokrín		Svah s výskytom prameňov a mokrín

Registračné číslo	69146	69139	69141	55528	55526	55521
Vzťah k tokom a nádržiam				nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku	nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam
Pramene				nezistené		ojedinelé
Priemerný sklon svahu	15	12	12	15	17	9
Rozdiel výšok [m]				105	15	20
Expozícia svahu - smer				juhozápad	západ	
Lokalita				VELKE ROVNE	VELKE ROVNE	IVOR
Členitosť deformácie				typ jednoduchý		
Vek javu obecne				recentný		
Využitie terénu				pastviny	úhor	sad, záhrada, vinica, chmelnica
Priemerná dĺžka [m]				370	50	90
Priemerná šírka [m]				110	130	90
Priemerná hrúbka [m]					4	7
Určenie hrúbky				približne odhadnutá		
Celková plocha [ha]	5	6,6	6,7	4		4
Celkový tvar deformácie				prúdový	plošný	plošný
Morfológia povrchu				nerovný		
Intenzita porušenia svahu				nepatrná	silná	zreteľná
Čerstvosť tvaru deformácie				celkom zarastené	čerstvé	čistočne zarastené vegetáciou
Trhliny				chýbajú	otvorené nevyplnené	
Šmyková plocha				zložená	rotačná	zložená
Odlučná hrana				nezreteľná	vyvinutá výrazne	nevýrazná
Tvar odlučnej hrany				oblúkový	rovinný	oblúkový
Výška odlučnej hrany [m]					2	
Okraje deformácie				nevýrazné	výrazné	
Čelo deformácie				nevýrazne ploché		zreteľne vypuklé
Výška čela [m]					4	1
Ohrozené cesty ostatné [m]						330
Počet ohrozených pozemných stavieb	7	4	8	2		6
Ohrozené trasy nadzemných vedení	400	250	410			

Registračné číslo	55522	50235	50213	55524	69099	50219
Typ svahovej deformácie	Zosuvy					
Stupeň aktivity	Stabilizovaný	Potenciálny				
Geologický útvar	Paleogén			Paleogén		
Geologická stavba	Striedanie skalných a poloskalných hornín				Zmiešané a suťové zeminy, elúviá	Striedanie skalných a poloskalných hornín
Poľnohospodárska pôda [ha]	5			5,2	3,3	
Lesná pôda [ha]	0,5			3,3	3	
Prírodné príčiny	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia	Všeobecné	Klimatické faktory	Klimatické faktory a podzemné vody	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia	Bočná hĺbková erózia, abrázia
Sanácia	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy					
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových hornatín			Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)		

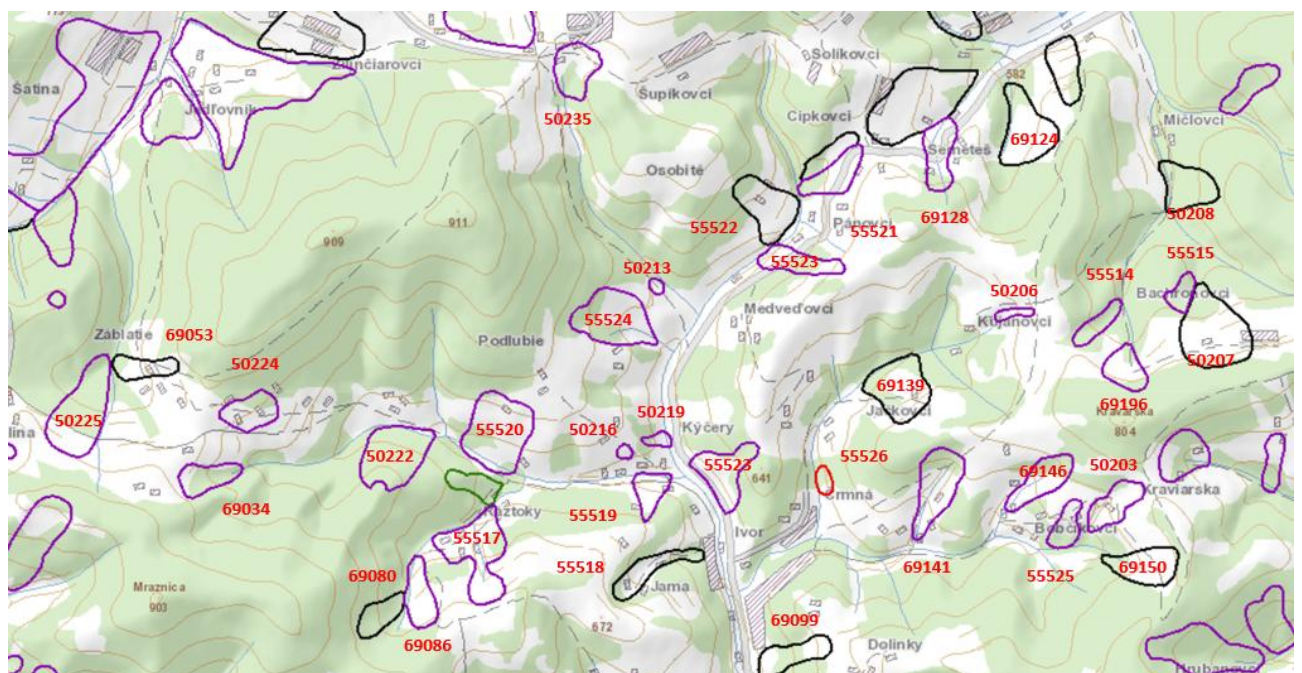
Registračné číslo	55522	50235	50213	55524	69099	50219
	(subregión vonkajších flyšových Karpát)					
Hydrogeologické pomery svahu	Svah suchý	Svah s výskytom mokrín		Svah s výskytom prameňov a mokrín		Svah s výskytom mokrín
Vzťah k tokom a nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku	nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku	nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam		čelo deformácie zasahuje do vodného toku
Pramene	početné	ojedinelé	nezistené	ojedinelé		nezistené
Priemerný sklon svahu	15			17	18	
Rozdiel výšok [m]	55	45	20	145		45
Expozícia svahu - smer	východ	juhozápad	východ	juhovýchod		východ
Lokalita	VELKE ROVNE	VRCHRIEKA	SEMETES	VELKE ROVNE		PODLUBIE
Členitosť deformácie	typ jednoduchý			typ zložitý		typ jednoduchý
Vek javu obecné	recentný					recentný
Využitie terénu	les		svah prirodzený všeobecne	pastviny		les
Priemerná dĺžka [m]	170	275	75	510		175
Priemerná šírka [m]	310	250	75	250		75
Priemerná hrúbka [m]	5			30		
Určenie hrúbky	približne odhadnutá	neznáma		približne odhadnutá		neznáma
Celková plocha [ha]	5,5			8,5	6,3	
Celkový tvar deformácie	plošný					plošný
Morfológia povrchu	zvltný			členitý		
Intenzita porušenia svahu	zreteľná			zreteľná		
Čerstvosť tvaru deformácie	zakryté orbou			čerstvé		
Trhliny	chýbajú			chýbajú		
Šmyková plocha	zložená			zložená		
Odlučná hrana	nevýrazná			miestami zreteľná		
Tvar odlučnej hrany	rovinný			oblúkový		
Výška odlučnej hrany [m]				30		
Okraje deformácie	nevýrazné			výrazné		
Čelo deformácie	nevýrazne ploché			zreteľne vypuklé		
Výška čela [m]				10		
Ohrozené cesty ostatné [m]					320	
Počet ohrozených pozemných stavieb	7			8	1	
Ohrozené trasy nadzemných vedení	500			100		

Registračné číslo	55519	50216	55518	55520	50225	55517
Typ svahovej deformácie	Zosuvy					
Stupeň aktivity	Potenciálny		Stabilizovaný	Potenciálny		
Geologický útvar			Paleogén			
Geologická stavba	Ílovité a úlomkovité nespvenené horniny (súdržné a nesúdržné)	Striedanie skalných a poloskalných hornín	Zmiešané a suťové zeminy, elúviá	Striedanie skalných a poloskalných hornín		Zmiešané a suťové zeminy, elúviá

Registračné číslo	55519	50216	55518	55520	50225	55517
	zeminy) v nadloží skalných a poloskalných hornín					
Poľnohospodárska pôda [ha]			3	6	3	7,4
Lesná pôda [ha]			0,8	3,5	7,9	2,8
Prírodné príčiny	Klimatické faktory a podzemné vody	Všeobecné	Klimatické faktory a podzemné vody	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia		Bočná hĺbková erózia, abrázia
Sanácia	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy					
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)					
Hydrogeologické pomery svahu	Svah s výskytom mokrín	Svah suchý	Svah s výskytom prameňov a mokrín	Svah s výskytom mokrín	Svah s výskytom prameňov a mokrín	Svah s výskytom prameňov a mokrín
Vzťah k tokom a nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku	nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku		nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku
Pramene	nezistené		ojedinelé			
Priemerný sklon svahu	17		12	15	10	13
Rozdiel výšok [m]	75	25	110	75	80	45
Expozícia svahu - smer	sever	juh	severovýchod	juh	sever	
Lokalita	IVOR	PODLUBIE	IVOR		ZABLATIE	IVOR
Členitosť deformácie	typ jednoduchý					
Vek javu obecne	recentný					
Využitie terénu	pastviny	lúka	sad, záhrada, vinica, chmelnica	les		
Priemerná dĺžka [m]	240	75	490	260	375	130
Priemerná šírka [m]	160	75	120	780	575	480
Priemerná hrúbka [m]	8		20	25		5
Určenie hrúbky	približne odhadnutá	neznáma	približne odhadnutá		neznáma	približne odhadnutá
Celková plocha [ha]			3,8	9,5	10,9	10,2
Celkový tvar deformácie	plošný					
Morfológia povrchu	nerovný		zvlnený	nerovný		nerovný
Intenzita porušenia svahu	nepatrná		silná	zreteľná		nepatrná
Čerstvosť tvaru deformácie	zakryté orbou		čerstvé	zakryté orbou		celkom zarastené
Trhliny	otvorené nevyplnené		otvorené nevyplnené	chýbajú		chýbajú
Šmyková plocha	zložená		zložená			zložená
Odlučná hrana	nevýrazná		nevýrazná	miestami zreteľná		nezreteľná
Tvar odlučnej hrany	oblúkový		oblúkový	rovinný		nie je vyvinutý
Výška odlučnej hrany [m]				5		
Okraje deformácie	nevýrazné		výrazné	nevýrazné		nevýrazné
Čelo deformácie	zreteľne vypuklé		zreteľne vypuklé			zreteľne vypuklé
Výška čela [m]	10		10			10
Počet ohrozených pozemných stavieb			5			10
Ohrozené trasy nadzemných vedení				100	180	

Registračné číslo	69086	69080	50222	50224	69034	69053
Typ svahovej deformácie	Zosuvy					
Stupeň aktivity	Potenciálny	Stabilizovaný	Potenciálny			Stabilizovaný
Geologický útvar	Paleogén		Paleogén			
Geologická stavba	Striedanie skalných a poloskalných hornín	Zmiešané a suťové zeminy, elúviá	Striedanie skalných a poloskalných hornín		Zmiešané a suťové zeminy, elúviá	
Poľnohospodárska pôda [ha]	4,6				1,8	3,8
Lesná pôda [ha]	0,3	3			2,5	
Prírodné príčiny	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia		Bočná hĺbková erózia, abrázia	Všeobecné	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia	
Sanácia	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy					
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)		Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)			
Hydrogeologické pomery svahu	Svah s výskytom prameňov a mokrín		Svah s výskytom mokrín	Svah suchý	Svah s výskytom prameňov a mokrín	Svah s výskytom mokrín
Vzťah k tokom a nádržiam			čelo deformácie zasahuje do vodného toku	nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam		
Pramene			nezistené			
Priemerný sklon svahu	10	16			14	11
Rozdiel výšok [m]			125	50		
Expozícia svahu - smer			sever	juhovýchod		
Lokalita			RAZTOKY	ZABLATIE		
Členitosť deformácie			typ jednoduchý			
Vek javu obecne			recentný			
Využitie terénu			les	lúka		
Priemerná dĺžka [m]			425	200		
Priemerná šírka [m]			300			
Určenie hrúbky			neznáma			
Celková plocha [ha]	4,9	3			4,3	3,8
Celkový tvar deformácie			plošný			

Registračné číslo	62048	55561	55560	55559	69020	69021
Typ svahovej deformácie	Zosuvy					
Stupeň aktivity	Potenciálny			Stabilizovaný		Potenciálny
Geologický útvar	Paleogén		Paleogén			
Geologická stavba	Striedanie skalných a poloskalných hornín	Ílovité a úlomkovité nespvenené horniny (súdržné a nesúdržné zeminy) v nadloží skalných a poloskalných hornín	Striedanie skalných a poloskalných hornín			
Poľnohospodárska pôda [ha]	31,3			15,8		1,2
Lesná pôda [ha]	6		8,5	16,5	1,7	7,2
Prírodné príčiny	Vývery podzemnej vody, vztlakové účinky podzemných vôd	Klimatické faktory a podzemné vody	Neotektonika	Vývery podzemnej vody, vztlakové účinky podzemných vôd	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia	Vývery podzemnej vody, vztlakové účinky podzemných vôd
Sanácia	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy					
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)		Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)			
Hydrogeologické pomery svahu	Svah s výskytom prameňov a mokrín	Svah s výskytom mokrín	Svah s výskytom prameňov a mokrín			
Vzťah k tokom a nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku					
Pramene	ojedinelé					
Priemerný sklon svahu	15	16	18	13	16	19
Rozdiel výšok [m]		70	30	35		
Expozícia svahu - smer		východ	juh	západ		
Lokalita	VELKE ROVNE					
Členitosť deformácie	typ jednoduchý					
Vek javu obecne	recentný					
Využitie terénu		les		sad, záhrada, vinica, chmelnica		
Priemerná dĺžka [m]		240	90	160		
Priemerná šírka [m]		60	150	50		
Priemerná hrúbka [m]		5	5	3		
Celková plocha [ha]	37,3		8,5	32,3	1,7	8,4
Celkový tvar deformácie	plošný					
Morfológia povrchu	zvlnený			nevýrazný		
Intenzita porušenia svahu		nepatrná	silná	nepatrná		
Čerstvosť tvaru deformácie		celkom zarastené	častočne zarastené vegetáciou	celkom zarastené		
Trhliny		chýbajú	otvorené zaplnené	chýbajú		
Šmyková plocha	zložená					
Odlučná hrana		nezreteľná	vyvinutá výrazne	nevýrazná		
Tvar odlučnej hrany			oblúkový			

Registračné číslo	62048	55561	55560	55559	69020	69021
Výška odlučnej hrany [m]			3			
Okraje deformácie		nezreteľné	výrazné	nezreteľné		
Čelo deformácie		nevýrazne ploché	zreteľne vypuklé	nevýrazne ploché		
Výška čela [m]			2			
Počet ohrozených pozemných stavieb	18		1	8		2

Registračné číslo	55557	69027	69017	55566	55565	69016
Typ svahovej deformácie	Zosuvy					
Stupeň aktivity	Potenciálny					
Geologický útvar	Paleogén					Paleogén
Geologická stavba	Striedanie skalných a poloskalných hornín			Ílovité a úlomkovité nespevnené horniny (súdržné a nesúdržné zeminy) v nadloží skalných a poloskalných hornín		Zmiešané a suťové zeminy, elúviá
Poľnohospodárska pôda [ha]		7,2	8,3			3,1
Lesná pôda [ha]	5,2	3,4	1,9			
Prírodné príčiny	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia	Vývery podzemnej vody, vztlakové účinky podzemných vôd	Klimatické faktory a podzemné vody			
Sanácia	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy					
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)					Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)
Hydrogeologické pomery svahu	Svah s výskytom prameňov a mokrín			Svah suchý	Svah suchý	Svah s výskytom prameňov a mokrín
Vzťah k tokom a nádržiam	nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam			nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku	
Pramene	ojedinelé			nezistené		
Priemerný sklon svahu	21	10	16	23	21	16
Rozdiel výšok [m]	120			75	30	
Expozícia svahu - smer	západ			západ	juhovýchod	
Lokalita	VELKE ROVNE			VELKE ROVNE		
Členitosť deformácie	typ jednoduchý			typ jednoduchý		
Vek javu obce	recentný			recentný		
Využitie terénu	les			les	sad, záhrada, vinica, chmelnica	
Priemerná dĺžka [m]	280			180	80	
Priemerná šírka [m]	270			130	250	
Priemerná hrúbka [m]	15			15	15	
Celková plocha [ha]	5,2	10,6	10,2			3,1
Celkový tvar deformácie	plošný			plošný		
Morfológia povrchu	zvlnený			zvlnený		
Intenzita porušenia svahu	silná			nepatrná	kolísavá	

Registračné číslo	55557	69027	69017	55566	55565	69016
Čerstvosť tvaru deformácie	čistočne zarastené vegetáciou			celkom zarastené		
Trhliny				chýbajú		
Šmyková plocha	zložená			zložená		
Odľučná hrana	nevýrazná			nezreteľná	miestami zreteľná	
Tvar odľučnej hrany	oblúkový				oblúkový	
Výška odľučnej hrany [m]	7					
Okraje deformácie	nevýrazné			nezreteľné		
Čelo deformácie	zreteľne vypuklé			nevýrazne ploché		
Ohrozené cesty ostatné [m]	340					
Počet ohrozených pozemných stavieb		7	5			7
Ohrozené trasy nadzemných vedení	100					

Registračné číslo	69026	69018	55564	55555	55571	55570
Typ svahovej deformácie	Zosuvy					
Stupeň aktivity	Potenciálny	Stabilizovaný	Potenciálny		Stabilizovaný	Potenciálny
Geologický útvar	Paleogén				Paleogén	
Geologická stavba	Striedanie skalných a poloskalných hornín		Ľvité a úlomkovité nespevnené horniny (súdržné a nesúdržné zeminy) v nadloží skalných a poloskalných hornín		Striedanie skalných a poloskalných hornín	
Poľnohospodárska pôda [ha]		2,8			1,3	6,5
Lesná pôda [ha]	11,8	0,2			3	9,8
Prírodné príčiny	Vývery podzemnej vody, vztlakové účinky podzemných vôd	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia	Klimatické faktory a podzemné vody		Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia	
Sanácia	Svah nesanovalý, resp. údaj o sanácii neznámy					
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)				Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)	
Hydrogeologické pomery svahu	Svah s výskytom prameňov a mokrín		Svah suchý		Svah s výskytom prameňov a mokrín	
Vzťah k tokom a nádržiam			nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku		
Pramene	ojedinelé					
Priemerný sklon svahu	13	18	19	18	19	12
Rozdiel výšok [m]			65	40	175	175
Expozícia svahu - smer			juhozápad	juh	východ	
Lokalita	VELKE ROVNE					
Členitosť deformácie			typ jednoduchý	typ zložitý		
Vek javu obecne	recentný					
Využitie terénu			lúka	sad, záhrada, vinica, chmeľnica	les	
Priemerná dĺžka [m]			190	120	1 075	1 375
Priemerná šírka [m]			120	190	425	875
Priemerná hrúbka [m]			6	10	25	25
Celková plocha [ha]	11,8	3			4,3	16,3

Registračné číslo	69026	69018	55564	55555	55571	55570
Celkový tvar deformácie			plošný			
Morfológia povrchu			plochý	nevýrazný	nerovný	
Intenzita porušenia svahu			silná	nepatrná	zreteľná	
Čerstvosť tvaru deformácie			celkom zarastené	zakryté stavebnou činnosťou	celkom zarastené	
Trhliny			chýbajú			
Šmyková plocha			zložená			
Odlučná hrana			miestami zreteľná	nezreteľná	vyvinutá výrazne	
Tvar odlučnej hrany			oblúkový		rovinný	
Výška odlučnej hrany [m]					25	
Okraje deformácie			výrazné	nezreteľné	miestami zreteľné	
Čelo deformácie			zreteľne vypuklé		členito zoskupené	
Výška čela [m]			6			
Počet ohrozených pozemných stavieb		2				3

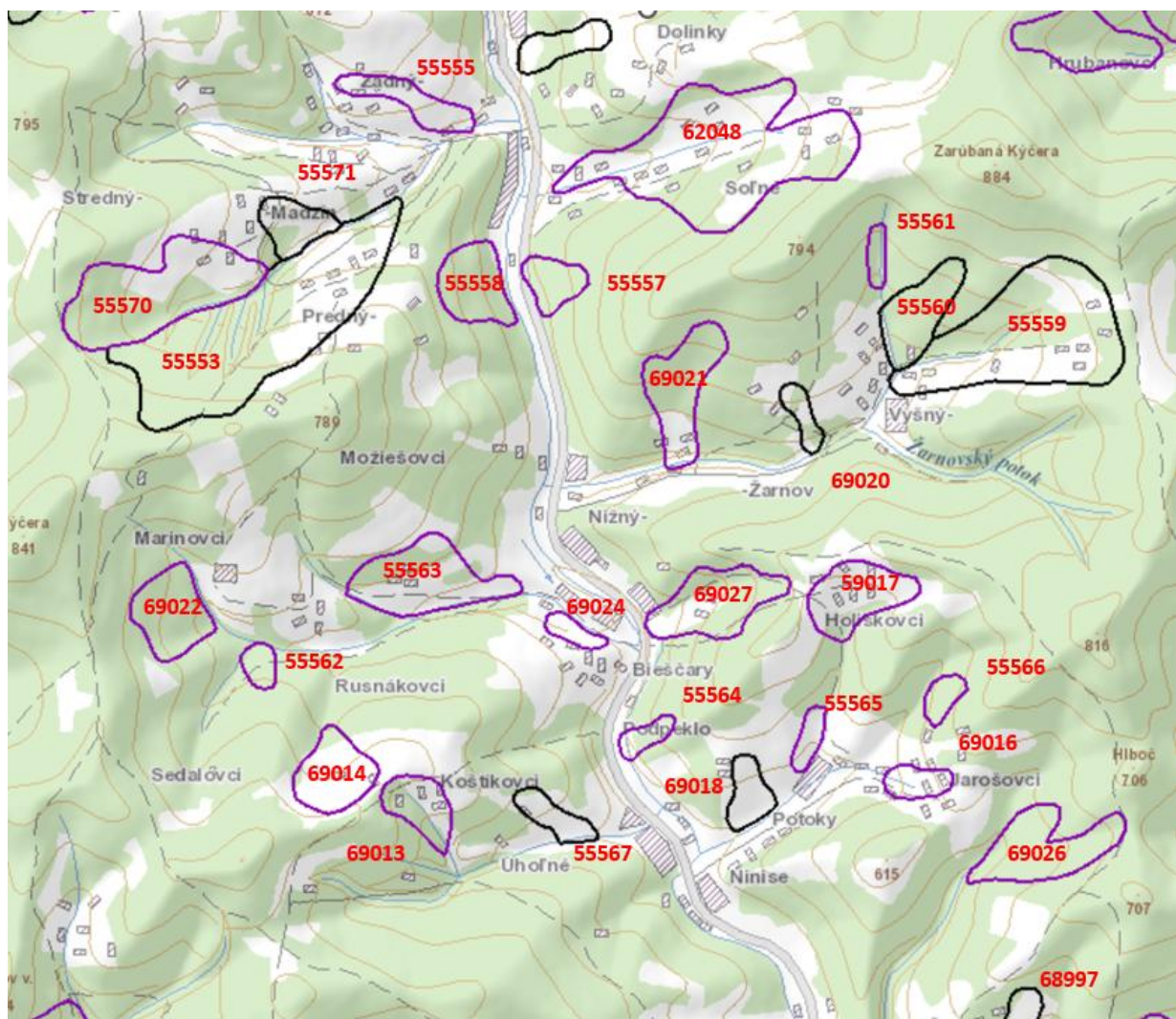
Registračné číslo	55553	55558	55563	69022	55562	69014
Typ svahovej deformácie	Zosuvy					
Stupeň aktivity	Stabilizovaný	Potenciálny				
Geologický útvar	Paleogén					Paleogén
Geologická stavba	Sriedenie skalných a poloskalných hornín				Ílovité a úlomkovité nespevnené horniny (súdržné a nesúdržné zeminy) v nadloží skalných a poloskalných hornín	Zmiešané a sušové zeminy, elúviá
Poľnohospodárska pôda [ha]	15,3		11,3			10,4
Lesná pôda [ha]	28,3	9,3	2,2	8,8		
Prírodné príčiny	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia	Vývery podzemnej vody, vztlakové účinky podzemných vôd		Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia	Klimatické faktory a podzemné vody	
Sanácia	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy					
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)					Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)
Hydrogeologické pomery svahu	Svah s výskytom prameňov a mokrín				Svah s výskytom mokrín	Svah s výskytom prameňov a mokrín
Vzťah k tokom a nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku	nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam			čelo deformácie zasahuje do vodného toku	
Pramene	ojedinelé				nezistené	
Priemerný sklon svahu	15	26	18	22	17	17
Rozdiel výšok [m]	175	110	75		50	

Registračné číslo	55553	55558	55563	69022	55562	69014
Expozícia svahu - smer	severovýchod	východ	juh		sever	
Lokalita	VELKE ROVNE				VELKE ROVNE	
Členitosť deformácie	typ zložitý	typ jednoduchý			typ jednoduchý	
Vek javu obecne	recentný				recentný	
Využitie terénu	les	svah prirodzený všeobecne	les		les	
Priemerná dĺžka [m]	570	220			160	
Priemerná šírka [m]	220	350	480		130	
Priemerná hrúbka [m]	25				15	
Celková plocha [ha]	43,6	9,3	13,5	8,8		10,4
Celkový tvar deformácie	plošný				plošný	
Morfológia povrchu	nerovný				zvltný	
Intenzita porušenia svahu	zreteľná	nepatrná	silná		nepatrná	
Čerstvosť tvaru deformácie	celkom zarastené				celkom zarastené	
Trhliny	chýbajú	otvorené nevyplnené			otvorené zaplnené	
Šmyková plocha	zložená		rovinná		zložená	
Odlučná hrana	vyvinutá výrazne	miestami zreteľná	vyvinutá výrazne		nevýrazná	
Tvar odlučnej hrany	rovinný	oblúkový	rovinný		nerovný	
Výška odlučnej hrany [m]	25	10	7			
Okraje deformácie	miestami zreteľné	nevýrazné	výrazné		nevýrazné	
Čelo deformácie	členito zoskupené	nevýrazne ploché	zreteľne vypuklé		zreteľne vypuklé	
Výška čela [m]					6	
Počet ohrozených pozemných stavieb	6		3			6

Registračné číslo	69013	55567	69024	68997
Typ svahovej deformácie	Zosuvy			
Stupeň aktivity	Potenciálny	Stabilizovaný	Potenciálny	Stabilizovaný
Geologický útvar	Paleogén			
Geologická stavba	Zmiešané a suťové zeminy, elúviá	Striedanie skalných a poloskalných hornín	Zmiešané a suťové zeminy, elúviá	Striedanie skalných a poloskalných hornín
Poľnohospodárska pôda [ha]	3,2		2,2	2,6
Lesná pôda [ha]	2,6	4,4		1,4
Prírodné príčiny	Klimatické faktory a podzemné vody	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia		
Sanácia	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy			
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových hornatín (subregión vonkajších flyšových Karpát)			
Hydrogeologické pomery svahu	Svah s výskytom prameňov a mokrín	Svah suchý	Svah s výskytom prameňov a mokrín	
Vzťah k tokom a nádržiam		čelo deformácie zasahuje do vodného toku		
Pramene		nezistené		
Priemerný sklon svahu	18	14	22	10
Rozdiel výšok [m]		175		
Expozícia svahu - smer		juhovýchod		
Lokalita		VELKE ROVNE		
Členitosť deformácie		typ jednoduchý		
Vek javu obecne		recentný		
Využitie terénu		pastviny		
Priemerná dĺžka [m]		640		
Priemerná šírka [m]		220		
Priemerná hrúbka [m]		15		

Celková plocha [ha]	5,8	4,4	2,2	4
Celkový tvar deformácie		prúdový		
Morfológia povrchu		plochý		
Intenzita porušenia svahu		zreteľná		
Čerstvosť tvaru deformácie		celkom zarastené		
Trhliny		chýbajú		
Šmyková plocha		zložená		
Odlučná hrana		miestami zreteľná		
Tvar odlučnej hrany		oblúkový		
Okraje deformácie		nevýrazné		
Čelo deformácie		zreteľne vypuklé		
Výška čela [m]		3		
Počet ohrozených pozemných stavieb	4		2	
Ohrozené trasy nadzemných vedení			70	

Registračné číslo	69028	68997	61589	55599	69107	62463
Typ svahovej deformácie	Zosuvy					
Stupeň aktivity	Potenciálny	Stabilizovaný	Potenciálny			Stabilizovaný
Geologický útvar	Paleogén					
Geologická stavba	Striedanie skalných a poloskalných hornín		Zmiešané a suťové zeminy, elúviá			Striedanie skalných a poloskalných hornín
Poľnohospodárska pôda [ha]	18,9	2,6	11,9	9,8	4,5	1
Lesná pôda [ha]		1,4	0,7			0,7
Iné plochy [ha]	6			4,6		

Prírodné príčiny	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia					
Sanácia	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy					
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových vrchovín (subregión vonkajších flyšových Karpát)					
Hydrogeologické pomery svahu	Svah s výskytom prameňov a mokrín					Svah suchý
Vzťah k tokom a nádržiam				čelo deformácie zasahuje do vodného toku		
Pramene				ojedinelé		
Priemerný sklon svahu	13	10	12	9	14	13
Rozdiel výšok [m]				92		
Expozícia svahu - smer				sever		
Lokalita				VELKE ROVNE		
Členitosť deformácie				typ zložitý		
Vek javu obecne				recentný		
Využitie terénu				les		
Priemerná dĺžka [m]				490		
Priemerná šírka [m]				520		
Priemerná hrúbka [m]				40		
Celková plocha [ha]	24,9	4	12,6	14,4	4,5	1,7
Celkový tvar deformácie				frontálny		
Morfológia povrchu				zvlnený		
Intenzita porušenia svahu				silná		
Čerstvosť tvaru deformácie				čiastočne zarastené vegetáciou		
Trhliny				chýbajú		
Šmyková plocha				zložená		
Odlučná hrana				vyvinutá výrazne		
Tvar odlučnej hrany				rovinný		
Výška odlučnej hrany [m]				30		
Okraje deformácie				výrazné		
Čelo deformácie				zreteľne vypuklé		
Výška čela [m]				8		
Počet ohrozených pozemných stavieb					7	
Ohrozené trasy nadzemných vedení	260		350		190	

Registračné číslo	55664	55707	55598	69108	55596	55597
Typ svahovej deformácie	Zosuvy					
Stupeň aktivity	Stabilizovaný	Potenciálny				
Geologický útvar	Paleogén			Paleogén		
Geologická stavba	Striedanie skalných a poloskalných hornín		Ílovité a úlomkovité nespevnené horniny (súdržné a nesúdržné zeminy) v nadloží skalných a poloskalných hornín	Zmiešané a suťové zeminy, elúviá		Ílovité a úlomkovité nespevnené horniny (súdržné a nesúdržné zeminy) v nadloží skalných a poloskalných hornín
Poľnohospodárska pôda [ha]	4,2	28,5		2,2	10	
Lesná pôda [ha]	1,3	9,7		0,2		
Iné plochy [ha]					7,7	
Prírodné príčiny	Klimatické faktory a	Bočná hĺbková erózia, abrázia	Klimatické faktory a	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia		Klimatické faktory a

Registračné číslo	55664	55707	55598	69108	55596	55597
	bočná hĺbková erózia, abrázia		podzemné vody			podzemné vody
Sanácia	Svah neslanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy					
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových vrchovín (subregión vonkajších flyšových Karpát)			Oblasť flyšových vrchovín (subregión vonkajších flyšových Karpát)		
Hydrogeologické pomery svahu	Svah suchý	Svah s výskytom prameňov a mokrín	Svah s výskytom mokrín	Svah suchý	Svah s výskytom prameňov a mokrín	Svah s výskytom mokrín
Vzťah k tokom a nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku				nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam	
Pramene	ojedinelé	nezistené	ojedinelé		ojedinelé	nezistené
Priemerný sklon svahu	14	8	17		8	15
Rozdiel výšok [m]	65	125	30		80	30
Expozícia svahu - smer	sever	severovýchod	juh		juhozápad	severozápad
Lokalita	VELKE ROVNE	DLHE POLE	VELKE ROVNE		VELKE ROVNE	
Členitosť deformácie	typ zložitý	typ jednoduchý			typ zložitý	typ jednoduchý
Vek javu obecne	recentný					
Využitie terénu	les	pastviny	les		pole	les
Priemerná dĺžka [m]	500	630	100		580	110
Priemerná šírka [m]	620	750	80		900	95
Priemerná hrúbka [m]	25	10	5		15	20
Celková plocha [ha]	5,5	38,2		2,4	17,7	
Celkový tvar deformácie	frontálny	plošný			plošný	
Morfológia povrchu	zvlnený					
Intenzita porušenia svahu	silná	nepatrná	zreteľná		zreteľná	
Čerstvosť tvaru deformácie	čistočne zarastené vegetáciou		čistočne zarastené vegetáciou		zakryté orbou	celkom zarastené
Trhliny	chýbajú					
Šmyková plocha	zložená					
Odlučná hrana	vyvinutá výrazne	nezreteľná	miestami zreteľná		miestami zreteľná	vyvinutá výrazne
Tvar odlučnej hrany	rovinný				oblúkový	
Výška odlučnej hrany [m]	15		3		13	15
Okraje deformácie	výrazné	nevýrazné	miestami zreteľné		miestami zreteľné	výrazné
Čelo deformácie	zreteľne vypuklé	nevýrazne ploché	zreteľne vypuklé		zreteľne vypuklé	
Výška čela [m]	3		1		12	2
Ohrozené cesty ostatné [m]					470	
Počet ohrozených pozemných stavieb					31	
Ohrozené trasy nadzemných vedení		820			390	

Registračné číslo	55603	69109	55605	55666	55601	55622
Typ svahovej deformácie	Zosuvy					
Stupeň aktivity	Potenciálny					
Geologický útvar	Paleogén					
Geologická stavba	Zmiešané a suťové zeminy, elúviá	Striedanie skalných a poloskalných hornín	Zmiešané a suťové zeminy, elúviá			Striedanie skalných a poloskalných hornín
Poľnohospodárska pôda [ha]	1,8	0,7	0,7			5
Lesná pôda [ha]	0,7	3,9	2,8	9,4	3,8	0,4
Prírodné príčiny	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia				Klimatické faktory a	Klimatické faktory a bočná

Registračné číslo	55603	69109	55605	55666	55601	55622
					podzemné vody	hĺbková erózia, abrázia
Antropogénne príčiny	Príťaženie svahu					
Sanácia	Svah nesanovalý, resp. údaj o sanácii neznámy					
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových vrchovín (subregión vonkajších flyšových Karpát)					
Hydrogeologické pomery svahu	Svah suchý			Svah s výskytom prameňov a mokrín		
Vzťah k tokom a nádržiam	nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam		nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku		
Pramene	nezistené					
Priemerný sklon svahu	20	27	19	14	20	18
Rozdiel výšok [m]	87		105	150	55	25
Expozícia svahu - smer	západ		juhozápad	severozápad		juhovýchod
Lokalita	VELKE ROVNE					
Členitosť deformácie	typ jednoduchý		typ jednoduchý	typ zložitý		typ jednoduchý
Vek javu obecné	recentný					
Využitie terénu	les		les			pastviny
Priemerná dĺžka [m]	280		320	530	205	100
Priemerná šírka [m]	100		45	400	120	210
Priemerná hrúbka [m]	10		4	30	3	4
Celková plocha [ha]	2,5	4,6	3,5	9,4	3,8	5,4
Celkový tvar deformácie	prúdový		prúdový	frontálny	plošný	
Morfológia povrchu	nerovný		zvlnený			
Intenzita porušenia svahu	silná		silná		zreteľná	
Čerstvosť tvaru deformácie	čerstvé		čiastočne zarastené vegetáciou			
Trhliny	otvorené nevyplnené		chýbajú			
Šmyková plocha	zložená					
Odlučná hrana	vyvinutá výrazne		miestami zreteľná	vyvinutá výrazne	miestami zreteľná	
Tvar odlučnej hrany	rovinný					
Výška odlučnej hrany [m]	12		3	2		1
Okraje deformácie	výrazné		výrazné	nevýrazné	miestami zreteľné	nevýrazné
Čelo deformácie	zreteľne vypuklé		zreteľne vypuklé	nevýrazne ploché		
Výška čela [m]	1		2	3		
Ohrozené cesty ostatné [m]	70	230	210			
Počet ohrozených pozemných stavieb	1					1
Ohrozené trasy nadzemných vedení	60	240	220			

Registračné číslo	55600	69102	55621	55568	55620	55587
Typ svahovej deformácie	Zosuvy					
Stupeň aktivity	Potenciálny					
Geologický útvar	Paleogén					
Geologická stavba	Zmiešané a suťové zeminy, elúviá	Striedanie skalných a poloskalných hornín	Zmiešané a suťové zeminy, elúviá		Striedanie skalných a poloskalných hornín	Zmiešané a suťové zeminy, elúviá
Poľnohospodárska pôda [ha]			10	15,5	41,1	10,1
Lesná pôda [ha]	3,1	5,2	18,6		10,2	26,7
Iné plochy [ha]						2
Prírodné príčiny	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia		Bočná hĺbková erózia, abrázia	Klimatické faktory a	Bočná hĺbková	Klimatické faktory a bočná

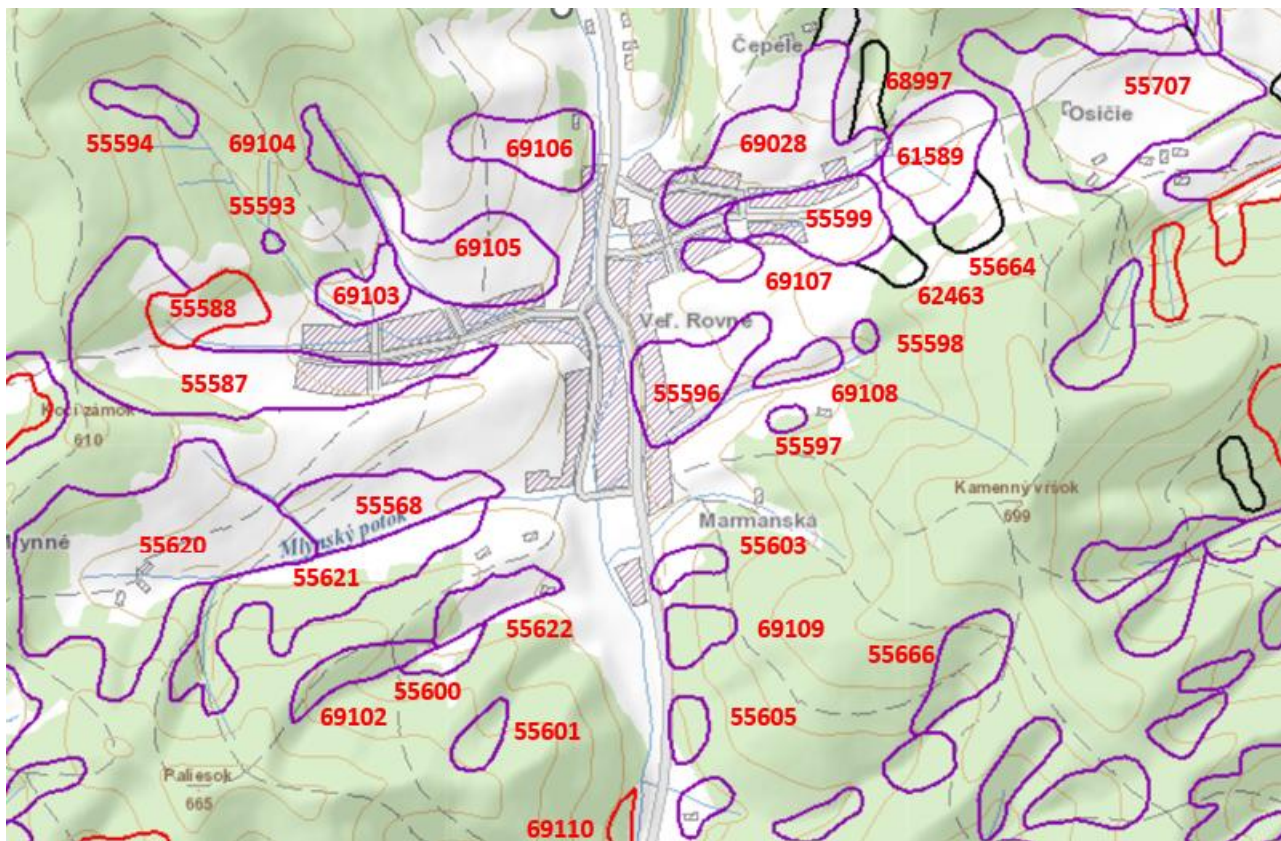
			bočná hĺbková erózia, abrázia	erózia, abrázia	hĺbková erózia, abrázia
Sanácia	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy				
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových vrchovín (subregión vonkajších flyšových Karpát)				
Hydrogeologické pomery svahu	Svah suchý		Svah s výskytom prameňov a mokrín		
Vzťah k tokom a nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku		čelo deformácie zasahuje do vodného toku	nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam	
Pramene	ojedinelé		nezistené	ojedinelé	početné
Priemerný sklon svahu	17	14	18	10	14
Rozdiel výšok [m]	37		35	40	80
Expozícia svahu - smer	juhovýchod		sever	severovýchod	sever
Lokalita	VELKE ROVNE		VELKE ROVNE		
Členitosť deformácie	typ jednoduchý		typ jednoduchý		typ zložitý
Vek javu obecné	recentný		recentný		
Využitie terénu	pastviny		lúka	zárez	les
Priemerná dĺžka [m]	110		160	120	340
Priemerná šírka [m]	100		560	150	40
Priemerná hrúbka [m]	10		3	20	3
Celková plocha [ha]	3,1	5,2	28,6	15,5	51,3
Celkový tvar deformácie	plošný		plošný		prúdový
Morfológia povrchu	zvlnený		zvlnený	nerovný	zvlnený
Intenzita porušenia svahu	zreteľná		nepatrná	silná	
Čerstvosť tvaru deformácie	častočne zarastené vegetáciou		celkom zarastené	častočne zarastené vegetáciou	čerstvé
Trhliny	chýbajú		chýbajú	otvorené zaplnené	
Šmyková plocha	zložená		zložená	rotačná	rovinná
Odlučná hrana	miestami zreteľná		nezreteľná	vyvinutá výrazne	nevýrazná
Tvar odlučnej hrany	oblúkový			rovinný	rovinný
Výška odlučnej hrany [m]	15			4	10
Okraje deformácie	miestami zreteľné		nevýrazné	výrazné	
Čelo deformácie	zreteľne vypuklé		nevýrazne ploché	zreteľne vypuklé	
Výška čela [m]	2			1	2
Počet ohrozených pozemných stavieb				4	5
Ohrozené trasy nadzemných vedení				130	500

Registračné číslo	55588	55594	55593	69103	69105	69104
Typ svahovej deformácie	Zosuvy	Svahové prúdy		Zosuvy		
Stupeň aktivity	Aktívny			Potenciálny		
Geologický útvar	Paleogén			Paleogén		
Geologická stavba	Zmiešané a suťové zeminy, elúviá	Ílovité a úlomkovité nespevnené horniny (súdržné a nesúdržné zeminy) v nadloží skalných a poloskalných hornín		Zmiešané a suťové zeminy, elúviá		
Poľnohospodárska pôda [ha]	4,8			6,5	12,3	2,1
Lesná pôda [ha]	1,8				1,1	
Iné plochy [ha]					5,7	
Prírodné príčiny	Vývery podzemnej vody,	Klimatické faktory a podzemné vody		Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia		

	vztlakové účinky podzemných vôd				
Sanácia	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy				
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových vrchovín (subregión vonkajších flyšových Karpát)			Oblasť flyšových vrchovín (subregión vonkajších flyšových Karpát)	
Hydrogeologické pomery svahu	Svah s výskytom prameňov a mokrín	Svah s výskytom mokrín		Svah s výskytom prameňov a mokrín	Svah suchý
Vzťah k tokom a nádržiam	nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam	čelo deformácie zasahuje do vodného toku			
Pramene	nezistené	ojedinelé	nezistené		
Priemerný sklon svahu	15		22	7	14
Rozdiel výšok [m]	35	70	20		
Expozícia svahu - smer	juhovýchod	východ	severovýchod		
Lokalita	VELKE ROVNE				
Členitosť deformácie	typ jednoduchý				
Vek javu obecne	recentný				
Využitie terénu	les				
Priemerná dĺžka [m]	110	400	50		
Priemerná šírka [m]	90	100	80		
Priemerná hrúbka [m]	10	5	3		
Celková plocha [ha]	6,6			6,5	19,1
Celkový tvar deformácie	prúdový		plošný		2,1
Morfológia povrchu	zvltný				
Intenzita porušenia svahu	zreteľná	silná	zreteľná		
Čerstvosť tvaru deformácie	čiastočne zarastené vegetáciou	celkom zarastené	čiastočne zarastené vegetáciou		
Trhliny	chýbajú				
Šmyková plocha	zložená	rotačná	zložená		
Odlučná hrana	vyvinutá výrazne				
Tvar odlučnej hrany	oblúkový				
Výška odlučnej hrany [m]	3				
Okraje deformácie	výrazné				
Čelo deformácie	zreteľne vypuklé				
Výška čela [m]	2				
Počet ohrozených pozemných stavieb				7	29

Registračné číslo	69106	69110
Typ svahovej deformácie	Zosuvy	
Stupeň aktivity	Potenciálny	
Geologický útvar	Paleogén	
Geologická stavba	Zmiešané a suťové zeminy, elúviá	
Poľnohospodárska pôda [ha]	9,3	
Lesná pôda [ha]	1,7	2,3
Prírodné príčiny	Klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia	Bočná hĺbková erózia, abrázia
Sanácia	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy	Svah nesanovaný, resp. údaj o sanácii neznámy
Inžiniersko-geologická oblasť	Oblasť flyšových vrchovín (subregión vonkajších flyšových Karpát)	
Hydrogeologické pomery svahu	Svah suchý	Svah s výskytom prameňov a mokrín

Priemerný sklon svahu	13	20
Celková plocha [ha]	11	2,3
Počet ohrozených pozemných stavieb	5	

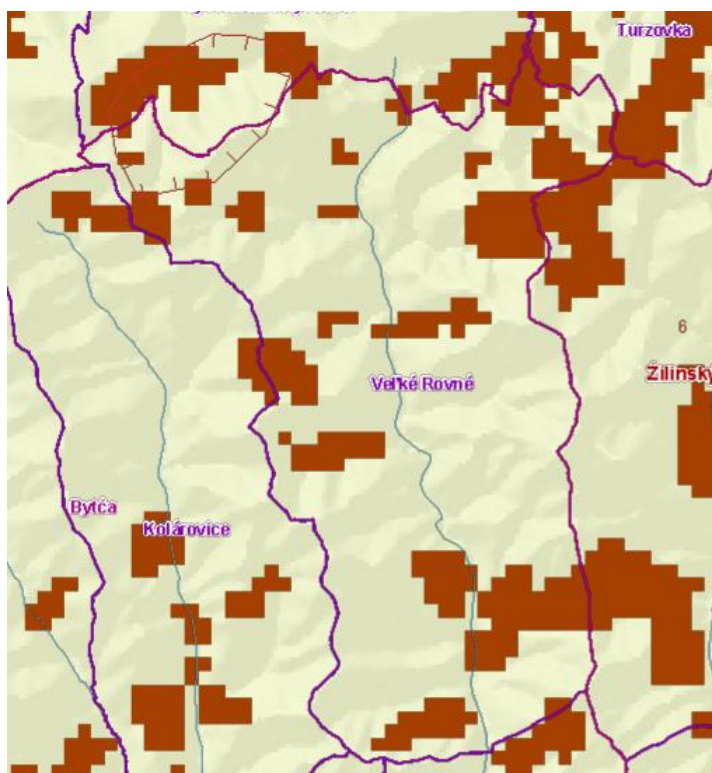

V dotknutom území sa prejavujú nasledujúce geodynamické javy (A. Klukanová, P. Liščák, M. Hrašna a J. Stredanský, 2002):

- poľnohospodárske pôdy ohrozené eróziou,
- výmoľová erózia – SZ časť územia obce Veľké Rovné,
- ohrozenie územia seizmicitou.

Výmoľová erózia	Svahové poruchy
Výmoľová erózia	na neogéne
	na mezozoiku
	na kvartéri
	na paleozoiku
	na paleogéne

Svahové pohyby, najmä zosúvanie, patria k najzávažnejším geologickým faktorom ohrozujúcim životné prostredie. Náchylnosť územia na svahové pohyby závisí od geologickej štruktúry a typu hornín, ako aj od charakteru reliéfu, najmä sklonu svahov, hydrogeologických a klimatických pomerov.

Hlavným činiteľom, ktorý ovplyvňoval vývoj územia v minulosti, boli vodné toky v dotknutom území, eolická činnosť a to v súčinnosti s tektonickými procesmi (výzdvihom okolitých pohorí a poklesávaním výplne kotliny). Riečna činnosť (najmä bočná a hĺbková erózia a akumulácia) spôsobovala vznik, presúvanie i zánik meandrov. Naopak, ako terénne elevácie vystupujú nad úroveň poriečnej nivy zvyšky terás. Počas povodní vznikali na okrajoch korýt vodných tokov v dotknutom území agradačné valy. V súčasnosti je hlavným geologickým činiteľom v tejto oblasti človek a jeho činnosť. Pri regulácii vodných tokov a pokračujúcom rozvoji osídlenia územia boli charakteristické znaky poriečnej nivy temer úplne zmenené. Poľnohospodárskou činnosťou a sceľovaním parciel boli pôvodné depresie meandrov vodných tokov v dotknutom území premodelované.

Z hľadiska regionálneho geologického členenia (D. Vass et al., 1988) spadá dotknuté územie do flyšového pásma, magurského flyšu a do západobystrického, resp. račianskeho flyšu.

Flyšové pásmo je rozsiahla zóna Karpát, tvoriaca akrečný klin Karpát. V prevažnej miere je tvorené príkrovmi flyšu t. j. striedajúcimi sa vrstvami morských usadenín ílovitých bridlíc, ílovcov a pieskovca, ktoré boli odtrhnuté od svojho podložja a nasunuté v oblasti Západných Karpát na sever, vo Východných Karpatoch na severovýchod až na juh v Južných Karpatoch. Karpatské flyšové pásmo plynule nadväzuje na flyš Álp (rýnsko-dunajský flyš) a pokračuje cez Česko, Slovensko do Poľska a ďalej do Rumunska. Je asi 1 300 km dlhé a 60 – 75 km široké. Na Slovensku ho tvoria Biele Karpaty, Busov, Čergov, Jablunkovské medzihorie, Javorníky, Kysucká vrchovina, Kysucké Beskydy, Laborecká vrchovina, Levočské vrchy, Ľubovnianska vrchovina, Moravsko-sliezske Beskydy, Ondavská vrchovina, Oravská Magura, Oravské Beskydy, Podbeskydská vrchovina a Šarišská vrchovina. Na severe sú horniny flyšového pásma nasunuté na čelnú karpatskú predhľbeň, ktorej podložím je na západe Český masív a severe Európska platforma. Na juhu sa tektonicky stýka s bradlovým pásmom v oblasti Rumunských Karpát je južná hranica flyšového pásma tvorená násunom kryštalinických a mezozoických jednotiek. Zóna obsahuje najmä usadené horniny, ktoré sa usadili od jury a kriedy po paleogén. Horniny nie sú vo svojej pôvodnej pozícii, pretože boli zo svojho sedimentačného priestoru tvoreného paraoceanickým typom zemskej kôry, na ktorej sa pôvodne nachádzali, odlepené v podobe viacerých príkrovov a presunuté smerom generálne na sever (prípadne severovýchod a severozápad). Osi vrás je možné sledovať desiatky kilometrov, no pre charakter flyšu sú odkryvy skôr zriedkavé. Príkrovy majú generálne severnú vergenciu. Na západe severozápadnú, v centrálnej časti severnú, na východe severovýchodnú až východnú. Iba v Južných Karpatoch majú príkrovy východnú až juhovýchodnú vergenciu. Vo flyšovom pásme je približne na spojnici Hodonín – Námestovo – Nowy Sacz – Neresnica pozorovateľná záporná gravimetrická anomália, ktorá sleduje južný okraj Českého masívu a Európskej tabule, ktoré sú tu podsunuté pod Karpaty. Anomálne zhrubnutie kôry, značné najmä v juhovýchodnom Poľsku a na západnej Ukrajine, je spôsobené ulomením a pohltením substrátu. Zemská kôra v tejto oblasti dosahuje hĺbku až 65 km. Z neotektonického hľadiska prebieha v oblasti flyšového pásma spätný násun príkrovov, miestami až 12 mm ročne. Sedimentácia v panvách flyšového pásma je doložená od strednej jury a pokračovala do oligocénu resp. začiatku miocénu. Panvy flyšového pásma sa vyvíjali vo viacerých etapách. Prvou bola strednojurská až spodnokriedová termálna subsidencia. Od vrchnej kriedy po paleocén možno v niektorých jednotkách pozorovať známky inverznej tektoniky. Vo väčšine oblastí však subsidencia pokračovala celý paleocén až po stredný eocén. Synorogénne uzatváranie panví flyšového pásma nasledovalo od vrchného eocénu po spodný miocén. Príkrovy flyšového pásma boli uvedené do pohybu v dôsledku subdukcie ich podložja a vytvorili rozsiahly vrásovo násunový komplex. Charakter kôry (oceánska, suboceanická či kontinentálna) jeho podložja je dodnes predmetom diskusií. Deformácia flyšového pásma sa udiala postupne. Oblasť magurskej panvy bola deformovaná v období od vrchného oligocénu po baden (stredný miocén). Subdukcia podložja flyšového pásma mala generálne južný smer, vnútorné jednotky preto boli pri orogenéze presunuté na vonkajšie časti teda generálne z juhu na sever. Skrátenie malo rozsah od 60 do 120 km, resp. 130 – 135 km. Zánik oceánu bol spojený s pohybom (laterálna extrúzia) Západných Karpát na východ a severovýchod. Spolu s pohybom do „karpatského zálivu“, pri ktorom došlo k výraznej rotácii vnútrokarpatských jednotiek proti smeru hodinových ručičiek až do 90°. Flyš, teda rytmické striedanie ílovcov a pieskovcov, vytvára horninové prostredie, v ktorom prevláda povrchový odtok vôd nad infiltráciou. Napriek pomerne dobrej priepustnosti pieskovcov, ovplyvňujú priepustnosť flyšu ílovce, ktorých priepustnosť je veľmi nízka. Zdrojom väčšiny podzemnej

vody sú atmosférické zrážky. Hlbší obeh vody umožňujú hlavne hlbšie zlomové poruchy, po ktorých z podložia vystupujú i artézske vody. Mineralizácia sa pohybuje od 0,3 do 1 g.l⁻¹. K vyššej mineralizácii dochádza len lokálne, napr. v zóne zvetrávania pyritu. Lokálne je známa prítomnosť fosilných marinogénnych vôd. Flyš podlieha pomerne rýchlo erózii, hromadia sa tu preto pomerne hrubé deluviálne sedimenty, väčšinou s vysokým obsahom ílovej zložky. Svahová erózia sa pri náhlych zmenách nasýtenia hornín vodou často prejavuje mimoriadne intenzívnym rozvojom plošných a prúdových zosunov. Na veľkú intenzitu zosunov v tejto oblasti okrem nepriaznivých geologických podmienok vplývajú i vlastnosti reliéfu, hustota riečnej siete a vysoké atmosférické zrážky, v dôsledku geografického postavenia flyšových pohorí. Pri inžinierskogeologickom výskume a stavebnej činnosti je v tejto oblasti potrebné sledovať stálosť poloskalných ílovcov a pieskovcov, ktorých vlastnosti sa pri styku s vodou často výrazne menia. Časté sú tiež komplikácie so stabilitou svahov a drenážou podzemných vôd i zabezpečením stálych zdrojov pitnej i úžitkovej vody.

Magurské pásmo tvorí vnútornú časť flyšového pásma, je nasunutú na predošlú, jej rozsah je od paleocénu po oligocén. Tvorí zrejme pokračovanie alpského rýnsko-dunajského flyšového pásma.

Račianska jednotka, vonkajšia jednotka, je tvorená hlavne zlínskym súvrstvím. Račianska jednotka je jednotkou magurskej skupiny príkrovov Karpatského flyšového pásma. Je okrajovou a plošne najvýznamnejšou jednotkou magurskej skupiny príkrovov. Vystupuje z podložia Viedenskej panvy a siaha až na územie Ukrajiny. Račianska jednotka dosahuje hrúbku v rozmedzí niekoľko stoviek m po 3 – 4 000 m. Jej najstaršiu časť tvorí rajnochovické (barém-cenoman) a kaumberské súvrstvie (cenoman - mástricht). Podstatnú časť tvorí solánske (kampán-až paleocén), belovežské (paleocén - str. eocén) a zlínske súvrstvie (stredný eocén - sp. oligocén).

Bystrická jednotka je vnútornejšia jednotka a je nasunutá na sever na račiansku, na juhu v je styku s bielokarpatskou jednotkou alebo bradlovým pásmom. Budovaná hlavne belovežským a zlínskym súvrstvím. Bystrická jednotka je jednotkou magurskej skupiny príkrovov karpatského flyšového pásma. Tvorí strednú časť magurskej skupiny príkrovov. Spodný oddiel paleogénu má v bystrickej jednotke jednak vývoj prevažne pieskovcový (solánske súvrstvie – paleocén), jednak vývoj s rovnakým podielom pieskovcov a ílovcov alebo s prevahou ílovcov (belovežské súvrstvie). Vychádza v úzkych pruhoch v južnom a východnom okolí Valašských Kloboukov. Solánske súvrstvie tu dosahuje mocnosť okolo 400 m a je obdobne ako račianskej jednotke tvorené prevažne arkózovými pieskovecami za čerstva vápnitými, stredne až hrubo zrnitými, miestami drobne zlepencovými, s vložkami nevápnitých ílovcov. Belovežské súvrstvie predstavujú drobnorytmický flyš. Vychádzajú v úzkych pruhoch pri nasunutí na račiansku jednotku. Prevažnú väčšinu územia bystrickej jednotky tvoria sedimenty zlínskeho súvrstvia vo vývoji bystrických vrstiev. Bystrické vrstvy sú flyšovým striedaním prevažujúcich vápnitých ílovcov s gradačne vrstvenými glaukonitickými pieskovecami. Charakteristická je prítomnosť tvrdých modrošedých, belobných a žltkavo ovetrávajúcich argilitov až vápencov a slieňovcov s lasturnato čriepkovitým až prizmatickým rozpadom (lacké sliene). Flyšový cyklus tvorí pieskovec (siltovec) – vápenec – slieňovec – ílovec. Prevládajú pelity. Celková mocnosť bystrických vrstiev je do 1 600 m.

Riešené územie budujú horniny flyšového pásma, vznikajúce z nespevneného úlomkovitého materiálu, ktorý sa v podobe kalových prúdov dostával na morské dno, kde sa ukladal a spevňoval. Takto vznikol mohutný komplex s mnohonásobne sa striedajúcimi vrstvami pieskovcov, ílovcov a zlepencov. Flyšové pásmo tu je zastúpené magurským flyšom, konkrétne bystrickou jednotkou. Daná jednotku rozdeľujeme na spodný oddiel (solánske a belovežské vrstvy) a vrchný oddiel (zlínske vrstvy). Spodný oddiel tu prakticky nevystupuje, paleogén je zastúpený len súvrstviami v zlínskom vývoji. Prevažne sú ílovcové, ktoré sú premenlivo až silno vápnité a tvoria vrstvy hrubé až 30 cm. Len ojedinele dosahujú niekoľko metrov hrubé pásmo s prevahou pieskovcov, ktoré sú zväčša jemne až stredne zrnité. Tvoria 20 až 640 cm hrubé lavice. Miestami sa vyskytujú aj tenšie, tie však bývajú kremito-vápnité a prechádzajú do piesočnatých vápencov, ktoré sú hrubé niekoľko centimetrov až 3 metre. Mocnosť bystrických vrstiev dosahuje až 1 600 m.

Litostratigraficky je dotknuté územie tvorené kriedou a paleogénom vonkajších Karpát, ílovcami, pieskovecami s glaukonitom, slieňovcami (bystrické vrstvy, vychylovské súvrstvie) a pieskovecami (vsetínske vrstvy) veku lutét – priabón, drobovými a arkózovými pieskovecami, ílovcami (kýčerské vrstvy, babohorské a makovické pieskovce) veku stredný eocén – priabón a ílovcami: tenkovrstvený flyš, červenými ílovcami (belovežské súvrstvie, "pestré" vrstvy) veku paleocén – vrchný eocén.

Kvartér je prevažne nesúvislý na sedimentoch vonkajšieho flyšového pásma a je tvorený deluviálnymi sedimentmi (litofaciálne nerozlíšené svahové sedimenty – hliny, piesky, úlomky hornín – hlinito-kamenité a piesčito-kamenité sedimenty) veku pleistocén / holocén a fluviálnymi sedimentmi (hliny, piesčité hliny, hlinité piesky až piesčité štrky v nivách riek a potokov) veku holocén. Hrúbka kvartérnych uloženín sa pohybuje v rozmedzí 0 až 5 m.

Dotknuté územie je tvorené nasledujúcimi horninami:

- Fluviálne sedimenty:

Litofaciálne nečlenené nivné hliny, alebo piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov) veku holocén (fhh), pričom ide o najmladšie a plošne najrozšírenejšie fluviálne sedimenty, vystupujúce v podobe dolinných nív (nivných terás) riek a potokov. Postglaciálne náplavy nivných sedimentov tvoria podstatnú časť jemnozrnného sedimentačného povrchového krytu piesčito-štrkového súvrstvia dnovej akumulácie riek, alebo len samostatnú výplň dno dolín v celom priečnom profile. V suchých úvalinovitých dolinách prechádzajú často kontinuálne do deluviálno-fluviálnych splachov. Nivné sedimenty väčších riek tvoria litofaciálne najpestrejšie laterálne i horizontálne sa meniace súvrstvie, čo sa prejavuje rýchlo sa meniacim mikrorelieфом nív a komplikovanou stavbou i litofaciálnym zložením sedimentov. Na báze je súvrstvie tvorené zväčša sivými ílovitými hlinami (lokálne nahradenými sivozeleným ílovitým glejovým horizontom), ílovitými pieskami a smerom k aktívnemu toku aj resedimentovanými štrkami a pieskami vrchných polôh dnovej akumulácií. V hornej časti hĺn sa občas môžu vyskytovať nesúdržné drobné konkrécie CaCO₃, prípadne nesúvislé tenké vápnité polohy. Na ílovitých hlinách a ostatných sedimentoch je v mnohých nivách sformovaný tmavosivý až čierny, humózný, horizont pochovanej nivnej pôdy. V nadloží tejto pôdy sú rozšírené litologicky pestrejšie, hlinité, prachovité a ílované, humózne sedimenty nivnej fácie, ktoré sa vyznačujú najväčším plošným rozšírením a dominujú už aj v povrchovej stavbe nív menších tokov, kde však pribúda jemnopiesčitá zložka. Typickým znakom pre nivné sedimenty väčších tokov je výskyt karbonátov, ktoré sa nachádzajú hlavne vo forme mikrokonkrécií, nodúl a úlomkov. Sfarbenie sedimentov vrchného horizontu je najčastejšie sivé, tmavosivé a hnedosivé. U menších tokov sú sedimenty tvorené vrstvenými, ílovitými sivohnedými nevápnitými nivnými hlinami, alebo piesčitými hlinami i pieskami, v spodnej časti s obsahom valúnov, alebo úlomkov hornín. U potokov vytekajúcich z pohorí a u ostatných horských potokov, kde absentuje dnová akumulácia, sú tieto sedimenty tvorené hrubšími hlinito - štrkovými až balvanovito - štrkovitými, alebo len piesčito - kamenitými málo vytriedenými a slabšie opracovanými akumuláciami v celom profile. V záveroch dolín sú už balvanovito-štrkovito-hlinité sedimenty privalových vôd. Celková hrúbka nivných sedimentov hlavných tokov nie je rovnaká a pohybuje sa od 1,5 – 3 m, max. 4,5 m.

Štrky, piesčité štrky a piesky dnovej akumulácie v nízkych terasách veku mladší pleistocén (šw). Fluviálne piesčité štrky, štrky až piesky, tvoria súvislú výplň dno dolín všetkých väčších tokov Západných Karpát. Vystupujú na povrch nielen ako prirodzene i umelo odokryté plochy dnovej akumulácie tokov v ich nivnom priestore, ale aj v erózných zvyškoch svojej pôvodnej akumuláčnej úrovne, dnes zachovanej vo forme nízkych terás, tvoriacich v priemere 3 – 5 m vysoký morfológický stupeň nad povrchom nív (tzv. terasové ostanice). Terasové ostanice sú často odokryté a pri malej hrúbke recentných pôd štrky vystupujú na povrch nielen na hranách, ale aj na terasových plochách. Genetickú a vekovú rovnorodosť dnovej akumulácie v nivách a v terasách dokladá uloženie sedimentov na jednoúrovňovej spoločnej báze v celej šírke dna. Hrúbka dnovej akumulácie v nízkych terasách u väčšiny tokov veľmi kolíše, ale v zásade v kotlinových úsekoch dolín varíruje od 11 – 15 m vo zvyškových terasách s bázou priemerne - 4 až - 7 m pod úrovňou toku. Sedimenty dnovej akumulácie v terasách všeobecne vykazujú vysokú variabilitu zrnitosti a zloženia. Povrch

zvyškovej nízkej terasy tvoria často fluviálne hnedé až sivohnedé hrdzavo šmuhované piesčité hliny a holocénny pôdny horizont hnedozemného typu. Dnová akumulácia nízkych terás pozostáva s dobre opracovaných čerstvých nenavetraných stredno až hrubozrnných, diagonálne uložených piesčitých štrkov ($\varnothing$ 2 - 5 - 10 cm), k povrchu sa zjemňujúcich a v miestach zachovania nivných sedimentov, prechádzajúcich i do pieskov. V terasách sú horné polohy štrkov kryoturbačne zvrátené. Petrografické zloženie štrkov dnovej akumulácie tokov v terasách je vysoko polymiktné a premenlivé, spravidla je totožné s dnovou akumuláciou v oblasti nív. Prevalu majú žilné kremene, spodnotriasové kremence a kremité pieskovce. Nasledujú granity, granodiority, granitové pegmatity, granitové aplity, metamorfity (ruly a svory), paleovulkanity. Hojné sú aj žilné kalcity, rohovce, arkózy, droby, kremité a vápnité pieskovce paleogénu a neogénu, rôzne druhy vápencov a dolomitov.

- Proluviálne sedimenty:

Prevažne hliny a piesčité hliny s úlomkami hornín a zahlinenými štrkami v nivných náplavových kuželoch) veku holocén (hšh). Holocénne proluviálne sedimenty vystupujú priebežne na celom území, spravidla v miestach zmien spádovej krivky menších tokov pri ich vyústení do nív väčších tokov. Tvoria ploché, morfológicky ťažšie rozoznateľné vejárovite sa rozširujúce výplavy, ktoré buď pokrývajú, alebo sa prstovite vклиňujú do sedimentov nivného krytu. Formovanie nivných kuželov sa začalo v neskorom glaciáli würmu, avšak podstatná časť telies bola dotvorená v období holocénu a sedimentačne je úzko spätá s formovaním nivného krytu. Na základe granulometrického zloženia majú uvedené kužele viaceré variety, všeobecne sú však tvorené komplexom nevytriedeného, chaoticky uloženého štrkovitého a hlinitého materiálu, na báze miestami s podielom neopracovanej horninovej drviny a s prímiesou preplavených hlín. Obsahujú veľa hlinitej zložky (hlavne na povrchu) a od nivných sedimentov sa často odlišujú len vizuálne, prípadne prítomnosťou preplavených drobných úlomkov hornín, resp. drobných valúnov na povrchu. Distálne zóny kuželov sú často podmáčané a ich okolie v nivách je poznačené prítomnosťou hnilokalových hlín. Materiál je odvápnenny, resp. slabo vápnitý. Hrúbka telies je premenlivá, no u plošne väčších kuželov sa pohybuje medzi 3 - 6 m.

- Deluviálne sedimenty:

Deluviálne sedimenty vcelku a to litofaciálne nerozlíšené svahoviny a sutiny veku pleistocén - holocén (d). Ide o najčastejší a plošne i objemovo najrozšírenejší typ kvartérnych sedimentov. Do tejto skupiny sú zaradené tie sedimenty u ktorých nebolo v dôsledku častého striedania sa zrnitostných frakcií jednotlivých svahovín a sutín stanoviť reprezentatívny litofaciálny typ. Z pravidla sa jedná o zmes deluviálno-soliflukčných svahovín a sutín od balvanovito-blokovitých, kamenitých, piesčito-kamenitých i piesčitých cez hlinito-kamenité a hlinito-piesčité až po výlučne hlinité polygenetické svahové hliny. Patria sem aj sedimenty, ktoré nebolo možné dostatočne odlíšiť z dôvodu malého areálu výskytu. Sedimenty sú vyvinuté na rozsiahlejších plochách vnútrohorských svahov, kde tvoria zriedkavo aj celé vnútrohorské pokryvy, ale najmä v dnách suchých dolín, resp. dolín s občasným tokom. V mape sú zaznamenané len hrúbky odhadom presahujúce 2 m.

- Deluviálno-fluviálne sedimenty:

Prevažne ide ronové hliny, piesčité hliny s úlomkami, jemnozrnné piesky a splachy zo spraší veku mladší pleistocén - holocén (dfh). Deluviálno-fluviálne sedimenty tvoria bezprostredne pokračovanie holocénnych nív do úvalín a záverov úvalinovitých dolín, prípadne sa koncentrujú do úzkych pásov na styku s nivami tokov, kde miestami tvoria nízke pseudoterasy. Občas morfológicky splývajú so sedimentmi holocénnych náplavových kuželov. Sedimenty tvoria prechodnú fáciu medzi nivnými a svahovými sedimentmi. Na Chvojnickej a Myjavskej pahorkatine, na okrajových pahorkatinách Podunajskej nížiny, na pahorkatinách kotlín južného Slovenska, na Východoslovenskej nížine a Košickej kotline, teda na miestach s plošne rozsiahlym výskytom spraší, sprašových hlín, ako aj niektorých ďalších hlinitých svahovín, tvoria tieto sedimenty prevažne dnovú výplň všetkých úvalín. Tým sú sústredené do nepravidelných, často veľmi dlhých a tenkých línií. Okrem území so sprašovým pokryvom nachádzame tieto sedimenty tiež v dnách dolín bez

aktívneho toku, alebo plošne rozsiahlejšie na úpätiach miernych svahov, ako prechodnú fáciu medzi svahovými a nivnými sedimentmi. Väčšinou ide o akumulácie jemných, plošne (ronovo) spláchnutých častí vyššie položeného pôdneho pokryvu (černozeme, hnedozeme, hnedé lesné pôdy, rendziny), ale i jeho matečného substrátu (spraše, sprašovitá a sprašová hliny, hliny, piesky a íly, štrky a úlomky hornín v miestach recentnej výmoľovej erózie). Spláchnuté môžu byť aj svahové sedimenty, premiestnené na krátku vzdialenosť, prípadne sedimenty pochádzajúce zo starších kvartérnych akumulácií proluviálnych kužeľov. Deluviálno-fluviálne sedimenty sú na sprašiach tvorené ílovitými hlinami, až piesčitými hlinami s prímiesou premiestnených spraší s polohami holocénnych pochovaných černozemných pôd. Na pahorkatinách vo všeobecnosti pribúdajú piesčité hliny, štrky a úlomky hornín. V niektorých prípadoch štrky dominujú. Materiál je všeobecne slabo vytriedený, občas zvrstvený. Najväčšie hrúbky splachov sú v úvalinách pahorkatín, kde dosahujú 1 – 3 m. V dolinách väčších tokov zaznamenávame splachy hlavne na povrchu sprašového pokryvu rozsiahlejších fluviálnych terasových akumulácií.

- Deluviálno-proluviálne sedimenty:

Hlinité, až hlinito-kamenité dejkčné kužele, lokálne s obsahom štrkov a pieskov veku mladší pleistocén – holocén (dp). Deluviálno-proluviálne sedimenty ronových kužeľov nachádzame priebežne na celom území Slovenska v pomerne početnom zastúpení, ale na malých plochách. Vystupujú v miestach vyústenia bočných suchých úvalín, úvalinovitých doliniek a výmoľov do nív väčších tokov. Na úpätiach pohorí, ale i priamo v pohoriach sú situované v miestach vyústenia suchých a občas prietochných dolín, výmoľov a žlabov do väčších dolín, alebo sú deponované na úpätia strmých svahov. Morfológicky sa prejavujú ako strmšie až veľmi strmé výnosové kužele väčšinou menších rozmerov. Všetky kužele sú produktom sporadických, zväčša jarných prívalových vôd, vynášajúcich soliflukčno-deluviálny a deluviálno-fluviálny materiál na krátku vzdialenosť. Kužele v oblasti sprašových pahorkatín sú tvorené prevažne hlinitým, hlinito-ílovitým až hlinito-piesčitým materiálom, prinášanom zväčša občasnými bahnotokmi a kalovými vodami. V ostatných častiach pahorkatín vnútrohorských kotlín a na úpätiach pohorí sa charakter sedimentov mení. Pri zakončeníach úvalín vedúcich zo starých kužeľov pleistocénu, zlepcov a štrkov neogénu, sú dejkčné kužele tvorené hlinito-štrkovitým, chaoticky uloženým materiálom a pri zakončeníach úvalín a dolín pohorí, sú tvorené hlinito-kamenitým, až hlinito-piesčito-kamenitým, taktiež chaoticky uloženým lokálnym úlomkovitým materiálom, prinášaným občasnými prívalovými vodami. Okrem primárnych štrkov je materiál neopracovaný. V často strmých telesách kužeľov je možné objaviť zóny spláchnutých spraší bez prítomnosti úlomkov hornín, striedajúce sa so zónami piesčitými, resp. iba drobnoštrkovitými. Ich hrúbka sa pohybuje od 3-6 m.

- Zlínske súvrstvie:

Bystrické vrstvy: vápňité glaukonitické pieskovce, drobové pieskovce, arkózové pieskovce, sliene, lastúrnaté rozpadavé vápňité bystrické ílovce (flyš) veku eocén (f62 Zb). Bystrické vrstvy tvoria mohutný flyšový komplex, v ktorom prevládajú hnedozelené a sivé siltové vápňité ílovce s prímiesou rastlinnej drte a muskovitu, v polohách až do 12 m. Pre spodnú časť bystrických vrstiev sú charakteristické až do 6 m hrubé tvrdé siltové slieňovce s lastúrnatým rozpadom (tzv. lacký typ). Spreádzajú ich jemnozrnné glaukonitické pieskovce. Bystrické vrstvy sú vo východnej oblasti magurskej jednotky viac detritické, a to hlavne v ich vyššej časti. Pieskovce sú 30 – 200 (700) cm hrubé modrosivé jemno- až hrubozrnné s muskovitom a ílovce sú sivé a zeleno hnedosivé premenlivo vápňité vo vložkách do 80 cm. Pomer pieskovce/ílovce je 0,3 až 0,7 (až 1). Miestami sú prítomné aj tenkovrstvené intervaly do 8 m hrúbky. Celková hrúbka bystrických vrstiev je 900 až 1 200 m. Prúdové stopy v kysuckom regióne ukazujú smer transportu materiálu na J až JZ. V Nízkych Beskydoch (60) bystrickému súvrstviu odpovedá označenie „vápňité ílovce až slieňovce s vložkami až polohami glaukonitických pieskovcov“. Sú to výrazné polohy ílovcov (ílovcový vývoj), tvoria niekoľko desiatok metrov hrubé horizonty striedajúce sa s pieskovcovými telesami. Bola preukázaná prítomnosť mladoeocénnych spoločenstiev vápňitého nanoplanktónu (zóny NP 18 – NP 19/20) (Žecová in Žec et al., 2005).

Pasierbiecke pieskovce: zelené a biele kremenné a arkózové pieskovce s glaukonitom, zriedkavo bystrické ílovce (f69 Zp) veku stredný eocén. Ide o zlínske súvrstvie, račanský sled: pasierbiecke pieskovce. Prevažujú tzv. pieskovce pasierbieckeho typu, v pomere pieskovce/ílovce = 1,2 – 8 a s 1 – 4 vrstvami na 1 m profilu. Sú to stredno až hrubozrnné, menej jemnozrnné, kremenné a arkózové pieskovce s glaukonitom (až do 12 % glaukonitu), so štruktúrami Ta, Ta(b)c, Tac. Interval Tb býva konvolutne zdeformovaný, interval Tc je veľmi tenký. Vrstvy sú hrubé 0,15 až 2 (8) m. Len ojedinele sa vyskytujú stredno až hrubozrnné kremenno-drobové pieskovce kýčerského typu. Pieskovce sú oddelené 0,2 – 1,2 m hrubými hnedozelenými, väčšinou nevápnitými ílovcami a ílovcami bystrického typu. Hrúbka intervalu pasierbieckych pieskovcov sa pohybuje do 150 až 350 m. Ako „glaukonitické a drobové pieskovce s polohami vápnitých ílovcov a prachovcov“ v mape Nizkých Beskýd boli označené jemno až strednozrnné pieskovce s glaukonitom a muskovitom, miestami arkózovité, sporadicky obsahujúce neusporiadané intraklasty sivozelených a zelených ílovcov. Časť pieskovcov je gradovaná, vo vrchnej časti s dobre vyvinutou horizontálnou lamináciou. Hrúbka vrstiev pieskovcov sa pohybuje v rozmedzí 20 až 150 cm. Sporadicky sa pri spodku hrubých pieskovcových vrstiev vyskytujú cca 20 - 60 cm horizonty (para-) mikrokonglomerátov.

Kýčerské a zborovské vrstvy a makovické pieskovce: drobové pieskovce, menej ílovce, sklzové telesá (pieskovcový flyš) (f65 ZK) veku paleocén – eocén. Vrchné pieskovcové fácie (súvrstvia) vrstvom sledu račianskej jednotky boli opisované pod názvami kýčerské vrstvy, makovické pieskovce alebo zborovské vrstvy. Kýčerské vrstvy sú hrubo vrstvený pieskovcový flyšový komplex tvorený vrstvami masívnych modrosivých kremenno-drobových pieskovcov v hrúbke 0,2 až 2 (4 aj viac) m. Pieskovce sú bežne amalgamované, masívne, na báze s hrubšími zrnami kremeňa. Vo vrchnej časti sú časté ílovcové intraklasty a laminácia Tbc intervalu so zvýšeným obsahom muskovitu a zuhoľnatej rastlinnej sečky. Ílovce sú sivozelené, len zriedka vápnité, hrubé 2 – 100 cm. Hrúbka kýčerských vrstiev je 350 až 1000 m. Makovické pieskovce predstavujú masívne, jemno až hrubozrnné, svetlé, drobové pieskovce hrdzavožltej farby, ojedinele aj s 2 mm veľkými zrnami. Ílovce sú sivé a vápnité. Sú zastúpené len podradne vložkami do 10 cm medzi masívnymi pieskovcami. Hrúbka celého súvrstvia je 200 – 700 m. Zborovské vrstvy (ekv. makovický pieskovec) sú charakteristické výraznou prevahou pieskovcov (P:I = 3:1 až 5:1). Pieskovce sú modrosivé, jemno až strednozrnné, arkózové, s muskovitom a zuhoľnatenou rastlinnou drťou, v laviciach 10 – 200 (500) cm hrubých. Majú hrdzavú kôru zvetrávania. Premennivo piesčité zeleno a hnedosivé ílovce s muskovitom sú len v obmedzenej miere vo vrstvách do 40 cm, na severe do 300 cm. Maximálna hrúbka zborovských vrstiev je 900 až 1 200 m. Smerom na sever prstovito vykliňujú do zlínskych vrstiev. Do tohoto súboru patria aj tzv. tvarožské pieskovce, ktoré boli omylom pôvodne definované ako staršie. Je to komplex masívnych pieskovcov len čiastočne prekladaný silne piesčitými ílovcami. Pieskovce sú svetlé hrubozrnné s množstvom živcov. Zvetrané sú sfarbené červenohrdzavými šmuhami limonitu. Hrúbka komplexu je asi 1 000 m.

Kýčerské vrstvy: drobové pieskovce, menej ílovce, vrstvy pieskovcov s glaukonitom (f67 gZK) veku mladší eocén. Ide o zlínske súvrstvie (račanský sled). Fácia je s glaukonitovými pieskovcami (priabón). Z kýčerských vrstiev je vyčlenený vývoj, kde sa v rámci pieskovcov kýčerského typu vyskytujú kremenné pieskovce s glaukonitom. Išlo o miešanie kýčerskej a pasierbieckej fácie. Drobové aj glaukonitové pieskovce dosahujú hrúbku 0,5 – 4 m.

Ľacké slieňovce: sivé slieňovce a ílovce bystrického typu (f147 Zbl) veku stredný eocén. Ide o zlínske súvrstvie (račanský sled). Ide o sivé slieňovce a ílovce bystrického typu = ľacké slieňovce V bystrickom súvrství sa na povazí vyskytujú 1 – 12 m hrubé vrstvy vápnitých ílovcov a slieňovcov bystrického typu. Na povrchu majú svetlú zvetranú kôru, pri údere sa rozpadajú na lastúrnato čriepkovité úlomky.

Vsetínske vrstvy: bystrické ílovce, pieskovce s glaukonitom, arkózové pieskovce a zlepenca (flyš) (f71 Zv) veku stredný - mladší eocén. Ide o zlínske súvrstvie (račanský sled). Charakteristické sú hrubé vrstvy lastúrnato až guľovito odlučných siltových ílovcov s lavicami jemno až strednozrnných pieskovcov s glaukonitom. Pomer pieskovcov k ílovcom je obvykle menší ako 1 (0,2 – 0,6) a počet vrstiev na 1 m profilu je 0,2 – 0,5 (1,4). Ílovce sú hnedozelené vápnité tenkolaminované až doskovité

(0,5 – 12 m). Hojné sú aj svetlosivé a zelenohnedé silno vápnité tvrdé ílovce ľackého typu s lastúrnatým rozpadom (0,4 – 6,6 m). Sporadicky sa vyskytujú vrstvy pelokarbonátov. Vo vyššej časti súvrstvia sa vyskytujú čokoládovohnedé, lastúrnato odlučné vápnité ílovce vo vrstvách 0,3 – 4 m. Zo zastúpených dvoch základných typov pieskovcov prevládajú zeleno až modrosivé, jemno až strednozrné, dobre triedené pieskovce s glaukonitom, s vápnitým a kremitým tmelom (sklovitý lom) vo vrstvách 25 až 90 cm. Druhý typ sú drobové pieskovce vo vrstvách 0,8 – 2 m. Celková hrúbka súvrstvia miestami môže presahovať aj 1 100 m.

Vsetínske vrstvy: vložky kýčerských pieskovcov (f146 pZv) veku stredný - mladší eocén. Ide o zlínske súvrstvie (račanský sled) a to vsetínske vrstvy (vložky kýčerských pieskovcov). V súvrství sa vyskytujú silnejšie zväzky lavích pieskovcov kýčerského litotypu, modrosivé, zväčša strednozrné drobovité pieskovce vo vrstvách 0,8 – 2 m. Hrúbka zväzkov je od 5 do 50 m.

Ošľadnické vrstvy: zelenosivé ílovce, arkózové, kremenné a drobové pieskovce, bystrické ílovce, zelené ílovce, ojedinele pelokarbonáty a červené ílovce (flyš) (f68 oZ) veku stredný eocén. Ide o zlínske súvrstvie (račanský sled), ošľadnické vrstvy, ktoré tvoria zelenosivé ílovce, arkózové, kremenné a drobové pieskovce, bystrické ílovce, zelené ílovce, ojedinele pelokarbonáty a červené ílovce (flyš). Celkový charakter súvrstvia, hoci je polyfaciálne, vyznieva skôr ako prevažne pelitický. Zastúpených je viacero typov pieskovcov. V prevahe sú kremeno-arkózové, niekedy až drobové pieskovce so štruktúrami vrstvy Ta(bc), Tac, (Tbc). Ďalej sú to kremenné pieskovce s glaukonitom, miestami aj pasierbiecky typ. Hrúbka pieskovcov je od niekoľko cm po 85 (150) cm. Hrubsie zrnité variety zelených pieskovcov, miestami až zlepencov, dosahujú hrúbku do 3,5 m. Ílovce sú prevažne siltové, nevápnité, zelenosivé, tmavohnedozelené, menej sivé a žltohnedé v hrúbke 1 – 15 cm. Bežne sa vyskytujú ílovce bystrického typu – hnedosivé, viac-menej siltové, slabo vápnité s lastúrnatou odlučnosťou. Pomer pieskovce/ílovce je 0,5 – 1,2, a počet vrstiev na 1 m profilu je 2 – 6. Maximálna hrúbka ošľadnických vrstiev je 480 m.

- Vychylovské súvrstvie:

Vychylovské súvrstvie: pieskovce, ílovce, vložky bystrických ílovcov (tenkovrstvený flyš) (f33 fVy) veku stredný eocén. Ide o vychylovské súvrstvie, bystrický sled. Ide o pieskovce, ílovce, polohy bystrických ílovcov (flyš), resp. račanský sled (pieskovce, ílovce, vložky bystrických ílovcov (tenkovrstvený flyš)). Strieda sa tu belovežský a bystrický faciotyp. Smerom do nadložia postupne narastá podiel ílovcov bystrického typu na úkor tenkovrstveného flyšu. Bystrický faciotyp je zastúpený modrosivými jemno až strednozrnými pieskovcami s glaukonitom (0,2 – 1,2 m) a vápnitými hnedozelenými ílovcami s lastúrnatou až tenkodoskovitou odlučnosťou (0,3 – 1 m). Belovežský faciotyp reprezentujú modrosivé jemnozrné silno vápnité pieskovce (T(a)c, 10 – 20 cm) a hnedozelené vápnite ílovce s laminovaným rozpadom (30 – 40 cm). Celkový pomer P:I = ± 1, počet vrstiev na 1 m profilu je 1 – 5. Hrúbka súvrstvia je asi 250 m.

- Belovežské súvrstvie:

Ide o sivé, zelené a hnedé nevápnité ílovce, jemnozrné pieskovce (tenkovrstvený flyš) (f23 piBe) veku paleocén - stredný eocén. Je to tenko vrstvený flyšový súbor. Pomer P:I je ± 1 (0,3 – 1,2), index zvrstvenia (počet vrstiev na 1 m profilu) I = 5 - 9 aj viac. Pieskovce sú jemnozrné, šikmo zvrstvené, na plochách laminácie s muskovitom a rastlinnou drťou, prechádzajú do nevápnitého siltového sivozeleného, resp. modrosivého ílovca, v hornej časti hnede až svetlosivého. Vrstvičky pieskovcov sú hrubé 1 – 8 cm, ílovcov 1 – 5 cm (miestami aj viac). Niektoré pieskovce obsahujú šupinky biotitu. Prítomné sú aj vložky pelosideritov a slieňovcov. Súvrstvie členíme na spodné a vrchné belovežské vrstvy, na Kysuciach ešte aj dedovské vrstvy. Spodné belovežské vrstvy sú charakteristické pestrými ílovcami (striedanie zelených a červených nevápnitých ílovcov, sivé, modrosivé ílovce). Pieskovce sú 1 – 8 (50) cm hrubé modrosivé kremito-vápnité jemnozrné nerovno laminované tabuľkovité s hojnou zuhoľnatenou rastlinnou drťou a svetlou slúdou. Vrchné belovežské vrstvy tvorí drobnorytmický flyš s prevahou zelenosivých nevápnitých ílovcov striedajúcich sa s pieskovcami sivej, zeleno a modrosivej farby, jemnozrných, laminovaných, kremito-vápnitých, húževnatých, hrubých 1 – 20 (50) cm. Belovežské vrstvy ako celok dosahujú hrúbku okolo 600 - 900 m. Sú to

tenkovrstvovité ílovce a pieskovce, vo vrchnej časti belovežského súvrstvia. Mocnosť tu je 100 až 500 m.

Ide o červenofialové ílovce (f26 cvBe) veku paleocén - starší eocén. Spodné belovežské vrstvy sú charakteristické striedaním zelenosivých a červených ílovcov s jemnozrnnými pieskovicami v tenkovrstvenom flyši. Pieskovce sú v 1 – 20 (50) cm hrubých sivých, modrosivých zelenomodrých kremito-vápnitých húževnatých jemnozrnných vrstvách. Hojné sú bioglyfy (Paleodictyon). Ílovce sú nevápnité zelenosivé a červené vo vrstvách 4 – 15 (150) cm. Pomer pieskovcov a ílovcov je 1:5 až 1:3.

Riečanské pieskovce: preplástky červenofialových a zelenosivých ílovcov v riečanských pieskovcoch (f29 RcBe) veku mladší paleocén - starší eocén. Ide o preplástky červenofialových a zelenosivých ílovcov v riečanských pieskovcoch. Pieskovce riečanského typu sú bežne prekladané vrstvami zelenosivých, sivomodrých, hnedozelených, sivočiernych i červených ílovcov (5 - 70 cm).

Belovežské súvrstvie - bystrická fácia: pestré ílovce a jemnozrnné pieskovce (f25 BeB) veku paleocén - starší eocén. Je to tenkovrstvené flyšové súvrstvie s miernou prevahou ílovcov. Je rozčlenené na spodné a vrchné belovežské vrstvy. Spodné belovežské vrstvy – charakteristické je striedanie zelenosivých a červených ílovcov s jemnozrnnými pieskovicami. Pieskovce sú jemnozrnné, sivé, modrosivé a zelenomodré, kremito-vápnité, v 1 – 20 (50) cm hrubých vrstvách. Ílovce sú zelenosivé a červené vo vrstvách 4 – 15 (150) cm. Pomer pieskovcov a ílovcov je 1:5 až 1:3. Vrchné belovežské vrstvy – oproti spodným belovežským vrstvám tu sú početnejšie zastúpené modrosivé jemnozrnné vápnité pieskovce a tvoria 1 – 10 cm hrubé vrstvy. Hojné sú bioglyfy (okrem iných napr. Paleodictyon). Pieskovce prechádzajú do hnedozeleného až zelenosivého jemne piesčitého vápnitého ílovca a modrosivého až hnedého ílovca (3 – 30 cm). (pomer P/I je 0,3 až 1,2). Najväčšiu hrúbku dosahujú belovežské vrstvy okolo 500 m a 250 m.

- Luhačovské súvrstvie:

Vrchné luhačovické vrstvy: pieskovce a drobnozrnné zlepenice riečanského typu (pieskovcový flyš) (f145a gvl) veku stredný eocén (lutét - bartón). Luhačovské súvrstvie, pasierbiecky typ predstavujú zelené kremenné a arkózové pieskovce s glaukonitom, biele kremené pieskovce s glaukonitom, zriedkavo bystrické ílovce. Ide o vrchné luhačovické vrstvy - pieskovce až drobnozrnné zlepenice riečanského typu (bez, až málo glaukonitu), pieskovcový flyš.

Vrchné luhačovické vrstvy: pieskovce s glaukonitom, zriedkavo ílovce (f145b rvl) veku stredný eocén (lutét - bartón). Luhačovské súvrstvie, pasierbiecky typ predstavujú pieskovce (zelené kremenné a arkózové pieskovce s glaukonitom, biele kremené pieskovce s glaukonitom, zriedkavo bystrické ílovce). Ide o vrchné luhačovické vrstvy - pieskovce "cukrového" typu s glaukonitom a s riečanským typom pieskovca.

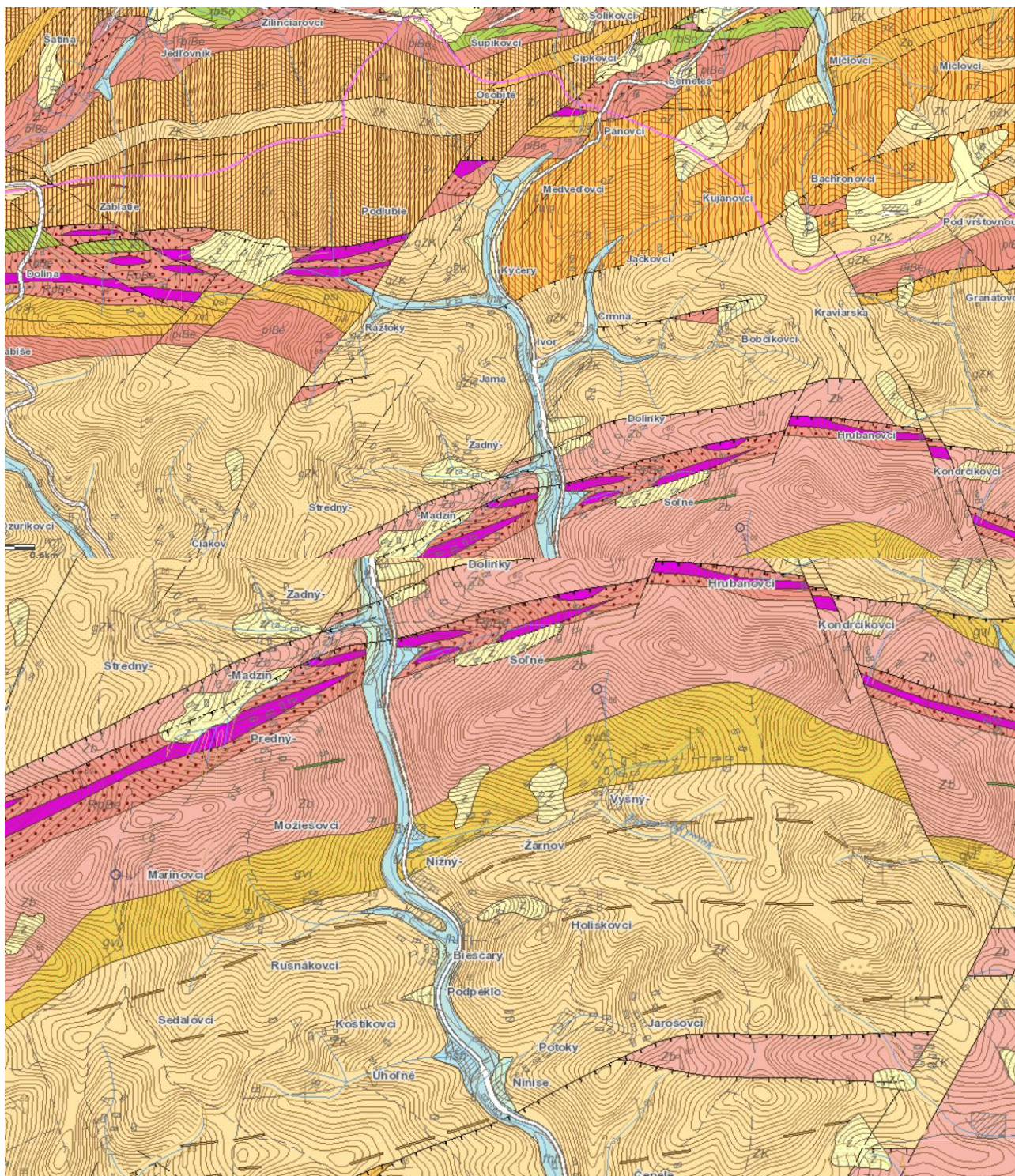
Spodné luhačovické vrstvy: pieskovce a drobnozrnné zlepenice pasierbieckeho typu s glaukonitom (pieskovcový flyš) (f145c psl) veku stredný eocén (lutét - bartón).

- Solánske súvrstvie:

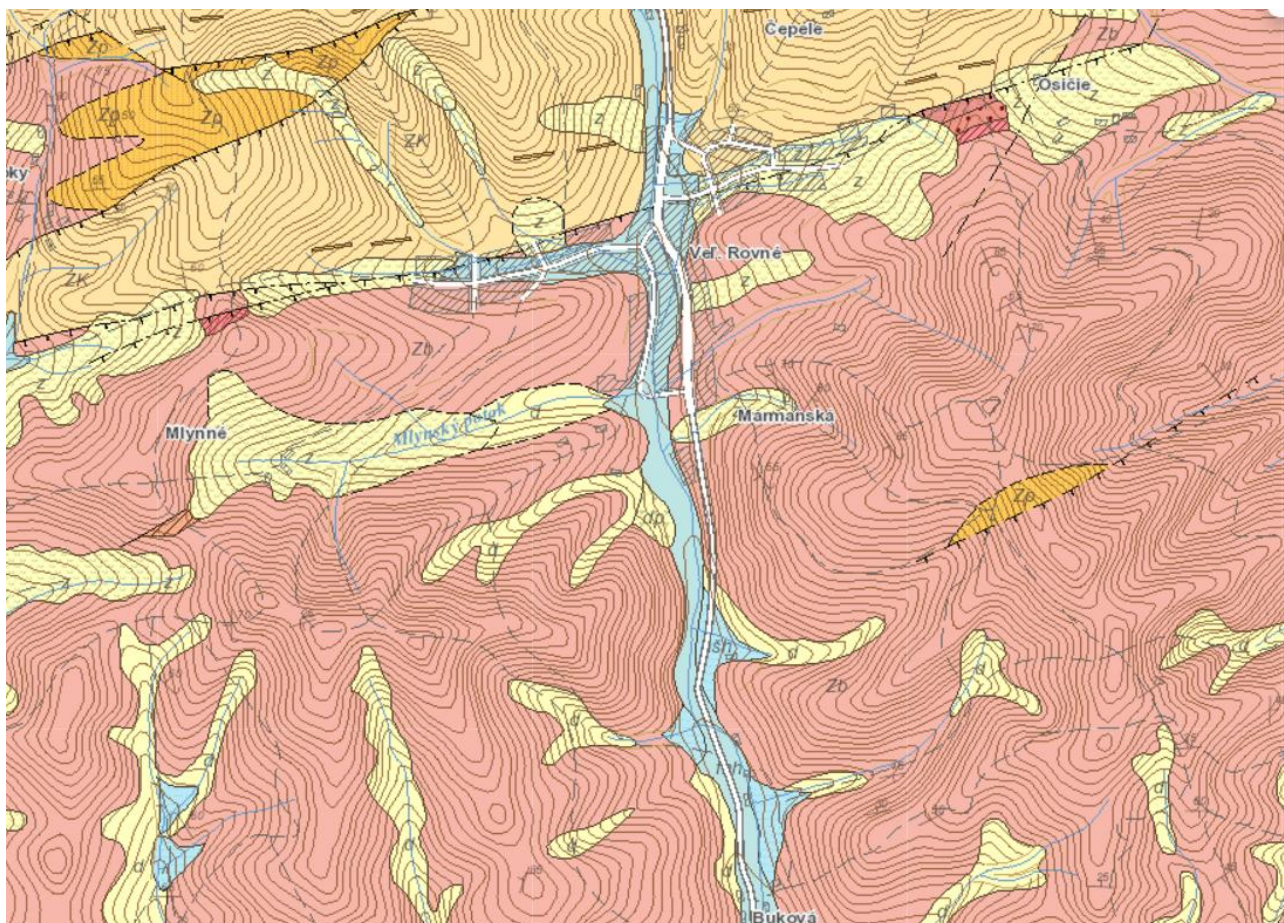
Cebulské vrstvy: zelené a sivé ílovce, sivé kremenné a drobové pieskovce, slieňovce a pelosiderity (pieskovcovo-ílovcová fácia) (f20 cfSo) veku senón – paleocén. Solánske súvrstvie – ráztocké vrstvy (flyšová fácia) predstavujú flyšovú fáciu, ktorú tvorí tenkovrstvený „zelený“ flyš s parametrami pieskovce/ílovce = 1/5 až 1/1 a indexom zvrstvenia I = 5 – 12. Ílovce majú nepravidelný drobný rozpad, sú sivozelené, zriedkavejšie sivé až čierne, so siltovou prímiesou. Zriedkavé sú niekoľkokentimetrové nepriebežné polohy červených ílovcov. Vyskytujú sa dva typy pieskovcov. Jemnozrnný laminovaný pevný kremitý zelený až sivomodrý s hrúbkou vrstiev 1 – 10 (30) cm. Najmä vo vyššej časti súvrstvia sa vyskytujú stredno až hrubozrnné pieskovce „solánskeho typu“ v laviciach 18 – 150 cm. V súvrství sa bežne vyskytujú vrstvy a šošovky pelosideritov (do 6 cm) a slieňovcov s béžovou patinou (3 – 15 cm). Bežne sa vyskytujú bioturbačné stopy. Hrúbka flyšovej fácie ráztockých vrstiev je 150 až 300 m. v račanskom slede boli odlišené: pieskovcovo-ílovcová fácia

(cebulske vrstvy): zelené a sivé ílovcy, sivé kremenné a drobcové pieskovce, slieňovce a pelosiderity (tenkovrstvený flyš), tiež pod názvom pieskovcovo – ílovcové vrstvy vrchnej kriedy.

Vysvetlivky:

- **Fluviálne sedimenty:**

Litofaciálne nečlenené nívne hliny, alebo piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov (fhh),

Štrky, piesčité štrky a piesky dnovej akumulácie v nízkych terasách (šw).

- **Proluviálne sedimenty:**

Prevažne hliny a piesčité hliny s úlomkami hornín a zahmlinenými štrkami v nívnych náplavových kuželoch (hšh)

- **Deluviálne sedimenty:**

Deluviálne sedimenty vcelku a to litofaciálne nerozlíšené svahoviny a sutiny (d).

- **Deluviálno-fluviálne sedimenty:**

Ronové hliny, piesčité hliny s úlomkami, jemnozrnné piesky a splachy zo spraší (dfh).

- **Deluviálno-proluviálne sedimenty:**

Hlinité, až hlinito-kamenité dejekčné kužele, lokálne s obsahom štrkov a pieskov (dp).

- **Zlínske súvrstvie:**

Bystrické vrstvy: vápnité glaukonitické pieskovce, drobové pieskovce, arkózové pieskovce, sliene, lastúrnaté rozpadavé vápnité bystrické ílovce (flyš) (Zb).

Pasierbiecke pieskovce: zelené a biele kremenné a arkózové pieskovce s glaukonitom, zriedkavo bystrické ílovce (Zp)

Kýčerské a zborovské vrstvy a makovické pieskovce: drobové pieskovce, menej ílovce, sklzové telesá (pieskovcový flyš) (ZK)

Kýčerské vrstvy: drobové pieskovce, menej ílovce, vrstvy pieskovcov s glaukonitom (gZK)

Láčké slieňovce: sivé slieňovce a ílovce bystrického typu (Zbl)

Vsetínske vrstvy: bystrické ílovce, pieskovce s glaukonitom, arkózové pieskovce a zlepence (flyš) (Zv)

Vsetínske vrstvy: vložky kýčerských pieskovcov (pZv)

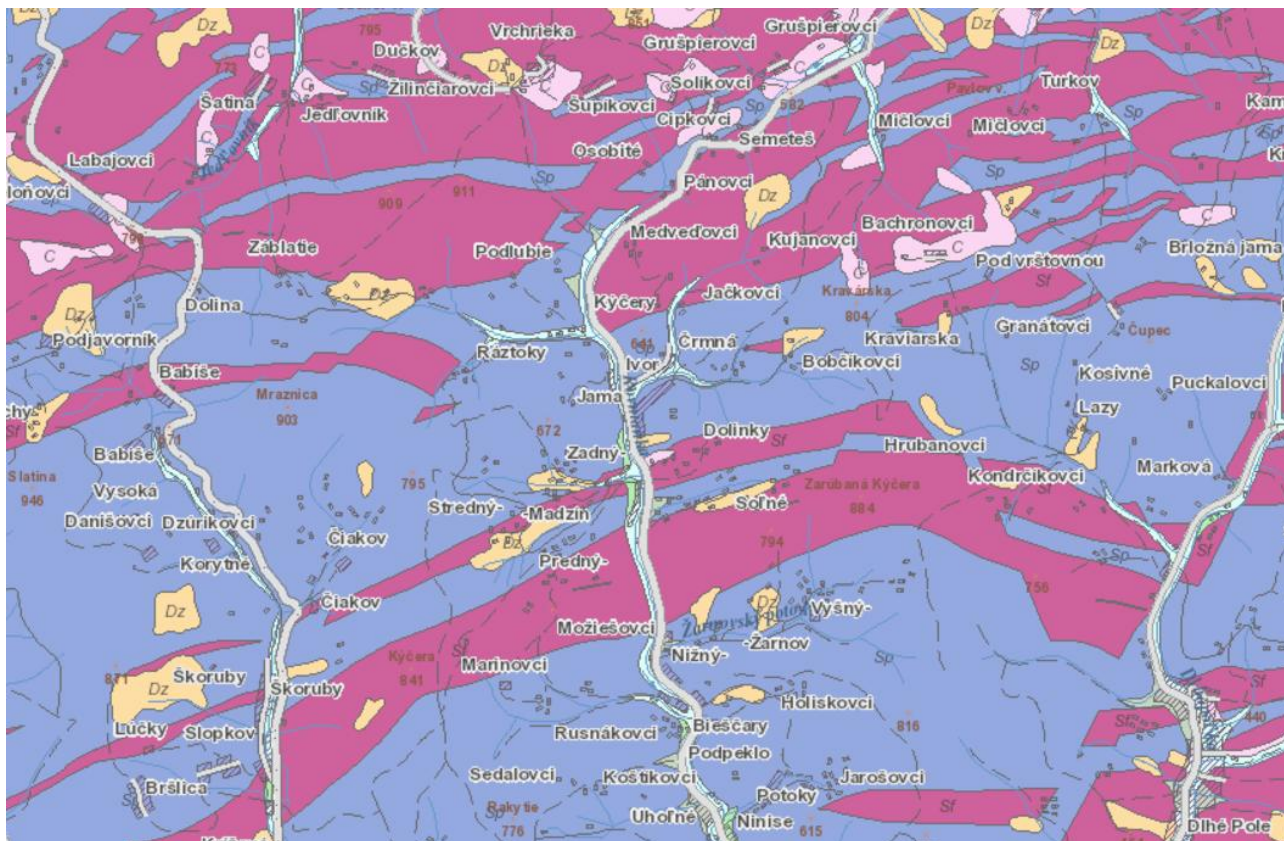
Oščadnícke vrstvy: zelenosivé ílovce, arkózové, kremenné a drobové pieskovce, bystrické ílovce, zelené ílovce, ojedinele pelokarbonáty a červené ílovce (flyš) (oZ)

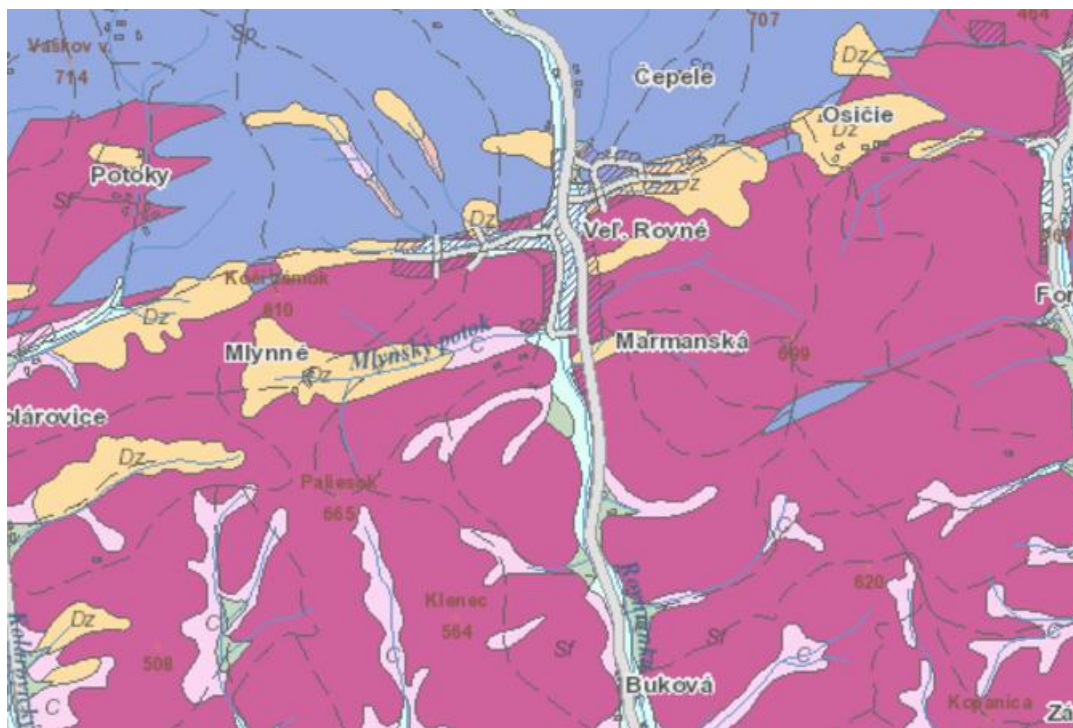
- Vychylovské súvrstvie:
  - Vychylovské súvrstvie: pieskovce, ílovce, vločky bystrických ílovcov (tenkovrstvený flyš) (fVy)
- Belovežské súvrstvie:
  - sivé, zelené a hnedé nevápňité ílovce, jemnozrnné pieskovce (tenkovrstvený flyš) (piBe)
  - červenofialové ílovce (cvBe)
  - Riečanské pieskovce: preplástky červenofialových a zelenosivých ílovcov v riečanských pieskovcoch (RcBe)
  - Belovežské súvrstvie - bystrická fácia: pestré ílovce a jemnozrnné pieskovce (BeB)
- Luhačovské súvrstvie:
  - Vrchné luhačovické vrstvy: pieskovce a drobnozrnné zlepence riečanského typu (pieskovcový flyš) (gvl)
  - Vrchné luhačovické vrstvy: pieskovce s glaukonitom, zriedkavo ílovce (rvl)
  - Spodné luhačovické vrstvy: pieskovce a drobnozrnné zlepence pasierbieckeho typu s glaukonitom (pieskovcový flyš) (psl)
- Solánske súvrstvie:
  - Cebulské vrstvy: zelené a sivé ílovce, sivé kremenné a drobové pieskovce, slieňovce a pelosiderity (pieskovcovo-ílovcová fácia) (cfSo)

Podľa inžiniersko-geologickej rajonizácie (M. Hrašna, A. Klukanová, 2002) patrí dotknuté územie medzi formácie:

- kvartérnych sedimentov a to do inžiniersko-geologických rajónov zosuvných delúvií (Dz), pleistocénnych riečnych terás (Ft), sedimentov úvalín (Du), prolúviálnych kuželov a plášťov (P), náplavov horských tokov (Fh), kolúviálnych sedimentov (C),
- flyšovej a to do inžiniersko-geologických rajónov flyšoidných hornín (Sf) a pieskovcových hornín (Sp).

Z hľadiska inžinierskej geológie sa územie zaraďuje do rájona flyšoidných hornín s charakteristickým prvkom zosuvných delúvií a deluviálnych sedimentov. Geologická stavba územia a pomerne vysoký úhrn zrážok podmienujú charakteristický vývoj geodynamických javov typických pre takýto vývoj flyšu – početné svahové deformácie a zosuvy na strmších svahoch konvergentného vrstvenia sedimentov flyšu a súvisiace prejavy výmoľovej erózie. Svahové deformácie podmieňujú výskyt ílovcových hornín s nepriaznivým uložením vrstiev, konfiguráciou svahov, bočnou eróziou vodných tokov a množstvom zrážok. Zastúpené sú deformácie plošných, frontálnych a prúdových zosuvov rôznej aktivity a hĺbkového dosahu. Lokálny je aj výskyt blokových deformácií a blokových zosuvov. Erózia je rozšírená v území s väčšou akumuláciou jemnozrnných, piesčitých a štrkovitých zemín. Prejavuje sa najmä ako bočná a hĺbková erózia vodných tokov a výmoľov. Splach pôdy sa prejavuje najmä pri odstránení vegetácie na strmších svahoch alebo odlesnením. Osobitným prejavom je silná gravitačná erózia plôch využívaných na lyžiarske zjazdovky, kde sa veľmi ťažko udržiava ochranná vegetácia permanentne povrchovo narušaná po znížení ochrannej vrstvy snehu.

Podľa metalogenetickej mapy Slovenskej republiky (J. Lexa, P. Bačo, M. Chovan, M. Petro, I. Rojkovič a M. Tréger, 2004) patrí dotknuté územie medzi mezozoikum a terciér Vonkajších Karpát:

- stredno až vrchnoecénny flyš: flyš s prevahou pelitov,
- stredno až vrchnoecénny flyš: flyš s prevahou pieskovcov,
- paleocénne až eocénne sedimenty: pieskovcový flyš.

Z hľadiska neotektonickej stavby (J. Maglay et al., 1999) spadá dotknuté územie do pozitívnej jednotky (pohorie), podsústavy Západné Karpaty, v ktorej sú pohybové tendencie tektonických blokov na úrovni stredný zdvih.

Línie štruktúrno-tektonických a vulkanotektonických štruktúr majú v dotknutom území priebeh (zistené poklesy, poklesy zakryté a nešpecifikované zlomy (horizontálne posuny, poklesy a prešmyky)) zo západu na východ alebo SV – JZ.

Tektonická charakteristika dotknutého územia je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

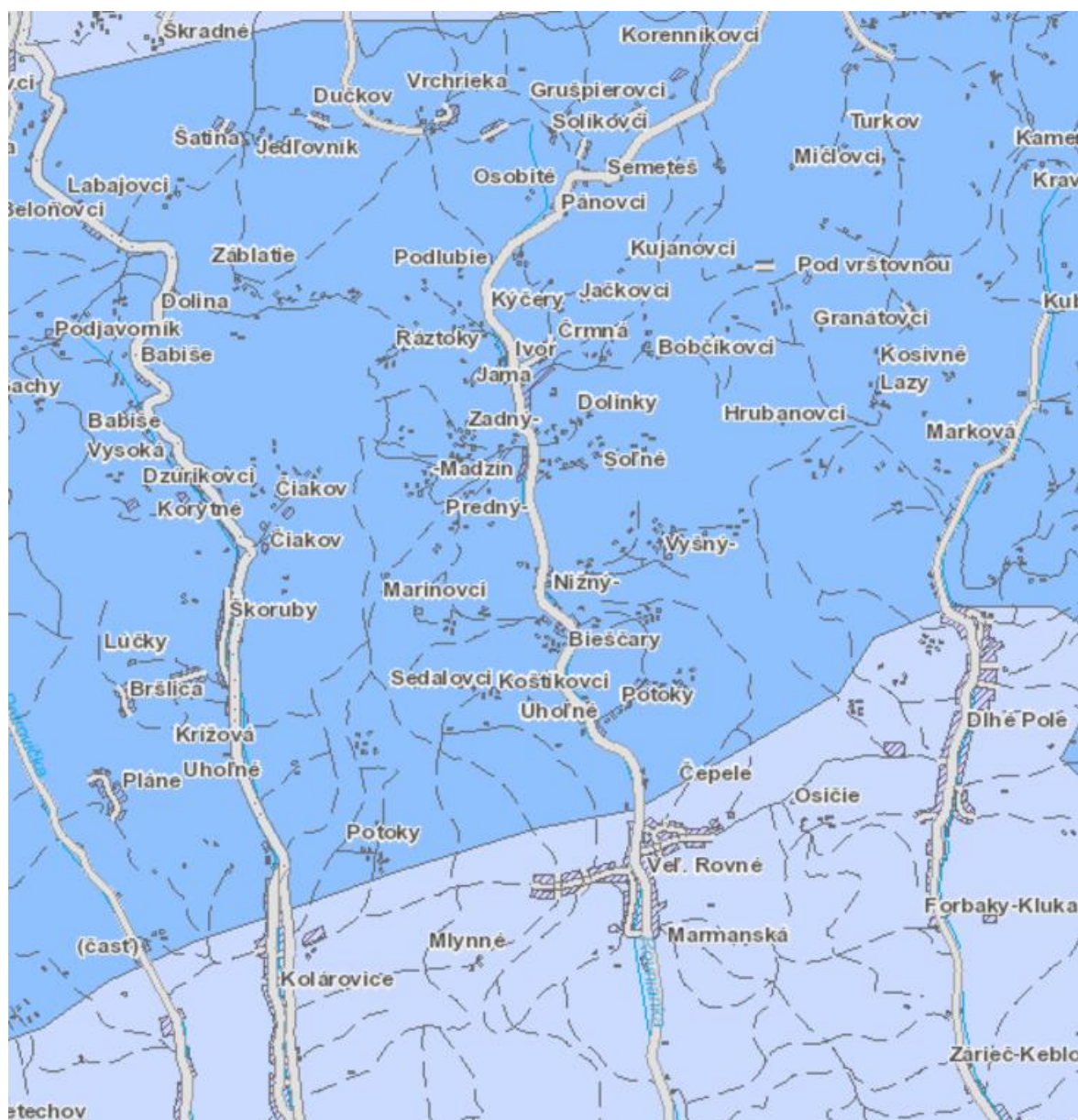
základné tektonické členenie	Vonkajšie Západné Karpaty
tektonická etapa	Neoalpinske tektonické štruktúry Západných Karpát
skupiny tektonických jednotiek	Neoalpinske tektonické jednotky vonkajších Západných Karpát
Tektonické jednotky	Magurský príkrov
popis	Magurský príkrov: račiansky alebo bystrický čiastkový príkrov

V dotknutom území sa z hľadiska zastúpenia základných geochemických typov hornín (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) vyskytujú ílovce.

2. Klimatické pomery – zrážky, teplota, veternosť.

Podľa Klimatickogeografických typov (KOČICKÝ, D. - IVANIČ, B.: [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2014. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/temapy>) spadá dotknuté územie do klimaticko-geografických typov a subtypov uvedených v nasledujúcej tabuľke.

Klimaticko-geografický typ	horská klíma	
	mierne chladná	chladná
Dolný interval priemerných januárových teplôt [°C]	- 6	- 6,5
Horný interval priemerných januárových teplôt [°C]	- 4	- 5
Dolný interval priemerných júlových teplôt [°C]	17	16
Horný interval priemerných júlových teplôt [°C]	16	13,5
Dolný interval amplitúdy priemerných mesačných teplôt [°C]	21	19,5
Horný interval amplitúdy priemerných mesačných teplôt [°C]	21,5	21
Dolný interval ročného úhrnu zrážok [mm]	800	800
Horný interval ročného úhrnu zrážok [mm]	900	1 100
Suma teplôt 10° a viac	1 600 až 2 200	1 200 až 1 600

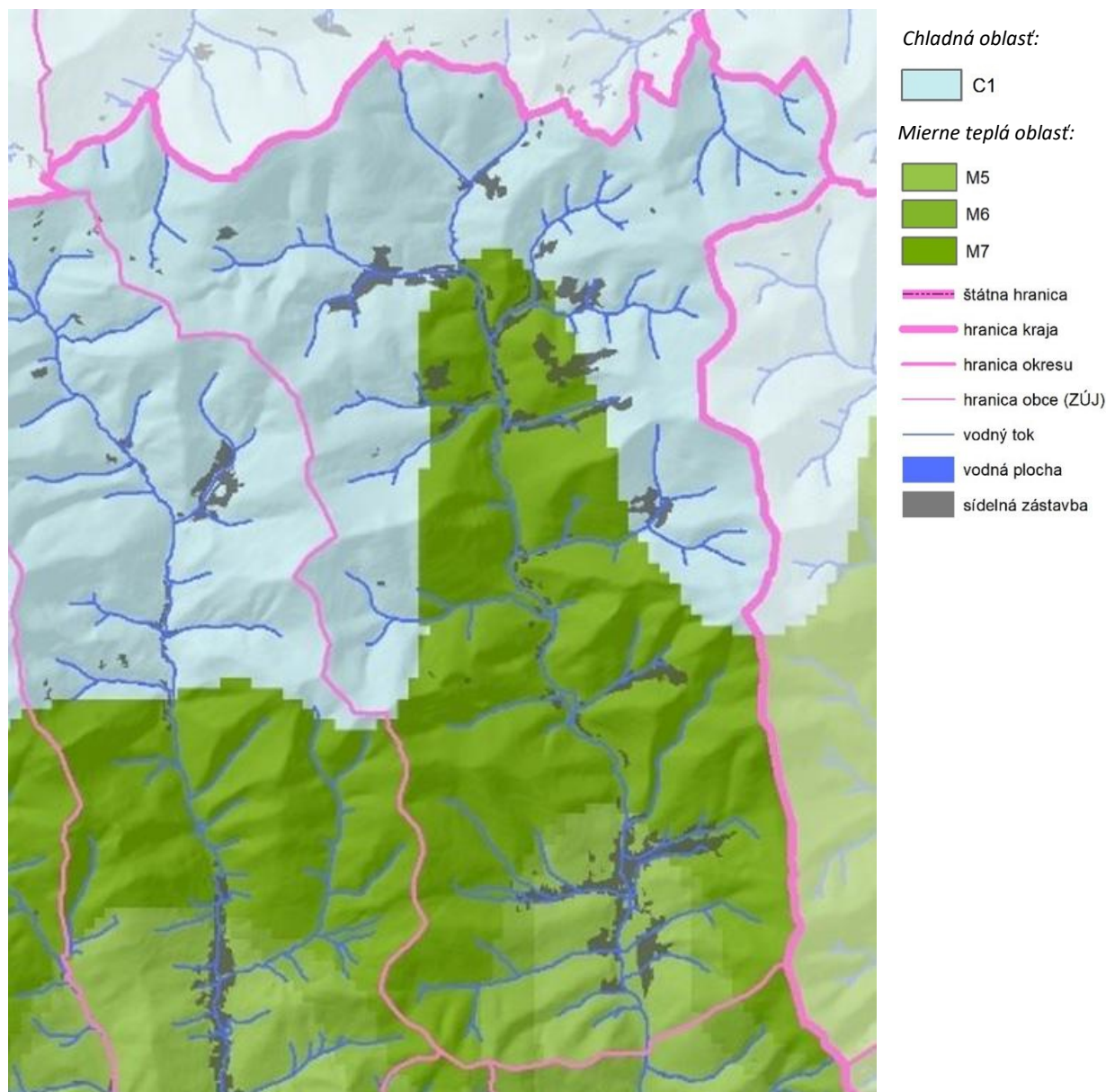

horská klíma mierne chladná
  horská klíma chladná

Podľa Končekovej klimatickej klasifikácie v dotknutom území je zastúpená mierne teplá oblasť (priemerne menej ako 50 letných dní (LD) za rok (s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25\text{ }^{\circ}\text{C}$), júlový priemer teploty vzduchu $\geq 16\text{ }^{\circ}\text{C}$) a chladná oblasť (júlový priemer teploty vzduchu $< 16\text{ }^{\circ}\text{C}$, okrsok je veľmi vlhký). Z nasledujúcej mapy je zonálnosť okrskov stúpa od juhu k severu spolu s nadmorskou výškou. Rozdelenie dotknutého územia do okrskov podľa Končekovej klasifikácie je možné vidieť v nasledujúcej mape a tabuľke.

okrsok	charakteristika okrsku	klimatické znaky
M5	mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou, dolinový/kotlinový	január $\leq -3\text{ }^{\circ}\text{C}$, júl $\geq 16\text{ }^{\circ}\text{C}$, LD < 50
M6	mierne teplý, vlhký, vrchovinový	júl $\geq 16\text{ }^{\circ}\text{C}$, LD < 50
M7	mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový	júl $\geq 16\text{ }^{\circ}\text{C}$, LD < 50
C1	mierne chladný	júl $\geq 12\text{ }^{\circ}\text{C}$ až $< 16\text{ }^{\circ}\text{C}$

Najteplejšími mesiacmi sú jún, júl a august zatiaľ čo najchladnejšími mesiacmi sú december, január a február. V Nízkych Javorníkoch sa priemerná ročná teplota pohybuje od $7,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ do $6\text{ }^{\circ}\text{C}$ a vo Vysokých Javorníkoch klesá až k svojmu minimu $3,6\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Podľa mapy Priemerná ročná oblačnosť (1961 – 2010) radíme dotknuté územie k územiám s oblačnosťou do 70 %. Priemerný ročný počet jasných dní (1961 – 2010) sa pohybuje v intervale 40 – 50 dní. Priemerný ročný počet zamračených dní (1961 – 2010) sa pohybuje okolo 130 – 140 dní (Klimatický Atlas Slovenska, 2015). Priemerná hodnota klimatického ukazovateľa zavláženia za roky 1961 – 1990 predstavovala v dotknutom území hodnoty od -200 mm až po – 1 000 mm (nadbytok).

Priemerné ročné sumy globálneho žiarenia za roky 1961 – 1990 predstavovali v širšom dotknutom území hodnoty do 1 100 kWh.m⁻². Priemerná ročná teplota aktívneho povrchu pôdy v dotknutom území sa pohybuje od 5 °C po 8 °C. Priemerný počet vykurovacích dní v roku predstavoval v širšom dotknutom území hodnoty od 240 do 320 dní v rokoch 1961 – 1990. Priemerný ročný počet dní s hmlou v rámci dolín horských potokov býva 50 – 60 dní (oblasť s výskytom hmiel) a v rámci podhorských až horských svahových polôh 20 až 50 (oblasť zníženého výskytu hmiel) a v najvyššie položených 70 – 300 (oblasť horských advektívnych hmiel).

Priemerný počet dní s dusným počasím za roky 1961 – 1990 predstavoval v širšom dotknutom území hodnoty < 10 dní. Z hľadiska zaťaženia širšieho dotknutého územia prízemnými inverziami možno konštatovať, že počas rokov 1961 – 1990 možno územie zaradiť medzi málo až priemerne inverzné polohy, resp. mierne inverzné polohy. Priemerné ročné úhrny potenciálnej evapotranspirácie za roky 1961 – 1990 predstavovali v širšom dotknutom území hodnoty od 350 – 500 mm. Priemerná ročná hodnota radiačného indexu sucha za roky 1961 – 1990 predstavovala v širšom dotknutom území hodnotu 0 a menej.

Priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje od minima 698 mm až po maximálnych 1 260 mm. Na množstvo spadnutých zrážok za rok má vplyv nadmorská výška. Vo vyššie položených častiach, teda v Javorníkoch sa úhrn zrážok pohybuje v rozmedzí 750 až 1 000 mm. Najviac zrážok spadne v severozápadnej časti územia vo Vysokých Javorníkoch, kde sa úhrn pohybuje od 1 000 až 1 200 mm, pričom maximum tu dosahuje hodnotu 1 260 mm.

Trvanie snehovej pokrývky je rovnako závislé od nadmorskej výšky. V priemere sa tu sneh vyskytuje od minima 64 dní do 70 dní. V Nízkych Javorníkoch sa snehová pokrývka vyskytuje v priemere od 70 do 90 dní. Najdlhšie trvanie snehovej pokrývky je vo Vysokých Javorníkoch, kde sa sneh vyskytuje od 90 dní do svojho maxima 110 dní.

Priemerná ročná rýchlosť vetra je najnižšia v nižších polohách. S rastúcou nadmorskou výškou rýchlosť vetra stúpa. Rýchlosti sa tu pohybujú od najnižších 2,4 m.s⁻¹ po 5,1 m.s⁻¹.

Podľa identifikácie stupňov ohrozenia zmenou klímy na úrovni samospráv Slovenskej republiky (delenie obcí do desiatich úrovní rizík negatívnych dôsledkov klimatickej zmeny) sa obec Veľké Rovné nachádza v 1. stupni v dôsledku ohrozenia horúčavami a suchom a v 10. stupni ohrozenia v dôsledku zrážok (IEP, 2023).

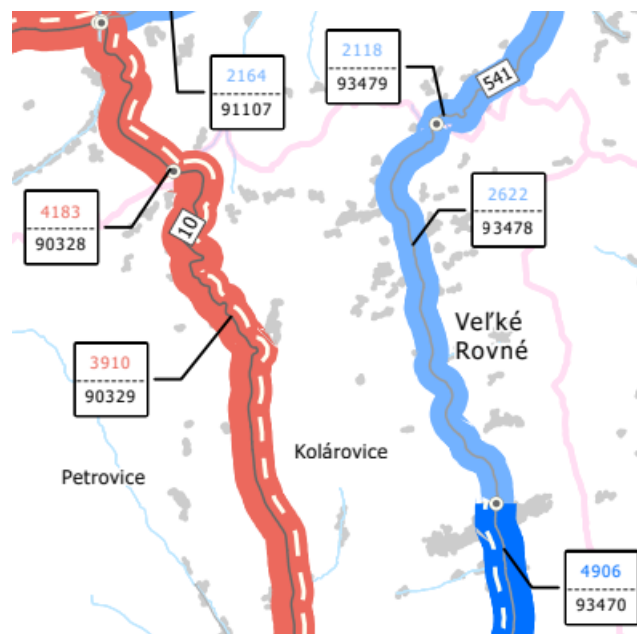
3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia.

Dotknuté územie nespadá do žiadnej zaťaženej oblasti. Ovzdušie v dotknutom území je zaťažované základnými znečisťujúcimi látkami, ako sú TZL, PM₁₀, PM_{2,5} a plynnými exhalátmi. Najväčšími producentmi je doprava po II/541 a I/10, miestnych komunikáciách a ostatných poľných a lesných cestách, stavebná činnosť, vykurovanie a poľnohospodárska, lesohospodárska a priemyselná výroba, resp. služby. Významným druhotným zdrojom znečistenia ovzdušia dotknutého územia je sekundárna prašnosť, ktorej úroveň závisí od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a charakteru povrchu. Ďalším možným zdrojom znečisťovania ovzdušia je výstavba (minerálny prach zo stavenísk), resp. prestavba stavebných objektov a s tým súvisiace búracie, výkopové a stavebné práce. V zimnom období k znečisťovaniu prispieva aj použitý posypový materiál.

Podľa Celostátneho sčítania dopravy, ktoré bolo realizované v období rokov 2022 a 2023 na sčítacích miestach v obci Veľké Rovné, resp. v jej blízkosti na cestách I/10 a II/541 sa po uvedených cestách pohybuje od 2 118 po 4 906 vozidiel za deň.

Podrobnejšie informácie uvádza nasledujúca tabuľka a mapa.

úsek (číslo sčítacieho úseku)	číslo cesty	nákladné motorové vozidlá a autobusy	osobné motorové vozidlá	motocykle	spolu všetky motorové vozidlá
90328	I/10	1 479	2 640	64	4 183
93470	II/541	674	4 179	57	4 906
93478	II/541	493	2 107	22	2 622
93479	II/541	350	1 758	10	2 118

Obec Veľké Rovné spadá medzi rizikové obce (obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia) určené metódou integrovaného posúdenia pre rok 2023 (obci bol priradený rizikový stupeň 3). Povinnosť vypracovať Program na zlepšenie kvality ovzdušia vzniká tým zónam a aglomeráciám, na území ktorých sa nachádza aspoň jedna obec s rizikovým stupňom 3 z dôvodu lokálnych kúrenísk. Nasledujúca tabuľka uvádza štruktúru bytov v obci Veľké Rovné podľa zdroju energie využívaného na vykurovanie na základe Celoštátneho sčítania obyvateľstva, domov a bytov v roku 2021.

Štruktúra bytov podľa zdroju energie využívaného na vykurovanie																
Spolu	plyn		elektrina		kvapalné palivo		pevné palivo		solárna energia		iný		žiadny		nezistený	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1 687	703	41,67	44	2,61	1	0,06	901	53,41	1	0,06	10	0,59	20	1,19	7	0,41

V rámci obce Veľké Rovné v roku 2022 podľa www.air.sk bolo evidovaných 5 ZZO, ktoré sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách aj s množstvami a druhmi znečisťujúcich látok.

názov zdroja	názov prevádzkovateľa	TZL	oxid siričitý	NOx	CO	organické látky	alkány (parafíny) okrem metánu	ulica
Kotolňa K2	Stavebné bytové družstvo, družstvo	0,004	0,001	0,082	0,033	0,006		SBD V. Rovné
Kotolňa K3	Stavebné bytové družstvo, družstvo	0,003		0,064	0,026	0,004		SBD V. Rovné
Kotolňa K 4	Stavebné bytové družstvo, družstvo	0,004		0,076	0,031	0,005		SBD V. Rovné
Čerpacia stanica PHM Veľké Rovné	REAL - K, s.r.o.					0,157	0,002	
Plynová kotolňa	Základná škola s materskou školou Slovenského učeného tovarišstva, Veľké Rovné 302	0,003		0,05	0,02	0,003		Ústredie

Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia má poľnohospodárska činnosť, vykurovanie, lokálne kúreniská, služby a priemysel a každoročne narastajúca automobilová doprava. Významným druhotným zdrojom znečistenia ovzdušia je sekundárna prašnosť, ktorej úroveň závisí od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a charakteru povrchu. Okrem uvedených stacionárnych zdrojov je významným prispievateľom lokálnych emisií (predovšetkým tuhé prachové častice – PM₁₀, NO_x a CO) aj automobilová doprava v blízkosti frekventovaných komunikácií. Vplyvom dopravy vzniká veľké množstvo sekundárnej prašnosti. Koncentrácie prízemného ozónu narastajú v dôsledku emisií CO, NO_x a uhľovodíkov, ktorých veľmi významným zdrojom sú výfukové plyny, spaľovanie fosílnych palív a pri uhľovodíkoch aj používanie rozpúšťadiel. Rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia sú lokálne vykurovania na tuhé palivá, výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel), resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel), suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi), minerálny prach zo stavenísk, veterná erózia z neupravených priestorov a skládok sypkých materiálov, erózia odkrytej pôdy a nespevnených povrchov a malé a stredné lokálne priemyselné zdroje, ktoré sú obvykle koncentrované v priemyselných zónach. Z hľadiska koncentrácií PM₁₀ prispievajú hlavne regionálne pozadie, zdroje neznámeho pôvodu a mobilné zdroje. Emisie z dopravy však vykazujú síce iba mierny, ale kontinuálny nárast, čo súvisí so sústavným zvyšovaním zaťaženia komunikácií automobilovou dopravou. Nárast intenzity cestnej dopravy spôsobuje zvyšovanie celoplošnej zaťaženia komunikácií, zvyšuje množstvo emisií z výfukových plynov a sekundárnu prašnosť a tým negatívne ovplyvňuje kvalitu ovzdušia. Hlavnými škodlivinami z automobilovej dopravy sú oxid uhoľnatý (CO), oxidy dusíka (NO_x), oxidy síry (SO_x), polycyklické aromatické uhľovodíky (PAU), tuhé emisie, olovo a ďalšie zlúčeniny. Emisie, ktoré produkuje doprava, závisia hlavne od jej intenzity, zloženia dopravného prúdu, technického stavu vozidiel, režimu dopravy, rýchlosti vozidiel a od klimatických faktorov. Zvýšená intenzita dopravy patrí aj medzi hlavné príčiny zvýšených imisných koncentrácií hlavne u oxidov dusíka (NO_x). V súčasnosti k emisiám PM₁₀ najviac prispievajú v takmer rovnakej miere veľké a stredné zdroje a doprava, emisie malých zdrojov sú približne o polovicu menšie, čo súvisí zrejme s vysokým zastúpením centrálného vykurovania oproti individuálnemu. Malé zdroje znečisťovania ovzdušia na vykurovanie väčšinou využívajú zemný plyn ale aj pevné palivo. Emisie dreva vysoko prevyšujú emisie z plynu. V sektore cestnej dopravy k emisiám PM₁₀ a PM_{2,5} zo spaľovania najvýraznejšie prispievajú dieselové motory, príspevok abrázie (oter pneumatík, brzdových a spojkových obložení a vozovky) je menej významný ako pri emisiách TZL. Resuspenzia, podobne ako emisie PM₁₀ z poľnohospodárskych prác a stavebných prác a spaľovania poľnohospodárskych zvyškov predstavujú pravdepodobne nezanedbateľnú časť emisií PM₁₀. K zdrojom PM₁₀ patria aj staveniská, skládky odpadov, fugitívne emisie, kotolne, výhrevne a teplárne. Ďalšie špecifikum je intenzívna stavebná činnosť, ktorá v kombinácii s klimatickými podmienkami, pravdepodobne značne prispieva k vysokému podielu resuspenzie a veternej erózie. Určitý vplyv možno pripočítať aj na vrub lokálnych kúrenísk. Z pohľadu diaľkového prenosu PM₁₀ je dôležité nielen priestorové rozloženie emisií antropogénneho pôvodu, ale aj emisie z prírodných zdrojov (erózia a resuspenzia pôdy a piesku, prenos morskej soli, lesné požiare, sopečná činnosť ...), ale aj emisie prekurzorov sekundárnych aerosólov (dusičnany, sírany) a chemické transformácie týchto prekurzorov vedúce k vzniku sekundárnych aerosólov.

Veľkým problémom v súčasnosti sú emisie skleníkových plynov. Pod skleníkovými plynmi rozumieme oxid uhličitý - CO₂, metán - CH₄, oxid dusný - N₂O, ozón - O₃, ktoré sú prirodzenou súčasťou ovzdušia, ich obsah v ovzduší je ale ovplyvnený ľudskou činnosťou. Skupina umelých látok ako neplnohalogenové fluorované uhľovodíky – HFCs, perfluorované uhľovodíky – PFCs, SF₆ sú tiež skleníkové plyny, ale do atmosféry sa dostávajú len vplyvom ľudskej činnosti, pričom aj malé emisie majú veľký negatívny dopad na životné prostredie (majú schopnosť atakovať stratosférický ozón). Fotochemicky aktívne plyny ako sú NO_x, CO a nemetánové prchavé organické uhľovodíky (NMVOC) nie sú skleníkovými plynmi, ale nepriamo prispievajú k skleníkovému efektu atmosféry, pretože ovplyvňujú vznik a rozpad ozónu v atmosfére. Rast koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére (vyvolaný antropogénnou emisiou) vedie k zosilňovaniu skleníkového efektu a tým k dodatočnému otepľovaniu atmosféry. Koncentrácie prízemného ozónu narastajú v dôsledku emisií CO, NO_x a NMVOC, ktorých

veľmi významným zdrojom sú výfukové plyny, spaľovanie fosílnych palív a používanie rozpúšťadiel (pri NMVOC). Najväčším zdrojom emisií skleníkových plynov je spaľovanie fosílnych palív pri výrobe elektriny a tepla.

4. Vodné pomery – povrchové vody, podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov, vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.

Hydrogeologické pomery v dotknutom území sú podmienené geologickou stavbou územia, tektonickým porušením, geomorfologickými, hydrologickými a klimatickými pomermi územia.

Z pohľadu zaradenia dotknutého územia medzi hlavné hydrogeologické regióny (P. Malík a J. Švasta, 2002) sa dotknuté územie nachádza v rajóne PQ 028 Paleogén a kvartér povodia Kysuce s typom priepustnosti puklinová (severná časť dotknutého územia) a PM 040 Paleogén a mezozoikum bradlového pásma Javorníkov a SV časti Bielych Karpát s typom priepustnosti puklinová. Vodohospodárska bilancia množstva a kvality podzemnej vody za rok 2022 v uvedených hydrogeologických rajónoch je uvedená v nasledujúcich tabuľkách.

PQ - 028 Paleogén a kvartér povodia Kysuce

Povodie:	Váh	4-21-06	Plocha:	994,40 km ²	Kategória preskúmanosti: P3
Využiteľné množstvá podzemných vôd:			416,78 l.s⁻¹	(0-99,68-0-0-99,9/42,4-159,8-15-0)	
Odber (2022):	26,21	l.s⁻¹	účel využitia:	(23,75-0,22-0,56-0-0-1,68-0)	
Odber (2021):	25,48	l.s ⁻¹	účel využitia:	(22,13-0,21-0,31-0-0-2,83-0)	
nárast / úbytok k aktuálnemu roku:		0,73	l.s ⁻¹	Bilančný stav:	dobrý

Poznámka: Využiteľné množstvá podľa protokolov KKZZ č. 123/2016, 178/2017, 182/2017, 204/2017, 210/2017, 212/2017, 262/2018, 344/2018, 442/2019, 496/2020.

VH 10 - čiastkový rajón kvartéru

Plocha:	30,40	km ²			
Využiteľné množstvá podzemných vôd:			265,56	l.s ⁻¹	(0-61,46-0-0-72,9/1,2-130-0-0)
Odber:	7,04	l.s ⁻¹			
Bilančný stav:		dobrý			
Bilančný profil:	2450	Kysuca - Čadca			
Využiteľné množstvá podzemných vôd:			86,15	l.s ⁻¹	(0-8,35-0-0-48/0-29,8-0-0)
Odber:	0,12	l.s ⁻¹			
Bilančný stav:		dobrý			

Názov lokality	Okres	Využiteľné množstvá			Zhodnotenie využívania			Poznámka
		Kat.	Množstvo (l.s ⁻¹)	Kvalita	Odber (l.s ⁻¹)	Využit.	Bilančný stav	
1. Čierne-Svrčinovec, vrty	CA	C2 B	2,00 8,35	V	0,12	V1	dobrý 86,25	
2. Raková, vrty	CA	C2	24,00	N	0,00	V2	dobrý	+16,0 l.s ⁻¹
3. Raková (Zemanov)	CA	II.	10,00	O	0,00	V1	dobrý	
4. Čadca - Raková, vrty	CA	C2	20,00	O	0,00	V2	dobrý	+13,0 l.s ⁻¹

5. Čadca - Podzávoz, vrty	CA	II.	4,80	N	0,00	V2	dobrý	
6. Čadca, vrty	CA	C2 II.	2,00 15,00	O,A	0,00	V2	dobrý	

Bilančný profil: 2560 Kysuca - ústie
 Využiteľné množstvá podzemných vôd: 156,61 l.s⁻¹ (0-53,11-0-0-24,9/1,2-77,4-0-0)
 Odber: 6,92 l.s⁻¹
 Bilančný stav: dobrý

Názov lokality	Okres	Využiteľné množstvá			Zhodnotenie využívania			Poznámka
		Kat.	Množstvo (l.s ⁻¹)	Kvalita	Odber (l.s ⁻¹)	Využit.	Bilančný stav	
7. Čadca-Horelica, vrty	CA	II.	8,40	A	0,00	V2	dobrý	
8. Osčadnica, vrty	CA	II.	5,00	B	0,00	V3	dobrý	
9. Krásno nad Kysucou, vrty	CA	C2 B	0,90 40,76	B	0,10	V2	dobrý 416,60	F +44,0 l.s ⁻¹
10. Dunajov	CA	C2	24,00	A	0,00	V2	dobrý	F +16,0 l.s ⁻¹
11. Kysucký Lieskovec, vrty	KM	I. II.	1,20 10,50	B	0,00	V1	dobrý	
12. Kysucký Lieskovec KS1, Kysucké Nové Mesto S1, HKN4	KM	II.	8,00	V	6,82	V1	kritický 1,17	
13. Kysucké Nové Mesto - Radofa	KM	B	10,71	V,B	0,00	V1,V2	dobrý	F +10,0 l.s ⁻¹
14. Rudina - Oškerda	KM	II. B	13,30 1,64	V	0,00	V1,V2	dobrý	
15. Brodno	ZA	II.	8,10	V	0,00	V2	dobrý	
rozptýlené zdroje	ZA	II.	24,10	V	0,00			

Bilančný profil: 2500 Bystrica - ústie
 Využiteľné množstvá podzemných vôd: 22,80 l.s⁻¹ (0-0-0-0-0/0-22,8-0-0)
 Odber: 0,00 l.s⁻¹
 Bilančný stav: dobrý

Názov lokality	Okres	Využiteľné množstvá			Zhodnotenie využívania			Poznámka
		Kat.	Množstvo (l.s ⁻¹)	Kvalita	Odber (l.s ⁻¹)	Využit.	Bilančný stav	
16. Stará Bystrica	CA	II.	2,00	O	0,00	V1	dobrý	
17. Stará Bystrica-Klubina	CA	II.	9,20	V,A	0,00	V1	dobrý	
18. Zborov, vrty	CA	II.	9,60	V	0,00	V1	dobrý	
19. Zborov a. K.-Krásno a. K.	CA	II.	2,00	B	0,00	V1	dobrý	

VH 20 - čiastkový rajón paleogénu

Plocha: 964,00 km²
 Využiteľné množstvá podzemných vôd: 151,22 l.s⁻¹ (0-38,22-0-0-27/41,2-29,8-15-0)
 Odber: 19,17 l.s⁻¹
 Bilančný stav: dobrý

Bilančný profil: 2450 Kysuca - Čadca
 Využiteľné množstvá podzemných vôd: 54,42 l.s⁻¹ (0-25,77-0-0-0/15,15-13,5-0-0)
 Odber: 8,88 l.s⁻¹
 Bilančný stav: dobrý

Názov lokality	Okres	Využiteľné množstvá			Zhodnotenie využívania			Poznámka
		Kat.	Množstvo (l.s ⁻¹)	Kvalita	Odber (l.s ⁻¹)	Využit.	Bilančný stav	
20. Turzovka, vrty	CA	B	25,77	V	8,76	V1	uspokojivý 2,94	
21. Podvysoká, vrty	CA	I.	6,10	B	0,00	V2	dobrý	
22. Staškov, vrty, prm.	CA	I. II.	0,20 5,10	B	0,00	V3	dobrý	
23. Zákopčie - Raková	CA	I. II.	0,10 4,40	V,A	0,00	V2	dobrý	

24. Čierne (Vyšný koniec)	CA	I.	1,40	V	0,00	V3	dobrý	
25. Čadca - Čadečka pr. U Šimčíska, pramene	CA	I.	0,70	O	0,00	V1	dobrý	
rozptýlené lokálne zdroje	CA	I. II.	6,65 4,00	O,V	0,12	V3		

Bilančný profil: 2500 Bystrica 2 - ústie
 Využiteľné množstvá podzemných vôd: 32,87 l.s⁻¹ (0-1,72-0-0/16,15-2-13-0)
 Odber: 0,87 l.s⁻¹
 Bilančný stav: dobrý

Názov lokality	Okres	Využiteľné množstvá			Zhodnotenie využívania			Poznámka
		Kat.	Množstvo (l.s ⁻¹)	Kvalita	Odber (l.s ⁻¹)	Využit.	Bilančný stav	
26. Vychlovka, prm.	CA	I. III.	0,10 2,00	O	0,00	V3	dobrý	
27. Nová Bystrica prm. a vrtý	CA	I. II.	1,00 2,00	O	0,00	V1,V3	dobrý	
28. Stará Bystrica prm. Radôstka	CA	I. B	1,30 1,72	O	0,46	V3	dobrý 6,57	
29. Klubina, pr. Tmavá V., III., Pod jamkami, Úplava, pram.	CA	I. III.	12,65 5,00	O	0,00	V12,V3	dobrý	+8,0 l.s ⁻¹
30. Nová Bystrica, pramene	CA	III.	3,00	O	0,00	V3	dobrý	
rozptýlené lokálne zdroje	CA	I. III.	1,10 3,00	O,V	0,41	V3		

Bilančný profil: 2560 Kysuca - ústie
 Využiteľné množstvá podzemných vôd: 63,93 l.s⁻¹ (0-10,73-0-0-27/9,9-14,3-2-0)
 Odber: 9,42 l.s⁻¹
 Bilančný stav: dobrý

Názov lokality	Okres	Využiteľné množstvá			Zhodnotenie využívania			Poznámka
		Kat.	Množstvo (l.s ⁻¹)	Kvalita	Odber (l.s ⁻¹)	Využit.	Bilančný stav	
31. Oščadnica, pr. Tichá 1,2, pramene	CA	I. B	1,00 1,26	O	0,63	V1	dobrý 3,59	
32. Oščadnica (nižný koniec) vrtý	CA	I. II.	1,20 1,60	O,A	0,00	V3	dobrý	
33. Lodno-Kysucký Lieskovec prm.	KM	B	1,94	O	1,29	V3	uspokojivý 1,50	
34. Povina prm.	KM	III.	2,00	O	0,00	V3	dobrý	
35. Horný Vadičov, pr. Požeha, Ľadonhora, Kubaščici a i.	KM	I. B	2,00 3,23	O	2,58	V1	uspokojivý 2,03	+ P
36. Dolný Vadičov, pr. Pod briezokami + prm.	KM	I. B	1,00 3,72	O	0,62	V1	dobrý 7,61	
37. Lopušné Pažite	KM	II. B	5,00 0,58	O	0,44	V3	dobrý 12,68	
38. Radoľa - Kysucké Nové Mesto, pr. + vrt, Oškerda	KM	C2	27,00	O	0,01	V4	dobrý 2700,00	
39. Nesluša, prm.	KM	I. II.	1,80 0,50	O	1,77	V3	napätý 1,30	
40. Rudinská - Rudina, prm.	KM	I. II.	1,00 0,70	O	0,68	V3	uspokojivý 2,50	
41. Brodno	ZA	I. II.	0,70 1,00	O	0,34	V3	dobrý 5,00	
42. Žilina - Budatín	ZA	II.	4,50	O	0,00	V1	dobrý	
rozptýlené lokálne zdroje	CA	I. I. II.	0,20 1,00 0,70	O,V O	0,00 0,00 1,06	V3		
	KM	II.	0,70					
	ZA	II.	0,30		0,00			

PQ – 028 Paleogén a kvartér povodia Kysuce

plocha: 994.4 km²

č. objektu	lokality	rok	vodivosť	CHSK _{Min}	Cl ⁻	NH ₄ ⁺	NO ₃ ⁻	SO ₄ ²⁻	TOC	As	bil.stav	ukazovateľ
41190	BRODNO	2021	1,34 A	7,05 A	3,29 A	40 A	1,63 A	8,97 A	5,45 A	40 A	A	
		2022	1,31 A	12 A	2,47 A	16,66 A	1,77 A	9,12 A	5,45 A	40 A	A	

č. objektu	lokality	rok	vodivosť	CHSK _{Min}	Cl ⁻	NH ₄ ⁺	NO ₃ ⁻	SO ₄ ²⁻	TOC	As	bil.stav	ukazovateľ
41690	DUNAJOV	2021	2,52 A	2,3 A	27,17 A	14,28 A	38,61 A	23,25 A	1,93 A	40 A	A	
		2022	3,39 A	2,6 A	166,66 A	8,33 A	25,64 A	60,24 A	1,57 A	40 A	A	
42090	KRASNO NAD KYŠUCOU	2021	2,37 A	7,05 A	18,24 A	28,57 A	23,58 A	12,65 A	2,6 A	40 A	A	
		2022	2,54 A	12 A	13,88 A	10 A	16,94 A	11,96 A	3,33 A	40 A	A	
42190	CADCA	2021	1,45 A	5,71 A	1,69 A	25 A	3,66 A	6,93 A	4,61 A	21,05 A	A	
		2022	1,32 A	8 A	2,06 A	12,5 A	3,8 A	7,4 A	4 A	40 A	A	
42390	CIERNE	2021	3,28 A	2,3 A	19,3 A	7,69 A	100 A	12,28 A	1,93 A	40 A	A	
		2022	3,45 A	2,72 A	16,02 A	4,34 A	52,63 A	11,84 A	1,62 A	40 A	A	
42690	RAKOVA - ZAPAD	2021	2,19 A	1,17 A	8,75 A	1,61 A	100 A	5,78 A	0,92 B	2,19 A	B	TOC
		2022	2,38 A	0,71 C	21,92 A	2,63 A	100 A	9,19 A	0,6 C	4,25 A	C	CHSK _{Min} , TOC
73599	N.BYSTRICA-ZA MEDVEDIM	2022	4,9 A	12 A	500 A	50 A	23,8 A	14,36 A	5 A	40 A	A	
241490	KYSUCKE NOVE MESTO	2021	1,76 A	6,31 A	49,6 A	25 A	4,97 A	6,39 A	3,33 A	40 A	A	
		2022	1,62 A	12 A	25,64 A	7,69 A	3,47 A	10,41 A	3,52 A	40 A	A	
242790	PODVYSOKA	2021	3,13 A	0,93 B	500 A	25 A	49,01 A	20,83 A	0,81 C	20 A	C	TOC
		2022	3,01 A	1,07 B	500 A	5,55 A	45,45 A	19,53 A	0,93 B	40 A	B	CHSK _{Min} , TOC

PM - 040 Paleogén a mezozoikum bradlového pásma Javorníkov a SV časti Bielych Karpát

Povodie: Váh 4-21-07 Plocha: 866,90 km² Kategória preskúmanosti: P2
4-21-08

Využitelné množstvá podzemných vôd: **322,71 l.s⁻¹** (0-78,21-0-76,5-56/27-4-81-0)
z toho termálne vody: **2,00 l.s⁻¹** (0-0-0-0/0-0-2-0)

Odber (2022): **26,00 l.s⁻¹** účel využitia: (14,18-1,59-8,17-1,7-0-0,31-0,05)
z toho termálne vody: **0,21 l.s⁻¹** (0-0-0-0-0-0,21)
Odber (2021): 24,26 l.s⁻¹ účel využitia: (13,78-1,54-7,78-0,97-0-0,15-0,04)
nárast / úbytok k aktuálnemu roku: 1,74 l.s⁻¹ Bilančný stav: dobrý

Poznámka: Využitelné množstvá podľa protokolov KKZZ č. 599-16/6-86, 58-16/1-91, 62-16/4-91, 5/97, 196/2017, 409/2019, 507/2020, 562/2021, 574/2021, 610/2021, 679/2022, 717/2022.

VH 10 - čiastkový rajón paleogénu

Plocha: 645,30 km²

Využitelné množstvá podzemných vôd: 200,41 l.s⁻¹ (0-70,41-0-51-0/14-2-63-0)

Odber: 11,91 l.s⁻¹

Bilančný stav: dobrý

Bilančný profil: 3400 Váh - Púchov

Využitelné množstvá podzemných vôd: 113,70 l.s⁻¹ (0-44,7-0-20-0/14-0-35-0)

Odber: 6,76 l.s⁻¹

Bilančný stav: dobrý

Názov lokality	Okres	Využitelné množstvá			Zhodnotenie využívania				Poznámka						
		Kat.	Množstvo (l.s ⁻¹)	Kvalita	Odber (l.s ⁻¹)	Využit.	Bilančný stav								
1. Povodie Papradnianky a Maríkovky (Papradno)	PB	I.	10,00	N	0,52	V2	dobrý	114,81	Fe, Mn, baktérie						
		B	29,70												
		C1	20,00												
2. Veľké Rovné, vrt HVR-14	BY	I.	1,00	O	3,60	V1	dobrý	10,00							
		III.	20,00												
		B	15,00												
3. Dlhé Pole	ZA	III.	6,00	O	2,64	V1	uspokojivý	2,27							
		ojedinelé rozptýlené zdroje	PB	I.						3,00	O	0,00	V1		
			BY	III.						4,00		0,00			
	ZA	III.	5,00		0,00										

Bilančný profil: 4488 Váh - VN Sĺňava pod

Využitelné množstvá podzemných vôd: 86,71 l.s⁻¹ (0-25,71-0-31-0/0-2-28-0)

Odber: 5,15 l.s⁻¹

Bilančný stav: dobrý

Názov lokality	Okres	Využitelné množstvá			Zhodnotenie využívania				Poznámka
		Kat.	Množstvo (l.s ⁻¹)	Kvalita	Odber (l.s ⁻¹)	Využit.	Bilančný stav		
4. Dohňany - Lazy pod Mak., Zubák,	PU	B	22,00	B	1,84	V2	dobrý	28,80	baktérie, NO ₃
		C1	31,00	N					
5. Záriečie, Mestečko, Mostište	PU	B	3,71	V	0,00	V4	dobrý		
6. Mikušovce	IL	III.	13,00	V	0,20	V1	dobrý	65,00	
		ojedinelé rozptýlené zdroje	PU	II.					
	IL	III.	15,00		0,00				

VH 20 - čiastkový rajón mezozoika bradlového pásma

Plocha:	221,60	km ²			
Využiteľné množstvá podzemných vôd:			120,30	l.s ⁻¹	(0-7,8-0-25,5-56/13-2-16-0)
Odber:	13,88	l.s ⁻¹			
Bilančný stav:	dobrý				
Bilančný profil:	3400	Váh - Púchov			
Využiteľné množstvá podzemných vôd:			81,50	l.s ⁻¹	(0-3-0-19.5-56/1-0-2-0)
Odber:	2,62	l.s ⁻¹			
Bilančný stav:	dobrý				

Názov lokality	Okres	Využiteľné množstvá			Zhodnotenie využívania			Poznámka
		Kat.	Množstvo (l.s ⁻¹)	Kvalita	Odber (l.s ⁻¹)	Využit.	Bilančný stav	
7. dolina Marikovky	PB	C2 C1	56,00 2,50	CA,O	1,98	V2	dobrý 29,55	Fe,Mn,
8. Hatné vrt MA-4	PB	B	3,00	V		V4	dobrý	
9. dolina Papradnianky	PB	C1	17,00	CA,O	0,64	V2	dobrý 26,56	Fe,Mn,
ojedinelé rozptýlené zdroje	PB BY	I. III.	1,00 2,00	O	0,00 0,00	V1		

Bilančný profil:	4488	Váh - VN Sĺňava pod			
Využiteľné množstvá podzemných vôd:			38,80	l.s ⁻¹	(0-4,8-0-6-0/12-2-14-0)
Odber:	11,26	l.s ⁻¹			
Bilančný stav:	dobrý				

Názov lokality	Okres	Využiteľné množstvá			Zhodnotenie využívania			Poznámka
		Kat.	Množstvo (l.s ⁻¹)	Kvalita	Odber (l.s ⁻¹)	Využit.	Bilančný stav	
10. Lednické Rovne	PU	I.	8,00	V	8,17		havarijný 0,98	
11. Mikušovce - Tuchyňa	IL	C1	6,00	CA	0,00	V2	dobrý	
12. Červený Kameň - Lednica	IL,PU	I.	4,00	O	0,44	V2	dobrý 9,09	
13. Púchov - V-2, V-3	PU	III.	8,00	N	1,43	V2	dobrý 8,95	baktérie,Cl,NO ₂
Vieska-Bezdedov		B	4,80					
ojedinelé rozptýlené zdroje	IL PU	II. III.	2,00 6,00	O	0,84 0,38	V1		

PM – 040 Paleogén a mezozoikum bradlového pásma Javorníkov a SV časti Bielych Karpát

plocha: 866.9 km²

č. objektu	lokality	rok	vodivosť	CHSK _{Mn}	Cl ⁻	NH ₄ ⁺	NO ₃ ⁻	SO ₄ ²⁻	TOC	As	bil.stav	ukazovateľ
83499	ZARIECIE-C.1	2022	2,6 A	12 A	192,3 A	12,5 A	12,19 A	7,59 A	15 A	40 A	A	
83799	IHRISTE	2021	1,96 A	12 A	141,24 A	25 A	23,8 A	7,78 A	3,33 A	40 A	A	
		2022	1,93 A	12 A	166,66 A	12,5 A	23,8 A	8,38 A	4,28 A	40 A	A	
84299	MOSTISTE	2022	1,98 A	12 A	156,25 A	2,94 A	17,24 A	10,61 A	6,66 A	40 A	A	
86599	C.KAMEN	2021	3,33 A	12 A	238,09 A	50 A	8,18 A	17,36 A	3,33 A	40 A	A	
		2022	3,36 A	5 A	500 A	10 A	8,47 A	19,53 A	3 A	40 A	A	

TERMÁLNE A MINERÁLNE VODY

Rajón: **PM 040** Paleogén a mezozoikum bradlového pásma Javorníkov a SV časti Bielych Karpát

Využiteľné množstvá podzemných vôd:	2,00	l.s ⁻¹			
Odber:	0,21	l.s ⁻¹	(0-0-0-0-0-0,21)		
Bilančný stav:	dobrý				

Poznámka:

Názov lokality	Zdroj	Okres	Oblasť povodia	Čiastkový rajón	Bilančný profil	Využiteľné množstvá			Zhodnotenie využívania				
						Kat.	Množstvo (l.s ⁻¹)	Teplota (°C)	Kvalita vody (mineralizácia (g/l), chemický typ, plyn)	Odber (l.s ⁻¹)	Bilančný stav	Poznámka	
Nimnica	vrt B-8	PU	Váh	VH10	3400VX	III.	1,00	6		0,16	6,25	dobrý	
Nimnica	vrt B7 - PB 33	PU	Váh	VH 20	3400VX	III.	1,00			0,05	20	dobrý	

V zmysle Vodného plánu Slovenska (2015) sa dotknuté územie nachádza v útvare podzemnej vody v predkvartérnych horninách SK2001800F Puklinové podzemné vody Z časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny oblasti povodia Váh, ktorého plocha je 4451,705 km², je veke paleogén až mezozoikum - krieda, tvoria ho dominantné horniny kolektora ako striedanie pieskovcov a ílovcov (flyš), slieňovce, pieskovce, bridlice a zlepenca a má puklinovú priepustnosť. Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v zlom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a podtatranskej skupiny majú 3 lokality s kritickým bilančným stavom a 2 lokality s havarijným bilančným stavom. Dôvodom zaradenia predkvartérneho útvaru podzemnej vody do zlého kvantitatívneho stavu je bilančné hodnotenie, t. j. využívanie podzemných vôd v útvare prevyšujúce 80 % transformovaných využiteľných množstiev podzemných vôd. Útvar podzemnej vody kategorizovaný do zlého kvantitatívneho stavu najmä z dôvodu výskytu veľkého počtu lokalít s kritickým, resp. havarijným stavom vo vnútri vodného útvaru, teda lokálnymi vodohospodárskymi problémami. Vyskytujú sa v čiastkovom rajóne PN 025VH10 – čiastkový rajón paleogénu Bielej Oravy na lokalite Krušetnice, prameň Dachová 1-4, Nové Diely 1,2 a vrt HM1, v čiastkovom rajóne PN 025VH10 – čiastkový rajón paleogénu Bielej Oravy na lokalite Mútne, prameň Randová, v čiastkovom rajóne paleogénu povodia Kysuca - PQ028 VH20 na lokalite Nesluša, v čiastkovom rajóne PM 040 VH20 – čiastkový rajón mezozoika bradlového pásma Javorníkov na lokalite Lednické Rovne a v čiastkovom rajóne PM 041 VH00- paleogén a mezozoikum bradlového pásma povodia Vlára na lokalite Horné Srnie. Je potrebné prehodnotiť a aktualizovať vodoprávne povolenia na vyššie uvedených lokalitách v súlade s § 21 ods. 4 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a spresniť vodohospodársky potenciál podzemných vôd realizáciou hydrogeologických prieskumov s cieľom zaradenia ďalších perspektívnych a doplnkových zdrojov podzemnej vody do kategórií s vysokou zabezpečenosťou.

SK2001800F Útvar puklinových podzemných vôd západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny

plocha : 4451,705 km²

Užiteľné množstvá podzemných vôd – presnosť ich stanovenia v útvare podzemnej vody

■ vysoká presnosť a zabezpečenosť, kategórie A,B,C,C1,C2
schvaľovací proces podľa zákona 569/2007 Z. z. (protokol)

■ ■ ■ nižšia presnosť, kategórie I, II, III, odhad

LOKALITY
STAV KRITICKÝ

0

LOKALITY
HAVARIJNÝ

1

využiteľné množstvá spolu (2022) = 1639,34 l.s⁻¹

transformované využiteľné množstvá spolu (2022) = 1189,90 l.s⁻¹

miera presnosti a zabezpečenia využiteľných množstiev (2022) = 72,58 %

odber podzemných vôd v útvare (2022) = 255,91 l.s⁻¹

podiel využívania podzemných vôd = 21,51 %

Nasledujúce tabuľky uvádzajú hydrogeologickú charakteristiku podzemných vôd v dotknutom území.

index	IIIa	
typ zvodnenca 1	menšie zvodnenca s medzizrnovým alebo puklinovým typom priepustnosti alebo oblasti s takmer žiadnymi množstvami podzemnej vody	
typ zvodnenca 2	menšie zvodnenca s obmedzenými množstvami podzemných vôd miestneho významu	
litogeochemia	pieskovce	
sedimentačné prostredie	nerozlíšené	
popis	flyšové striedanie výrazne prevládajúcich pieskovcov s ílovcami; kýcherské vrstvy zlínskeho súvrstvia PGKY (drobové pieskovce, vápnité i nevápnité ílovce); priepustnosť puklinová i pórovo-puklinová; hladina podz. vody mimo pripovrchovej zóny napätá	flyšové striedanie výrazne prevládajúcich pieskovcov s ílovcami; luhačovické vrstvy PGL (výrazná prevaha kremenných pieskovcov nad ílovcami); priepustnosť puklinová i pórovo-puklinová; hladina podz. vody mimo pripovrchovej zóny napätá
index	IIIa	IIIb
typ zvodnenca 1	menšie zvodnenca s medzizrnovým alebo puklinovým typom priepustnosti alebo oblasti s takmer žiadnymi množstvami podzemnej vody	
typ zvodnenca 2	menšie zvodnenca s obmedzenými množstvami podzemných vôd miestneho významu	oblasti s takmer žiadnymi množstvami podzemných vôd
litogeochemia	štrky	ílovce
sedimentačné prostredie	fluviálne	nerozlíšené
popis	štrky a piesky údolných nív, väčšinou prekryté fluviálnymi hlinami; priepustnosť pórová; hladina podzemnej vody voľná alebo mierne napätá; obvykle v hydraulikej spojitosti s povrchovým tokom	flyšové striedanie prevažujúcich ílovcov s menej zastúpenými pieskovcami: vsetínske vrstvy zlínskeho súvrstvia PGZ (vápnité ílovce, kremítovápnité a glaukonitické pieskovce), priepust. pukl. i pór.-pukl., hlad. podz. v. mimo pripovrch. zóny napätá
index	IIIb	IIIb
typ zvodnenca 1	menšie zvodnenca s medzizrnovým alebo puklinovým typom priepustnosti alebo oblasti s takmer žiadnymi množstvami podzemnej vody	
typ zvodnenca 2	oblasti s takmer žiadnymi množstvami podzemných vôd	
litogeochemia	ílovce	
sedimentačné prostredie	nerozlíšené	
popis	flyšové striedanie ílovcov s tenkými polohami pieskovcov (belovežské vrstvy); priepustnosť puklinová, prevažne len v pripovrchovej zóne	flyšové striedanie prevažujúcich ílovcov s menej zastúpenými pieskovcami: bystrické vrstvy PGBY (vápnité ílovce so slieňovcami a vápencami, glaukonitické pieskovce), priepust. pukl. i pór.-pukl., hlad. podz. v. mimo pripovrch. zóny napätá

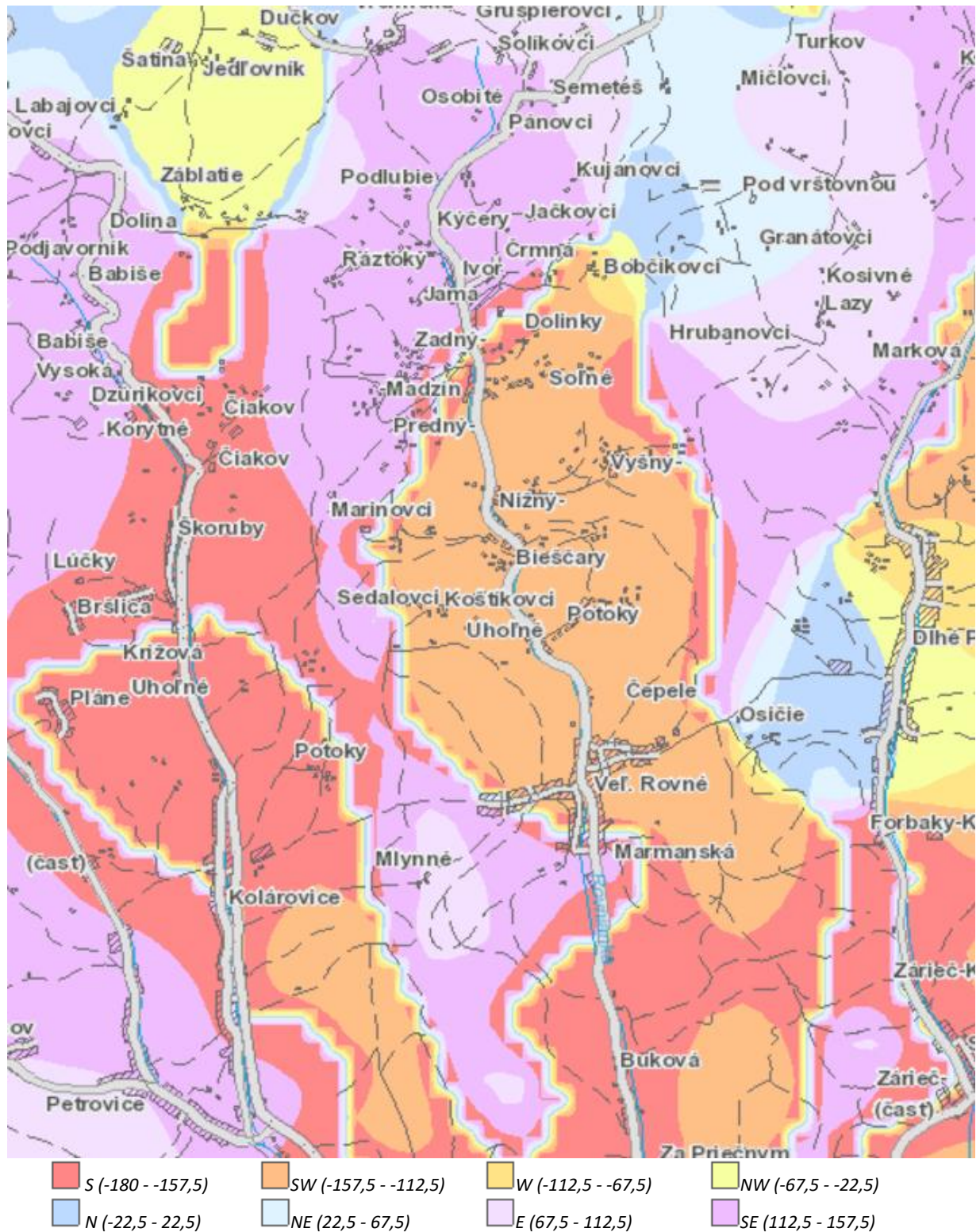
Flyšová stavba oblasti a charakter reliéfu predstavujú aj špecifické vlastnosti vodných zdrojov podzemných vôd. Pre flyš je charakteristická nízka miera akumulácie a retencie klimatických vôd v podloží a pomerne rýchly odtok z povrchových alebo plytkých podpovrchových štruktúr. Súvrstvia flyšu ako celok predstavuje veľmi nízko zvodnené prostredie (koeficient prietočnosti $T = 1.10^{-4} \text{ m}^2/\text{s}$, potenciálna výdatnosť $q = 0,1 \text{ l/s/m}$). Zvodnenie je viazané najmä na zónu zvetrávania. Voda infiltrovaná zo zrážok v prevažnej miere odteká pripovrchovou (zvetralinovou, eluviálnou) zónou konformne s povrchom terénu a odvodňuje sa v prameňoch alebo rozptýleným odtokom do povrchových tokov a ich náplavov. V morfológicky viac exponovaných častiach reliéfu väčšina povrchovej vody pritom odteká laterálne vo vrchnej časti pripovrchovej zóny (v zvetralinovom plášti a deluviálnych sedimentoch a sutiach). V obdobiach sucha sa táto zóna pomerne rýchlo odvodní. Pramene, ktoré sú obvykle veľmi malej výdatnosti preto veľmi citlivo reagujú na zrážky a vykazujú pomerne značnú kolísavosť zdroja rýchlo reagujúce na kvantitatívne zmeny klimatického vývoja a charakteru povrchu. Výdatnejšie pramene sú viazané na hlbší obeh podzemnej vody v pieskovcoch, z ktorých sú odvodňované spravidla v terénnych depresiách vo forme vrstevných prameňov na kontakte medzi pieskovcami a podložnými nepriepustnými ílovcami. Smer prúdenia podzemných vôd spravidla sleduje sklon relatívne nepriepustného podložia kvartéru a v zásade je subparalelný s údolím potoka Rovnianka a jeho prítokov. Tento potenciálny tok saturuje možné akumulácie vody sformované v náplavových kuželoch v proluviálnych sedimentoch.

Vyššie spomenuté faktory formujúce režim podzemných vôd záujmového územia samozrejme podmieňujú i smery prúdenia podzemných vôd. Výsledný smer prúdenia je podmienený vplyvom vodných tokov a ich celoročným režimom hydraulikej spojitosti s podzemnými vodami. K infiltrácii do územia dochádza za vysokých stavov, za nízkych stavov povrchových tokov podzemné vody v užšej i v širšej pririečnej zóne sú drénované. Za pririečnymi zónami na režime podzemných vôd sa najviac podieľajú zrážky a výpar.

Prietočnosť a hydrogeologická produktivita je v záujmovom území nízka ($T < 1.10^{-4} \text{ m}^2.\text{s}^{-1}$) a to v severnej časti územia obce Veľké Rovné a v ostatnom území je mierna ($T = 1.10^{-4} - 1.10^{-3} \text{ m}^2.\text{s}^{-1}$), okrem stredného pásu na území obce, kde je vysoká ($T = 1.10^{-3} - 1.10^{-2} \text{ m}^2.\text{s}^{-1}$).

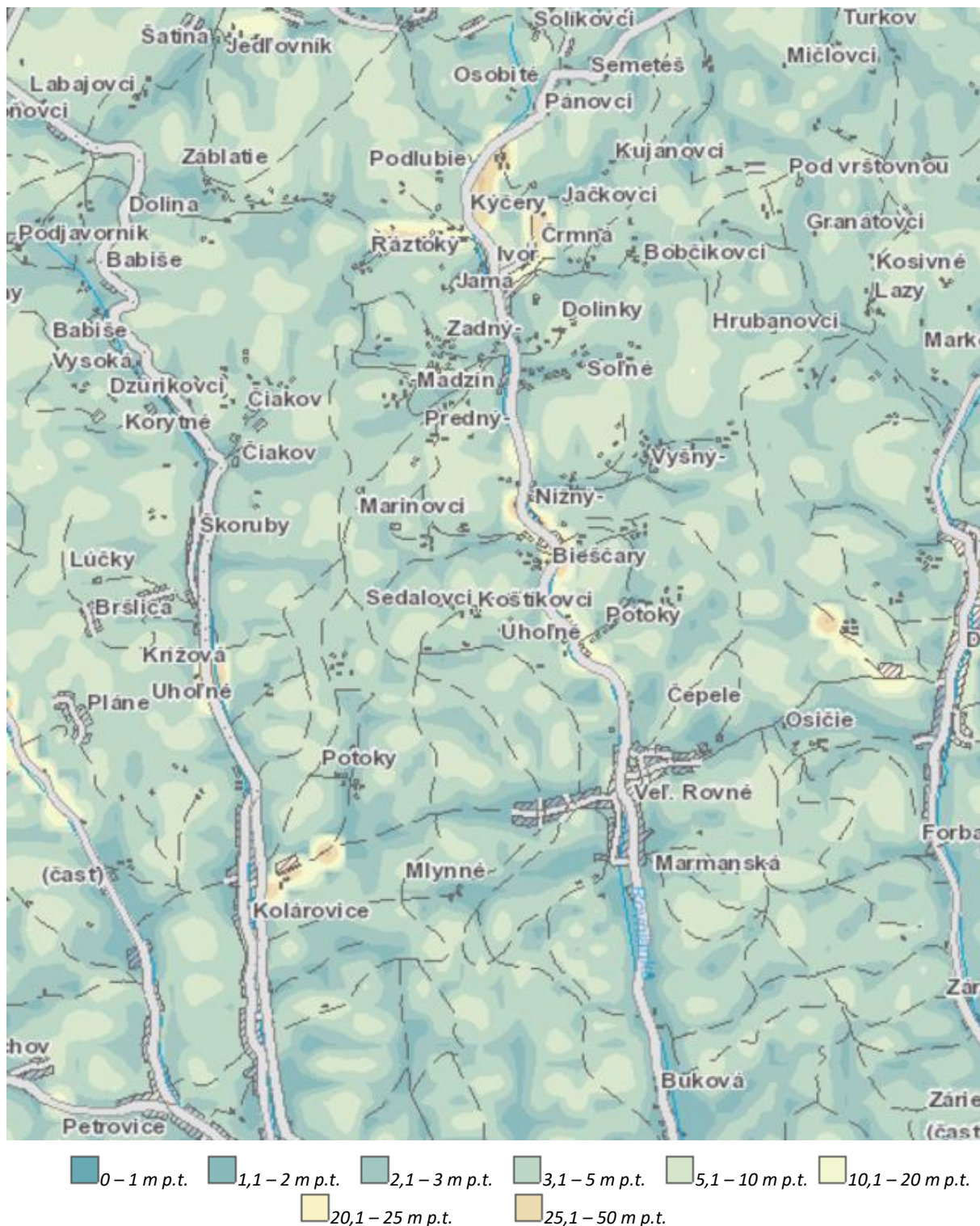

Generálny smer prúdenia podzemných vôd je v dotknutom území znázornený na nasledujúcej mape.

Úroveň hladiny podzemnej vody je znázornená na nasledujúcej mape.

V zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú, orgán štátnej vodnej správy určí ochranné pásma (OP) na základe posudku orgánu na ochranu zdravia. OP sa člení na OP I. stupňa a OP II. stupňa a orgán štátnej vodnej správy na zvýšenie ochrany vodárenského zdroja môže určiť aj OP III. stupňa. V riešenom území nie sú vyhlásené OP vodárenských zdrojov, nachádzajú sa tam vodárenské zdroje pitnej vody iba miestneho významu.

Vysvetlivky:

K2M - malé toky v nadmorskej výške 200 - 500 m v Karpatoch N – nerelevantné

Spôľahlivosť (hodnotenia) – L – nízka

D - dobrý chemický stav

PR_NO - prirodzený vodný útvar po nápravných opatreniach

1, 2, 3, 4, 5 - trieda ekologického stavu/potenciálu

Mlynský potok je pravostranný prítok Rovnianky, meria 2 km a je tokom IV. rádu. Pramení v Javorníkoch, v podcelku Nízke Javorníky, v časti Javornícka brázda, na južnom svahu Kočieho zámku (609,7 m n. m.) v nadmorskej výške približne 510 m n. m. Od prameňa tečie sprvu východným smerom cez osadu Mlynné, následne príberá sprava prítok zo severného svahu Palieska (665,1 m n. m.), zľava prítok z východného svahu Kočieho zámku a prechodne tečie východoseverovýchodným smerom. Napokon sa opätovne stáča na východ, preteká okrajom obce Veľké Rovné a južne od jej centra sa v nadmorskej výške cca 380 m n. m. vlieva do Rovnianky.

Žarnovský potok je ľavostranný prítok Rovnianky, meria 2,5 km a je tokom IV. rádu. Pramení v Javorníkoch, v podcelku Vysoké Javorníky, na západnom svahu Zarúbanej Kýčery (883,7 m n. m.) v nadmorskej výške približne 780 m n. m. Od prameňa tečie severojužným smerom, preteká osadou Vyšný Žarnov, kde príberá najprv ľavostranný prítok z južného svahu Zarúbanej Kýčery, potom z tej istej strany prítok zo severného svahu vrchu Hlboč (816,0 m n. m.). Následne sa stáča západným smerom, sprava príberá prítok prameniáci juhozápadne od kóty 794,6 m a západojuhozápadným smerom preteká osadou Nižný Žarnov. Na okraji osady, severoseverozápadne od obce Veľké Rovné, sa v nadmorskej výške cca 458 m n. m. vlieva do Rovnianky.

Potok **Jedľovník** je pravostranný prítok Kysuce, meria 4,6 km a je tokom IV. rádu. Pramení v Javorníkoch, v podcelku Vysoké Javorníky, na severozápadnom svahu Mraznice (903,2 m n. m.) v nadmorskej výške približne 830 m n. m. Od prameňa tečie na sever kopaničiarskou oblasťou obce Kolárovice, potom príberá ľavostranný prítok spod sedla Javorník (785,0 m n. m.) a tiež prítok (637,8 m n. m.) z osady Zadná Šatina. Odtiaľ tečie k sútoku s pravostranným prítokom prameniáci západne od kóty 908,5 m n. m., preteká osadou Jedľovník a pokračuje na sever. Vstupuje do Turzovskej vrchoviny, do podcelku Hornokysucké podolie, z ľavej strany ešte príberá krátky prítok prameniáci východne od osady Škradné, preteká časťou obce Vysoká nad Kysucou a na jej území ústi v nadmorskej výške cca 543 m n. m. do Kysuce.

Kováčov potok, ktorý meria 4,4 km, je pravostranný prítok potoka Jedľovník (vlieva sa do neho v cca 640 m n. m.) a tečie na sever a pramení v 800 m n. m. na SSZ svahu Mraznice (903,2 m n. m.).

V záujmovom území z hľadiska typu režimu odtoku ide o vrchovinno-nížinný typ režimu odtoku (dažďovo-snehový), s akumuláciou v mesiacoch december až február, vysokou vodnatosťou v mesiacoch február až apríl a najvyšším prietokom v marci a najnižším v októbri, pričom podružné zvýšenie vodnatosti koncom jesene a začiatkom zimy je výrazné. Začiatok zamrzania vodných tokov pripadá na obdobie 1. 1/3 januára a koniec na obdobie 1. 1/3 februára (priemer za obdobie rokov 1927 - 1956, Atlas SSR, 1980).

V dotknutom území predstavuje priemerný ročný špecifický odtok $10 - 20 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$ (priemer za roky 1931 - 1980), maximálny špecifický odtok s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov predstavuje 1 - 2,4 a minimálny špecifický odtok 364-denný 0,5 až 1,0.

Znečisťovanie povrchových vôd je spôsobované prvkami typickými pre vidiecky priestor. Najvýraznejšími prvkami sú výrobné a poľnohospodárske prevádzky a skládky priemyselných a komunálnych odpadov.

Na povrchové vody majú vplyv bodové znečistenie, difúzne znečistenie a hydromorfologické zmeny.

Vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd majú aj zrážky.

V dotknutom území je situovaná aj oblasť, ktorá svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu podzemných a povrchových vôd a bola vyhlásená za chránenú oblasť prirodzenej akumulácie vôd a to **Chránená vodohospodárska oblasť Beskydy a Javorníky**, pričom v nej možno plánovať a vykonávať činnosti, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásob podľa ustanovení zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a ostatných relevantných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Predmetné územie CHVO sa nachádza v hornej časti čiastkového povodia toku Váh. Územie zasahuje do nasledovných základných povodií:

- 4-21-05 (názov základného povodia: Váh od Oravy po Varínku),
- 4-21-06 (názov základného povodia: Váh od Varínky po Rajčanku),
- 4-21-07 (názov základného povodia: Váh od Rajčanky po odbočenie Nosického kanála).

Riečnu sieť v základnom povodí (4-21-05 Váh od Oravy po Varínku) v CHVO reprezentuje tok Varínka a jej prítoky. Dĺžka toku Varínka na území CHVO je 22,23 km s plochou povodia 163,71 km². Povodie je charakterizované maximálnym mesačným odtokom v apríli, pričom odtečie 15 % z celkového ročného odtoku. Minimálny mesačný odtok sa vyskytuje v septembri a predstavuje 6 % z celkového ročného odtoku, na vysokohorských tokoch je vo februári. Výskyt maximálnych kulminačných prietokov sa pre danú oblasť CHVO sústreďuje do letného obdobia, prevažne v mesiacoch jún a júl. Minimálne priemerné denné prietoky sa v priebehu roka vyskytujú prevažne v auguste až novembri.

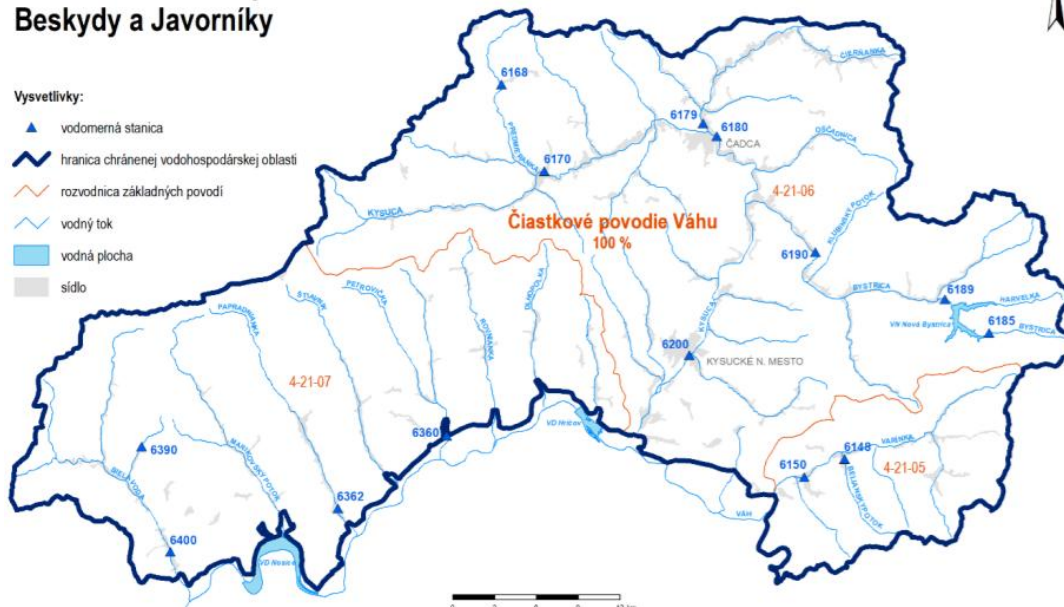
V tomto základnom povodí (4-21-06 Váh od Varínky po Rajčanku) je CHVO tvorená povodím toku Kysuca a jej prítokov, pričom Kysuca zaberá najväčšiu plochu CHVO. Dĺžka toku Kysuca na území CHVO je 64,49 km a plocha povodia 1 010,93 km². Povodie je charakterizované maximálnym mesačným odtokom v marci alebo v apríli, pričom odtečie 16 % z celkového ročného odtoku. Minimálny mesačný odtok sa vyskytuje v októbri a predstavuje 5 % z celkového ročného odtoku. Výskyt maximálnych kulminačných prietokov sa pre danú oblasť CHVO sústreďuje do letného obdobia, prevažne v mesiacoch jún a júl. Minimálne priemerné denné prietoky sa v priebehu roka vyskytujú prevažne v auguste, októbri a novembri. V povodí Kysuce sa nachádza aj vodné dielo Nová Bystrica postavené na toku Bystrica v hornej časti toku. Jeho hrádza má výšku 55 m a objem nádrže je 30 mil. m³. Služi na vodárenské účely.

Riečnu sieť v základnom povodí (4-21-07 Váh od Rajčanky po odbočenie Nosického kanála) v CHVO reprezentujú toky Dlhopolka, Rovnianka, Petrovička, Štiavnik, Papradnianka, Marikovský potok a Biela Voda. Sú to pravostranné prítoky Váhu, pričom najväčšiu plochu zaberajú povodia tokov Biela voda a Marikovský potok. Dĺžka toku Biela Voda na území CHVO je 22,43 km a plocha povodia 158,67 km². Dĺžka toku Marikovský potok na území CHVO je 19,52 km s plochou povodia 101,27 km². Táto časť CHVO je charakterizované maximálnym mesačným odtokom v marci, pričom odtečie 19 % z celkového ročného odtoku. Minimálny mesačný odtok sa vyskytuje v auguste a septembri a predstavuje 3 % z celkového ročného odtoku. Výskyt maximálnych kulminačných prietokov sa pre danú oblasť CHVO sústreďuje do mesiaca jún. Minimálne priemerné denné prietoky sa v priebehu roka vyskytujú v auguste až novembri.

Chránená vodohospodárska oblasť Beskydy a Javorníky

Vysvetlivky:

- ▲ vodomerná stanica
- hranica chránenej vodohospodárskej oblasti
- rozvodnica základných povodií
- vodný tok
- vodná plocha
- sídlo

Do predmetného CHVO spadajú nasledovné útvary podzemných vôd:

- SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov,
- SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a podtatranskej skupiny,
- SK200240FK Puklinové a krasovo-puklinové podzemné vody Malej Fatry.

Využitie krajiny v CHVO Beskydy a Javorníky predstavuje pestrú mozaiku rôznych foriem využitia. Nesúvislá sídelná zástavba sa nachádza skoro výlučne v dolinách, obklopená trávnyimi porastmi (lúky a pasienky) a poľnohospodárskymi areálmi s výrazným podielom prirodzenej vegetácie. Najväčšiu časť rozlohy CHVO zaberajú lesné a poloprirodné areály, ktoré tvoria 67 %. Poľnohospodárske areály tvoria 27,7 % a spolu s urbanizovanými a technizovanými areálmi ktoré zaberajú skoro 5 % celkovej výmery tvoria potenciálne zdroje difúzneho znečistenia. Táto potenciálne riziková skupina tvorí tretinu územia - 33 %. S rozlohou 574 km² predstavujú jednoznačne najrozšírenejšiu formu využitia krajiny ihličnaté lesy. Druhou najrozšírenejšou formou využitia krajiny sú zmiešané lesy ktoré tvoria 16 % územia.

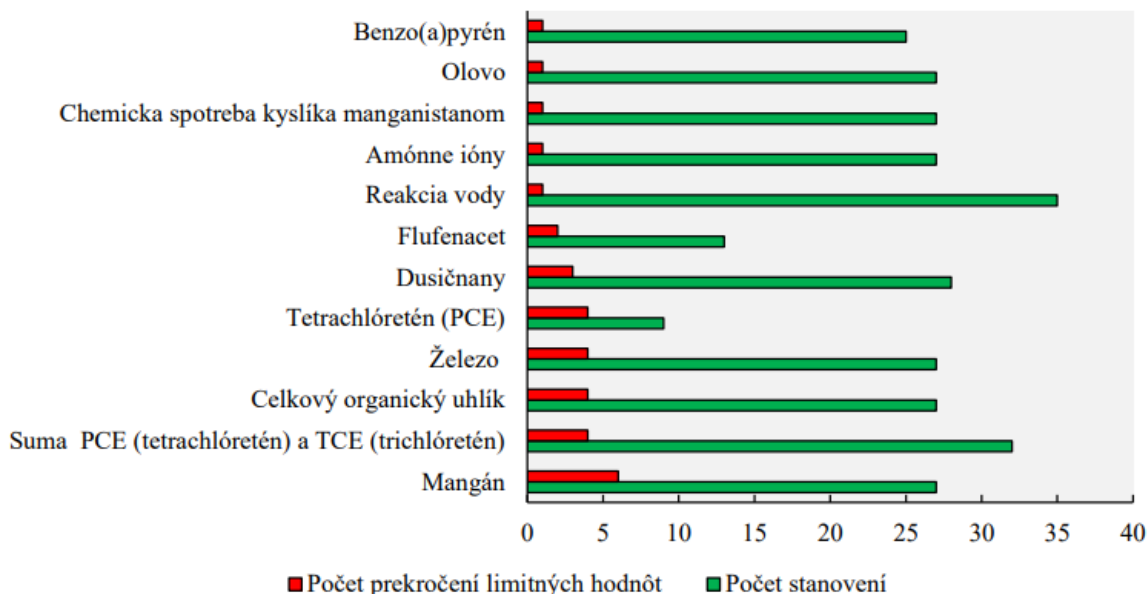
V Súhrnnej evidencii o vodách (SEOV) bolo v roku 2023 na území CHVO evidovaných 54 s nenulovým odberom podzemnej vody využívanej pre účely zásobovania obyvateľstva pitnou vodou. Najvýznamnejšie množstvá podzemných vôd pre tento účel boli odoberané v lokalitách Turzovka a Belá. Celkový evidovaný odber podzemnej vody pre účely zásobovania obyvateľstva pitnou vodou v CHVO predstavuje v roku 2023 hodnotu 53,05 l.s⁻¹. Toto množstvo tvorí 1,77 % celkového množstva vôd odobratého za týmto účelom v rámci všetkých CHVO vymedzených na území Slovenska.

Za rok 2023 boli do IS SEoV oznámené údaje z 16 bodových zdrojov s vypúšťaním odpadových vôd do povrchovej vody v CHVO Beskydy a Javorníky, z ktorých jeden je klasifikovaný ako významný bodový zdroj znečistenia (VZZ). Podľa druhu odpadovej vody bolo evidovaných 14 miest vypúšťaní komunálnych a splaškových odpadových vôd, 1 miesto s vypúšťaním priemyselných odpadových vôd a 1 miesto s vypúšťaním odpadovej vody z chemickej úpravy vody. V IS EZ je na území CHVO v súčasnosti evidovaných 46 bodových zdrojov znečistenia. V kategórii A, teda pravdepodobných environmentálnych záťaží sa nachádza 23 zdrojov znečistenia. V kategórii B, čo predstavujú preukázané riziko znečistenia, sa nachádza 10 zdrojov znečistenia. Sanovaných a rekultivovaných lokalít sa v CHVO nachádza 13, ktoré ale nepredstavujú riziko znečistenia vôd. Súhrnný počet potenciálnych bodových zdrojov znečistenia (BZZ) je 49. Štandardizovaná hodnota zdrojov znečistenia pre CHVO je 2,7 zdroja na 100 km².

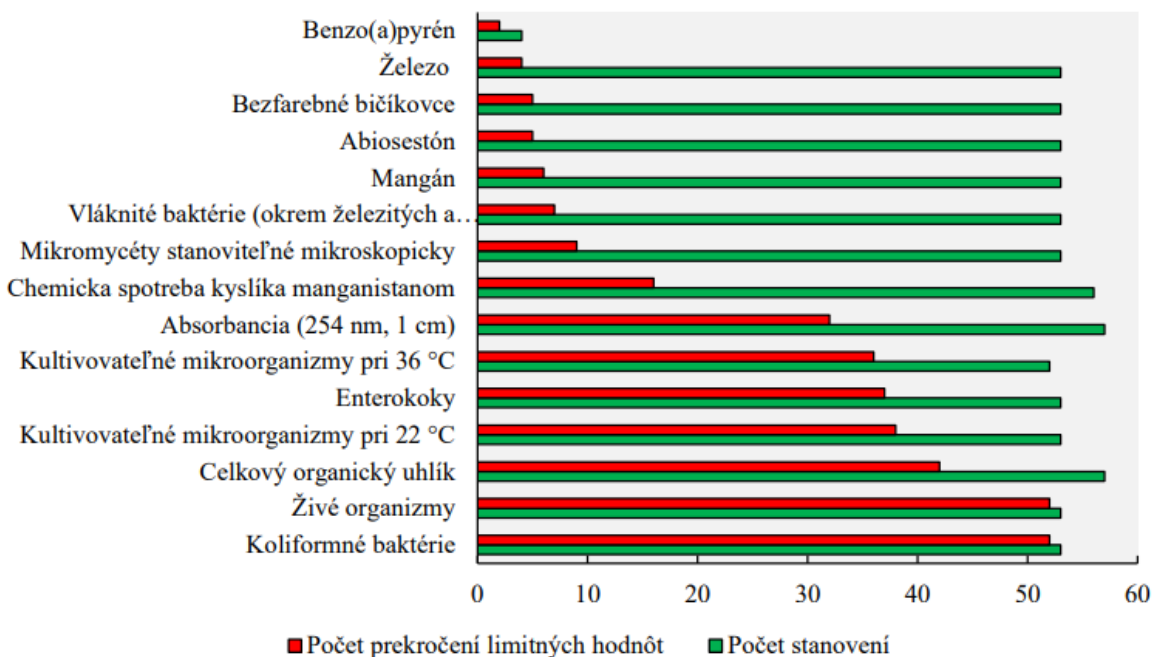
Na území CHVO Beskydy a Javorníky sa spolu nachádza 42 monitorovacích miest. Kvalita podzemných vôd bola v roku 2023 sledovaná v 28 monitorovacích miestach. V 14 monitorovacích miestach bolo vykonávané monitorovanie kvality povrchových vôd vo vodárenských zdrojoch.

V CHVO Beskydy a Javorníky bola kvalita podzemnej vody v roku 2023 hodnotená v 5 prameňoch a 10 sondách monitorovania kvality podzemnej vody a v 12 sondách environmentálnych záťaží s frekvenciou 1-krát až 2-krát do roka. Kvalita povrchovej vody bola hodnotená v 14 lokalitách. Hodnotenie bolo vykonané v zmysle vyhlášky MZ SR č. 91/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov. Celkovo bolo hodnotených 151 ukazovateľov (terénne ukazovatele, fyzikálno-chemické ukazovatele, stopové prvky, organické látky – prchavé, aromatické, polyaromatické uhľovodíky, pesticídy a mikrobiologické a biologické ukazovatele). Organické látky boli stanovované vo vybraných objektoch, a to v závislosti od druhu znečistenia ovplyvňujúceho danú lokalitu. V objektoch sledovania kvality podzemnej vody nachádzajúcich sa v CHVO Beskydy a Javorníky bolo vykonaných 2 725 analytických stanovení ukazovateľov, z ktorých bolo zaznamenaných 32 prekročení limitných hodnôt v 12 ukazovateľoch podľa vyhlášky MZ SR č. 91/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov, čo predstavuje 1,17 % z celkového počtu. V sledovaných objektoch tejto oblasti boli v roku 2023 v podzemnej vode najčastejšie zistené nadlimitné koncentrácie mangánu a železa. Podiel prekročení pri týchto ukazovateľoch predstavuje u mangánu cez 20 % a u železa takmer 15 % z celkového počtu meraní. Nadlimitné koncentrácie boli namerané v lokalitách sledovania environmentálnych záťaží v oblasti Kysúc a VN Nová Bystrica. Zo skupiny dusíkatých látok bola limitná hodnota dusičnanov prekročená v lokalitách

monitorovania environmentálnych záťaží Čadca a Kysucké Nové Mesto a amónnych iónov v lokalite Raková – Západ. V skupine organických látok bola limitná hodnota prekročená 1-krát v objekte monitorovania environmentálnych záťaží Kysucké Nové Mesto. Z organických látok bola 4-krát prekročená limitná hodnota celkového organického uhlíka (TOC) v lokalitách Raková -Západ a Podvysoká, ale najčastejšie boli stanovené nadlimitné koncentrácie sumy trichlórétenu a tetrachlórétenu a tetrachlórétenu zo skupiny prchavých alifatických uhľovodíkov. Zvýšené koncentrácie boli zistené aj u ďalších ukazovateľov zo skupiny polyaromatických uhľovodíkov (PAU) hlavne v okolí Kysuckého Nového mesta a Čadce.

V povrchovej vode boli zistené prekročenia najmä mikrobiologických ukazovateľov, čo sa prejavilo hlavne zvýšenými počtami koliformných baktérií a živých organizmov, ktoré boli zistené vo všetkých monitorovacích miestach. Mikrobiologické ukazovatele poskytujú informáciu o bakteriálnom znečistení povrchovej vody, ich zvýšené počty môžu indikovať prienik znečistenia z komunálnych a splaškových odpadových vôd z príľahlých aglomerácií alebo môžu byť spôsobené znečistením z prítokov. V skupine fyzikálnych a chemických ukazovateľov kvality boli pozorované najmä prekročenia v ukazovateli absorbancia. Organické znečistenie indikujú zvýšené hodnoty celkového organického uhlíka a chemickej spotreby kyslíka manganistanom. Početnosti prekročení limitných hodnôt ukazovateľov kvality povrchovej vody sledovaných v roku 2023 sú znázornené grafickou formou.

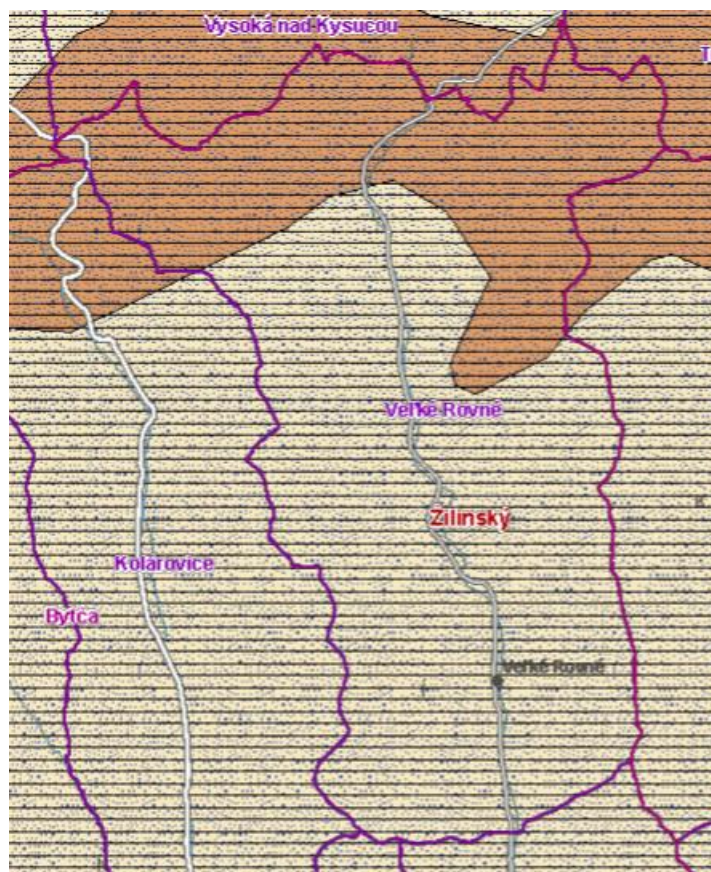

V povrchovej vode bola identifikovaná prítomnosť štatisticky významného trendu v 39 časových radoch, z ktorých 16 vykazovalo stúpajúci a 23 klesajúci trend. Stúpajúce trendy najvýraznejšie prevládajú nad klesajúcimi v ukazovateľoch kultivovateľné mikroorganizmy pri 22 °C. Menej výrazne prevládajú v ukazovateľoch celkový organický uhlík (v lokalitách Kysuca - Makov, rkm 58,5 a VN Nová Bystrica), meď (v lokalite VN Nová Bystrica - horizont H1, H3 a H4, rkm 21), amónne ióny (v monitorovacích miestach V161010D - Stankovský potok - Čierne, rkm 2 a V165535D - VN Nová Bystrica - horizont H4, rkm 21), abiosestón (v monitorovacom mieste V165532D - VN Nová Bystrica - horizont H2, rkm 21) a benzo(a)pyrén (v monitorovacom mieste V164000D - Bystrica - prítok VN Nová Bystrica, rkm 25,5). Štatisticky významný pokles nameraných hodnôt najvýraznejšie prevláda v ukazovateľoch sírany a kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 °C menej výrazne v ukazovateľoch bezfarebné bičkovce, živé organizmy, dusitaný a chloridy. V monitorovacích miestach ležiacich v území CHVO bolo v povrchovej vode klasifikovaných 10 významných trvalo vzostupných trendov v ukazovateľoch kultivovateľné mikroorganizmy pri 22 °C (5 monitorovacích miest), celkový organický uhlík (4 monitorovacie miesta) a Benzo(a)pyrén (1 monitorovacie miesto).

V podzemnej vode bola prítomnosť trendov štatisticky potvrdená v 39 časových radoch, z ktorých 10 vykazovalo stúpajúci a 29 klesajúci trend. Z výsledkov hodnotenia vyplýva, že stúpajúce trendy mierne prevládajú nad klesajúcimi v ukazovateľoch reakcia vody, sodík a bór. Možnosť hodnotenia trendov bola výrazne limitovaná vysokým počtom výsledkov stanovení pod limitom kvantifikácie použitej analytickej metódy, čo je z pohľadu hodnotenia kvality podzemnej vody v CHVO priaznivá informácia. V monitorovacích miestach ležiacich v území CHVO neboli v podzemnej vode klasifikované významné trvalo vzostupných trendy. Na základe výsledkov hodnotenia môžeme konštatovať, že na regionálnej úrovni trendy kvality podzemnej vody na území CHVO indikujú jej stabilný vývoj až mierne zlepšovanie.

Podľa NV SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti v znení NV SR č. 62/2022 Z. z., ktorým sa mení NV SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, nie je územie obce Veľké Rovné zaradené medzi zraniteľné oblasti.

Stupeň ohrozenia podzemnej vody je v dotknutom území nízky, pričom z hľadiska vhodnosti na ukladanie odpadov, je dotknuté územie nevhodné z dôvodu vysokého stupňa ohrozenia podzemnej vody ukladáním odpadov (v severnej časti dotknutého územia) alebo podmienične vhodné.

Vybrané obmedzujúce faktory na ukladanie odpadov
chránené územie prírody a prírodných zdrojov

Stupeň ohrozenia podzemnej vody ukladáním odpadov

- nízky
- stredný
- vysoký

Stupeň vhodnosti územia na ukladanie odpadov

- vhodné
- podmienične vhodné
- nevhodné

Dotknuté územie sa nenachádza v perspektívnej oblasti alebo štruktúre geotermálnych vôd. V dotknutom území (M. Fendek, K. Poráziková, D. Štefanovičová a M. Supuková, 2002) sa nenachádza kúpeľné územie, územie s klimatickými podmienkami vhodnými na liečenie. Zdroje geotermálnej vody sa v obci Veľké Rovné nenachádzajú. Hustota povrchového tepelného toku v dotknutom území sa pohybuje od 50 do 70 mW.m⁻². V dotknutom území sa nenachádza ani zdroj minerálnych vôd.

Ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov, prírodných minerálnych zdrojov a klimatických podmienok vhodných na liečenie sa v dotknutom území nenachádzajú.

Na území obce Veľké Rovné sa nenachádzajú významnejšie vodné plochy.

V k. ú. Veľké Rovné sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- odvodňovací kanál krytý (evid. č. 5313 100 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1984 o celkovej dĺžke 0,188 km v krytom profile v rámci vodnej stavby „OP Kotešová - Veľké Rovné“ (evid. č. 5313 100);
- odvodňovací kanál krytý (evid. č. 5313 107 003), ktorý bol vybudovaný v roku 1990 o celkovej dĺžke 0,118 km (0,014 km v otvorenom profile a 0,114 km v krytom profile) v rámci vodnej stavby „OP Kotešová“ (evid. č. 5313 107).

Zároveň v k. ú. Veľké Rovné je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom neznámeho vlastníka.

Odvodňovacie kanále v prípade realizácie výstavby je nutné rešpektovať, vrátane ochranného pásma 5 m od brehovej čiary kanála v otvorenom profile a 5 m od osi kanála v krytom profile. Križovanie alebo súbeh inžinierskych sietí a komunikácií s kanálom je potrebné navrhnuť a realizovať v zmysle STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“ z r. 1983. Prípadné vypúšťanie akýchkoľvek odpadových vôd do kanála je nutné konzultovať s Odborom správy a prevádzky HMZ š.p.. V prípade akéhokoľvek poškodenia odvodňovacích kanálov, je nutné ich uviesť do pôvodného prevádzkového stavu.

Z hľadiska riešenia ochrany pred povodňami nie je hrozba plošnej záplavy územia obce, je však nutné v súčasnosti zhodnotiť vplyvy a občasné zaplavovanie kontaktného územia okolo vodných tokov v časoch veľkých dažďových privalových vôd. Problémom je periodické zanášanie dažďových rigolov a korýt vodných tokov splavenou zeminou pri nárazových zrážkach.

Pre územie obce Veľké Rovné nie sú k dispozícii mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika nakoľko oblasť okresu Bytča, kde Veľké Rovné patrí bola vyhodnotená ako bezpečná bez potenciálne významného povodňového ohrozenia.

V prípade intenzívnych zrážok vybreženie hrozí hlavne v Ústredí, kde sa kumulujú zrážky v Rovnianke a prechádzajú zastavanou časťou územia kde hrozia hospodárske škody. Našťastie akumulačná schopnosť lesa a TTP v hornatej časti obce je dostatočne veľká a úpravy Rovnianky nad obecným úradom (retenčná nádrž) spomaľujú odtokanie dažďovej vody.

5. Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.

Vývoj pôd je výrazne ovplyvňovaný všetkými prvkami fyzicko-geografického prostredia (substrátom, reliéfom, klímou, vodou, rastlinstvom a živočíštvom) sprevádzaný zložitými chemickými, fyzikálnymi a biologickými procesmi ale aj antropogénnymi zásahmi do pôdy.

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfogenetickú i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, tzn. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. V rozložení pôdnych typov sa prejavuje vplyv podzemnej a povrchovej vody.

Rozdielnosť fyzicko-geografických podmienok základných typov riešeného územia sa prejavuje aj z pohľadu pedo-geografických charakteristík územia. V okolí vodných tokov (v nižšie položených polohách) sú hlavnými pedo-genetickými faktormi azonálne činitele. Najvýznamnejším faktorom je erózna a akumulačná činnosť vodných tokov, ktorá spôsobuje opakované narušovanie pôdy záplavami. Túto nivu kopíruje fluvizem. Najväčšiu rozlohu pôd sú v dotknutom území kambizeme.

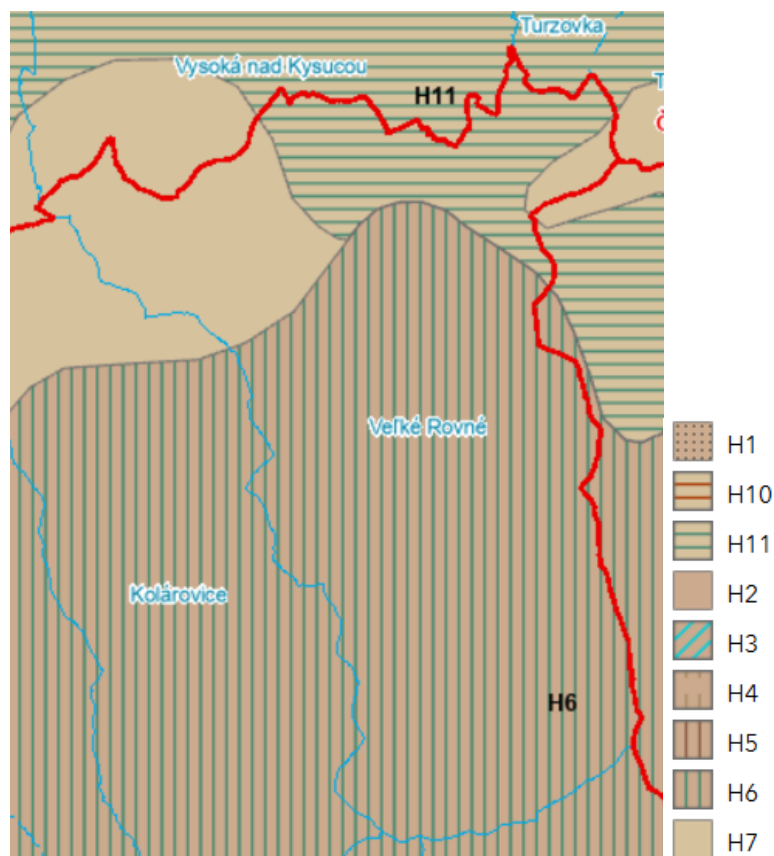
Pôdny typ je základná klasifikačná jednotka pôd podľa podobnosti pôdotvorných procesov - vznik a vývoj. Tiež sa prejavuje v zhodnosti stavby profilu a následne v približne rovnakom stupni úrodnosti.

Pôdy, ich vznik, vývoj a vlastnosti závisia od pôsobenia pôdotvorných činiteľov a podmienok prostredia. Patria medzi ne všetky zložky prírodného prostredia, činnosť človeka a čas. Najdôležitejším faktorom pre vývoj pôd je geologický substrát a pôsobenie podzemných a zrážkových vôd.

Najrozšírenejšími pôdnymi typmi a pôdnymi jednotkami na území obce Veľké Rovné sú kambizeme pseudoglejové nasýtené, sprievodne pseudogleje modálne a kultizemné, lokálne gleje; zo zvetralín

rôznych hornín, kambizeme modálne kyslé, sprievodne kultizemné a rankre; zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín a kambizeme pseudoglejové kyslé, lokálne pseudogleje modálne kyslé a gleje kyslé; zo zvetralín rôznych hornín, pričom okolo vodných tokov sa nachádzajú aj fluvizeme kultizemné.

	H6	H7	H11
Pôdne jednotky dominantné	Kambizeme pseudoglejové (kultizemné) nasýtené	Kambizeme podzolové (kultizemné podzolové) a kambizeme modálne (kultizemné) kyslé	Kambizeme pseudoglejové (kultizemné) kyslé
Pôdne jednotky sprievodné a lokálne	Pseudogleje modálne (kultizemné) a lokálne gleje	Rankre	Pseudogleje modálne (kultizemné) kyslé a gleje
Pôdotvorné substráty	zvetraliny rôznych hornín	zvetraliny kyslých hornín	zvetraliny rôznych hornín
Stručná charakteristika prevládajúcich pôdnych jednotiek dominantných	Pôdy s ochrickým A - horizontom, kambickým Bv -horizontom a s viac alebo menej výrazným mramorovaným Bm - horizontom, zrnitostne stredne ťažké, mierne kyslé, hlboké	Pôdy s prevažne ochrickým A -horizontom, kyslé až výrazne kyslé (oligobázické), zrnitostne stredne ťažké až ľahké, často značne skeletnaté, prevažne stredne hlboké až plytké	Pôdy s ochrickým A - horizontom s kambickým Bv -horizontom, a s viac alebo menej výrazným mramorovaným Bm - horizontom, kyslé, zrnitostne stredne ťažké, s obsahom skeletu prevažne do 30 %, hlboké
Využitie pôdy a hlavné plodiny	prevažne orné pôdy, čiastočne trvalé trávne porasty a lesné pôdy	prevažne lesné pôdy a trvalé trávne porasty	prevažne trvalé trávne porasty, lesné pôdy, menej orné pôdy
Limitujúce faktory pôdnej úrodnosti	na niektorých lokalitách výška hladiny podzemnej vody	veľmi nízka pôdna reakcia skeletnatosť, hĺbka pôdneho profilu, svahovitosť	nízka pôdna reakcia
Potenciálne degradačné procesy	častočne erózia, prípadne i acidifikácia	acidifikácia	acidifikácia
Nároky na ochranu a zlepšenie pôdnych vlastností	optimálna štruktúra osevu	ochrana pôvodných rastlinných spoločenstiev	zachovanie prirodzených porastov v prevažne chránených oblastiach

Skupina pôd iniciálnych:

Fluvizeme (v starších klasifikáciách: nivné pôdy) sa vyskytujú prevažne v nivách vodných tokov, ktoré sú, alebo donedávna boli ovplyvňované záplavami a kolísaním hladiny podzemnej vody. Majú svetlý (ochrický) humusový horizont. Najdôležitejšie subtypy používané pri hodnotení pôd sú: kultizemné (orané) vo variete: karbonátové a glejové subtypy (s vysokou hladinou podzemnej vody a glejovým G-horizontom). Ich pôdny profil sa tým často obohacuje o novu vrstvu kalových sedimentov, čo sa prejavuje jeho zvrstvením (tu sa nejedná o pôdne horizonty ale o tzv. pôdne vrstvy). Podľa produkčného potenciálu jednotlivých pôdnych subtypov môžu byť tieto pôdy zaradené do kategórií od vysoko produkčných orných pod po stredne produkčné trvalé trávne porasty. Ich produkčný potenciál sa pohybuje v rozsahu 33 - 90 bodov (v 100 bodovej stupnici).

Rankre sú pôdy so silikátovým prevažne tmavým A-horizontom vo variete nasýtená a kyslá. Prítomnosť skeletu v profile je 50 – 75 %. Kultizemný subtyp sa vyskytuje zriedka.

Skupina pôd hnedých:

Kambizeme (v starších klasifikáciách: hnedé pôdy) sú pôdy s rôzne hrubým humusovým horizontom, pod ktorým je B-horizont vnútro pôdneho zvetrávania. Pôdotvorné substráty obsahujú rôzny, zväčša však vyšší obsah skeletu. Najčastejšie subtypy: kultizemné (orané), (vyskytujúce sa vo varietách: nasýtené a kyslé), luvizemné (v časti B-horizontu s akumuláciou ílu) a pseudoglejové (s výrazným oglejením v B-horizonte). Nájde ich najviac na zvetralinách a svahovinách nekarbonátových hornín. Na substrátoch flyšového charakteru sú tieto pôdy hlbšie a menej kamenité, často reprezentované luvizemným až pseudoglejovým subtypom. Kambizeme sú pôdy len podpriemerne úrodné, sú to spravidla kyslé minerálne chudobné pôdy s nízkym obsahom humusu. Radíme ich k pôdam málo odolným voči degradácii a silne až extrémne erózne ohrozené (prevažne ide o plytké pôdy s nestabilnou pôdnou štruktúrou, na strmých svahoch). Luvizemné a pseudoglejové kambizeme s hlbším profilom sú využívané aj ako orné pôdy, väčšina kambizemí je však z dôvodu ich kamenitosti, plytkého pôdneho profilu a svahovitosti zatravnené alebo zalesnené.

Skupina pôd hydromorfnych:

Pseudogleje (v starších klasifikáciách: oglejené pôdy) sú pôdy s tenkým svetlým (ochrickým) humusovým horizontom, pod ktorým môže byť vylúhovaný eluviálny horizont a hlboký B-horizont s výrazným oglejením. Celý profil je sezónne výrazne prevlhčený v dôsledku nízkej priepustnosti B-horizontu pre vodu. Subtypy: kultizemné, luvizemné, stagnoglejové, resp. glejové.

Gleje (v starších klasifikáciách: glejové pôdy) sú pôdy na trvalo alebo sezónne zamokrených lokalitách s hladinou podzemnej vody do 1 m od povrchu. Veľká časť týchto pôd má už melioráciami upravený vodný režim. Subtypy sú kultizemný, močiarový a organozemný.

Skupina pôd antropických:

Kultizeme sú pôdy výrazne pretvorené ľudskou činnosťou do hĺbky viac ako 0,35 m od povrchu rigolovaním (hlbokým kyprením a kultivačným premiešaním profilu) a lokálne aj výstavbou terás. Sú to pôdy hlboko preorané - vinice, sady, záhrady a chmeľnice.

Antrozeme (v sústave BPEJ sa neuvádzajú) sú iniciálne pôdy vzniknuté premiestnením antropogénnych materiálov rôzneho pôvodu v hrúbke nad 35 cm. Ide o pôdy vzniknuté rekultivačnými zásahmi na územiach výrazne ovplyvnených človekom (urbanizované, priemyselné, dopravné a banské územia).

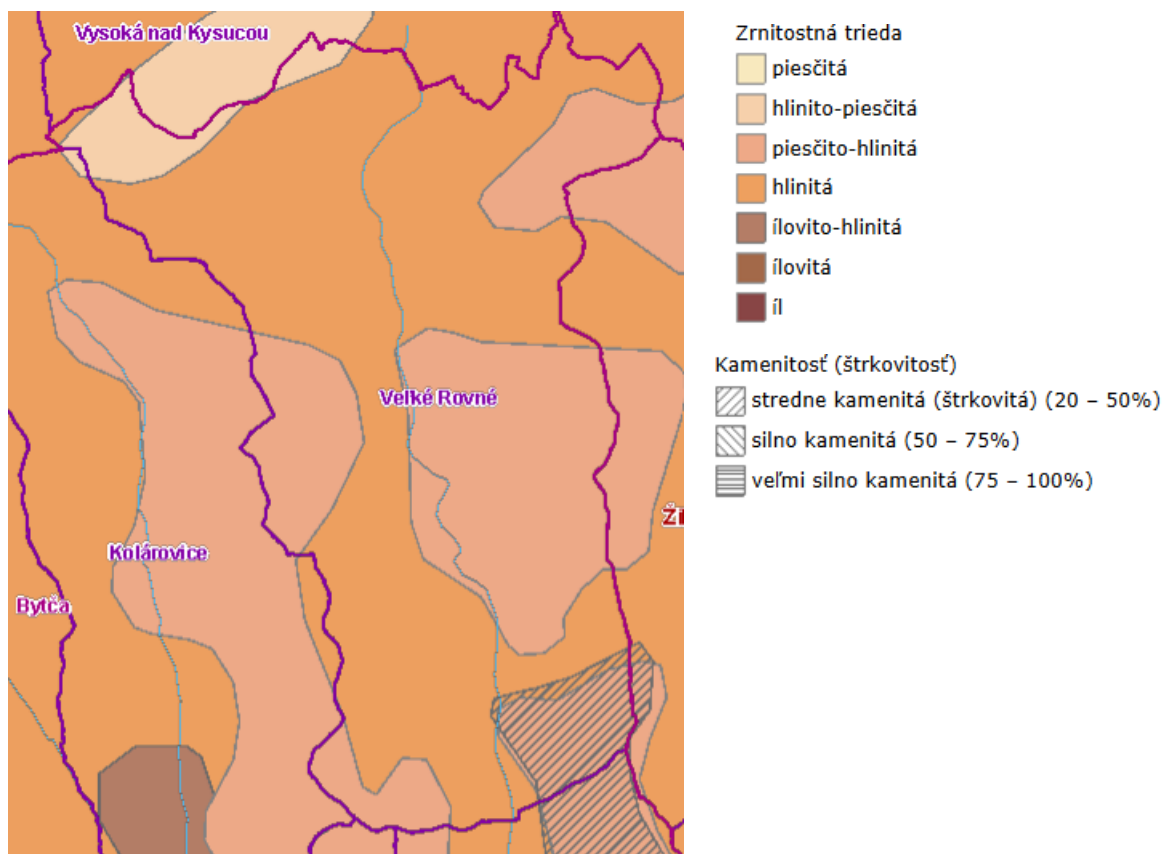
V katastrálnom území obce Veľké Rovné boli v zmysle prílohy č. 2 NV SR č. 58/2013 Z. zo odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov zaradené do zoznamu najkvalitnejších poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) pôdy s BPEJ 0806045, 0814062, 0814065, 0869242, 0869412, 0869442, 0869542, 0872422, 0878462, 0878463, 0882672, 0882682, 0914061, 0966432, 0978462, 1066442 a 1066445.

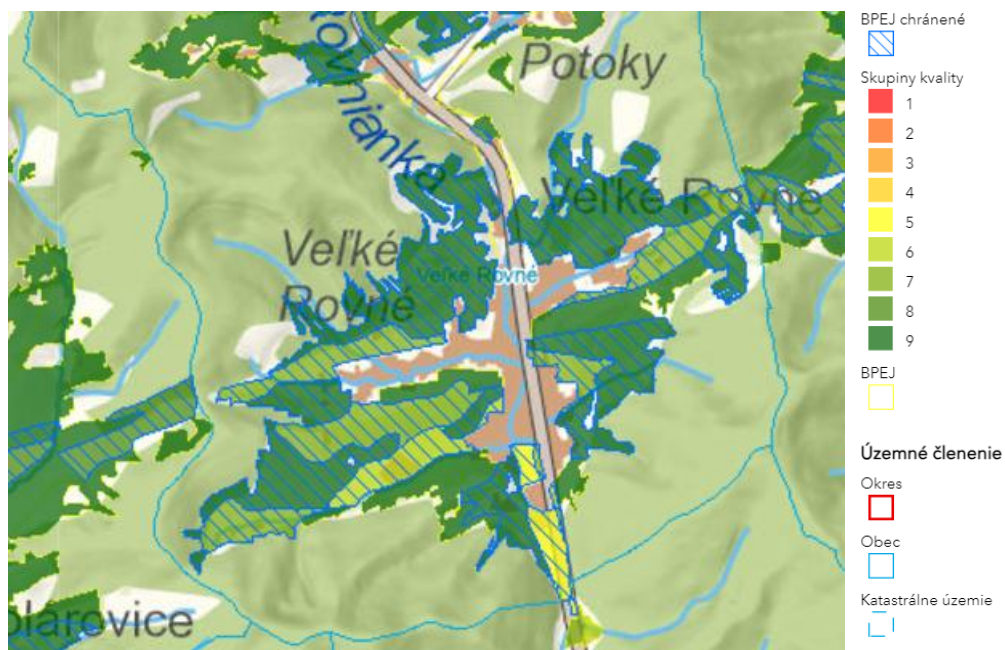
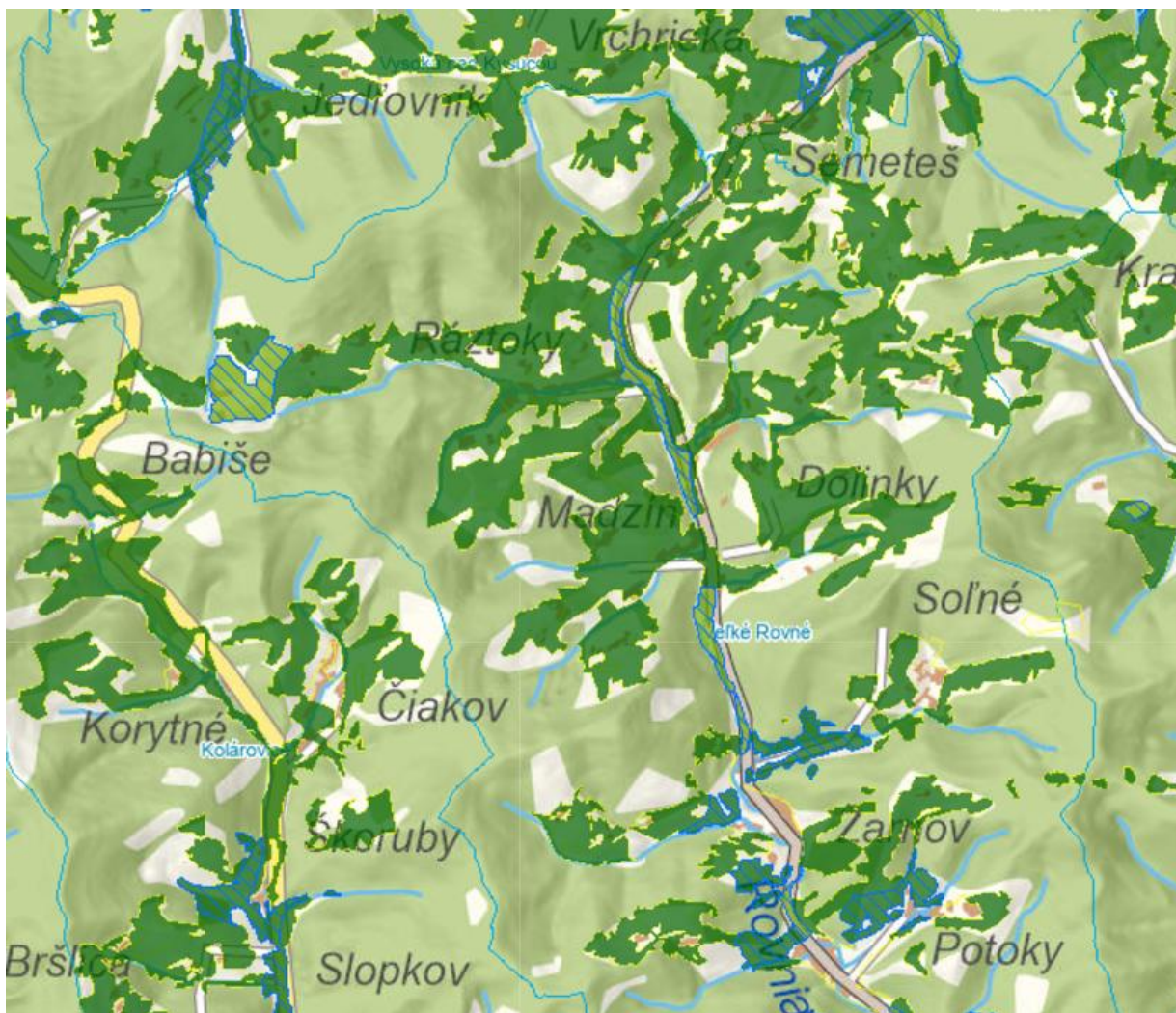

Priepustnosť schopnosť týchto pôd je veľká až stredná a priepustnosť stredná. Vlhkostný režim pôd je vlhký. Ide o pôdy s najnižším potenciálom a so stredným potenciálom. Z hľadiska bonitovano pôdno-ekologických jednotiek sa na území obce Veľké Rovné nachádzajú pôdy kategórie BPEJ 5 – 7 a pôdy kategórie BPEJ 8 a 9. Ide o menej a málo produkčné orné pôdy, málo produkčné polia a produkčné trávne porasty, produkčné trvalé trávne porasty, menej produkčné trvalé trávne porasty a málo produkčné trvalé trávne porasty. Index degradácie sa na poľnohospodárskych pôdach na území obce Veľké Rovné pohybuje od 0 po 1, index erózie od 0,00 po 0,12, index zhutnenia od 0 po 1 a indexy kontaminácie a acidifikácie sú 0.

Podľa zrnitosti pôd rozlišujeme pôdne druhy. Zaradenie pôd do pôdných druhov je popri informácii o pôdnom type najdôležitejšou pedologickou charakteristikou. Klasifikácia pôd podľa pôdných druhov je založená na zrnitosti, ktorá je jednou z najdôležitejších pôdných vlastností. Pri posudzovaní zrnitosti pôdy sa hodnotí a klasifikuje textúra jemnozeme, t.j. zrnitostnej frakcie do 2 mm, čo je medzinárodne uznávaná hranica. Zrnitosť ovplyvňuje mnohé dôležité vlastnosti pôd. Súbor zrn rôznej veľkosti možno označiť ako určitú zrnitostnú skupinu - frakciu. V k. ú. Veľké Rovné sa vyskytujú nasledovné druhy pôd:

- ľahké pôdy (piesočnaté a hlinitopiesočnaté),
- stredne ťažké pôdy (hlinité),
- ťažké pôdy (ílovitohlinité),
- stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité).

Na území obce Veľké Rovné sa nachádzajú pôdy s BPEJ vid' nasledujúca tabuľka.

BPEJ	hlavné pôdne jednotky	signatúra	svahovitosť	expozícia	skeletovitosť	hĺbka	zrornosť	skupina kvality podľa BPEJ
0900892	pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy)		zrás nad 25°	južná, východná a západná	pôdy bez skeletu (obsah skeletu [obj.] do hĺbky 0,6 m pod 10 %) alebo slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom hrizonte 5 – 25 %), v podpovrchovom horizonte 10 – 25 % alebo atredne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom a v podpovrchovom horizonte 25–50 %) alebo silne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom horizonte 25 – 50 %, v podpovrchovom horizonte nad 50 %; v prípade so striedaním stredne až silne skeletnatých pôd aj 25 – 50 %)	hlboké pôdy (60 cm a viac) alebo stredne hlboké pôdy (30 – 60 cm) alebo plytké pôdy (do 30 cm)	stredne ťažké pôdy (hlinité)	9.
0900992				severná			9.	
0900893				južná, východná a západná			9.	
0806045	fluvizeme kultizemné, stredne ťažké	FMa	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° – 1°, rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie 1° – 3°	rovina	stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom a v podpovrchovom horizonte 25 – 50 %)	stredne hlboké pôdy (30 – 60 cm)	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)	5.
0914061	fluvizeme kultizemné, stredne ťažké až ľahké, plytké				stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom a v podpovrchovom horizonte 25 – 50 %) a silne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom horizonte 25 – 50 %, v podpovrchovom horizonte nad 50 %; v prípade so striedaním stredne až silne skeletnatých pôd aj 25 – 50 %)	plytké pôdy (do 30 cm)	ľahké pôdy (piesočnaté a hlinitopiesočnaté)	7.
0814062					stredne ťažké pôdy (hlinité)		7.	
0814065					stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)		7.	

BPEJ	hlavné pôdne jednotky	signatúra	svahovitosť	expozícia	skeletovitosť	hĺbka	zrornosť	skupina kvality podľa BPEJ					
0966432	kambizeme kultizemné, kyslé, zo zvetralín flyša, stredne ťažké až ľahké	KMa ^a	stredný svah 7° – 12°		slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom horizonte 5 – 25 %), v podpovrchovom horizonte 10 – 25 %	stredne hlboké pôdy (30 – 60 cm)	stredne ťažké pôdy (hlinité)	7.					
0966442					stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom a v podpovrchovom horizonte 25 – 50 %)				7.				
1066442										stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)	7.		
1066445													
0869242	kambizeme kultizemné, pseudoglejové, zo zvetralín flyša, stredne ťažké	KMag	mierny svah 3° - 7°	južná, východná a západná	pôdy bez skeletu (obsah skeletu [obj.] do hĺbky 0,6 m pod 10 %) a slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom horizonte 5 – 25 %), v podpovrchovom horizonte 10 – 25 %	hlboké pôdy (60 cm a viac) alebo stredne hlboké pôdy (30 – 60 cm)	stredne ťažké pôdy (hlinité)	6.					
0869442			stredný svah 7° – 12°					severná	stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom a v podpovrchovom horizonte 25 – 50 %)	7.			
0969442										7.			
0869342			mierny svah 3° - 7°	severná	stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom a v podpovrchovom horizonte 25 – 50 %)		6.						
0869542							7.						
0872422			kambizeme kultizemné, glejové, s výskytom podzemnej vody v hĺbke 0,5 – 0,8 m od povrchu, z rôznych substrátov, stredne ťažké až ťažké, lokálne veľmi ťažké	KMa _G	stredný svah 7° – 12°		južná, východná a západná	stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom a v podpovrchovom horizonte 25 – 50 %) a silne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom horizonte 25 – 50 %, v podpovrchovom horizonte nad 50 %; v prípade so striedaním stredne až silne skeletnatých pôd aj 25 – 50 %)	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)	8.		
0878462			kambizeme kultizemné (alebo modálne) a rankre kambizemné, plytké, zo zvetralín flyša, stredne ťažké až ťažké, lokálne veľmi ťažké	KMa(m), RNk							stredný svah 7° – 12°	južná, východná a západná	stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom horizonte 25 – 50 %, v podpovrchovom horizonte nad 50 %; v prípade so striedaním stredne až silne skeletnatých pôd aj 25 – 50 %)
0978462					severná		stredne ťažké pôdy (hlinité)	9.					
1078462								južná, východná a západná	stredne ťažké pôdy (hlinité)	9.			
0878463					severná		stredne ťažké pôdy (hlinité)			stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)			
1078562	južná, východná a západná	stredne ťažké pôdy (hlinité)				stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)		9.					
1078563					južná, východná a západná		stredne ťažké pôdy (hlinité)	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)	9.				
1078465													

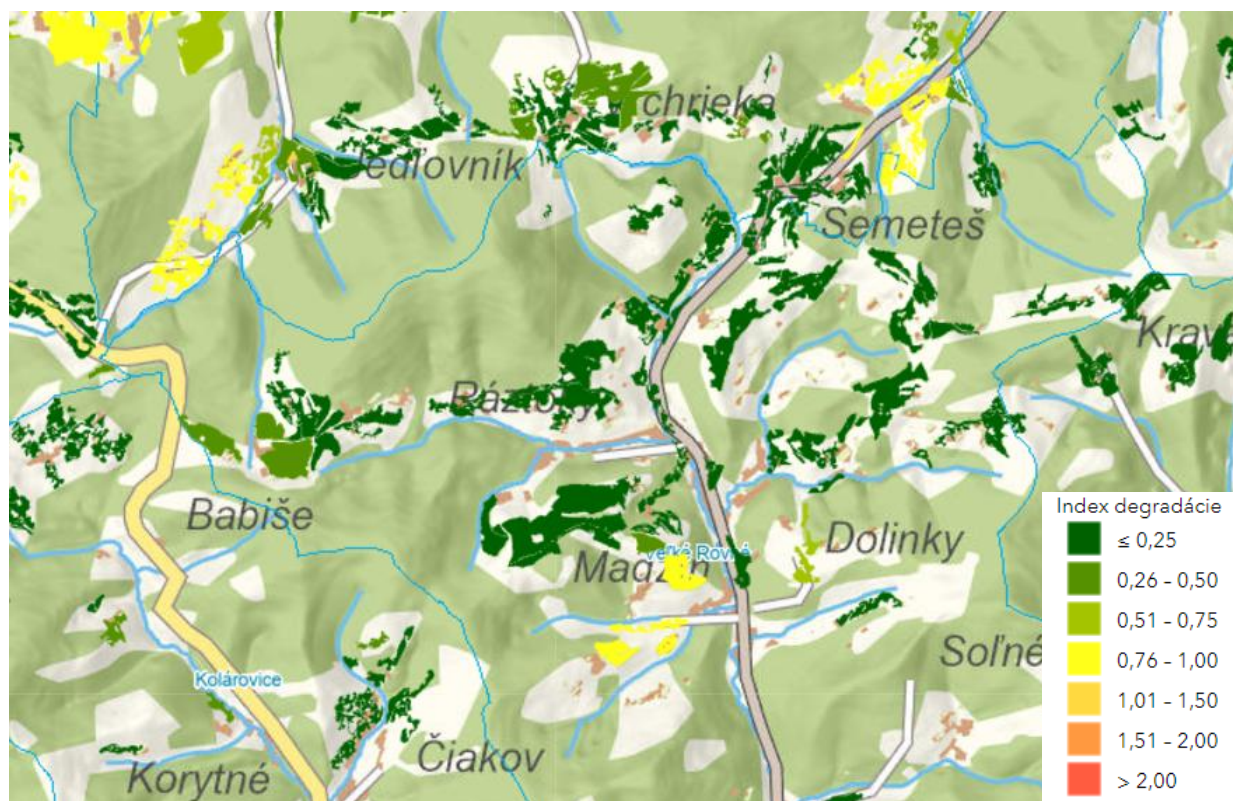
BPEJ	hlavné pôdne jednotky	signatúra	svahovitosť	expozícia	skeletovitosť	hĺbka	zrornosť	skupina kvality podľa BPEJ
1078565				severná				9.
0882672					pôdy bez skeletu (obsah skeletu [obj.] do hĺbky 0,6 m pod 10 %) a slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom ho-rizonte 5 – 25 %), v podpovrchovom horizonte 10 – 25 %		stredne ťažké pôdy (hlinité)	9.
0982672								9.
0882682					stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom a v podpovrchovom horizonte 25 – 50 %) a silne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom horizonte 25 – 50 %, v podpovrchovom horizonte nad 50 %; v prípade so striedaním stredne až silne skeletnatých pôd aj 25 – 50 %)		ťažké pôdy (ilovitohlinité)	9.
0982682				južná, východná a západná				9.
1082682								9.
1082682								9.
0982683								9.
1082683								9.
0982685								9.
1082685	kambizeme modálne, zo zvetralín flyša, na výrazných svahoch: 12–25°, stredne ťažké až ťažké	KMm	výrazný svah 12° – 17°			hlboké pôdy (60 cm a viac) alebo stredne hlboké pôdy (30 – 60 cm) alebo plytké pôdy (do 30 cm)	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)	9.
1082773							ťažké pôdy (ilovitohlinité)	9.
0982775								9.
1082775							stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)	9.
0882782								9.
1082782							stredne ťažké pôdy (hlinité)	9.
0982783							ťažké pôdy (ilovitohlinité)	9.
1082785				severná			stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)	9.
								9.

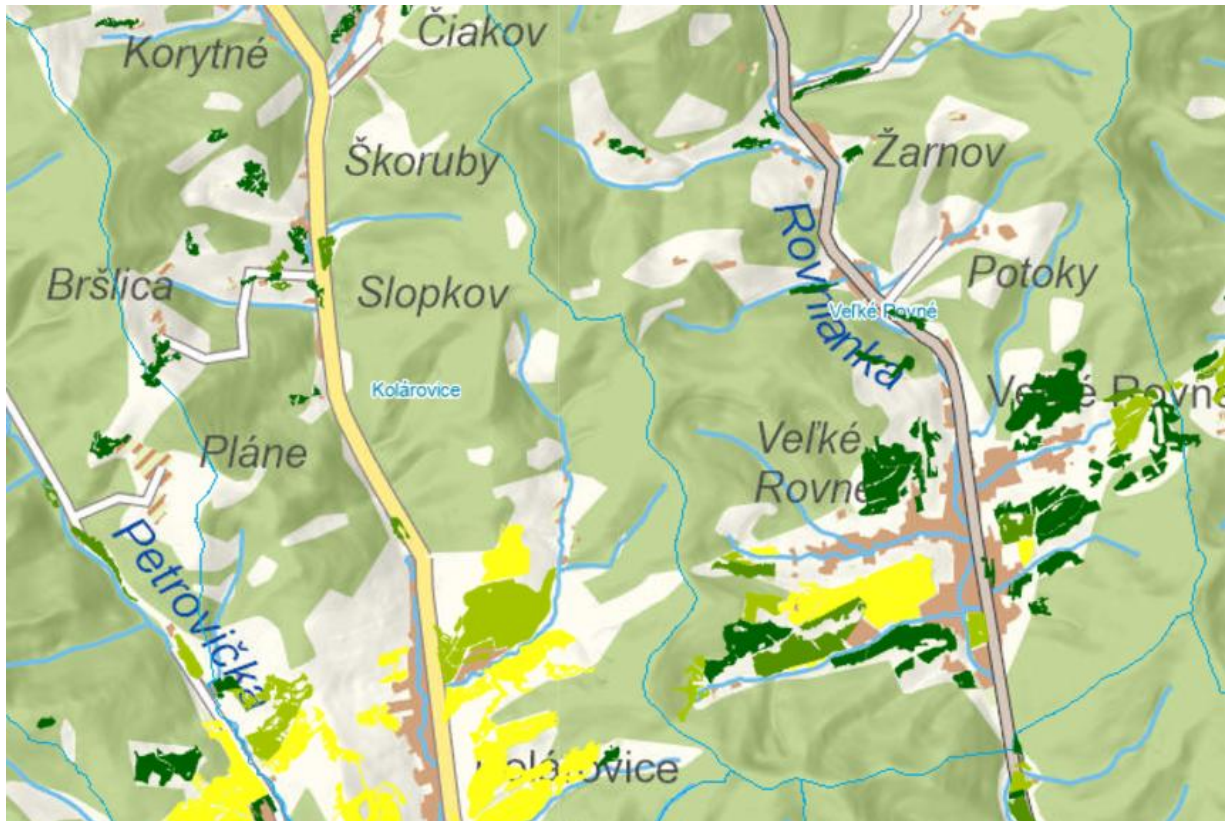
BPEJ	hlavné pôdne jednotky	signatúra	svahovitosť	expozícia	skeletovitosť	hĺbka	zrornosť	skupina kvality podľa BPEJ
					horizonte nad 50 %; v prípade so striedaním stredne až silne skeletnatých pôd aj 25 – 50 %)			
1082873					pôdy bez skeletu (obsah skeletu [obj.] do hĺbky 0,6 m pod 10 %) a slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom ho-rizonte 5 – 25 %), v podpovrchovom horizonte 10 – 25 %		ťažké pôdy (ilovitohlinité)	9.
0882882								9.
0982882							stredne ťažké pôdy (hlinité)	9.
1082882								9.
0882883							ťažké pôdy (ilovitohlinité)	9.
1082883								9.
0982885								9.
1082885			príkry svah 17° – 25°	južná, východná a západná	stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom a v podpovrchovom horizonte 25 – 50 %) a silne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom horizonte 25 – 50 %, v podpovrchovom horizonte nad 50 %; v prípade so striedaním stredne až silne skeletnatých pôd aj 25 – 50 %)		stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)	9.
1082975				severná	pôdy bez skeletu (obsah skeletu [obj.] do hĺbky 0,6 m pod 10 %) a slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom ho-rizonte 5 – 25 %), v podpovrchovom horizonte 10 – 25 %			9.
0882982								9.
0982982							stredne ťažké pôdy (hlinité)	9.
1082982					stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu [obj.] v povrchovom a v podpovrchovom horizonte 25 – 50 %) a silne skeletovité pôdy			9.

BPEJ	hlavné pôdne jednotky	signatúra	svahovitosť	expozícia	skeletovitosť	hĺbka	zrornosť	skupina kvality podľa BPEJ
					(obsah skeletu [obj.] v povrchovom horizonte 25 – 50 %, v podpovrchovom horizonte nad 50 %; v prípade so striedaním stredne až silne skeletnatých pôd aj 25 – 50 %)			

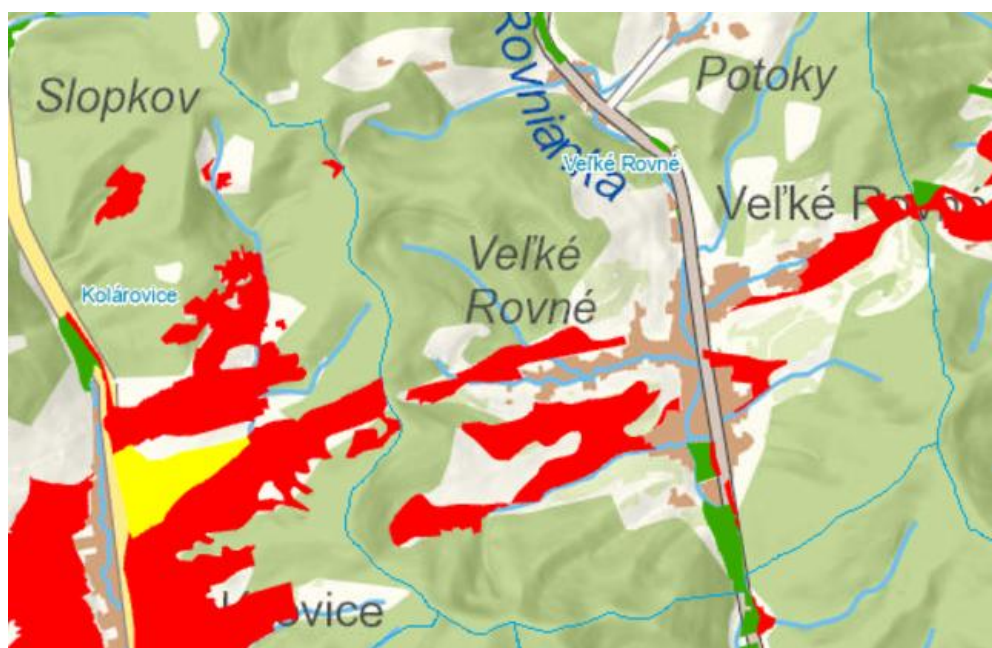
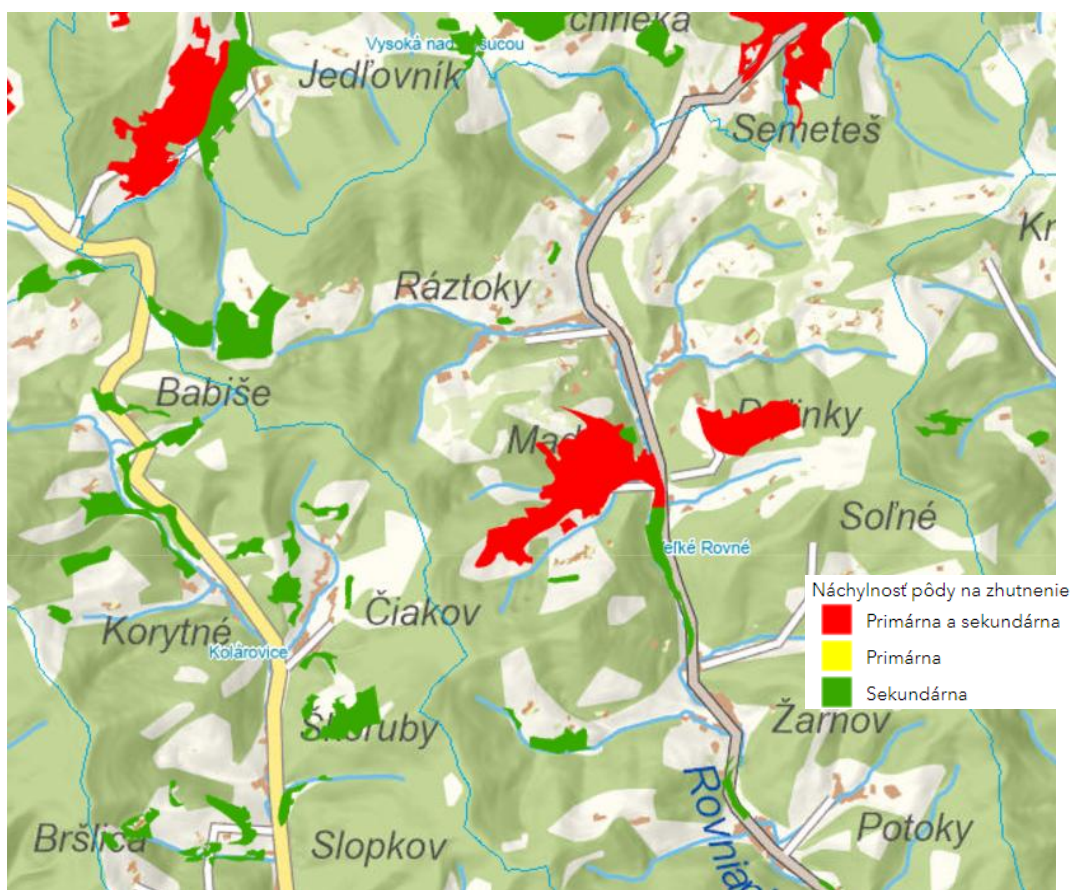
Chemickú degradáciu pôd môže vo všeobecnosti zapríčiniť viac faktorov, stupeň zraniteľnosti pôdy voči takejto degradácii je však daný prirodzenou kvalitou komplexu biochemických vlastností pôdy, konkrétne kvality humusových látok a acidity pôdneho prostredia, od ktorých sa odvíja komplex ďalších prirodzených pôdnych vlastností (fyzikálno - chemických, fyzikálno - biologických). Erózný účinok privalového dažďa je v dotknutom území stredný, vysoký až veľmi vysoký. Podľa indexu degradácie sa najviac degradované pôdy nachádzajú v severnej, strednej a južnej časti dotknutého územia.

Zrnitostné zloženie pôdy a zastúpenie ílovitých častí v nich ovplyvňuje mieru zhutnenia pôdy. Za pôdy primárne náchylné na zhutnenie sú považované ťažké pôdy. Sekundárna kompakcia je vyvolávaná nevhodným obhospodarovaním pôd (napr. pôdy obrábané ťažkými poľnohospodárskymi mechanizmami). Zhutnenie pôd výrazne obmedzuje produkčný potenciál pôd. Kriticky znižuje retenciu vody v pôde, čím zhoršuje parametre vodného režimu v krajine. Nasledujúci obrázok znázorňuje náchylnosť pôd na zhutnenie.

Ohrozenosť pôd v dotknutom území veternou alebo vodnou eróziou je žiadna, resp. nízka.

V dotknutom území nie sú pestované rýchlorastúce dreviny.

Riešené územie nie je poľnohospodársky intenzívne využívané. Realizovanie poľnohospodárskych, výrobných a ťažobných aktivít potenciálne zvyšuje nebezpečenstvo kontaminácie pôd. Potenciálnymi bodovými zdrojmi znečistenia pôd môžu byť čierne (príp. riadené) skládky odpadov, voľne roztrúsený odpad a hnojiská, a to na poľnohospodárskej ako aj lesnej pôde. V ich okolí sa môžu koncentrovať neznáme, často veľmi toxické látky. Pôdy dotknutého územia predstavujú relatívne čisté pôdy, resp. nekontaminované pôdy alebo mierne kontaminované pôdy.

Pôdy dotknutého územia nie sú agresívne, resp. sú slabo agresívne z hľadiska oxidu uhličitého.

Pôdna reakcia je jedným z najdôležitejších faktorov ovplyvňujúcich pôdnu úrodnosť. Má vplyv na púťanie a rozpustnosť živín, na zlepšenie štruktúrneho stavu pôdy a tvorbu humusu. Je jedným z indikátorov, ktoré určujú ekologickú stabilitu agrárnej krajiny. Z hľadiska náchylnosti pôd na acidifikáciu sa v dotknutom území nachádzajú pôdy s nižšou a vyššou pufracnou schopnosťou stredne náchylné na acidifikáciu.

V zastavanom území obce Veľké Rovné sa nachádzajú aj antropogénne pôdy - kultizeme a antropozeme. Antropické pôdy sú pôdy s výrazným antropickým pôdotvorným procesom a výskytom povrchového antropického horizontu, čiastočne alebo úplne pozmenené, prípadne vytvorené činnosťou človeka. Kultizem je pôdou na prirodzených substrátoch, ale činnosťou človeka s úplne pozmenenými vlastnosťami, prevažne kultiváciou počas poľnohospodárskeho využívania. Patria sem prevažne pôdy záhrad, ovocných sádov a pod. Antrozem je človekom vytvorenou umelou pôdou na nepôvodných substrátoch. Zaraďované sú tu pôdy na umelých substrátoch, napr. navážky v sídlach a na rekultivovaných plochách, násypy ciest, zastavané plochy a plochy neumožňujúce rast rastlín.

Zdrojom znečistenia pôdy v dotknutom území môže byť poľnohospodárska výroba (hnojenie a chemická ochrana rastlín). Dlhodobým pôsobením intenzifikačných faktorov v poľnohospodárstve, ale aj všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia sa znížila kvalita všetkých druhov pôd v dotknutom území. Určité lokálne znečistenia pôd výrazne ovplyvňujú a spôsobujú aj divoké skládky. Vo všeobecnosti sa na plošnej kontaminácii pôd podieľajú najväčšou mierou tieto činitele:

- výskyt prirodzenej kontaminácie pôd rizikovými prvkami z geochemických anomálií,
- vplyv globálnych emisií pochádzajúci prevažne zo zahraničných zdrojov,
- vplyv vnútroštátnych zdrojov s lokálnym až regionálnym dosahom z rôznych druhov priemyslu,
- vplyv poľnohospodárstva (najmä obsah ťažkých prvkov),
- divoké skládky odpadu,
- vplyv emisií z dopravných prostriedkov.

Obsah rizikových prvkov v poľnohospodárskej pôde v obci Veľké Rovné uvádza nasledujúca tabuľka.

číslo lokality	lokality (kataster)	Obsah hodnoteného prvku v mg.kg ⁻¹									
		As	Cd	Co	Cr	Cu	Ni	Pb	Se	Zn	Hg
400040	Veľké Rovné	< 25	< 0,4	< 15	< 150	< 60	< 40	< 70		< 100	

- limit prekročený hĺbke 0 -10 cm
- limit prekročený hĺbke 35 -45 cm
- limit prekročený v obidvoch hĺbkach

Hodnoty koncentrácie jednotlivých prvkov v pôde na území obce Veľké Rovné sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

ukazovateľ	minimálna	maximálna	ukazovateľ	minimálna	maximálna
aktívna pôdna reakcia [pH/H ₂ O]	3,36	7,46	K [%]	0,84	1,73
výmenná pôdna reakcia [pH/KCl]	2,98	6,62	La [mg/kg]	19	33
Al [%]	2,86	6,21	Li [mg/kg]	23	45
As [mg/kg]	3,5	13,6	Mg [%]	0,26	0,69
B [mg/kg]	42	80	Mn [%]	0,069	0,237
Ba [mg/kg]	283	432	Mo [mg/kg]	0,1	1,1
Be [mg/kg]	0,6	1,7	Na [%]	0,27	1,1
Bi [mg/kg]	0,2	0,5	Ni [mg/kg]	21	70
Ca [%]	0,13	3,67	P [%]	0,043	0,104
Cd [mg/kg]	0,2	0,8	Pb [mg/kg]	16	49
Ce [mg/kg]	29	67	Rb [mg/kg]	53	93
Co [mg/kg]	6	18	Sb [mg/kg]	0,4	1,1
Cr [mg/kg]	73	258	Se [mg/kg]	0,05	0,4
Cs [mg/kg]	3	9	Sn [mg/kg]	2	9
Cu [mg/kg]	12	42	Sr [mg/kg]	38	96
F [mg/kg]	150	400	V [mg/kg]	40	83
Fe [%]	1,34	3,07	W [mg/kg]	0,5	2
Ga [mg/kg]	3	14	Y [mg/kg]	12	25
Hg [mg/kg]	0,05	0,16	Zn [mg/kg]	51	125

6. Fauna, flóra – kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.

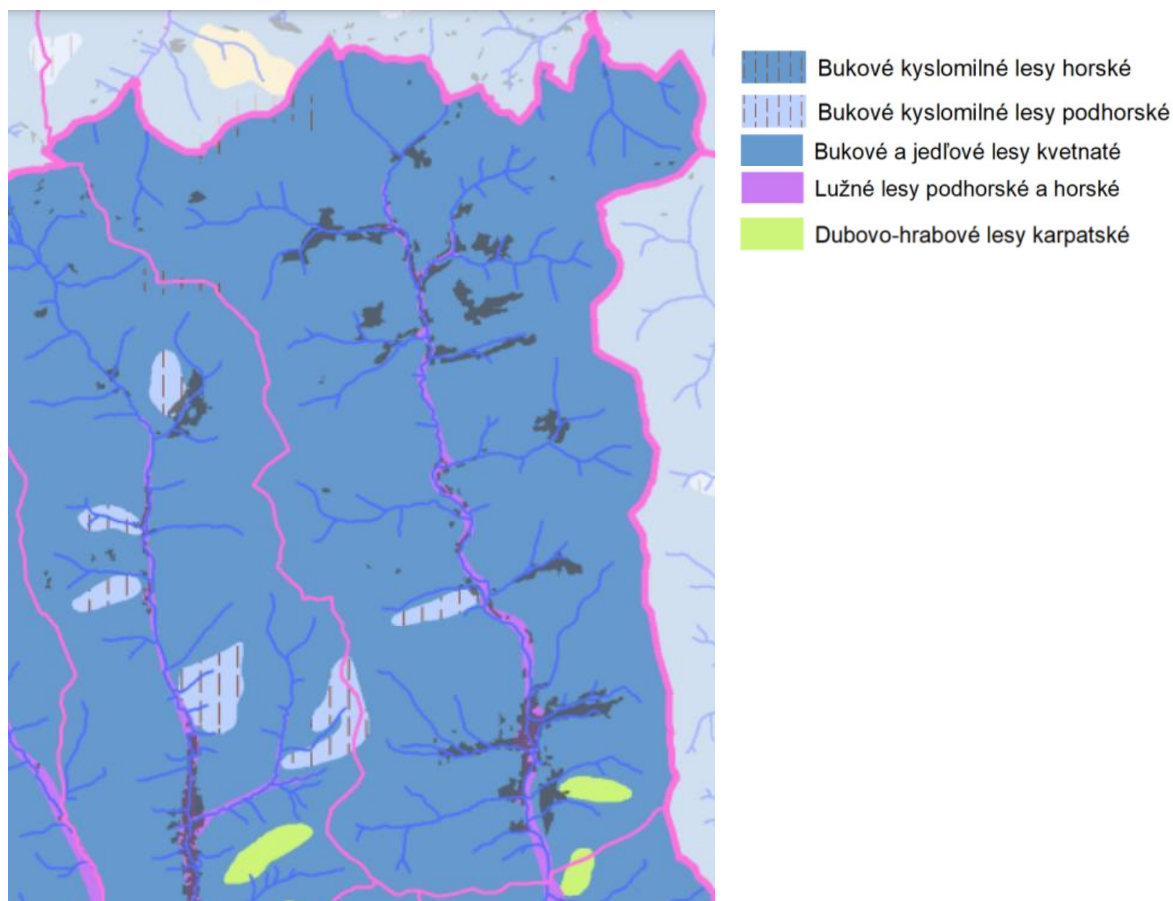
Podľa fytogeografického členenia (Futák, 1980) patrí územie obce Veľké Rovné do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*) obvodu západobeskydskej flóry (Eucarpaticum) s okresom Západobeskydské Karpaty.

Z hľadiska fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník, 2002) radíme územie obce Veľké Rovné do bukovej zóny, flyšovej oblasti s okresom Javorníky.

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal. Je predstavovaná vegetáciou rekonštruovanou do súčasných klimatických a prírodných pomerov (Michalko a kol., 1980, 1986). Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie (lesnej aj nelesnej) je uvádzané s cieľom jej priblíženia sa či úplného prinavrátania do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia.

V riešenom území je možné vyčleniť podľa Atlasu Krajiny Slovenskej Republiky (2002) mapovacie jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie, ktoré obsahujú prvky:

- Dubovo-hrabové lesy karpatské (C - *Carici pilosae-Carpinenion betuli*),
- Bukové kyslomilné lesy podhorské (LF - *Luzulo-Fagion p. p. min.*),
- Bukové kyslomilné lesy horské (*Luzulo-Fagion p. p. maj.*),
- Bukové a jedľové lesy kvetnaté (F,A - *Eu-Fagenion p. p. maj.*),
- Lužné lesy podhorské a horské (A I - *Alnenion glutinoso-incanae, Salicion triandrae p. p., Salicion*).

Bukové a jedľové lesy kvetnaté. Spoločenstvo zahŕňa klimaxové eutrofné bukové a zmiešané jedľovobukové lesy na hornej hranici podhorského stupňa a v horskom stupni na všetkých geologických podložiach s hlbokými vlhkými pôdami a s bohatým viacvrstvovým podrastom. Stálou prímiesou buka lesného (*Fagus sylvatica*) a jedle bielej (*Abies alba*) býva javor horský (*Acer pseudoplatanus*), javor mliečny (*Acer platanooides*), brest horský (*Ulmus glabra*), lipa malolistá, zriedkavo smrek obyčajný (*Picea*

abies) a hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). Krovinné poschodie nebýva v kvetnatých bučinách nápadne vyvinuté, vyskytujú sa najmä baza čierna (*Sambucus nigra*), baza červená (*Sambucus racemosa*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*) a egreš obyčajný (*Grossularia uva-crispa*). Dominantami bylinnej časti bývajú marinka voňavá (*Galium doratum*), hluchavka žltá (*Galeobdolon luteum*), pakost smradľavý (*Geranium robertianum*), kyslička obyčajná (*Oxalis acetosella*), ostružina srstnatá (*Rubus hirtus*), zubačka cibuľkonosná (*Dentaria bulbifera*) a veronika horská (*Veronica montana*), na skeletovejších pôdach bažanka trvácá (*Mercurialis perennis*), na ťažších a vlhších pôdach netýkavka nedotklivá (*Impatiens nolitangere*), devätsil biely (*Petasites albus*) a kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*) a i.

Bukové kyslomilné lesy podhorské (Luzulo-Fagenion). V jednotke sú zahrnuté floristicky chudobné bukové a dubovo - bukové, zriedkavejšie jedľové lesy v podhorskom stupni na minerálne chudobných silikátových kryštalických horninách a skeletových rankrových plytkých nenasýtených hnedozemiach až podzoloch s nižšou premenlivou vlhkosťou. Ťažisko týchto lesov je v nadmorskej výške 350 – 750 m, zväčša aj vyššie – 1 000 m n. m., prevažne na teplých expozíciách.

Bukové kyslomilné lesy horské (Luzulo-Fagenion) Výškové rozpätie jednotky je pomerne veľké (500) 700 – 1 000 (1 300) m n. m. Niekedy sa nachádza až na hornej hranici lesa. Ekologické optimum má v jedľovo-bukovom a smrekovo – jedľovom - bukovom výškovom lesnom vegetačnom stupni. Všeobecné pravidlo je, že južná strana pohoria je s prevládajúcim bukom a severná strana je s väčším percentom ihličnatých drevín.

Dubovo-hrabové lesy karpatské (Carici pilosae-Carpinenion betuli). Lesné porasty, vyskytujúce sa prevažne na alkalických, hlbokých pôdach, väčšinou typu hnedých pôd, menej na rendzinách, ilimerizovaných pôdach, hnedozemiach a čierniciach a to na rôznorodom geologickom podloží. V stromovom poschodí prevládajú dub zimný (*Quercus petraea*) a hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), často sú zastúpené aj javor poľný (*Acer campestre*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), čerešňa vtáčia *Cerasus avium*). Z krov zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), zob vtáci (*Ligustrum vulgare*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*). V bylinnom poschodí sú významné ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), reznáčka hájna (*Dactylis polygama*), lipkavec Schultesov (*Galium schultesii*), taxóny z okruhu iskerník zlatožltý (*Ranunculus auricomus agg*), hviezdica veľkokvetá (*Stellaria holostea*) a i.

Prirodzená nelesná vegetácia je „vytlačená“ na extrémne stanovištia – skaly, bralá a sutiny. Prevažnú časť nelesnej vegetácie tvoria druhotné (náhradné) rastlinné spoločenstvá, ktoré sa vyvinuli po odstránení pôvodných lesov. Takto vznikli aj veľmi vzácne suchomilné a teplomilné (tzv. xerothermné) spoločenstvá rastlín na karbonátovom podloží pripomínajúce stepi a lesostepi, ktorých vznik súvisí s osídlením v dávných dobách a s klčovaním lesa kvôli pastve.

Z kvitnúcich bylín sú typickými druhmi: pavinec horský (*Jasione montana*), smolnička obyčajná (*Steris viscaria*), ziabor širokolistý (*Dalanum ladanum*) a jastrabníky (*Hieracium sp.*).

Na území je možné nájsť aj ostrovčekovitý výskyt pôvodnej smrečiny s prímiesou jarabiny vtáčej (*Sorbus aucuparia*) s podrastom čučoriedky. Horské druhy rastlín sa koncentrujú najmä vo vrcholových častiach hrebeňa, na prameniskách, v bukových a smrekových porastoch. Sú to napríklad mačucha cesnačkovitá (*Adenostyles alliariae*), iskerník platanolistý (*Ranunculus platanifolius*), mliečivec alpínsky (*Cicerbita alpina*), kamzičník rakúsky (*Doronicum austriacum*), vudsia skalná (*Woodsia ilvensis*), chvostník jedľovitý (*Huperzia selago*), brusnica obyčajná (*Vaccinium vitis-idaea*), soldanelka uhorská (*Soldanella hungarica*), prilbica tuhá (*Aconitum firmum*).

Podobne, ako v iných regiónoch Slovenska, bola aj táto časť územia v minulosti pokrytá takmer súvislými lesmi, ktoré však boli z väčšej časti vyklčované a premenené na ornú pôdu, lúky a pasienky. Najviac boli postihnuté vrbové a jaseňovo-jelšové lužné lesy. V odlesnenej a poľnohospodársky využívannej krajine sa zachovali len ich zvyšky ako bukové porasty vodných tokov. Oblasť sa vyznačuje bohatými lesmi, ktoré sú hlavným ekostabilizačným prvkom krajiny a vhodným prostredím pre rastlinstvo a živočíšstvo viazané na lesné prostredie.

Vzhľadom na dobrú dostupnosť väčšiny lesných porastov bola v minulosti ich veľká časť, prevažne v nížinnom a pahorkatinnom stupni, odstránená za účelom získania poľnohospodárskej pôdy. Ďalšia časť porastov, v horskom stupni alebo odľahlejších častiach územia, bola intenzívne využívaná na získavanie dreva a iných lesných produktov. Iba malá časť zle prístupných a málo produktívnych stanovišť ostala bez intenzívneho ľudského využívania (prípadná pastva hospodárskych zvierat a pod.).

Dlhodobým hospodárskym využívaním lesných porastov a ich prispôsobovaním „potrebám“ spoločnosti došlo k zmene, resp. nahradeniu pôvodných spoločenstiev novými, z pohľadu drevinovej skladby a štruktúry často jednoduchšími, príp. nepôvodnými lesmi.

Zo sekundárnych spoločenstiev sú najrozsiahlšie trávne porasty, mnohé lúky i pasienky si ešte zachovali svoje prirodzené zloženie a vyznačujú sa veľkou pestrosťou rastlinných druhov.

Alúviá veľkých vodných tokov i ďalších menších vodných tokov, ako aj pahorkatinný stupeň, boli v minulosti značne pozmenené činnosťou človeka. Vyššie polohy si zachovali nielen svoj lesnatý ráz, ale i prirodzenú druhovú štruktúru.

Mimo už spomínaných spoločenstiev si veľkú pozornosť zaslúžia hlavne nelesné biotopy. Sú to lúky a pasienky, často so zachovalou prirodzenou druhovou skladbou a druhovou pestrosťou a taktiež aj rôzne typy mokradných spoločenstiev (prameniskové, slatinné a rašelinné).

Okrem vzácnych rastlinných druhov sa tu vyskytujú aj druhy, ktoré tu nemajú svoje pôvodné rozšírenie. Dostali sa sem v minulosti najmä z Ázie a Ameriky ako okrasné, prípadne medonosné rastliny.

Tieto druhy majú veľkú rozmnožovaciu schopnosť a svojím šírením ohrozujú a postupne vytláčajú pôvodné rastlinné druhy a menia zloženie celých ekosystémov. Preto je veľmi potrebné trvalé monitorovanie miest výskytu týchto druhov rastlín a ich následné odstraňovanie. Napr. netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*), astra kopijovitolistá (*Aster lanceolatus*) alebo zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*).

Súčasnú druhovú a priestorovú zloženie bioty je výsledkom dlhodobých selektívnych procesov. Jeho terajší stav je priamym odrazom antropogénneho vplyvu na prírodu. Základ biotickej zložky tvoria rastlinné druhy zodpovedajúce prostrediu a vyskytujúcim sa biotopom. Zastúpené sú tu hlavne rastlinné spoločenstvá lesov, mokradí, pasienkov, lúk, poľnohospodársky využívaných pôd a spoločenstvá zastavaného územia obce.

Z lesných spoločenstiev sa v dotknutom území najviac vyskytujú bukové a jedľovo-bukové lesy. Vyskytujú sa hlavne približne od 500 m n. m. V týchto polohách sa pôda využíva na poľnohospodárske účely v menšej miere (lúky, pasienky) a väčšina pôdy je tu v súčasnosti pokrytá lesom.

Jelšové lesy lemujúce stredné a horné časti menších vodných tokov sa dnes v nižších polohách nachádzajú v poľnohospodárskej krajine ako nelesná stromová vegetácia.

Veľká časť lesných porastov má drevinovú skladbu zmenenú v prospech drevín susediacich lesných spoločenstiev - smrek, buk, javor a iné. Zachovalé časti s prirodzeným drevinovým zložením sa nachádzajú aj v dotknutom území. V stromovej vrstve tu nájdeme jelšu lepkavú, jelšu sivú, vrbu bielu, v krovinovej vrstve rôzne vrby, bylinná vrstva je bohatá na hygrofilné a nitrofilné druhy, ku ktorým pristupujú aj druhy susediacich lesných spoločenstiev.

Karpatské dubovo-hrabové lesy pokrývajú hlavne pahorkatinný stupeň. Veľká časť územia bola premenená na poľnohospodársku pôdu, lúky a pasienky, nachádza sa tu časť zastavaného územia obce a infraštruktúra. Lesné porasty na tomto území sú z časti tvorené pôvodnými drevinami, často sú tu primiešané ihličnaté dreviny borovica, smrek, smrekovec, ktoré prípadne tvoria monokultúry.

Lesné porasty dnes z časti tvoria prirodzené porasty buka s prímiesou jedle, javora horského (*Acer pseudoplatanus*), smreka a iných drevín, majú zväčša dobrú štruktúru. Krovinovú vrstvu tvoria prevažne mladé jedince stromov, bylinná vrstva je väčšinou bohatá. Časť porastov je zmenená, pôvodné dreviny sú nahradené ihličnatými zmesami alebo monokultúrami borovice lesnej (*Pinus sylvestris*), smrekovca, smreka, vnesená je aj duglaska tisolistá (*Pseudotsuga menziesii*). Tieto porasty majú zjednodušenú štruktúru, sú veľmi nestabilné, často poškodzované. Boriny majú výrazne vyvinutú krovinovú vrstvu, tvorenú prevažne krami a mladými jedincami stromov, a bohatú bylinnú vrstvu. Naproti tomu smrekové monokultúry majú často, najmä pri väčšom zapojení korunového priestoru, malé pokrytie krovinnej i bylinnej vrstvy.

Plochy patriace do vápnomilných bučín sú na miernejších svahoch s hlbšou pôdou premenené na lúky a pasienky, príp. ornú pôdu. Lesné porasty sú tu zväčša tvorené bukom s prímiesou borovice, nižšie duba, listnáčov, často aj smreka. Na extrémnejších stanovištiach, s plytkou pôdou a vysokým podielom skeletu v pôde i na povrchu, sa nachádzajú porasty s obmedzeným vzrastom, nižším zakmenením, s bohatšou krovinovou vrstvou. Častá je prímies mukyne a iných listnáčov a krov. Nachádzame tu vápnomilné a dealpínske druhy bylín, na južných expozíciach aj teplomilné. Na opätovné zalesňovanie pasienkov sa používali prevažne borovica lesná (*Pinus sylvestris*) a borovica čierna (*Pinus nigra*), príp. ich zmesi s inými drevinami.

Okraje lesných porastov tvoria miestami kultúry *Robinia pseudoacacia* (agát biely). Jedná sa o čisté agátové porasty alebo porasty s prevahou agáta bieleho. Porasty majú výrazne zmenené druhové zloženie oproti pôvodnému prirodzenému.

V dotknutom území sa nachádzajú hlavne nasledujúce lesné biotopy:

Ls 5.1 (9130) - Bukové a jedľové kvetnaté lesy (biotop európskeho významu)

Sú to porasty nezmiešaných bučín a zmiešaných jedľovo-bukových lesov spravidla s bohatým viacvrstvovým bylinným podrastom, ktorý tvoria typické lesné tieňomilné rastliny s vysokými nárokmi na pôdne živiny. Vyskytujú sa na rôznom geologickom podloží na miernejších svahoch, na vlhkých pôdach dobre zásobených živinami. Pokiaľ nedochádza k hromadeniu opadu (lístia), tvorí sa kvalitný humus. Porasty sú charakteristické vysokým zápojom drevín, v podhorských bučinách často chýba krovinové poschodie alebo je iba slabo vyvinuté. Pri hromadení bukového opadu je typická nízka pokrývnosť bylinného poschodia do 15 %. V rámci dotknutého územia je to najrozšírenejší typ biotopu pokrývajúci rozsiahle plochy. Vyskytujú sa na rôznom geologickom podloží, miernejších svahoch s menším sklonom do 20°, na stredne hlbokých až hlbokých, štruktúrnych, trvalo vlhkých pôdach s dobrou humifikáciou (mulový moder), najmä typu kambizemí. Veľkoplošne a hojne sú rozšírené v podhorskom a horskom stupni, v nadmorskej výške 300 – 1 200 m. Ide o biotop európskeho významu (NATURA 2000: 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy). Porasty týchto biotopov sú rozšírené a sú do značnej miery ovplyvňované ľudskou činnosťou (ťažba dreva). Medzi hlavné ohrozenia patria manažment lesa, dopravné siete, poľovníctvo a odchyt divej zveri (suchozemskej), abiotické (pomalé) prírodné procesy a pod. Tieto porasty majú značný regionálny význam, lebo často predstavujú rozšírené biotopy v krajine a tak tvoria refúgia pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, často chránených. Vyznačujú sa niekedy zmenenou štruktúrou stromového poschodia. Stav tohto biotopu bol v Alpínskom bioregiónne hodnotený ako skôr priaznivý (41,7 %) až nevyhovujúci (33,3 %) a taký bol pozorovaný aj na väčšine územia.

Ls 5.2 (9110) Kyslomilné bukové lesy (biotop európskeho významu)

Kyslomilné bukové lesy sa nachádzajú na minerálne chudobných horninách (žuly, ruly, kremence, fylity, kryštalické bridlice, kyslé vulkanity, flyšové pieskovce a iné). V nižších polohách sú v nich stabilne primiešané duby, miestami aj jedle, kým vo vyšších polohách sú to nezmiešané bukové a zmiešané smrekovo-jedľovo- bukové lesy. V týchto polohách sa môžu vyskytovať aj na minerálne bohatších podložiach, avšak na strmších svahoch, kde sa živiny z pôdy vyplavujú. Pôdy sú väčšinou plytké, skeletovité rankre. Krovinové aj bylinné poschodie je chudobné na rastlinstvo, pričom sú to druhy, ktoré znášajú zakyslenie pôdy. Kyslomilné bukové lesy rastú v podhorskom a horskom stupni v nadmorskej výške 350 - 1 200 (1 400) m, niekde ostrovčekovito, inde na veľkých plochách. Ide o vzácny biotop. Zvyšky týchto biotopov sa zachovali v podhorskom a horskom stupni v 350 - 1 200 (1 400) m n. m., niekde len ostrovčekovito, inde na veľkých plochách. Medzi hlavné ohrozenia patria manažment lesa, dopravné siete, poľovníctvo a odchyt divej zveri (suchozemskej) a pod. Staršie porasty s pôvodným drevinovým zložením a zachovanou štruktúrou, ktoré sú prevažne bez hospodárskych zásahov majú regionálny význam. Stav tohto biotopu bol v Alpínskom bioregiónne (Kysuce - správa CHKO) hodnotený ako skôr priaznivý (50 %) či až zlý (33,3 %) a taký bol pozorovaný aj na väčšine územia.

Ls 5.3 (9140) - Javorovo-bukové horské lesy (biotop európskeho významu)

Tieto lesy sa vyskytujú hlavne vo vyšších horských polohách (900 až 1 300 m n. m.), zväčša vo vrcholových častiach a často na sutinách. Optimum majú tam, kde hornú hranicu lesa tvorí buk, kde niekedy tvoria javorovo-bukové porasty s obmedzeným vzrastom. Drevinová skladba je tvorená predovšetkým javorom horským a bukom lesným s prímiesami iných drevín (smrek, jedľa, jarabina vtáčica a iné). Oblubujú podložie bohatšie na živiny, čiže vápence, dolomity, vulkanity (andezity). Krovinové poschodie býva veľmi chudobné, resp. je tvorené zmladzujúcimi jedincami drevín. Bylinná vrstva je naopak veľmi bohatá, prevládajú v nej horské vysokobylinné druhy. Ide o vzácny biotop. Zvyšky týchto biotopov sa zachovali ostrovčekovito rozšírené vo vyššom horskom stupni v (900) 1 100 - 1 300 m n. m. Ide o vysokobylinné, horské až vysokohorské javorovo-bukové lesy s prímiesou sutinových drevín, prípadne jedle a smreka na hrebeňových a svahových podhrebeňových, často sutinových stanovištiach vyšších pohorí. Optimum majú tam, kde hornú hranicu lesa tvorí buk (pre jednotku sú typické javorovo-bukové lesy s obmedzeným vzrastom na hornej hranici lesa), na živných substrátoch, predovšetkým na vápencoch a dolomitoch, prípadne neutrálnych a zásaditých vulkanitoch. Pôdy sú plytké, s vyšším obsahom skeletu a priaznivou humifikáciou, charakteristické zvýšeným obsahom nitrátov. Krovinové poschodie je chudobné, resp. tvoria ho zmladzujúce jedince drevín, naopak bylinná synúzia je druhovo bohatá. Charakteristické sú horské vysokobylinné druhy. Medzi hlavné ohrozenia patria manažment lesa, zmeny abiotických podmienok, abiotické (pomalé) prírodné procesy, búrky, outdoorové, športové a rekreačné aktivity a pod. Tieto porasty majú značný regionálny význam, lebo často predstavujú jediné biotopy lesné biotopy na plytkých pôdach a tak tvoria refúgia pre mnohé druhy rastlín a živočíchov. Stav tohto biotopu bol v Alpínskom bioregiónu (Kysuce - správa CHKO) hodnotený ako vyrovnané priaznivý (50 %) a zlý (50 %) a taký bol pozorovaný aj na väčšine územia.

Ls 5.4 (9150) - Vápnomilné bukové lesy

Ide o bukové alebo zmiešané (dub, jedľa, smrek, borovica, javory) lesy s prevahou buka na strmých skalnatých svahoch s rendzinovými pôdami na podloží karbonátových hornín – vápencov, dolomitov, travertínov a vápnitých flyšov. V nižších polohách na chladných expozíciách, v stredných, kde majú optimum na všetkých a vo vyšších polohách predovšetkým na južnej expozícii. V porastoch prevláda buk, primiešané sú rôzne dreviny v závislosti od polohy, v ktorej sa vyskytujú (dub, jedľa, smrek, borovica, javory, tis). Spravidla je vytvorené druhovo bohaté krovinové poschodie. V bylinnej vrstve prevládajú druhy kvetnatých bučín zmiešané s druhmi viazanými výlučne na karbonátové podložie. Ide o zriedkavý biotop. Ide o biotop európskeho významu (NATURA 2000: 9150 Vápnomilné bukové lesy). Porasty týchto biotopov sú limitované na špecifické podmienky na strmých skalnatých svahoch s rendzinovými pôdami na podloží karbonátových hornín budovaných z vápencov, dolomitov, travertínov a vápnitých flyšov. Medzi hlavné ohrozenia patria manažment lesa, dopravné siete, poľovníctvo a odchyt divej zveri (suchozemskej), iné prírodné katastrofy, búrky a pod. Tieto porasty majú značný regionálny význam, lebo predstavujú špecifické biotopy na strmých skalnatých svahoch s rendzinovými pôdami na podloží karbonátových hornín budovaných z vápencov, dolomitov, travertínov a vápnitých flyšov, kde tvoria refúgia pre mnohé druhy rastlín a živočíchov. Stav tohto biotopu bol v Alpínskom bioregiónu hodnotený ako jednoznačne priaznivý (100 %) a taký bol pozorovaný aj na väčšine územia.

Ls 4 (9180*) - Lipovo-javorové sutinové lesy (biotop európskeho významu)

Ide o zmiešané sutinové javorovo-jaseňovo-lipové lesy, ktoré sa vyskytujú roztrúsene od pahorkatín až po vysokohorské polohy (150 - 1 200 m n. m.) na svahových, úžľabinových a roklinových sutinách so strmším sklonom svahu. Viazu sa na minerálne bohatšie podložia (vápence, dolomity, andezity a pod.). Pôdy sú hlboké, bohaté na obsah dusíka a množstvo skeletu (kameňov). Rastlinné spoločenstvá týchto biotopov sú druhovo bohaté a vzhľadom na ich maloplošný výskyt často obohatené o prímiesi druhov z kontaktných biotopov. Krovinové poschodie je dobre vyvinuté, z bylín prevládajú druhy oblubujúce vyšší obsah dusíka. Ide o zriedkavý biotop. Často maloplošné biotopy sutinových lesov sú rozšírené od kolínneho stupňa po horský stupeň v nadmorských výškach 150 – 1 100 (1 200) m. Porasty týchto biotopov sú azonálne, edaficky podmienené spoločenstvá zmiešaných javorovo-jaseňovo-lipových lesov na svahových, úžľabinových a roklinových sutinách. Vyskytujú sa na vápencovom podloží alebo na

minerálne bohatších silikátových horninách. Veľkú diverzitu drevín zvyšuje prítomnosť druhov z kontaktných zonálnych spoločenstiev. V synúzii bylín sa dominantne uplatňujú nitrofilné a heminitrofilné druhy. Ide o prioritný biotop európskeho významu (NATURA 2000: 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy). Sutinové lesy sa pre sťažujúcu prístupnosť zachovali na veľkej väčšine lokalít v priaznivom stave. Zväčša sa vyskytujú na menších plochách, z čoho vyplýva ich potenciálna zraniteľnosť. V nižších polohách sú ohrozované inváznymi drevinami (agát) a lokálne expanzívnymi domácimi drevinami (hrab). Vo vyšších polohách ich v minulosti ohrozovalo zámerné pestovanie ekonomických drevín (sm, bo, sc). Významným negatívnym faktorom je poškodzovanie biotopov raticovou zverou, ktorá na niektorých miestach ovplyvňuje ako druhové zloženie selekciou prirodzeného zmladenia, tak pri dlhodobom pôsobení aj štruktúru porastov. Medzi hlavné ohrozenia patria poľovníctvo a odchyt divej zveri (suchozemskej), dopravné siete, abiotické (pomalé) prírodné procesy, manažment lesa, iné prírodné katastrofy a pod. Vzhľadom na vzácnosť výskytu a veľkú diverzitu drevín, bohato vyvinuté krovinové poschodie biotopu majú tieto porasty značný regionálny význam. Stav tohto biotopu bol v Alpínskom bioregiónu hodnotený ako jednoznačne priaznivý (100 %) a taký bol pozorovaný aj na väčšine územia.

Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy a Ls1.4 Horské jelšové lužné lesy (biotopy európskeho významu)

Biotop zahŕňa prirodzené lesy vyskytujúce sa bezprostredne pri tokoch od nížin až po horské prameniská. Pre biotop sú charakteristické pravidelné záplavy povrchovou vodou alebo zamokrenie podzemnou vodou. V stredných polohách pri menších tokoch na vrbovo-topoľové lesy nadväzujú jaseňovo-jelšové podhorské lesy (Ls1.3), tvorené jaseňom štíhlým (*Fraxinus excelsior*) a jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*). V horských oblastiach na horných tokoch ubúda zastúpenie jaseňa štíhleho a jelšu lepkavú strieda jelša sivá (*Alnus incana*). V klasifikácii slovenských biotopov túto jednotku nazývame horské jelšové lužné lesy (Ls1.4). V podraze prevládajú druhy znášajúce trvalé alebo prechodné zamokrenie. V podraze prevládajú druhy znášajúce trvalé alebo prechodné zamokrenie. Ide o bežný biotop. Zvyšky týchto biotopov sa zachovali ako plošné enklávy popri vodných tokoch a na ich nivách, väčšinou v najbližšom okolí vodného toku a na prameniskách. Jaseňovo-jelšové lesy sa nachádzajú v užších údolných nivách potokov a menších riek ovplyvňovaných povrchovými záplavami alebo podmäčianými prúdiacou podzemnou vodou. Menej typickým stanovišťom sú svahové prameniská alebo terénne znížieniny. Ide o prioritný biotop európskeho významu (NATURA 2000: 91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy). Porasty týchto biotopov sú často limitované iba na úzke pásy okolo vodných tokov a sú do značnej miery ovplyvňované ľudskou činnosťou. Medzi hlavné ohrozenia patria manažment lesa, dopravné siete, abiotické (pomalé) prírodné procesy, poľovníctvo a odchyt divej zveri (suchozemskej), iné človekom vyvolané zmeny v hydrologických podmienkach, druhové invázie a pod. Tieto porasty majú značný regionálny význam a tvoria refúgia pre mnohé druhy rastlín a živočíchov. Vyznačujú sa často zmenenou štruktúrou najmä stromového poschodia, ale bylinné poschodie je väčšinou dobre zachované. Stav tohto biotopu bol v Alpínskom bioregiónu hodnotený ako prevažne priaznivý (60 %) až nevyhovujúci (40 %) a taký bol pozorovaný aj na väčšine územia.

Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (Quercion pubescenti-petraeae - 91H0*) a trávinné spoločenstvá na skalách

Ide o najxerofilnejšie dubové lesy vyskytujúce sa na výslnných expozíciách v teplých a suchých oblastiach, najčastejšie na karbonátoch a bázických horninách. Zaberajú extrémnejšie reliéfové tvary s plytkými pôdami typu rendzín a rankrov. V typickej podobe sú to rozvolnené porasty duba plstnatého a teplomilných krov dosahujúcich výškou stromovú úroveň. Vo vyšších a chladnejších polohách sa významnejšie uplatňuje dub zimný. Jednotka často tvorí komplex so xerotermofilnými trávinnými spoločenstvami a charakteristická je veľká druhová diverzita v krovinovej a bylinnej vrstve. Druhové zloženie: drieň obyčajný (*Cornus mas*), jaseň mannový (*Fraxinus ornus*), dub zimný (*Quercus petraea*), dub plstnatý (*Quercus pubescens*), jarabina brekyňová (*Sorbus torminalis*), kalina siripútka (*Viburnum lantana*), mrvica peristá (*Brachypodium pinnatum*), ostrica nízka (*Carex humilis*), ostrica Micheliho (*Carex michelii*), plamienok rovný (*Clematis recta*), jasenec biely (*Dictamnus albus*), kostrava tvrdá (*Festuca pallens*), kostrava padalmátska (*Festuca pseudodalmatica*), lipkavec sivý (*Galium glaucum*), pakost krvavý (*Geranium sanguineum*), jazýčkovec jadranský (*Himantoglossum adriaticum*), oman

srstnatý (*Inula hirta*), modruška pošvatá (*Limodorum abortivum*), kamienkovec modropurpurový (*Lithospermum purpurocaeruleum*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), medúnka medovkolistá (*Melittis melissophyllum*), hmyzovník včelovitý (*Ophrys apifera*), vstavač purpurový (*Orchis purpurea*), ostrevka vápnomilná (*Sesleria albicans*), silenka talianska (*Silene nemoralis*), čistec rovný (*Stachys recta*), mliečnik mnohofarebný (*Tithymalus epithymoides*), veronika hrdobárkovitá (*Veronica teucrium*), luskáč lekársky (*Vincetoxicum hirundinaria*) a fialka srstnatá (*Viola hirta*).

Nelesná stromová a krovitá vegetácia je zastúpená rôznymi formáciami v závislosti od abiotických pomerov lokality a spôsobu i intenzity antropogénnych aktivít. Vyskytuje sa v komplexoch extenzívnych trvalých trávnych porastov. Tieto pásové formácie TTP s rozptýlenými krovitými porastmi sú významným krajinným prvkom a vegetačnou štruktúrou nie len z estetického hľadiska. V poľnohospodárskej krajine plnia dôležitú funkciu protieróznej ochrany pôdy, podporujú retenčnú funkciu a predstavujú nenahraditeľný biotop pre malé cicavce, avifaunu a hmyz.

Kr 8 Vrbové kroviny stojatých vôd (biotop národného významu)

Spoločenstvo determinujú porasty krovitých vrúb s dominanciou vrby sivej (*Salix cinerea*) a vrby ušatej (*Salix aurita*) na plochách so stagnujúcou vodou. Sivé bochníkové tvary vrby popolavej (*Salix cinerea*) často lemujú stromovité porasty vrby bielej (*Salix alba*) a vrby krehkej (*Salix fragilis*). Biotop sa vyskytuje ojedinele, nakoľko je charakteristický skôr pre polohy vyššie ako 200 m n. m. (do 900 m n. m.). V území sa porasty vyskytujú najmä v terénnych depresiách s vyššou hladinou podzemnej vody. Z drevín sú často prítomné krušina jelšová (*Frangula alnus*), čremcha (*Padus avium*). Z bylín sú často prítomné túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*), čerkáč obyčajný (*Lysimacha vulgaris*), lipnica močiarna (*Poa palustris*), pŕhlava dvojdomá (*Urtica dioica*) a i. Ide o bežný biotop. Biotop má regionálny význam. Biotop je vo väčšej časti územia priaznivý, biotop je ohrozený biologickými inváziami, nevhodným manažmentom a odstraňovaním porastov.

Nelesná drevinová vegetácia sa pokladá za súčasť tzv. kostry ekologickej stability krajiny. Na jej zloženie má vplyv využívanie územia. Maloplošné porasty drevín mimo súvislého lesa sú refúgiom lesných drevín v nelesnej krajine a tvoria bodové krajinnno-štruktúrne prvky s ekostabilizačnou funkciou.

Svoj ekologický význam majú aj remízky v otvorenej, intenzívne využívannej poľnohospodárskej krajine. V drevinnom zložení prevládajú: dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), borovica čierna (*Pinus nigra*), buk lesný (*Fagus sylvatica*), breza ovisnutá (*Betula pendula*), javor poľný (*Acer campestre*). Lokality sú krajinnno - štruktúrnym prvkom.

Nepravidelné a pozvoľné prechody porastov z lesa do otvorenej krajiny tvoria prirodzené zoskupenia krovín a mladých stromov pozdĺž lesných okrajov. Krovinné formácie sú významné biotopy v otvorenej kultúrnej krajine, na poľných medziach, pozdĺž poľných ciest na opustených neobrábaných miestach, na hraniciach lúk a pasienkov. Vznikli spontánne bez väčších zásahov a tvorené sú hustými porastami trnkových kriačín (*Ligustro-Prunetum*) a trnkových lieštin (*Pruno-Coryletum*), napr. trnkou slivkovou (*Prunus spinosa*), hlohom obyčajným (*Crataegus laevigata*), ružou šípovou (*Rosa canina* agg.) či ostružinou černicovou (*Rubus fruticosus*) a po okrajoch sa pripájajú početné ďalšie teplomilné kriačiny (*Crataego-Prunetum*).

V pasienkových krovinných spoločenstvách s bylinným podrastom hlavne v erózných ryhách sú zastúpené hlavne javor poľný (*Acer campestre*), breza ovisnutá (*Betula pendula*), trnka slivková (*Prunus spinosa*), ruža šípová (*Rosa canina*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*) a i.

Rúbaniskové kriačiny tvoria spontánnu sukcesiu k bývalému lesu, kde po bylinnej vrstve nastupujú kriačiny ako spojovací článok.

Menej rozšírenými spoločenstvami sú kroviny zaradené medzi širokolisté vrbiny a trnkové kroviny. Porasty tvoria prevažne trnité a širokolisté druhy kríkov. Významné sú napr. spoločenstvá s náletovými druhmi krovín ako: ruža (*Rosa* sp.), hloh (*Crataegus* sp.), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), trnka slivková (*Prunus spinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*) a i. Tieto spoločenstvá pokrývajú vegetáciou porastené medze, terasy a terénne stupne.

Na poľnohospodársky málo využívaných plochách sú rozšírené prevažne krovinato trávnaté porasty, v ktorých prevládajú teplomilné druhy.

Celkový ráz určujú aj biotopy lúk a pasienkov. Človek je po stáročia spätý s lúkami, preto sa stali súčasťou tradícií a kultúrneho dedičstva. V podobe kosných lúk a pasienkov predstavovali v minulosti dôležitý zdroj obživy. V súčasnosti sa často prestávajú využívať a zarastajú. Strácame tak množstvo rastlinných a živočíšnych druhov. Základom každej lúky sú trávy, k nim sa pridávajú ďalšie byliny, ktoré nás upútajú najmä v čase kvitnutia.

Ra 6 (7230) - Slatiny s vysokým obsahom báz (biotop európskeho významu) predstavujú biotop svetlomilných spoločenstiev vápnatých slatín a slatinných lúk extrémne bohatých na minerálne živiny. Vyskytujú sa najčastejšie na svahových a podsvahových prameniskách, ale aj na okrajoch zazemňovaných vodných nádrží a na nivách. Sú to druhovo bohaté spoločenstvá s prevahou nízkych ostríc a machorastov a s výskytom mnohých vzácných a ohrozených druhov. Vzhľad porastov určuje trsovitá ostrica Davalova (*Carex davalliana*) a páperníky. Častý je výskyt orchideí rodu vstavačovec. Z machorastov dominujú hnedé machy čeľade *Amblystegiaceae*. Pôdy sú rašelinové i minerálne, oglejené, bohaté na uhličitaný a sírany. Patria sem aj vývojovo pokročilejšie spoločenstvá s rašelinníkmi tolerujúcimi prítomnosť vápnika v pôde. Viazu sa na stanovištia s vysokým obsahom minerálov pri neutrálnej až mierne kyslej reakcii prostredia, ktorá je spôsobená hrubšou vrstvou rašelinovej vrstvy. Biotop sa vyskytuje vo všetkých karpatských kotlinách, vápencových a flyšových pohoriach, zriedkavo v nížinách. Ide o zriedkavý biotop. Zvyšky týchto biotopov sa zachovali vo všetkých karpatských kotlinách, vápencových a flyšových pohoriach, zriedkavo na nížinách. Vyskytujú sa najčastejšie na svahových a podsvahových prameniskách, ale aj na okrajoch zazemňovaných vodných nádrží a na nivách. Porasty týchto biotopov sú často fragmentované a sú do značnej miery ovplyvňované ľudskou činnosťou. Medzi hlavné ohrozenia patria biologické procesy, kosenie, iné človekom vyvolané zmeny v hydrologických podmienkach, abiotické (pomalé) prírodné procesy, medzidruhové vzťahy (flóra), pasenie a pod. Tieto porasty majú značný regionálny význam, lebo sa vyskytujú najčastejšie na svahových a podsvahových prameniskách, čím indikujú zvýšenú hladinu podzemnej vody. Často predstavujú jediné podmäčkané biotopy v poľnohospodársky využívannej krajine a tak tvoria refúgia pre mnohé druhy rastlín a živočíchov. Stav tohto biotopu bol v Alpínskom bioregiónu (Kysuce – Správa CHKO) hodnotený ako nevyhovujúci (61,5 %) až priaznivý (23,1 %) a taký bol pozorovaný aj na väčšine územia.

Pr 2 Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách (biotop národného významu) sa viaže na lesné spoločenstvá v dubovom až bukovom lesnom stupni prakticky v každom pohorí Západných Karpát a priľahlých nížinách a kotlinách.

Nížinné a podhorské kosné lúky: Lúčne porasty (Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (kód NATURA 6510 - biotop európskeho významu)) sa fytoecologicky zaraďujú do zväzu *Arrhenatherion elatioris*. Ide o plošne najrozšírenejší nelesný biotop. Vytvárajú ich vysokosteblové trávne porasty s dominantnými druhmi tráv: ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), reznačka laločnatá (*Dactylis glomerata*), trojštet žltkastý (*Trisetum flavescens*), psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), kostrava lúčna (*Festuca pratensis*), kostrava červená (*Festuca rubra*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), medunok vlnatý (*Holcus lanatus*), ovsica páperistá (*Avenula pubescens*), timotejka lúčna (*Phleum pratense*), traslica prostredná (*Briza media*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*).

Z bylín sú hojne na živiny náročné druhy: rebriček obyčajný (*Achillea millefolium*), zvonček konaristý (*Campanula patula*), rasca lúčna (*Carum carvi*), rožec obyčajný (*Cerastium holosteoides*), škarda dvojročná (*Crepis biennis*), lipkavec mäkký (*Galium mollugo*), pakost lúčny (*Geranium pratense*), boľševník borščový (*Heracleum sphondylium*), nevädzovec lúčny (*Jacea pratensis*), nevädzovec vyvýšený (*Jacea pseudophrygia* agg.), mrkva obyčajná (*Daucus carota*), kozobrada východná (*Tragopogon orientalis*), chrastavec roľný (*Knautia arvensis*), krížavka jarná (*Cruciata glabra*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus*), paštrnák siaty (*Pastinaca sativa*), bedrovník väčší (*Pimpinella major*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), iskerník plazivý (*Ranunculus repens*), štrkáč menší (*Rhinanthus minor*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), ďatelina pochybná (*Trifolium dubium*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*), alchemilka (*Alchemilla* sp.), čerkáč peniažtekový (*Lysimachia numularia*), dúška vajcovitá (*Thymus pulegioides*), horčinka horká (*Polygala amara*), jahoda obyčajná (*Fragaria vesca*), jesienka obyčajná (*Colchicum autumnale*), klinček kartuziánsky (*Dianthus carthusianorum*), prvosenka jarná (*Primula veris*), prvosenka vyššia (*Primula elatior*), púpava lekárska (*Taraxacum* sect. *Ruderalia*),

ranostaj pestrý (*Coronilla varia*), vika plotná (*Viccia cracca*), zvonček kľbkatý (*Campanula glomerata* agg.), zvonček prhlavolistý (*Campanula trachelium*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare* agg.). Pre vlhšie stanovištia je typický výskyt druhu kukučka lúčna (*Lychnis flos cuculi*), pre suchšie šalvia lúčna (*Salvia pratensis*), iskerník hluznatý (*Ranunculus bulbosus*), krvavec menší (*Sanguisorba minor*), chrastavec Kitaibelov (*Knautia kitaibelii*). Mnohokrát sú tu zastúpené viaceré druhy z čeľade vstavačovité: bradáčik vajcovitý (*Listera ovata*), vemenník dvojlistý (*Platanthera bifolia*), vemenníček zelený (*Coeloglossum viride*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), vstavačovec bazový (*Dactylorhiza sambucina*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), vstavač mužský poznačený (*Orchis mascula* subsp. *signifera*), vstavač obyčajný (*Orchis morio*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*). Lúky sú jeden až dvakrát ročne kosené, s prípadným následným krátkodobým dopásaním. Pastva je veľmi extenzívna a na formovaní tohto typu vegetácie sa výraznejšie neprejavuje.

Biotop tvoria hnojené, jedno až dvojkosné lúky s prevahou vysokosteblových, krmovinársky hodnotných tráv, ako ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), psiarka lúčna (*Alopecurus pratensis*), trojštet žltkastý (*Trisetum flavescens*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*) a bylín. Osídľujú rozmanité stanovištia od vlhkých až po suchšie stanovištia v teplejších oblastiach, s čím je úzko spojená ich pomerne veľká variabilita. Sú druhovo bohaté, ich typické druhové zloženie sa však mení podľa typu stanovišťa a spôsobu obhospodarovania. Vrstva machorastov je slabo vyvinutá. Biotop sa vyskytuje v alúviách veľkých riek, na svahoch, násypoch, na miestach bývalých polí, na zatrávených úhoroch a v ovocných sadoch na slabo kyslých až neutrálnych, stredne hlbokých až hlbokých, mierne vlhkých až mierne suchých pôdach s dobrou zásobou živín. Ide o hojný biotop. Biotopy sa vyskytujú v alúviách veľkých riek, na svahoch, násypoch, na miestach bývalých polí, na zatrávených úhoroch a v ovocných sadoch - na slabo kyslých až neutrálnych, stredne hlbokých až hlbokých, mierne vlhkých až mierne suchých pôdach s dobrou zásobou živín. Ekologické spektrum ich výskytu je pomerne široké - vyskytujú sa od vlhkých stanovišť až po suchšie stanovištia v teplejších oblastiach, s čím je úzko prepojená ich pomerne veľká variabilita. Pomerne rozšírené plochy týchto biotopov sú často ovplyvňované ľudskou činnosťou, nakoľko sú zväčša poľnohospodársky využívané. Medzi hlavné ohrozenia patria kosenie, biologické procesy, pasenie, druhové invázie, dopravné siete, zmena v spôsoboch obhospodarovania a pod. Tieto porasty majú značný regionálny význam, lebo predstavujú biotopy v poľnohospodársky využívannej krajine a tak tvoria potravinové i pobytové možnosti pre mnohé druhy rastlín a živočíchov. Stav tohto biotopu bol v Alpínskom bioregiónu (Kysuce - Správa CHKO) hodnotený ako prevažne nevyhovujúci (64,4 %) až priaznivý (31,1 %) a taký bol pozorovaný aj na väčšine územia.

Mezofilné pasienky a spásané lúky sú krátkosteblové zapojené porasty vyskytujúce sa na dlhodobo pasených a zošľapávaných plochách. Fytocenologicky sa dajú zaradiť do zväzu *Cynosurion cristati* (mätonohovo-hrebienkové pasienky). Porasty mätonohovo-hrebienkových pasienkov sú v dôsledku neustáleho narušovania pôdy a vegetácie nízke a nie celkom zapojené. Pasienkový porast sa často len svojou štruktúrou líši od porastu lúčneho, môže obsahovať rovnaké druhy rastlín. Typicky pasienkový porast je odolný proti ohryzávaniu a zošľapu a skladá sa z prepletajúcich sa prízemných častí rastlín tak, že pokrývajú takmer celý povrch pôdy. Naopak u lúk po pokosení zostáva strnisko, ktoré nezakrýva celý povrch. Dominantné pasienkové druhy sú preto tie, ktoré dobre znášajú poškodzovanie nadzemných orgánov a dokážu rýchlo zregenerovať. Väčšinou ide o druhy s dobre vyvinutým vegetatívnym rozmnožovaním alebo s tvorbou veľkého množstva semien, čo im umožňuje rýchlo sa šíriť do narušených častí porastu. Vegetatívne časti rastlín používané na rozmnožovanie majú obyčajne ukryté v pôde alebo tesne nad pôdnym povrchom, čo ich chráni pred mechanickým poškodením, ohryzom zvierat a skosením. K typickým druhom pasienkov patria najmä rôzne druhy výbežkatých tráv: mätonoh trváci (*Lolium perenne*), hrebienka obyčajná (*Cynosurus cristatus*), kostrava lúčna (*Festuca pratensis*), kostrava červená (*Festuca rubra* agg.), psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), lipnica lúčna (*Poa pratensis* agg.), byliny s prízemnými ružicami listov: skorocel väčší (*Plantago major*), sedmokráska obyčajná (*Bellis perennis*), púpavec jesenný (*Leontodon autumnalis*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), púpava lekárska (*Taraxacum* sect. *Ruderalia*) druhy s nadzemnými zakoreňujúcimi poplazmi: ďateľina plazivá (*Trifolium repens*), iskerník plazivý (*Ranunculus repens*), nátržník plazivý (*Potentilla reptans*) a druhy znášajúce zošľap: lipnica ročná (*Poa annua*), stavikrv vtáčí (*Polygonum aviculare*). Medzi charakteristické druhy týchto pasienkov patria aj tzv. pasienkové buriny, medzi ktoré zaraďujeme rôzne pichľavé a

jedovaté druhy: pichliače (*Cirsium spp.*), bodliaky (*Cardus spp.*), mliečniky (*Tithymalus spp.*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), jesienka obyčajná (*Colchicum autumnale*), nechutné a silno aromatické druhy: štiavy (*Rumex spp.*), nevädzovce (*Jacea spp.*), paliny (*Artemisia spp.*), dúšky (*Thymus spp.*) a druhy s tvrdými a drsnými listami: metlica trsnatá (*Deschampsia cespitosa*), psica tuhá (*Nardus stricta*), ktorým sa dobytok pri pasení vyhýba. V dôsledku toho sa tieto druhy na nedostatočne ošetrovaných a nesprávne alebo nadmerne spásaných pasienkoch rýchlo premnožujú, čo môže viesť až k degradácii pasienka a nutnosti jeho obnovy. Medzi charakteristické druhy pasienkov, ktoré môžeme nájsť aj na lúkach, patria: rebríček obyčajný (*Achillea millefolium agg.*), rožec obyčajný (*Cerastium holosteoides*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus agg.*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), skorocel prostredný (*Plantago media*), čiernohlávk obyčajný (*Prunella vulgaris*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*). Pasienky bližšie k obci, resp. k areálu družstva, sú využívané viac intenzívne, dobytok je na ne vyhánaný každý deň. Vzdialenejšie pasienky sú využívané na pastvu len pár mesiacov v roku alebo sú spravidla najskôr pokosené traktorom na seno a až potom dopásané. Uprostred pasienkov, na ktorých sa pasú ovce, býva zhromaždisko, kde sa každé ráno ovce doja. Na týchto miestach a tiež v okolí napájačiek sú porasty na jednej strane intenzívne spásané, na druhej strane ovplyvňované zošľapom a výskytom nadmerného množstva exkrementov. Na týchto miestach je preto veľmi vysoká koncentrácia živín, najmä dusíka a draslíka, a preto zvýšený výskyt tzv. nitrofilných druhov. Súčasné druhové zloženie lúk a pasienkov závisí od ich obhospodarovania a dosievania v minulosti. Na niektorých je viditeľné ich nedávne založenie – nízka zapojenosť porastov, monotónne zloženie vegetácie (s prevahou krmovinársky hodnotných druhov) a prítomnosť poľných burín.

Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnom substráte tvoria širokolisté suché trávniky zväzov *Cirsio-Brachypodium pinnati* a *Mezobromion*. Sú to druhovo veľmi bohaté biotopy, vyskytujú sa na nezalesnených, najčastejšie južne exponovaných svahoch, na plytkej pôde. V minulosti boli obhospodarované ako extenzívne pasienky alebo kosené lúky. Z graminoidov tu dominuje mrvica peristá (*Brachypodium pinnatum*), prímes tvorí stoklas vzpriamený (*Bromus erectus*), stoklas jednosteblový (*Bromus monocladus*), smľ pestrý (*Calamagrostis varia*), traslica prostredná (*Briza media*), plevnatec položený (*Danthonia decumbens*), kostrava žliabkatá (*Festuca rupicola*), kavyle (*Stipa ssp.*), nízke druhy ostríc: ostrica horská (*Carex montana*), ostrica klinčeková (*Carex caryophylla*), ostrica sivá (*Carex flacca*), ostrica bledá (*Carex pallescens*), na strmších svahoch a suchších miestach môže byť prítomná aj ostrevka vápnomilná (*Sesleria albicans*) a ostrica nízka (*Carex humilis*). Z bylín sú význačné: bedrovník lomikameňový (*Pimpinella saxifraga*), krvavec menší (*Sanguisorba minor*), hrdobárka obyčajná (*Teucrium chamaedrys*), mliečnik chvojkový (*Tithymalus cyparissias*), bodliak sivastý (*Carduus glaucinus*), krasovlas bezbyľový (*Carlina acaulis*), deväťorník peniažtekový (*Helianthemum nummularium*), guľôčka bodkovaná (*Globularia punctata*), chlpánik Bauhinov (*Pilosella bauginii*), jagavka vetvistá (*Anthericum ramosum*), klinček kartuziánsky (*Dianthus carthusianorum*), lucerna kosákovitá (*Medicago falcata*), lucerna ďatelinová (*Medicago lupulina*), ľubovník chlpatý (*Hypericum hisutum*), luskáč lekársky (*Vincetoxicum hirundinaria*), marulka psia (*Asperula cynanchica*), nátržník piesočný (*Potentilla arenaria*), pichliač bezbyľový (*Cirsium acaule*), pichliač panónsky (*Cirsium pannonicum*), podkovka chochlatá (*Hippocrepis comosa*), prerastlák kosákovitý (*Bupleurum falcatum*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), repík lekársky (*Agrimonia eupatoria*), skorocel prostredný (*Plantago media*), starček tieňomilný (*Senecio umbrosus*), oman vrboľistý (*Inula salicina*), ľan rakúsky (*Linum austriacum*), ľanolistník prostredný (*Thesium linophyllum*), veronika zubatá (*Veronica austriaca*), veronika rozprestretá (*Veronica prostrata*), fialka srstnatá (*Viola hirta*), margaréta včasná (*Leucanthemum irtutianum*), horec krížatý (*Gentiana cruciata*), pahorec brvitý (*Gentianopsis ciliata*), hrachor širokolistý (*Lathyrus latifolius*). Pri porastoch zväzu *Mezobromion*, ktoré sú vyššieho vzrastu a svojou štruktúrou a zložením bližšie k suchším typom mezofilných lúk, sú často prítomné druhy: ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), ovsica páperistá (*Avenula pubescens*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), zvonček kľbkatý (*Campanula glomerata agg.*), kostrava červená (*Festuca rubra*), kozobrada východná (*Tragopogon orientalis*). V prípade výskytu druhov z čeľade *Orchidaceae* biotop zaraďujeme medzi prioritné biotopy európskeho významu: päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), hmyzovník Holubyho (*Ophrys holubyana*), hmyzovník muchovitý (*Ophrys insectifera*), vstavačovec bazový (*Dactylorhiza sambucina*), vstavač mužský poznačený (*Orchis mascula subsp. signifera*), vstavač vojenský

(*Orchis militaris*), bradáčik vajcovitolistý (*Listera ovata*), vemenník dvojlistý (*Platanthera bifolia*), vemenník zelenkastý (*Platanthera chlorantha*).

Pozostatkom po bývalých pastvinách sú roztrúsene sa vyskytujúce porasty borievky obyčajnej (*Juniperus communis*).

Mezofilné a teplomilné lemy osídľujú druhy ako pakost krvavý (*Geranium sanguineum*), bodliak ovisnutý (*Carduus nutans*), čermeľ hájny (*Melampyrum nemorosum*), hrachor lúčny (*Lathyrus pratensis*), jahoda drúzgavicová (*Fragaria moschata*), jarva obyčajná (*Clinopodium vulgare*), kozinec sladkolistý (*Astragalus glycyphyllos*), ľubovník horský (*Hypericum montanum*), náprstník veľkokvetý (*Digitalis grandiflora*), oman vrbolistý (*Inula salicina*), repík lekársky (*Agrimonia eupatoria*), mrvica lesná (*Brachypodium sylvaticum*), mrvica perovitá (*Brachypodium pinnatum*), vika vtáčia (*Viccia cracca*), vika plotná (*Viccia sepium*) a ďalšie druhy od lesných ako konvalinka voňavá (*Convalaria majalis*) až po rúbaniskové a lúčne druhy.

Osobitnú skupinu tvoria synantropné biotopy. Z pohľadu záujmov ochrany prírody synantropné biotopy nemajú veľký význam.

Na trvale zamokrených plochách sa vyskytujú mokré lúky. Už zďaleka sú nápadné mohutnými trsmi ostrice metlinatej (*Carex paniculata*) a v čase kvitnutia upútajú valerianou lekárskou (*Valeriana officinalis*). Z orchideí sa na nich vyskytujú: kruštík močiarny (*Epipactis palustris*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), vstavačovec strmolistý (*Dactylorhiza incarnata*) a päťprstnica hustokvetá (*Gymnadenia densiflora*).

Svoj domov tu má množstvo machov. V čase kvitnutia upútajú bielymi chumáčmi páperníka širokolistého (*Eriophorum latifolium*) a úzkolistého (*Eriophorum angustifolium*). Z ďalších charakteristických druhov sa tu vyskytujú napríklad ostrica Davallova (*Carex davalliana*), bielokvet močiarny (*Parnassia palustris*), valeriana celistvolistá (*Valeriana simplicifolia*).

Zaujímavé sú aj **Br 6 Brehové porasty deväťsilov (biotop európskeho významu)**, s ktorými sa stretávame tam, kde štrkovo-kamenité brehy bránia uchyteniu drevín. Ide o vysokobylinné spoločenstvá na nivách v horskom až alpínskom stupni na rôznych geologických podložiach, od zásaditých a neutrálnych až po mierne kyslé. Vzhľad porastov výrazne ovplyvňujú viaceré nápadné druhy. Vyskytujú sa na prirodzených, poloprirodzených až zaburinených stanovištiach na brehoch vodných tokov v horských oblastiach, menej na podsvahových prameniskách a v priekopách popri cestách. Ide o hojný biotop. Zvyšky týchto biotopov sa zachovali ako plošné enklávy popri vodných tokoch a na ich nivách, väčšinou v najbližšom okolí vodného toku. Porasty týchto biotopov sú často limitované iba na úzke pásy okolo vodných tokov a sú do značnej miery ovplyvňované ľudskou činnosťou. Medzi hlavné ohrozenia patria biologické procesy, kosenie, pasenie, druhové invázie, iné človekom vyvolané zmeny v hydrologických podmienkach a pod. Tieto porasty majú značný regionálny význam, lebo často predstavujú vhodné biotopy v poľnohospodársky využívannej krajine a tak tvoria refúgia pre mnohé druhy rastlín a živočíchov. Vyznačujú sa nezriedka zmenenou štruktúrou najmä stromového poschodia, ale bylinné poschodie je väčšinou dobre zachované. Stav tohto biotopu bol v Alpínskom bioregiónu (Kysuce - Správa CHKO) hodnotený ako prevažne priaznivý (52,9 %) až nevyhovujúci (47,1 %) a taký bol pozorovaný aj na väčšine územia. Brehové porasty deväťsilov sú husté, zapojené porasty, v ktorých dominuje deväťsil lekársky (*Petasites hybridus*). V zatienených lesných dolinách okolo prameňov potokov sa v území nachádza aj niekoľko prirodzených maloplošne vyvinutých spoločenstiev s prevahou machorastov, ktoré patria k triede *Montio Cardaminetea*.

Na dolných až stredných tokoch riek, hlavne na mladých riečnych naplaveninách, môžeme nájsť formácie iniciálnych pobrežných krovín (zväzy *Salicion triandrae*, *Salicion eleagni*, *Epilobion fleischeri*) s druhmi ako napr. vrba trojtyčinková (*Salix triandra*), vrba purpurová (*Salix purpurea*), vrba krehká (*Salix fragilis*), vrba košíkarska (*Salix viminalis*), vrba biela (*Salix alba*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), baza čierna (*Sambucus nigra*). Na horných tokoch riek a horských potokov, hlavne na mladých štrkových laviciach a pôdach chudobnejších na živiny, môžeme nájsť formácie iniciálnych pobrežných krovín (zväzy *Salicion eleagni*, *Epilobion fleischeri*) s druhmi ako napr. vrba purpurová (*Salix purpurea*), vrba krehká (*Salix fragilis*), vrba ušatá (*Salix aurita*), jelša sivá (*Alnus incana*), smrek obyčajný (*Picea abies*). Medzi hlavné faktory ohrozujúce existenciu týchto spoločenstiev patrí hlavne odvodňovanie, eutrofizácia a sukcesné zmeny. Pri sukcesných zmenách dochádza k zarastaniu týchto lokalít drevinami a vysokými

bylinami, čo je príčinou zániku citlivých a ohrozených druhov rastlín a to najmä druhov z čeľade vstavačovité (*Orchidaceae*). V ekologicky osobitých podmienkach pramenísk nachádzame z bylinnej zložky napr. žerušnicu horkú (*Cardamine amara*), slezinovku striedavolistú (*Chrysosplenium alternifolium*), fialku dvojkvetú (*Viola biflora*), záružlie močiarné horské (*Caltha palustris subsp. laetha*), krkošku chlpatú (*Chaerophyllum hirsutum*) a hviezdicu hájnu (*Stellaria nemorum*).

Lk 3 Mezofilné pasienky a spásané lúky (biotop národného významu) predstavuje biotop živných mätonohovo-hrebienkových pasienkov a pasienky s kostravou paovčou patriace do zväzu *Cynosurion cristati*. Podmienkou ich vzniku je časté narúšanie porastov pasiením a zošľapovaním, vedúca k mechanickému poškodzovaniu rastlín. Nachádzajú sa na vlhkých pôdach, bohatých na živiny, ktoré podporujú rýchlu regeneráciu porastov, v ktorých dominujú nízke, na svetlo náročné druhy. Tvoria hustú mačinu, ktorá dobre pokrýva povrch pôdy aj po spasení alebo skosení porastu. Pre porasty je dôležité prihnojovanie exkrementami zvierat, prípadne minerálnymi hnojivami. V klimaticky suchších oblastiach je biotop viazaný na spásané alúviá potokov a riek. Ide o bežný biotop. Na Slovensku je ťažisko ich rozšírenia v stredných a nižších polohách (do 700 m n. m.). Pomerne málo zachované plochy týchto biotopov sú často ovplyvňované ľudskou činnosťou, nakoľko sú zväčša poľnohospodársky využívané – hlavne pasiením dobytká. Medzi hlavné ohrozenia patria kosenie, biologické procesy, pasenie, outdoorové, športové a rekreačné aktivity a pod. Biotop z regionálneho hľadiska nie je špeciálne významný.

Lk 5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach a Lk 6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí (biotopy európskeho významu) majú často mozaikovitý charakter a ich druhové zloženie je veľmi variabilné. Porasty sú už zďaleka nápadné mohutnými trsmi druhu ostrica metlinatá (*Carex paniculata*). Výrazné aspektotvorné druhy najmä v čase kvitnutia sú: túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*), pakost močiarny (*Geranium palustre*), pichlič sivý (*Cirsium canum*), pichliač potočný (*Cirsium rivulare*), pichliač zelinový (*Cirsium oleraceum*), čerkáč obyčajný (*Lysimachia vulgaris*). Z ďalších charakteristických druhov sa tu vyskytujú: škarda močiarna (*Crepis paludosa*), vrbovka chlpatá (*Epilobium hirsutum*), praslička močiarna (*Equisetum palustre*), kuklík potočný (*Geum rivale*), ľubovník štvorkrídly (*Hypericum tetrapterum*), sitina článkovaná (*Juncus articulatus*), sitina rozložitá (*Juncus effusus*), vrbica vrboľistá (*Lythrum salicaria*), mäta dlholistá (*Mentha longifolia*), nezábudka močiarna (*Myosotis scorpioides* agg.), škripina lesná (*Scirpus sylvaticus*), valeriána lekárska (*Valeriana officinalis*), angelika lesná (*Angelica sylvestris*), záružlie močiarné (*Caltha palustris*), ostrica prosová (*Carex panicea*), ostrica sivá (*Carex flacca*), krkoška chlpatá (*Chaerophyllum hirsutum*). Dobré sa na nich darí chránenému druhu vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*). Porasty sú len občasne alebo nepravidelne kosené, najčastejšie nie sú kosené vôbec, preto sú ohrozené sukcesiou expanzívnych druhov ako bezkolnec belasý (*Molinia caerulea*).

Idie o kvetnaté vysokobylinné lúky s prevahou širokolistých bylín na celoročne vlhkých až mokrých stanovištiach v alúviách vodných tokov, v terénnych depresiách a na svahových prameniskách. Porasty sa len občas alebo nepravidelne kosia.

Idie o hojný biotop. Zvyšky týchto biotopov sa zachovali ako plošné enklávy popri vodných tokoch a na ich nivách, väčšinou v najbližšom okolí vodného toku. Porasty týchto biotopov sú často limitované iba na úzke pásy okolo vodných tokov a sú do značnej miery ovplyvňované ľudskou činnosťou. Medzi hlavné ohrozenia patria biologické procesy, kosenie, pasenie, druhové invázie, iné človekom vyvolané zmeny v hydrologických podmienkach a pod. Tieto porasty majú značný regionálny význam, lebo často predstavujú vhodné biotopy v poľnohospodársky využívannej krajine a tak tvoria refúgia pre mnohé druhy rastlín a živočíchov. Vyznačujú sa nezriedka zmenenou štruktúrou najmä stromového poschodia, ale bylinné poschodie je väčšinou dobre zachované. Stav tohto biotopu bol v Alpínskom bioregiónu (Kysuce - Správa CHKO) hodnotený ako prevažne priaznivý (52,9 %) až nevyhovujúci (47,1 %) a taký bol pozorovaný aj na väčšine územia.

Vegetácia polí a trvalých kultúr predstavuje na území v menšej miere zastúpené aj veľkoblukové orné pôdy so segetálnou vegetáciou. Poľnohospodárske kultúry sprevádzajú segetálne rastliny triedy *Secalinetea* a *Polygono-Chenopodieta*.

Synantropnú vegetáciu na ruderalných stanovištiach reprezentuje napr. prhľava dvojdomá (*Urtica dioica*), lopúch väčší (*Arctium lappa*), smľz kroviskový (*Calamagrostis epigejos*), bodliak obyčajný (*Cardus acanthoides*), pichliač obyčajný (*Cirsium vulgare*), nevädza hlaváčovitá (*Colymbada scabiosa*), palina obyčajná (*Artemisia vulgaris*), žltica maloúborová (*Galinsoga parviflora*), pakost smradľavý (*Geranium robertianum*), zádušník brečtanovitý (*Glechoma hederacea*), slez nebadaný (*Malva neglecta*), ľubovník bodkovaný (*Hypericum perforatum*), mrlík biely (*Chenopodium album*), nevädzovec lúčny (*Jacea pratensis*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), slez nizučký (*Malva pumilla*), vratič obyčajný (*Tanacetum vulgare*), cesnačka lekárska (*Alliaria officinalis*), čakanka obyčajná (*Cichorium intybus*), jahoda trávnicová (*Fragaria viridis*), divozel veľkokvetý (*Verbascum densiflorum*), pupenec roľný (*Convolvulus arvensis*), mlieč zelinný (*Sonchus oleraceus*), turanec kanadský (*Conyza canadensis*), rezačka laločnatá (*Dactylis glomerata*), ježatka kuria (*Echinochloa crus-galli*), rezeda žltá (*Reseda lutea*), kosáček obyčajný (*Falcaria vulgaris*), bedrovník lomikameňový (*Pimpinella saxifraga*), hadinec obyčajný (*Echium vulgare*), štetka lesná (*Dipsacus fullonum*), horčica roľná (*Sinapsis arvensis*), balota čierna (*Ballota nigra*), štiavec kučeravý (*Rumex crispus*) a i. Ruderalna vegetácia je zastúpená aj nitrofilnou a teplomilnou vegetáciou mimo sídiel. Najmä pozdĺž koridorov prírodného a antropogénneho charakteru sa rýchlo šíria nepôvodné druhy rastlín a porasty invázných neofytov ako slnečnica hľuznatá (*Helianthus tuberosus*), netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*), zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*), zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*), hviezdnik ročný (*Stenactis annua*), pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*) sa stavajú dominantné. Práve zlatobyľ vytvára husté monodominantné porasty a silne ovplyvňuje pôvodnú vegetáciu. Pozdĺž tokov sa rozširuje hlavne slnečnica hľuznatá (*Helianthus tuberosus*), astra novobelgická (*Aster novi-belgii*), pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), pohánkovec český (*Fallopia bohemica*), javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*), sporadicky sa vyskytuje netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*). V zastavanom území obce sa objavuje pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), pozdĺž lesných ciest sa vyskytujú miestami súvislé pásy netýkavky malokvetej (*Impatiens parviflora*). Do viacerých typov biotopov preniká i agát biely (*Robinia pseudo-acacia*).

Rastlinná zložka sídla obsahuje pôvodné, prirodzené, synantropné alebo človekom zámerne komponované spoločenstvá drevín, tráv a bylín domácej a introdukovanej flóry na rôznom stupni kultúrneho stvárnenia a s diferencovanou vnútornou štruktúrou. Ich rozmiestnenie, alebo vzájomné prepojenie v sídle a do príľahlej krajiny, tvorí sústavy urbánnej vegetácie. Funkcie urbánnej vegetácie vyjadrujú kvalitatívne hodnoty efektívnosti a utility vo vzťahu k posudzovanému javu, objektu, živému organizmu alebo jeho komunite. Je to predpoklad alebo súhrn predpokladov vegetačného prvku alebo jeho formácie posilňovať, ochraňovať, zlepšovať existujúce znaky a vlastnosti urbánneho prostredia, kompozične ho dotvárať a naplňovať racionálne potreby ľudskej spoločnosti.

Z hľadiska vegetačnej štruktúry ich možno rozdeliť do troch kategórií:

- 1.) Plochy poloprírodnej a synantropnej vegetácie – fragmenty pôvodných alebo synantropne ovplyvnených lesov, terestrických biotopov, plochy strží, výmoľov, neúžitkových plôch, krovinné porasty aluviálnych terás, opustené a zrastajúce polia, ovocné sady a záhrady, plochy pozdĺž dopravných komunikácií, vodných tokov a kanálov s častým výskytom aj invázných a ruderalných rastlín, ochranné pásma a lesy vodných zdrojov.
- 2.) Plochy kultúrnej vegetácie s krajinnno-architektonickou kompozíciou – parkovo upravené plochy, trávniky, vegetácia vyhradených areálov, vegetácia sídlisk, kalvárie, cintoríny a urnové háje a pod.
- 3.) Plochy úžitkových kultúr a produkčných plôch – obhospodarované a úžitkové ovocné sady, záhrady, ale aj zakryté a otvorené plochy záhradkárskej produkcie (skleníky, fóliovníky, záhradnícke centrá). Pri pokračujúcom trende rozširovania sídiel a zahusťovania zástavby nadobúdajú prírodné plochy čoraz väčší význam z hľadiska kvality životného prostredia človeka. Na druhej strane sú plochy drevinovej vegetácie a trávnikov čoraz viac ovplyvnené intenzívnym pohybom obyvateľov, rekreačným využívaním a znečisťovaním ovzdušia. Podľa najnovších výskumov je preukázané, že drevinná vegetácia v sídlach rastie rýchlejšie a umiera v priemere mladšia, ako tá vo vidieckych oblastiach. Trávnikové plochy patria medzi plošne rozsiahlejšie biotopy vo vegetácii ľudských sídiel. Ide o porasty, ktoré boli založené umelo, ale postupom času (rádovo aj desiatky rokov) v nich prebieha prirodzený vývoj a vytvárajú sa spoločenstvá adaptované na dané podmienky. Tie určuje okrem abiotických podmienok aj intenzita a spôsob kosenia, charakter okolitého prostredia,

intenzita zošľapovania a zavlážovanie. Typickými zástupcami druhového zloženia sú: lucerna siata (*Medicago sativa*), psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), púpava lekárska (*Taraxacum officinale*), kapsička pastierska (*Capsella bursa-pastoris*), púpavec jesenný (*Leontodon autumnalis*), pýr plazivý (*Elytrigia repens*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), trebuľka lesná (*Anthriscus sylvestris*), stavikrv vtáčí (*Polygonum aviculare*), brečtan popínavý (*Hedera helix*), veronika brečtanolistá (*Veronica hederifolia*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium*), šalát kompasový (*Lactuca serriola*), kostrava žliabkatá (*Festuca rupicola*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), pšeno obyčajné (*Milium effusum*), láskavec ohnutý (*Amaranthus retroflexus*), paštrnák siaty (*Pastinaca sativa*), trojštet žltkastý (*Trisetum flavescens*), lipnica úzkolistá (*Poa angustifolia*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), sedmokráska obyčajná (*Bellis perennis*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), mätonoh trváci (*Lolium perenne*), podbiel liečivý (*Tusilago farfara*), skorocel väčší (*Plantago major*), fialka voňavá (*Viola odorata*), prhľava dvojdomá (*Urtica dioica*) a i.

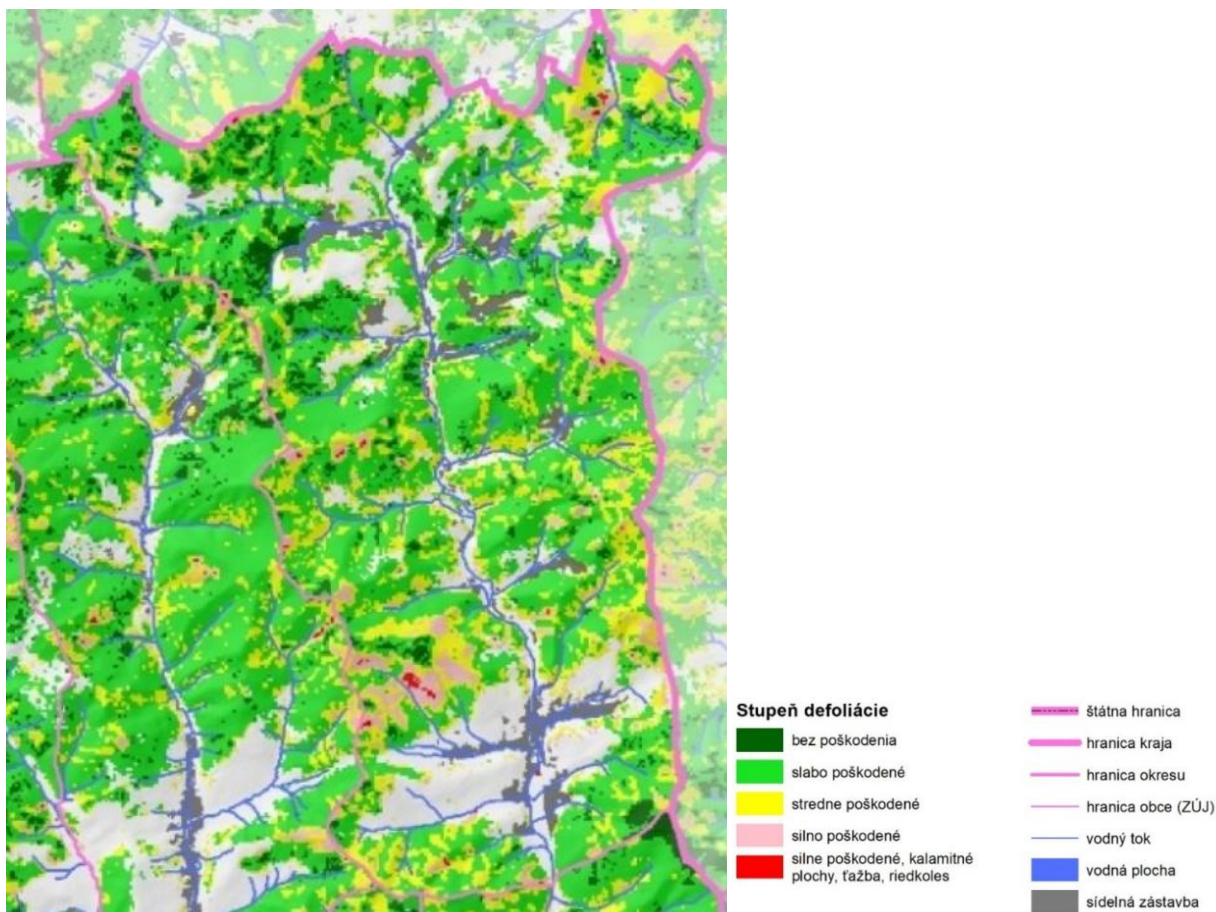
Poškodenie vegetácie odráža negatívne pôsobenie prírodných ako aj antropogénnych faktorov na vegetáciu. K abiotickým faktorom, ktoré spôsobujú poškodenie vegetácie, vo všeobecnosti patria: vietor, sneh, námraza, sucho, požiare a pod. Z biotických faktorov ide predovšetkým o pôsobenie podkôrneho a drevokazného, listožravého a cicavého hmyzu, hnilôb, tracheomykóz a poľovnej zveri. Monitorovanie sa vykonáva obdobne ako pri poľnohospodárskej pôde na trvalých monitorovacích plochách v rámci Čiastkového monitorovacieho systému Lesy - monitoring lesa a environmentálnych interakcií. Monitoring vykonáva podľa stanovenej periodicity Národné lesnícke centrum vo Zvolene. Na základe straty asimilačných orgánov stromov - defoliácie sa poškodenie hodnotí v piatich základných stupňoch:

- bez poškodenia - defoliácia 0 - 10 %,
- slabo poškodené - defoliácia 11 - 30 %,
- stredne poškodené - defoliácia 31 - 60 %,
- silne poškodené - defoliácia 61 - 90 %,
- silne poškodené, kalamitné plochy, ťažba, riedkoles - defoliácia viac ako 90 %.

Rastrové vrstvy defoliácie lesných porastov pripravuje NLC každoročne na podklade satelitných snímok Landsat, Sentinel (z vrcholu vegetačného obdobia) a terestrických hodnotení defoliácie. Vrstva neodráža len zdravotný stav porastov - na satelitných snímkach vykazujú vyššiu defoliáciu aj porasty riedke, nezapojené (napr. na strmých skalnatých svahoch), porasty v obnove (vyťažené plochy, veľmi mladé a ešte nezapojené porasty), okraje porastov a pod., ktoré však v skutočnosti môžu mať nulovú alebo len veľmi slabú defoliáciu. Tieto na satelitných snímkach vzhľadom na ich priestorové rozlíšenie nie je možné odlišiť od porastov so skutočne zhoršeným stavom. Defoliácia je zväčša výsledkom pôsobenia klimatických faktorov.

Lesy na území obce Veľké Rovné patria medzi najviac poškodené lesy na území okresu Bytča. Celkovo možno povedať, že vegetácia a lesy sú vo zvýšenej miere vystavené tlaku komplexu faktorov, spojených so znečisteným ovzduším a pôdou, ktoré sú ďalej zosilnené nepriaznivým vplyvom biotických a abiotických škodlivých činiteľov. Nasledujúca mapa ukazuje stupeň defoliácie lesných porastov (priemer za r. 2015 - 2017) v dotknutom území. Medziročne môže, najmä pri listnatých drevinách, defoliácia značne variovať a preto sa použili priemerné hodnoty z rokov 2015 - 2017 (NLC, 2018).

Z hľadiska zoogeografického členenia terestrického biocyklu patrí územie Slovenska do oblasti palearktiskej, podoblasti Eurosibírskej, provincie stepi, listnatých lesov a stredoeurópskych pohorí. Dotknuté územie radíme k provincií listnatých lesov, podkarpatského úseku (Jedlička, Kalivodová, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky).

Limnický biocyklus Slovenska patrí do euromediteránnej zoogeografickej podoblasti. Prevažná väčšina územia patrí do severopontického úseku pontokaspickej provincie. Jej vody odvádza Dunaj do Čierneho mora. V rámci tohto úseku možno rozlíšiť tri okresy: hornovážsky, podunajský a potiský. Iba malá časť územia Slovenska zasahuje do západného úseku atlantobaltickej provincie a jej vody, odvádzané Popradom a Dunajcom, patria do umoria Baltického mora. Riešené územie spadá do Pontokaspickej provincii podunajského okresu, stredoslovenskej časti. (Hensel, Krno, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky).

Dotknuté územie leží v Západných Karpatoch, čo sa odráža aj na zastúpení živočíšnych druhov a ich spoločenstiev. Zo širšieho hľadiska možno hovoriť o vysokej diverzite druhov a živočíšnych spoločenstiev, ktorá je odrazom pestrej geologickej stavby, značného hypsometrického rozpätia, geomorfológie a rôznorodosti flóry, s ktorou je živočíšstvo späté.

Dotknuté územie sa vyznačuje druhovo pestrými spoločenstvami bezstavovcov a stavovcov. Územie svojim faunistickým charakterom patrí hlavne do listnatých lesov stredných polôh. Na tieto biotopy sú viazané živočíšne druhy takmer všetkých významnejších systematických skupín bezstavovcov, najmä z triedy hmyzu a veľký počet zástupcov stavovcov zo všetkých tried (ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce), ktorých druhové zloženie je závislé hlavne na type biotopu a miery jeho ovplyvnenia človekom.

V teplomilných dubinových spoločenstvách žije zo vzácnejších druhov živočíchov dážďovka (*Dendrobaena platyura*), roháč veľký (*Lucanus cervus*), ap.

V bučinách a dubobučinách patrí k vzácnym a chráneným druhom fuzáč alpský (*Rosalia alpina*), mlok horský (*Triturus alpestris*), mlok bodkovaný (*Triturus vulgaris*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), d'ateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*), holub plúžik (*Columba oenas*), muchárík bielokrký (*Ficedula albicollis*), sova lesná (*Strix aluco*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), kuvičok vrabčí

(*Glaucidium passerinum*), pôtik kapcavý (*Aegolius funereus*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), myšiak lesný (*Buteo buteo*), jastrab veľký (*Acipiter gentilis*), včelár lesný (*Pernis apivorus*) a ďalšie.

Z veľkých šeliem sa dlhodobo a pravidelne v území vyskytuje rys ostrovid (*Lynx lynx*). Posledné roky sa v Javorníkoch ustálilo aj zastúpenie vlka dravého (*Canis lupus*). Medveď hnedý (*Ursus arctos*) sa v území objavuje sporadicky až vzácne. Spomedzi drobných zemných cicavcov treba vyzdvihnúť piskora vrchovského (*Sorex alpinus*).

Z mäkkýšov sa vyskytujú napríklad *Cochlodina orthostoma*, *Trichia unidentata*, *Vertigo pusilla*, *Vitrea crystallina*, *Chondrina clienta*, *Pupilla sterri*, *Pupilla triplicata*, *Pupilla muscorum*, *Clausilia dubia carpatica*, *Cyrychium tridentatum* a ďalšie. Bohatá je aj fauna blanokrídlovcov - zistené tu boli napríklad *Dolichurus corniculus*, *Ammoplanus perrisi*, *Ammoplanus pragensis*, *Priocnemis bellieri*, *Priocnemis fennica*, *Homonotus balcanicus*, *Arachnospilla luctuosa gibbomima* a podobne.

Kvetnaté lúky patria medzi charakteristický, aj keď umelý typ vegetácie v Javorníkoch. Sú jedným z najväčších európskych nálezísk viacerých ohrozených druhov motýľov ako napríklad *Brenthis hecate*, ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), modráčik bahniskový (*Maculinea nausithous*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), vretienka (*Zygaena angelicae*) či *Carterocephalus palaemon*. Vyskytuje sa tu tiež vidlochvost feniklový (*Papilio machaon*) i vidlochvost ovocný (*Papilio podalirius*) a desiatky ďalších druhov motýľov. Bohatá je aj arachnofauna. Bohatá je aj fauna dvojkridlovcov - *Xylophagus ater*, *Oxycera analis*, *Machimus setibarbus*, *Laphria vulpina*, *Arctophila fulva*, *Cheilosia leghoferi*, *Sphaerophoria shirchan*, *Neoasccia aenea*, *Sphegina kimakowiczi* (postglaciálny relikt), *Lucilia bufonivora* a ďalšie stovky druhov. Zo stavovcov sa na lúkach často vyskytujú obojživelníky a plazy - ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*) a slepúch lámavý (*Anguis fragilis*). Vtáky reprezentujú napríklad chrapkač poľný (*Crex crex*), strakoš červenochrbtý (*Lanius colurio*), strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), ľabtuška lesná (*Anthus trivialis*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*). Z drobných zemných cicavcov tu boli zistené napríklad ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*), piskor malý (*Sorex minutus*). Z väčších druhov tu žije napríklad jazvec lesný (*Meles meles*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), kuna lesná (*Martes martes*), kuna skalná (*Martes foina*), lasica myšožravá (*Mustela nivalis*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*), jeleň lesný (*Cervus elaphus*), sviňa divá (*Sus scrofa*) a zajac poľný (*Lepus europaeus*).

Na staré vysokokmenné sady, sú viazané niektoré sovy i d'atle - d'ateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), mnohým druhom bezstavovcov poskytujú potravu: *Crossocerus acanthophorus*, *Crossocerus annulipes*, *Cleptes putoni*, *Agenioideus cinctellus*, *Agenioideus sericeus* a mnohé ďalšie.

K charakteristickým chrobákom bučín patrí fúzač alpský (*Rosalia alpina*). Je to prioritný druh európskeho významu. Medzi faunisticky zaujímavé patria: *Ischnopterapion aeneomicans*, *Trichopterapion holosericeum*, *Brachysomus dispar*, *Brachysomus rokokensis*, *Brachysomus hirtus*, *Sitona languidus*, *Datonychus melanostictus*, *Donus palumbarius*, *Otiorhynchus kelecenyi* a *Tropiphorus cuculatus*. Z ďalších vzácnejších druhov bezstavovcov boli počas výskumov zistené: *Alopecosa sulzeri*, *Arctosa figurata*, *Hahnia helveola*, *Phrurolithus szilyi*, *Haplodrassus kulczynskii*, *Carrhotus xanthogramma* (= *bicolor*), *Marpissa nivoyi*, *Liocranum rutilans*, *Callilepis schuszteri*, *Liocola lugubris*, *Dicerca berlinensis*, *Tillus elongatus*, *Thymalus limbatus*, *Triplax rufipes*, *Synchita humeralis*, *Coxelus pictus*, *Orchesia undulata*, *Leptura scutellata*, *Acalles hypocrita*, *Hypoganus inunctus*, *Dromaeolus barnabita*, *Isorhipis melasoides*, *Microrhagus* (= *Dirhagus*) *pygmaeus*, *Xylophilus* (= *Xylobius*) *corticalis*, *Platycis cosnardi*, *Laemophloeus monilis*, *Cicones variegatus*, *Coxelus pictus*, *Oodescelis polita* a ine. Na xeroterminných biotopoch môžeme pozorovať modlivku zelenú (*Mantis religiosa*). Z obojživelníkov boli zaznamenané: salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), mlok bodkovaný (*Triturus vulgaris*), mlok horský (*Triturus alpestris*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Bufo viridis*) a rosnička zelená (*Hyla arborea*). Z plazov boli zistené: jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), jašterica múrová (*Podarcis* (= *Lacerta*) *muralis*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), užovka obojková (*Natrix natrix*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), užovka stromová (*Elaphe longissima*).

Zoocenózy listnatých a zmiešaných lesov (zoocenózy dubových lesov, zoocenózy bukovo-dubových lesov, zoocenózy bukových lesov, zoocenózy jedľovo-bukových lesov)

Lesné prostredie, do ktorého z praktických dôvodov rátame aj ekotónové pásma, je najbohatšie na druhy. V lesnej pôde žije viacero druhov dáždovčiek, mnohonôžok, stonôžok a rovnakonôžok. V jej horných vrstvách vrátane hrabanky žije množstvo druhov mäkkýšov, pričom prevládajú mäkkýše lesov. Biotopy listnatého lesa obýva početná skupina chrobákov, predovšetkým z čeľade bystruškovitých (*Carabidae*), napríklad viacero druhov utekáčikov, bystruška medená (*Carabus cancellatus*), bystruška zlatá (*Carabus auronitens*), tiež drobčiky (*Staphylinidae*), krasone (*Buprestidae*) a i. Fúzačovité (*Cerambycidae*) reprezentujú napríklad fúzač hrubý (*Prionus coriarius*) a fúzač bukový (*Cerambyx scopolii*). Hojná, čo do druhovej diverzity, je fauna motýľov. Typické pre bukové a iné listnaté lesy sú napríklad okáň bukový (*Agria tau*), dúhovec väčší (*Apatura iris*), perlovec striebrostopásavý (*Argyronome paphia*). Listnaté lesy obývajú aj početné druhy dvojkrídlovcov (*Diptera*), peštríc (*Syrphidae*) a mušicovitých (*Bibionidae*). Z obojživelníkov listnaté lesy obývajú vo vhodných podmienkach mlok obyčajný (*Triturus vulgaris*), mlok vrchovský (*Triturus alpestris*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), skokan štíhly (*Rana dalmatina*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*). Z hlodavcov v lesných spoločenstvách žijú veverka stromová (*Sciurus vulgaris*), plch sivý (*Glis glis*), predovšetkým na rúbaniskách píšik lieskový (*Muscardinus avellanarius*), v lesoch s dostatkom podrastu plch lesný (*Dryomys nitedula*). Z mäsožravcov v lesoch okresu žijú vlk dravý (*Canis lupus*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), na okrajoch lesa a v ekotónovej zóne hranostaj čiernochvostý (*Mustela erminea*), všeobecne v lesoch kuna lesná (*Martes martes*) a jazvec lesný (*Meles meles*). Z mačkovitých šeliem sa tu vyskytuje napr. mačka divá (*Felis silvestris*). Zoocenóze sa vyskytujú aj viaceré vzácne druhy vtákov: sovy, dravce a bocian čierny (*Ciconia nigra*).

Zoocenózy trávnatých spoločenstiev (lúk, pasienkov, kosienkov, lesných lúk, lúk a pasienkov so sukcesiou drevín, pramenísk a vlhkých stanovišť, vrátane vlhkých lúk a pod.)

Zoocenózy lúk a pasienkov

V prostredí horských lúk žije viacero druhov bystruškovitých (*Carabidae*) - bystruška medená (*Carabus cancellatus*), bystruška lesklá (*Carabus absoletus*), bystruška zlatá (*Carabus auronitens*), bystruška kožovitá (*Carabus coriaceus*) a fúzačovitých (*Cerambycidae*) i zdochlinárovitých (*Silphidae*). Diapazón chrobákov dopĺňajú viaceré druhy svietiviek (*Lampyridae*), krasoňov (*Buprestidae*), lienok (*Coccinellidae*), liskaviek (*Chrysomelidae*), nosáčikov (*Curculionidae*) a i. Žije tu aj viacero druhov včelovitých (*Apidae*) - napr. čmele (*Bombus sp.*). Výraznú skupinu predovšetkým v prostredí kvetnatých lúk a pasienkov tvoria motýle, z mnohých druhov a čeľadí uvádzame výraznejšie, napr. z vretienkovitých (*Zigaenidae*), zelenáčika štiavového (*Procris stances*), vretienku materinodúškovú (*Zygaena purpuralis*), vretienku obyčajnú (*Zygaena filipendulae*), očkane (*Satyridae*), babôčky (*Nymphalidae*), hnedáčiky (*Melitaea*), ohniváčiky - napr. ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*) a ohniváčik modrolesklý (*Lycaena alciphron*), súmračníky (*Hesperiidae*) a mlynáriky (*Pieridae*). Žijú tu aj početné druhy dvojkrídlovcov (*Diptera*), ovadov (*Tabanidae*), peštríc (*Syrphidae*), múch (*Muscidae*) a bzučiviek (*Calliphoridae*). Z obojživelníkov sa v zoocenózach lúk a pasienkov vyskytujú ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) - na dlhšie zamokrených poľných cestách a v zamokrených plytkých depresiách. Plazy v prostredí lúk a pasienkov reprezentujú užovka hladká (*Coronella austriaca*), vretenica severná (*Vipera berus*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*) a slepúch lámavý (*Anguis fragilis*). V prostredí horských lúk sa vzácnejšie vyskytuje jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*). Oproti lesnému prostrediu, je čo do diverzity druhov, avifauna početne menej zastúpená. Podstatná je, že viaceré druhy hniezdiace a žijúce v lesných komplexoch disponujú trofickou základňou situovanou v trvalých trávnych porastoch. Týka sa to predovšetkým väčšiny druhov dravcov, krkavca čierneho (*Corvus corax*) a druhov, komunikujúcich medzi lesom, ostrovčekmi remízok a lesíkov a sukcesne porastenými lúkami. Z cicavcov viac menej „holé“ biotopy lúk a pasienkov využívajú krt obyčajný (*Talpa europaea*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*) - vyhrabáva si tu aj nory. Horskými a podhorskými lúkami sa pohybuje vlk dravý (*Canis lupus*) v rámci kontroly svojho teritória (predovšetkým v zime vo svorkách). Loví tu viacero druhov netopierov prilietajúcich z lesa alebo zo stavaného územia. Z myšovitých sa v tomto biotope na vlhkých lúkach

vyskytuje ryšavka tmavopása (*Apodemus agrarius*), z hrabošovitých hraboš poľný (*Microtus arvalis*). Lúky všeobecne, teda aj sukcesne porastené, sú domovom zajaca poľného (*Lepus europaeus*), aj keď v podmienkach severného Slovenska klesá jeho hustota so stúpajúcou nadmorskou výškou. Z párnokopytníkov zoocenózu využíva predovšetkým srnčia zver - srnec lesný (*Capreolus capreolus*), z trofických príčin aj jelenia zver - jeleň lesný karpatský (*Cervus elaphus montanus*) a diviak lesný (*Sus scropha*).

Zoocenózy lúk a pasienkov so sukcesiou drevín

Diverzita evertibrat - hmyzu, je viac menej totožná so zoocenózou lúk a pasienkov, jej kvalitatívne, prípadne kvantitatívne zmeny závisia od intenzity sukcesného procesu. Podobne to platí aj pre diverzitu druhov a početnosť v rámci druhu u obojživelníkov a predovšetkým plazov a drobných zemných cicavcov. V súvislosti s postupujúcou sukcesiou sa oba ukazovatele zvyšujú, limitujúcim faktorom je prechod sukcesie do iniciačného štádia lesa. V zoocenóze lúk a pasienkov so sukcesiou drevín (najmä krovin) okrem druhov vtákov uvedených v predchádzajúcej zoocenóze - myšiak severský (*Buteo lagopus* - v zime), jarabica poľná (*Perdix perdix*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), chriaštel poľný (*Crex crex*), strnádka lúčna (*Miliaria calandra*) pristupujú ďalšie druhy, využívajúce nielen prostredie trvalých trávnych porastov, ale aj sukcesiu krovin a stromov na neudržiavaných trávnych porastoch: napr. bažant poľovný (*Phasianus colchicus*), straka čiernozobá (*Pica pica*), častejší vrabec domový (*Passer domesticus*) a menej častý vrabec poľný (*Passer montanus*), stehlík zelený (*Carduelis chloris*), stehlík konopiar (*Carduelis cannabina*), strnádka žltá (*Emberiza citrinella*). Z cicavcov sukcesiou porastené biotopy využívajú jež bledý (*Erinaceus roumanicus*), krt obyčajný (*Talpa europaea*), líška hrdzavá - vyhrabáva si tu aj nory, lasica obyčajná (*Mustela nivalis*). Rozsiahlejšie krovinaté porasty ako náhradu za les využíva na pobyt v norách jazvec obyčajný (*Meles meles*). Z hrabošovitých sa v tomto biotope vyskytuje hraboš poľný (*Microtus arvalis*). Na lúkach nájdeme aj zajaca poľného (*Lepus europaeus*). Z párnokopytníkov nesúvislú zoocenózu využíva predovšetkým srnčia zver - srnec lesný (*Capreolus capreolus*), z lesov sem z trofických príčin preniká diviak lesný (*Sus scropha*).

Zoocenózy pramenísk a vlhkých stanovišť, vrátane vlhkých lúk

Sú špecifickým stanovišťom, ktorý obohacuje krajinu a jej diverzitu o ďalšie živočíšne druhy. Žijú tu špecifické druhy mäkkýšov, pavúkov (*Araneae*) - napr. križiak pestrý (*Argiope bruennichi*), mnohonôžok, motýľov a dvojkridlovcov. Tieto biotopy obsahujú bohatú faunu chrobákov, žije tu, v závislosti od lokalít a stanovišť, bystruška zrnitá (*Carabus granulatus*), vodomilovité (*Hydrophilidae*), zdochlinárovité (*Silphidae*), drobníčky, liskavky, nosáčky. Významný je na týchto stanovištiach prínos fauny motýľov. Žijú tu napríklad trávovec (*Crambus perlellus*), vretienka materinodúšková (*Zygaena purpuralis*), spriadač hluchavkový (*Arctia dominula*), spriadač chrastavcový (*Diacrisia vulpinaria*), perlovce, hnedáčky. V terénnych zníženinách relatívne plytko naplnených vodou žijú a rozmnožujú sa kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), menej ropucha zelená (*Bufo viridis*) a rosnička zelená (*Hyla arborea*). Menej často sa v takýchto malých depresiách objavujú mloky, napr. mlok hrebanatý (*Triturus cristatus*). Na vlhkých lúkach i mokrých zníženinách bežne žije užovka obojková (*Natrix natrix*). Na zoocenózy pramenísk, vlhkých stanovišť a vlhkých lúk sa viažu spôsobom života špecifické druhy vtákov: zvýšený výskyt obojživelníkov i plazov priťahuje bociana bieleho (*Ciconia ciconia*), zriedkavejšie i bociana čierneho (*Ciconia nigra*). Svieže a vlhké lúky, mozaikovito zamokrené sú prirodzeným biotopom chriašteľa poľného (*Crex crex*), cíbika chochlatého (*Vanellus vanellus*) a prhlaviara červenkastého (*Saxicola rubetra*). V takýchto zoocenózach žijú niektoré, predovšetkým drobné zemné cicavce, napr. piskor malý (*Sorex minutus*).

Zoocenózy spoločnostiev tečúcich a stojatých vôd a zoocenózy nížinných a podhorských lužných lesov

Tieto zoocenózy zahŕňajú vodné toky, na ne naviazanú sprievodnú vegetáciu bylennú i drevinnú, tiež vodné nádrže prirodzeného charakteru, ale i technické diela s určitým stupňom okupovania flórou a faunou. Pre vodnú a pri vode žijúcu faunu sú v okrese rozhodujúce predovšetkým hlavné toky s väčšími, rozhodujúcimi prítokmi. Výskyt charakteristických živočíšnych druhov, ale i vzácnych a chránených je viazaný aj na množstvo ďalších malých vodných tokov, ak disponujú nenarušenými korytami a kvalitnou sprievodnou vegetáciou. Z mäkkýšov sa na takéto biotopy viažu napr. vretienka, ale aj niektoré druhy

mnohonôžok, stonožiek a pavúkov. Na riešenom území sú vodné typy biotopov reprezentované predovšetkým tečúcimi vodami. Väčšina vodných tokov je zastúpená početnými pramennými vlásočnicami, bystrinami a horskými potokmi, ktoré pretekajú lesom alebo otvorenou krajinou. Dôležitým faktorom pre faunu je dostatočná brehová vegetácia. V jarnom období v čase privalových vôd, sa v blízkosti tokov vytvárajú rôzne veľké biotopy mŕtvych ramien, ktoré pri priaznivých klimatických podmienkach umožnia v plnej miere rozmnožovací cyklus niektorým živočíšnym druhom. Tieto biotopy obsadzujú viaceré druhy motýľov, napr. mniška vrbová (*Leucoma salicis*), spriadač hluchavkový (*Arctia dominula*), piadivkovité a morovité motýle, vedľa nich žijú niektoré druhy muškovitých (*Simuliidae*), ovadovitých (*Tabanidae*) a pešticovitých (*Syrphidae*). Toky v území sú prirodzenými migračnými cestami a biokoridormi vodných, ale aj iných druhov živočíchov. Sprievodným znakom tokov je pobrežná vegetácia, v ktorej nachádzajú tieto druhy skrýše i obydlie. Typickými vodnými druhmi sú vážky (*Odonata*), druhy zoobentosu, kačica divá (*Anas platyrhynchos*), labuť hrubozobá (*Cygnus olor*), ryby (*Osteichthyes*) - sumec západný (*Silurus glanis*), kapor obyčajný (*Cyprinus carpio*), jalec tmavý (*Leuciscus idus*), obojživelníky (*Amphibia*), atď.

Zoocenózy poľí

Sú to otvorené priestory, často aj s rozptýlenou drevinovou vegetáciou, situované obyčajne najbližšie k zastavaným územiám obcí (s ekonomicky podloženou dostupnosťou), v ktorých prevláda orná pôda. Keďže priestory patria medzi najviac atakované ľudskou činnosťou, predstavujú tieto zoocenózy pobytové, potravné a niekedy i reprodukčné možnosti pre úzky diapazón druhov, tolerujúcich takéto podmienky. Z významných druhov živočíchov, sa v takejto zoocenóze viac menej stabilne, vyskytujú obojživelníky, plazy, vtáky a cicavce: z obojživelníkov sú to predovšetkým ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) - v sezónnych mlákach poľných ciest a terénnych depresií, z plazov užovka obojková (*Natrix natrix*). Vtáctvo je paradoxne, napriek častému vyrušovaniu ľudskou činnosťou, reprezentované prítomnosťou viacerých druhov európskeho alebo národného významu - prepelnicou poľnou (*Coturnix coturnix*), viacej jarabicou poľnou (*Perdix perdix*), bažantom poľným (*Phasianus colchicus*), prhľaviarom čiernohlavým (*Saxicola torquata*), strnádkou lúčnou (*Miliaria calandra*), strnádkou žltou (*Emberiza citrinella*), pipiškou chochlatou (*Galerida cristata*), ale i cíbikom chochlatým (*Vanellus vanellus*), ktorý zahniezdi aj v poľných kultúrach. Cicavce reprezentuje napríklad zajac poľný (*Lepus europaeus*), hranostaj čiernochvostý (*Mustela erminea*), piskor malý (*Sorex minutus*) a bežné druhy hlodavcov - škodcov poľnohospodárskych kultúr. Sú výrazne ovplyvnené činnosťou človeka, majú menšiu diverzitu, ale niektoré druhy sa dokázali zmeneným podmienkam prispôbiť tak, že spôsobujú škody na poľnohospodárskych plodinách. Typickými druhmi poľí sú blanokrídlovce (*Hymenoptera*), dvojkridlovce (*Diptera*), chrobáky (*Coleoptera*), vošky (*Aphinidea*), lasica myšozravá (*Mustela nivalis*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), zajac poľný (*Lepus europeus*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), stehlík pestrý (*Carduelis carduelis*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*) a mnoho ďalších.

Zoocenózy ľudských sídel

Povahu stavieb využíva na pobyt a reprodukciu viacero druhov vtákov. Bežnými obyvateľmi sídiel na vidieku sú belorítka domová (*Delichon urbica*), lastovička domová (*Hirundo rustica*), vrabec domový (*Passer domesticus*), žltochvost domový (*Phoenicurus ochruros*), je zriedkavý výskyt pipišky chochlatej (*Galerida cristata*). Špecificky povaly niektorých klasických stavieb - kostolov, hospodárskych budov i niektorých domov, obývajú netopiere, často v kolóniách, napr. podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), večernica malá (*Pipistrellus pipistrellus*). Výrazným prostredím pre niektoré druhy avifauny a chiropterofauny sú sídliská s bytovými domami (čínžiakmi) a solitéry bytových domov a administratívnych budov niektorých firiem aj v niektorých ďalších sídlach. Tie poskytujú, vďaka svojej morfológii, vynikajúce úkrytové a reprodukčné možnosti pre dáždovníka tmavého (*Apus apus*), belorítku domovú (*Delichon urbica*) a sokola myšiara (*Falco tinnunculus*), tiež pre večernicu malú (*Pipistrellus pipistrellus*) a raniaka hrdzavého (*Nyctalus noctula*). V poslednom období však ich počty na sídliskách povážlivo klesajú v súvislosti so zatepľovaním budov (daždovníky, netopiere) a výmenou drevených rámov okien za plastové (belorítky). K zachovaniu istej druhovej pestrosti územia významnou mierou prispieva členitosť a neupravenosť priestoru v bezprostrednom okolí ľudských sídiel

a stavieb, predovšetkým na vidieku. Rôznorodý materiál uložený na dvoroch domov a dožívajúce hospodárske stavby vytvárajú podmienky pre existenciu a reprodukciu niektorých druhov ešte existujúcich populácií živočíchov zastavaného územia napr. tchora obyčajného (*Putorius putorius*), potkana hnedého (*Rattus norvegicus*), myši domovej (*Mus musculus*), ale i kuny skalnej (*Martes foina*). Okolo toku je na značnej časti sídelná zástavba a komunikačné bariéry. Zo známejších druhov stavovcov bol zistený napr. vrabec domový (*Paser domesticus*), drozd čierny (*Turdus merula*), žltouchvost domový (*Phoenicurus ochruros*), sýkorka veľká (*Parus major*), straka čiernozobá (*Pica pica*), belorítka domová (*Delichon urbica*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), tchor obyčajný (*Putorius putorius*), jež východoeurópsky (*Erinaceus europeus*), dáždovník tmavý (*Apus apus*), štrbinové druhy netopierov: raniak hrdzavý (*Nyctalus noctulata*).

Zoocenózy záhrad a inej sídelnej zelene

Tradičné záhrady v pôvodnom zmysle slova, vyskytujúce sa takmer výlučne v zastavanom území obce, najmä vidieka výraznou mierou ubudli z krajinného prostredia dožitím drevín, chorobami, resp. pod tlakom urbanistickej prestavby ľudských sídiel. V minulosti v záhradách, situovaných za stodolami, prevládali vekovo staré jablone, slivky, hrušky a orechy miestnych odrôd, ktoré osídľovali aj dutinové hniezdiče. Tie sa v záhradách ponechávali na dožitie aj v súvislosti s rôznymi poverovými predstavami. Ich súčasná náhrada predstavujúca modernejšie formy ovocinárstva, nie je primeraná úbytku a tradičnej vekovej štruktúre. V súčasnosti sú preferované aj okrasné nepôvodné dreviny. Záhrady osídľujú také druhy, ako napríklad ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*) - suchšie časti záhrad, myšiarka ušatá (*Asio otus*) - s obľubou využíva konifery, predovšetkým tuje, ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), ďateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), sýkorka bielolícá (*Parus major*), škorec lesklý (*Sturnus vulgaris*). Zeleň cintorínov má svoje osobitné postavenie, vo vzťahu predovšetkým k avifaune je tu určujúcim faktorom skladba a hustota drevín, prípadne jej veková štruktúra. Toto prostredie môže byť významné z hľadiska početného výskytu živočíšnych druhov. Okrem druhov uvedených vyššie, môže cintoríny obývať ešte aj hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), slávik krovinový (*Luscinia megarhynchos*), kanárik záhradný (*Serinus serinus*), stehlík zelený (*Carduelis chloris*), stehlík konopiar (*Carduelis cannabina*) a i. Toto špecifikum vyplýva aj zo sezónnosti využitia tohto prostredia a zo zachovania nerušenosti v čase reprodukcie.

V obci Veľké Rovné sa nachádzajú aj farmové chovy voľne žijúcej zveri (viď. nasledujúca tabuľka).

Pridelené číslo	Názov prevádzkarne	Miesto chovu	Chované druhy
SK-FCH-BY-184	Dominika Ovseníková	Ráztoky	Daniel, ZFCH, Zispr
SK-FCH-BY-182	Ing. Tibor Kysucký	Madzin	Daniel, ZFCH, Zispr

Vysvetlivky: Zispr - získavanie produktov vrátane výroby jatočných tiel, ZFCH - Zver z farmových chovov

Migračné trasy živočíchov

Súčasťou vplyvu na kvalitu biodiverzity aj vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre je narušovanie migračných trás živočíchov fragmentáciou krajiny, presekávaním migračných trás dopravnými komunikáciami, z ktorých mnohé sa stávajú bariérami s obťažnou prekonateľnosťou alebo bariérami neprekonateľnými (v závislosti od schopnosti živočíšnej skupiny a druhu). Migračné trasy živočíchov sú poväčšine v krajine identifikované v územnom systéme ekologickej stability ako biokoridory nadregionálnej, regionálnej a miestnej úrovne. Táto skutočnosť však nie je určujúca, pretože migračné cesty vznikajú alebo sú evidované aj v priestoroch alebo v líniiach mimo koridorov, identifikovaných v ÚSES; týka sa to cicavcov a vtákov, ale aj plazov, obojživelníkov a bezstavovcov. Poznáme rôzne formy migrácie: potravnú, reprodukčnú, sezónnu a pod. Rôzne druhy živočíchov, ktoré migrujú na krátke alebo až mimoriadne veľké vzdialenosti sa často neprispôbujú prvkom územného systému ekologickej stability a pri migrácii využívajú línie a priestory, vyhovujúce ich biologickej povahe, potravnjej ponuke a ponuke reprodukčných stanovišť.

Pre mnohé druhy sú migračnými trasami, resp. biokoridormi napr. systémy viac alebo menej poprepájanými ekohabitátmi (lúky, pasienky, mozaiky poľnohospodárskych kultúr s rozvoľnenou drevinovou vegetáciou a pod., teda viac-menej relatívne voľné priestory, bez navonok viditeľných a výrazných krajinných prvkov). Z tohto hľadiska biokoridory sú teda len jednou z viacerých možností

vytvárania migračných trás živočíchmi v krajine. Je ešte potrebné podotknúť, že migračné trasy - z rôznych príčin antropogénnych i prirodzených - sa menia, niektoré zanikajú a niektoré nové naopak vznikajú. Biokoridory, resp. migračné trasy môžu byť terestrické alebo vodné, resp. kombinované, a tiež vzdušné. Vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre nie sú problematické vzdušné koridory (migračné trasy) transmigrantov, migrujúcich vo vysokých letových hladinách - žeriavy, divé husi, labute, bociany, migrujúce dravce a i. (výnimku tvorí letecká doprava). Najmä vo vzťahu k cestnej doprave je problematická skupinová migrácia (v krdľoch) menších a nízko letiacich druhov vtákov - často dochádza ku kolíziám

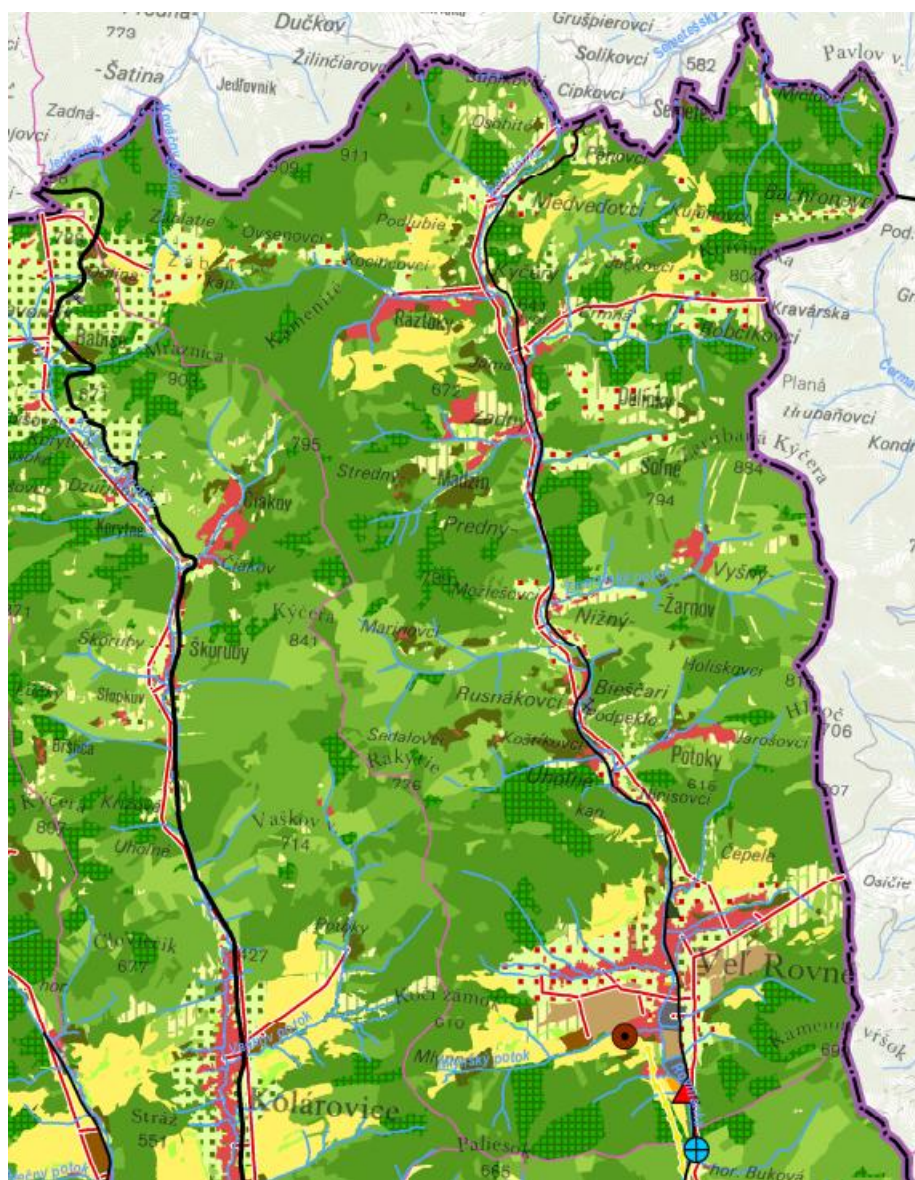
Z hľadiska výstavby dopravnej infraštruktúry sú najviac ohrozované mokradové biotopy, ktoré sú citlivé na zmenu vodného režimu. Degradácia a strata biodiverzity sa prejavuje závažnými environmentálnymi, ekonomickými a sociálnymi dopadmi. Súčasné poškodenie a ohrozenie bioty a biodiverzity je sprievodným javom činnosti človeka v krajine, vrátane dopravy. V dôsledku budovania nových dopravných koridorov sa fragmentuje krajina, zanikajú pôvodné biotopy, v krajinných segmentoch sa znižujú stupne ekologickej stability, šíria sa nepôvodné invázne druhy (často nekontrolovane konkurujúce). Fragmentáciu krajiny spôsobujú najmä líniové stavby, ktoré vytvárajú bariéry migrácii predovšetkým živočíchov. Svojou konštrukciou sú často príčinou ich usmrtenia (cestná a železničná doprava, elektrické nadzemné vedenie). S fragmentáciou krajiny je spojená aj degradácia genofondu izolovaných populácií a zvyšovanie zraniteľnosti ekosystémov, čo veľmi negatívne pôsobí na celkovú biodiverzitu.

Živočíchmi migrujú z rôznych dôvodov. Periodicky migrujú zo severu na juh a opačne na dlhé vzdialenosti, vtáky na zimoviská, resp. na miesta rozmnožovania (transmigranty), na kratšie vzdialenosti za potravou (napr. kormorán veľký (*Phalacrocorax carbo*), volavka popolavá (*Ardea cinerea*) a i.) alebo na miesta rozmnožovania (napr. obojživelníky, motýle), pri hľadaní vhodných podmienok na pobyt (živočíchmi so špecifickými nárokmi na prostredie) alebo zazimovanie (niektoré druhy rýb), v dôsledku populačného tlaku a obsadzovania ník (napr. medveď hnedý (*Ursus arctos*), bobor vodný (*Castor fiber*), vydra riečna (*Lutra lutra*)), v dôsledku antropického tlaku a pod.

Migračné koridory sú dôležité predovšetkým pre zachovanie konektivity medzi územia európskeho významu NATURA 2000, v ktorých sú predmetom ochrany veľké šelmy vlk, rys a medveď a vzhľadom k polohe riešeného územia to platí aj v medzinárodnom kontexte. Populácie veľkých šelmy sú odkázané na sieť migračných koridorov, ktoré zabezpečujú ich pohyb a umožňujú tak tok génov v populáciách, čo je významný predpoklad pre zachovanie genetickej diverzity v daných populáciách.

7. Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.

Štruktúra súčasnej krajiny je výsledkom dlhodobého historického vývoja. Odráža využitie prírodnej krajiny človekom. Vznikla v dôsledku pôsobenia človeka na prírodné ekosystémy, ich využívaním, prejavujúcim sa pretváraním a ovplyvňovaním vlastností zložiek krajiny. Výsledkom tohto antropického pôsobenia v krajine je vznik poloprirodzených a umelých prvkov, ktoré spolu s prírodnými prvkami vytvárajú určitú fyziognomickú mozaiku súčasnej štruktúry krajiny. Teda funkčná štruktúra krajiny je základným faktorom podmieňujúcim jej fyziognómiu. Súčasnú krajinnú štruktúru tvoria hlavne bukové lesy, trávnaté spoločenstvá a lúky, vidiecke osídlenie v údolí vodného toku Rovnianka v Javorníkov tiahnuce sa severo - južným smerom s centrálnou časťou a výrazným zastúpením rozptýleného kopaničiarskeho osídlenia (mozaiková štruktúra), s hlavnými funkciami obytná a rekreačná (aj rekreačné a športové areály) a ako doplnková funkcia je zastúpená aj výrobná, pričom sa tu nachádzajú prvky technickej a dopravnej infraštruktúry a sídelná štruktúra s technickou a dopravnou funkciou, intenzívne obhospodarovaná poľnohospodárska krajina, ovocné sady, záhrady a nelesná drevinová vegetácia, vodné toky a plochy, mokrade a prameniská. Prevládajúcimi krajinnými prvkami v dotknutom území sú lesy. V dotknutom území sa nachádzajú aj prírodné prvky, cenné z hľadiska estetického vnímania a identity krajiny (prvky ÚSES, chránené územia, lesy, vodné toky a ich brehová vegetácia a trávnaté spoločenstvá). Aj v kompozičnej štruktúre má prírodný prvok svoje zastúpenie vo forme verejnej zelene, cintorínov, resp. líniových porastov a parku.

OSTATNÉ PLOCHY

- prírodné skalné útvary bez, resp. minimálne pokryté vegetáciou
- skládka odpadu
- podmáčaná plocha, mokraď
- hrádza

POLNOHOSPODÁRSKE AREÁLY

- areály poľnohospodárskych podnikov funkčné alebo so zmenenou funkciou
- hnojisko

ADMINISTRATÍVNE HRANICE

- hranica riešeného územia
- hranica kraja
- hranica okresu
- hranica základnej územnej jednotky

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad o druhu pozemkov na území obce Veľké Rovné.

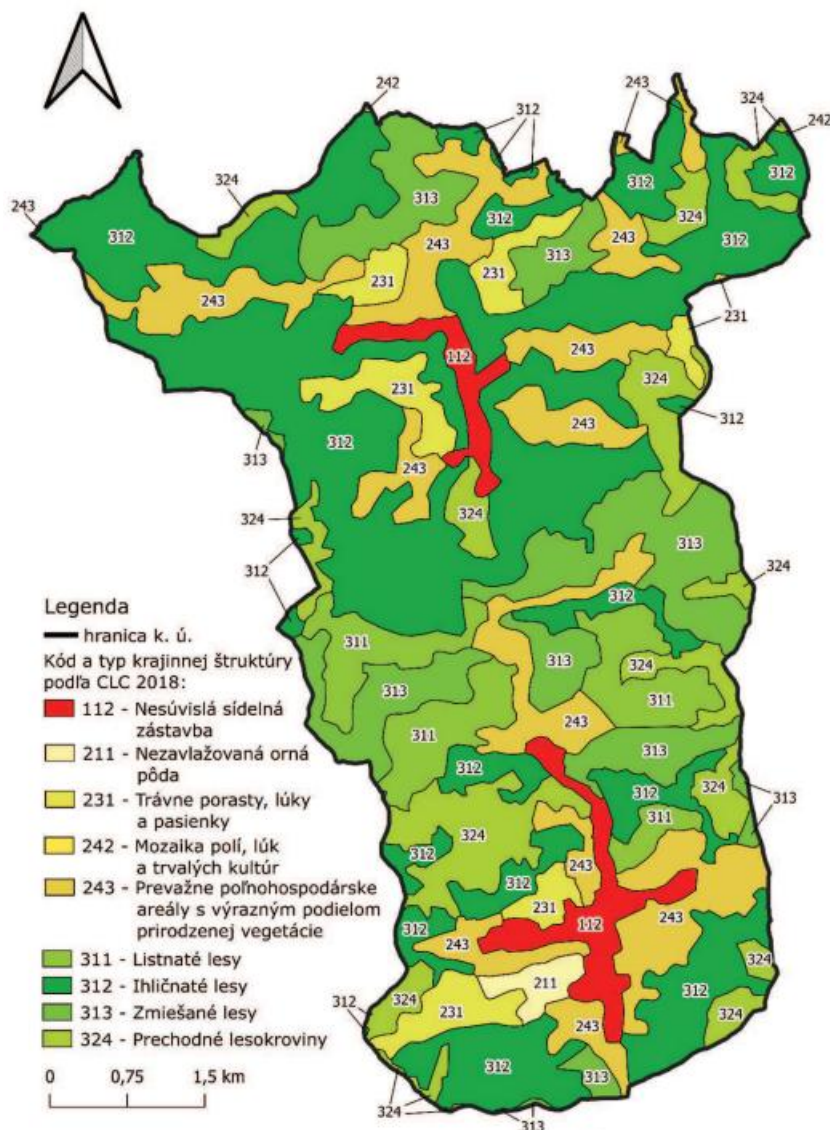
katastrálne územie	celková výmera v ha	zastavané územie obce v ha	ovocné sady	poľnohospodárska pôda v ha	orná pôda v ha	záhrady v ha
Veľké Rovné	4 060	172	22	1 146	107	95
katastrálne územie	lesné pozemky v ha	vodné plochy v ha		trvalé trávne porasty v ha	zastavané plochy a nádvoria v ha	ostatné plochy v ha
Veľké Rovné	2 696	34		922	138	47

Na základe analýz vplyvu členitostných a polohových charakteristík reliéfu na súčasnú krajinnú štruktúru a využitie zeme, možno v riešenom území vyčleniť nasledovné krajinné typy:

- horská lesná krajina** - naviazaná na polohy s vyššou energiou georeliéfu, charakterizovanou rozdielmi medzi vyššie položenými časťami a jednotlivými dnami dolín v celku Javorníky. V rámci územia zostali zachované celistvé fragmenty lesnej krajiny, resp. časti lesa predeľované hospodárskymi lesnými časťami.

- **horská krajina roztrateného osídlenia ako súčasť lesnej krajiny** - vplyvom kolonizácie vznikli v lesnej krajine priestory s osídlením, ku nim sa pridružili pasienky a lúky (TTP). Plochy TTP sú vzhľadom na blízkosť napojenosť na sídlo zachované. V súčasnosti vplyvom prirodzenej sukcesie niektoré pasienky zarastajú.
- **horská a kotlinová poľnohospodárska krajina s roztrateným osídlením** - tvoria ju zachované polohy roztrateného osídlenia a príslušnej horskej a zároveň poľnohospodárskej krajiny, naviazanej na údolia tokov, resp. na nižšie vrchovinové reliéfy. Štrukturálna diverzita súčasnej krajiny pokrývky s maloblokovými plochami a roztrateným osídlením bola pozmenená počas kolektívizácie. Zachovalo sa tu osídlenie naviazané na lesné celky a zachovali sa prvky nelesnej drevinovej vegetácie (NDV) vytvárajúce zároveň historickú krajinnú štruktúru (HKŠ).

Samotná obec pozostáva z viacerých sídelných jednotiek. Zastavané územie sa sústreďuje v južnej (najnižšie položenej) časti katastra obce, pri hlavnej ceste, kde je hustota zástavby najvyššia. Ďalej zastavané územie pokračuje severným smerom pozdĺž hlavnej cesty, pričom hustejšia zástavba je v časti Ivor. Časť katastra Veľkého Rovného však má rozptýlené osídlenie, ktoré sa sústreďuje do dolín, rozvetvujúcich sa západným a východným smerom (v podstate takmer kolmo na hlavnú dolinu, ktorou preteká potok Rovnianka). Väčšinu plôch katastrálneho územia obce tvoria lesy a trvalé trávnaté porasty, menej orná pôda. Lesy sa nachádzajú najmä v okrajových častiach katastra.

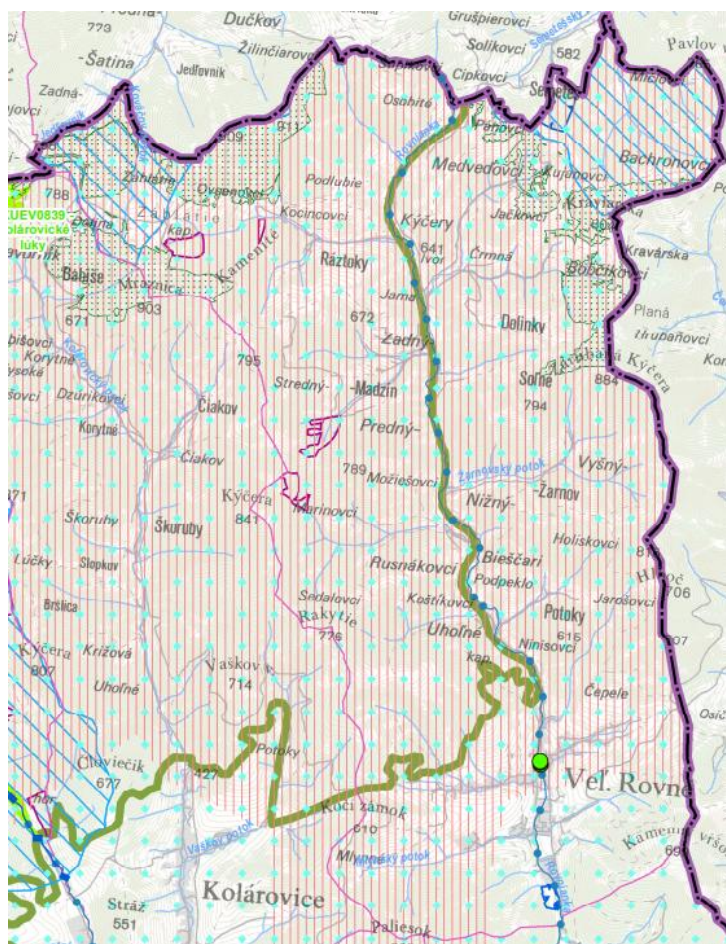

Krajinný obraz každého územia je daný prírodnými, najmä reliéfovými pomermi a vytvorenými prvkami súčasnej krajiny štruktúry (určujú estetický potenciál daného priestoru, resp. bariérovo tento priestor ovplyvňujú). Reliéf predstavuje limity vo vizuálnom vnímaní krajiny, ktorá určuje, do akej miery je každá priestorová jednotka krajiny výhľadovým a súčasne videným priestorom. Za najvýznamnejšie

faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny možno považovať osídlenie (druh, dobu a hustotu), spôsob poľnohospodárskeho využitia, lesné hospodárstvo (spôsob hospodárenia), komunikácie, energovody a priemysel. V zásade možno konštatovať, že uvedené aktivity so zvyšujúcou sa intenzitou využitia krajiny znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka. Typický obraz krajiny tvoria polia, nelesná drevinná vegetácia, lesy, prvky dopravnej a technickej infraštruktúry a urbanizované prostredie dotknutej obce. Atraktívne pre daný typ krajiny sú prírodné a poloprírodné prvky krajiny predstavované prvkami ÚSES ako napr. lesmi, nelesnou drevinnou vegetáciou a vodnými útvarmi. Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v širšom území a jeho zázemí možno považovať lesy, nelesnú drevinnú vegetáciu, trávové spoločenstvá, vodné útvary, pôdu a mokrade a prameniská.

Priemet pozitívnych prvkov a javov v dotknutom území uvádza nasledujúca mapa.

NÁRODNÁ SÚSTAVA CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ A PRVKOV

- chránená krajinná oblasť (CHKO)
- národná prírodná rezervácia (NPR)
- prírodná pamiatka (PP)
- chránený strom

OCHRANA LESNÝCH ZDROJOV

- lesy osobitného určenia
- ochranné lesy

OCHRANA VODNÝCH ZDROJOV

- vodárenský zdroj podzemnej vody
- vodárenský tok
- ochranné pásmo vodárenského zdroja povrchových vôd
- ochranné pásmo vodárenského zdroja podzemných vôd
- povodie vodárenského toku
- chránená vodohospodárska oblasť
- vodohospodársky významný tok
- chránená oblasť citlivá na živiny

OCHRANA DOCHOVÁVANÝCH GENOFONDOVÝCH ZDROJOV

- uznaný lesný porast

KULTÚRNO-HISTORICKY HODNOTNÉ FORMY VYUŽÍVANIA KRAJINY

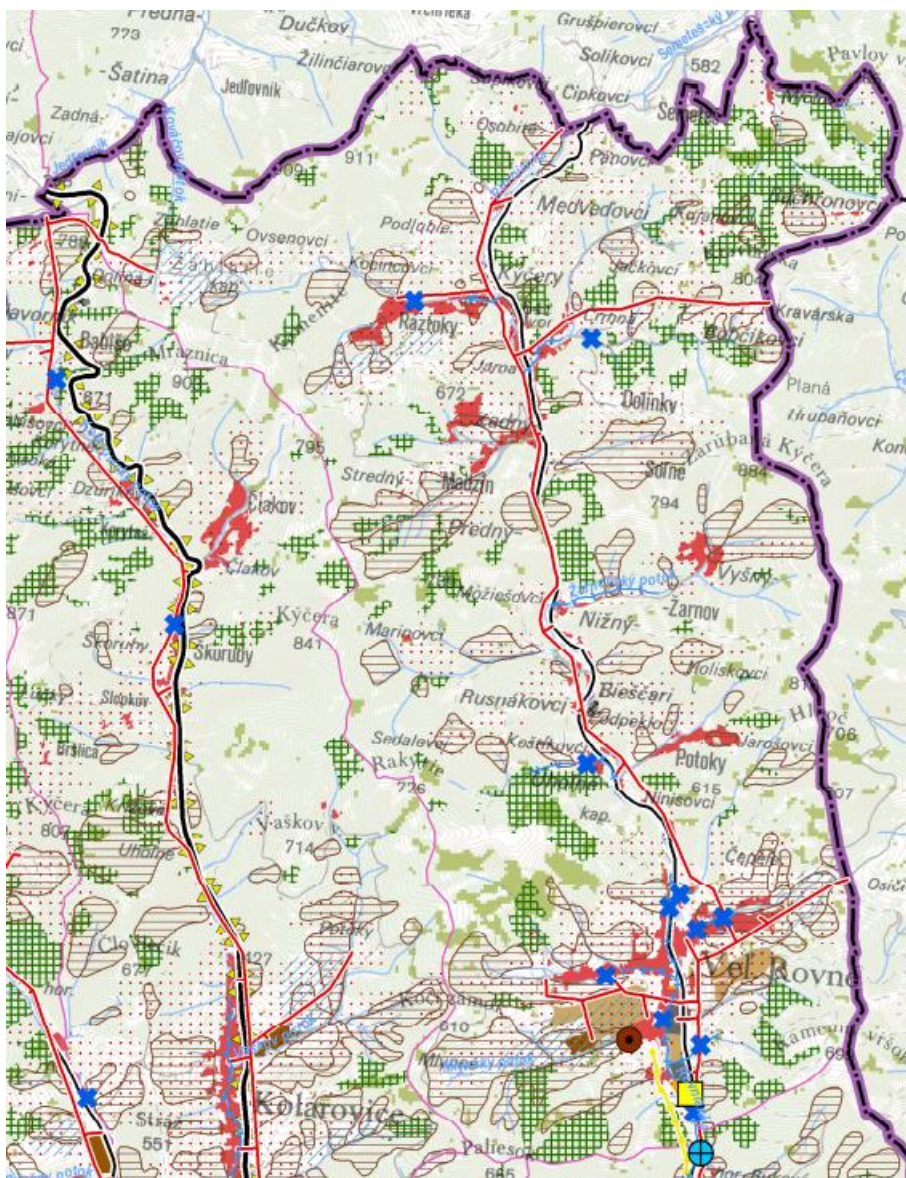
- kultúrno-historicky hodnotná forma využívania krajiny

ADMINISTRATÍVNE HRANICE

- hranica riešeného územia
- štátna hranica
- hranica kraja
- hranica okresu
- hranica základnej územnej jednotky

Z estetického hľadiska sú negatívnym javom výrobné a poľnohospodárske areály. Za rušivé prvky scenérie krajiny možno považovať nadzemné prvky technickej a dopravnej infraštruktúry. Sústavu bariérových prvkov sceneristického hľadiska viditeľnosti tvoria les, nelesná drevinná vegetácia, objekty jestvujúcej zástavby, líniové nadzemné technické prvky, pričom možnosť vizuálneho kontaktu s krajinou je do značnej miery obmedzená. Z hľadiska interpretácie vnímania krajiny podľa prítomnosti jednotlivých krajinných prvkov súčasnej krajinnnej štruktúry možno väčšinu územia zaradiť do kategórie pozitívne až neutrálne pôsobiacich prvkov (les, NDV, vodné toky, lúky, orná pôda, vidiecka zástavba). Ide o vidiecku krajinu. Ako ekologicky významné segmenty však možno definovať aj poloprirodné alebo umelo vytvorené prvky, na ktoré sa môžu viazať ekostabilizačné funkcie ako napr. lesné porasty, vodné plochy, lúky a plochy nelesnej drevinnej vegetácie a verejná zeleň, resp. ostatná zeleň v zastavanom území dotknutej obce. Nízku estetickú kvalitu krajinnnej štruktúry podmieňuje najmä malá atraktivita a diverzita priestorov. Vysokú estetickú hodnotu majú územia lesného porastu, ako aj nelesná drevinná vegetácia. Koeficient ekologickej kvality územia dotknutej obce podľa štruktúry využitia je 0,81 – 1,0. Koeficient ekologickej stability (KES) územia mesta je 3,60 (vysoká ekologická stabilita).

Priemet negatívnych prvkov a javov v dotknutom území uvádza nasledujúca mapa.

PRÍRODNÉ/PRIRODZENÉ STRESOVÉ FAKTORY			hydromelióracie – odvodnené plochy
	územie ohrozené svahovými deformáciami		hydromelióracie – závlahy
PRIMÁRNE ANTROPOGÉNNÉ STRESOVÉ FAKTORY			orná pôda – veľkopolková
	priemyselný areál	SEKUNDÁRNE ANTROPOGÉNNÉ STRESOVÉ FAKTORY	
	ťažobný areál		pôda ohrozená vodnou eróziou
	poľnohospodársky areál funkčný alebo s čiastočne zmenenou funkciou		stacionárny zdroj znečistenia ovzdušia
	rekreačný a športový areál		zdroj hluku
	sídlna plocha		zdroje znečistenia povrchových vôd
	záhradkárská osada		ČOV
	transformovňa		plocha so silnou defoliáciou
	elektrické vedenie VN a VVN		smreková monokultúra
	plynovod		environmentálna záťaž – typ A
	diaľnice a rýchlostné cesty		environmentálna záťaž – typ C
	cesty I. triedy		skládky
	cesty II. a III. triedy		hnojisko
	železnica		výskyt invázijských druhov rastlín
	náletový kužeľ	ADMINISTRATÍVNE HRANICE	
	vodná elektráreň		hranica riešeného územia
	malá vodná elektráreň		štátna hranica
	hať, prah, stupeň		hranica kraja
	upravený vodný tok, kanál		hranica okresu
			hranica základnej územnej jednotky

Medzi plošne pozitívne pôsobiace prvky krajiny štruktúry patria lesy, nelesná drevinová vegetácia, trvalé trávne porasty, mokrade, sady a záhrady, mozaikové plochy, zachovalé historické krajinné štruktúry a prirodzené vodné plochy. Z pozitívnych líniových sú to prirodzené vodné toky.

Medzi plošne negatívne pôsobiace prvky v zmysle metodiky ÚSES sú zaradené spevnené a degradované plochy (obytné, priemyselné a dobývacie areály), veľkoplošná orná pôda, odprírodnené vodné plochy. Líniové negatívne prvky predstavujú dopravné siete a infraštruktúra, regulované a odprírodnené vodné toky.

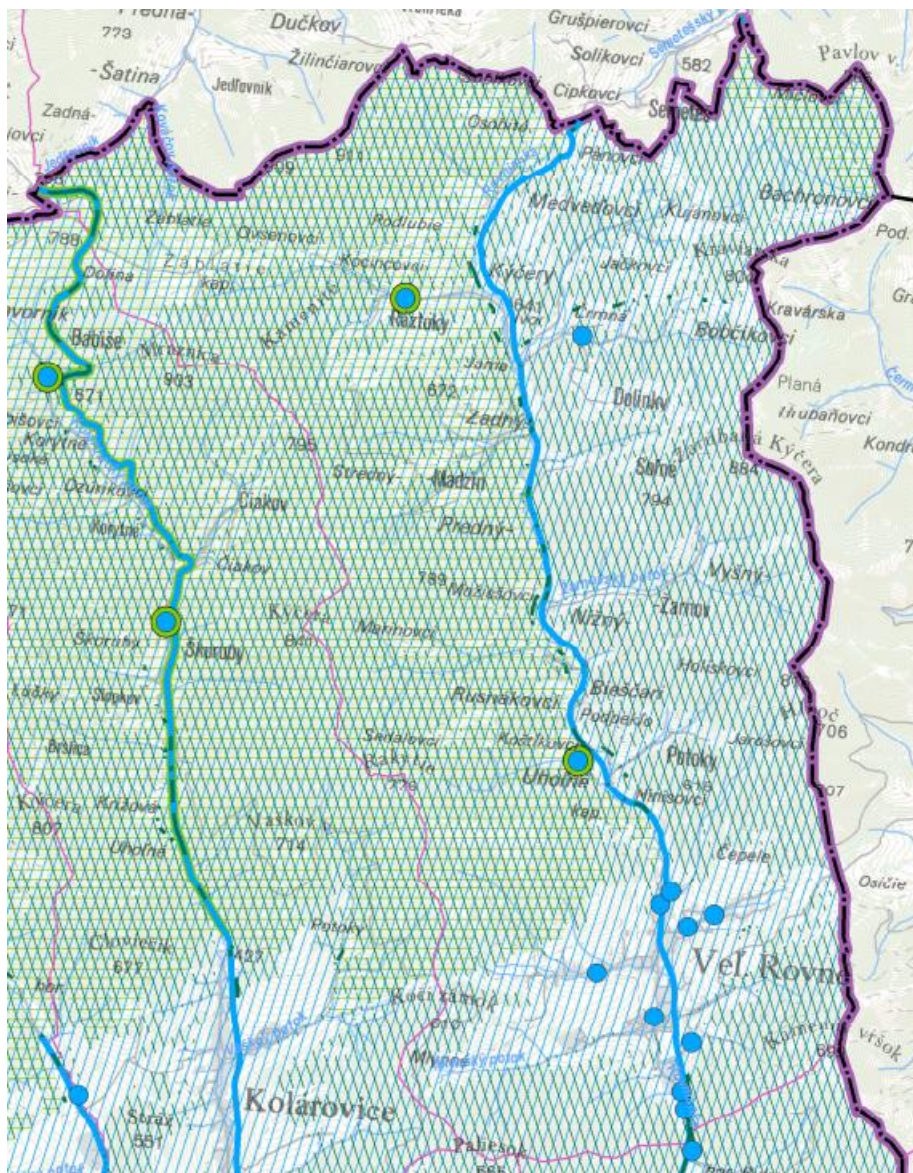
Medzi centrá so silnou intenzitou pôsobenia stresových faktorov sa zaraďujú priemyselné a technické prevádzky, poľnohospodárske a dobývacie areály. Patrí sem tiež časť sídla, ktorá je pod vplyvom dopravných ťahov s vysokou intenzitou dopravy.

Medzi koridory so silnou intenzitou stresových faktorov sa zaraďuje dopravný ťah cesty III/541.

Medzi veľkoplošné prechodné oblasti so silnou intenzitou pôsobenia stresových faktorov sa zaraďujú veľkoplošné oblasti, kde sa kumuluje viac stresových faktorov (znečistenie ovzdušia, veľkoplošná orná pôda, nízka kvalita podzemnej vody, rozširovanie zastavaných území).

Environmentálne problémy v dotknutom území znázorňuje nasledujúca mapa.

OHROZUJÚCE FAKTORY OHROZENÉ PRVKY	GEOMETRICKÝ TYP		
	Polygón	Línia	Bod
Ochrana prírody			
Ochrana prírodných zdrojov			
Ochrana vôd			
Ochrana lesa			
Ochrana pôdy			

8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov, územný systém ekologickej stability.

Na území obce Veľké Rovné sa z chránených území nachádza iba **Chránená krajinná oblasť Kysuce**. Chránená krajinná oblasť Kysuce bola vyhlásená v roku 1984 na výmere 65 462 ha. Je situovaná na severozápade Slovenska, pričom ju tvoria dve samostatné, od seba navzájom oddelené časti: západná javornická a východná beskydská. Viac ako polovicu územia pokrývajú lesy. Napriek geologickej monotónnosti flyšového pásma (málo odolné flyšové usadeniny - rytmicky sa striedajúce polohy pieskovec, ílovcov a ílových bridlíc) má krajina vplyvom valašskej kolonizácie a kopaničiarskeho osídlenia mozaikovitý krajinný ráz v ktorom sa striedajú lesy, lúky, polia a osady so zachovalou ľudovou architektúrou. Krajinný obraz výrazne dotvára rozptýlená stromová zeleň. Hodnotné solitéry a skupiny mohutných líp, brestov, či javorov sa úzko viažu na kopaničiarske usadlosti a dvory. Ucelenú ukážku pôvodnej ľudovej architektúry môžeme vidieť v Skanzene Vychylovka v Novej Bystrici spolu s obnoveným úsekom historickej lesnej úvratovej železnice. Geologickou zvláštnosťou oblasti je výskyt povrchového výronu ropy v Korní a pieskovcových gúl známych najmä z územia Prírodnej rezervácie Klokočovské skálie a Prírodnej pamiatky Megoňky. Väčšinu lesov najmä v beskydskej časti tvorí smreková monokultúra. Pôvodné zmiešané lesy sú zachované najmä vo vrcholových polohách, najzachovalejšie pralesovité porasty možno vidieť v Prírodných rezerváciách Veľká Rača, Javorinka alebo Čierna Lutiša. Vďaka klimatickým a geologickým pomerom má územie bohatú sieť tokov, množstvo prameňov, prechodných rašelinísk a slatinných lúk. V týchto biotopoch sa vyskytuje viacero vzácných a ohrozených druhov rastlín napr. plavúneč zaplavovaný, zdrojovka pobrežná, pupkovník obyčajný, rosička okrúhlostá, sitina cibulkatá, ostrica plstnatoplodá, bazanovec kytkový, perovník pštrosí, kľukva močiarna a iné. Symbolom územia zobrazeným aj v znaku CHKO sa stala dekoratívna papraď rebrovka rôznolistá, ktorá sa v rámci Slovenska vyskytuje hojnejšie najmä na Kysuciach. Lúky a pasienky sú biotopom viacerých druhov vstavačovitéch napr. vstavač mužský, vstavačovec bazový, päťprstnica obyčajná, vo vyšších polohách pavstavač hlavatý, trčiček jednolistý, vemenniček zelený a bieloprst belavý. V území bolo dosiaľ zistených 205 druhov stavovcov. Predstavuje západnú hranicu rozšírenia všetkých veľkých šeliem Slovenska - vlka, medveďa, rysa. Zo vzácných druhov vtákov tu žije napr. výr skalný, bocian čierny, rybárik riečny, vzácny je tetov hlucháň a orol skalný. Vyskytuje sa tu i vydra riečna, z glaciálnych reliktov pôtik kapcavý, kuvičok vrabčí, ďubník trojprstý a myšovka vrchovská. Na viacerých miestach prežíva karpatský endemit mlok karpatský. Z vzácnějších druhov rýb sa tu vyskytuje pĺž vrchovský, z obojživelníkov je hojná salamandra škvrnitá, z plazov užovka obojková, alebo náš jediný jedovatý had vretenica severná.

Rastlinstvo je menej pestré ako na vápenci, pretože na väčšine územia prevláda flyš. Kyslé horninové podložie sa vyskytuje najmä v Moravsko-sliezskych Beskydoch a severnej časti Turzovskej vrchoviny. Charakterizuje ho výskyt prameniskových rašelinísk s mäsožravou rosičkou okrúhlostou (*Drosera rotundifolia*). Chladné podnebie a vplyv oceánskej klímy spôsobujú, že východnú hranicu rozšírenia tu dosahujú niektoré vzácne rastliny, konkrétne kriticky ohrozený pupkovník obyčajný (*Hydrocotyle vulgaris*). Jeho výskyt bol u nás zistený iba na Záhorí a Kysuciach. Zdrojovku prameniskovú (*Montia fontana*) nenápadný ľahko prehliadnuteľný druh na Slovensku inde nenájdete. Kľukva močiarna (*Oxycoccus palustris*), kriticky ohrozený druh kyslých rašelinísk má mimo CHKO vo voľnej krajine jedinú lokalitu výskytu. Plavúneč zaplavovaný (*Lycopodiella inundata*) rastie na odkrytých plochách, kde mu nekonkuruje iná vegetácia, na okrajoch rašelinísk, piesčitom podloží a pod. V našej republike ho nájdeme už iba na štyroch ďalších miestach – na Orave, v Turci, Vihorlate a Záhorí. Na trvalo, alebo prechodne zaplavených miestach môžeme nájsť bazanovec kytkový (*Naumburgia thyrsoiflora*), ktorý v našom štáte uvidíme iba na zopár miestach. Hranica súvislého rozšírenia škripíka štetinatého (*Isolepis setacea*) prechádza Českou republikou. Niekoľko lokalít je z Kysúc a Oravy, vzácne ho nájdeme na Záhorí, ojedinele v Bielych Karpatoch a strednom Považí. Osídľuje periodicky zaplavované miesta, pre svoj nízky vzrast je často prehliadaný, čo môže byť aj príčinou jeho zaradenia medzi kriticky ohrozené druhy. Čelaď orchideovité *Orchidacea* zaujme svojou symbiózou (spolunažívaním) húb s koreňmi rastlín – mykorízou a ojedinelým spôsobom rozmnožovania. Orchidey nemajú radi konkurenciu iných rastlín, preto preferujú prevažne kosené, ale aj pasené územia bez zvýšeného množstva živín, no nevyhýbajú sa ani lesom, hrebeňovým polohám a brehovým porastom tokov. Prvý zástupca tejto čelade – črievičník

papučkový (*Cypripedium calceolus*) má typické „pascové kvety“ v tvare črievičky. Tento druh európskeho významu je na Kysuciach vzácný kvôli tomu, že sa viaže len na vápenaté pôdy. Vstavačovcu škvrtitému pravému a sedmohradskému (*Dactylorhiza maculata subsp. Maculata*) a (*Dactylorhiza maculata subsp. Transsilvanica*) sa darí na rašeliniskách, vstavačovce neskor (*Dactylorhiza pulchella*) obľubuje slatiny s vysokou hladinou spodnej vody. Ako posledný z orchideí na suchých pastvinách i vlhších rašelinných lúčach kvitne pokrut jesenný (*Spiranthes spiralis*), ktorého kvety tvoria špirálu. Jeho ohrozenosť sa zvyšuje aj v susedných štátoch, z dôvodu ústupu pasienia. Prevažná časť lokalít je na východe Slovenska v Laboreckej a Ondavskej vrchovine (9 lokalít), dve sú v Podunajskej nížine a jedna v Kysuckej vrchovine mimo CHKO vo voľnej krajine. Zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*) – rastlina európskeho významu a zároveň karpatský endemit obľubuje pasienky a trávnaté hole, v CHKO je na lokalitách pomerne v hojnom počte. Za zmienku určite stojí aj ostrica plstnatoplodá (*Carex lasiocarpa*) s jedinou zistenou lokalitou výskytu v CHKO. Patrí k reliktom – ako pozostatok flóry, ktorá bola u nás bežná po dobe ľadovej pred zalesnením krajiny.

Medzi subatlantické druhy, ktorých ťažisko výskytu je v západnej Európe, kde prevláda oceánska klíma, patrí okrem vyššie spomenutého pupkovníka a zdrojovky aj ľadenec barinný (*Lotus uliginosus*), sitina kostrbatá (*Juncus squarrosus*), všivec lesný (*Pedicularis sylvatica*) a sitina cibulkatá (*Juncus bulbosus*). V južnejšie položených oblastiach sú hojnejšie bázické a penovcové prameniská s výskytom vápnomilných druhov (tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*), päťprstnica hustokvetá (*Gymnadenia densiflora*) a pod.). Na hrebeňoch a v inverzných polohách sa vyskytujú regionálne vzácne horské druhy.

Paleoarktická oblasť, podoblasť eurosibírska, obvod Západných Karpát s charakterom podhorskej a horskej fauny. Takto CHKO Kysuce zaraďujú zoológovia podľa zoogeografického členenia sveta. V rámci karpatského oblúka je CHKO Kysuce územím s okrajovým výskytom veľkých šeliem (rys, vlk, medveď) . Pre ich šírenie ďalej na sever a západ je poloha CHKO k susedným veľkoplošne chráneným územiám CHKO Beskydy (Česká republika) a Żywiecki Park Krajobrazowy (Poľsko) zásadná. Pridaná hodnota CHKO Kysuce spočíva práve v tom, že funguje ako zdrojová a zároveň ako migračná krajina pre šírenie veľkých šeliem za hranice nášho štátu a späť. Tým nadobúda problematika ochrany populácií veľkých šeliem medzinárodný charakter.

Okrem veľkých šeliem žijú v CHKO Kysuce aj iné živočíšne druhy viac, či menej chránené. Zástupcovia vzácných cicavcov sú mačka divá (*Felis silvestris*), vydra riečna (*Lutra lutra*), piskor vrchovský (*Sorex alpinus*), myšovka horská (*Sicista betulina*), bielozúbka krpatá (*Crocidura suaveolens*), dulovnica menšia i väčšia (*Neomys anomalus*) a (*Neomys fodiens*), hranostaj obyčajný (*Mustela erminea*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), ucháč svetlý (*Plecotus auritus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), atď. Trend šírenia šakala zlatého (*Canis aureus*) z južných oblastí Európy smerom na sever, sa potvrdil aj v rámci CHKO Kysuce. V roku 2015 bol v Javorníkoch, v obci Dolná Mariková ulovený jedinec šakala zlatého. Súčasne bolo v územnej pôsobnosti Správy CHKO Kysuce v rokoch 2016 – 2018 potvrdených niekoľko výskytových dát bobra európskeho (*Castor fiber*). Posledný potvrdený výskyt losa mokradového (*Alces alces*) v území pochádza z roku 1976 z obce Oščadnica.

Zo vzácnjších vtáčích hniezdičov možno obdivovať orla skalného (*Aquila chrysaetos*), výra skalného (*Bubo bubo*), sovu dlhochvostú (*Strix uralensis*), kuvika kapcavého (*Aegolius funereus*), myšiarku ušatú (*Asio otus*), jastraba lesného i krahulca (*Accipiter gentilis*) a (*Accipiter nisus*), včelára lesného (*Pernis apivorus*), sokola lastovičiara (*Falco subbuteo*), tetraova hlucháňa (*Tetrao urogallus*), bociana čierneho (*Ciconia nigra*), chrapkáča poľného (*Crex crex*). Z menej početných dŕtľov sa vyskytujú dŕteľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*) a dŕbník trojprstý (*Picoides tridactylus*). Z vodného vtáctva môžete vidieť rybárika riečného (*Alcedo atthis*), vodnára potočného (*Cinclus cinclus*), trasochvosta hoského (*Motacilla cinerea*), kalužiaka riečného (*Actitis hypoleucos*). Najširšiu druhovú skladbu z vtáctva zastupujú spevavce. Zaujímavým zistením v posledných rokoch je, hniezdenie potápača veľkého (*Mergus merganser*) na rieke Kysuca. Raritou bol v roku 1988 v Hornom Vadičove odchyt z južných krajín zatúlaného, vysileného a podvyživeného supa bielohlavého (*Gyps fulvus*), ktorého sa po rekonvalescencii podarilo úspešne vypustiť späť do prírody.

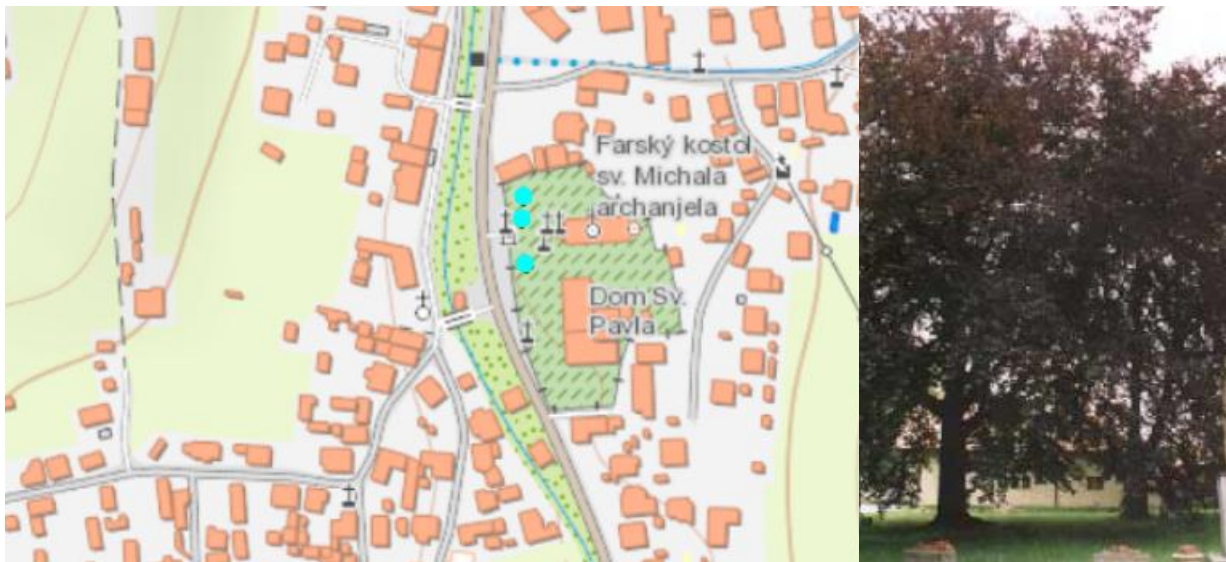
S väzbou na mokrade a výslnné miesta sa vyskytujú obojživelníky a plazy. Obojživelníky, ako jedna zo svetovo najohrozenejších tried živočíchov sú v CHKO Kysuce reprezentované druhmi: ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Pseudepidalea viridis*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), skokan štíhly (*Rana dalmatina*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok karpatský (*Lissotriton montandoni*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), mlok horský (*Mesotriton alpestris*), mlok bodkovaný (*Lissotriton vulgaris*) a salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*). Kto odhalí skrytý život plazov, má možnosť vidieť druhy ako: vretenica severná (*Vipera berus*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), užovka obojková (*Natrix natrix*), slepúch východný (*Anguis colchica*), jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*) a jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*). Predpokladaný, avšak zatiaľ nepotvrdený je výskyt užovky fŕkanej (*Natrix tessellata*) a užovky stromovej (*Zamenis longissimus*).

K ohrozenejším druhom rýb vyskytujúcich sa v CHKO Kysuce patrí pľž vrchovský (*Sabanejewia balcanica*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*) a hlavátka podunajská (*Hucho hucho*). Z ostatných druhov sú to hlavne pstruh potočný (*Salmo trutta morfa fario*), lipen tympiánový (*Thymallus thymallus*), mrena severná (*Barbus barbus*), jalec hlavatý (*Leuciscus cephalus*), podustva severná (*Chondrostoma nasus*) a i.

Bezstavovce, ktoré si zaslúžia pozornosť sú: motýle – modráčik bahniskový (*Phengaris nausithous*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), jasoň chochlačkový (*Parnassius mnemosyne*), chrobáky – fuzáč alpský (*Rosalia alpina*), nosorožtek obyčajný (*Oryctes nasicornis*), roháč veľký (*Lucanus cervus*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), bystruška zlatá (*Carabus auronitens*), plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), hmyz – koník vrchovský (*Miramella alpina*), modlivka zelená (*Mantis religiosa*), (*Perlodes dispar*), mäkkýš – pimprlík mokradný (*Vertigo angustior*). V niektorých tokoch je možné nájsť i raka riečneho (*Astacus astacus*).

Z chránených stromov sa na území obce Veľké Rovné nachádzajú Buky vo Veľkom Rovnom (evidenčné číslo 206). Ide o 3 buky v areále kostole. Dôvodom ich ochrany je estetický a kultúrny význam, zdravotne-hygienická funkcia. Majú aj svoje ochranné pásmo. Boli vyhlásené VZV KÚ v Žiline č. 5/1996 KÚ v Žiline a to dňa 17. 12. 1996. Prvým stromom je buk lesný (*Fagus sylvatica* L.) s obvodom kmeňa 342 cm, výškou 22 m a priemerom koruny 25 m, ktorý má 270 rokov. Druhým stromom je buk lesný (*Fagus sylvatica* L.) s obvodom kmeňa 333 cm, výškou 22 m a priemerom koruny 25 m, ktorý má tiež 270 rokov a tretím stromom je buk lesný (*Fagus sylvatica* L.) s obvodom kmeňa 330 cm, výškou 22 m a priemerom koruny 25 m, ktorý má 270 rokov.

Na území obce Veľké Rovné sa nenachádzajú lokálne, regionálne, národne alebo medzinárodne významné mokrade.

Na vytvorenie ekologickej kvality prvku územného systému ekologickej stability nadregionálnej ale i regionálnej úrovne sú v prirodzených podmienkach potrebné tisíce rokov a aj to len za predpokladu, že v dostupnej vzdialenosti od neho sa nachádza zdroj primerane bohatého pôvodného genofondu. V biologickej polopúšti kultúrnej krajiny, drancovanej hospodárskym využívaním nad mieru svoje ekologickej únosnosti, takého biocentrum nie je v ľudských silách umelo založiť alebo vytvoriť. Biocentrum nadregionálneho, ale i regionálneho významu je preto považované za neobnoviteľný prírodný zdroj. Ak sa takého ložisko vyčerpá samé, od seba sa už neobnoví. Podstatou ekologickej kvality a jedinečnosti nadregionálneho biocentra je, že sa v ňom, samé od seba udržuujú životaschopné populácie stoviek druhov rastlín i tisícov druhov živočíchov v jednom priestore. Podľa § 4 odsek 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, vytváranie a udržanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Každý kto zamýšľa vykonať činnosť, ktorou môže ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability je povinný zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržovaniu.

Podľa dokumentácie RÚSES okresu Bytča sa v riešenom území nachádza:

RBC2 Podlubie

kategória: biocentrum regionálneho významu

výmera: 101 ha

stav: prevažne vyhovujúci

lokalizácia: Veľké Rovné

krátka charakteristika a opis biocentra: Bukové a jedľobukové kvetnaté lesy, Lipovo-javorové sutinové lesy, Prameniská pahorkatín na nevápencových horninách.

súčasná legislatívna ochrana: CHKO Kysuce

ohrozenia biocentra:

- intenzívne lesné hospodárstvo (zmena drevinového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, intenzívna ťažba starých porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovania odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov ...),
- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácných a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov, ...),
- nadmerná návštevnosť niektorých častí územia spojená s eróziou, vyrušovaním citlivých druhov fauny, znečisťovaním územia, synantropizáciou,
- stavebná činnosť.

navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechať stromy na dozretie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,
- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

RBc3 Soľné - Zarúbaná Kýčera

kategória: biocentrum regionálneho významu

výmera: 52 ha

stav: prevažne vyhovujúci

lokalizácia: Veľké Rovné

krátka charakteristika a opis biocentra: Súvislá oblasť s vhodným drevinovým zložením prevažne vápnomilných bukových lesov a kvetnatých bučín, s menšími časťami lipovo-javorových sutinových lesov a teplomilných submediteránnych dubových lesov, s fragmentálnym výskytom vápnomilných jaseňovo-jelšových podhorských lužných lesov.

ohrozenia biocentra:

- intenzívne lesné hospodárstvo (zmena drevinového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, intenzívna ťažba starých porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovania odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov ...),

- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov, ...),
- nadmerná návštevnosť niektorých častí územia spojená s eróziou, vyrušovaním citlivých druhov fauny, znečisťovaním územia, synantropizáciou,
- stavebná činnosť.

navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,
- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

RBc5 Buková

kategória: biocentrum regionálneho významu

výmera: 79 ha

stav: prevažne vyhovujúci

lokalizácia: k. ú. Veľké Rovné, Hliník nad Váhom, Kotešová

krátka charakteristika a opis biocentra: Lesné porasty v predmetnom území majú čiastočne zmenenú drevinovú skladbu, no na rozdiel od severnejšie položených okresov nie sú výrazne poznačené premenou na veľmi nestabilné a nepôvodné smrekové monokultúry.

ohrozenia biocentra:

- intenzívne lesné hospodárstvo (zmena drevinového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, intenzívna ťažba starých porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovania odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov ...),
- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov, ...),
- nadmerná návštevnosť niektorých častí územia spojená s eróziou, vyrušovaním citlivých druhov fauny, znečisťovaním územia, synantropizáciou,
- stavebná činnosť.

navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,
- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky

dĺžka/šírka/výmera: cca 14 km/od 200 do 400 m/cca 403 ha

kategória: biokoridor regionálneho významu

stav biokoridoru: čiastočne vyhovujúci

príslušnosť k. ú.: Veľké Rovné, Kotešová

charakteristika: Regionálny hydrický biokoridor prepájajúci Javorníky s údolím Váhu.

súčasná legislatívna ochrana: CHKO Kysuce

ohrozenia:

- výstavba MVE,
- regulácia toku,
- likvidácia a výruby brehových a sprievodných porastov,
- šírenie invázných druhov,
- znečisťovanie brehov skládkami odpadov,
- zarybňovanie nepôvodnými druhmi,
- znečistenie vody,
- intenzívne rybárske a poľovnícke obhospodarovanie,
- urbanizácia v okolí toku a výstavba infraštruktúry,
- stavebná činnosť,
- prípadná ťažba nerastných surovín.

ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- regulovať komerčnú ťažbu štrku v koryte,
- minimalizovať úmyselný výrub drevín v nive,
- vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečných prekážok v toku,
- neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
- vylúčiť aplikáciu chemických látok,
- regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu druhového spektra ichtyofauny,
- minimalizovať reguláciu toku,

- vyvinúť úsilie na spriechodnenie bariér v toku,
- tam, kde to je možné rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov.

NRBk J I Javorníky I

dĺžka/šírka/výmera: cca 1 217 ha

kategória: biokoridor nadregionálneho významu

stav biokoridoru: vyhovujúci

príslušnosť k. ú.: Štiavnik, Dlhé Pole, Kolárovice, Makov, Papradno, Petrovice, Turkov, Veľké Rovné, Vysoká nad Kysucou

charakteristika: Terestrický biokoridor, ktorý spája jednotlivé biocentrá a ostatné prvky ÚSES za účelom zabezpečenia konektivity a migračnej priepustnosti územia predovšetkým pre ochranu populácií veľkých šeliem.

ohrozenia:

- urbanizácia,
- doprava a výstavba nových ciest,
- oplocovanie pozemkov,
- rušivé faktory spôsobené návštevnosťou územia,
- pytliactvo,
- veľkoplošné odlesňovanie.

ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,
- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

NRBk J II Javorníky II

dĺžka/šírka/výmera: cca 1 364 ha

kategória: biokoridor nadregionálneho významu

stav biokoridoru: vyhovujúci

príslušnosť k. ú.: Štiavnik, Dlhé Pole, Dolná Mariková, Kolárovice, Papradno, Petrovice, Setechov, Turkov, Veľké Rovné

charakteristika: Terestrický biokoridor, ktorý spája jednotlivé biocentrá a ostatné prvky ÚSES za účelom zabezpečenia konektivity a migračnej priepustnosti územia predovšetkým pre ochranu populácií veľkých šeliem.

ohrozenia:

- urbanizácia,
- doprava a výstavba nových ciest,
- oplocovanie pozemkov,
- rušivé faktory spôsobené návštevnosťou územia,
- pytliactvo,
- veľkoplošné odlesňovanie.

ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,
- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

NRBk J III Javorníky III

dĺžka/šírka/výmera: cca 832 ha

kategória: biokoridor nadregionálneho významu

stav biokoridoru: vyhovujúci

príslušnosť k. ú.: Dlhé Pole, Makov, Turkov, Turzovka, Veľké Rovné, Vysoká nad Kysucou

charakteristika: Terestrický biokoridor, ktorý spája jednotlivé biocentrá a ostatné prvky ÚSES za účelom zabezpečenia konektivity a migračnej priepustnosti územia predovšetkým pre ochranu populácií veľkých šeliem.

ohrozenia:

- urbanizácia,
- doprava a výstavba nových ciest,
- oplocovanie pozemkov,
- rušivé faktory spôsobené návštevnosťou územia,
- pytliactvo,
- veľkoplošné odlesňovanie.

ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dozitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,
- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

RBk J R XIV Javorníky R XIV

dĺžka/šírka/výmera: cca 570 ha

kategória: biokoridor regionálneho významu

stav biokoridoru: vyhovujúci

príslušnosť k. ú.: Kolárovice, Petrovice, Veľké Rovné

charakteristika: Terestrický biokoridor zabezpečujúci migračnú priepustnosť a konektivitu územia v orografickom celku Javorníky. Je súčasťou siete biokoridorov s ktorými je funkčne prepojený.

ohrozenia:

- urbanizácia,
- doprava a výstavba nových ciest,
- oplocovanie pozemkov,
- rušivé faktory spôsobené návštevnosťou územia,
- pytliactvo,
- veľkoplošné odlesňovanie.

ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dozitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,

- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,
- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

RBk13 Kraviarska

dĺžka/šírka/výmera: cca 14,7 ha

kategória: biokoridor regionálneho významu

stav biokoridoru: vyhovujúci

príslušnosť k. ú.: Dlhé Pole, Veľké Rovné

charakteristika: Terestrický biokoridor, ktorý spája jednotlivé biocentra a ostatné prvky ÚSES za účelom zabezpečenia konektivity a migračnej priepustnosti územia.

ohrozenia:

- intenzívne lesné hospodárstvo (zmena drevinového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, intenzívna ťažba starých porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovania odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov ...),
- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácných a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov, ...),
- nadmerná návštevnosť niektorých častí územia spojená s eróziou, vyrušovaním citlivých druhov fauny, znečisťovaním územia, synantropizáciou,
- stavebná činnosť,
- vytváranie bariér - ploty, múry
- prípadná ťažba nerastných surovín.

ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- zabrániť vytváraniu bariér brániacich v migračnej priepustnosti územia
- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdné stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,

- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

RBk15 Čambalová

dĺžka/šírka/výmera: cca 4,1 ha

kategória: biokoridor regionálneho významu

stav biokoridoru: vyhovujúci

príslušnosť k. ú.: Kotešová, Veľké Rovné

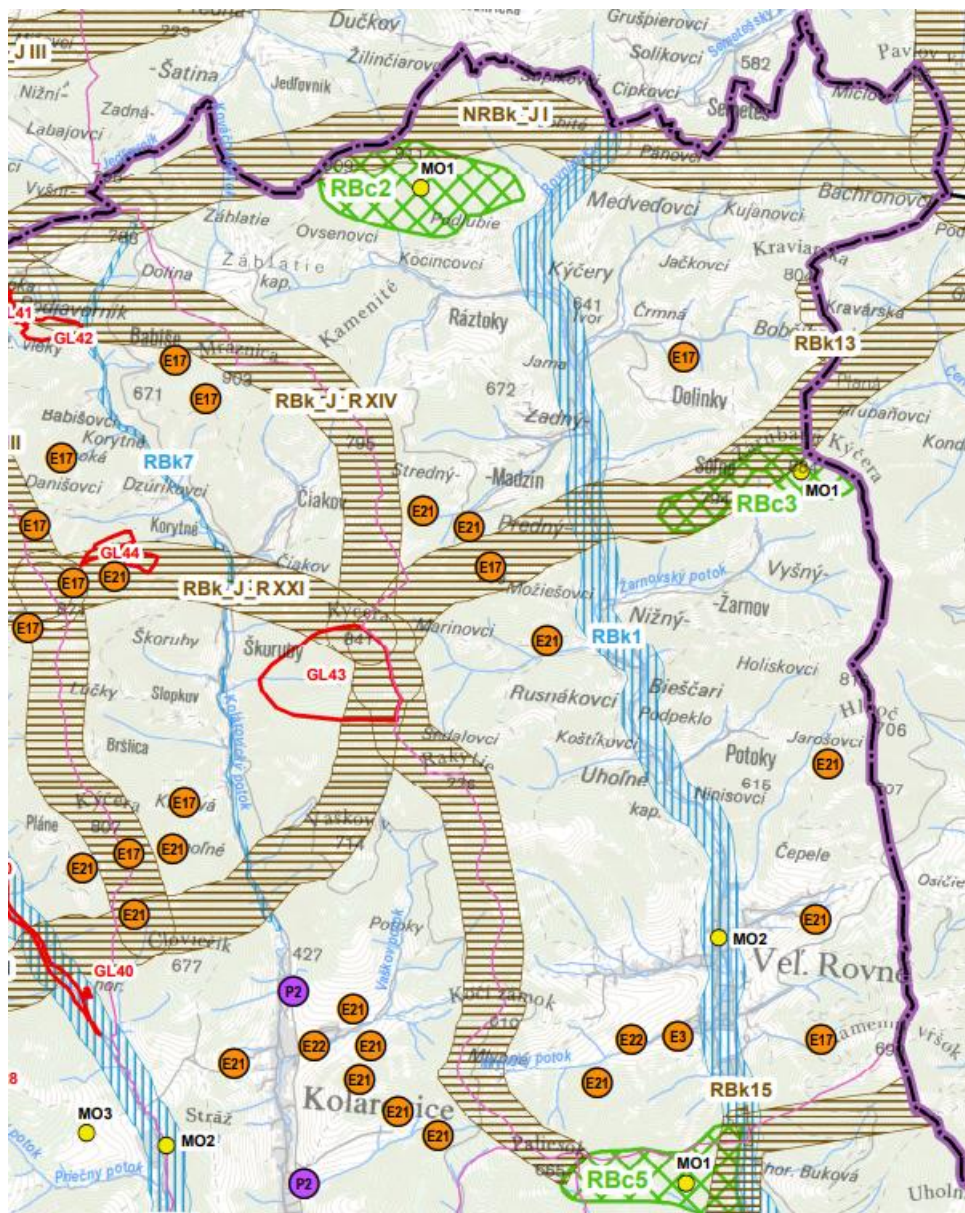
charakteristika: Terestrický biokoridor, ktorý spája jednotlivé biocentra a ostatné prvky ÚSES za účelom zabezpečenia konektivity a migračnej priepustnosti územia.

ohrozenia:

- intenzívne lesné hospodárstvo (zmena drevinového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, intenzívna ťažba starých porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovania odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov ...),
- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov, ...),
- nadmerná návštevnosť niektorých častí územia spojená s eróziou, vyrušovaním citlivých druhov fauny, znečisťovaním územia, synantropizáciou,
- stavebná činnosť,
- vytváranie bariér - ploty, múry
- prípadná ťažba nerastných surovín.

ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- zabrániť vytváraniu bariér brániacich v migračnej priepustnosti územia
- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdné stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,
- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

NAVRHOVANÉ PRVKY RÚSES

- biocentrum nadregionálneho významu
- biocentrum regionálneho významu
- biokoridor nadregionálneho významu – hydrický
- biokoridor regionálneho významu – terestrický
- biokoridor regionálneho významu – hydrický
- ekologicky významný segment krajiny
- genofondová lokalita

ADMINISTRATÍVNE HRANICE

- hranica riešeného územia
- štátna hranica
- hranica kraja
- hranica okresu
- hranica základnej územnej jednotky

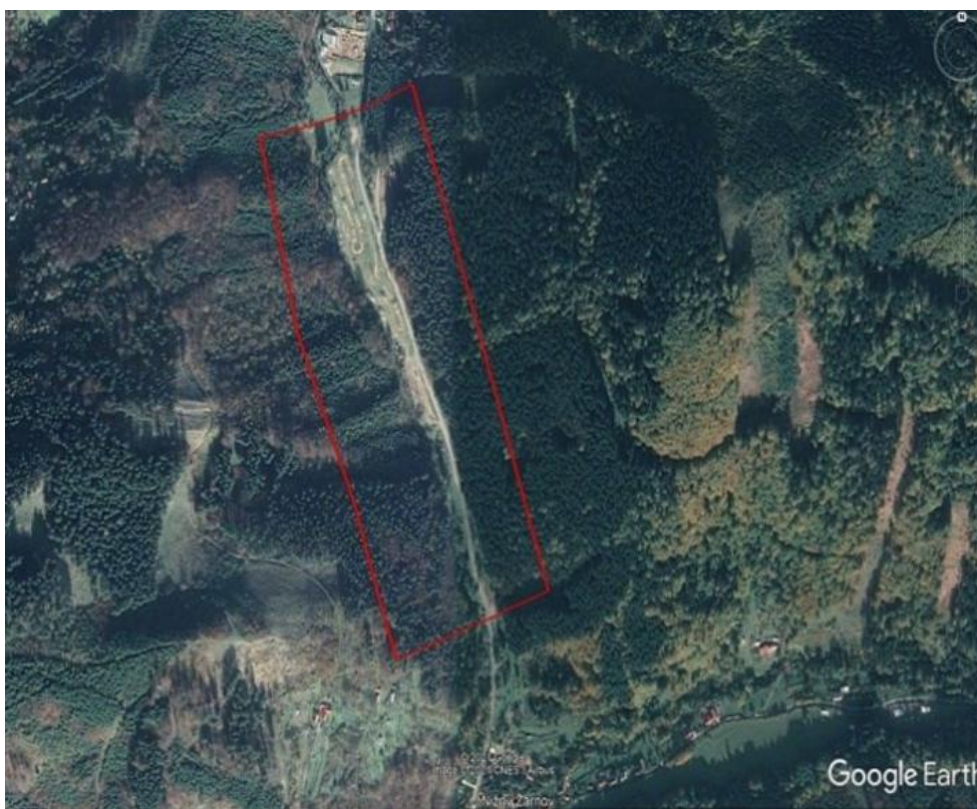
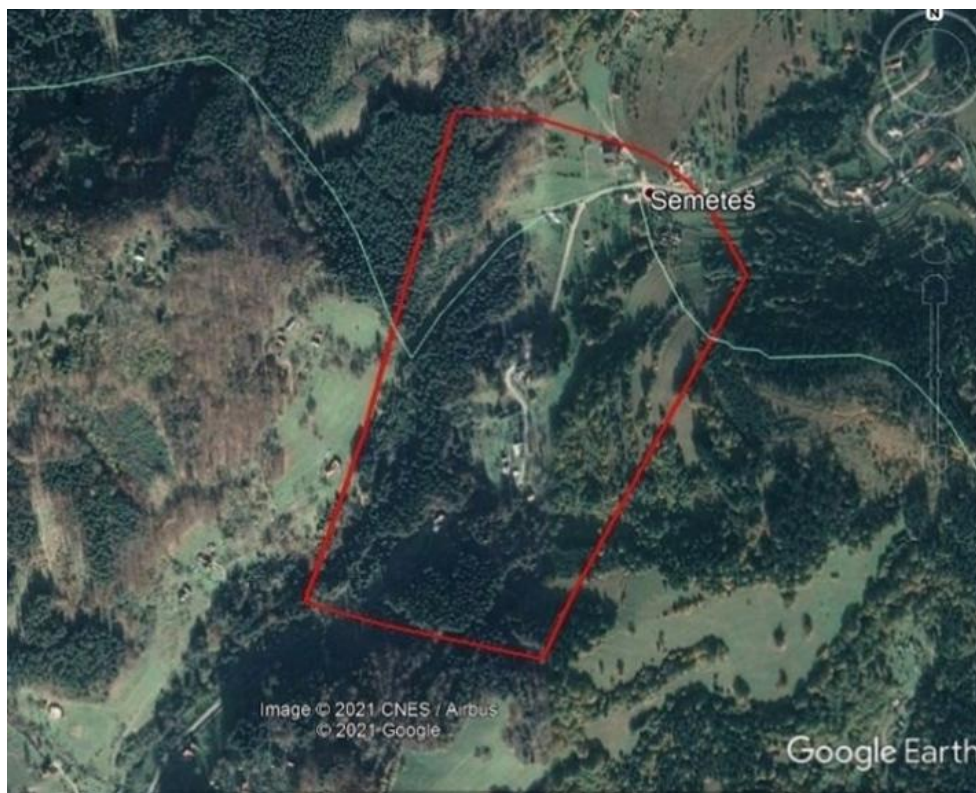
MANAŽMENTOVÉ OPATRENIA PRE PRVKY RÚSES

- skupina manažmentových opatrení (viď textová časť)

EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA

V rámci RÚSESu okresu Bytča boli tiež na území obce Veľké Rovné vymedzené 2 priestory na ponechanie bez výstavby pri pozemných komunikáciách ležiaci v CHKO Kysuce (Veľké Rovné-Semeteš a Veľké Rovné, Nižný Žarnov), kvôli zachovaniu migrácie zveri.

Podľa RÚSES okresu Bytča sú v dotknutom území navrhované nasledujúce ekostabilizačné opatrenia:

- E3 – sanovať nezabezpečené hnojiská a revitalizovať okolie zabezpečených hnojísk,
- E17– nevysádzať monodominantné porasty,
- E21– stabilizovať zosuvné územia a za bezpečiť monitoring
- E22 – zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej vegetácie.

9. Obyvateľstvo – demografické údaje, sídla, aktivity, infraštruktúra.

Obec Veľké Rovné leží v Žilinskom kraji, v okrese Bytča v jeho SV časti a pozostáva z 1 katastrálneho územia Veľké Rovné. Celková výmera riešeného územia je 4 060 ha. Základnými sídelnými jednotkami sú Veľké Rovné, Potoky, Bieščari, Marinovci, Nižný Žarnov, Zadný Madzín, Ivor, Ráztoky, Osobité a Črtná. Obec Veľké Rovné sa skladá z miestnych častí: Potoky, Madzín, Žernov, Soľné, Dolinky, Ráztoky, Horevsie, Rimanovice, Ninise, Bieščary, Záblatie, Bobčíkovce, Črtná, Bachronovce, Ivor, Cibul'kovo a i. Leží uprostred pohoria Javorníkov, v kotline rieky Rovnianka, ktorá sa vlieva do rieky Váh. Riešené územie susedí s územiami nasledovných obcí: Kolárovice (na východ od nich), Kotešová (na sever od nej), pričom uvedené obce sa nachádzajú taktiež v okrese Bytča, Dlhé Pole z okresu Žilina (na západ od nej), Turzovka (JZ od nej) a Vysoká nad Kysucou (južne od nej), pričom tieto obce sa nachádzajú v okrese Čadca.

Obec Veľké Rovné sa nachádza v severozápadnej časti Žilinského kraja asi 22,8 km od krajského mesta Žilina. Z hľadiska širších územných väzieb v rámci Žilinského kraja, obec Veľké Rovné leží na považskej rozvojovej osi prvého stupňa Trenčín - Žilina. Riešené územie má dobré dopravné napojenie na hlavné cestné ťahy Slovenska. Katastrálnym územím obce Veľké Rovné prechádza cesta II/541 napojená v smere na Kotešovú stykovou križovatkou na cestu II/507 a v smere na Turzovku na cestu II/487. Obec je v súčasnosti zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je cca. 50 %. Osady nemajú vybudované verejné rozvody vody. Zásobovanie vodou je individuálne, alebo združené z kopaných a vrtaných studní. Verejný vodovod je vo vlastníctve a správe SEVAK a. s. Žilina. Akumulácia vody je zabezpečená vo vodojeme Veľké Rovné s objemom 2 x 250 m³ max. hladina plniaca a vypínacia 4,7 m prepad 5 m - preliv, minimum 0,5 m. Max. hladina vo VDJ je 447,5 m n. m a min. 442,5 m n. m. Voda s VDJ Veľké Rovné slúži pre samotnú obec a aj pre obec Kotešovú (vrchná časť - Kotešová-Buková spodná časť Kotešová až prímestská časť Hliník nad Váhom). Napájanie VDJ Veľké Rovné je zabezpečené z vodného zdroja, ktorým je vrt HVR 14 s max. kapacitou 15 l/s. Existujúca vodovodná sieť slúži na zabezpečenie obyvateľstva pitnou a požiarnou vodou. Vybudovaním a rozšírením verejných vodovodov a verejných kanalizácií vrátane čistiarnie odpadových vôd v lokalitách určených na výstavbu IBV, sa docieli zvyšovanie podielu obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov a verejnou kanalizáciou a tým sa zabezpečí ochrana podzemných vôd.

Obec Veľké Rovné tvorí malebný územný celok s charakteristickými prvkami valašského a kopaničiarskeho osídlenia a má význam v štruktúre osídlenia ako sídlo s primárnou funkciou bývania, lesného hospodárstva, poľnohospodárstva, priemyselnej výroby a rekreácie.

Obec Veľké Rovné je a aj naďalej bude založená na integrovanom vzťahu so susediacimi obcami Kolárovice, Kotešová, Dlhé Pole, Turzovka, Vysoká nad Kysucou a mestom Bytča. Integrovaný vzťah spočíva vo vzájomne výhodnej spolupráci vo využívaní potenciálu trvalého bývania, občianskej vybavenosti, rekreačných možností, pracovných príležitostí, dopravnej a technickej infraštruktúry a kultúrnohistorických daností.

Z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania možno riešené územie rozčleniť na tieto funkčno-priestorové celky:

A - Urbanizované územie obce

- A1 Zastavené územie ústrednej časti obce Veľké Rovné a pozdĺž cesty II/541
- A2 Výrobné územie (dva funkčno-priestorové bloky)
- A3 Areál družstva (chátrajúce nehnuteľnosti s potenciálom pre rozvoj)
- A4 Areál športu (plocha ihrísk na Dolnom konci s potenciálom pre rozvoj)

B - Osady (Zastavené územie kopaničiarskeho osídlenia)

C - Poľnohospodárska krajina (územie medzi urbanizovanými plochami a lesmi)

D – Lesná krajina (územie s lesohospodárskou a ekologickou funkciou)

Hlavnú kompozičnú os tvorí vodný tok Rovnianka a cesta II/541. V rámci zastavaného územia obce Veľké Rovné hlavné kompozičné osi tvoria línie vodný tok Rovnianka a cesta II/541 a priečna os ako spojnica miestnych časti Rimanovice a Mlynné. Vedľajšie kompozičné osi tvoria prístupové cesty do osád. Hlavnú dominantu tvorí kostol sv. Michala archanjela v ústredí obce a 3 chránené stromy “Buky vo Veľkom Rovnom”.

Základné údaje, charakterizujúce riešené územie:

➤ rozloha riešeného územia v ha	4 060
➤ počet obyvateľov k 31. 12. 2021	3 697
➤ počet obyvateľov v roku 2040	3 374
➤ počet trvalo obývaných bytov 2021	1 687
➤ počet trvalo obývaných bytov v roku 2040	1 657
➤ odpad bytového fondu do roku 2040	-30
➤ počet trvalo obývaných bytov v roku 2040 (1,98 obyvateľa/byt)	1 704
➤ potreba výstavby nových bytov do roku 2040	47
➤ počet bytov na 1000 obyvateľov	505
➤ počet objektov určených na rekreáciu v roku 2040	487

Priemerná hustota obyvateľstva je 92 obyvateľov na 1 km² a priemerný vek obyvateľov je 40,94 rokov a index starnutia je 1,07.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet obyvateľov v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania obyvateľov za rok 2021.

spolu	muži (abs.)	muži (%)	ženy (abs.)	ženy (%)
3 697	1 886	51,01	1 811	48,99

V obci Veľké Rovné prevládajú muži nad ženami.

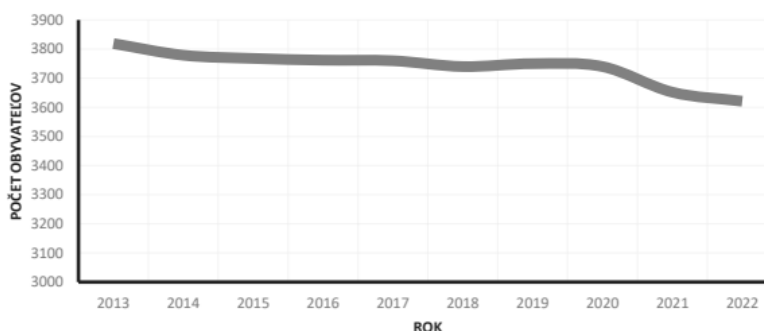
Obec Veľké Rovné patrí k sídlam, ktoré sa vyznačovali poklesom obyvateľstva, pričom v súčasnosti je počet obyvateľov stagnuje.

Vývoj počtu obyvateľov

- za 1 rok: -0.27% (-10)
- za 5 rokov: -0.7% (-28)
- za 10 rokov: -4.2% (-166)
- za 23 rokov: -8% (-326)

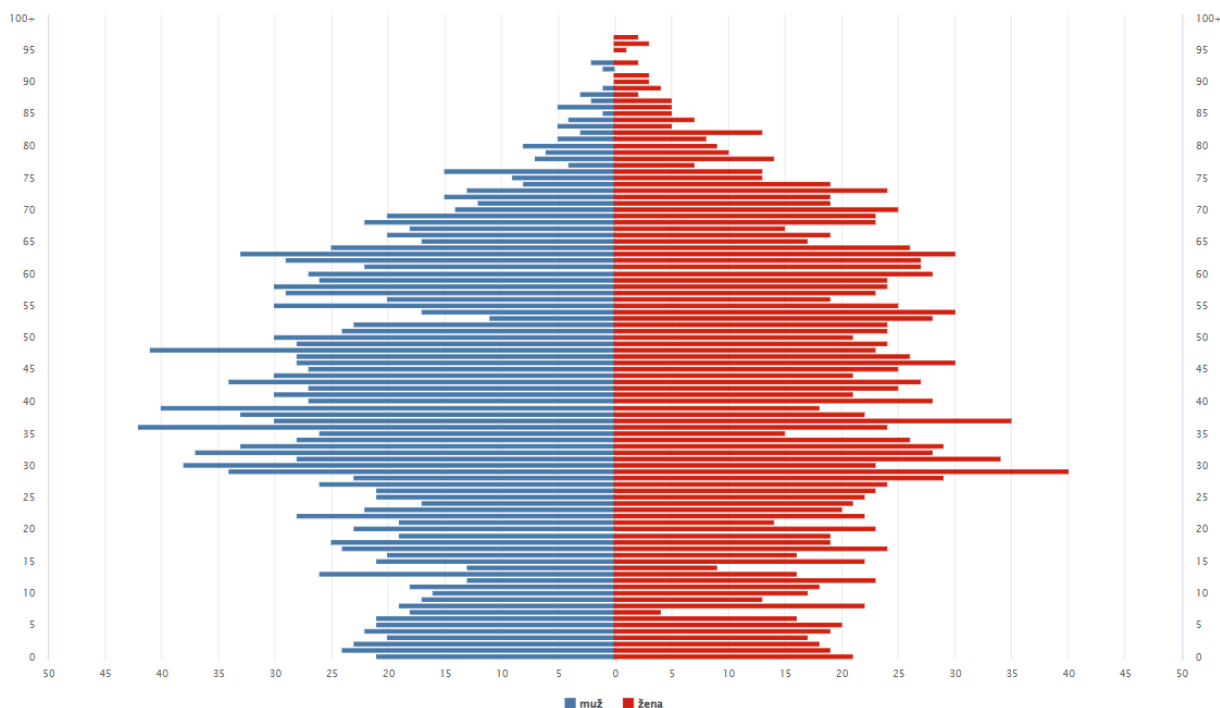
Vývoj počtu obyvateľov obce Veľké Rovné za roky 2013 až 2022 uvádza nasledujúci graf.

Vývoj počtu obyvateľov obce Veľké Rovné za ostatných 10 rokov má výrazne klesajúci trend. V porovnaní s rokom 2013 bol počet obyvateľov obce na konci roku 2022 o 5 % nižší.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet obyvateľov podľa ekonomických vekových skupín v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania obyvateľov za rok 2021.

predproduktívny vek (0-14 rokov) (abs.)	predproduktívny vek (0-14 rokov) (%)	produktívny vek (15-64 rokov) (abs.)	produktívny vek (15-64 rokov) (%)	poproduktívny vek (65 a viac rokov) (abs.)	poproduktívny vek (65 a viac rokov) (%)
544	14,71	2 576	69,68	577	15,61

Veková pyramída obyvateľstva Veľkého Rovného ukazuje, že v obci sa z pohľadu demografickej reprodukcie nachádza regresívny typ populácie, keďže početnosť predreprodukčnej zložky (0 - 14 r.) ani zďaleka nedosahuje početnosť poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva (v pomere 549 k 1 349 k 31. 12. 2022). Najvyššie zastúpenie v štruktúre obyvateľstva Veľkého Rovného majú vekové skupiny (podľa poradia) 30 - 34 ročných (302 obyvateľov), 35 - 39 ročných (280) a 45 - 49 ročných (271 obyvateľov). V nadväznosti na typ vekovej pyramídy a typ populácie možno konštatovať, že z dlhodobého hľadiska bude prostredníctvom prirodzeného pohybu počet obyvateľov obce (pri nezmenených podmienkach) klesať.

Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles. Obyvateľstvo rýchlo starne, priemerný vek sa za posledných 10 rokov zvýšil z 39,24 (rok 2013) na 41,43 rokov (rok 2022).

Priemerný vek / rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Veľké Rovné	39,24	39,43	39,78	39,95	40,3	40,54	40,77	40,94	41,01	41,43

V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, prevláda poproduktívna zložka (65+ r.) nad predproduktívnou zložkou (0 - 14 r.) obyvateľstva, pričom podiel produktívnej zložky je 67,7 %. Uvedené údaje hovoria o miernom starnutí obyvateľstva.

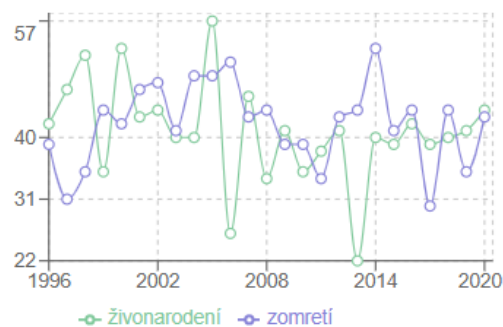
Údaje o obyvateľstve v roku 2021:

Údaj	2021
Index ekonomického zaťaženia osôb v %	43,51
Index starnutia	106,06
Priemerný vek	40,95
Podiel osôb v predproduktívnom veku	14,71
Podiel osôb v produktívnom veku	69,67
Podiel osôb v poproduktívnom veku	15,60

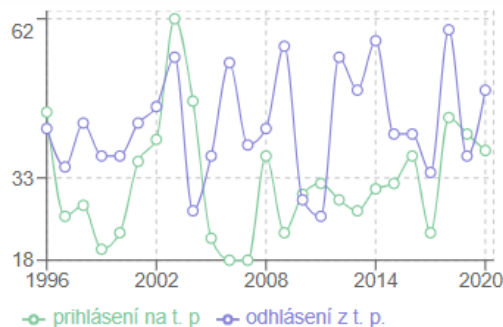
Živonarodení, zomretí a prirodzený prírastok (rozdiel živonarodených a zomretých)

- Živonarodení 44 osôb
- Zomretí 43 osôb
- Prirodzený prírastok: **+1** osôb

Migrácia a migračné saldo (rozdiel v zmenách trvalého pobytu)

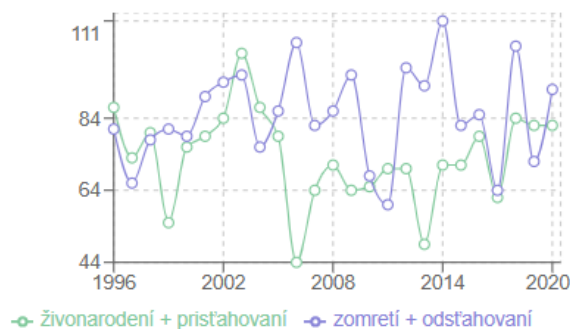
- Pristáhovalo sa 38 osôb
- Odstáhovalo sa 49 osôb
- Migračné saldo: **-11** osôb

Celkový prírastok

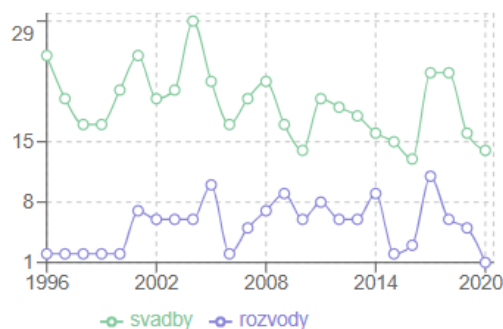
súčet prirodzeného prírastku a migračného salda

- Živonarodení a pristáhovaní: 82 osôb
- Zomretí a odstáhovaní: 92 osôb
- Celkový prírastok: **-10** osôb

Sobášnosť a rozvodovosť

- Počet sobášov: 14
- Počet rozvodov: 1
- Pomer sobášov ku rozvodom: 14

Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva za roky 2013 až 2022 uvádza nasledujúca tabuľka.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obyvateľov (k 31.12.)	3819	3779	3768	3762	3760	3740	3750	3740	3652	3621
Živonarodení	22	40	39	42	39	40	41	44	39	34
Zomrelí	44	53	41	44	30	44	35	43	60	38
Bilancia prirodzeného pohybu	-22	-13	-2	-2	9	-4	6	1	-21	-4
Pristáhovaní	27	31	32	37	23	44	41	38	34	38
Vystáhovaní	49	58	41	41	34	60	37	49	58	65
Migračné saldo	-22	-27	-9	-4	-11	-16	4	-11	-24	-27
Bilancia celkového pohybu	-44	-40	-11	-6	-2	-20	10	-10	-45	-31
Hr.m. živorodenosti (‰)	5,8	10,6	10,4	11,2	10,4	10,7	10,9	11,8	10,7	9,4
Hr.m. úmrtnosti (‰)	11,5	14,0	10,9	11,7	8,0	11,8	9,3	11,5	16,4	10,5
Hr.m. prirodzeného prírastku (‰)	-5,8	-3,4	-0,5	-0,5	2,4	-1,1	1,6	0,3	-5,8	-1,1
Hr.m. imigrácie (‰)	7,1	8,2	8,5	9,8	6,1	11,8	10,9	10,2	9,3	10,5
Hr.m. emigrácie (‰)	12,8	15,3	10,9	10,9	9,0	16,0	9,9	13,1	15,9	18,0
Hr.m. migračného salda (‰)	-5,8	-7,1	-2,4	-1,1	-2,9	-4,3	1,1	-2,9	-6,6	-7,5
Hr.m. celkového prírastku (‰)	-11,5	-10,6	-2,9	-1,6	-0,5	-5,3	2,7	-2,7	-12,3	-8,6

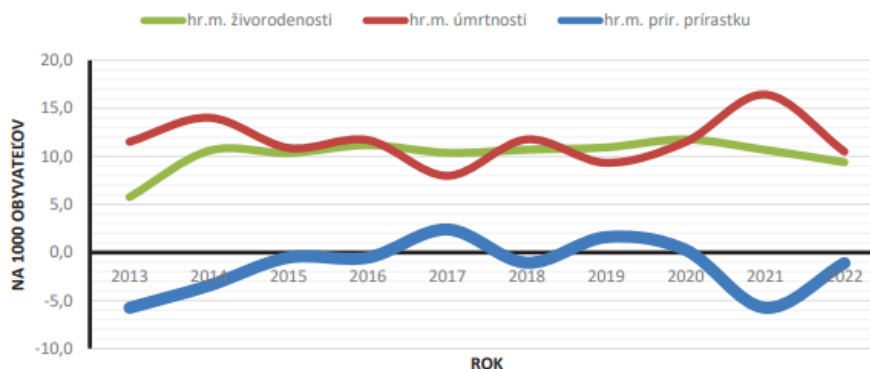
Úroveň natality za posledných 10 rokov mala veľmi nevyrovnaný priebeh, keď sa pohybovala v rozmedzí cca 6 - 12 ‰. Počet narodených detí sa v obci medziročne pohyboval v rozmedzí 22 - 44. Priemerná hodnota ukazovateľa hrubej miery živorodenosti za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola vo Veľkom Rovnom 10,2 ‰. Obec teda v tomto ukazovateli dosahuje priemerné hodnoty. Pre porovnanie, v okrese Bytča sa hr. m. živorodenosti pohybuje na úrovni cca 11,0 ‰, v Žilinskom kraji 10,0 ‰ a v Slovenskej republike na úrovni cca 9,5 ‰.

Medziročný vývoj počtu zomrelých mal, podobne ako u živorodených, taktiež menej vyrovnaný priebeh. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v roku 2017 (30 osôb), najviac v roku 2021 (60 osôb). Úroveň mortality sa teda pohybovala v rozmedzí od 8,0 po 16,4 ‰, pričom priemer za posledných 10 hodnotených rokov bol vo Veľkom Rovnom 11,6 ‰. V obci teda môžeme pozorovať vyššiu mieru úmrtnosti akú má Slovenská republika (cca 11,0 ‰), Žilinský kraj (10,5 ‰) i okres Bytča (cca 10,0 ‰).

Takéto hodnoty hrubej miery živorodenosti a hrubej miery úmrtnosti sa odzrkadľujú v bilancii prirodzeného pohybu obyvateľstva Veľkého Rovného. Obec bola počas väčšiny hodnoteného obdobia populačne stratová (7 x), pozitívnu bilanciu prirodzeného pohybu zaznamenala len 3 x. Hrubá miera prirodzeného prírastku sa v posledných 10 rokoch pohybovala v rozmedzí od - 5,8 ‰ po 2,4 ‰.

Z dôvodu takejto kombinácie natality s mortalitou bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov neefektívna. Celkovo možno konštatovať, že prirodzenými populačnými procesmi dochádzalo v obci k úbytku obyvateľov.

Nasledujúci graf uvádza prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2013 – 2022.

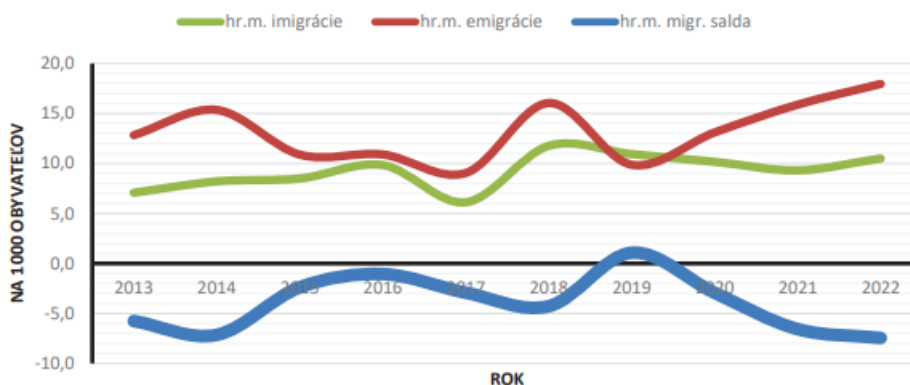

Podobne ako vývoj prirodzeného pohybu, aj vývoj z hľadiska migračného pohybu je v obci negatívny.

Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni 9,2 ‰ (priemerne sa ročne prisťahovalo 34,5 osoby). Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala oveľa vyššie hodnoty, pričom jej priemerná úroveň bola 13,2 ‰ (v priemere 49,2 vystáhaných osôb ročne).

Výsledkom hore uvedených procesov bol nepriaznivý vývoj migračného salda, ktoré sa pohybovalo v rozmedzí od - 27 osôb v rokoch 2014 a 2022 po + 4 osoby v roku 2019. Kladné migračné saldo obec zaznamenala len 1 x (v spomínanom roku 2019), až 9 x bolo migračné saldo záporné. Väčšinu hodnoteného obdobia teda obec vykazuje negatívnu bilanciu migračného salda, pričom z aspektu migrácie v nej prebiehajú prevažne depopulačné procesy. Možno teda konštatovať, že trend vývoja za posledných 10 rokov je nepriaznivý.

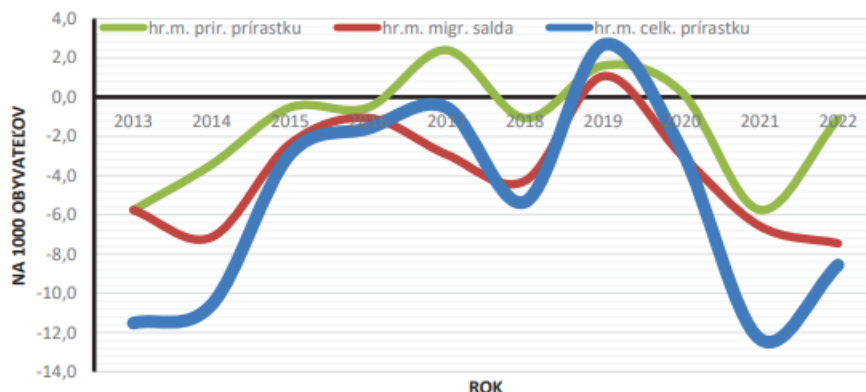
Nasledujúci graf uvádza migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2013 - 2022.

Hrubá miera prirodzeného prírastku dosahovala počas väčšiny hodnoteného obdobia záporné hodnoty (viac ľudí v týchto rokoch zomrelo ako sa ich narodilo), čiže prirodzenými populačnými procesmi počet obyvateľov poväčšine klesal. Podobne, aj hrubá miera migračného salda dosahovala väčšinou záporné hodnoty, znamenajúce migračný úbytok obyvateľstva (viac ľudí sa z obce v danom roku vystáhovalo ako sa do nej prisťahovalo).

Výsledkom kombinácie vyššie popísaných prirodzených populačných procesov a migračných procesov je výrazný celkový úbytok obyvateľov obce Veľké Rovné. Celkovú situáciu ohľadne populačného vývoja v obci možno teda hodnotiť negatívne (keďže počet obyvateľov zo strednodobého hľadiska klesá).

Nasledujúci graf uvádza celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2013 – 2022.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet obyvateľov podľa rodinného stavu v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania obyvateľov za rok 2021.

slobodný, slobodná (abs.)	slobodný, slobodná (%)	ženatý, vydatá (abs.)	ženatý, vydatá (%)	rozvedený, rozvedená (abs.)	rozvedený, rozvedená (%)	vdovec, vdova (abs.)	vdovec, vdova (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)
1 614	43,66	1 587	42,93	211	5,71	280	7,57	5	0,14

V obci Veľké Rovné prevládajú slobodný/á nad ženatými/vydatými.

Na území obce Veľké Rovné sa počas Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 sledovala aj vzdelanostná úroveň obyvateľstva. Vzdelanie populácie je významným indikátorom kvality pracovných síl. Vo vzťahu k disponibilite pracovných príležitostí a ich štruktúrálnej ponuke môže vzdelanie obyvateľov pôsobiť ako stabilizačný, resp. destabilizačný činiteľ, resp. iniciovať rozvoj aktivít, zodpovedajúcich vzdelanostnej úrovni obyvateľov. Najväčší počet obyvateľov v mužskej populácii disponuje základným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním s maturitou. Minimálne percento pripadá na obyvateľov s vyšším odborným vzdelaním a vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa. Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k zvyšovaniu počtu obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Ostatné skupiny sa znižovali. Nasledujúca tabuľka uvádza počet obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania obyvateľov za rok 2021.

bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov (abs.)	392
bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov (%)	10,6
základné vzdelanie (abs.)	613
základné vzdelanie (%)	16,58
stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity) (abs.)	960
stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity) (%)	25,97
úplné stredné vzdelanie (s maturitou) (abs.)	992
úplné stredné vzdelanie (s maturitou) (%)	26,83
vyššie odborné vzdelanie (abs.)	198
vyššie odborné vzdelanie (%)	5,36
vysokoškolské vzdelanie (abs.)	438
vysokoškolské vzdelanie (%)	11,85
bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac (abs.)	7
bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac (%)	0,19
nezistené (abs.)	97
nezistené (%)	2,62

základné	613
stredoškolské	2 150
vysokoškolské	438

V národnostnej štruktúre obce Veľké Rovné má výrazné zastúpenie obyvateľstvo slovenskej národnosti (95,9 %). K českej národnosti sa hlásilo 0,5 % obyvateľov. Nasledujúca tabuľka uvádza počet obyvateľov podľa národnosti v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania obyvateľov za rok 2021.

slovenská (abs.)	3546	rusínska (abs.)	3	ruská (abs.)	3	rakúska (abs.)	1
slovenská (%)	95,92	rusínska (%)	0,08	ruská (%)	0,08	rakúska (%)	0,03
maďarská (abs.)	1	česká (abs.)	20	bulharská (abs.)	1	nezistená (abs.)	122
maďarská (%)	0,03	česká (%)	0,54	bulharská (%)	0,03	nezistená (%)	3,3

V obci Veľké Rovné prevládajú obyvatelia slovenskej národnosti.

Z hľadiska vierovyznania je obec homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu 85,42 %. Len 0,49 % obyvateľov je evanjelického vierovyznania. Bez náboženského vyznania bolo 268 obyvateľov obci Veľké Rovné (7,25 %). Nasledujúca tabuľka uvádza počet obyvateľov podľa náboženského vyznania v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania obyvateľov za rok 2021.

Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike (rímskokatolícke) (abs.)	3 158
Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike (rímskokatolícke) (%)	85,42
Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (evanjelické) (abs.)	18
Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (evanjelické) (%)	0,49
Gréckokatolícka cirkev na Slovensku (gréckokatolícke) (abs.)	28
Gréckokatolícka cirkev na Slovensku (gréckokatolícke) (%)	0,76
Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (kalvínske) (abs.)	8
Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (kalvínske) (%)	0,22
Pravoslávna cirkev na Slovensku (pravoslávne) (abs.)	6
Pravoslávna cirkev na Slovensku (pravoslávne) (%)	0,16

Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v Slovenskej republike (abs.)	3
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v Slovenskej republike (%)	0,08
Evanjelická cirkev metodistická, Slovenská oblasť (abs.)	1
Evanjelická cirkev metodistická, Slovenská oblasť (%)	0,03
Kresťanské zbory na Slovensku (abs.)	24
Kresťanské zbory na Slovensku (%)	0,65
Cirkev bratská v Slovenskej republike (abs.)	4
Cirkev bratská v Slovenskej republike (%)	0,11
budhizmus (abs.)	1
budhizmus (%)	0,03
islam (abs.)	1
islam (%)	0,03
ostatné a nepresne určené kresťanské cirkvi (abs.)	9
ostatné a nepresne určené kresťanské cirkvi (%)	0,24
pohanstvo a prírodné duchovno (abs.)	2
pohanstvo a prírodné duchovno (%)	0,05
ad hoc hnutia (abs.)	6
ad hoc hnutia (%)	0,16
iné (abs.)	10
iné (%)	0,27
nezistené (abs.)	150
nezistené (%)	4,06

Nasledujúca tabuľka uvádza počet obyvateľov podľa súčasnej ekonomickej aktivity v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania obyvateľov za rok 2021.

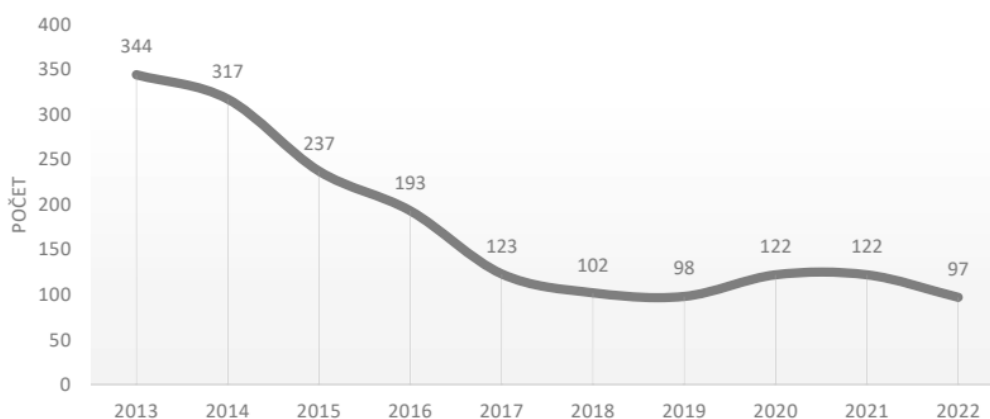
pracujúci (okrem dôchodcov) (abs.)	1 506
pracujúci (okrem dôchodcov) (%)	40,74
pracujúci dôchodca (abs.)	213
pracujúci dôchodca (%)	5,76
osoba na materskej dovolenke (abs.)	23
osoba na materskej dovolenke (%)	0,62
osoba na rodičovskej dovolenke (abs.)	34
osoba na rodičovskej dovolenke (%)	0,92
nezamestnaný (abs.)	135
nezamestnaný (%)	3,65
žiak strednej školy (abs.)	162
žiak strednej školy (%)	4,38
študent vysokej školy (abs.)	44
študent vysokej školy (%)	1,19
osoba v domácnosti (abs.)	182
osoba v domácnosti (%)	4,92
dôchodca (abs.)	784
dôchodca (%)	21,21
príjemca kapitálových príjmov (abs.)	5
príjemca kapitálových príjmov (%)	0,14
žiak základnej školy (abs.)	287
žiak základnej školy (%)	7,76
dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky (abs.)	270
dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky (%)	7,3
iná (abs.)	3
iná (%)	0,08
nezistené (abs.)	49
nezistené (%)	1,33

Nasledujúca tabuľka uvádza počet obyvateľov podľa postavenia v zamestnaní v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania obyvateľov za rok 2021.

spolu	zamestnanec (abs.)	zamestnanec (%)	podnikateľ (abs.)	podnikateľ (%)	iné (abs.)	iné (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)
1 776	1 346	75,79	278	15,65	8	0,45	144	8,11

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Likvidácia pracovných miest v dôsledku transformačných a reštrukturalizačných procesov nebola kompenzovaná vytváraním nových pracovných miest v ozdravených častiach hospodárstva. Pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest. Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenáva klesajúci trend. Zlepšovanie situácie je výsledkom investícií, ktoré sú hlavným zdrojom tvorby nových pracovných miest hlavne v blízkych mestách Považská Bystrica, Žilina a Bytča. Počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a mieru nezamestnanosti prezentuje nasledujúca tabuľka a graf (roky 2013 až 2022) .

k 31.12.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet UoZ	344	317	237	193	123	102	98	122	122	97
Miera nezamestnanosti* (%)	18,0	16,6	12,4	10,1	6,4	5,3	5,1	6,4	6,4	5,1

Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci Veľké Rovné za posledných 10 rokov pohyboval v rozmedzí 97 až 344. Miera nezamestnanosti sa teda v obci v ostatnom období pohybovala v rozpätí od 5,1 % (2022) po 18,0 % (2013). Pre porovnanie, k 31. 12. 2022 bola miera nezamestnanosti v okrese Bytča na úrovni 5,8 %, v Žilinskom kraji bola na úrovni 5,2 % a v Slovenskej republike 6,6 %. V okolitých okresoch, s ktorými okres Bytča susedí, bola nasledovná: Považská Bystrica 4,5 %, Žilina 4,6 %, Čadca 5,7 %. Na konci roku 2022 bolo v obci Veľké Rovné prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaných 97 uchádzačov o zamestnanie. Z toho počtu bolo 46 mužov (47,4 %) a 51 žien (52,6 %).

Ako ukazuje nasledujúca tabuľka (Štruktúra UoZ podľa veku k 31. 12. 2022), rozloženie UoZ podľa jednotlivých vekových skupín je rovnomerné. V obci teda neexistuje žiadna veková skupina, ktorá by bola v porovnaní s inými výraznejšie marginalizovaná.

do 19 r.		20-29 r.		30-39 r.		40-49 r.		50-59 r.		nad 60 r.		UoZ spolu	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
2	2,1	23	23,7	19	19,6	22	22,7	25	25,8	6	6,2	97	100

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že so zvyšujúcim stupňom dosiahnutého vzdelania sa pre jednotlivých obyvateľov zvyšuje pravdepodobnosť uplatnenia na trhu práce. Z tohto hľadiska je vo Veľkom Rovnom pozitívnou skutočnosť, že z 97 uchádzačov o zamestnanie na konci roku 2022 bolo len 8 % UoZ (8 osôb) s najvyšším ukončeným vzdelaním základným alebo bez vzdelania.

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie patrí medzi najvýznamnejšie parciálne indikátory, poukazujúce na „zdravie“ ekonomickej a sociálnej sféry v tom – ktorom regióne. S nepriaznivou štruktúrou UoZ podľa doby evidencie (tzn. s vysokým podielom dlhodobo nezamestnaných osôb – nad 12 mesiacov) sa spájajú výrazné problémy ekonomickeho a sociálneho charakteru (vysoké sociálne dávky, „neschopnosť“ zamestnať takýchto obyvateľov, chudoba, sociálnopatologické javy a pod.). Z hľadiska štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie sa sleduje predovšetkým podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie, keďže dlhodobá nezamestnanosť patrí medzi výrazne negatívne ukazovatele socioekonomického rozvoja (resp. zaostalosti) daného regiónu.

V Slovenskej republike sa podiel krátkodobo nezamestnaných (menej ako 7 mesiacov) v roku 2022 pohyboval na úrovni cca 40 %, podiel strednodobo nezamestnaných (7 – 12 mesiacov) na úrovni cca 19 % a podiel dlhodobo nezamestnaných až okolo úrovne 41 % (pričom Slovenská republika a špeciálne regióny východného Slovenska vykazujú dokonca najvyšší podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov v rámci všetkých regiónov Európskej únie). Vo Veľkom Rovnom bol k 31. 12. 2022 podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov (nad 12 mesiacov) 33 %, pričom 22 % (22 UoZ) z celkového počtu UoZ bolo nezamestnaných viac ako 2 roky.

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa klasifikácie zamestnaní (KZAM) nám zatrieduje nezamestnaných do skupín podľa toho, aký charakter malo pracovné miesto, ktoré zaujímal terajší uchádzač o zamestnanie bezprostredne pred tým, než bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Jednotlivé zamestnania sú v KZAM rozdelené do tried podľa charakteru práce, zložitosti, zodpovednosti a kvalifikačnej náročnosti práce. Pri KZAM sa dôraz kladie na charakter pracovného miesta a nie na to, či zamestnanec v konkrétnom zamestnaní je viac alebo menej kvalifikovaný ako iný zamestnanec v rovnakom zamestnaní.

Najvyšší podiel v štruktúre UoZ podľa KZAM majú vo Veľkom Rovnom pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (38 UoZ z 97; 39,2 %). Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci sú tí UoZ, ktorí v poslednom zamestnaní vykonávali práce vyžadujúce si vedomosti na úrovni základnej školy (ako napr. jednoduché a rutinné práce vyžadujúce ručné nástroje a fyzickú silu – upratovanie, čistenie, kopanie jám, zametanie ulíc, stráženie majetku, ručné balenie, manipulácie s nákladmi, dokladanie tovaru, pomocné práce, likvidovanie odpadov a pod.).

Trieda KZAM	Počet UoZ	Podiel (%)
0 - Príslušníci ozbrojených síl	0	0,0
1 - Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	1	1,0
2 - Špecialisti	3	3,1
3 - Technici a odborní pracovníci	4	4,1
4 - Administratívni pracovníci	7	7,2
5 - Pracovníci v službách a obchode	16	16,5
6 - Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	2	2,1
7 - Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	17	17,5
8 - Operátori a montéri strojov a zariadení	4	4,1
9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	38	39,2
N/A - neurčené	5	5,2
Spolu	97	100,0

Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Podľa údajov zo SODB 2021 k 1.1.2021 bolo v obci Veľké Rovné ekonomicky aktívnych 1 911 obyvateľov.

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v obci. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Najviac obyvateľov bolo zamestnaných v oblasti drevárskeho priemyslu ako aj v oblasti ťažby nerastných surovín. Najmenej obyvateľov je zamestnaných v oblasti textilného priemyslu a v oblasti polygrafického priemyslu.

Časť občanov z obce Veľké Rovné je zamestnaná priamo v obci, no veľká časť pracuje v okresnom meste Bytča a krajskom meste Žilina. V obci pôsobia nasledujúce hospodárske subjekty: Drotár s.r.o. - Juraj Ovčík, Flower Dream, Pohostinstvo Kongo – Anna Gajdošíková, Hefais s.r.o. - Alojz Michel, Stolárstvo - Jozef Papučík, Potraviný PAP – Mária Papučíková, Kachliarstvo a krby - Jozef Bitala, MAKKO s.r.o. - Marcel Belejík, Kvetinárstvo - Lenka Šefčíková, Kaderníctvo - Alena Milučká, JOPAL - Ing. Pavel Gabrík, Pohostinstvo - Peter Ovčík, COOP Jednota – Ivor, COOP Jednota – Ústredie, Minex – Oľga Mičietová, Taimp, Píla Rovňan - Marián Svorník, Jozef Posluch – Boko, Jozef Posluch – Ivor, SBD, Stolárstvo - Peter Juranka, Alena Dižová – Melocík, Kaderníctvo - Renáta Birošíková, Kaderníctvo – Lenka Schwartz Ponechalová, Lago Nástrojáraň, s.r.o., Ing. Vladimír Lago, Ján Lago, NIVALIS s.r.o. - Ing. Rastislav Chmelár, MK Dekarbonizácia, Select, s.r.o., Kaderníctvo - Jarmila Štrbová, AP Plus – Alfréd

Peter, Kozmetika – Zuzana Mičietová, STM SK s.r.o., Lekárň Pharmed, s.r.o., Stolárstvo – Miroslav Nekoranc, Stolárstvo – Milan Ninis, Stolárstvo – Marián Bíreš, NCreative s.r.o., Hostinec pri Mlynskom potoku – Branislav Urdák, Eurodesign s.r.o., Drogéria – Peter Hadrbolec, Reštaurácia Obecný dom – Ľubomír Škorvan, REAL-K s.r.o., Zmrzlina – Ľubica Mavrová, LJ METAL Company, Potraviny KORUNA, TRIMMO s.r.o., Ovocie-zelenina – Anna Mrenková, Lemont Slovakia – Vináreň u mamky, Pneuservis – Jozef Milučký, ALMA – Ľubomír Šefar, Reštaurácia SVETOM – Peter Frolo, Stavebniny TASMA – Jozef Skýpala, AK NAILS Design – Anna Kmecíková, Papiernictvo MACHUĽKA – Július Mužila, Chovprodukt Empatia – Simona Nekorancová).

Z hľadiska priemyselnej výroby sa priamo vo Veľkom Rovnom nachádzajú viaceré priemyselné prevádzky. Z dôvodu významných plôch lesov v katastri Veľkého Rovného (ako aj v okolitých obciach) sú tieto prevádzky (prirodzene) naviazané najmä na spracovanie drevnej hmoty a rôznu drevovýrobu (napr. píla, výroba palivového dreva alebo výroba nábytku). Okrem toho je v obci dostupné napr. aj kachliarstvo – výroba kachľových pecí alebo kovovýroba.

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2040“ môžeme očakávať pre navrhované obdobie územného plánu - rok 2040 nárast poproduktívnej zložky populácie.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet obyvateľov podľa zamestnania v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania obyvateľov za rok 2021.

Spolu	1 490
Príslušníci ozbrojených síl (abs.)	3
Príslušníci ozbrojených síl (%)	0,2
Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci (abs.)	51
Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci (%)	3,42
Špecialisti (abs.)	199
Špecialisti (%)	13,36
Technici a odborní pracovníci (abs.)	192
Technici a odborní pracovníci (%)	12,89
Administratívni pracovníci, úradníci (abs.)	143
Administratívni pracovníci, úradníci (%)	9,6
Pracovníci v službách a obchode (abs.)	193
Pracovníci v službách a obchode (%)	12,95
Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve (abs.)	7
Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve (%)	0,47
Kvalifikovaní robotníci a remeselníci (abs.)	218
Kvalifikovaní robotníci a remeselníci (%)	14,63
Operátori a montéri strojov a zariadení (abs.)	212
Operátori a montéri strojov a zariadení (%)	14,23
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (abs.)	80
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (%)	5,37
Nezistené (abs.)	192
Nezistené (%)	12,89

V obci Veľké Rovné prevládajú kvalifikovaní robotníci a remeselníci a operátori a montéri strojov a zariadení. Nasledujúca tabuľka uvádza počet obyvateľov podľa odvetvia ekonomickej činnosti v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania obyvateľov za rok 2021.

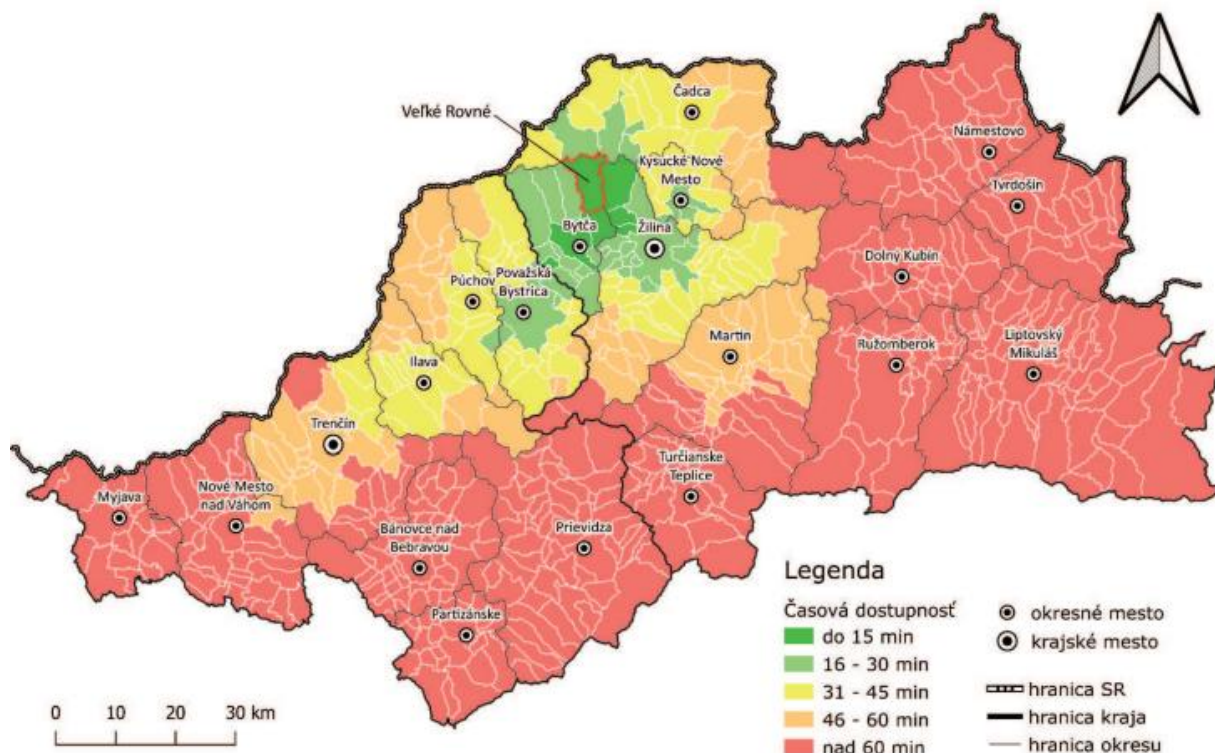
Spolu	1 776
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov (abs.)	32
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov (%)	1,8
Priemyselná výroba (abs.)	497
Priemyselná výroba (%)	27,98
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (abs.)	9
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (%)	0,51
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov (abs.)	8
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov (%)	0,45
Stavebníctvo (abs.)	164
Stavebníctvo (%)	9,23
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov (abs.)	243
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov (%)	13,68

Doprava a skladovanie (abs.)	105
Doprava a skladovanie (%)	5,91
Ubytovacie a stravovacie služby (abs.)	22
Ubytovacie a stravovacie služby (%)	1,24
Informácie a komunikácia (abs.)	47
Informácie a komunikácia (%)	2,65
Finančné a poisťovacie činnosti (abs.)	22
Finančné a poisťovacie činnosti (%)	1,24
Činnosti v oblasti nehnuteľností (abs.)	17
Činnosti v oblasti nehnuteľností (%)	0,96
Odborné, vedecké a technické činnosti (abs.)	39
Odborné, vedecké a technické činnosti (%)	2,2
Administratívne a podporné služby (abs.)	44
Administratívne a podporné služby (%)	2,48
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie (abs.)	81
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie (%)	4,56
Vzdelávanie (abs.)	90
Vzdelávanie (%)	5,07
Zdravotníctvo a sociálna pomoc (abs.)	87
Zdravotníctvo a sociálna pomoc (%)	4,9
Umenie, zábava a rekreácia (abs.)	7
Umenie, zábava a rekreácia (%)	0,39
Ostatné činnosti (abs.)	20
Ostatné činnosti (%)	1,13
Nezistené (abs.)	242
Nezistené (%)	13,63

V obci Veľké Rovné najviac obyvateľov pracuje v priemysle.

Podobne ako má obec z makropolohového hľadiska výhodnú polohu v rozvinutom regióne Horného Považia, aj z mezopolohového hľadiska je jej lokalizácia pomerne výhodná. Poloha obce vo vzťahu k regionálnym ekonomickým centrami a vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre nadregionálneho významu (prítomnosť ktorej významne zvyšuje lokalizačný potenciál územia pre rôzne investície) je totižto priaznivá. Najvýraznejším ekonomickým centrom v regióne je krajské mesto Žilina s viac ako 80 000 obyvateľmi, ktoré predstavuje rozvinutý priemyselný uzol s dominanciou automobilového priemyslu. Vzdialenosť Žiliny od obce Veľké Rovné je cca 25 - 30 km (v závislosti od zvolenej trasy; v každom prípade však do 30 minút jazdy autom).

Časová dostupnosť výraznejších ekonomických centier je teda z Veľkého Rovného veľmi dobrá. Ako vidieť z nasledujúcej mapy, najvýznamnejšie ekonomické centrum v okolí Veľkého Rovného, ktorým je mesto Žilina, je dostupné do 30 minút (okrem Žiliny ešte aj Bytča, Považská Bystrica a Kysucké Nové Mesto). Navyše, do jednej hodiny (ktorá spravidla tvorí rádius dennej dochádzky do zamestnania) sú dostupné aj ďalšie ekonomické centrá – Púchov, Ilava, Čadca a dokonca aj Martin a Trenčín.

Samozrejme, v rámci polohovej atraktivity obce zohrávajú významnú úlohu aj miestne lokalizačné predpoklady, ako sú napr. miestna dopravná a energetická infraštruktúra, dostupnosť vhodných plôch a pozemkov, dostupnosť voľnej pracovnej sily a pod. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti je namieste domnievať sa, že aj samotná obec Veľké Rovné môže mať určitý potenciál pre prilákanie rôznych významnejších investícií (napr. do priemyselnej výroby, logistiky a pod.) s vyšším počtom nových pracovných miest. Ako už bolo spomenuté, v blízkosti obce sa nachádzajú viaceré väčšie aj menšie centrá zamestnanosti, ktoré zabezpečujú pracovné príležitosti pre široké okolie a ktoré majú zároveň potenciál tvorby ďalších nových pracovných miest. Obyvateľstvo obce teda môže svoju zamestnanosť riešiť aj formou dennej dochádzky do zamestnania do okolitých miest.

Z hľadiska právnej formy prevládajú v obci (prirodzene) živnostníci. K 31. 12. 2022 bolo vo Veľkom Rovnom v registri štatistických jednotiek vedených celkom 345 právnych subjektov. Z tohto počtu bolo až 97 % podnikateľských subjektov. Spomedzi všetkých právnych subjektov bolo 20 % právnických osôb (68 subjektov) a 80 % (277 subjektov) súkromne podnikajúcich fyzických osôb nezapísaných v obchodnom registri vrátane fyzických osôb podnikajúcich na základe iného ako živnostenského oprávnenia (slobodné povolania, samostatne hospodáriaci roľníci). V štruktúre právnických osôb mali prevahu právnické osoby ziskové (59) nad neziskovými (9). V kategórii fyzických osôb – podnikateľov dominujú, prirodzene, živnostníci, ktorí v roku 2022 tvorili 97 % podiel (268 z 277 subjektov).

Počty subjektov podľa právnej formy v obci Veľké Rovné (za roky 2013 až 2022) uvádza nasledujúca tabuľka.

k 31.12.	Subjekty spolu	v tom: Právnické osoby			v tom: Fyzické osoby-podnikatelia	
		spolu	ziskové ¹	neziskové	spolu	živnostníci
2013	369	61	38	23	308	294
2014	383	63	40	23	320	305
2015	350	48	44	4	302	294
2016	347	53	49	4	294	288
2027	357	55	49	6	302	295
2018	333	59	51	8	274	265
2019	356	64	56	8	292	285
2020	329	67	60	7	262	251
2021	337	69	60	9	268	259
2022	345	68	59	9	277	268

Ochota obyvateľov Veľkého Rovného k samozamestnávaniu (ochota podnikat prostredníctvom živnosti) je na nadpriemernej úrovni. Vo Veľkom Rovnom bola v roku 2022 zaznamenaná miera podnikateľskej aktivity na úrovni 74 živnostníkov na 1 000 obyvateľov. Pre porovnanie, počet živnostníkov na 1 000 obyvateľov sa v Slovenskej republike pohybuje na úrovni 64, v Košickom kraji 44 (najmenej medzi kraji) a v Žilinskom kraji 81 (najviac medzi kraji). V rámci okresov Slovenska sa hodnota tohto ukazovateľa pohybuje v rozmedzí od 35 živnostníkov na 1 000 obyvateľov v okresoch Košice-okolie a Rimavská Sobota (najmenej medzi okresmi) po 138 živnostníkov na 1 000 obyvateľov v Námestove (najviac medzi okresmi).

Časť obyvateľov Veľkého Rovného, ktorá je zamestnaná na pracovný pomer, pracuje priamo v obci (či už v priemyselnom areáli, v rámci verejnej správy, v obchodných prevádzkach a inde). Ostatní obyvatelia za prácou dochádzajú – najmä do Žiliny a okolitých miest.

Základná charakteristika základných sídelných jednotiek na území obce Veľké Rovné je uvedená v nasledujúcej tabuľka.

Názov časti obce	Názov ZSJ	Počet obyvateľov spolu	Muži	Ženy	Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0 – 14)	Počet obyvateľov v produktívnom veku (15 – 64)	Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (65+)
		3 697	1 886	1 811	544	2 576	577
Dolinky	Črtná	25	16	9	1	16	8
Madzín	Zadný Madzín	27	17	10	1	22	4
Potoky	Potoky	190	98	92	25	128	37
Ráztoky	Osobité	43	26	17	5	28	10
Ráztoky	Ráztoky	186	86	100	16	126	44
Soľné	Ivor	359	188	171	52	245	62
Veľké Rovné	Veľké Rovné	2 566	1 300	1 266	408	1 800	358
Žarnov	Bieščari	77	45	32	7	59	11
Žarnov	Marinovci	13	10	3	0	10	3
Žarnov	Nižný Žarnov	211	100	111	29	142	40
Názov časti obce	Názov ZSJ	Počet obyvateľov spolu	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	Pracujúci v primárnom sektore	Pracujúci v sekundárnom sektore	Pracujúci v terciárnom sektore	Pracujúci v kvartérnom sektore
		3 697	1 911	32	678	495	329
Dolinky	Črtná	25	12	0	6	0	3
Madzín	Zadný Madzín	27	14	0	7	4	2
Potoky	Potoky	190	93	1	36	23	18
Ráztoky	Osobité	43	16	0	7	5	2
Ráztoky	Ráztoky	186	95	5	33	22	14
Soľné	Ivor	359	180	3	71	42	23
Veľké Rovné	Veľké Rovné	2 566	1 359	18	473	358	242
Žarnov	Bieščari	77	39	2	10	12	8
Žarnov	Marinovci	13	5	0	0	3	1
Žarnov	Nižný Žarnov	211	98	3	35	26	16

V obci Veľké Rovné bolo v roku 2021 evidovaných 1 352 domov, z čoho 1 308 rodinných domov a 12 bytových domov. V nich bolo 1 687 bytov, z toho 1 309 v rodinných domoch a 346 byty v bytových domoch. V obci je jeden obecný byt.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet domov podľa typu domu v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania domov a bytov za rok 2021.

rodinný dom (abs.)	1 308	núdzový objekt, neurčený na bývanie (abs.)	4
rodinný dom (%)	96,75	núdzový objekt, neurčený na bývanie (%)	0,3
bytový dom (abs.)	12	inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia (abs.)	1
bytový dom (%)	0,89	inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia (%)	0,07
polyfunkčná budova (abs.)	5	ostatné (abs.)	14
polyfunkčná budova (%)	0,37	ostatné (%)	1,04
ostatné budovy na bývanie (abs.)	7	nezistený (abs.)	1
ostatné budovy na bývanie (%)	0,52	nezistený (%)	0,07

V obci Veľké Rovné prevládajú rodinné domy.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet domov podľa obdobia výstavby v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania domov a bytov za rok 2021.

pred rokom 1919 (abs.)	144	1981 - 2000 (%)	6,43
pred rokom 1919 (%)	10,65	2001 - 2010 (abs.)	36
1919 - 1945 (abs.)	300	2001 - 2010 (%)	2,66
1919 - 1945 (%)	22,19	2011 - 2015 (abs.)	16
1946 - 1960 (abs.)	262	2011 - 2015 (%)	1,18
1946 - 1960 (%)	19,38	2016 a neskôr (abs.)	28
1961 - 1980 (abs.)	473	2016 a neskôr (%)	2,07
1961 - 1980 (%)	34,99	nezistené (abs.)	6
1981 - 2000 (abs.)	87	nezistené (%)	0,44

V obci Veľké Rovné prevládajú domy postavené v rokoch 1961 - 1980. V obci Veľké Rovné v období rokov 1946 až 1980 bolo postavených 34,99 % z celkového počtu obývaných domov. Po roku 2000 sa tempo výstavby domov v obci výrazne spomalilo.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet domov podľa počtu podlaží v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania domov a bytov za rok 2021.

1 podlažie (abs.)	458	5 podlaží (abs.)	2
1 podlažie (%)	33,88	5 podlaží (%)	0,15
2 podlažia (abs.)	562	6 podlaží (abs.)	1
2 podlažia (%)	41,57	6 podlaží (%)	0,07
3 podlažia (abs.)	315	7 podlaží (abs.)	2
3 podlažia (%)	23,3	7 podlaží (%)	0,15
4 podlažia (abs.)	7	nezistený (abs.)	5
4 podlažia (%)	0,52	nezistený (%)	0,37

V obci Veľké Rovné prevládajú 2-podlažné domy.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet domov podľa formy vlastníctva v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania domov a bytov za rok 2021.

nezistený (abs.)	22	cirkev (abs.)	2
nezistený (%)	1,63	cirkev (%)	0,15
fyzická osoba (abs.)	1 203	zahraničný vlastník (abs.)	57
fyzická osoba (%)	88,98	zahraničný vlastník (%)	4,22
obec (abs.)	1	kombinácia vlastníkov (abs.)	64
obec (%)	0,07	kombinácia vlastníkov (%)	4,73
iná právnická osoba (abs.)	1	obchodná spoločnosť (abs.)	2
iná právnická osoba (%)	0,07	obchodná spoločnosť (%)	0,15

V obci Veľké Rovné prevláda forma vlastníctva domov fyzickými osobami.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet domov podľa typu vodovodnej prípojky v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania domov a bytov za rok 2021.

v dome - z verejnej siete (abs.)	v dome - z verejnej siete (%)	v dome - vlastná (abs.)	v dome - vlastná (%)	mimo domu - z verejnej siete (abs.)	mimo domu - z verejnej siete (%)	mimo domu - vlastná (abs.)	mimo domu - vlastná (%)	bez prípojky (abs.)	bez prípojky (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)
283	20,93	804	59,47	9	0,67	106	7,84	129	9,54	21	1,55

V obci Veľké Rovné má najviac domov typ vodovodnej prípojky v dome - z vlastného zdroja.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet domov podľa typu kanalizačného systému v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania domov a bytov za rok 2021.

septik, žumpa (abs.)	septik, žumpa (%)	prípojka na kanalizačnú sieť (abs.)	prípojka na kanalizačnú sieť (%)	domáca čistička odpadových vôd (abs.)	domáca čistička odpadových vôd (%)	bez kanalizácie (abs.)	bez kanalizácie (%)	nezistený (abs.)	nezistený (%)
721	53,33	286	21,15	36	2,66	304	22,49	5	0,37

V obci Veľké Rovné má najviac domov typ kanalizačného systému prípojku septik alebo žumpu.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet domov podľa plynovej prípojky v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania domov a bytov za rok 2021.

áno (abs.)	áno (%)	nie (abs.)	nie (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)
482	35,65	865	63,98	5	0,37

V obci Veľké Rovné nemá viac domov plynovú prípojku ako áno.

Počet bytov v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania domov a bytov za rok 2021 je 1 687. Nasledujúca tabuľka uvádza počet bytov podľa typu domu v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania domov a bytov za rok 2021.

počet bytov podľa typu domu	
rodinný dom (abs.)	1 309
rodinný dom (%)	77,59
bytový dom (abs.)	346
bytový dom (%)	20,51
polyfunkčná budova (abs.)	5
polyfunkčná budova (%)	0,3
ostatné budovy na bývanie (abs.)	7
ostatné budovy na bývanie (%)	0,41
núdzový objekt, neurčený na bývanie (abs.)	4
núdzový objekt, neurčený na bývanie (%)	0,24
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia (abs.)	1
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia (%)	0,06
ostatné (abs.)	14
ostatné (%)	0,83
nezistený (abs.)	1
nezistený (%)	0,06

V obci Veľké Rovné prevládajú byty v rodinných domoch.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet bytov podľa počtu obytných miestností v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania domov a bytov za rok 2021.

1 obytná miestnosť (abs.)	162	6 obytných miestností (abs.)	55
1 obytná miestnosť (%)	9,6	6 obytných miestností (%)	3,26
2 obytné miestnosti (abs.)	487	7 obytných miestností (abs.)	16
2 obytné miestnosti (%)	28,87	7 obytných miestností (%)	0,95
3 obytné miestnosti (abs.)	545	8 obytných miestností (abs.)	5
3 obytné miestnosti (%)	32,31	8 obytných miestností (%)	0,3
4 obytné miestnosti (abs.)	279	9 obytných miestností a viac (abs.)	5
4 obytné miestnosti (%)	16,54	9 obytných miestností a viac (%)	0,3
5 obytných miestností (abs.)	126	nezistený (abs.)	7
5 obytných miestností (%)	7,47	nezistený (%)	0,41

V obci Veľké Rovné prevládajú byty s 3 obytnými miestnosťami, vysoké zastúpenie majú aj dvojizbové byty a nižšie zastúpenie majú byty s jednou obytnou miestnosťou.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet bytov podľa formy vlastníctva v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania domov a bytov za rok 2021.

byt obývaný vlastníkom (abs.)	299	družstevný byt (abs.)	61
byt obývaný vlastníkom (%)	17,72	družstevný byt (%)	3,62
byt vo vlastnom rodinnom dome (abs.)	1 262	byt v nájme (abs.)	5
byt vo vlastnom rodinnom dome (%)	74,81	byt v nájme (%)	0,3
obecný byt (abs.)	1	iná forma užívania bytu (abs.)	50
obecný byt (%)	0,06	iná forma užívania bytu (%)	2,96
služobný byt (abs.)	3	nezistený (abs.)	6
služobný byt (%)	0,18	nezistený (%)	0,36

V obci Veľké Rovné prevládajú byty vo vlastnom rodinnom dome.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet bytov podľa zásobovania vodou v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania domov a bytov za rok 2021.

vodovod v byte zo spoločného zdroja (abs.)	vodovod v byte zo spoločného zdroja (%)	vodovod v byte z vlastného zdroja (abs.)	vodovod v byte z vlastného zdroja (%)	vodovod mimo bytu (abs.)	vodovod mimo bytu (%)	bez vodovodu (abs.)	bez vodovodu (%)	nezistené (abs.)	nezistené (%)
615	36,46	830	49,2	95	5,63	124	7,35	23	1,36

V obci Veľké Rovné má najviac bytov typ vodovodu v byte z vlastného zdroja.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet bytov podľa typu kúrenia v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania domov a bytov za rok 2021.

ústredné kúrenie diaľkové (abs.)	330
ústredné kúrenie diaľkové (%)	19,56
ústredné kúrenie lokálne (abs.)	703
ústredné kúrenie lokálne (%)	41,67
etážové kúrenie (abs.)	155
etážové kúrenie (%)	9,19
samostatné vykurovacie teleso (abs.)	439
samostatné vykurovacie teleso (%)	26,02
iný (abs.)	33
iný (%)	1,96
bez kúrenia (abs.)	20
bez kúrenia (%)	1,19
nezistený (abs.)	7
nezistený (%)	0,41

V obci Veľké Rovné prevláda ústredné kúrenie lokálne.

Nasledujúca tabuľka uvádza počet bytov podľa zdroja energie využívaného na vykurovanie v obci Veľké Rovné na základe Celoslovenského sčítania domov a bytov za rok 2021.

plyn (abs.)	703
plyn (%)	41,67
elektrina (abs.)	44
elektrina (%)	2,61
kvapalné palivo (abs.)	1
kvapalné palivo (%)	0,06
pevné palivo (abs.)	901
pevné palivo (%)	53,41
solárna energia (abs.)	1
solárna energia (%)	0,06
iný (abs.)	10
iný (%)	0,59
žiadny (abs.)	20
žiadny (%)	1,19
nezistený (abs.)	7
nezistený (%)	0,41

V obci Veľké Rovné prevládajú byty, ktorých zdrojom energie využívaného na vykurovanie je pevné palivo.

Základná charakteristika základných sídelných jednotiek na území obce Veľké Rovné je uvedená v nasledujúcej tabuľka.

Názov časti obce	Názov ZSJ	Počet trvalo obývaných domov spolu	Počet trvalo obývaných bytov spolu	Počet trvalo obývaných bytov v bytových domoch	Počet trvalo obývaných bytov v rodinných domoch	Počet obyvateľov so súčasným pobytom (SP) spolu	Obyvateľstvo (SP) odchádzajúce za prácou	Počet cenových domácností (SP)
Spolu		739	1 034	306	715	3 488	865	1 446
Dolinky	Črtná	12	12	0	12	27	5	15
Madzín	Zadný Madzín	10	10	0	9	28	6	12
Potoky	Potoky	56	56	0	55	163	49	70
Ráztoky	Osobité	16	16	0	16	37	10	19
Ráztoky	Ráztoky	61	66	6	59	178	50	85
Soľné	Ivor	94	94	0	93	355	94	143
Veľké Rovné	Veľké Rovné	413	703	300	396	2 394	677	964
Žarnov	Bieščari	22	22	0	22	75	25	31
Žarnov	Marinovci	3	3	0	3	12	3	4
Žarnov	Nižný Žarnov	52	52	0	50	219	49	103

Nasledujúca tabuľka uvádza počty neobývaných bytov na území obce Veľké Rovné podľa typu domu podľa SODB 2021.

Typ domu	Počet neobývaných bytov	Podiel neobývaných bytov v %	Absolútny podiel ku všetkým bytom v %
Rodinný dom	588	93,48	34,85
Bytový dom	26	4,13	1,54
Polyfunkčná budova	2	0,32	0,12
Prevádzková budova z bytmi	2	0,32	0,12
Ostatné budovy na bývanie	5	0,79	0,30
Rekreačný objekt	3	0,48	0,18
Núdzový objekt neurčený na bývanie	3	0,48	0,18
Spolu	629	100,00	37,29

Neobývané byty predstavujú až 37,29 % z celkového počtu 1 687 bytov.

Počet obyvateľov obce Veľké Rovné sa v posledných rokoch pohybuje okolo 3 500 obyvateľov. Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné sa zamerať na obnovu jestvujúceho bytového fondu, hlavne neobývaných domov. Zvýšenie kvality a modernizáciu bytového fondu. Nový rozvoj bývania navrhnúť tak, aby v roku 2040 pri predpokladanom znížení počtu obyvateľov na 3 374 boli dosiahnuté ukazovatele:

- počet obyvateľov na jeden byt 2,19 očakávame pokles na 1,98 v roku 2040,
- pre predpokladaný pokles obyvateľov o 323 do roku 2040 (od roku 2021) je potrebných cca 47 nových bytových jednotiek (RD). Úbytok rodinných domov cca o 30 je dosiahnutý zmenou funkcie bývania na rekreáciu (rekreačné domy).

Prognóza vývoja bytového fondu do roku 2040 je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Počet obyvateľov v roku 2021	3 697
Počet trvalo obývaných bytov v roku 2021	1 687
Odpad bytového fondu do roku 2040	-30
Počet trvalo obývaných bytov v roku 2040 znížený o odpad bytového fondu	1 657
Počet obyvateľov v roku 2040	3 374
Potreba trvalo obývaných bytov v roku 2040 (1,98 obyvateľa/byt)	1 704
Potreba výstavby nových bytov do roku 2040	47
Počet bytov na 1000 obyvateľov	505

Obec má funkčnú materskú školu, ktorá by mala kapacitne postačovať aj na dlhšie časové obdobie. Materská škola sa nachádza v budove základnej školy v Ústredí. Kapacita žiakov v MŠ je 114 rozdelených do 5 tried.

V obci sa nachádza jedna základná škola, nachádza sa v Ústredí. Počet žiakov v ZŠ je 270 rozdelených do 12 tried. Školský klub navštevuje 96 žiakov, počet žiakov zapísaných v CVČ je 96 v 24 krúžkoch, počet potencionálnych stravníkov v školskej jedálni je 269. Škola má vlastnú telocvičňu, školskú jedáleň a multifunkčné ihrisko. Zariadenia sú vhodne vybavené a v dobrom stavebnotechnickom stave. Počet učiteľov 36, počet zamestnancov v školskej jedálni je 6 a ostatných nepedagogických zamestnancov je 8. Okrem toho sa v obci nachádza aj elokované pracovisko pri súkromnej základnej umeleckej škole (ZUŠ), ktorej zriaďovateľom je spoločnosť Halač, s.r.o. Na výučbu žiakov má obec k dispozícii aj telocvičňu, ktorá je však v horšom stavebnotechnickom stave a ktorú by bolo vhodné buď zrekonštruovať alebo postaviť úplne novú budovu.

V obci je zrekonštruované zdravotné stredisko. V zdravotnom stredisku sú tieto ambulancie: ambulancia praktického lekára pre dospelých, stomatologická ambulancia a lekárneň. Praktický lekár pre deti a dorast skončil poskytovať svoje zdravotné služby.

Obec Veľké Rovné v zmysle zákona o sociálnych službách zabezpečuje svojim obyvateľom nasledovné sociálne služby a sociálnu pomoc:

- základné sociálne poradenstvo: v prípade potreby poskytovanie potrebných informácií jednotlivcom;
- posudková činnosť na účely odkázanosti na sociálnu službu: povinná činnosť, ktorú obec v prípade potreby zabezpečuje na základe zákona o sociálnych službách;
- opatrovateľská služba: sociálna služba poskytovaná obcou terénnou formou na neurčitý čas fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a tiež fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 tohto zákona. Ide teda najmä o pomoc osobám, ktoré majú zníženú sebestačnosť z dôvodu veku, chronického ochorenia alebo zdravotného postihnutia a sú odkázaní na pomoc inej osoby pri úkonoch sebaobsluhy (osobná hygiena, stravovanie, pomoc pri vyzliekaní a obliekaní, pomoc pri chôdzi), úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť (nákup, príprava jedla, upratovanie, pranie, žehlenie) a pri základných sociálnych aktivitách (sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí). Obec Veľké Rovné túto službu poskytuje terénnou formou, v čase spracovania ju poskytuje 5 osobám prostredníctvom 3 opatrovateľiek. Poskytovanie opatrovateľskej služby sa však realizuje len počas dňa, vhodné by bolo rozšíriť takéto poskytovanie v rámci 24 hodinovej starostlivosti.

Opatrovateľská služba v rodinách sa v súčasnosti zabezpečuje prostredníctvom obce, ktorá poskytuje pomoc občanom. Opatrovateľská služba je starším občanom poskytovaná len na základe ich individuálnych žiadostí. Zahŕňa pomoc pri každodennej starostlivosti o týchto občanov a vykonanie nevyhnutných prác v ich domácnosti. V obci nie je v prevádzke žiadne zariadenie sociálnej starostlivosti.

V obci nepôsobia žiadni iní verejní ani neverejní poskytovatelia sociálnych služieb. Obyvatelia Veľkého Rovného však v prípade potreby môžu využiť pomoc viacerých neverejných (ako aj verejných) poskytovateľov, ktorí poskytujú sociálne služby rôznou formou (terénnou, ambulantnou, príp. inou) či už na území celého Žilinského kraja alebo v regióne okresu Bytča, príp. iného okresu v rámci Slovenska. Okrem vyššie uvedených služieb, zabezpečovaných na základe zákona o sociálnych službách, zabezpečuje obec Veľké Rovné pre svojich obyvateľov na úseku sociálnych vecí a v záujme podpory komunitného rozvoja aj iné služby, podporu, pomoc a aktivity (na základe iných zákonov alebo všeobecne záväzných nariadení obce):

- príspevok pri narodení dieťaťa: obec poskytuje príspevok vo výške 100 €/dieťa, v roku 2022 poskytla 45 takýchto príspevkov;
- príspevok pri nástupe dieťaťa do ZŠ: obec poskytuje príspevok vo výške 50 €/dieťa, v roku 2022 poskytla 47 takýchto príspevkov;

- dotácia na stravu a školské potreby pre deti zo sociálne odkázaných rodín: obec na zmiernenie sociálneho vylúčenia a na podporu vzdelávania detí zo sociálne slabších rodín dotuje takéto rodiny finančnými prostriedkami, v školskom roku 2022/2023 poskytla 3 takéto príspevky;
- donáška obedov seniorom a ŤZP osobám: pomoc osobám, ktoré si nevedia zabezpečiť obed vlastnou cestou; Ide o službu spojenú s prípravou, výdajom a rozvozom stravy do domácností, ktorú obec na požiadanie zabezpečuje imobilným osobám alebo osobám so zníženou schopnosťou pohybu; v roku 2023 poskytuje obec donášku obedov 8 osobám;
- donáška liekov seniorom a ŤZP osobám: pomoc osobám, ktoré majú problém zabezpečiť si potrebné lieky vlastnou cestou; Ide o službu, ktorú obec na požiadanie zabezpečuje najmä imobilným osobám alebo osobám so zníženou schopnosťou pohybu; v roku 2023 poskytuje obec donášku liekov rovnako 8 osobám;
- poskytovanie služby prepravy k lekárovi seniorom a ŤZP osobám: obec vlastným automobилоm bezplatne poskytuje službu prepravy takýchto osôb, bývajúcich v odľahlých častiach obce (v osadách), do centra obce (najmä k lekárovi);
- prevádzkovanie klubu dôchodcov: obec poskytuje podporu v rôznej forme pre miestny klub dôchodcov (poskytovanie priestorov, finančná a materiálna podpora a pod.);
- jednorazová dávka a nevyhnutná okamžitá pomoc občanovi v hmotnej núdzi: okamžitá pomoc občanom v krízových situáciách (napr. pri živelnnej pohrome a pod.); v roku 2022 obec poskytla 3 takéto dávky v celkovej sume 500 €;
- menšie obecné služby: služba poskytovaná v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, cieľom ktorej je udržiavať u miestnych dlhodobo nezamestnaných obyvateľov pracovné návyky; v obci túto službu mesačne využíva priemerne cca 8 dlhodobo nezamestnaných osôb;
- iné opatrenia aktívnej politiky trhu práce (napr. podľa § 50 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti): služby poskytované v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, cieľom ktorých je udržiavať, resp. rozvíjať u nezamestnaných obyvateľov pracovné návyky.

Okrem poskytovania všetkých vyššie uvedených služieb (či už sociálnych služieb, zabezpečovaných na základe zákona o sociálnych službách alebo služieb poskytovaných na základe iných zákonov alebo VZN obce, príp. služieb poskytovaných prostredníctvom mimovládnych organizácií), predstavujú veľmi významnú súčasť komunitného rozvoja a začleňovania jedincov do spoločnosti aj rôzne organizácie. Dôležitou súčasťou každodenného života obyvateľov, obzvlášť obyvateľov v riziku sociálneho vylúčenia, sú totižto rôzne sociálne aktivity (ako napr. záujmová činnosť, komunitná činnosť, dobrovoľnícka činnosť, kultúrne, spoločenské a športové akcie a pod.). Týmito sociálnymi aktivitami možno veľmi účinne predchádzať rôznym formám asociálneho správania, ktoré sú častokrát vyvolané napr. veľkým množstvom voľného času, nudou, absenciou povinností, absenciou pocitu spolupatričnosti, pocitom nedocenenia, chudobou, sklonmi k užívaniu návykových látok a pod.

V obci sa nachádzajú dva kultúrne domy (Obecný dom v Ústredí, ktorý je multifunkčnou budovou a sála je s kapacitou 250 sedadiel a kultúrny dom v časti Ivor s kapacitou 200 sedadiel.

V obci sú dve knižnice (obecná knižnica a školská knižnica), nachádzajú sa v areáli Základnej školy s materskou školou Slovenského učeného tovarišstva Veľké Rovné. Obecná knižnica má 3 044 knižných jednotiek a školská knižnica má 3 341 knižných jednotiek.

V centre obce sa nachádza Múzeum drotárie. Drotárske tradície sa snaží obec naďalej rozvíjať stálou drotárskou expozíciou, obec tiež poriada rôzne kultúrne aktivity. V obci sa organizujú rôzne spoločenské podujatia, svadby, oslavy a iné kultúrno-spoločenské podujatia a v obci pôsobia rôzne spoločenské organizácie (FS Rovňan, DFS Rovňanček, DHZ Veľké Rovné, Klub dôchodcov, Telovýchovná jednota ŠTART Veľké Rovné, Poľovnícke združenie Kýčera, Rovňanskí rybári, Rovňanský záhradkár a SVS Jána Čajdu).

V obci sa nachádza športový areál Nivy (futbalové ihrisko s kabínkovými šatňami, cvičné futbalové ihrisko), telocvičňa pri základnej škole, ktorá je využívaná v čase mimo vyučovacích hodín obyvateľmi obce a dve multifunkčné ihriská (z toho jedno je pri ZŠ v Ústredí a jedno pri bývalej ZŠ Ivor).

V lokalite „Medzi Hájnicami“ je umiestnený areál MOTOTÍMu (Obecný motokrosový areál). V obci je činný 1 športový klub – futbalový.

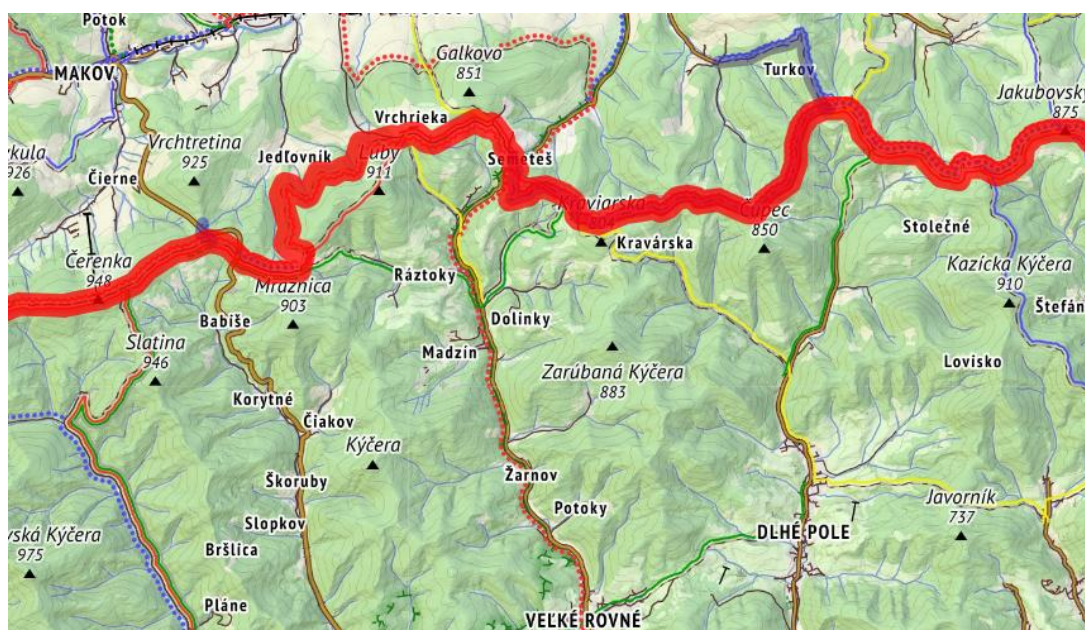

Obcou prechádzajú značené turistické chodníky Chodník drotárov (Kolárovice – Dlhé Pole -zelená), dĺžka 8,9 km, spravuje KST, číslo trasy 5671, Ovsenovci – Bielovci (zelená) dĺžka 7,8 km, spravuje KST, číslo trasy 5659, Veľké Rovné, Ivor – Vrchrieka (žltá) dĺžka 3,1 km, spravuje KST, číslo trasy 8669, Sedlo pod Grapou - Nad Zápačou (červená) dĺžka 21 km, spravuje KST, číslo trasy 0843b a Bielovci - Divina, Hucеровci (žltá) dĺžka 11,4 km, spravuje KST, číslo trasy 8653a.

Náučný chodník (zelená trasa č. 5671): Kolárovice – Veľké Rovné, sedlo pod Kočím

zámkom – centrum obce Veľké Rovné – Veľké Rovné, Rimanovice – sedlo Osičie – Dlhé Pole má dĺžku 4,1 km (medzi centrami obcí Kolárovice a Dlhé Pole 8,5 km) a prevýšenie 320 m. Chodník vedie súbežne so zelenou turistickou značkou. V k. ú. Veľké Rovné sa na trase nachádza 10 zastávok (informačných panelov): 1. Zvykoslovie, 2. Architektúra, 3. Horevsie, 4. Pamiatky, 5. História, 6. Rimanovice, 7. Drotárstvo, 8. Živočíšstvo, 9. Rastlinstvo, 10. Geológia.

Obcou prechádza Beskydsko - Javornícka lyžiarska bežecká magistrála, ktorej dĺžka je 51 km a spravuje ju Žilinský samosprávny kraj.

Katastrálnym územím obce Veľké Rovné prechádza Beskydsko - Javornícka lyžiarska bežecká magistrála č. 77-014:

- hlavná trasa :

- (A) Bumbálka - Sedlo pod Hričovcom dĺžka 10.2 km;
- (B) Sedlo pod Hričovcom - Makov Pančava, Melocík dĺžka 8.5 km;
- (C) Makov Pančava, Melocík - Semeteš dĺžka 6.5 km;
- (D) Semeteš - Kamenité dĺžka 7.3 km;
- (E) Kamenité - Za Jakubovským vrchom dĺžka 5.9 km;
- (F) Za Jakubovským vrchom - Petránky dĺžka 4.8 km;
- (G) Petránky - Husárik dĺžka 8.1 km;

- vedľajšia pripájacia trasa :

- (B1) Sedlo pod Hričovcom - Sedlo Bukovina dĺžka 7.6 km;
- (B2) Sedlo Bukovina - Kohútka dĺžka 7.3 km;
- (C1) Makov Pančava, Melocík - Vysoká nad Kysucou dĺžka 6.8 km;
- (E1) Kamenité - Turzovka Vršok dĺžka 4.2 km;
- (F1) Za Jakubovským vrchom - Turzovka Bukovina dĺžka 9.7 km;
- (F2) Turzovka Závodie - Klokočov Konečná dĺžka 11 km;
- (G1) Petránky - Zákopčie Majer dĺžka 4.4 km;
- (G2) Cez osadu Črchľa dĺžka 1.7 km;
- (G3) Kaplnka pod Črchľou - Vojtov vrch dĺžka 1.5 km.

Nad obcou Veľké Rovné stojí rozhľadňa na kopci Zarúbaná Kýčera. Má výšku až 15 metrov, tri vyhladkové poschodia a hore sa lezie po rebríku. Rozhľadňa je dostupná cez dobre značený náučný chodník venovaný drotárstvu, stačí len správne odbočiť v lokalite Veľké Rovné do osady Soľné. Trasa vedie z väčšej časti po novej asfaltovej ceste až do Osady Dolinky. Ďalej budete pokračovať okolo pekne udržiavanej kaplnky aj drevenými lavičkami. Nachádzajú sa tu informačné tabule, drevené prístrešky a verejné ohniská. Jedno takéto oddychové miesto sa nachádza aj priamo pod rozhľadňou. Za dobrého počasia vyhladka poskytne ideálny výhľad na pohorie Malá Fatra, Javorníky či Strážovské vrchy a Súľovské skaly.

V obci sa v rámci základnej vybavenosti nachádzajú objekty maloobchodnej siete (COOP Jednota – Ivor, COOP Jednota – Ústredie, KORUNA - Ústredie) a služieb v súkromnom vlastníctve. Ich počet a kapacita poskytovaných služieb je závislá od momentálnej ekonomickej úspešnosti jednotlivých majiteľov a kúpyschopnosti miestneho obyvateľstva.

V obci sa nenachádza zariadenie verejného ubytovania. Je možné ubytovať sa v súkromí.

V centre obce sa nachádza obecný úrad a rímskokatolícky farský úrad.

V súčasnej dobe sú v obci Veľké Rovné poskytované služby ako napr. pošta, bankomat, hasičská zbrojnica, zberný dvor a kompostovisko. V riešenom území sa nachádza 1 cintorín. Súčasťou cintorína je dom smútku.

V obci pôsobia nasledujúce hospodárske subjekty: Drotár s.r.o. - Juraj Ovčík, Hefais s.r.o. - Alojz Michel, Stolárstvo - Jozef Papučík, Kachliarstvo a krby - Jozef Bitala, MAKKO s.r.o. - Marcel Belejík, JOPAL - Ing. Pavel Gabrík, Píla Rovňan - Marián Svorník, J+F - Jozef Posluch, Stolárstvo - Peter Juranka, Lago Nástrojárň, s.r.o., Ing. Vladimír Lago, Ján Lago, STM SK s.r.o., Stolárstvo – Miroslav Nekoranec, Stolárstvo – Milan Ninis, Stolárstvo – Marián Bíreš, NCreative s.r.o., Eurodesign s.r.o., LJ METAL Company, TRIMMO s.r.o. – výroba palivového dreva, Stavebniny TASMA – Jozef Skýpala.

Rozvoj poľnohospodárstva je limitovaný najmä prírodnými podmienkami, ale aj obmedzeniami, ktoré vyplývajú z ochranného pásma miestnych vodárenských zdrojov. V súčasnosti sú na území obce zastúpení miestni farmári. Najväčším z nich je Poľnohospodárske družstvo Kotešová. Obyvatelia pestujú len zeleninu, zemiaky a obilie len pre vlastnú potrebu v rámci záhrad pri rodinných domoch, záhumienkov a záhrad mimo zástavby. Poľnohospodárska činnosť je na ústupe a pôvodné polia a pasienky postupne zarastajú náletom, čím sa vytráca typický historický obraz pôvodne mozaikovej krajiny. Prírodné podmienky predurčujú zameranie poľnohospodárstva na živočíšnu výrobu, najmä na chov hovädzieho dobytku a oviec. Malú časť poľnohospodárskej pôdy je možné využívať pre rastlinnú výrobu - pestovanie krmovín. Časť svahovitých a neobrábaných pozemkov so samonáletom je potrebné

previesť do lesného pôdneho fondu. Existujúci poľnohospodársky areál predstavuje chátrajúce bývalé družstvo.

V obci Veľké Rovné v oblasti chovu hovädzieho dobytku pôsobí 8 subjektov (Prvá agrárna majiteľov, s.r.o., Jozef Škorvan, Peter Holaza, Jozef Kmecík, Martin Urík, Dominika Ovseníková, BIO FARMA GAZDA a FARMA DOBRÝ GAZDA), v oblasti chovu ošípaných 2 subjekty (Peter Holaza a Pavol Harcinik), v oblasti chovu oviec 7 subjektov (Prvá agrárna majiteľov, s.r.o., Peter Holaza, Martin Urík, Dominika Ovseníková, BIO FARMA GAZDA, FARMA DOBRÝ GAZDA a BIO FARMA PATRIK ČRMNÁ), v prípade chovu kôz 5 subjektov (Peter Holaza, Martin Urík, Dominika Ovseníková, BIO FARMA GAZDA a FARMA DOBRÝ GAZDA), v oblasti chovu koní 4 subjekty (Jozef Kmecík, Martin Urík, Dominika Ovseníková a FARMA DOBRÝ GAZDA) a v oblasti chovu včiel 86 subjektov.

Lesné plochy zaberajú takmer 2/3 územia. Lesy spadajú do LHC Bytča a Čadca a lesných celkov MAKOV-VYSOKÁ a Bytča. Lesy sa hospodárskou činnosťou človeka zmenili z pôvodných zmiešaných lesov na prevažne smrekové monokultúry. V riešenom katastrálnom území sa nachádzajú lesné porasty, ktoré sú zaradené do kategórie hospodárskych lesov. V obci Veľké Rovné sú tieto Lesné spoločenstvá: 1. agrárna majiteľov lesov, s.r.o., LS Bobčikovce, LUC Klopušné, Lesy Rimanovice, Jozef Slaziník, Horevsan s.r.o., Črtná s.r.o., Solné s.r.o. Zastúpenie lesných typov v k. ú. Veľké Rovné uvádza nasledujúca tabuľka.

Číslo HSLT	Hospodársky súbor lesných typov	Číslo HSLT	Hospodársky súbor lesných typov
405	Kyslé bučiny	445	Kyslé bučiny s jedľou a dubom
410	Svieže bučiny	505	Kyslé jedľové bučiny
411	Živné bučiny	511	Živné jedľové bučiny
413	Vlhké bučiny	513	Vlhké jedľové bučiny
416	Kamenité bučiny s lipou	516	Kamenité jedľové bučiny
435	Kyslé bučiny s jedľou		

Nelesná drevinová vegetácia je tvorená krovínami i porastmi rôznych druhov vzrastlých drevín. Sprevdza najmä sekundárne biotopy lúk a pasienkov. Vyskytuje sa tu najmä lieska obyčajná (*Corylus avellana*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), hloh. (*Crataegus sp.*), ruža šípová (*Rosa canina*), breza previsnutá (*Betula pendula*). Na niektorých lokalitách sa nachádzajú aj pasienky a sukcesné štádia s druhom borievka obyčajna (*Juniperus communis*). Remízky s krovínami plnia významné ekostabilizačné funkcie v krajine, porasty krovín môžu byť zároveň, vďaka chýbajúcemu obhospodarovaniu aj zdrojom nežiadúceho náletu na biotopy lúk, pasienkov a mokradi. Na vlhkých stanovištiach sú kroviny tvorené druhmi vĺba (*Salix sp.*). V sídlach a ich blízkosti sa nachádzajú aj ovocne druhy drevín. Nelesná drevinová vegetácia (NDV) sa v riešenom území nachádza po celom obvode zastavaného územia v polohách, kde poľnohospodárska činnosť z nejakých dôvodov bola neefektívna a nastúpil sukcesný proces. Miestami sa NDV koncentruje do zvyškov remíz, ktoré vytvárajú mozaikovitú štruktúru krajiny a opticky pripomínajú pôvodný spôsob obhospodarovania. Významnú časť NDV tvorí zeleň záhrad a sadov, ktoré sú druhovo veľmi bohaté. Najčastejšie sa tu vyskytujú jablone, slivky, hrušky. Okrem toho značne sa v záhradách začínajú presadzovať okrasné druhy kríkov a stromov (*Thuja occidentalis* 'Smaragd', *Thuja occidentalis* 'Globosa', *Cryptomeria japonica* 'Nana', *Juniperus communis*, *Pinus mugo* 'Pumilio a iné).

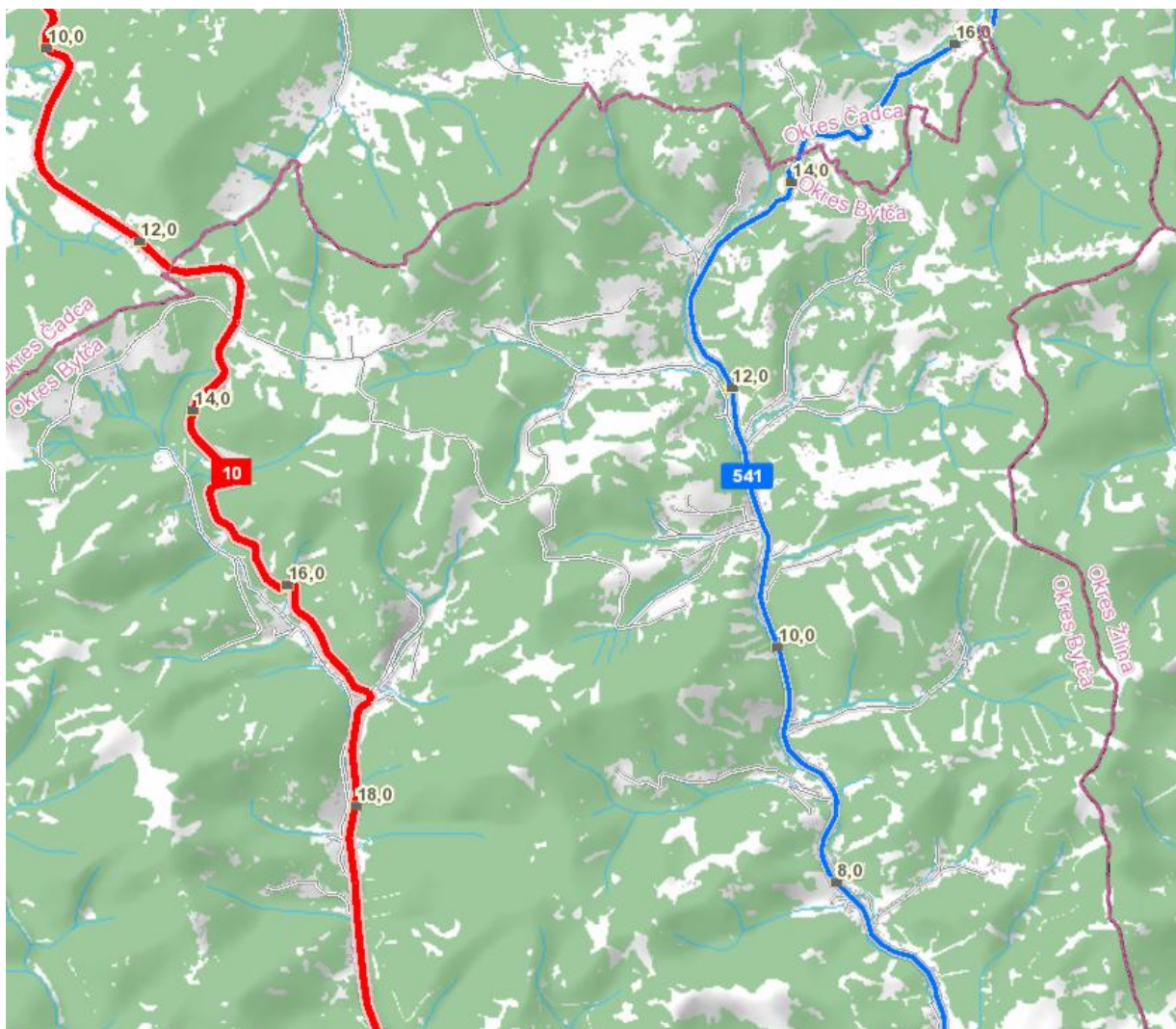
Na území obce Veľké Rovné sa nachádza poľovná oblasť J V. Javorníky II, v rámci ktorej sa nachádzajú poľovné revíry Kýčera (užívateľ Poľovnícke združenie Kýčera), Zákopčie (Poľovnícka spoločnosť vlastníkov poľovných pozemkov Zákopčie) a Vysoká (Poľovnícke združenie VYSOKÁ).

Na území obce Veľké Rovné sa nachádza aj rybársky revír Rovnianka (číslo revíru: 3-3370-4-1, účel: lovný, druh povolenia: miestne zvláštne, charakter vody: lososový – P, užívateľ: SRZ, správca: PV Púchov), pričom ide o vodný tok Rovnianka od cestného mosta v obci Kotešová po pramene, vrátane prítokov.

V obci Veľké Rovné je zriadený 1 dobrovoľný hasičský zbor. Má momentálne cca 20 členov. Jestvujúca sieť zberných a obslužných komunikácií v zastavanom území obce umožňuje prístup požiarnej techniky do všetkých jej častí a k jednotlivým objektom. Zásobovanie pitnou vodou a vodou pre požiarne účely z jestvujúcej vodovodnej siete.

Riešené územie je v súčasnosti dopravne napojené na hlavný dopravný skelet cestných trás Slovenska prostredníctvom cesty II/541 a I/10. Priamo katastrálnym územím obce Veľké Rovné neprechádza železničná trať. V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie.

Cesta I/10 (E442) je cestným ťahom medzinárodného významu – dopravná väzba celoštátneho a európskeho významu. Cesta II/541 spája cestu II/507 v Kotešovej s II/487 v Turzovke. Dopravný systém obsluhy vlastného územia sídelného útvaru Veľké Rovné vychádza zo založenej siete miestnych ciest a rešpektovania existujúcej zástavby v území. Katastrálnym územím obce prechádzajú cesty I/10 v trase Kolárovice – Makov a II/541 v trase Kotešová – križovatka s II/487. Cesta I/10 v trase Kolárovice – Makov je cesta mimo zastavaného územia, kategória C 9,5/70. Cesta II/541 v trase Kotešová – križovatka s II/487 je cesta so zmiešanou funkciou, kde prevažuje spojovacia funkcia.

Hlavnú komunikačnú os cestnej dopravy na území obce Veľké Rovné predstavuje cesta II/541. Cesta II. triedy prechádzajúca stredom zastavaného územia obce a je v kategórii MZ 8/50 v zastavanom území obce a S 7,5/50 mimo zastavaného územia obce a je v zmysle STN je zaradená do funkčnej triedy MZ2 (pôvodne B2) – funkcia dopravno-obslužná (plnia funkciu zberných ciest a čiastočne aj funkciu obslužných ciest). Základnú komunikačnú kostru obce dopĺňa sieť miestnych ciest obslužných (cesty s výlučne obslužnou funkciou) funkčnej triedy MO3 (pôvodne C3). Obslužné miestne cesty umožňujú priamu obsluhu územia a objektov, pri vylúčení tranzitnej dopravy. Na sieť miestnych ciest sa napájajú poľné alebo lesné cesty, ktoré ďalej umožňujú sprístupnenie mimo zastavaného územia obce. Povrchovú úpravu ciest tvorí asfalt alebo štrk. Šírka ciest je cca 3,0 m podľa priestorových možností. Cesty tak svojou smerovou, šírkovou a povrchovou úpravou nevyhovujú kladeným požiadavkám, preto sa odporúčajú rekonštruovať (podľa možností obce). Existujúce miestne cesty, ktoré svojimi šírkovými parametrami

nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, budú zjednosmernené. V prípade, že takéto cesty budú naďalej používané ako obojsmerné, bolo by vhodné ich opatriť výhybňami (podľa finančných možností obce a priestorových možností danej lokality). Identifikované líniové (nedostatočné šírkové parametre, veľký pozdĺžny sklon, ...) a bodové (miesto napojenia, ...) závady je však v mnohých prípadoch ťažké odstrániť, vzhľadom na konfiguráciu terénu a zastavané územie. Z hľadiska dopravno-urbanistickej obsluhy územia možno rozlíšiť v zmysle STN 73 6110, 04/2024 priestorové zóny ako prírodné, vidiecke, prímestské až základné mestské.

Prírodná zóna sa skladá z území s prirodzenými alebo približne prirodzenými podmienkami, vrátane plôch nevhodných na osídlenie v dôsledku topografických, hydrologických ale bo vegetačných podmienok s istým poľnohospodárskym alebo hospodárskym využitím. V tejto zóne neexistuje systém siete miestnych ciest. Zónou prechádzajú hlavné zberné cesty. Charakteristickými cestami sú lesné a poľné cesty → samoty.

Vidiecka zóna s primárne poľnohospodárskou pôdou s lesmi, lúkami a mokraďami a rozptýlenými budovami. Ide o riedko obývané územie v prirodzenom alebo obhospodarovanom stave. Typickými budovami sú vidiecke domy, poľnohospodárske stavby, chaty a vily. Z hľadiska dopravnej obsluhy sa používajú obslužné miestne cesty a chodníky → miestne časti.

Prímestská zóna obsahuje riedko zastavané územia, pripojené k vyšším zónam so zmiešaným využitím. Povolená je miestna výroba a vedľajšie budovy. Stromy rastú prirodzene a odstupy sú relatívne veľké. Bloky zástavby môžu byť veľké a systém miestnych ciest je nepravidelný uspokojujúci prirodzené podmienky → miestne časti v blízkosti centra.

Základnú mestskú zónu charakterizuje zmiešané využitie územia, ale primárne ide o obytné domy. Ide o rôzne typy budov: samostatne stojace, umiestnené v charaktere sídlisk alebo v radovej zástavbe. Verejné priestory sú premenlivé. Ulice sú s obrubníkmi, chodníkmi a verejným osvetlením a vytvárajú sieť zberných, obslužných a nemotoristických miestnych ciest → centrum obce.

Uličný priestor je tvorený dopravným priestorom, ktorý je rozdelený na hlavný a pridružený. Hlavný dopravný priestor je časť priestoru miestnej cesty pri cestách funkčných skupín MZ a MO s postrannými obrubníkmi vymedzená vonkajším okrajom bezpečnostného odstupu, pri cestách bez postranných obrubníkov vymedzená šírkou medzi vodiacim a/alebo záchytným bezpečnostným zariadením, pri cestách bez týchto zariadení vymedzená šírkou koruny cesty; pri ceste smerovo nerozdelenej je hlavný dopravný priestor totožný s voľnou šírkou cesty.

Pridružený dopravný priestor je časť priestoru miestnej cesty, ktorý využíva statická a dynamická doprava, chodci a cyklisti; je to priestor nad pridruženými pruhmi/pásmi a/alebo chodníkmi, vrátane zelene.

Priamo katastrálnym územím obce Veľké Rovné neprechádza železničná trať. Južne od k. ú. Veľké Rovné v meste Bytča prechádza železničná trať č. 120 (106). Najbližšia železničná zastávka sa nachádza vo vzdialenosti 9,6 km v Bytči.

Hromadná doprava je zastúpená v katastrálnom území obce dopravou autobusovou. Hromadná doprava je riešená ako prímestská autobusová doprava, ktorú zabezpečuje: SAD Žilina a.s., prevádzka Žilina. Na autobusových zastávkach prímestskej autobusovej dopravy sú umiestnené prístrešky pre cestujúcich.

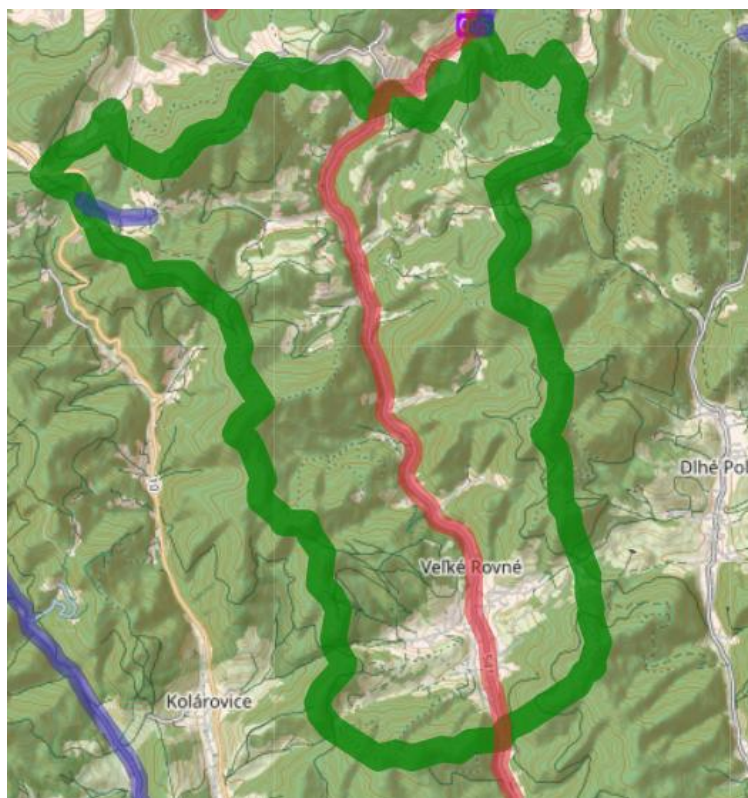
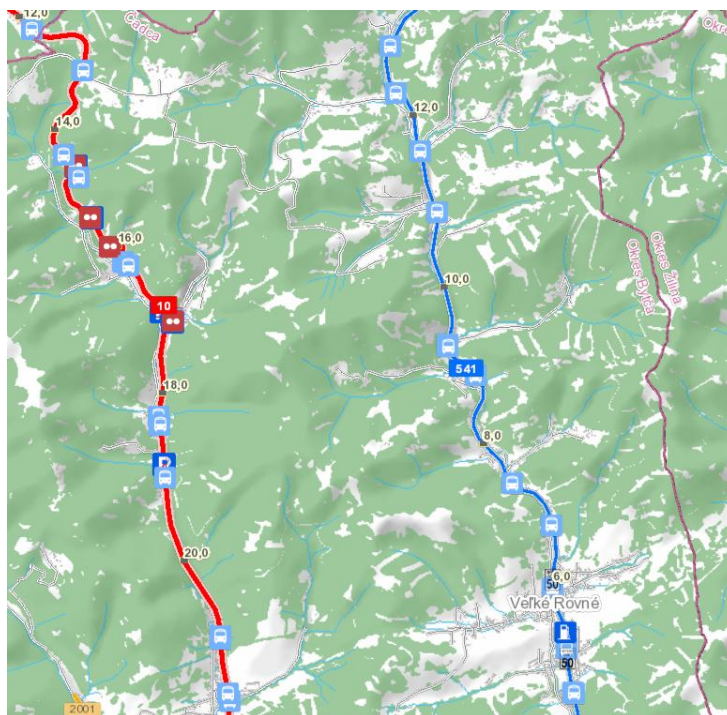
Rozmiestnenie autobusových zastávok z hľadiska dochádzkových vzdialeností je priemerne cca 10 minút. Prímestská hromadná doprava osôb v rámci obce zabezpečujú autobusy prechádzajúce katastrálnym územím v podobe nasledovných liniek: Žilina – Veľké Rovné, Bytča – Veľké Rovné a Turzovka – Veľké Rovné – Ivor. Zastávky SAD (Svetom; Ľudová tvorba; Obecný dom; Čepelovce; Ninisi; Bieščary, Rusnáky; Žernov; Boko; Ivor, Ivancovo, Medveďovce) sú umiestnené v k. ú. obce Veľké Rovné na ceste II. triedy.

V katastrálnom území obce Veľké Rovné sa nachádzajú obslužné dopravné zariadenia, ktoré sú zastúpené vo forme autobusových zastávok, autoservisu, pneuservisu, parkovísk a čerpacej stanice pohonných hmôt (K-Real – Diesel, Natural).

Obcou prechádza Kysucká cyklomagistrála (Kotešová - Korňa - Čadca - Skalité - Krásno nad Kysucou - Stará Bystrica - Sedlo Demänová), ktorej dĺžka je 139 km (červená), spravuje SCK, číslo trasy 005.

V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie. Najbližšie letisko (regionálne verejné pre medzinárodnú dopravu) sa nachádza v katastrálnom území obce Dolný Hričov „Letisko Žilina“, ktoré je vzdialené od obce Veľké Rovné cca 15,1 km. Katastrálne územie obce Veľké Rovné sa nachádza v ochranných pásmach (OP) Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29. 03. 2017 a v ochranných pásmach vizuálnych leteckých pozemných zariadení na letisku Žilina v rozsahu:

„Ochranné pásmo svetelnej približovacej sústavy“ a „Ochranné pásma svetelnej zostupovej sústavy“

(sklon 5 % - 1:20), určených rozhodnutím Leteckého úradu SR č. 11367/313-3949-OP/2009 zo dňa 01. 02. 2010, z ktorých vyplývajú nasledovné obmedzenia:

- Výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane použitia stavebných a iných mechanizmov) a porastov je stanovené:
  - ochranným pásmom kužeľovej plochy letiska s výškovým obmedzením v rozmedzí nadmorských výšok od cca 406,7 - 455,0 m n. m. Bpv., pričom obmedzujúce výšky stúpajú v sklone 1:20 /5 %/ v smere od letiska
- Ďalšie obmedzenia sú stanovené:
  - OP s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN. V tomto OP je zakázané umiestňovať nadzemné vedenia elektrického prúdu zvlášť vysokého napätia, veľmi vysokého napätia, vysokého napätia a trakčného vedenia okrem prípadov, keď by Dopravný úrad na základe posúdenia rozhodol, že je nové, rozširované alebo prekladané vedenie tlenené iným existujúcim vedením alebo neodstrániteľnou prekážkou alebo prevádzkovým posúdením bude preukázané, že vedenie nepriaznivo neovplyvní bezpečnosť a plynulosť leteckej prevádzky.
  - OP proti nebezpečným a klamlivým svetlám. V tomto OP je zakázané umiestniť a používať nebezpečné a klamlivé svetlá.
  - OP bez laserového žiarenia. V tomto OP nesmie úroveň vyžarovania prekročiť hodnotu 50 nW/cm², pričom žiarenie nesmie zapríčiniť vizuálne rušenie letovej posádky lietadla.
  - kritickým OP proti laserovému žiareniu. V tomto OP sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 5 μW/cm², ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkovného vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle ustanovení § 28 ods. 3 a § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané OP Letiska Žilina a OP vizuálnych leteckých pozemných zariadení na Letisku Žilina,
- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Z priestorových možností obce je peší pohyb realizovaný po telese miestnych ciest a po chodníkoch len v centre obce.

Odstavovanie vozidiel v individuálnej bytovej výstavbe je zabezpečené na vlastných pozemkoch, v garážach alebo na spevnených plochách s prístreškom alebo bez prístrešku. Odstavenie vozidiel bytových domov je riešené formou spevnených plôch parkovísk v tesnej nadväznosti na bytové domy. Parkovanie vozidiel pri objektoch občianskeho vybavenia je riešené formou spevnených plôch parkovísk alebo spevnených plôch, ktoré sú súčasťou uličného priestoru. K dispozícii sú parkoviská pri Zdravotnom

stredisku, parkovisko v rámci novovybudovaného Námestia v centre obce, parkovisko pri Kultúrnom dome Ivor.

Podľa Celoštátneho sčítania dopravy, ktoré bolo realizované v období rokov 2022 a 2023 na sčítacích miestach v obci Veľké Rovné, resp. v jej blízkosti na cestách I/10 a II/541 sa po uvedených cestách pohybuje od 2 118 po 4 906 vozidiel za deň. Podrobnejšie informácie uvádza nasledujúca tabuľka a mapa.

úsek (číslo sčítacieho úseku)	číslo cesty	nákladné motorové vozidlá a autobusy	osobné motorové vozidlá	motocykle	spolu všetky motorové vozidlá
90328	I/10	1 479	2 640	64	4 183
93470	II/541	674	4 179	57	4 906
93478	II/541	493	2 107	22	2 622
93479	II/541	350	1 758	10	2 118

V riešenom území obce Veľké Rovné sa nenachádza vodná cesta. Podľa ÚPN VÚC Žilinského kraja sa uvažuje vo výhľade Vodná cesta Váh E 81 v úseku Komárno - Žilina; prístav na VD Žilina - Strážov.

Obec je v súčasnosti zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu Bytča. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je cca 36 %. Kopaničiarske osídlenie je rozptýlené v krajine a neumožňuje efektívne využitie existujúcich vodovodných vedení SKV. V obci sa nachádzajú vodohospodárske zariadenia v správe SEVAK, a.s. Žilina. VDJ Veľké Rovné s objemom 2 x 250 m³ s max. hladinou plniacou a vypínacou 4,7 m, prepad 5 m - preliv, minimum 0,5 m. Max. hladina vo VDJ je 447,5 m n. m., min. 442,5 m n. m. Voda s VDJ Veľké Rovné slúži pre samotnú obec a aj pre obec Kotešovú (vrchná časť - Kotešová-Buková spodná časť Kotešová až prímestská časť Hliník nad Váhom). Napájanie VDJ Veľké Rovné je zabezpečené z vodného zdroja, ktorým je vrt HVR 14 s max. kapacitou 15 l/s. Vo vrte je osadené ponorné čerpadlo, ktoré vytláča vodu do VDJ. Z VDJ voda je rozvážacím potrubím distribuovaná do centrálnej časti obce Veľké Rovné a do Kotešovej. Na trase rozvážacieho vodovodného vedenia je pri ČS Veľké Rovné osadená redukčná šachta, ktorá redukuje tlak vody v smere do Kotešovej časti Bukov (vstupný tlak 7,8 Bar a výstupný 2,2 Bar). Po trase smerom dole - časť Buková je osadená ďalšia RŠ, ktorá redukuje tlak do samotnej vrchnej časti obce Kotešová až po derivačný kanál Váhu. Pri derivačnom kanáli je osadená ďalšia RŠ, ktorá redukuje vodu do spodnej časti obce Kotešová, až po prímestskú časť Hliník nad Váhom. Existujúca vodovodná sieť slúži na zabezpečenie obyvateľstva pitnou a požiarnou vodou. Pokrýva celú existujúcu zástavbu Ústredia obce. Vrchné časti územia ležia mimo dosahu vodojemu a majú individuálny spôsob zásobovania. Väčšinou sú to kopané studne, ktorých schopnosť zásobovania klesá v čase sucha. Vrtané studne sú menej závislé na zrážkovej činnosti. Osady nemajú vybudované verejné rozvody vody. Zásobovanie vodou je individuálne, alebo združené z kopaných a vrtaných studní. Kopané studne sú náchylné na nedostatok vody v období sucha, čo je dôsledkom geologickej stavby podlažia (flyš).

Na jednotlivých trasách v k. ú. Veľké Rovné sú umiestnené nadzemné resp. podzemné požiarne hydranty. Umiestnené sú tak, aby zároveň plnili aj prevádzkové požiadavky určené pre vodovodnú sieť. Každá dimenzia potrubia má svoje kapacitné parametre pre zabezpečenie požiarnej vody. V osadách nejestvuje požiarne vodovod.

Obce Veľké Rovné má vybudovaný delený kanalizačný systém s odvedením splaškových odpadových vôd do SČOV Bytča. Kanalizačný systém je gravitačný a pokrýva ústredie obce Veľké Rovné. Osady nemajú vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Likvidáciu odpadovej vody riešia kumulovaním v domových žumpách a odvozom na ČOV. Geologické podmienky osád neumožňujú umiestnenie domových ČOV, nakoľko neexistuje vhodný recipient a svažité územie je náchylné na zosuvy čo v prípade vypúšťania odpadovej vody do podmoku vytvára riziko svahových deformácií.

V obci nie je vybudovaná dažďová kanalizácia. Dažďové vody sú odvádzané rigolmi do recipientov, prípadne vsakovaním do podlažia.

V katastrálne územie obce Veľké Rovné je zásobované elektrickou energiou zo vzdušného vedenia linky č. 288, z ktorej sú pripojené jednotlivé transformačné stanice v správe spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. (pôvodne SSE, a. s.). Súčasný stav kapacity transformačných staníc pokrýva spotrebu elektrickej energie a vyhovuje potrebám obce. Rozsiahlosť územia a z toho vyplývajúce dĺžky sekundárnych vedení sa podieľajú na neekonomickom prenose elektrickej energie (straty na vedení,

úbytky napätia). Tento problém je dlhodobý a je v kompetencii SSD, a.s.. Linky s vyšším napätím ako 22 kV sa v území nenachádzajú. Obec Veľké Rovné zásobuje elektrickou energiou existujúca napájacia linka 22 kV č. 288 prechádzajúca riešeným územím. Zásobovanie obce Veľké Rovné je v súčasnosti zabezpečené stožiarovými - stĺpovými transformačnými stanicami v počte 15 ks. Podstatná časť trafostaníc je sústredená v Ústredí obce. V riešenom území sa nachádza vzdušný 1 kV rozvod v prevažnej miere na betónových podperných bodoch, v malej miere káblový rozvod v zemi pre zásobovanie rodinných domov výrobných objektov a občianskej vybavenosti. Osvetlenie obce je riešené vzdušným rozvodom a sietidlami, ktoré sú upevnené na podperných bodoch vzdušných liniek NN, v malej miere osvetlením na stĺpoch verejného osvetlenia s káblovým rozvodom v zemi.

Riešené územie obce je plynofikované na 35 %. Zemný plyn sa používa na riešenie potrieb tepla (vykurovanie, varenie, príprava TÚV). Elektrická energia sa používa v základnom stupni elektrizácie „A“, s menším podielom v stupni elektrizácie „B1“ sa používa elektrická energia na varenie a s malým podielom v stupni elektrizácie „C“ sa používa elektrická energia na vykurovanie.

Obec Veľké Rovné je plynofikovaná. V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza prevádzkovaná SPP-D. VTL s maximálnym prevádzkovým tlakom (OP do 2,5 Mpa) a STL2 distribučná sieť s maximálnym prevádzkovým tlakom (OP do 280 kPa). Obec Veľké Rovné je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu PL Bytča Za kanálom DN150 PN25 (OP do 2,5 MPa). Prívod zemného plynu do regulačnej stanice je zabezpečený cez VTL pripojovací plynovod PR Veľké Rovné DN100 PN 25 (OP do 2,5 MPa). Distribučná sieť v obci je budovaná z materiálu oceľ, PE. Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je regulačná stanica RS Veľké Rovné 2,5 MPa/280 kPa, výkon 5 000 m³/h (umiestnená v katastrálnom území obce Veľké Rovné). Hlavný STL rozvod plynu cez obec je vedený pozdĺž potoka Rovnianka o profile D 110 mm. Odbočovacie vetvy rozvodu plynu sú prevedené potrubím D 50 mm.

Obec Veľké Rovné má decentralizovaný systém zásobovania teplom. Ako vykurovacie médium sa používajú prevažne a pevné palivá (uhlie, drevo), menej zemný plyn a elektrina. Bytové domy na sídlisku sú vykurované zo 4 kotolní na zemný plyn. Plyn sa využíva na vykurovanie a prípravu TÚV. V obci sú plynofikované verejné budovy Obecný dom, Kultúrny dom Ivor, Detské zdravotné stredisko, obchod COOP Jednota.

Poštová prevádzka v obci v súčasnosti sídli v centre obce v budove obecného Domu v priestore Slovenskej pošty s dvomi priehradkami. Poštová prevádzka poskytuje podanie, prepravu a dodanie listových, balíkových a peňažných zásielok. Organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Žilina. Slovenská pošta, š.p..

Telekomunikačné služby sú zabezpečované firmou Telekom, a.s. cez digitálnu ústredňu. Kapacita ústredne je dostatočná, poskytuje hlasové a dátové služby. Rozvod z automatickej telefónnej ústredne je vykonaný káblovým vedením až po účastnícke rozvádzače, z ktorých sú linky vedené priamo k účastníkom buď zemným káblovým vedením alebo vzdušným vedením.

Služby mobilnej telefónnej siete sú v riešenom území zabezpečované operátormi ORANGE, T-Mobile a O2. V k. ú. obce majú vybudované vykryvače Orange.

V obci nad juhozápadnou časťou Ústredia obce je vybudovaný TV vykryvač.

Rozvod miestneho rozhlasu v obciach je prevedený na oceľových stožiaroch, ústredňa rozhlasu je situovaná v budove obecného úradu.

V riešenom území obce Veľké Rovné je umožnený prístup k využívaniu internetu, príjem signálu je zabezpečený pevnou telekomunikačnou sieťou Telekomu, sieťou mobilných operátorov a bezdrôtovou sieťou W-F.

Územie Veľké Rovné spadá pod územný obvod Okresného úradu Bytča.

V riešenom k. ú. Veľké Rovné sa nenachádza podnik či zariadenie používajúce vo výrobnom procese nebezpečné látky, ktorých únik by mohol ohroziť zdravie obyvateľov obce

Obec Veľké Rovné má vypracovaný Plán prípravy na civilnú ochranu schválený 25. 01. 2019 a tiež núdzového zásobovania pitnou vodou v období krízovej situácie v obci. Jedna výtajňa je v budove Obecného domu č. 1621 v centre obce a druhá v budove Kultúrneho domu Ivor č. 1422.

V obci Veľké Rovné je na Obecnom úrade v centre inštalovaná siréna.

V zastavanom území obce je zavedený monitorovací kamerový systém, ktorého súčasťou je aktuálne 12 kamier. Tie monitorujú najmä budovy v majetku obce (a im príslušné priestory). Z hľadiska prevencie kriminality, prípadného protispoločenského správania a v záujme spoľahlivejšieho zisťovania príp. porušení zákona by bolo vhodné existujúci kamerový systém v obci rozšíriť a osadiť ďalšie kamery na monitoring verejných priestranstiev, príp. aj potenciálne problémových úsekov z hľadiska cestnej premávky (napr. prechody pre chodcov a pod.).

Nesystémová exploatacia prírodných zdrojov, znečisťovanie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdy (intenzívna poľnohospodárska činnosť), neorganizované hromadenie priemyselných a komunálnych odpadov, zastaralosť technológií a infraštruktúry, odlesňovanie, sceľovanie pozemkov, odvodnenie krajiny a tiež dopravná záťaž podmieňujú celkové narušenie funkčnosti a štruktúry krajiny s nepriaznivým vplyvom na genofond a biodiverzitu, čo so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobuje prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým aj do potravinového reťazca človeka, čím zhoršuje kvalita jeho života.

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov - ekonomickej a sociálnej situácie, výživových návykov, životného štýlu, úrovne zdravotníckej starostlivosti, ako aj životného prostredia. Vplyv znečisteného prostredia na zdravie ľudí je doteraz len málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v nasledovných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva:

- ❖ stredná dĺžka života pri narodení,
- ❖ celková úmrtnosť (mortalita),
- ❖ dojčenská a novorodenecká (perinatálna) úmrtnosť,
- ❖ počet rizikových tehotenstiev a počet narodených s vrodenými vývojovými vadami,
- ❖ štruktúra príčin smrti,
- ❖ počet alergofajčických, kardiovaskulárnych a onkologických ochorení,
- ❖ stav hygienickej situácie,
- ❖ šírenie toxikománie, alkoholizmu a fajčenia,
- ❖ stav pracovnej neschopnosti a invalidity,
- ❖ choroby z povolania a profesionálne otravy.

Výrazný podiel na chorobnosti má aj životný štýl, genetické faktory, stresy, pracovné prostredie, životné prostredie, úroveň zdravotníctva a pod.. V súčasnosti dostupné údaje neumožňujú dostatočne kvalitatívne určiť podiel kontaminácie životného prostredia na vývoji zdravotného stavu. Vplyv životného prostredia sa odhaduje na 15 - 20 %.

Pokles celkovej úmrtnosti po roku 1991, ale najmä dojčenskej a novorodeneckej sa prejavil v predĺžení strednej dĺžky života pri narodení.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.

Podobne ako je tomu v iných obciach, aj vo Veľkom Rovnom má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie. V obci sa nachádza rímskokatolícky farský kostol sv. Michala Archanjela, ktorý je zároveň národnou kultúrnou pamiatkou (NKP). Kostol bol postavený v rokoch 1753 - 1755, prevláda v ňom barokový sloh. Kostol sv. Michala archanjela je jednoloďová baroková stavba s polkruhovým ukončením presbytéria a predstavanou vežou. Neďaleko kostola sa nachádza aj pohrebisko, na ktorom je pre potreby vykonávania smútočných obradov vybudovaný aj Dom smútku. Socha sv. Anny vyučuje Pannu Máriu, je baroková socha z roku 1760. Nachádza sa v areáli kostola. Prícestná kaplnka Sedembolestnej Panny Márie je v časti Záblatie, je to klasicistická stavba s polkruhovým záverom a vežou tvoriacou súčasť jej hmoty, z roku 1831. V chotári obce je viac kaplniek (v Hájiku, na Záblatí, v Soľnom).

Obec Veľké Rovné sa prvýkrát spomína v roku 1613 pod názvom possessio Javorszke. Sezónne osídlenie je písomne doložené od 1. polovice 16. storočia. Nachádza sa v Slovenských Beskydách v doline potoka Veľké Rovné. Rozlohou chotára ide o veľkú obec. Riešené územie nie je pamiatkovým územím.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR sú zapísané najvýznamnejšie zachované objekty, ktoré sa vzhľadom na svoju kultúrnu, umelecko-historickú a architektonickú hodnotu stali neoddeliteľnou súčasťou historického urbanisticko-architektonického prostredia obcí. Ide hlavne o objekty zo starších období dejín.

Na ochranu pamiatkového fondu sa vzťahuje zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Tento zákon upravuje podmienky ochrany národných kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná.

V obci Veľké Rovné sa nachádzajú tieto pamiatkové objekty:

Číslo ÚZPF SR	Unifikovaný názov NKP	Bližšie určenie
1389/1	kostol sv. Michala	súp. č. 69, parc. č. KN 1
1390/1	socha sv. Anny a Panny Márie	parc. č. KN 15
1390/2	podstavec sochy sv. Anny s Pannou Máriou	parc. č. KN 15

Číslo ÚZPF PO:	1390/1
Počet pamiatkových objektov:	2
Unifikovaný názov PO:	PODSTAVEC
Zaužívaný názov PO:	podstavec sochy sv. Anny s Pannou Máriou
Bližšie určenie PO:	štvorboký, kamenný
Číslo parciel:	15
Unifikovaný názov NNKP:	SOCHA NA PODSTAVCI
Vznik:	1760
Prevládajúci sloh:	barok
Hlavné využitie:	Drobná architektúra
Stav pamiatky:	narušený
Právna forma vlastníka:	Cirkevná organizácia
Primárne druhové určenie:	výtvarné umenie
Sekundárne druhové určenie:	urbanizmus
Číslo rozhodnutia o vyhlásení za pamiatku:	SKK ONV ZILINA 89/63
Dátum vyhlásenia za pamiatku:	25. 05. 1967

Číslo ÚZPF PO:	1390/2
Počet pamiatkových objektov:	2
Unifikovaný názov PO:	SOCHA
Zaužívaný názov PO:	socha sv. Anny a Panny Márie
Bližšie určenie PO:	Panna Mária, sv. Anna
Číslo parciel:	15
Unifikovaný názov NNKP:	SOCHA NA PODSTAVCI
Vznik:	1760
Prevládajúci sloh:	barok
Hlavné využitie:	Drobná architektúra
Stav pamiatky:	narušený
Právna forma vlastníka:	Cirkevná organizácia
Primárne druhové určenie:	výtvarné umenie
Sekundárne druhové určenie:	urbanizmus
Číslo rozhodnutia o vyhlásení za pamiatku:	SKK ONV ZILINA 89/63
Dátum vyhlásenia za pamiatku:	25. 05. 1967

Číslo ÚZPF PO:	1389/1
Počet pamiatkových objektov:	1
Unifikovaný názov PO:	KOSTOL
Zaužívaný názov PO:	farský kostol sv. Michala
Bližšie určenie PO:	r.k. sv. Michala
Súpisné číslo:	69
Číslo parciel:	1
Unifikovaný názov NNKP:	KOSTOL

Vznik: 1753 - 1755

Prevládajúci sloh:	barok	Typ PO:	kostoly a zvonice
Dispozícia:	1-lod', 1-vež., 1-kapln.	Pôdorys:	obdĺžnik s polkruhovým záverom
Hlavné využitie:		Zar. cirkvi a nábož. spolkov	
Právna forma vlastníka:		Cirkevná organizácia	
Stav pamiatky:		vyhovujúci	
Primárne druhové určenie:		architektúra	
Sekundárne druhové určenie:		urbanizmus	
Číslo rozhodnutia o vyhlásení za pamiatku:		SKK ONV ZILINA 89/63	
Dátum vyhlásenia za pamiatku:		05. 11. 1963	

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Národná kultúrna pamiatka nemá vyhlásené ochranné pásmo. Súčasťou národnej kultúrnej pamiatky aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor v okruhu 10 m od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky. Desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo desať metrov od hranice pozemku, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je pozemok. V tomto priestore nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty národnej kultúrnej pamiatky.

Pamiatková rezervácia (PR) sa na území obce Veľké Rovné nenachádza, ako ani pamiatková zóna (PZ).

V katastrálnom území obce Veľké Rovné sa nachádzajú plochy s predpokladaným značným výskytom archeologických nálezov a nálezísk. Vzhľadom na geomorfologický charakter obce sa v katastri obce vyskytujú viaceré mlyny (v 18. storočí minimálne 7), ktoré je možné na základe terénnych náznakov presnejšie lokalizovať i súčasnom teréne. Pôvodný drevený kostol, ktorý mal predchádzať súčasnému nie je možné presne lokalizovať, dá sa predpokladať jeho lokalizácia v širšom centre obce. V historickom jadre obce je predpoklad archeologických nálezov aj v interiéroch jestvujúcich domov. Vzhľadom na to je potrebné požiadať o vyjadrenie aj v prípade rekonštrukcie jestvujúcich domov pokiaľ sa predpokladá zásah do terénu, aj v prípade, že ide o práce, ktoré je možné realizovať ako drobné stavebné úpravy.

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav: „Archeologické nálezisko je nehnuteľná vec na topograficky vymedzenom území s odkrytými alebo neodkrytými archeologickými nálezmi v pôvodných nálezových súvislostiach“ pričom podľa § 2 ods. 5 uvedeného zákona je „archeologický nález“ hnutelná vec, ktorá je dokladom o živote človeka a o jeho činnosti od najstarších dôb do roku 1918. Archeologickým nálezom je tiež zbraň, munícia, strelivo, súčasť uniformy, vojenská výstroj alebo iný vojenský materiál a pochádza pred rokom 1946. Súčasný vedecký trend v archeológii pritom však považujú za archeologické nálezisko a archeologický nález už aj nehnuteľné objekty a hnutelné predmety pred rokom 1946.

Niektoré z uvedených archeologických nálezísk a potenciálnych nálezísk sú známe len z historických prameňov a nie sú dodnes presne verifikované v teréne. Vyznačenie polôh na mape je v niektorých prípadoch orientačné. Rovnako je v niektorých prípadoch orientačné uvedenie parciel.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že obec Veľké Rovné má bohatý archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jej katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz nevidované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. O akejkolvek stavbe či hospodárskej činnosti, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie, ťažba dreva ťažkými mechanizmami a pod.) musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie povolenia podľa osobitných predpisov. V opodstatnených prípadoch Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Vzhľadom na ochranu prípadných archeologických nálezov, nájdených mimo povoleného pamiatkového výskumu sa uplatňuje postup podľa § 40 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 ods. 3 uvedeného zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu a podľa § 40 ods. 4 uvedeného zákona nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca pred rokom 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru, ktorý je povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť do 30 dní od vyzdvihnutia nálezu oznámenie; oznámenie obsahuje základné údaje o mieste nálezu, type nálezu a fotodokumentáciu nálezu.

Podľa § 41 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk. V súvislosti so stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami je dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad Žilina z dôvodu zabezpečenia podmienok ochrany archeologických nálezov.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

V dotknutom území sa nenachádzajú významné geologické lokality (P. Liščák, M. Polák, P. Pauditš, I. Baráth, 2002) a paleontologické náleziská.

12. Iné zdroje znečistenia.

Prvým základným pravidlom v rámci hierarchie odpadového hospodárstva je predchádzanie vzniku odpadu. Poslednými možnosťami pre likvidáciu odpadov by mali byť energetické zhodnotenie a skládkovanie. Medzi priority v odpadovom hospodárstve SR patrí zlepšenie a zefektívnenie prípravy na opätovné použitie, zhodnotenie a recyklácie odpadov.

V obci Veľké Rovné je zabezpečený jednotný systém nakladania s odpadom v súlade s VZN o nakladaní s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom obce Veľké Rovné. Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu dosiahla v roku 2023 46,76 %. Zoznam druhov komunálnych odpadov vzniknutých na území obce v roku 2023 uvádza nasledujúca tabuľka.

Kód odpadu	Názov odpadu	Množstvo odpadu/t
20 01 01	Papier a lepenka	31,035
20 01 02	Sklo	68,67
20 01 03	Viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky	8,53
20 01 04	Obaly z kovu	7,59
20 01 05	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami vrátane prázdnych tlakových nádob	0,10
20 01 08	Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	3,48
20 01 10	Šatstvo	5,856
20 01 11	Textílie	-
20 01 21	Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	-
20 01 23	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	6,05
20 01 25	Jedlé oleje a tuky	0,317
20 01 26	Oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	-
20 01 27	Farby, tlačiarenske farby, lepidlá a živice obsahujúce nebezpečné látky	1,32
20 01 33	Batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02, alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	2,2467
20 01 34	Batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	-
20 01 35	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti	2,08
20 01 36	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 0123 a 20 01 35	7,08
20 01 38	Drevo iné ako uvedené v 20 01 37	-
20 01 39	Plasty	44,57
20 01 40	Kovy	52,181
20 01 40 01	Meď, bronz, mosadz	8,1908
20 01 40 02	Hliník	7,404
20 01 40 03	Olovo	0,4605
20 01 40 04	Zinok	-
20 01 40 05	Železo a oceľ	108,7927
20 01 40 06	Cín	0,001
20 01 40 07	Zmiešané kovy	1,789
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	279,95
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	579,80
20 03 07	Objemný odpad	75,46
20 03 08	Drobný stavebný odpad	79,16
Spolu		1 382,1137

Kód odpadu	Názov odpadu	Množstvo odpadu/t
20 01 01	Papier a lepenka	31,035
20 01 02	Sklo	68,67
20 01 03	Viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky	8,53
20 01 04	Obaly z kovu	7,59
20 01 08	Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	3,48
20 01 10	Šatstvo	5,856
20 01 11	Textílie	-
20 01 21	Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	-
20 01 23	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	6,05
20 01 25	Jedlé oleje a tuky	0,317
20 01 26	Oleje a tuky iné ako uvedené v 20 01 25	-
20 01 33	Batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02, alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	2,2467
20 01 34	Batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	-
20 01 35	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti	2,08
20 01 36	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 0123 a 20 01 35	7,08
20 01 38	Drevo iné ako uvedené v 20 01 37	-
20 01 39	Plasty	44,57
20 01 40	Kovy	52,181
20 01 40 01	Meď, bronz, mosadz	8,1908
20 01 40 02	Hliník	7,404
20 01 40 03	Olovo	0,4605
20 01 40 04	Zinok	-
20 01 40 05	Železo a oceľ	108,7927
20 01 40 06	Cín	0,001
20 01 40 07	Zmiešané kovy	1,789
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	279,95
Spolu		646,2737

Zhodnocovanie odpadov je podmienené účinným separovaným zberom, systémom zberu a zberných miest so zabezpečením dotriedňovania odpadov a zložiek komunálnych odpadov. Umiestnenie nových zariadení sa bude riadiť princípom blízkosti a sebestačnosti vo väzbe na ekonomickú efektívnosť. Počet zariadení bude závisieť na ich kapacite tak, aby spolu mali dostatočnú kapacitu na zhodnocovanie všetkých uvedených odpadov na území obcí.

Komunálny odpad sa zbiera do 110 l a 1 100 l zberných nádob a čiernych vriec. Vývozy odpadu sú uvedené v kalendári, ktorý dostala každá domácnosť na začiatku roka a na webovej stránke obce. Zberné miesto na drobný stavebný odpad sa nachádza v areáli zberného dvora za budovou obecného úradu.

Papier sa zbiera do modrých 1 100 l kontajnerov a do modrých plastových vriec.

Plasty sa zbierajú do žltých 1 100 l kontajnerov, do drôtených kontajnerov a do žltých plastových vriec.

Kovy sa zbierajú do sivých 1 100 l kontajnerov, do drôtených kontajnerov a do červených plastových vriec.

VKM (tetrapaky) sa zbierajú prostredníctvom oranžových 1 100 l kontajnerov, drôtených kontajnerov a do oranžových vriec.

Sklo sa zbiera do 1 100 l kontajnerov a zelených vriec.

Biologický odpad sa kompostuje v kompostovacom zásobníku na svojom pozemku. Konáre sa zbierajú do veľkoobjemových zelených kontajnerov, ktoré sú označené a rozmiestnené po obci. Obyvatelia obce kompostujú vzniknutý biologický rozložiteľný odpad v mieste vzniku, čím sa predchádza vzniku odpadov na území obce. Zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu sa vykonáva v bytových domoch obce do hnedých 120 l nádob.

Jedlé oleje a tuky sa zbierajú do plastových fliaš s funkčným uzáverom, ktoré si občania zabezpečujú samostatne. Jedlé oleje a tuky je možné odovzdať na zbernom dvore obce.

Objemný odpad sa zbiera do označených veľkoobjemových kontajnerov alebo na zbernom dvore.

Odpad z domácností s obsahom škodlivých látok sa zbiera na zbernom dvore.

Textil a šatstvo sa zbiera do špeciálnych kontajnerov, ktoré sú rozmiestnené po obci.

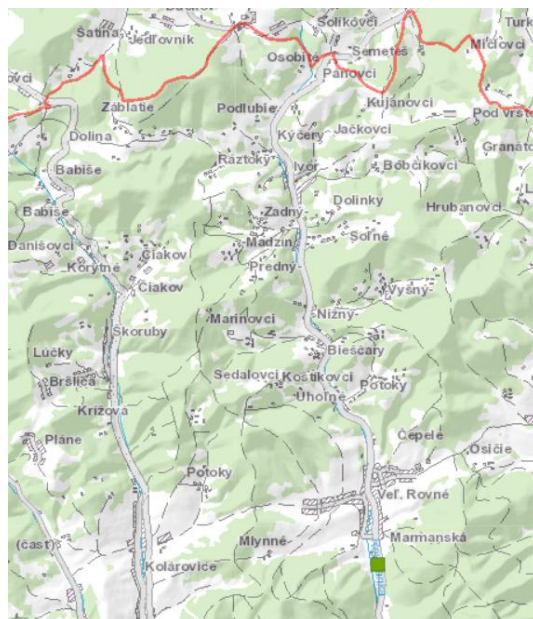
Elektroodpad sa zbiera na zbernom dvore obce.

Nespotrebované lieky a zdravotnícke pomôcky je potrebné odovzdať do lekární.

Obec Veľké Rovné je prevádzkovateľom zberného dvora a malej kompostárne (obecného kompostoviska). Zberný dvor obce Veľké Rovné sa nachádza za obecným úradom na pozemku s parcelným číslom 672/1 a 672/4. Je prístupný z verejnej komunikácie. Vstup na zberný dvor je nepovolaným osobám bez prítomnosti pracovníka Obecného úradu zakázaný. Na zbernom dvore môžu občania obce Veľké Rovné (nie podnikatelia) odovzdať nahromadený vytriedený komunálny odpad ako sú odpady s obsahom škodlivých látok, vyradené elektrické a elektronické zariadenia, žiarivky a výbojky, použité prenosné batérie, akumulátory, automobilové batérie a akumulátory, oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu v rozsahu triedeného zberu, jedlé oleje a tuky z domácností, objemový odpad, drobný stavebný odpad a BRO. Pre verejnosť je zberný dvor otvorený každú sobotu od 08:00 – 11:00 hod.

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra eviduje v katastrálnom území obce Veľké Rovné jednu skládku odpadov, ktorá je upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.).

Registračné číslo	2690
Priemerná mocnosť [m]	2
Maximálna mocnosť [m]	35
Vzdialenosť od obydľia [m]	40
Ochranný systém podložia - tesnenie	nemá
Drenážny systém priesakových vôd	nemá
Prekrytie skládky	nemá
Indikačný kontrolný systém	nemá
Evidencia odpadov	žiadna

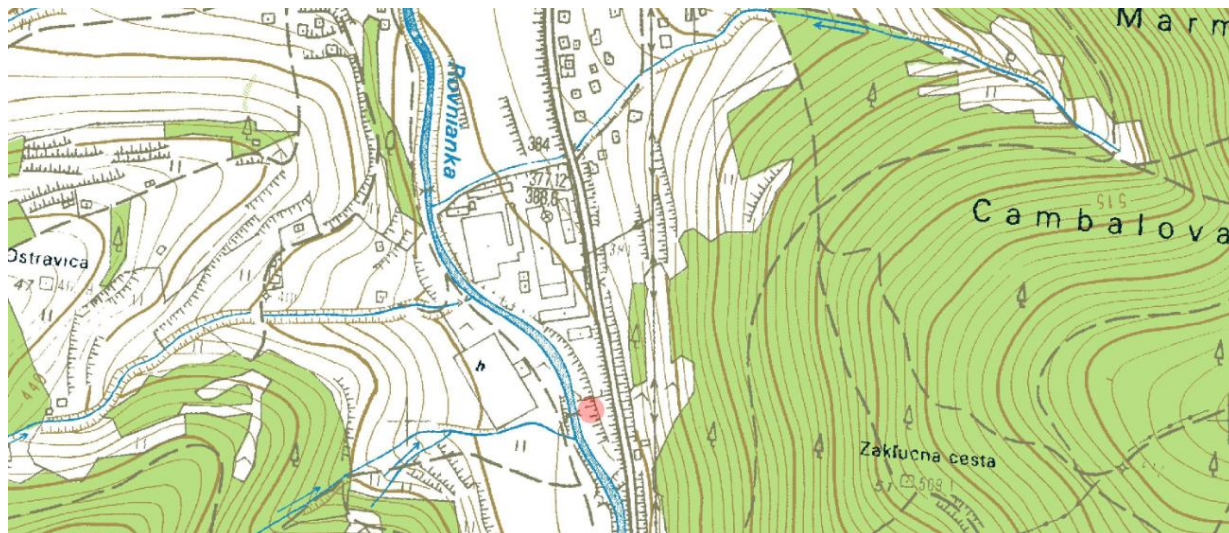
Medzivrstvy skládky - prekrytie počas skládkovania	nie sú
Postrek	nemá
Reliéf povrchu skládky	výrazne členitý reliéf
Pozícia materiálu voči okoliu	nadúrovňová
Kontakt s podzemnými vodami	nijaký
Rozsah kontaktu	nie je zjavná
Vzťah skládkovaného materiálu k ovzdušiu - prašnosť	prašnosť
Technická bezpečnosť v priestore skládky - rozplavenie (erózia)	rozplavovanie (erózia)
Technická bezpečnosť v okolí skládky - bez vplyvu	nie sú zistené javy ovplyvňujúce technickú bezpečnosť
Iné vplyvy na životné prostredie	znečistenie vodného toku
Typ vodného zdroja	vodný tok
Vzdialenosť od vodného zdroja [m]	2
Koeficient filtrácie - číslo	5,1
Koeficient filtrácie - mantisa	-6
Koeficient filtrácie - spôsob zistenia	hrubý odhad podľa litologického typu
Miestny názov skládky	Veľké Rovné - skládka KO
Územný význam	miestny (do 5 obcí s priemerným počtom obyvateľov do 2 000)
Poznámka	zrehabilitovaná (stav nezmenený).
Zloženie odpadu	škvara, troska a popol zo spaľovania uhlia, koksu, azbestocementový kusový odpad, domový odpad z domácností a stavebná suť a iný stavebný odpad neznečistené škodlivinami
Stav skládky - aplikácia	upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)

Podľa Registra environmentálnych záťaží sa na území obce Veľké Rovné nachádza environmentálna záťaž BY (025) / Veľké Rovné - skládka KO I - SK/EZ/BY/113 (Platný stav-register C - sanovaná/rekultivovaná lokalita). Lokalita je situovaná v zastavanom území obce Veľké Rovné, v priemyselnej zóne. Na skládku bol v minulosti ukladaný popol zo spaľovania uhlia, stavebný a komunálny odpad. V súčasnosti sa odpad už nevyváža, skládka je splanírovaná, pokrytá štrkom a postupne zarastá. Na lokalitu nachádzajúcu sa po ľavej strane pri vstupe do obce v smere od Kotešovej, bol vyvázaný odpad obyvateľmi obce Veľké Rovné. Predpokladaná doba vzniku environmentálnej záťaže 80. až 90. roky 20. storočia. Činnosť, podmieňujúca vznik environmentálne záťaže, sa na lokalite už nevykonáva, prevádzka je opustená. Reliéf terénu je rovinatý (0° - 3°) a v nadmorskej výške 94 - 200 m n. m. Kvartér tvoria fluviálne sedimenty, kde ide o litofaciálne nečlenené nívne hliny, alebo piesčité až štrkovité hliny dolinných nív a nív horských potokov (holocén). Podložie je tvorené magurským príkrovom flyšového pásma, kde ide o zlínske súvrstvie, čo sú vápňité glaukonitické pieskovce, drobové pieskovce, arkózové pieskovce, sliene, lastúrnaté rozpadavé vápňité bystrické ílovce (flyš) - bystrické vrstvy (eocén). Koeficient filtrácie je 1.00E-03 - 1.00E-05 m/s (napr. zahlinený štrk). Typ priepustnosti je medzivrstvá priepustnosť. Hĺbka nepriepustného podložja je do 10 m pod terénom. Hĺbka hladiny podzemných vôd je 2,0 - 5,0 m pod povrchom. Fluviálne sedimenty

sú charakterizované prevažne voľnou hladinou podzemnej vody, ktorá je v priamej hydraulikej spojitosti s povrchovým tokom. Predkvartérny podklad tvorí rajón flyšoidných hornín a kvartérne pokryvné útvary sú rajón náplavov aluviálnych rovín. Lokalita sa nenachádza v chránenom území prírody, ani v jeho blízkosti a ohrozenie podzemnej vody je veľmi vysoké až vysoké a z hľadiska zraniteľnosti územia je dotknuté územie zaradené medzi málo zraniteľné (priemyselné zóny, neobývané územia, ...). Lokalita sa nachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti. Ide o rekultivovanú nelegálnu skládku. Lokalita je bez kontaminácie. Skládka bola splanírovaná a zahrnutá pravdepodobne na náklady obce. V minulosti bol na ňu vyvázaný iba komunálny odpad z obce a odpad zo spaľovania uhlia. V rámci projektu geologickej úlohy "Monitorovanie environmentálnych záťaží na vybraných lokalitách SR" (Demko, R., et al., 2015) boli okrem iných prác vybudované 3 nové monitorovacie HG vrty (Vrt VN80-1 je zdrojový, VN80-2 je referenčný a VN80-3 je indikačný). Monitorovacími prácami nebola zistená kontaminácia podzemnej vody ani zeminy. Prítomnosť zavezenej (pochovanej) skládky nebola potvrdená ani geofyzikálnymi meraniami. Vzhľadom na geomorfologické umiestnenie lokality, jej hydrologické charakteristiky a hydraulické vlastnosti zvodneného aluviálneho kolektora, je predpoklad existencie skrytých zdrojov kontaminácie v priestore sledovanej lokality nepravdepodobný. Na základe výsledkov monitorovania (2014 - 2020) nie je preto potrebné naďalej realizovať monitorovanie kvality podzemnej

vody vo vzťahu k danej lokalite. V súlade s projektom geologickej úlohy bol realizovaný široký rozsah metód - archívna excerpcia, rekognoskácia lokality, zostavenie koncepčného modelu, realizácia geofyzikálnych meraní a metód DPZ, vybudovanie monitorovacej siete, návrh programu monitorovania, odbery vzoriek a terénne meranie a laboratórne práce. Na základe monitorovacích prác nebola na lokalite potvrdená kontaminácia podzemnej vody a horninového prostredia ťažkými kovmi, NEL, PAU alebo PCB v zdrojovej alebo indikačnej oblasti. Žiadne zo sledovaných parametrov neprekročili ID, resp. IT kritériá v zmysle Smernice MŽP SR č. 1/2015-7. Identifikované látky PAU sa nachádzajú v referenčnej, zdrojovej aj indikačnej oblasti. Ich koncentrácie sú nízke a samotná prítomnosť PAU je pôvodom pravdepodobne z priľahlej hlavnej cesty.

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je dotknuté územie zaradené do oblasti, kde sa v historicky známom období vyskytla intenzita zemetrasenia 7° makroseizmickkej aktivity MSK-64 stupnice. Podľa STN 73 0036 strana 15, obrázok 1 „Zdrojové oblasti seizmického rizika“ sa dotknuté územie nachádza v oblasti 4. V tejto oblasti je v článku 4.1.2.3.1. uvedenej normy priradená hodnota základného seizmického zrýchlenia $a_r = 0,3 \text{ m.s}^{-1}$. Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží je podľa Atlasu krajiny SR (2002) od $1,30 \text{ m.s}^{-2}$ po $1,59 \text{ m.s}^{-2}$. Podľa článku 4.3.1 kategorizácia podložia sa zaraďuje dotknuté územie do kategórie "B". Základné seizmické zrýchlenie zodpovedá zemetraseniu s periódou výskytu 450 rokov a vzťahuje sa na objekty so súčiniteľom významnosti $\gamma_I = 1,0$ s priemernou životnosťou 50 - 100 rokov.

Dotknuté územie spadá do oblastí, v ktorých nemožno vykonávať ložiskový geologický prieskum na ropu a horľavý zemný plyn. V dotknutom území sa nachádza ložisko nevyhradeného nerastu 4014 Lom Veľké Rovné pre nerast stavebný kameň (pieskovec), pričom ide o ložisko so zastavenou ťažbou alebo na ktorom sa nepredpokladá využívanie zásob.

Staré banské diela a banské diela sa v dotknutom území nenachádzajú.

Prírodná rádioaktivita je neoddeliteľnou súčasťou životného prostredia. Ľudstvo je neustále vystavované pôsobeniu prírodného rádioaktívneho žiarenia. Prírodné ožiarenie je spôsobené dvoma odlišnými zdrojmi: kozmickým žiarením (dopadajúcim na Zem z vesmíru, ktoré ožaruje človeka najmä externe v závislosti od nadmorskej výšky a polohy na Zemi) a prírodnými rádionuklidmi (ktoré sa vyskytujú v našom životnom prostredí). Druhá skupina sa dá podľa pôvodu rozdeliť do dvoch skupín a to kozmogénne rádionuklidy (vznikajú kontinuálne jadrovými reakciami pri interakcii kozmického žiarenia so stabilnými prvkami najmä v atmosfére Zeme (napr. ^{14}C , ^3H , ^7Be a iné) a terestriálne rádionuklidy. Terestriálne rádionuklidy je možné rozdeliť do dvoch skupín a to primordiálne rádionuklidy (vznikli v ranných štádiách vesmíru a vďaka veľmi dlhej dobe polpremeny (> 108 rokov) sa doteraz vyskytujú na Zemi, vo významnom množstve sú to iba ^{238}U , ^{235}U , ^{232}Th , ^{40}K a ^{87}Rb . Rada ďalších pôvodne prítomných rádionuklidov kvôli kratšej dobe polpremeny už vymrela alebo sú prakticky nedetekovateľné), ďalej sú to sekundárne rádionuklidy (vznikajúce z primordiálnych rádionuklidov, ktoré tvoria premenové rady). Vďaka zdrojom prírodného žiarenia priemerná ročná efektívna dávka obyvateľstva sa pohybuje na úrovni 2,4 mSv.

Radón (izotop ^{222}Rn) je plyn zo skupiny inertných plynov a patrí medzi najvýznamnejšie zdroje prírodného žiarenia. Je súčasťou rozpadového radu ^{238}U a vzniká rozpadom ^{226}Ra . Radón a dcérske produkty jeho rozpadu sa podieľajú približne polovicou na celkovej radiačnej záťaži populácie. V prírodnom prostredí je objemová aktivita ^{222}Rn priamo úmerne závislá na hmotnostnej aktivite ^{226}Ra v horninovom prostredí, hustote prostredia, koeficiente emanácie a nepriamo úmerná jeho pórovitosti. Z regionálneho hľadiska ovplyvňujú objemovú aktivitu radónu (pri bežných koncentráciách rádia v horninovom komplexe) najmä zmeny hustoty a pórovitosti miestnych zemín a hornín.

V geologickom prostredí sa radón šíri difúznym a konvekčným prúdením. Difúzia spôsobuje pohyb molekúl v smere koncentračného gradientu, a preto je ovplyvnená vlastnosťami prostredia (pórovitosť, vlhkosť a pod.). Konvekčné prúdenie radónu spôsobujú zmeny fyzikálnych podmienok prostredia (teplotné a tlakové gradienty) a pohyb podzemných vôd. Uplatňuje sa najmä v tektonicky porušených zónach, dislokáciách a v prostredí s vysokými hodnotami difúzie (pórovité horniny, silne vyvinutý zvetralinový plášť a pod.). V porovnaní s difúziou je dĺžka transportu radónu konvekciou asi o rád vyššia. Veľký význam pre prenos radónu má tektonická prepracovanosť hornín. Tektonické poruchy umožňujú transport radónu aj na pomerne veľké vzdialenosti.

Krátkodobé a dlhodobé variácie radónu v pôdnom vzduchu sú späté s klimatickými pomermi. Výrazné sú najmä rozdiely v objemovej aktivite radónu meranej v zimnom a v letnom období, vyznačujúce sa výrazným gradientom rastu, resp. poklesu v jesennom a jarnom období. Tieto zmeny nepriamo súvisia so zmenami teploty vzduchu a pôdy. Zmeny teploty pôdneho prostredia sú doprevádzané aj zmenami pôdnej vlhkosti, čím ovplyvňujú emanačné prostredie a tým aj objemovú aktivitu radónu. Pôdny vzduch predstavuje významné potencionálne radónové riziko. Na základe súčasných poznatkov je zrejmé, že radónové riziko základových pôd je závislé minimálne na kombinácii dvoch parametrov a to okrem objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu aj na priepustnosti základovej pôdy pre plyny. Preto boli zavedené kategórie radónového rizika základových pôd – nízke, stredné a vysoké riziko.

kategória Rn-rizika	objemová aktivita radónu v pôdnom vzduchu [$\text{kBq}\cdot\text{m}^{-3}$]		
nízke	< 30	< 20	< 10
stredné	30 – 100	20 – 70	10 – 30
vysoké	> 100	> 70	> 30
priepustnosť pôdy	malá	stredná	dobrá

Plynová priepustnosť pôd je reprezentatívny parameter, ktorý charakterizuje možnosť šírenia radónu a iných plynov v pôde. Stanovenie radónového indexu pozemku sa určuje priamym meraním alebo odborným posúdením. Plynová priepustnosť sa označuje symbolom k. Vyjadruje sa v jednotkách m^2 , ak bola určená priamym meraním. Ak bola určená odborným posúdením, hodnotí sa plynová priepustnosť v kategóriách nízka – stredná – vysoká. Pri tejto klasifikácii sa využíva odhad obsahu jemnej frakcie f v pôde. Nízkej plynovej priepustnosti zodpovedá obsah jemnej frakcie > 65 %, strednej plynovej

priepustnosti zodpovedá obsah jemnej frakcie v intervale $15\% < f \leq 65\%$ a vysokej plynovej priepustnosti zodpovedá obsah jemnej frakcie $f \leq 15\%$. Kategórie plynovej priepustnosti pôdy sú uvedené v tabuľke.

parameter	plynová priepustnosť pôd		
	nízka	stredná	vysoká
permeabilita k (m^2)	$k < 3 \cdot 10^{-13}$	$3 \cdot 10^{-13} < k < 5 \cdot 10^{-12}$	$k > 5 \cdot 10^{-12}$
obsah jemnej frakcie f (%)	$f > 65$	$15 < f < 65$	$f < 15$

Celkovo sa predpokladá, že 36,7 % územia Slovenska spadá pod nízke radónové riziko, 63 % pod stredné a 0,3 % pod vysoké.

Vstupné cesty radónu do pobytových priestorov možno rozdeliť na bodové zdroje (drenážne otvory, vsakovacia jamka, suchá guľa, studňa v pivnici), lineárne zdroje (praskliny v dôsledku odtrhnutia podláh od stien, neutesnené inštaláčne prestupy, kanálky kúrenia v podlahe), plošné a objemové zdroje (neizolovaná podlaha, základové murivo so zvetraným spojivom). Druhý faktor, ktorý ovplyvňuje prísun radónu do budovy, je aktívne nasávanie pôdneho plynu spôsobené podtlakom v dome, vytvoreným najmä v dôsledku rozdielu vnútorných a vonkajších teplôt (tzv. komínovým efektom, a to najmä v zime, vo vykurovacej sezóne). Ľahší teplý vzduch stúpa hore a uniká strechou alebo hornou časťou okien či dverí von, súčasne je nasávaný jednak studený vonkajší vzduch, jednak poruchami v kontaktnej ploche tiež pôdny vzduch obsahujúci radón. Je evidentné, že o veľkosti nasávania radónu z podlažia rozhoduje jednak kvalita základovej bariéry voči podlažiu, jednak tesnenie okien a dverí v obytnom priestore.

Ďalším zdrojom radónu v pobytových priestoroch je radón zo stavebného materiálu. Bežný stavebný materiál, tehly, betón, pórobetón, malta, omietka, je vyrobený z prírodných surovín, ktoré obsahujú v určitých koncentráciách rádionuklidy. Ich prítomnosť v materiáloch a surovinách používaných v stavebníctve pre výstavbu pobytových priestorov má za následok vonkajšie a vnútorné ožiarenie obyvateľstva. Používané materiály sú najčastejšie charakterizované koncentraciami ^{40}K , ^{232}Th a ^{226}Ra . Z týchto rádionuklidov je obvykle najvýznamnejšie ^{226}Ra . Jeho prítomnosť v stavebných materiáloch vedie k ožiareniu osôb v pobytových priestoroch. Na jednej strane je to vdychovaním produktov premeny ^{222}Rn exhalovaného do vnútorného ovzdušia, ktorý vzniká rádioaktívnou premenou ^{226}Ra , na druhej strane gama žiarením vznikajúcim v stavebných materiáloch ako dôsledok rádioaktívnej premeny v ňom prítomného ^{226}Ra ako aj ostatných prírodných rádionuklidov. Aj v stavebnom materiáli (obdobne ako v pôde) sa časť radónu uvoľňuje do pórov, kde sú objemové aktivity radónu porovnateľné s tými v pôdnom vzduchu. Časť radónu difunduje zo stavebného materiálu, zo stien, stropov, podláh, do vnútorného ovzdušia stavby.

Ďalším zdrojom radónu v pobytových priestoroch je voda. Radón obsiahnutý vo vode sa na ožiarení osôb uplatňuje dvojakým spôsobom. Jednak sa pri používaní vody uvoľňuje do ovzdušia a zvyšuje obsah radónu – vedie teda k inhalačnej expozícii (ide najmä o veľkú spotrebu vody pri praní, sprchovaní a varení), jednak vedie pri použití k ingesčnej expozícii. Množstvo uvoľneného radónu závisí popri objemovej aktivite radónu vo vode na spotrebe vody na osobu, na počte osôb, na faktore deemanácie pri rôznych spôsoboch spotreby vody (kúpanie, sprchovanie, pranie, umývanie riadu). Uvoľnený radón sa postupne rozptýli, objemová aktivita radónu vo vzduchu počas spotreby vody prudko narastie a podľa intenzity vetrania opäť klesne. Priemerná objemová aktivita radónu vo vzduchu je desaťtisíkrát menšia než objemová aktivita radónu v používanej vode. K najväčšiemu skoncentrovaniu radónu dochádza spravidla v kúpeľni. Inhalačná expozícia z radónu vo vode je teda zrovnateľná s inhalačnou expozíciou z radónu exhalovaného zo stavebných materiálov najskôr u medzných objemových aktivít radónu vo vode.

Radónové krátkožijúce produkty premeny (najmä ^{218}Po a ^{214}Po), ktoré sú kovy, sa na rozdiel od radónu viažu na aerosóly v ovzduší a následne sú vdychované do pľúc. Vdýchnutý vzduch sa v pľúcach očisťuje od aerosólov, ktoré sa zachytávajú na relatívne malej ploche pľúcneho tkaniva. Rádioaktívnou premenou polónia sú emitované α častice (pre ^{218}Po je $E_{\alpha} = 6$ MeV a pre ^{214}Po je $E_{\alpha} = 7,7$ MeV), ktoré spôsobujú poškodenie pľúcnych buniek. Riziko vzniku rakoviny pľúc je tým väčšie, čím je koncentrácia radónu vyššia a čím je pobyt v priestore s touto koncentráciou dlhší. V dôsledku toho, v akom pobytovom priestore s objemovou aktivitou radónu človek žije, podľa toho aj vzniká riziko vzniku rakoviny pľúc. Riziko vzniku rakoviny pľúc expozíciou radónom je úmerné hlavne dvom faktorom a to koncentrácii radónu vo vzduchu a dobe, po ktorú expozícia prebieha. Vo všeobecnosti však možno povedať, že riziko je tým väčšie, čím je koncentrácia radónu vyššia a čím je pobyt v priestore s touto koncentráciou dlhší.

Súčasný štúdie ukazujú, že radón v obytných priestoroch spôsobuje okolo 20 000 úmrtí na rakovinu pľúc v Európskej únii za jeden rok.

Referenčná úroveň pre objemovú aktivitu radónu na pracovisku alebo v obytných priestoroch je 300 Bq.m⁻³ za kalendárny rok podľa zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Pre účely hodnotenia územia z hľadiska radónového rizika bola použitá mapa radónového rizika (GLUCH, A. a kol.: Prehľadné mapy prírodnej rádioaktivity [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2009. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/radio/>). Meranie objemovej aktivity radónu (cA) v pôdnom vzduchu bude vykonané v rámci podrobného inžiniersko-geologického prieskumu v rámci povoľovania navrhovaných činností podľa osobitných predpisov, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec.

Základné preventívne opatrenie na obmedzenie ožiarovania z radónu je

- stanovenie radónového indexu pozemku,
- projektovanie opatrenia a vykonanie opatrenia na zabránenie prieniku radónu z geologického podlažia stavebného pozemku do budovy,
- odvetranie pôdneho radónu z geologického podlažia stavebného pozemku mimo budovy alebo
- zvýšenie tesnosti kontaktných konštrukcií a vytvorenie podtlaku pod budovou.

Základné nápravné opatrenie v budove s možným zvýšeným výskytom radónu je opatrenie

- na zníženie prísunu radónu do budovy, ktorým je
  - zvýšenie tesnosti kontaktných konštrukcií,
  - vytvorenie podtlaku pod budovou,
  - zvýšenie tesnosti kontaktných konštrukcií a vytvorenie podtlaku pod budovou,
  - zabránenie transportu radónu z nepobytných priestorov do obytných priestorov,
  - vybudovanie tienenia zdroja radónu, ak je zdrojom radónu stavebný materiál, alebo
  - odstránenie zdroja radónu,
- na zvýšenie výmeny vzduchu v budove, ktorým je
  - zvýšenie výmeny vzduchu v obytných priestoroch,
  - zvýšenie výmeny vzduchu v nepobytných priestoroch.

Kontrola účinnosti vykonaných opatrení sa vykoná meraním objemovej aktivity radónu vo vnútornom ovzduší budovy.

V dotknutom území prevláda stredné radónové riziko, menej je zastúpené nízke radónové riziko.

Legenda: Izoplochy radónového rizika

nízke   stredné   vysoké

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

Z hľadiska environmentálnych problémov boli v dotknutom území identifikované najmä:

- nízky podiel napojenia obyvateľstva na verejnú kanalizáciu,
- nízky podiel napojenia obyvateľstva na verejnú vodovodnú sieť,
- vysoký podiel pevných palív na vykurovaní,
- dostatočnosť infraštruktúry v oblasti odpadového hospodárstva,
- vplyv dopravy na obyvateľstvo a živočíchy,
- zastaralé a energeticky náročné prvky objekty,
- stav prvkov dopravnej a technickej infraštruktúry,
- energetická náročnosť na prevádzku budov,
- pripravenosť na zmenu klímy,
- nezachytávanie dažďovej vody,
- verejné plochy zelene,
- parkovanie a situovanie plôch pre statickú dopravu.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

Obec Veľké Rovné je vidiecke sídlo určené pre bývanie, rekreačné využitie a výrobu. Blízkosť okresného mesta podmieňuje rozvoj plôch bývania a rekreáciu. Počet obyvateľov v roku 2040 by mal dosiahnuť 3 374. Počet trvalo obývaných bytov by mal dosiahnuť 1 704. Územný plán navrhuje plochy pre 168 bytov vo variante 1 a 208 bytov vo variante 2 prevažne v rodinných domoch. Rozvoj obytných plôch je navrhnutý na základe požiadavky obyvateľov na výstavbu rodinných domov a bytových domov.

Varianta 1 predpokladá sa rozvoj na ploche 28,15 ha, z toho zaberaná poľnohospodárska pôda tvorí 10,69 ha. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 8,02 ha. Varianta 2 predpokladá sa rozvoj na ploche 28,15 ha, z toho zaberaná poľnohospodárska pôda tvorí 12,82 ha. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 10,15 ha. Obec Veľké Rovné

Atraktivita krajiny vychádzajúca z jej polohy, prítomnosti chránených území a prvkov ÚSES, ako aj typu osídlenia a štruktúry a scenérie krajiny, v ktorej dominujú lesy je charakteristická turistickou príťažlivosťou, pričom krajina ponúka letnú a zimnú rekreáciu nielen pre domácich obyvateľov ale aj pre návštevníkov regiónu.

Navrhované riešenie je z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov primerané veľkosti, významu a polohy obce v aglomerácii krajského mesta Žilina.

Návrh ÚPN-O sa snaží zachytiť možný rozvoj územia do roku 2040, pričom je návrh mierne nadhodnotený a predpokladá sa, že postup výstavby bude pomalší. Ak sa nenaplní navrhovaný zámer do roku 2040 a bude obci vyhovovať návrh aj po tomto roku je možné zámery realizovať aj neskôr.

1. Vplyvy na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce, iné vplyvy.

Schválenie navrhovaného strategického dokumentu a tým vytvorenie rámca pre v ňom navrhované aktivity predstavuje z pohľadu obce Veľké Rovné trvalo udržateľný rozvoj územia obce.

Dotknuté územie nespadá do žiadnej zaťaženej oblasti. Ovzdušie v dotknutom území je zaťažované základnými znečisťujúcimi látkami, ako sú TZL, PM₁₀, PM_{2,5} a plynými exhalátmi. Najväčšími producentmi je doprava po II/541 a I/10, miestnych komunikáciách a ostatných poľných a lesných cestách, stavebná činnosť, vykurovanie a poľnohospodárska, lesohospodárska a priemyselná výroba,

resp. služby. Významným druhotným zdrojom znečistenia ovzdušia dotknutého územia je sekundárna prašnosť, ktorej úroveň závisí od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a charakteru povrchu. Ďalším možným zdrojom znečisťovania ovzdušia je výstavba (minerálny prach zo stavenísk), resp. prestavba stavebných objektov a s tým súvisiace búracie, výkopové a stavebné práce. V zimnom období k znečisťovaniu prispieva aj použitý posypový materiál.

Obec Veľké Rovné spadá medzi rizikové obce (obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia) určené metódou integrovaného posúdenia pre rok 2023 (obci bol priradený rizikový stupeň 3). Povinnosť vypracovať Program na zlepšenie kvality ovzdušia vzniká tým zónam a aglomeráciám, na území ktorých sa nachádza aspoň jedna obec s rizikovým stupňom 3 z dôvodu lokálnych kúrenísk.

V rámci obce Veľké Rovné v roku 2022 podľa www.air.sk bolo evidovaných 5 ZZO, ktoré sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách aj s množstvami a druhmi znečisťujúcich látok.

názov zdroja	názov prevádzkovateľa	TZL	oxid siričitý	NO _x	CO	organické látky	alkány (parafíny) okrem metánu	ulica
Kotolňa K2	Stavebné bytové družstvo, družstvo	0,004	0,001	0,082	0,033	0,006		SBD V. Rovné
Kotolňa K3	Stavebné bytové družstvo, družstvo	0,003		0,064	0,026	0,004		SBD V. Rovné
Kotolňa K 4	Stavebné bytové družstvo, družstvo	0,004		0,076	0,031	0,005		SBD V. Rovné
Čerpacia stanica PHM Veľké Rovné	REAL - K, s.r.o.					0,157	0,002	
Plynová kotolňa	Základná škola s materskou školou Slovenského učeného tovarišstva, Veľké Rovné 302	0,003		0,05	0,02	0,003		Ústredie

Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia má poľnohospodárska činnosť, vykurovanie, lokálne kúreniská, služby a priemysel a každoročne narastajúca automobilová doprava. Významným druhotným zdrojom znečistenia ovzdušia je sekundárna prašnosť, ktorej úroveň závisí od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a charakteru povrchu. Okrem uvedených stacionárnych zdrojov je významným prispievateľom lokálnych emisií (predovšetkým tuhé prachové častice – PM₁₀, NO_x a CO) aj automobilová doprava v blízkosti frekventovaných komunikácií. Vplyvom dopravy vzniká veľké množstvo sekundárnej prašnosti. Koncentrácie prízemného ozónu narastajú v dôsledku emisií CO, NO_x a uhľovodíkov, ktorých veľmi významným zdrojom sú výfukové plyny, spaľovanie fosílnych palív a pri uhľovodíkoch aj používanie rozpúšťadiel. Rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia sú lokálne vykurovania na tuhé palivá, výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel), resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel), suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi), minerálny prach zo stavenísk, veterná erózia z neupravených priestorov a skládok sypkých materiálov, erózia odkrytej pôdy a nespevnených povrchov a malé a stredné lokálne priemyselné zdroje, ktoré sú obvykle koncentrované v priemyselných zónach. Z hľadiska koncentrácií PM₁₀ prispievajú hlavne regionálne pozadie, zdroje neznámeho pôvodu a mobilné zdroje. Emisie z dopravy však vykazujú síce iba mierny, ale kontinuálny nárast, čo súvisí so sústavným zvyšovaním zaťaženia komunikácií automobilovou dopravou. Nárast intenzity cestnej dopravy spôsobuje zvyšovanie celoplošnej zaťaženia komunikácií, zvyšuje množstvo emisií z výfukových plynov a sekundárnu prašnosť a tým negatívne ovplyvňuje kvalitu ovzdušia. Hlavnými škodlivinami z automobilovej dopravy sú oxid uhoľnatý (CO), oxidy dusíka (NO_x), oxidy síry (SO_x), polycyklické aromatické uhľovodíky (PAU), tuhé emisie, olovo a ďalšie zlúčeniny. Emisie, ktoré produkuje doprava, závisia hlavne od jej intenzity, zloženia dopravného prúdu, technického stavu vozidiel, režimu dopravy, rýchlosti vozidiel a od klimatických faktorov. Zvýšená intenzita dopravy patrí aj medzi hlavné príčiny zvýšených imisných koncentrácií hlavne u oxidov dusíka (NO_x). V súčasnosti k emisiám PM₁₀ najviac prispievajú v takmer rovnakej miere veľké a stredné zdroje a doprava, emisie malých zdrojov sú približne o polovicu menšie, čo súvisí zrejme s vysokým zastúpením centrálného vykurovania oproti individuálnemu. Malé zdroje znečisťovania ovzdušia na vykurovanie väčšinou využívajú zemný plyn ale

aj pevné palivo. Emisie dreva vysoko prevyšujú emisie z plynu. V sektore cestnej dopravy k emisiám PM₁₀ a PM_{2,5} zo spaľovania najvýraznejšie prispievajú dieselové motory, príspevok abrázie (oter pneumatík, brzdových a spojkových obložení a vozovky) je menej významný ako pri emisiách TZL. Resuspenzia, podobne ako emisie PM₁₀ z poľnohospodárskych prác a stavebných prác a spaľovania poľnohospodárskych zvyškov predstavujú pravdepodobne nezanedbateľnú časť emisií PM₁₀. K zdrojom PM₁₀ patria aj staveniská, skládky odpadov, fugitívne emisie, kotolne, výhrevne a teplárne. Ďalšie špecifikum je intenzívna stavebná činnosť, ktorá v kombinácii s klimatickými podmienkami, pravdepodobne značne prispieva k vysokému podielu resuspenzie a veternej erózie. Určitý vplyv možno pripočítať aj na vrub lokálnych kúrenísk. Z pohľadu diaľkového prenosu PM₁₀ je dôležité nielen priestorové rozloženie emisií antropogénneho pôvodu, ale aj emisie z prírodných zdrojov (erózia a resuspenzia pôdy a piesku, prenos morskej soli, lesné požiare, sopečná činnosť ...), ale aj emisie prekursorov sekundárnych aerosólov (dusičnany, sírany) a chemické transformácie týchto prekursorov vedúce k vzniku sekundárnych aerosólov.

Veľkým problémom v súčasnosti sú emisie skleníkových plynov. Pod skleníkovými plynmi rozumieme oxid uhličitý - CO₂, metán - CH₄, oxid dusný - N₂O, ozón - O₃, ktoré sú prirodzenou súčasťou ovzdušia, ich obsah v ovzduší je ale ovplyvnený ľudskou činnosťou. Skupina umelých látok ako neplnohalogenové fluorované uhľovodíky - HFCs, perfluorované uhľovodíky - PFCs, SF₆ sú tiež skleníkové plyny, ale do atmosféry sa dostávajú len vplyvom ľudskej činnosti, pričom aj malé emisie majú veľký negatívny dopad na životné prostredie (majú schopnosť atakovať stratosférický ozón). Fotochemicky aktívne plyny ako sú NO_x, CO a nemetánové prchavé organické uhľovodíky (NMVOC) nie sú skleníkovými plynmi, ale nepriamo prispievajú k skleníkovému efektu atmosféry, pretože ovplyvňujú vznik a rozpad ozónu v atmosfére. Rast koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére (vyvolaný antropogénnou emisiou) vedie k zosilňovaniu skleníkového efektu a tým k dodatočnému otepľovaniu atmosféry. Koncentrácie prízemného ozónu narastajú v dôsledku emisií CO, NO_x a NMVOC, ktorých veľmi významným zdrojom sú výfukové plyny, spaľovanie fosílnych palív a používanie rozpúšťadiel (pri NMVOC). Najväčším zdrojom emisií skleníkových plynov je spaľovanie fosílnych palív pri výrobe elektriny a tepla.

Počas výstavby činností, pre ktoré dáva rámec navrhovaný strategický dokument budú zdrojom znečistenia ovzdušia výkopové práce, dočasné a trvalé zábery pôd včítanie území pre vybavenie stavenísk, resp. stavebná mechanizácia pomocou ktorej sa budú vykonávať stavebné činnosti na jednotlivých lokalitách. Ide o bodové a plošné zdroje znečisťovania ovzdušia. Plošným zdrojom znečistenia ovzdušia budú aj skládky sypkých materiálov a zemín. Prístupové komunikácie, ktoré sa budú využívať počas výstavby uvedených činností budú predstavovať líniové zdroje znečistenia ovzdušia a v neposlednom rade netreba zabudnúť na mobilné zdroje znečisťovania ovzdušia a to dopravu súvisiacu s výstavbou uvedených činností (pracovníci, mechanizmy, zásobovanie...). Doprava surovín a materiálov bude nepravidelná a časovo a početnosťou obmedzená. Intenzita dopravy, ktorá bude pochádzať z dopravy spojenej s výstavbou uvedených činností, sa v súčasnosti nedá predikovať, nakoľko nie je zrejмый presný časový harmonogram výstavby a materiálová bilancia, ako ani navrhované stavebné objekty a prevádzkové súbory. Uvedené bude doplnené v rámci povoľovania uvedených činností podľa osobitných predpisov. Uvedené zdroje znečisťovania ovzdušia budú predovšetkým zdrojom tuhých znečisťujúcich látok, oxidov dusíka a uhlíka a celkového organického uhlíka. Množstvo emisií bude závisieť od počtu mechanizmov, priebehu výstavby, ročného obdobia, poveternostných podmienok a pod. Zvýšená prašnosť sa bude prejavovať najmä vo veterných dňoch a pri dlhšie trvajúcim bezrážkovom období a to hlavne v období zemných a výkopových prác. Príjazdy na staveniská majú byť po miestnych prístupových komunikáciách, resp. po cestách I. a II. triedy, ktoré sú trasované v rámci územia obce Veľké Rovné alebo po poľných a lesných cestách a cez priamo dotknuté pozemky. Stavebné mechanizmy musia byť odstavované na vymedzených spevnených plochách. Samotná výstavba uvedených činností v dotknutom území bude mať za následok zvýšenie emisií na okolitých komunikáciách a v záujmovom území. Vzhľadom na charakter stavebných prác, ich situovania, prevládajúcim prúdením vzduchu, možno konštatovať, že vplyv bodových, líniových a plošných zdrojov znečistenia ovzdušia významne neovplyvní kvalitu ovzdušia v dotknutej lokalite ani v kumulatívnom a synergickom merítku.

Zdrojmi znečistenia ovzdušia počas prevádzky uvedených činností bude doprava realizovaná budúci obyvateľmi, nájomcami, vlastníkmi, návštevníkmi alebo pracovníkmi za účelom ich dostavenia sa na navrhované rozvojové plochy, resp. pre potreby obsluhy navrhovaných stavebných objektov a prevádzkových súborov. Intenzita dopravy, ktorá bude pochádzať z dopravy spojenej s prevádzkovou uvedených činností, sa v súčasnosti nedá predikovať, nakoľko nie je zrejmý podiel nákladnej a osobnej dopravy v rámci prevádzky týchto činností, ako ani ich presné zameranie a intenzita využívania. Uvedené bude doplnené v rámci povoľovania uvedených činností podľa osobitných predpisov. V rámci uvedených činností môže byť vykurovanie a ohrev teplej vody zabezpečovaný elektrickou energiou, spaľovaním tuhých alebo kvapalných palív alebo využívaním obnoviteľných zdrojov energie (solárne panely, čerpadlá). Z uvedených možností vykurovania a ohrevu vody by predstavovali zdroje znečistenia ovzdušia spaľovanie tuhých a kvapalných palív, pričom je predpoklad, že by išlo o malé alebo stredné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia.

V rámci činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, môžu vznikáť aj nové zdroje znečisťovania ovzdušia, pričom najvyššia koncentrácia znečisťujúcich látok musí pri najnepriaznivejších prevádzkových a rozptylových podmienkach dosahovať podlimitné hodnoty. Z hľadiska vplyvu uvedených činností na znečistenie ovzdušia blízkeho okolia musia uvedené zdroje znečisťovania ovzdušia vyhovovať legislatívnym podmienkam, pričom uvedené činnosti musia spĺňať požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi vo veci ochrany ovzdušia.

Počas výstavby a prevádzky uvedených činností bude potrebné dodržiavať požiadavky zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 272/2023 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti ochrany životného prostredia v súvislosti s reformou stavebnej legislatívy jeho vykonávacích predpisov, vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia, 249/2023 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí, 250/2023 Z. z. o kvalite ovzdušia, 251/2023 Z. z. o kvalite palív, 252/2023 Z. z. o odbornej spôsobilosti v ochrane ovzdušia, podrobnostiach odborných posudkov a výkone kontroly malých spaľovacích zariadení na tuhé palivo a kvapalné palivo, 253/2023 Z. z. o požiadavkách na skladovanie, plnenie a prepravu benzínu, 254/2023 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane ovzdušia, 255/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú informácie podávané Európskej komisii a požiadavky na vypracovanie národných emisných inventúr, 256/2023 Z. z. o regulovaných výrobkoch s obsahom organických rozpúšťadiel a 299/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú jednotlivé notifikačné požiadavky pre špecifický odbor oprávnených technických činností.

Vzhľadom na uvedené zdroje znečisťovania ovzdušia a ich predpokladanú intenzitu je možné konštatovať, že vplyv uvedených činností počas ich prevádzky a výstavby na ovzdušie bude mať lokálny a dlhodobý charakter, ktorého významnosť sa v súčasnosti nedá predikovať, pričom z pohľadu obce Veľké Rovné by nemalo dôjsť k významnému zhoršeniu emisno-imisnej situácii v rámci územia obce Veľké Rovné.

Celkovo možno hodnotiť navrhovaný strategický dokument v kontexte, že dáva rámec na schválenie takých činností, ktorých pôsobenie na kvalitu ovzdušia v predmetnom území nebude významné. Rozvoj výroby je navrhovaných v rámci existujúcich areálov alebo v rámci areálu bývalé družstva, ktorý je situovaný mimo zastavané územie obce. Plochy rekreácie, RD, BD a občianskej vybavenosti nebudú dávať potrebu na vybudovanie veľkého počtu parkovacích miest a teda intenzita dopravy sa výrazne nezmení, pričom z hľadiska vykurovania sa predpokladá vznik malých ZZO, výnimočne stredných ZZO. Prevádzky odpadového hospodárstva majú byť situované mimo zastavané územie obce ako potenciálny zdroj zápachu. Z uvedeného vyplýva, že rozvojové plochy z hľadiska príspevku na kvalitu ovzdušia nebudú mať významný vplyv, pričom práve na týchto rozvojových plochách bude dochádzať k zvyšovaniu podielu plynofikácie obce pre potreby výroby tepla a používaniu alternatívnych a ekologických zdrojov pre potreby ohrevu vody a výroby tepla, na úkor spaľovania pevných palív, čím sa prispeje k znižovaniu znečistenia ovzdušia, nakoľko hlavným zdrojom znečistenia ovzdušia je doprava a lokálne kúreniská. Z pohľadu dopravy sa predpokladá pokračovanie v trende vyššieho podielu elektromobilov vo vzťahu k celkovým intenzitám dopravy po dotknutých komunikáciách a tým pádom

by sa mohol prejavíť aj pozitívny vplyv na kvalitu ovzdušia v predmetnom území. Zároveň v rámci regulatívom z hľadiska ochrany ovzdušia sú navrhované opatrenia, ktoré majú prispieť k zlepšovaniu kvality ovzdušia v predmetnom území, ako napr., že všetky existujúce a navrhované komunikácie v zastavanom území je potrebné riešiť so spevneným, bezprašným povrchom. Z hľadiska minimalizácie dopadov na kvalitu ovzdušia je taktiež navrhované, aby v blízkosti výrobných areálov sa vytvorili tzv. pufrčné zóny tvorené ochrannou a izolačnou zeleňou na zmiernenie negatívnych účinkov medzi územiaми s odlišným funkčným využitím, najmä ak sa v blízkosti areálov nachádzajú, resp. navrhujú plochy s chránenými funkciami (bývanie, rekreácia) a zabezpečiť výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti frekventovaných komunikácií, najmä ak sa v blízkosti týchto komunikácií nachádzajú resp. navrhujú plochy s chránenými funkciami (bývanie, rekreácia).

Negatívne účinky dopravy a z nej produkujúceho hluku sa vyskytujú najmä u objektov hraničiacich s dopravným priestorom ciest I. a II. triedy. V uvedených priestoroch taktiež dochádza k prekročeniu prípustných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí určených vo vyhláske MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlásky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláska Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Z pohľadu ochrany obyvateľstva a jeho zdravia je potrebné zabezpečiť a ponúknuť dopravné riešenia, ktoré sú dostupné pre všetkých občanov, predovšetkým s ohľadom na významné zdroje a ciele denného pohybu osôb, zvýšiť bezpečnosť premávky, znížiť stupeň znečistenia ovzdušia, hluk, skleníkové plyny a spotrebu energie a prispieť k zvýšeniu atraktivity a kvality prostredia a verejných priestorov v záujme občanov. Pri návrhu jednotlivých lokalít v blízkosti pozemných komunikácií je nevyhnutné posúdiť nepriaznivé vplyvy už v rámci projektovej prípravy prostredníctvom vibroakustickej štúdie z dopravy odborne spôsobilou osobou a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy v zmysle vyhlásky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlásky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláska Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a v týchto pásmach neumiestňovať chránené funkcie. Vlastníci, resp. užívatelia stavieb v danom území si z titulu príp. negatívnych účinkov z cestnej prevádzky nemôžu uplatňovať nároky na úpravy u správcov dotknutých komunikácií. Zároveň je potrebné regulovať rozvoj obce Veľké Rovné tak, aby sa eliminovalo možné nežiaduce ovplyvňovanie chránených funkcií prevádzkami nadmerne zaťažujúcimi životné prostredie hlukom, vibráciami a emisiami chemických škodlivín a pachov, pričom je potrebné v dotyku s chránenými funkciami umiestňovať len výrobné prevádzky, ktoré nebudú negatívne vplyvať na okolité prostredie a je potrebné preferovať ekologické formy a postupy výroby. Uvedené platí aj pre navrhované stacionárne zdroje hluku. Výstavbu v lokalitách v dotyku s nezlúčiteľnými funkciami podmieniť vytvorením pásu izolačnej zelene, resp. vykonaním iných protihlukových opatrení (vhodné stavebno-technické riešenia objektov - napr. vhodná orientácia objektov voči zdroju hluku, použitie izolácií proti hluku z vonkajšieho prostredia, použitie vhodných výplní otvorov – okien a dverí, vhodné konštrukcie oplotenia).

V rámci výstavby a prevádzky činností, pre ktoré dáva strategický dokument rámeč, sa budú dodržiavať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlásky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlásky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláska Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, zákona č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona NR SR č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov a NV SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných

požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku v znení NV SR č. 555/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.

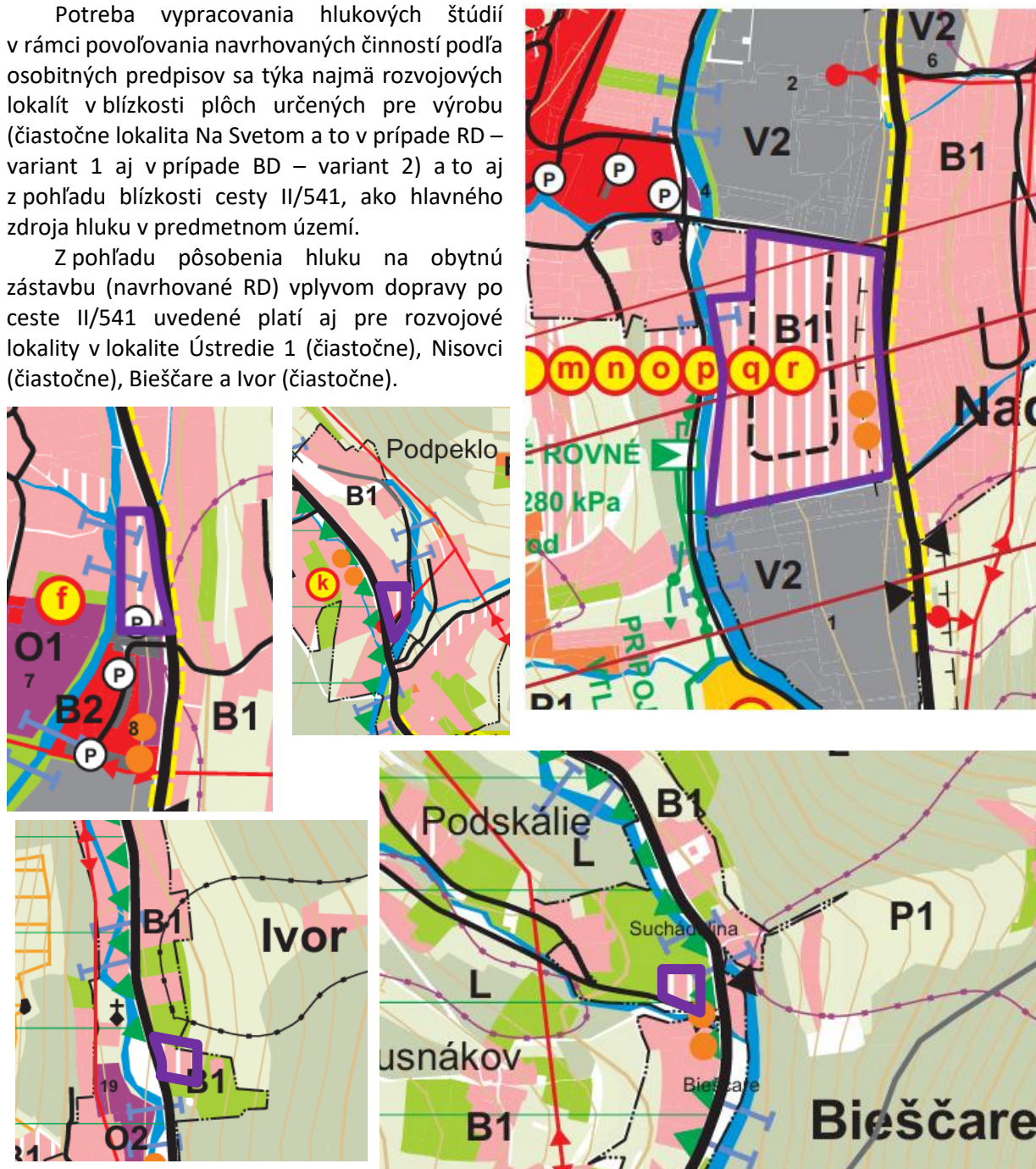
Zdrojom hluku a vibrácií počas výstavby uvedených činností budú práce súvisiace so stavebnou činnosťou (výrub drevín, zakladanie navrhovaných stavebných objektov, ostatné výkopové práce, inštalácia a budovanie navrhovaných stavebných objektov a prevádzkových súborov) a doprava. Vibrácie budú produkované pri zemných prácach a pri doprave zabezpečujúcej prepravu stavebných materiálov. Intenzity a charaktery technických seizmických otrasov budú v hodnotenom území dané hmotnosťou stavebných objektov, rýchlosťou a zrýchlením pohybujúcich sa vozidiel, povrchom dráh a konštrukciou vozovky, typmi a veľkosťami zdrojových strojových zariadení, ich uložením na základových pôdach, typmi základových konštrukcií, ktoré prenášajú otrasy do základových pôd a naopak, geologickými pomermi v danej oblasti, t.j. vlastnosťami horninového masívu, ktorý otrasy prenáša a vlastnosťami základových pôd. Vibrácie zo strojných zariadení budú utlmené už samotnou konštrukciou zariadení. Pôsobenie hluku a vibrácií bude časovo obmedzené, pričom hluk a vibrácie budú pôsobiť lokálne v priestore vlastnej výstavby uvedených činností. Tento vplyv bude mať premenlivý charakter. Hluk a vibrácie zo stavebnej činnosti budú na bežnej úrovni realizácie stavieb podobného rozsahu a charakteru. Hladina hluku sa bude meniť v závislosti od typu práce a od nasadenia stavebných mechanizmov, ich súbežného prevádzkovania, dobe a mieste ich pôsobenia a trás presúvania, odchádzania a prichádzania. Ich vplyv je možné čiastočne eliminovať použitím vhodnej technológie a stavebných postupov. Technológie, ktoré budú v činnosti počas výstavby uvedených činností produkujúce hluk, nespôsobia vo vymedzených časových intervaloch prekročenie maximálnej hladiny akustického tlaku hluku vo vonkajšom komunálnom prostredí. V etape zemných prác, resp. pri inštalácii a budovaní navrhovaných stavebných objektov a prevádzkových súborov, budú nasadené rôzne stroje a mechanizmy, ktoré určujú hlavné zdroje hluku v etape výstavby uvedených činností. Je všeobecne známe, že hluk v okolí zemných strojov v činnosti dosahuje pomerne vysoké hladiny. Hluk má výrazne premenný alebo až prerušovaný charakter (závisí od druhu vykonávanej operácie a od bezprostrednej práve realizovanej technológie). Možná je aj superpozícia jednotlivých zdrojov hluku, t.j. súčinná technológia niekoľkých strojov naraz. Uvedené zdroje a činnosti budú hlavnými zdrojmi hluku počas výstavby uvedených činností. V etape zemných prác, resp. pri budovaní navrhovaných stavebných objektov a prevádzkových súboroch budú nasadené rôzne zemné stroje a mechanizmy, pričom hluk z pracovných mechanizmov dosahuje intenzity od 83 do 89 dB(A). Samotná realizácia uvedených činností bude prebiehať etapovito. Z pohľadu dotknutého obyvateľstva bude najvýznamnejší zdroj hluku a vibrácií z dopravy, ktorá má byť trasovaná po existujúcich a navrhovaných komunikáciách. Doprava surovín a materiálov bude nepravidelná a časovo a početnosťou obmedzená. Intenzita dopravy, ktorá bude pochádzať z dopravy spojenej s výstavbou uvedených činností, sa v súčasnosti nedá predikovať, nakoľko nie je zrejмый presný časový harmonogram výstavby, materiálová bilancia a navrhované stavebné objekty a prevádzkové súbory. Intenzita dopravy bude závisieť od intenzity výstavby práve budovaných stavebných objektov a prevádzkových súborov. Stavebné mechanizmy musia byť odstavované na vymedzených spevnených plochách. Vzhľadom na povahu uvedených činností, predpokladaný priebeh výstavby a náročnosť stavebných postupov budú musieť byť dodržané limity ustanovené vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Zdrojmi hluku a vibrácií počas prevádzky činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, bude doprava realizovaná budúci obyvateľmi, nájomcami, vlastníkami, návštevníkmi alebo pracovníkmi za účelom ich dostavenia sa na navrhované rozvojové plochy, resp. pre potreby obsluhy navrhovaných stavebných objektov a prevádzkových súborov. Intenzita dopravy, ktorá bude pochádzať z dopravy spojenej s prevádzkovou uvedených činností, sa v súčasnosti nedá predikovať, nakoľko nie je zrejмый podiel nákladnej a osobnej dopravy v rámci prevádzky týchto činností, ako ani ich presné zameranie a intenzita využívania. Uvedené bude doplnené v rámci povoľovania uvedených činností

podľa osobitných predpisov. V rámci činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, môžu vzniknúť aj nové zdroje hluku a vibrácií, ktoré budú produkovať hluk a vibrácie. Z hľadiska vplyvu uvedených činností na vibroakustickú situáciu blízkeho okolia musia uvedené zdroje vyhovovať legislatívnym podmienkam, pričom uvedené činnosti musia spĺňať požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi vo veci ochrany zdravia obyvateľov.

Potreba vypracovania hlukových štúdií v rámci povoľovania navrhovaných činností podľa osobitných predpisov sa týka najmä rozvojových lokalít v blízkosti plôch určených pre výrobu (čiastočne lokalita Na Svetom a to v prípade RD – variant 1 aj v prípade BD – variant 2) a to aj z pohľadu blízkosti cesty II/541, ako hlavného zdroja hluku v predmetnom území.

Z pohľadu pôsobenia hluku na obytnú zástavbu (navrhované RD) vplyvom dopravy po ceste II/541 uvedené platí aj pre rozvojové lokality v lokalite Ústredie 1 (čiastočne), Nisovci (čiastočne), Bieščare a Ivor (čiastočne).

Vzhľadom na uvedené zdroje hluku a ich predpokladanú intenzitu je možné konštatovať, že vplyvy uvedených činností počas ich výstavby a prevádzky na vibroakustickú situáciu budú mať lokálny a dlhodobý charakter, ktorej významnosť nie je možné v súčasnosti predikovať, avšak musí byť v intenciách požiadaviek vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Z uvedeného vyplýva, že uvedené činnosti budú musieť spĺňať požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi (prípustné hodnoty hluku, infrazvuku a vibrácií a požiadavky na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí).

Na základe navrhnutých zásad a regulatívov z hľadiska hluku a vibrácií je teda potrebné pri umiestňovaní jednotlivých stavebných objektov zohľadňovať požiadavky uvedené vo vyhláške MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, ktoré je potrebné v rámci ich povoľovania podľa osobitných predpisov preukázať vibroakustickou štúdiou vypracovanou odborne spôsobilou osobou, pričom pri umiestňovaní jednotlivých funkcií zohľadňovať požiadavku neobťažovania hlukom najmä v obytných územiach, v okolí zón sociálnej občianskej vybavenosti (školsťvo, zdravotníctvo, sociálne služby) a výstavbu v lokalitách v dotyku s nezlučiteľnými funkciami podmieniť vytvorením pásu izolačnej zelene, resp. vykonaním iných protihlukových opatrení (vhodné stavebno-technické riešenia objektov - napr. vhodná orientácia objektov voči zdroju hluku, použitie izolácií proti hluku z vonkajšieho prostredia, použitie vhodných výplní otvorov – okien a dverí, vhodné konštrukcie oplotenia).

V rámci činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, sa nepredpokladá inštalácia zariadení, ktoré by mohli byť zdrojom intenzívneho elektromagnetického, rádioaktívneho, ionizujúceho, ultrafialového, infračerveného, laserového alebo iného optického žiarenia a ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali najbližšie okolie uvedených činností. Používanie intenzívneho impulzného svetla, teda polychromatického nekoherentného svetla vysokej intenzity aplikované v krátkych zábleskoch sa v rámci uvedených činností nepredpokladá. O žiarení možno hovoriť jedine v súvislosti s osvetlením. Zdrojmi elektromagnetického žiarenia v rámci uvedených činností môžu byť výkonové transformátory, zdroje zaisteného napájania, rozvádzače a motory.

V priebehu výstavby uvedených činností je možno očakávať krátkodobé používania zväračských agregátov. Ultrafialové žiarenie sa môže vyskytovať iba krátkodobo po dobu montáže konštrukcií, či technológií pri zvarovaní oblúkom, či plameňom a pritom budú využívané bežné osobné ochranné pomôcky.

Kategória radónového rizika podľa STN 73 0601 Ochrana stavieb proti radónu z podlažia je v dotknutom území nízka až stredná (prevažne). V súvislosti s uvedeným bude v rámci povoľovania uvedených činností podľa osobitných predpisov nevyhnutné preveriť potrebu ochrany objektov pred prenikaním radónu do stavieb podľa zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Z hľadiska rozvoja navrhovaných plôch je nevyhnutné regulovať v rámci nich usporiadanie a konfiguráciu jednotlivých objektov tak, aby sa vylúčilo ich vzájomné tienenie a dodržali sa vo vnútorných priestoroch určených na dlhodobý pobyt ľudí vyhovujúce svetelno-technické podmienky a zároveň bude potrebné regulovať stavebno-technické riešenie obytných stavieb v súvislosti s požiadavkami STN 73 4301 + Z1 Budovy na bývanie.

V rámci uvedených činností musia byť dodržané podmienky pre osvetlenie pracovných miest a osvetlenia pri práci, resp. úrovne denného osvetlenia vnútorných priestorov podľa požiadaviek vyhlášky MZ SR č. 541/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci v znení vyhlášky MZ SR č. 206/2011 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 541/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci a príslušných STN. Zároveň musia byť dodržané požiadavky na preslnenie okolitej zástavby a na denné osvetlenia podľa STN 73 0580–1 + Z1 + Z2 Denné osvetlenie budov - časť 1 - Základné požiadavky.

Plochy odpadového hospodárstva sú navrhnuté vhodne mimo zastavaného územia obce aj vzhľadom na dopravnú obslužnosť predmetného územia.

Pôvodca a držiteľ odpadov musí pri nakladaní s odpadmi rešpektovať ustanovenia príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva to najmä zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 67/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z. z. a ktorým sa mení zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 302/2019 Z. z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov, vyhlášku č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, vyhlášku MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti v znení vyhlášky MŽP SR č. 26/2021 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti, NV SR č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení NV SR č. 33/2020 Z. z., ktorým sa mení NV SR č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov a 207/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení NV SR č. 33/2020 Z. z. a všeobecne záväzné nariadenia obce Veľké Rovné o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na jej území, resp. VZN o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

V rámci činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec sa predpokladá počas ich výstavby produkcia odpadov skupín 15 Odpadové obaly, absorbenty, handry na čistenie, filtračný materiál a ochranné odevy inak nešpecifikované, 17 Stavebné odpady a odpady z demolácií vrátane výkopovej zeminy z kontaminovaných miest a 20 Komunálne odpady (odpady z domácností a podobné odpady z obchodu, priemyslu a inštitúcií) vrátane ich zložiek z triedeného zberu podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov. Prevažne pôjde o ostatné odpady, pričom ich katalógové čísla, spôsob nakladania s odpadmi, ako aj spôsobov následného zhodnotenia a zneškodňovania, resp. ich množstvá v súčasnosti nie je možné špecifikovať, nakoľko v súčasnosti nie je známa objektová sústava uvedených činností, materiálové bilancie, použité materiály a osobová potreby pre potreby výstavby, ako ani mechanizmy a postupy, ktoré by boli uplatňované pri ich výstavbe a ani časový rámec výstavby. Všetky odpady budú musieť byť zhromažďované vo vymedzených priestoroch vo vhodných, príp. predpísaných nádobách a byť riadne označené. Nebezpečné odpady musia byť zhromažďované osobitne. Odpady budú musieť byť zneškodňované, resp. zhodnocované oprávnenou organizáciou v súlade s požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov v odpadovom hospodárstve. Jednotlivé staveniská budú musieť byť vybavené zbernými nádobami, kde sa budú dávať odpady. Evidenciu odpadov pre všetky kategórie odpadov vedú držiteľ odpadu, sprostredkovateľ a obchodník podľa druhov alebo poddruhov bez obmedzenia množstva na Evidenčnom liste odpadu, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti v znení neskorších predpisov.

Evidencia sa vedie samostatne za každú prevádzkareň. Ak sa v Evidenčnom liste odpadu uvádza nebezpečný odpad, priradí sa ku každému druhu nebezpečného odpadu aj ypsilonový kód podľa osobitného predpisu (Bazilejský dohovor o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní - Oznámenie MZV SR o pristúpení Slovenskej republiky k Bazilejskému dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní č. 60/1995 Z. z.). Ak možno k jednému druhu nebezpečného odpadu priradiť viac ypsilonových kódov, priradí sa ten ypsilonový kód, ktorý je rozhodujúci vzhľadom na nebezpečné vlastnosti odpadu. Evidenčný list odpadu sa vyplňa priebežne za obdobie kalendárneho roka a uchováva sa v elektronickej podobe alebo v písomnej podobe päť rokov. Zmesový komunálny odpad počas realizácie uvedených činností bude sústredený do odpadových kontajnerov v určenom priestore. Odpady produkované počas výstavby budú vznikať v troch etapách. Prvá zahŕňa prípravné práce pre potreby staveniska prípadne včítane výrubu drevín. Druhá etapa zahŕňa zemné práce súvisiace s ukladaním navrhovaných prvkov technickej a dopravnej infraštruktúry. Tretia etapa sa viaže na výstavbu samotných stavebných objektov. Obdobne tomu bude aj počas prevádzky uvedených činností, pričom uvedené činnosti budú zahrnuté do zberu a triedenia odpadov zabehnutého v rámci obce Veľké Rovné.

Počas prevádzky uvedených činností sa predpokladá, že budú produkované odpady skupiny 20 Komunálne odpady (odpady z domácností a podobné odpady z obchodu, priemyslu a inštitúcií) vrátane ich zložiek z triedeného zberu podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov. Prevažne pôjde o ostatné odpady, pričom ich katalógové čísla, spôsoby nakladania s odpadmi, ako aj spôsoby následného zhodnotenia a zneškodňovania, resp. ich množstvá v súčasnosti nie je možné špecifikovať, nakoľko v súčasnosti nie je známa objektová sústava uvedených činností, intenzita ich využitia a ich návštevnosť. Vzhľadom na navrhované funkčné využitie navrhovaných rozvojových lokalít budú produkované aj iné skupiny odpadov, pričom ich katalógové čísla, spôsoby nakladania s odpadmi, ako aj spôsoby následného zhodnotenia a zneškodňovania, resp. ich množstvá v súčasnosti nie je možné špecifikovať, nakoľko v súčasnosti nie je známa objektová sústava uvedených činností, intenzita ich využitia a presné zameranie. Povinnosťou prevádzkovateľov uvedených činností bude viesť záznam o nakladaní s odpadom, aktuálny stav odpadového hospodárstva o pôvode odpadu s informáciou o druhu a množstve za určené obdobie. Priestor, kde bude zhromažďovaný odpad musí byť navrhnutý tak, aby nedošlo k nežiaducemu vplyvu na životné prostredie a k poškodeniu hmotného majetku. Odvoz odpadov na zhodnotenie alebo likvidáciu sa bude vykonávať na základe zmluvných dohôd s odberateľmi podľa druhu odpadov. S nebezpečným odpadom bude nakladané podľa všeobecne záväzných predpisov v oblasti odpadového hospodárstva a pravidiel nakladania s odpadmi v obci Veľké Rovné. Nebezpečné odpady budú zhromažďované oddelene a budú označované určeným spôsobom a nakladať s nimi sa bude podľa príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov v odpadovom hospodárstve. Následné nakladanie z odpadmi bude vykonané na základe zmluvy medzi prevádzkovateľom zariadenia a oprávnenou osobou na nakladanie s produkovanými druhmi odpadov, ktorá zabezpečí ich následné zhodnotenie, resp. zneškodnenie. Prevádzkovatelia zariadení budú viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov, s ktorými nakladajú, a o ich zhodnotení a zneškodnení. Zároveň umožnia orgánom štátneho dozoru v odpadovom hospodárstve prístup do stavieb, priestorov a zariadení, odoberanie vzoriek odpadov a na ich vyžiadanie predložia dokumentáciu a poskytnú pravdivé a úplné informácie súvisiace s odpadovým hospodárstvom.

Navrhovaný strategický dokument bude pozitívne vplývať na tvorbu nových pracovných príležitostí v obci a posilní konkurencieschopnosť, rozvoj bytového fondu a občianskej vybavenosti, ako aj plôch pre rekreáciu, čím by sa mal zabezpečiť trvalo udržateľný nárast počtu obyvateľstva a znižovať, resp. spomaľovať trend starnutia obyvateľstva a to migráciou prevažne produktívneho obyvateľstva do obce.

V záujme ochrany zdravia obyvateľov bude potrebné dodržiavať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj v záujme ochrany zdravia obyvateľov a taktiež ochrany zvierat dodržiavať ustanovenia zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov. Taktiež bude potrebné obmedziť podiel zastavaných a spevnených plôch vhodnou reguláciou, riešiť ochranu

území pred nadmerným hlukom z prevádzky frekventovaných dopravných ťahov (najmä cesty II/541) podľa požiadaviek zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, zákona č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona NR SR č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov a NV SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku v znení NV SR č. 555/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku. Navrhované objekty a stavby podľa ich účelu a funkcií bude potrebné situovať v takej vzdialenosti od cestných komunikácií, aby boli umiestnené za hranicou prípustnej hodnoty hladiny hluku z cestnej dopravy platnej pre príslušné objekty, stavby a územia v zmysle vyššie uvedených všeobecne záväzných právnych predpisov, čo bude potrebné preukázať v rámci ich povoľovania podľa osobitných predpisov vypracovanou vibroakustickou štúdiou odborne spôsobilou osobou a následným kontrolným meraním v rámci ich kolaudácie. V prípade situovania objektov v lokalitách s nepriaznivými účinkami z dopravy alebo stacionárnych zdrojov hluku vyplýva pre stavebníkov povinnosť preskúmať hlukové pomery v území v rámci ich povoľovania podľa osobitných predpisov a následne vypracovať a realizovať technické opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov týchto zdrojov hluku v rámci nimi riešených stavieb tak, aby v chránených priestoroch neboli prekročené povolené limity hladiny hluku z dopravy a stacionárnych zdrojov hluku v zmysle príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov. Vlastníci, resp. užívatelia stavieb v danom území si z titulu prípadných negatívnych účinkov z cestnej dopravy nemôžu uplatňovať nároky na úpravy u správcov prvkov dopravnej infraštruktúry, resp. u prevádzkovateľov stacionárnych zdrojov hluku. Zároveň je potrebné regulovať rozvoj obce tak, aby sa eliminovalo možné nežiaduce ovplyvňovanie chránených funkcií (bývanie, zdravotníctvo, školstvo, sociálna starostlivosť, šport, rekreácia,) prevádzkami nadmerne zaťažujúcimi životné prostredie hlukom a emisiami chemických škodlivín a pachov a v dotyku s chránenými funkciami umiestňovať len výrobné prevádzky, ktoré nebudú negatívne vplývať na okolité prostredie, pričom je potrebné preferovať ekologické formy a postupy výroby, regulovať usporiadanie a konfiguráciu jednotlivých objektov tak, aby sa vylúčilo ich vzájomné tienenie a dodržali sa vo vnútorných priestoroch určených na dlhodobý pobyt ľudí vyhovujúce svetlo-technické podmienky, včítane pracovných podmienok podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa presvetlenia, osvetlenia a insolácie. Taktiež je potrebné regulovať stavebno-technické riešenie obytných stavieb s požiadavkami STN 73 4301 + Z1 Budovy na bývanie a preveriť potrebu rádiovkej ochrany objektov podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa požiadaviek z ožiarenia z radónu a ďalších prírodných rádionuklidov. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika bude potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, keďže riešené územie spadá do nízkeho až stredného (prevažne) radónového rizika. Podľa zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov sa vymedzuje ako riziká stavebného využitia výskyt stredného radónového rizika.

Z popisu jednotlivých uvedených vplyvov v nasledujúcich častiach vyplýva, že navrhovaný strategický dokument by nemal mať závažný negatívny vplyv na dotknuté obyvateľstvo a jeho zdravie za predpokladu dodržiavania navrhovaných zásad a regulatívov. Počet ovplyvnených obyvateľov vplyvom realizácie navrhovaných aktivít vyplývajúcich z navrhovaného strategického dokumentu nemožno jednoznačne stanoviť, avšak principiálne ide najmenej o všetkých občanom obce Veľké Rovné, o návštevníkov obce a pracujúcich v obci.

Prípadným vplyvom realizácie navrhovaných aktivít vyplývajúcich z navrhovaného strategického dokumentu na dotknuté obyvateľstvo a jeho zdravie sú havarijné stavy, resp. riziká katastrofického charakteru. Môže k nim dôjsť v dôsledku rizikových situácií spôsobených vojnovým konfliktom, sabotážou, haváriou (zlyhanie zariadení alebo ľudského faktora) alebo extrémnym pôsobením prírodných síl (vietor, sneh, mráz, prívalová voda), čo môže mať za následok napríklad poškodenie zdravia. Realizáciou navrhovaných aktivít vyplývajúcich z navrhovaného strategického dokumentu dôjde z hľadiska vplyvu na obyvateľstvo k produkcii hluk a vibrácií, emisií a k zvýšeniu intenzity dopravy.

Z hľadiska prijateľnosti navrhovaného strategického dokumentu pre dotknuté obce je možné konštatovať, že je prijateľný.

Navrhované riešenie umožňuje flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie tým, že vytvára dostatočné územné rezervy rozvojových plôch aj v prípade výraznejšieho nárastu počtu obyvateľov. Tieto skutočnosti však prostriedkami územného plánovania nemožno výraznejšie ovplyvniť, rozhodujúci vplyv bude mať hospodárska politika štátu, regionálne a lokálne aktivity.

Z hľadiska sociálnych dôsledkov navrhované riešenie vytvára možnosti pre zlepšenie pozitívnej sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva (zvýšenie podielu mladších vekových skupín, zvýšenie podielu domácností so strednými a vyššími príjmami), hlavne čo sa týka vytvorenia podmienok na výstavbu rodinných a bytových domov a vytvorenia nových pracovných príležitostí a zvýšenia atraktivity obce (zvýšenie kvality a kvantity občianskej vybavenosti...), ktoré pomáhajú udržať mladú generáciu v obci a zároveň vytvára podmienky na rozvoj rekreácie v predmetnom území.

Z hľadiska sociálnych a ekonomických vplyvov možno konštatovať, že navrhovaný strategický dokument bude mať pozitívny vplyv na sociálne a ekonomické aspekty (aj v podobe finančných prostriedkov do obecnej pokladnice v podobe miestnych daní).

Navrhovaný strategický dokument rieši aj intenzifikáciu zastavaného územia obce Veľké Rovné, ale aj plošný rozvoj mesta, ktorý si vyžiada výstavbu nevyhnutného dopravného vybavenia, technického vybavenia (líniové stavby a zariadenia na zásobovanie plynom, elektrickou energiou, vodou a odvádzanie odpadových vôd).

Z hľadiska vplyvov na obyvateľstvo a jeho zdravie je navrhovaný strategický dokument prijateľný.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Vzhľadom na sklonitosť terénu a jeho členitosť, resp. rozsah nadmorských výšok predmetného územia, aj povahu a charakter činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, tak bude potrebné vykonať významné terénne úpravy a to hlavne v lokalitách mimo nivy vodných tokov pretekajúcich cez predmetné územie. V rámci budovania prvkov technickej infraštruktúry budú vykopané zeminy z výkopových rýh naspäť zahrnuté do ryhy po uložení prvkov technickej infraštruktúry.

Prípravou terénu pre ukladanie prvkov technickej a dopravnej infraštruktúry a ostatných navrhovaných stavebných objektov je pravdepodobnosť lokálneho zvýšenia intenzity veternej erózie odkryvom povrchu pôdy, v dôsledku čoho je pravdepodobnosť nárastu prašnosti, z uvedených skutočností dôjde k ovplyvneniu geodynamických javov a síce k zvýšeniu intenzity veternej erózie počas výstavby.

Vplyv na morfológiu územia vplyvom realizácie činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, nebude významný.

Z charakteru navrhovaného strategického dokumentu a z geologickej stavby územia nevyplývajú také dopady, ktoré by závažným spôsobom ovplyvnili kvalitu a stav horninového prostredia a geomorfologické pomery územia. Hĺbka ukladania prvkov technickej a dopravnej infraštruktúry a hĺbka zakladania navrhovaných stavebných objektov by nemali mať za následok výrazné zmeny súčasného stavu horninového prostredia, ak pri ich príprave budú spracované inžiniersko-geologické prieskumy a ich závery budú zakomponované do príslušných projektových dokumentácií pre povoľovanie navrhovaných stavebných objektov. Lokálne a krátkodobo môže dôjsť k zmene vlhkosti a teploty hornín.

Z hľadiska významnosti vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na horninové prostredie sa predpokladajú vplyvy minimálne. Sekundárne pri odkrytí geologického podložia a následnej havárii môže dôjsť k jeho znečisteniu.

Navrhovaný strategický dokument nebude mať vplyv na nerastné suroviny.

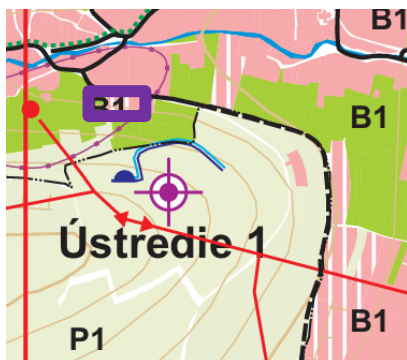
Jedným z hlavných limitujúcich faktorov pre rozvoj zástavby v obci sú geodynamické javy (konkrétne zosuvy - svahové deformácie stabilizované / potenciálne /aktívne). Odporúča sa zvážiť rozvoj zástavby v týchto lokalitách, resp. je potrebné zabezpečiť v územiach ohrozených geodynamickými javmi (zosuvmi) spracovanie inžinierskogeologických prieskumov svahových deformácií, ktoré budú skúmať inžinierskogeologické, hydrogeologické, geotechnické a stabilitné pomery porušeného územia a zistené príčiny vzniku a vývoja svahových deformácií. V rámci prieskumu by mali byť v zosuvných územiach realizované terénne technické práce – inžinierskogeologické, hydrogeologické a inklinometrické vrty, kopané a penetračné sondy na zistenie hĺbky a priebehu šmykovej plochy, resp. zóny, pozdĺž ktorej sa pohyb uskutočňuje. Súčasťou technických prieskumných prác by mali byť aj vzorkovacie a laboratórne práce vykonávané na vzorkách zemín a hornín (resp. vôd odobratých z vrtovej sondy), za účelom zistenia ich fyzikálno-mechanických vlastností, potrebných pre výpočty stability územia. Terénne technické práce môžu byť dopĺňané ďalšími meraniami, napr. geofyzikálnymi na zistenie priebehu šmykových plôch, inklinometrickými meraniami na sledovanie podpovrchových deformácií, režimovými pozorovaniami hladín podzemných vôd, geodetickým zameraním územia a inžinierskogeologickým mapovaním zosuvov. Výsledky týchto prieskumov by mali byť zakomponované do projektových dokumentácií pre povoľovanie stavieb v týchto územiach. Uvedené sa týka hlavne rozvojových lokalít pre RD, rekreáciu,

a to:

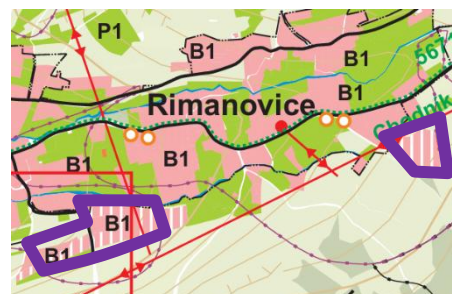
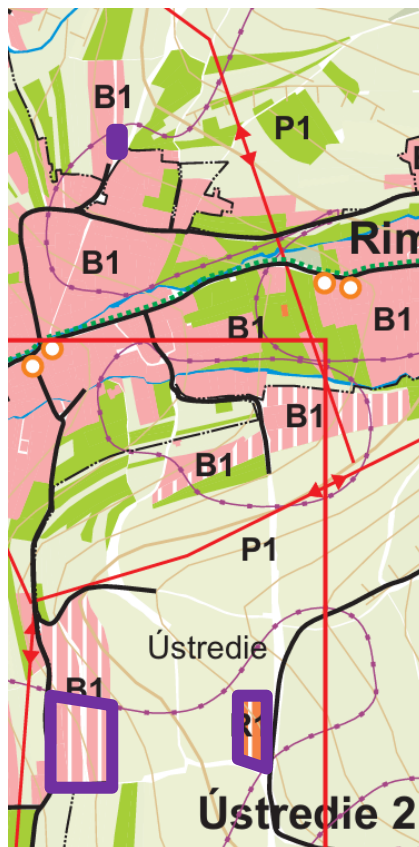
- Fojtová (čiastočne),

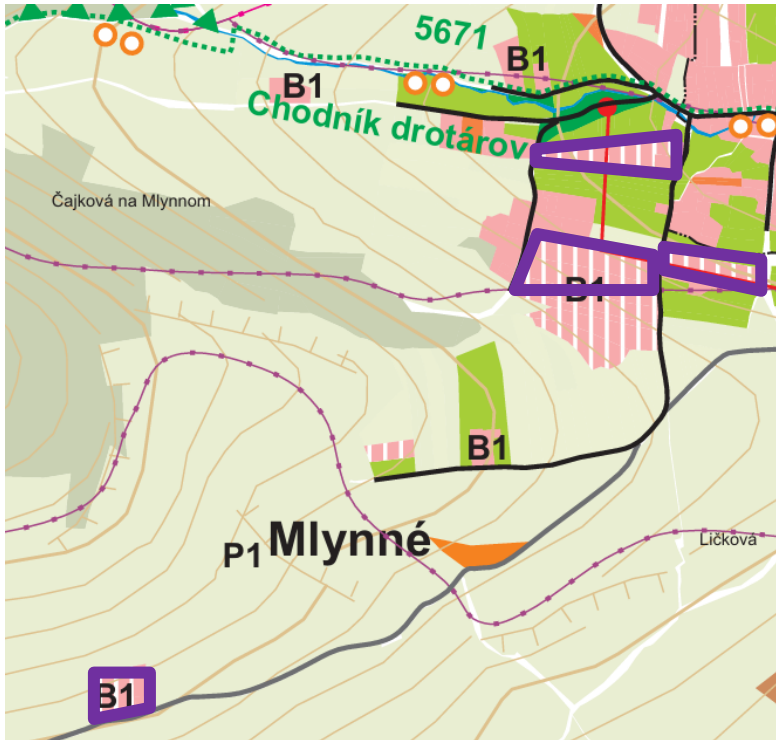
- Ústredie 1 (čiastočne),

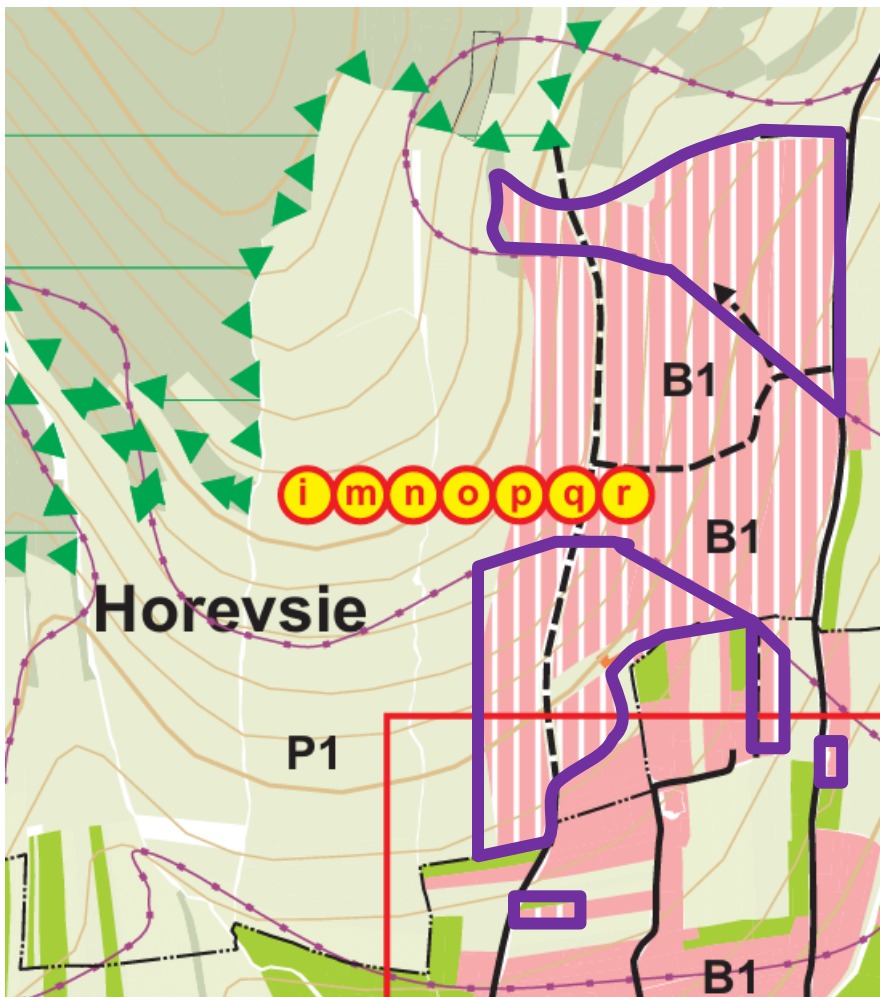
- Ústredie 2 (čiastočne), aj v prípade rozvojovej plochy pre rekreáciu s možnosťou výstavby (R1),
- Rimanovice (čiastočne),

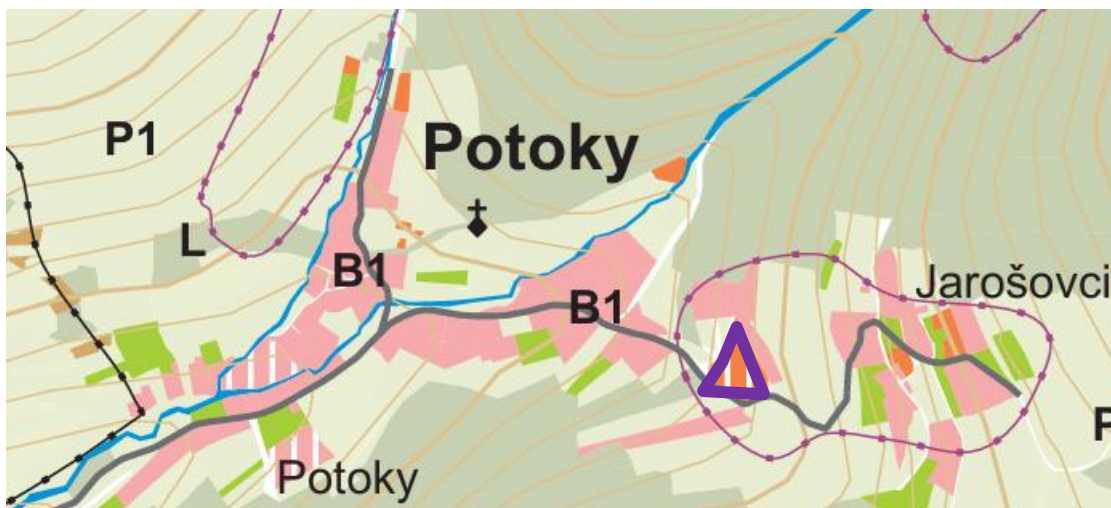
- Mlynné (čiastočne),

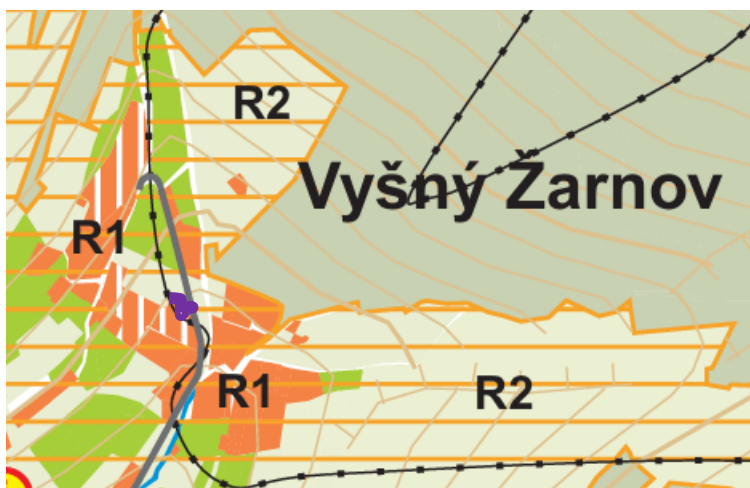
- Horevsie (čiastočne),

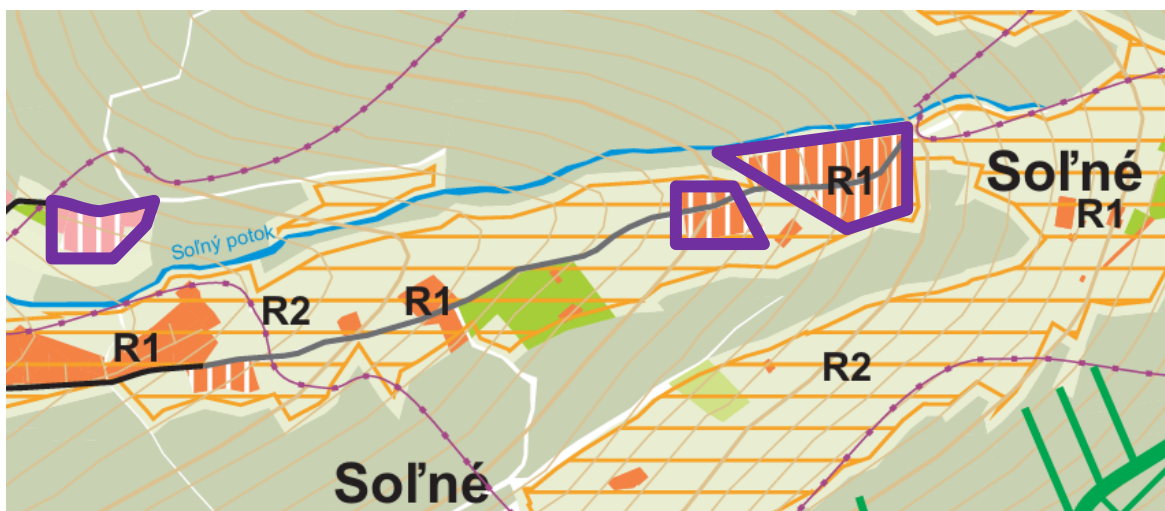
- Potoky - v prípade rozvojovej plochy pre rekreáciu,

- Vyšný Žarnov (čiasť),

- Soľné (čiasť), aj v prípade rozvojovej plochy pre rekreáciu s možnosťou výstavby (R1),

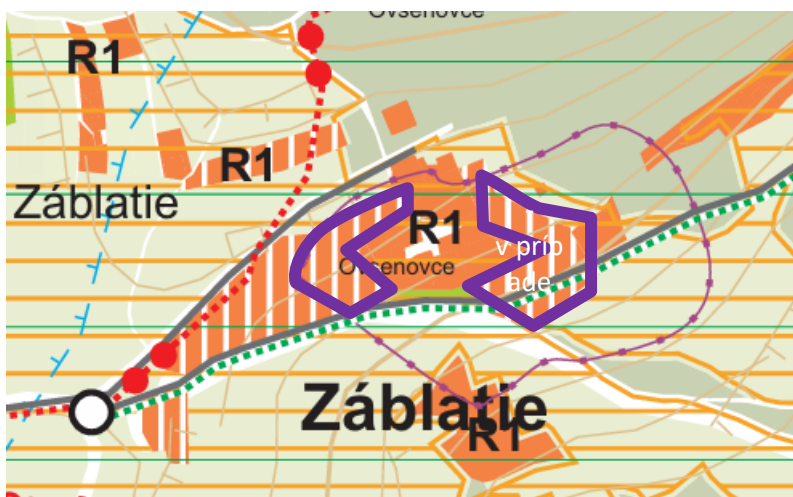

- Madzín (čiasť) - v prípade rozvojovej plochy pre rekreáciu s možnosťou výstavby (R1),

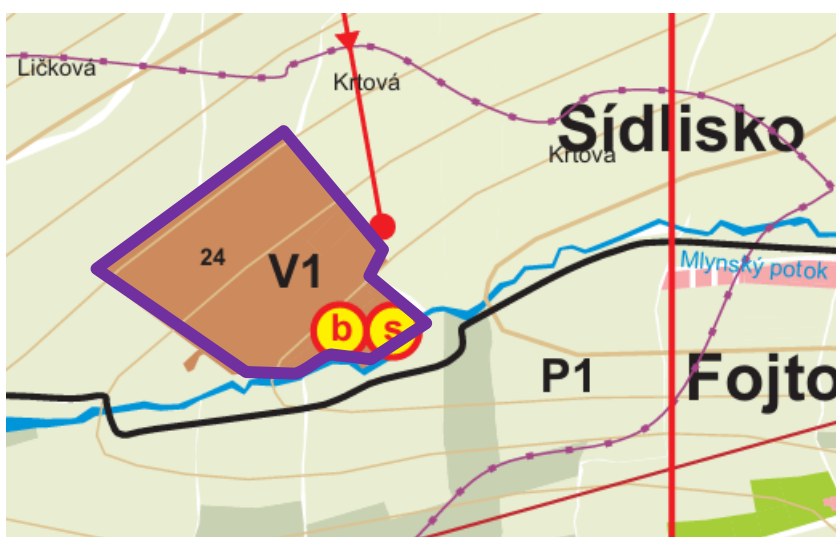

- Záblatie (čiastočne) - v prípade rozvoje plochy pre rekreáciu s možnosťou výstavby (R1),

- technickú vybavenosť (zberný dvor) a plochy výroby (areál družstva),

Pri mimoriadnych situáciách, akými sú náhle havarijné zosuvy, ktoré ohrozujú zdravie, životy, majetok, sa vykonávajú okamžité protihavarijné opatrenia, ktorých cieľom je spomaliť, resp. zastaviť svahový pohyb a minimalizovať škody.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že navrhovaný strategický dokument nebude mať závažný negatívny vplyv na horninové prostredie, reliéf, nerastné suroviny a banskú činnosť, avšak z pohľadu geodynamických a geomorfologických javov sú viaceré rozvojové lokality situované zväčša čiastočne do území ohrozovaných zosuvmi.

3. Vplyvy na klimatické pomery.

Navrhovaný strategický dokument nedáva rámec na také aktivity, ktoré by spôsobili významne zmeny klimatických ukazovateľov, smeru alebo prúdenia vzduchu, evaporáciu a ani iné zmeny, ktoré by mohli mať významný vplyv na klimatické pomery v okolí rozvojových lokalít za predpokladu dodržiavania navrhovaných zásad a regulatívov.

Z pohľadu klimatických zmien sa nepredpokladá ich vplyv na prevádzku činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, pričom ich príspevok ku klimatickým zmenám je zanedbateľný.

Podľa identifikácie stupňov ohrozenia zmenou klímy na úrovni samospráv Slovenskej republiky (delenie obcí do desiatich úrovní rizík negatívnych dôsledkov klimatickej zmeny) sa obec Veľké Rovné nachádza v 1. stupni v dôsledku ohrozenia horúčavami a suchom a v 10. stupni ohrozenia v dôsledku zrážok (IEP, 2023).

V rámci navrhovaného strategického dokumentu by mali byť navrhované zásady a regulatívy v oblasti starostlivosti o životné prostredie, konkrétne pre ochranu pred zmenou klímy nasledovne:

- realizovať adaptačné opatrenia, vyplývajúce zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (kapitola č. 8.3 Sídelné prostredie, tabuľka 15), najmä:
  - opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:
    - koncipovať urbanistickú štruktúru tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,
    - zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídle, osobitne v zastavanom centre,
    - zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnú izoláciu, tienenie transparentných výplní otvorov,
    - podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
    - zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam,
    - vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov,
    - zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných porastov sídla,
    - zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v sídle meniacim sa klimatickým podmienkam,
    - vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do priľahlej krajiny;
  - opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric:
    - zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín mimozastavaného územia,
    - zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
    - zabezpečiť dostatočnú odstupnú vzdialenosť v blízkosti elektrického vedenia,
    - zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran;
  - opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:
    - podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
    - zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
    - podporovať výstavbu domových čistiarní odpadových vôd,
    - v prípade, že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť opatrenia voči riziku lesných požiarov,
    - samospráva by mala podporovať a pokiaľ možno zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov;

- opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:
  - v prípade že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť udržiavanie a rozširovanie plochy prírody blízkyh lesov, resp. prirodzených lesov,
  - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú,
  - zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov mimozastavaného územia obce a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v zastavanom území,
  - zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre,
  - zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
  - v prípade, že samospráva vlastní lesy, zabezpečiť udržiavanie siete lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou a rozrušovať nepotrebné lesné cesty,
  - usmernenie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
  - zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii, zosuvom pôdy.

Opatrenia na obmedzenie dopadov zmeny klímy:

- Rešpektovať všetky prírodné chránené územia aj s ochrannými pásmami.
- Chrániť existujúce plochy zelene.
- Rešpektovať vodné útvary.
- Zabezpečiť zadržiavanie vody v území, pri každom stavebnom zámere musí byť preukázané, že bude zabezpečené zadržanie dažďových vôd na vlastnom pozemku priamo pri mieste dopadu.
- Znižovať výmery vodonepriepustných plôch.
- Budovať komunikácie v svažitom teréne prioritne po vrstevniciach
- Minimalizovať prehrievanie povrchov.
- Všetky nové spevnené plochy (okrem asfaltových krytov vozoviek) musia byť riešené svetlými farbami.
- Pre novobudované a rekonštruované parkovacie plochy v exteriéri, vrátane parkovania pozdĺž komunikácií, musí byť vysadený minimálne jeden strom na štyri parkovacie miesta.
- Minimalizovať objem individuálnej automobilovej dopravy
- Pri budovaní nových dopravných komunikácií žiadať komfortné riešenie pešej premávky a cyklopremvávky i na úkor zníženia rýchlosti automobilovej dopravy – všetko v závislosti od typu komunikácie a jej úlohy v organizme sídla. Dodržiavať stanovené minimálne šírky komunikačných koridorov.
- Podporovať všetky formy hromadnej dopravy.

4. Vplyvy na ovzdušie.

Dotknuté územie nespadá do žiadnej zaťaženej oblasti. Ovzdušie v dotknutom území je zaťažované základnými znečisťujúcimi látkami, ako sú TZL, PM₁₀, PM_{2,5} a plynými exhalátmi. Najväčšími producentmi je doprava po II/541 a I/10, miestnych komunikáciách a ostatných poľných a lesných cestách, stavebná činnosť, vykurovanie a poľnohospodárska, lesohospodárska a priemyselná výroba, resp. služby. Významným druhotným zdrojom znečistenia ovzdušia dotknutého územia je sekundárna prašnosť, ktorej úroveň závisí od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a charakteru povrchu. Ďalším možným zdrojom znečisťovania ovzdušia je výstavba (minerálny prach zo stavenísk), resp. prestavba stavebných objektov a s tým súvisiace búracie, výkopové a stavebné práce. V zimnom období k znečisťovaniu prispieva aj použitý posypový materiál.

Obec Veľké Rovné spadá medzi rizikové obce (obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia) určené metódou integrovaného posúdenia pre rok 2023 (obci bol priradený rizikový stupeň 3). Povinnosť vypracovať Program na zlepšenie kvality ovzdušia vzniká tým zónam a aglomeráciám, na území ktorých sa nachádza aspoň jedna obec s rizikovým stupňom 3 z dôvodu lokálnych kúrenísk.

V rámci obce Veľké Rovné v roku 2022 podľa www.air.sk bolo evidovaných 5 ZZO, ktoré sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách aj s množstvami a druhmi znečisťujúcich látok.

názov zdroja	názov prevádzkovateľa	TZL	oxid siričitý	NO _x	CO	organické látky	alkány (parafíny) okrem metánu	ulica
Kotolňa K2	Stavebné bytové družstvo, družstvo	0,004	0,001	0,082	0,033	0,006		SBD V. Rovné
Kotolňa K3	Stavebné bytové družstvo, družstvo	0,003		0,064	0,026	0,004		SBD V. Rovné
Kotolňa K 4	Stavebné bytové družstvo, družstvo	0,004		0,076	0,031	0,005		SBD V. Rovné
Čerpacia stanica PHM Veľké Rovné	REAL - K, s.r.o.					0,157	0,002	
Plynová kotolňa	Základná škola s materskou školou Slovenského učeného tovarišstva, Veľké Rovné 302	0,003		0,05	0,02	0,003		Ústredie

Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia má poľnohospodárska činnosť, vykurovanie, lokálne kúreniská, služby a priemysel a každoročne narastajúca automobilová doprava. Významným druhotným zdrojom znečistenia ovzdušia je sekundárna prašnosť, ktorej úroveň závisí od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a charakteru povrchu. Okrem uvedených stacionárnych zdrojov je významným prispievateľom lokálnych emisií (predovšetkým tuhé prachové častice – PM₁₀, NO_x a CO) aj automobilová doprava v blízkosti frekventovaných komunikácií. Vplyvom dopravy vzniká veľké množstvo sekundárnej prašnosti. Koncentrácie prízemného ozónu narastajú v dôsledku emisií CO, NO_x a uhľovodíkov, ktorých veľmi významným zdrojom sú výfukové plyny, spaľovanie fosílnych palív a pri uhľovodíkoch aj používanie rozpúšťadiel. Rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia sú lokálne vykurovania na tuhé palivá, výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel), resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel), suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi), minerálny prach zo stavenísk, veterná erózia z neupravených priestorov a skládok sypkých materiálov, erózia odkrytej pôdy a nespevnených povrchov a malé a stredné lokálne priemyselné zdroje, ktoré sú obvykle koncentrované v priemyselných zónach. Z hľadiska koncentrácií PM₁₀ prispievajú hlavne regionálne pozadie, zdroje neznámeho pôvodu a mobilné zdroje. Emisie z dopravy však vykazujú síce iba mierny, ale kontinuálny nárast, čo súvisí so sústavným zvyšovaním zaťaženia komunikácií automobilovou dopravou. Nárast intenzity cestnej dopravy spôsobuje zvyšovanie celoplošnej zaťaženia komunikácií, zvyšuje množstvo emisií z výfukových plynov a sekundárnu prašnosť a tým negatívne ovplyvňuje kvalitu ovzdušia. Hlavnými škodlivinami z automobilovej dopravy sú oxid uhoľnatý (CO), oxidy dusíka (NO_x), oxidy síry (SO_x), polycyklické aromatické uhľovodíky (PAU), tuhé emisie, olovo a ďalšie zlúčeniny. Emisie, ktoré produkuje doprava, závisia hlavne od jej intenzity, zloženia dopravného prúdu, technického stavu vozidiel, režimu dopravy, rýchlosti vozidiel a od klimatických faktorov. Zvýšená intenzita dopravy patrí aj medzi hlavné príčiny zvýšených imisných koncentrácií hlavne u oxidov dusíka (NO_x). V súčasnosti k emisiám PM₁₀ najviac prispievajú v takmer rovnakej miere veľké a stredné zdroje a doprava, emisie malých zdrojov sú približne o polovicu menšie, čo súvisí zrejme s vysokým zastúpením centrálného vykurovania oproti individuálnemu. Malé zdroje znečisťovania ovzdušia na vykurovanie väčšinou využívajú zemný plyn ale aj pevné palivo. Emisie dreva vysoko prevyšujú emisie z plynu. V sektore cestnej dopravy k emisiám PM₁₀ a PM_{2,5} zo spaľovania najvýraznejšie prispievajú dieselové motory, príspevok abrázie (oter pneumatík, brzdových a spojkových obložení a vozovky) je menej významný ako pri emisiách TZL. Resuspenzia, podobne ako emisie PM₁₀ z poľnohospodárskych prác a stavebných prác a spaľovania poľnohospodárskych zvyškov predstavujú pravdepodobne nezanedbateľnú časť emisií PM₁₀. K zdrojom PM₁₀ patria aj staveniská, skládky odpadov, fugitívne emisie, kotolne, výhrevne a teplárne. Ďalšie špecifikum je intenzívna stavebná činnosť, ktorá v kombinácii s klimatickými podmienkami, pravdepodobne značne prispieva k vysokému podielu resuspenzie a veternej erózie. Určitý vplyv možno pripočítať aj na vrub lokálnych kúrenísk. Z pohľadu diaľkového prenosu PM₁₀ je dôležité nielen

priestorové rozloženie emisií antropogénneho pôvodu, ale aj emisie z prírodných zdrojov (erózia a resuspenzia pôdy a piesku, prenos morskej soli, lesné požiare, sopečná činnosť ...), ale aj emisie prekursorov sekundárnych aerosólov (dusičnany, sírany) a chemické transformácie týchto prekursorov vedúce k vzniku sekundárnych aerosólov.

Veľkým problémom v súčasnosti sú emisie skleníkových plynov. Pod skleníkovými plynmi rozumieme oxid uhličitý - CO₂, metán - CH₄, oxid dusný - N₂O, ozón – O₃, ktoré sú prirodzenou súčasťou ovzdušia, ich obsah v ovzduší je ale ovplyvnený ľudskou činnosťou. Skupina umelých látok ako neplnohalogenové fluorované uhľovodíky – HFCs, perfluorované uhľovodíky – PFCs, SF₆ sú tiež skleníkové plyny, ale do atmosféry sa dostávajú len vplyvom ľudskej činnosti, pričom aj malé emisie majú veľký negatívny dopad na životné prostredie (majú schopnosť atakovať stratosférický ozón). Fotochemicky aktívne plyny ako sú NO_x, CO a nemetánové prchavé organické uhľovodíky (NMVOC) nie sú skleníkovými plynmi, ale nepriamo prispievajú k skleníkovému efektu atmosféry, pretože ovplyvňujú vznik a rozpad ozónu v atmosfére. Rast koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére (vyvolaný antropogénnou emisiou) vedie k zosilňovaniu skleníkového efektu a tým k dodatočnému otepľovaniu atmosféry. Koncentrácie prízemného ozónu narastajú v dôsledku emisií CO, NO_x a NMVOC, ktorých veľmi významným zdrojom sú výfukové plyny, spaľovanie fosílnych palív a používanie rozpúšťadiel (pri NMVOC). Najväčším zdrojom emisií skleníkových plynov je spaľovanie fosílnych palív pri výrobe elektriny a tepla.

Počas výstavby činností, pre ktoré dáva rámec navrhovaný strategický dokument budú zdrojom znečistenia ovzdušia výkopové práce, dočasné a trvalé zábery pôd včítanie území pre vybavenie stavenísk, resp. stavebná mechanizácia pomocou ktorej sa budú vykonávať stavebné činnosti na jednotlivých lokalitách. Ide o bodové a plošné zdroje znečisťovania ovzdušia. Plošným zdrojom znečistenia ovzdušia budú aj skládky sypkých materiálov a zemín. Prístupové komunikácie, ktoré sa budú využívať počas výstavby uvedených činností budú predstavovať líniové zdroje znečistenia ovzdušia a v neposlednom rade netreba zabudnúť na mobilné zdroje znečisťovania ovzdušia a to dopravu súvisiacu s výstavbou uvedených činností (pracovníci, mechanizmy, zásobovanie...). Doprava surovín a materiálov bude nepravidelná a časovo a početnosťou obmedzená. Intenzita dopravy, ktorá bude pochádzať z dopravy spojenej s výstavbou uvedených činností, sa v súčasnosti nedá predikovať, nakoľko nie je zřejmý presný časový harmonogram výstavby a materiálová bilancia, ako ani navrhované stavebné objekty a prevádzkové súbory. Uvedené bude doplnené v rámci povoľovania uvedených činností podľa osobitných predpisov. Uvedené zdroje znečisťovania ovzdušia budú predovšetkým zdrojom tuhých znečisťujúcich látok, oxidov dusíka a uhlíka a celkového organického uhlíka. Množstvo emisií bude závisieť od počtu mechanizmov, priebehu výstavby, ročného obdobia, poveternostných podmienok a pod. Zvýšená prašnosť sa bude prejavovať najmä vo veterných dňoch a pri dlhšie trvajúcim bezrážkovom období a to hlavne v období zemných a výkopových prác. Príjazdy na staveniská majú byť po miestnych prístupových komunikáciách, resp. po cestách I. a II. triedy, ktoré sú trasované v rámci územia obce Veľké Rovné alebo po poľných a lesných cestách a cez priamo dotknuté pozemky. Stavebné mechanizmy musia byť odstavované na vymedzených spevnených plochách. Samotná výstavba uvedených činností v dotknutom území bude mať za následok zvýšenie emisií na okolitých komunikáciách a v záujmovom území. Vzhľadom na charakter stavebných prác, ich situovania, prevládajúcim prúdením vzduchu, možno konštatovať, že vplyv bodových, líniových a plošných zdrojov znečistenia ovzdušia významne neovplyvní kvalitu ovzdušia v dotknutej lokalite ani v kumulatívnom a synergickom merítku.

Zdrojmi znečistenia ovzdušia počas prevádzky uvedených činností bude doprava realizovaná budúci obyvateľmi, nájomcami, vlastníkmi, návštevníkmi alebo pracovníkmi za účelom ich dostavenia sa na navrhované rozvojové plochy, resp. pre potreby obsluhy navrhovaných stavebných objektov a prevádzkových súborov. Intenzita dopravy, ktorá bude pochádzať z dopravy spojenej s prevádzkovou uvedených činností, sa v súčasnosti nedá predikovať, nakoľko nie je zřejmý podiel nákladnej a osobnej dopravy v rámci prevádzky týchto činností, ako ani ich presné zameranie a intenzita využívania. Uvedené bude doplnené v rámci povoľovania uvedených činností podľa osobitných predpisov. V rámci uvedených činností môže byť vykurovanie a ohrev teplej vody zabezpečovaný elektrickou energiou, spaľovaním tuhých alebo kvapalných palív alebo využívaním obnoviteľných zdrojov energie (solárne panely,

čerpádlá). Z uvedených možností vykurovania a ohrevu vody by predstavovali zdroje znečistenia ovzdušia spaľovanie tuhých a kvapalných palív, pričom je predpoklad, že by išlo o malé alebo stredné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia.

V rámci činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, môžu vznikáť aj nové zdroje znečisťovania ovzdušia, pričom najvyššia koncentrácia znečisťujúcich látok musí pri najnepriaznivejších prevádzkových a rozptylových podmienkach dosahovať podlimitné hodnoty. Z hľadiska vplyvu uvedených činností na znečistenie ovzdušia blízkeho okolia musia uvedené zdroje znečisťovania ovzdušia vyhovovať legislatívnym podmienkam, pričom uvedené činnosti musia spĺňať požiadavky a podmienky, ktoré sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi vo veci ochrany ovzdušia.

Počas výstavby a prevádzky uvedených činností bude potrebné dodržiavať požiadavky zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 272/2023 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti ochrany životného prostredia v súvislosti s reformou stavebnej legislatívy jeho vykonávacích predpisov, vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia, 249/2023 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí, 250/2023 Z. z. o kvalite ovzdušia, 251/2023 Z. z. o kvalite palív, 252/2023 Z. z. o odbornej spôsobilosti v ochrane ovzdušia, podrobnostiach odborných posudkov a výkone kontroly malých spaľovacích zariadení na tuhé palivo a kvapalné palivo, 253/2023 Z. z. o požiadavkách na skladovanie, plnenie a prepravu benzínu, 254/2023 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane ovzdušia, 255/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú informácie podávané Európskej komisii a požiadavky na vypracovanie národných emisných inventúr, 256/2023 Z. z. o regulovaných výrobkoch s obsahom organických rozpúšťadiel a 299/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú jednotlivé notifikačné požiadavky pre špecifický odbor oprávnených technických činností.

Vzhľadom na uvedené zdroje znečisťovania ovzdušia a ich predpokladanú intenzitu je možné konštatovať, že vplyv uvedených činností počas ich prevádzky a výstavby na ovzdušie bude mať lokálny a dlhodobý charakter, ktorého významnosť sa v súčasnosti nedá predikovať, pričom z pohľadu obce Veľké Rovné by nemalo dôjsť k významnému zhoršeniu emisno-imisnej situácii v rámci územia obce Veľké Rovné.

Celkovo možno hodnotiť navrhovaný strategický dokument v kontexte, že dáva rámec na schválenie takých činností, ktorých pôsobenie na kvalitu ovzdušia v predmetnom území nebude významné. Rozvoj výroby je navrhovaných v rámci existujúcich areálov alebo v rámci areálu bývalé družstva, ktorý je situovaný mimo zastavané územie obce. Plochy rekreácie, RD, BD a občianskej vybavenosti nebudú dávať potrebu na vybudovanie veľkého počtu parkovacích miest a teda intenzita dopravy sa výrazne nezmení, pričom z hľadiska vykurovania sa predpokladá vznik malých ZZO, výnimočne stredných ZZO. Prevádzky odpadového hospodárstva majú byť situované mimo zastavané územie obce ako potenciálny zdroj zápachu. Z uvedeného vyplýva, že rozvojové plochy z hľadiska príspevku na kvalitu ovzdušia nebudú mať významný vplyv, pričom práve na týchto rozvojových plochách bude dochádzať k zvyšovaniu podielu plynofikácie obce pre potreby výroby tepla a používaniu alternatívnych a ekologických zdrojov pre potreby ohrevu vody a výroby tepla, na úkor spaľovania pevných palív, čím sa prispeje k znižovaniu znečistenia ovzdušia, nakoľko hlavným zdrojom znečistenia ovzdušia je doprava a lokálne kúreniská. Z pohľadu dopravy sa predpokladá pokračovanie v trende vyššieho podielu elektromobilov vo vzťahu k celkovým intenzitám dopravy po dotknutých komunikáciách a tým pádom by sa mohol prejavíť aj pozitívny vplyv na kvalitu ovzdušia v predmetnom území. Zároveň v rámci regulatívom z hľadiska ochrany ovzdušia sú navrhované opatrenia, ktoré majú prispieť k zlepšovaniu kvality ovzdušia v predmetnom území, ako napr., že všetky existujúce a navrhované komunikácie v zastavanom území je potrebné riešiť so spevneným, bezprašným povrchom. Z hľadiska minimalizácie dopadov na kvalitu ovzdušia je taktiež navrhované, aby v blízkosti výrobných areálov sa vytvorili tzv. pufrčné zóny tvorené ochrannou a izolačnou zeleňou na zmiernenie negatívnych účinkov medzi územiaми s odlišným funkčným využitím, najmä ak sa v blízkosti areálov nachádzajú, resp. navrhujú plochy s chránenými funkciami (bývanie, rekreácia) a zabezpečiť výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v

blízkosti frekventovaných komunikácií, najmä ak sa v blízkosti týchto komunikácií nachádzajú resp. navrhujú plochy s chránenými funkciami (bývanie, rekreácia).

5. Vplyvy na vodné pomery.

Navrhovaný strategický dokument predstavuje významnejšiu zmenu bilancii potreby pitnej vody pre navrhované lokality rozvoja, resp. obec ako takú.

Obec je v súčasnosti zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu Bytča. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je cca. 36 %. Osady nemajú vybudované verejné rozvody vody. Zásobovanie vodou je individuálne, alebo združené z kopaných a vrtaných studní. Verejný vodovod je vo vlastníctve a správe SEVAK a. s. Žilina. Akumulácia vody je zabezpečená vo vodojeme Veľké Rovné s objemom 2 x 250 m³, max. hladina plniaca a vypínacia je 4,7 m a prepad 5 m - preliv, minimum 0,5 m. Max. hladina vo VDĽ je 447,5 m n. m., min. 442,5 m n. m. Voda s VDĽ Veľké Rovné slúži pre samotnú obec a aj pre obec Kotešovú (vrchná časť - Kotešová-Buková spodná časť Kotešová až prímestská časť Hliník nad Váhom). Napájanie VDĽ Veľké Rovné je zabezpečené z vodného zdroja, ktorým je vrt HVR 14 s max. kapacitou 15 l/s. Vo vrte je osadené ponorné čerpadlo, ktoré vytláča vodu do VDĽ. Z VDĽ voda je rozvážacím potrubím distribuovaná do centrálnej časti obce Veľké Rovné a do Kotešovej. Na trase rozvážacieho vodovodného vedenia je pri ČS Veľké Rovné osadená redukčná šachta, ktorá redukuje tlak vody v smere do Kotešovej časti Buková (vstupný tlak 7,8 Bar a výstupný 2,2 Bar). Po trase smerom dole - časť Buková je osadená ďalšia RŠ, ktorá redukuje tlak do samotnej vrchnej časti obce Kotešová až po derivačný kanál Váhu. Pri derivačnom kanáli je osadená ďalšia RŠ, ktorá redukuje vodu do spodnej časti obce Kotešová, až po prímestskú časť Hliník nad Váhom. Existujúca vodovodná sieť slúži na zabezpečenie obyvateľstva pitnou a požiarnou vodou. Pokrýva celú existujúcu zástavbu Ústredia obce. Vrchné časti územia ležia mimo dosahu vodojemu a majú individuálny spôsob zásobovania. Väčšinou sú to kopané studne, ktorých schopnosť zásobovania klesá v čase sucha. Vrtané studne sú menej závislé na zrážkovej činnosti. Osady nemajú vybudované verejné rozvody vody. Zásobovanie vodou je individuálne, alebo združené z kopaných a vrtaných studní. Kopané studne sú náchylné na nedostatok vody v období sucha, čo je dôsledkom geologickej stavby podložia (flyš). Vybudovaním a rozšírením verejných vodovodov a verejných kanalizácií vrátane čistiarny odpadových vôd v lokalitách určených na výstavbu IBV, sa doieli zvyšovanie podielu obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov a verejnou kanalizáciou a tým sa zabezpečí ochrana podzemných vôd.

Kopaničiarske osídlenie je rozptýlené v krajine a neumožňuje efektívne využitie existujúcich vodovodných vedení SKV.

Predpokladá sa, že v roku 2040 bude z verejnej vodovodnej siete zásobovaných min. 50 % bytov z 1 704 bytov, t.j. 852 bytov (rozdiel 237 bytov), čo predstavuje 50 % obyvateľov t.j. 1 687.

Výpočet potreby vody podľa vyhlášky 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií (celá obec):

- Počet obyvateľov obce = 3 374 obyvateľov (výpočtová hodnota je korigovaná na 50 %)
- Špecifická potreba vody pre obyvateľa: 135 /osobu.deň
- Koeficient dennej nerovnomernosti $k_d = 1,6$
- Koeficient hodinovej nerovnomernosti $k_h = 1,8$
- Pre základnú občiansku vybavenosť – predstavuje potreba 15 l/obyv./deň (100 % obyvateľov)
- pre priemysel 120 l/osoba/deň (jednosmenná prevádzka)
- Pre výrobné plochy bola vypočítaná zamestnanosť na základe plochy (využiteľná plocha – 7,0 ha, hustota zamestnanosti – cca 15 zamest./ha => 105 zamestnancov)

Potrebu pitnej vody v roku 2040 uvádza nasledujúca tabuľka:

funkčne využitie	MJ	Spotreba l/MJ	Q_d m ³ /deň	k_d	$Q_{d,max}$ m ³ /deň	k_h	$Q_{h,max}$ l.s ⁻¹	Q_r m ³ /rok
a) obyvatelia 50 %	1 687	135	227,7	1,6	364,4	1,8	7,6	83 127
b) obč. vybavenosť	3 374	15	50,6	1,6	81,0	1,8	1,7	18 473
*c) rekreácia (lôžka)	300	0	0,0	1,6	0,0	1,8	0,0	
d) priemysel, výroba	105	120	12,6	1,6	20,2	1,8	0,4	4 599
Spolu			291,0		465,5		9,7	106198,6

Poznámka: *c) rekreácia – rekreačné objekty sú umiestnené zväčša v osadách, kde sa neuvažuje o zásobovaní vodou z SKV.

Maximálna denná potreba pre obec je 465,5 m³.d⁻¹. Minimálna potrebná miera akumulácie 60 % z maximálnej dennej potreby je 279,3 m³. Existujúca akumulácia 500 m³ vo vodojeme Veľké Rovné vyhovuje pre potreby obce Veľké Rovné do roku 2040. Do výpočtu neboli zaradené ani potreby areálu družstva, ktorý ak sa obnoví prevádzka bude mať vybudované vlastné zdroje pitnej vody, prípadne bude dopojený na verejný vodovod a nebola započítaná prípadná potreba technologickej vody výrobných areálov.

Potreba vody pre miestne časti Kotešová (vrchná časť - Kotešová-Buková spodná časť Kotešová až prímestská časť Hliník nad Váhom) predstavuje odhadom 1 500 obyvateľov a maximálna denná potreba vody Q_d - 348 m³/deň, minimálna potrebná miera akumulácie 60 % = 208,8 m³/deň.

Celé posudzované územie zásobované z VDJ Veľké Rovné predstavuje:

- $Q_{Veľké\ Rovné} - 279,3 + Q_{Kotešová} - 208,8 = 488,1$ m³/deň, čo je menej ako 500 m³/deň.

VDJ Veľké Rovné vyhovuje do roku 2040 pre posudzované územie.

Nové vetvy vodovodu v navrhovaných lokalitách budú vedené v komunikáciách a verejných priestoroch. Rozvody je potrebné budovať ako okruhový systém a tak, aby zabezpečovali aj potrebu požiarnej vody – hydrantami (podzemnými, resp. nadzemnými). Na vhodných miestach bude potrebné osadiť trasové uzávery. Rozvodné potrubia bude vhodné budovať z materiálu polyetylén (PE). Rozvody zbytočne nepredimenzovávať, dimenzie budú vychádzať z foriem uvažovanej zástavby. Navrhované potrubie bude D90 (DN 80), resp. D110 (DN 100).

Jednotlivé nehnuteľnosti v lokalitách budú napojené na verejný vodovod pomocou vodovodných prípojk, ktoré budú ukončené na hranici nehnuteľnosti - v jej vnútri. Tu bude osadená vodomerná zostava spolu s fakturačným vodomermom.

Vybudovaná vodovodná sieť musí byť v súlade s platnými normami. Navrhovaná vodovodná sieť bude zásobovať obec pitnou a požiarou vodou. Kvalita pitnej vody bude musieť zodpovedať vyhláške MZ SR č. 91/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov a zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.

Obec Veľké Rovné má vypracovaný Plán prípravy na civilnú ochranu schválený 25. 01. 2019 a tiež núdzového zásobovania pitnou vodou v období krízovej situácie v obci. Jedna výtlačná je v budove Obecného domu č. 1621 v centre obce a druhá v budove Kultúrneho domu Ivor č. 1422. Dokumentáciu obce na úseku HM má obec vypracovanú. Účelové informácie v programe JIS HM EPSIS napĺňa zamestnanec OcÚ. V obci sú zriadené dve výtlačne odberných oprávnení. Jedna v budove Obecného domu v centre obce a druhá v Kultúrnom dome v miestnej časti Ivor. Na jednej výtlačni sú štyria členovia a na druhom traja z radov zamestnancov OcÚ a základných škôl v obci. Dovozy odberných oprávnení si zabezpečí obec vlastnými dopravnými prostriedkami. V obci Veľké Rovné je na Obecnom úrade v centre inštalovaná siréna. V ďalších stupňoch dokumentácie je potrebné rešpektovať ustanovenia vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení vyhlášok MV SR č. 442/2007 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany a 15/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č.

388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 442/2007 Z. z.

Na jednotlivých trasách v k. ú. Veľké Rovné sú umiestnené nadzemné, resp. podzemné požiarne hydranty. Umiestnené sú tak, aby zároveň plnili aj prevádzkové požiadavky určené pre vodovodnú sieť. Každá dimenzia potrubia má svoje kapacitné parametre pre zabezpečenie požiarnej vody. Problematikou požiarnej vody pre výrobné prevádzky sa budú zaoberať podrobnejšie stupne dokumentácie, nakoľko nároky na hasenie môžu byť nad rámec možností rozvodov verejného vodovodu. Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a vyhláška MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov. V osadách nejestvuje požiarne vodovod. Požiarne voda sa navrhuje riešiť budovaním záchytovej nádrže na potokoch, ak sú dostupné, prípadne akumuláciou v studniach. Výstavbu bude možné rozširovať iba tam, kde bude možné zabezpečiť aj potrebu požiarnej vody.

Jestvujúca sieť zberných a obslužných komunikácií v zastavanom území obce umožňuje prístup požiarnej techniky do všetkých jej častí a k jednotlivým objektom.

Z hľadiska požiarnej ochrany je potrebné:

- akceptovať požiadavky protipožiarnej bezpečnosti vyplývajúce z platných predpisov na úseku ochrany pred požiarimi podľa zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov,
- v súlade s vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov navrhnúť trasovanie vodovodu tak, aby na ňom bolo možné vytvoriť odberné miesta (požiarne hydranty) s týmito parametrami:
  - minimálny hydrostatický pretlak 0,25 MPa (§ 9 ods. 2 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov),
  - maximálna vzdialenosť od stavieb na bývanie a ubytovanie skupiny A (definované v § 94 ods. 3 vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb v znení neskorších predpisov) 200 m, od ostatných stavieb 80 m (§ 8 ods. 9 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov),
- najmenšiu dimenziu potrubia, resp. prietok v závislosti od druhu zástavby stanoviť podľa prílohy č. 1 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov, resp. tabuľky 2 STN 92 0400 Požiarne bezpečnosť stavieb Zásobovanie vodou na hasenie požiarov,
- rešpektovať ustanovenia vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb v znení neskorších predpisov.

V zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd, vláda môže vyhlásiť za chránenú vodohospodársku oblasť (ďalej len „CHVO“). V chránenej vodohospodárskej oblasti možno plánovať a vykonávať činnosť len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásobovania. Činnosti, ktorých vykonávanie je v CHVO zakázané stanovuje zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z.

o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

V dotknutom území je situovaná aj oblasť, ktorá svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu podzemných a povrchových vôd a bola vyhlásená za chránenú oblasť prirodzenej akumulácie vôd a to Chránená vodohospodárska oblasť Beskydy a Javorníky, pričom v nej možno plánovať a vykonávať činnosti, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásob podľa ustanovení zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a ostatných relevantných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Z hydrologického hľadiska patrí územie do povodia Váhu. Obcou preteká vodohospodársky významný vodný tok Rovnianka so svojimi prítokmi drobnými vodnými tokmi. Zdrojom znečistenia vôd je aj poľnohospodárska rastlinná výroba, skládky odpadov a splachy zo spevnených plôch a z komunikácií, znečistené zrážkové vody a znečistené závlahové vody.

Pre vodovodné potrubia platia ustanovenia zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov ako i STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia. Pre verejné vodovody do priemeru 500 mm sa vymedzujú ochranné pásma 1,8 m (od osi potrubia). Pre kanalizačný zberač do DN 500 mm vrátane sa vymedzujú ochranné pásma 1,8 m (od osi potrubia).

Požiadavky na výstavbu:

- rešpektovať trasy existujúceho vodovodu, kanalizácie a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem,
- zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu komplexne využiť aj pre plochy občianskej vybavenosti, výroby, rekreácie, cestovného ruchu a športu s prihliadnutím na efektívnosť vynaložených finančných prostriedkov a technické možnosti,
- verejný vodovod realizovať v navrhovaných lokalitách Nad Svetom, Fojtová, Sídliisko, Ústredie 1, Ústredie 2, Rimanovice, Horevsie, Ninisovci a navrhované trasy vodovodu situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných ciest,
- hydranty na novej vodovodnej sieti navrhovať ako podzemné,
- rešpektovať zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a príslušné platné STN 736822, 752102,
- rešpektovať územie Chránenú vodohospodársku oblasť Beskydy a Javorníky, vyhlásenú zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- rešpektovať ochranné pásmo vodárenských zdrojov.

Obec Veľké Rovné má vybudovaný delený kanalizačný systém s odvedením splaškových odpadových vôd do SČOV Bytča. Kanalizačný systém je gravitačný a pokrýva ústredie obce Veľké Rovné. Osady nemajú vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Likvidáciu odpadovej vody riešia kumulovaním v domových žumpách a odvozom na ČOV. Geologické podmienky osád neumožňujú umiestnenie domových ČOV, nakoľko neexistuje vhodný recipient a svažité územie je náchylné na zosuvy čo v prípade vypúšťania odpadovej vody do podmoku vytvára riziko svahových deformácií.

Z hľadiska produkcie odpadových splaškových vôd, tak tá bude rovnaká ako potreba pitnej vody), t.j.:

Odpadové vody	Q ₂₄ (m ³ /deň)	l/s	EO	kg/d (BSK ₅)
Q ₂₄ = Q _p = Q _d	291,0	3,4	1 917,4	105,5

Stoková sieť doplnená pre navrhované lokality bude realizovaná ako gravitačná. Lokality, resp. objekty, ktoré nebude možné odkanalizovať gravitačne bude potrebné napojiť na verejnú kanalizačnú sieť pomocou čerpacích staníc odpadových vôd. Jednotlivé nehnuteľnosti budú napojené na verejnú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojkov. Tie budú ukončené na hranici parcely vo vnútri parcely revíznou šachtou. V prípade výstavby prevádzok, kde môžu vznikáť odpadové vody s obsahom tuku, bude potrebné takéto vody pred zaústením do splaškovej kanalizácie predčistiť v lapači/odlučovači tukov. Vypúšťané odpadové vody do verejnej splaškovej kanalizácie musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia vypúšťaných do kanalizácie stanovuje zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.

V obci nie je vybudovaná dažďová kanalizácia. Dažďové vody sú odvádzané rigolmi do recipientov, prípadne vsakovaním do podlažia. V rámci odvádzania dažďových vôd je nevyhnutné realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, prečistenie, infiltrácia dažďových vôd a pod.). Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných, resp. povrchových vôd stanovuje NV SR č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení NV SR č. 398/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd a NV SR č. 359/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 398/2012 Z. z.

Základným právnym dokumentom v oblasti vody je zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov. Tento zákon vytvára podmienky na:

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- zachovanie alebo na zlepšenie stavu vôd,
- účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- zabezpečenie funkcií vodných tokov,
- bezpečnosť vodných stavieb.

Tento zákon upravuje práva a povinnosti fyzických a právnických osôb k vodám a nehnuteľnostiam, ktoré s nimi súvisia, pri ochrane, účelnom a hospodárnom využívaní, oprávnenia a povinnosti orgánov štátnej vodnej správy a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.

System územnej ochrany vôd pozostáva z troch druhov ochrany:

- Všeobecná ochrana vôd a vodných zdrojov platí podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov v plnom rozsahu pre celé územie SR bez výnimky,
- Regionálna - širšia ochrana vôd sa uskutočňuje formou chránených vodohospodárskych oblastí - CHVO (používa sa aj termín chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd), ako aj formou významných vodohospodárskych oblastí. Znamená to, že v určitých vodohospodársky významných územiach môžu vodohospodárske orgány upraviť alebo zakázať činnosti, ktoré by mohli ohroziť vodohospodárske záujmy. Táto ochrana vyplýva okrem iného zo zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a realizuje sa zákonom č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z.

z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,

- Sprísnená špeciálna ochrana vyplýva zo spomínaného zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a realizuje sa jednak formou pásiem hygienickej ochrany, ako aj stanovením vodárenských tokov a ich povodí v zmysle vyhlášky MP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Obec Veľké Rovné sa nachádza mimo kúpeľných území, území ochranných pásiem prírodných liečivých a prírodných minerálnych zdrojov a mimo území klimatických podmienok vhodných na liečenie.

Za citlivé oblasti v zmysle vodného zákona sú považované vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiadúcemu stavu kvality vôd, ktoré sú využívané ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, ako aj tie, ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyššiu stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

V zmysle NV SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti v znení NV SR č. 62/2022 Z. z., ktorým sa mení NV SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti sa za citlivé oblasti podľa § 33 vodného zákona ustanovujú vodné útvary povrchových vôd na území Slovenskej republiky (§ 1). Územie vodných tokov v obci Veľké Rovné patrí k citlivým oblastiam. Za zraniteľné oblasti podľa § 34 vodného zákona sa ustanovujú pozemky alebo ich časti v obciach uvedených v zozname podľa prílohy č. 1 uvedeného NV SR. Obec Veľké Rovné nepatrí do zoznamu zraniteľných oblastí.

Zraniteľné oblasti sú v zmysle vodného zákona poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg/l, alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Hospodárenie sa riadi podľa podmienok hospodárenia na poľnohospodárskej pôde v súlade so Smernicou Rady 91(676)EC o ochrane vodných zdrojov pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcimi z poľnohospodárstva.

Pre ochranu povrchových a podzemných vôd je potrebné:

- rešpektovať územie CHVO Beskydy - Javorníky, vrátane stanovených opatrení a obmedzení,
- rešpektovať ustanovenia zákona 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- rešpektovať ochranné pásma vodných tokov,
- rešpektovať príslušné platné STN 736822, 752102 atď., vybudovať navrhovanú kanalizačnú sieť ako súčasť skupinovej kanalizácie s čistením odpadových vôd na SČOV Bytča,
- likvidáciu odpadových vôd riešiť rozšírením verejnej kanalizácie na navrhovaných rozvojových plochách, revitalizovať pokiaľ to priestorové možnosti dovoľia korytá a brehy miestnych potokov,
- súčasne s realizáciou splaškovej kanalizácie riešiť ekologicky a technicky vyhovujúce odvádzanie vôd z povrchového odtoku,
- rešpektovať Ciele a opatrenia vodnej politiky zadefinované v strategickom dokumente „Konceptia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“,
- v rámci projektových dokumentácií pre povoľovanie stavieb riešiť technické zabezpečenie nepriepustnosti plôch určených na manipuláciu s nebezpečnými látkami a zabezpečiť ich tak, aby nedochádzalo k ich úniku do podzemných vôd územia,
- udržiavať prípadne realizovať protipovodňové opatrenia na povrchových tokoch v zmysle platnej legislatívy,
- revitalizovať korytá a brehy miestnych potokov, nepripustiť likvidáciu brehových porastov,
- riešiť vhodnými stavebnými a ekologickými opatreniami stabilitu dna a brehov miestneho potoka v zastavanom území,
- nepripustiť na území pobrežných pozemkov orbu, stavanie objektov, zmenu reliéfu ťažbou, navážkami, manipuláciu s látkami škodiacimi vodám, výstavbu súbežných inžinierskych sietí,

- zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- rešpektovať a zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Rovnianka v šírke min. 5 m od brehovej čiary obojstranne a ochranné pásmo ostatných drobných vodných tokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne,
- odsúhlasiť akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi so správcom toku,
- rešpektovať ochranné pásmo tokov Mlynský potok, Žarnovský potok a ďalšie prítoky Rovnianky - ochranné pásmo – 5 m,
- križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbegy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“,
- v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, prečistenie, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

Obec Veľké Rovné má vypracovaný „Povodňový plán záchranných prác obce“, ktorý sa podľa potreby aktualizuje. Povodňová komisia obce plní úlohy krízového štábu. Skladá sa z predsedu (starosta obce), z podpredsedu (zástupca starostu) a z členov-poslanci OZ a pracovníkov OcÚ. Obec Veľké Rovné má uskladené prostriedky individuálnej ochrany obyvateľstva v suteréne budovy obecného domu. Varovanie obyvateľstva obec zabezpečuje obecným rozhlasom. Z hľadiska riešenia ochrany pred povodňami nie je hrozba plošnej záplavy územia obce, je však potrebné v súčasnosti zhodnotiť vplyvy a občasné zaplavovanie kontaktného územia okolo vodných tokov v časoch veľkých dažďových prívalových vôd. Problémom je periodické zanášanie dažďových rigolov a korýt vodných tokov splavenou zeminou pri nárazových zrážkach. V tejto súvislosti je potrebné špecifikovať opatrenia pre vodnú eróziu ako aj pre protipovodňovú ochranu kontaktného územia vodných tokov:

- pozdĺž ostatných vodných tokoch zachovať ochranné pásma vodných tokov min. 5 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne,
- pri neohradzovanom vodnom toku, pri ktorom nie je určené inundačné územie, vychádza sa v zmysle § 46 odst. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, resp. v prípade záujmu o výstavbu v lokalitách situovaných pri vodných tokoch bude potrebné vypracovať hladinový režim tokov a následne vlastnú výstavbu situovať mimo zistené inundačné územie nad hladinu Q_{100} – ročnej veľkej vody,
- rešpektovať a zachovať hydromelioračné zariadenia,
- rešpektovať prirodzené záplavové územie tokov v k. ú. obce a prípadnú výstavbu situovať v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov mimo územie ohrozeného povodňami.
- riziko ohrozenia záplavami sa zvyšuje extrémnymi klimatickými prejavmi (dlhodobé suchá, prívalové zrážky, dlhodobý dažď...).

Pre územie obce Veľké Rovné nie sú k dispozícii mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika nakoľko oblasť okresu Bytča, kde Veľké Rovné patrí bola vyhodnotená ako bezpečná bez potenciálne významného povodňového ohrozenia. V prípade intenzívnych zrážok vybreženie hrozí hlavne v Ústredí, kde sa kumulujú zrážky v Rovnianke a prechádzajú zastavanou časťou územia kde hrozia hospodárske škody. Našťastie akumulčná schopnosť lesa a TTP v hornatej časti obce je dostatočne veľká a úpravy Rovnianky nad obecným úradom (retenčná nádrž) spomaľuje odtokanie dažďovej vody. Prevažnú časť oblasti odvodňuje priamo rieka Váh a severnú časť rieka Kysuca, ktorá je tiež prítokom Váhu. Kým do Kysuce sa z Javorníkov vlievajú zväčša iba nevelké horské potoky (Neslušanka, Rudinský potok), do Váhu ústia pomerne dlhé horské potoky prameniace až pod hrebeňom Javorníkov (Dlhopojka, Rovnianka, Petrovička, Štiavnický potok a ďalšie). V posudzovanom území je najvýznamnejším potokom Rovnianka, ktorá pramení v Javorníkoch na južnom svahu Galkova (850,8 m n. m.). Od prameňa tečie južným smerom, pričom priberá prítoky z osady Ráztoky, Madzín, Žarnov,

Mlynné, Potoky, Solné a iné. Po prechode Kotešovou sa vlieva do starého koryta Váhu ako jeho pravostranný prítok v nadmorskej výške cca 307 m n. m.

V záujme zabezpečenia ochrany pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a vykonávacej normy STN 75 2102 je potrebné zachovať ochranné pásmo pri drobných vodných tokoch v šírke 4 m od brehovej čiary obojstranne. V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacim vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Taktiež je potrebné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma. Ďalej je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre prirodzené meandrovanie vodných tokov, spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia. Komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody, vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavaného územia obce. Stavby protipovodňovej ochrany sú zaradené v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby. V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich. Z rozvojových plôch, v rámci všetkých plánovaných aktivít dažďové vody zo striech a spevnených plôch zo všetkých navrhovaných lokalít v maximálnej miere zdržať v území na jednotlivých pozemkoch (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov a kontrolovane, len v minimálnom množstve vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky. Odvádzanie dažďových vôd zo stavby RD je potrebné riešiť v rámci pozemku investora stavby. Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma je potrebné odsúhlasiť so správcom toku.

Pre riešenie ochrany územia pred povodňami obec musí:

- rešpektovať a využiť „Povodňový plán záchranných a zabezpečovacích prác“,
- udržiavať inundačné územia drobných vodných tokov v stave, ktorý bude bez rizika vytvorenia záplavových vln nahromadením zrážkovej vody, pravidelnou kontrolou tokov a odstraňovaním starých a odumretých stromov predísť nahromadeniu zrážkovej vody a vzniku povodňovej vlny,
- prevenciou spočívajúcou v zadržiavaní vody v krajine aj pomocou malých retenčných nádrží, ktoré na určitý čas spomalia prívalový dážď a ochránia nižšie položené územia,
- pri všetkých činnostiach pozdĺž vodných tokoch rešpektovať ich ochranné pásma min. 5 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne,
- pri stavebných činnostiach zachovať hydromelioračné zariadenia alebo po zásahu zabezpečiť ich opätovnú funkčnosť,
- rešpektovať prirodzené záplavové územie tokov v k. ú. obce a prípadnú výstavbu situovať v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov mimo územie ohrozeného povodňami (tieto územia nie sú vymedzené a preto je potrebné sústrediť pozornosť na všetky prítoky Rovnianky, kde sa predpokladá zvýšené riziko vodnej erózie a vybreženia toku),
- protipovodňovú prevenciu a pozornosť sústrediť na zastavané územie v Ústredí obce, kde v prípade intenzívnych zrážok hrozí vybreženie a hospodárske škody,
- minimalizovať v zastavanom území vypúšťanie dažďovej vody zo striech a spevnených plôch priamo do vodného toku, ale spomaliť odtokanie zádržnými opatreniami.

Navrhované protipovodňové opatrenia majú investičný a morálny charakter v podobe prijatia zásad správania sa fyzických a právnických osôb akýmkoľvek spôsobom exploatujúcich v priestore katastrálneho územia obce.

Investičný zásah si vyžaduje: pravidelná kontrola stavu potokov, prípadné zásahy do starých a padnutých porastov, preventívne budovanie retenčných nádrží, dažďových záhrad a pod. K prevencii patrí aj odstránenie navážok, odpadov (aj rastlinného charakteru) z brehov potokov. Na zachytenie privalových vôd, resp. vyrovnávanie prietoku v Rovnianke môže slúžiť aj permanentné udržiavanie krajiny (kosenie, spevňovanie lesných a poľných ciest, budovanie odrážok na prudkých lesných cestách pre odklonenie vôd stekajúcich po ceste a pôsobiacich eróziu ciest, ale aj odnos drobných častíc do vodných tokov a pri spomalení toku zanášanie retenčných zdrží).

Zásady správania sa v krajine by mali byť všeobecne známe a prirodzene dodržiavané všetkými užívateľmi. Najväčší vplyv na krajinu majú v obci lesy, ktoré tvoria 66 % a poľnohospodárska pôda 27 %, čo spolu predstavuje cca 93 % všetkých plôch. Preto prioritu pre ochranu územia pred povodňami si vyžaduje údržba lesnej krajiny. Ekologický spôsob ťažby, zamedzenie holorubov a devastácie pôdneho krytu ťažkými mechanizmami (vytváranie hlbokých rigolov do podlažia svahovitého terénu) zamedzí ruderalizácii územia po ťažbe, rýchlemu odtokaniu dažďovej vody, splachovaniu tenkej vrstvy pôdy. Výrub drevnej hmoty musí byť vzápätí nahradzaný novou výsadbou a udržiavaním výsadby v prvých rokoch po zakorenení (vykášanie, likvidácia invázných druhov, zavlažovanie, ktoré je často nevyhnutnou podmienkou prežitia sadeníc vo flyšových horninách na svahoch).

V poľnohospodárskej činnosti sú 3 vysoko efektívne protipovodňové opatrenia:

- nespájanie malých políčok do veľkých lánov s ponechaním vrstevnicových medzí,
- orba svahov po vrstevnici,
- pravidelné kosenie (minimálne dva razy ročne) všetkých trvalých trávnatých plôch.

Morfológia terénu a spôsob existujúcej zástavby umožňuje vytvorenie retenčných plôch s účelom zníženia povodňových vln len v niektorých miestach katastrálneho územia. Menšie zásahy by bolo vhodné riešiť na prítokoch Rovnianky v miestach, ktoré bude potrebné vybrať po podrobnejšom prieskume lokálnych podmienok a vypracovať štúdiu, ktorá na základe výpočtov zhodnotí efektívnosť jednotlivých opatrení. Následne vybrať najefektívnejšie časti územia a tie realizovať.

V oblasti vodného hospodárstva:

- rešpektovať existujúci vodárenský systém zásobujúci obec pitnou vodou,
- rešpektovať vodárenské zariadenia a ich pásma ochrany,
- zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu komplexne využiť aj pre plochy občianskej vybavenosti, výroby, rekreácie, cestovného ruchu a športu s prihliadnutím na efektívnosť vynaložených finančných prostriedkov a technické možnosti,
- novo navrhované vodovodné potrubia v zastavanom území situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania,
- verejný vodovod realizovať v navrhovaných lokalitách Nad Svetom, Fojtová, Sídliisko, Ústredie 1, Ústredie 2, Rimanovice, Horevsie, Ninisovci a navrhované trasy vodovodu situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných ciest,
- rozšíriť verejnú kanalizáciu formou splaškovej kanalizácie v lokalitách uvažovaného územného rozvoja,
- riešiť odvádzanie vôd z povrchového odtoku (dažďové vody) zo zastavaného územia s deleným systémom odvádzania odpadových vôd,
- rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov,
- križovanie inžinierskych sietí s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 "Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi",
- v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov,
- hydranty na novej vodovodnej sieti navrhovať ako podzemné,

- za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenia riadnej údržby vodných tokov (v zmysle § 48 a § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov) nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie, resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok, navrhovať:
  - ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.) v súbehu s vodným tokom a s následným (jedným spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,
  - ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty,
  - križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“,
  - za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky, návrh situovania (umiestnenia) ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej dokumentácie odsúhlasí so správcom tokov.
- v území, v ktorom nebude zabezpečené odvádzanie splaškových odpadových vôd verejnou kanalizáciou, produkované splaškové odpadové vody akumulovať vo vodotesných žumpách a ich zneškodňovanie zabezpečiť v súlade so zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov. S budovaním malých čistiarní odpadových vôd bude možné uvažovať len v riedko osídlenej oblasti (§ 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov), s budovaním malých domových čistiarní odpadových vôd v urbanizovanom území so súvislou zástavbou neuvažovať,
- z rozvojových plôch, v rámci všetkých plánovaných aktivít dažďové vody zo striech a spevnených plôch v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahy pozemkov a kontrolovane, len v minimálnom množstve, vypúšťať do recipientu až po odznení privalovej zrážky. Odvádzanie dažďových vôd zo stavby RD je potrebné riešiť v rámci pozemku investora stavby,
- návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a NV SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení NV SR č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení NV SR č. 398/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd a NV SR č. 359/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 398/2012 Z. z.,
- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
- rešpektovať územie Chránenú vodohospodársku oblasť Beskydy a Javorníky, vyhlásenú zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Kontaminácia hydrologického prostredia môže byť daná únikom znečisťujúcich látok do podzemnej vody s následným zhoršením jej kvality počas havarijných stavov alebo nesprávnou manipuláciou s nimi. V danom prípade sa bude postupovať podľa vypracovaného a schváleného havarijného plánu. Navrhovaný strategický dokument čiastočne ovplyvní (navrhované zastavané plochy) infiltráciu zrážkovej vody do podzemia, pričom by sa nemal narušiť prirodzený kolobeh vody a nemalo by dôjsť k lokálnemu vysušovaniu územia, resp. pri zvýšených zrážkach zase naopak k hydraulickému zaťaženiu.

Navrhovaný strategický dokument nebude ovplyvňovať pramene, pramenné oblasti, ochranné pásma, termálne a minerálne pramene, prírodné liečivé zdroje a vodohospodársky chránené územia a nebude mať závažný negatívny vplyv na kvalitatívne a kvantitatívne parametre povrchových a podzemných vôd za dodržania prevádzkového poriadku, technickej a pracovnej disciplíny a za dôsledného dodržania zásad narábania s prípravkami a látkami škodiacich vodám a navrhovaných opatrení v rámci realizácie činností, pre ktoré tvorí rámec pri ich povoľovaní podľa osobitných predpisov a za dodržania navrhovaných zásad a regulatívov.

6. Vplyvy na pôdu.

Jedným z najvýznamnejším vplyvom navrhovaného strategického dokumentu na pôdu je potenciálny záber pôd. Schválením navrhovaného strategického dokumentu v rozvojových lokalitách budú dotknuté poľnohospodárske pôdy, tzn. realizáciou činností podľa navrhovaného strategického dokumentu dôjde k dočasným alebo trvalým záberom poľnohospodárskej pôdy.

Návrh použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely je spracovaný v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MP SR č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení vyhlášky MPA SR č. 59/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podklady k vyhodnoteniu boli získané z portálu katastrálneho úradu, Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra - Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy / Regionálne pracovisko Banská Bystrica a LGIS. Riešené územie sa nachádza v rámci zastavaného územia ako aj mimo zastavaného územia obce Veľké Rovné.

Navrhované lokality v rámci navrhovaného strategického dokumentu patria podľa kódu BPEJ do klimatických regiónov:

- 08 mierne chladného, mierne vlhkého s priemernou teplotou vzduchu v januári -3 - - 6 °C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 – 14 °C,
- 09 chladného, vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári -4 - - 6 °C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie 12 – 13 °C,
- 10 veľmi chladný, vlhký, suma priemerných denných teplôt nad 10 °C, za rok je 1 800°C a menej, dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5 °C je 182 dní, klimatický ukazovateľ zavláženia (rozdiel potenciálneho výparu a zrážok) za obdobie jún - august je 50 - 0 mm, s priemernou teplotou vzduchu v januári -5 - - 6 °C a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie apríl - september 10 – 11 °C.

Na dotknutých lokalitách sa vytvorili na pôdotvorných substrátoch tieto druhy pôdy:

- 06 fluvizeme kultizemné, stredne ťažké,
- 14 fluvizeme kultizemné, stredne ťažké až ľahké, plytké,
- 66 kambizeme kultizemné, kyslé, zo zvetralín flyša, stredne ťažké až ľahké,
- 69 kambizeme pseuglejové na flyši, stredne ťažké,
- 82 kambizeme na flyši, na výrazných svahoch: 12 – 25°, stredne ťažké, až ťažké (veľmi ťažké).

Dotknuté BPEJ sú zaradené do týchto kvalitatívnych skupín :

- 5 0806045,
- 6 0869242, 0869342,
- 7 0814062, 0869442, 0869542, 1066445,
- 9 0882782, 0882982, 0982882, 1082882, 0982682, 0882682, 0982683, 0982883, 0982672, 1082673, 0982685, 1082685, 0882882,

Dotknuté lokality sú z hľadiska zrnitosti pôdy zaradené do nasledujúcich:

- 2 - stredne ťažké pôdy (hlinité),
- 3 - ťažké pôdy (ílovitohlinité),
- 5 - stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité).

Kategórie zrnitosti pôdy vychádzajú z Novákovej klasifikačnej stupnice zrnitosti.

Predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy je vypracovaný v zmysle MP SR č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení vyhlášky MPAV SR č. 59/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a požiadaviek dotýkajúcich sa ochrany PP ustanovených v zákone č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a NV SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov.

Predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy:

- variant 1: celková výmera riešených lokalít v k. ú. Veľké Rovné je spolu 28,15 ha, z toho 10,69 ha je záber poľnohospodárskej pôdy. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 8,02 ha.
- variant 2: Celková výmera riešených lokalít v k. ú. Veľké Rovné je spolu 28,15 ha, z toho 12,82 ha je záber poľnohospodárskej pôdy. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 10,15 ha.

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad riešených lokalít a ich funkčné zameranie vo variante 1:

funkčné využitie	lokality
Lokality určené pre rozvoj IBV	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 17
Lokality určené pre rozvoj IBV rekreácie	8a, 10, 15, 16, 18
Lokality určené pre rozvoj HBV	3
Lokality určené pre rozvoj rekreácie	14, 19, 20
Lokality určené pre rozvoj OV (cintorín)	21

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad riešených lokalít a ich funkčné zameranie vo variante 2:

funkčné využitie	lokality
Lokality určené pre rozvoj IBV	2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 17
Lokality určené pre rozvoj IBV rekreácie	8a, 10, 15, 16, 18
Lokality určené pre rozvoj HBV	1, 3
Lokality určené pre rozvoj rekreácie	14, 19, 20
Lokality určené pre rozvoj OV (cintorín)	21

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde vo variante 1:

lokality číslo	katastrálne územie	funkčné využitie	výmera lokality celková v ha	predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			vykonané investičné zásahy v ha	užívateľ poľnohosp. pôdy	
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	výmera lokality v ha			najkvalitnejšia PP v ha
1	Veľké Rovné	IBV	3,3	1,07	0806045/5	0,80	0,80	-	SO
		IBV			0869242/6	0,19	0,19	-	SO
		IBV			0882682/9	0,08	0,08	-	SO
2		IBV	1,56	0,51	0882782/9	0,40	0,00	meliorácie	SO
					0882682/9	0,11	0,11	-	SO
3		HBV	0,11	0,11	0869242/6	0,11	0,11	-	SO
4		IBV	1,58	0,52	0882682/9	0,15	0,15	-	SO
		IBV			0869242/6	0,09	0,09	-	SO
		IBV			0814062/7	0,04	0,04	-	SO
		IBV			0882782/9	0,12	0,00	-	SO
		IBV			0869442/7	0,05	0,05	-	SO
		IBV			0806045/5	0,03	0,03	-	SO
		IBV			0869242/6	0,04	0,04	-	SO
5		IBV	1,55	0,52	0882682/9	0,33	0,33	-	SO
		IBV			0869442/7	0,19	0,19	-	SO
6	IBV	1,64	0,56	0882782/9	0,29	0,00	-	SO	
	IBV			0869542/7	0,27	0,27	-	SO	
7	IBV	1,99	0,68	0882682/9	0,40	0,40	-	SO	
	IBV			0869442/7	0,15	0,15	-	SO	
	IBV			0869542/7	0,08	0,08	-	SO	
	IBV			0869342/6	0,05	0,00	-	SO	
8	IBV	9,55	4,25	0882682/9	4,25	4,25	-	SO	
8a	rekreácia	0,35	0,12	0882682/9	0,12	0,12	-	SO	
9	IBV	0,37	0,12	0814062/7	0,09	0,09	-	SO	
				0882882/9	0,03	0,00	-	SO	
10	IBV, rekreácia	0,3	0,13	0882982/9	0,04	0,00	-	SO	
				0814062/7	0,09	0,09	-	SO	
11	IBV	0,08	0,03	0882682/9	0,03	0,03	-	SO	
12	IBV	0,08	0,03	0882682/9	0,03	0,03	-	SO	
13	IBV	0,2	0,07	0882682/9	0,07	0,07	-	SO	
14	rekreácia	0,45	0,15	0982882/9	0,15	0,00	-	SO	
15		1,22	0,41	0982882/9	0,23	0,00	-	SO	

lokality číslo	katastrálne územie	funkčné využitie	výmera lokality celková v ha	predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			vykonané investičné zásahy v ha	užívateľ poľnohosp. pôdy	
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	výmera lokality v ha			najkvalitnejšia PP v ha
16		IBV, rekreácia	0,62	0,22	1082882/9	0,07	0,00	-	SO
					0982682/9	0,11	0,00	-	SO
					0982683/9	0,15	0,00	-	SO
					0982883/9	0,07	0,00	-	SO
17		IBV	0,4	0,14	0982682/9	0,09	0,00	-	SO
					0982672/9	0,05	0,00	-	SO
18		IBV, rekreácia	0,44	0,16	0982672/9	0,12	0,00	-	SO
					1082673/9	0,04	0,00	-	SO
19		rekreácia	0,27	0,09	0982685/9	0,09	0,00	-	SO
20		rekreácia	1,94	0,65	1082685/9	0,57	0,00	meliorácie	SO
					1066445/7	0,08	0,08	-	SO
21		cintorín	0,15	0,15	0869542/7	0,08	0,08	-	SO
					0869242/6	0,07	0,07	-	SO
Celkom lokality			28,15	10,69		10,69	8,02		

Vysvetlivky:

IBV - funkcia bývania v rodinných domoch a všetky prípustné funkcie v zmysle príslušného regulatívu,

Rekreácia - funkcia rekreácie a všetky prípustné funkcie v zmysle príslušného regulatívu,

HBV - funkcia bývania v bytových domoch a všetky prípustné funkcie v zmysle príslušného regulatívu,

SO - súkromné osoby

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde vo variante 2:

lokality číslo	katastrálne územie	funkčné využitie	výmera lokality celková v ha	predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			vykonané investičné zásahy v ha	užívateľ poľnohosp. pôdy	
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	výmera lokality v ha			najkvalitnejšia PP v ha
1	Veľké Rovné	HBV, IBV	3,3	3,2	0806045/5	2,40	2,40	-	SO
		IBV			0869242/6	0,56	0,56	-	SO
		IBV			0882682/9	0,24	0,24	-	SO
2		IBV	1,56	0,51	0882782/9	0,40	0,00	meliorácie	SO
					0882682/9	0,11	0,11	-	SO
3		HBV	0,11	0,11	0869242/6	0,11	0,11	-	SO
4		IBV	1,58	0,52	0882682/9	0,15	0,15	-	SO
					0869242/6	0,09	0,09	-	SO
					0814062/7	0,04	0,04	-	SO
					0882782/9	0,12	0,00	-	SO

lokality číslo	katastrálne územie	funkčné využitie	výmera lokality celková v ha	predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			vykonané investičné zásahy v ha	užívateľ poľnohosp. pôdy	
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	výmera lokality v ha			najkvalitnejšia PP v ha
		IBV			0869442/7	0,05	0,05	-	SO
		IBV			0806045/5	0,03	0,03	-	SO
		IBV			0869242/6	0,04	0,04	-	SO
5		IBV	1,55	0,52	0882682/9	0,33	0,33	-	SO
		IBV			0869442/7	0,19	0,19	-	SO
6		IBV	1,64	0,56	0882782/9	0,29	0,00	-	SO
		IBV			0869542/7	0,27	0,27	-	SO
7		IBV	1,99	0,68	0882682/9	0,40	0,40	-	SO
		IBV			0869442/7	0,15	0,15	-	SO
		IBV			0869542/7	0,08	0,08	-	SO
		IBV			0869342/6	0,05	0,00	-	SO
8		IBV	9,55	4,25	0882682/9	4,25	4,25	-	SO
8a		rekreácia	0,35	0,12	0882682/9	0,12	0,12	-	SO
9		IBV	0,37	0,12	0814062/7	0,09	0,09	-	SO
					0882882/9	0,03	0,00	-	SO
10		IBV, rekreácia	0,3	0,13	0882982/9	0,04	0,00	-	SO
					0814062/7	0,09	0,09	-	SO
11		IBV	0,08	0,03	0882682/9	0,03	0,03	-	SO
12		IBV	0,08	0,03	0882682/9	0,03	0,03	-	SO
13		IBV	0,2	0,07	0882682/9	0,07	0,07	-	SO
14		rekreácia	0,45	0,15	0982882/9	0,15	0,00	-	SO
15		IBV, rekreácia	1,22	0,41	0982882/9	0,23	0,00	-	SO
					1082882/9	0,07	0,00	-	SO
					0982682/9	0,11	0,00	-	SO
16		IBV, rekreácia	0,62	0,22	0982683/9	0,15	0,00	-	SO
					0982883/9	0,07	0,00	-	SO
17		IBV	0,4	0,14	0982682/9	0,09	0,00	-	SO
					0982672/9	0,05	0,00	-	SO
18		IBV, rekreácia	0,44	0,16	0982672/9	0,12	0,00	-	SO
					1082673/9	0,04	0,00	-	SO
19		rekreácia	0,27	0,09	0982685/9	0,09	0,00	-	SO
20		rekreácia	1,94	0,65	1082685/9	0,57	0,00	meliorácie	SO
					1066445/7	0,08	0,08	-	SO

lokality číslo	katastrálne územie	funkčné využitie	výmera lokality celková v ha	predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			vykonané investičné zásahy v ha	užívateľ poľnohosp. pôdy	
				celkom v ha	z toho				
					kód/skupina BPEJ	výmera lokality v ha			najkvalitnejšia PP v ha
21		cintorín	0,15	0,15	0869542/7	0,08	0,08	-	SO
					0869242/6	0,07	0,07	-	SO
Celkom lokality			28,15	10,69		10,69	8,02		

Vysvetlivky:

IBV - funkcia bývania v rodinných domoch a všetky prípustné funkcie v zmysle príslušného regulatívu,

Rekreácia - funkcia rekreácie a všetky prípustné funkcie v zmysle príslušného regulatívu,

HBV - funkcia bývania v bytových domoch a všetky prípustné funkcie v zmysle príslušného regulatívu,

SO - súkromné osoby

NV SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov sa niektoré pôdy preradili do zoznamu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Z dotknutých pôd sú v katastri obce Veľké Rovné tieto BPEJ: **0806045**, **0814062**, 0814065, **0869242**, 0869412, **0869442**, **0869542**, 0872422, 0878462, 0878463, 0882672, **0882682**, 0914061, 0966432, 0978462, 1066442, **1066445**. Hrubo vyznačené BPEJ sú predmetom záujmu budúceho odňatia poľnohospodárskej pôdy.

Vo **variante 1** do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvažovanej poľnohospodárskej plošnej výmery pôdy patrí **8,02 ha**.

Vo **variante 2** do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvažovanej poľnohospodárskej plošnej výmery pôdy patrí **10,15 ha**.

Obec Veľké Rovné je vidiecke sídlo určené pre bývanie, rekreačné využitie, lesníctvo a poľnohospodársku výrobu. Stavebný rozvoj bytovej výstavby je možný vo vymedzených lokalitách v bezprostrednej nadväznosti na zastavané územie. Z urbanistického hľadiska je logické pokračovať v rozvoji obce v nadväznosti na skutočne zastavané územie a vybudovanú technickú infraštruktúru. Vzhľadom k tomu, že najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy sa nachádzajú po obvode zastavaného územia, nedá sa vyhnúť ich záberu. Navrhované lokality na rozvoj sa budú zastavovať postupne, tak aby sa poľnohospodárska pôda dala využívať čo najdlhšie.

Z uvedeného vyplýva, že environmentálne vhodnejší sa javí variant 1, kedy dôjde k menšiemu záberu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území.

Zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy:

- rešpektovať platnú legislatívu (zákon NR SR č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zachovať poľnohospodársku produkciu až do realizácie stavieb na poľnohospodárskej pôde,
- realizovať trvalé vyňatie z poľnohospodárskej pôdy iba na plochách odsúhlasených trvalých záberov poľnohospodárskej pôdy postupne podľa záujmu o výstavbu,
- na plochách dočasných záberov poľnohospodárskej pôdy realizovať dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy, následne ich rekultiváciu, pôdy trvalého záberu odhumusovať a vrchnú humusovú vrstvu pôdy použiť na rekultivácie plôch na území obce,
- po stavebných prácach zabezpečiť rekultiváciu územia, po ukončení terénnych a stavebných prác realizovať terénne úpravy s následným zatravnením voľných nezastavaných plôch a doplnením vyššej vegetácie.

V k. ú. Veľké Rovné sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- odvodňovací kanál krytý (evid. č. 5313 100 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1984 o celkovej dĺžke 0,188 km v krytom profile v rámci vodnej stavby „OP Kotešová - Veľké Rovné“ (evid. č. 5313 100);
- odvodňovací kanál krytý (evid. č. 5313 107 003), ktorý bol vybudovaný v roku 1990 o celkovej dĺžke 0,118 km (0,014 km v otvorenom profile a 0,114 km v krytom profile) v rámci vodnej stavby „OP Kotešová“ (evid. č. 5313 107).

Zároveň v k. ú. Veľké Rovné je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom neznámeho vlastníka.

Odvodňovacie kanále v prípade realizácie výstavby bude potrebné rešpektovať, vrátane ochranného pásma 5 m od brehovej čiary kanála v otvorenom profile a 5 m od osi kanála v krytom profile. Križovanie alebo súbeh inžinierskych sietí a komunikácií s kanálom je potrebné navrhnuť a realizovať v zmysle STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“. Prípadné vypúšťanie akýchkoľvek odpadových vôd do kanála je nutné konzultovať s odborom správy a prevádzky HMZ š.p.. V prípade akéhokoľvek poškodenia odvodňovacích kanálov, bude potrebné ich uviesť do pôvodného prevádzkového stavu.

Meliorácie sa nachádzajú v rozvojových lokalitách č. 2 (IBV) a 20 (rekreácia).

Záber lesných pozemkov sa v rámci rozvojových lokalít nenavrhuje v žiadnom navrhovanom variante.

Navrhovaný strategický dokument navrhuje do roku 2040 rozšírenie v súčasnosti zastavaného územia o navrhované plochy na rozvoj obytnej funkcie, občianskeho vybavenia, rekreácie a výroby v nadväznosti na súčasné zastavané územie obce. Zastavané územie do roku 2040 je na výkresoch vymedzené plnými a zvislo šrafovanými plochami a hranicou navrhovaného zastavaného územia.

Z hľadiska výstavby činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec môže dôjsť k negatívnym účinkom, ako je zhutnenie, prípadne kontaminácia pôdy, preto je nevyhnutné dôsledne postupovať podľa ustanovení príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov, aby tieto vplyvy nenastali, resp. aby sa čo najviac eliminovali.

Chemickú degradáciu pôd môže vo všeobecnosti zapríčiniť viac faktorov, stupeň zraniteľnosti pôdy voči takejto degradácii je však daný prirodzenou kvalitou komplexu biochemických vlastností pôdy, konkrétne kvality humusových látok a acidity pôdneho prostredia, od ktorých sa odvíja komplex ďalších prirodzených pádných vlastností (fyzikálno - chemických, fyzikálno - biologických).

Pri hodnotení zraniteľnosti pôd sa vychádza z hodnotenia náchylnosti, prípadne odolnosti pôdy z hľadiska jej poškodenia v dôsledku pôsobenia negatívnych (stresových faktorov). Miera ohrozenia pôdy prostredníctvom znečistenia cudzorodými látkami, ktoré prenikajú do pôdy prevažne zrážkovou je závislá od samotného faktoru prítomnosti a intenzity ohrozujúcej látky, pričom je potrebné brať do úvahy viaceré vlastnosti prírodného prostredia, ktoré môžu podporovať alebo zabraňovať šíreniu znečistenia. Za základné faktory hodnotenia zraniteľnosti pôdy treba považovať vlastnosti pôdy, najmä schopnosť viazať cudzorodé prvky a priepustnosť. Z hľadiska chemickej zraniteľnosti pôd sa najčastejšie ukazovatele používajú odolnosť voči acidifikácii a odolnosť voči intoxikácii. Najvýznamnejšia je odolnosť voči rizikovým kovom, ktorých pohyblivosť v pôdnej hmote do značnej miery závisí od pôdnej reakcie. Pri kyslej reakcii sú v pôde pohyblivé prvky kyslej skupiny rizikových kovov, zatiaľ čo pri alkalickej reakcii alkalická skupina rizikových prvkov: As, Cu, Mo, Se. Náchylnosť pôd na acidifikáciu závisí od obsahu karbonátov, humusu, ílovitých minerálov a solí.

Počas prevádzky a výstavby činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, je možnosť kontaminácie pôdy spojená so situáciami spojenými s rizikom nehôd alebo zlým technickým stavom vozového parku a mechanizmov. Prípadný únik ropných látok, resp. iných nebezpečných látok pri výstavbe navrhovanej činnosti možno odstrániť použitím sorpčných prostriedkov. Pri výstavbe činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, dôjde k strate biotopu pre pôdny edafón a živočíchy, pre ktorých bola sekundárnym zdrojom v rámci ich potravinových reťazcov. Strata biotopu sa viaže aj na rastliny rastúce v danom území.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy.

Vplyvy činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec na genofond, biodiverzitu a biotu sa predpokladajú v súvislosti s výkopovými prácami, ako ukladanie prvkov technickej a dopravnej infraštruktúry a ostatnými navrhovanými stavebnými objektmi. V rámci týchto vplyvov dôjde k priamym vplyvom na vegetáciu a to jednorazové odstraňovanie vegetácie, narušovanie povrchu pôdy, zhutnenie povrchu pôdy, odber biomasy, zmenšenie alebo zničenie lokality výskytu a sekundárne zvýši prašnosť a hlučnosť, osvetlenie. Kontaminácia prostredia počas výstavby a prevádzky je možná iba pri náhodných havarijných situáciách a pri nedodržaní jednotlivých všeobecne záväzných právnych predpisov a noriem, pri porušení pracovnej disciplíny, zlyhaní techniky alebo nepozornosťou návštevníkov a pracovníkov v území.

Vplyvy na biotu možno vo všeobecnosti rozdeliť na primárne (zánik biotopov výstavbou jednotlivých objektov) a sekundárne (fragmentácia biotopov). Konkrétne pôjde o priame poškodenie a zničenie biotopov, výrub drevín, usmrcovanie živočíchov, fragmentácia (rozdobovanie) biotopov, vyrušovanie hlukom, vibráciami, svetelným smogom, zvýšenou prašnosťou a prítomnosťou ľudí a stavebných mechanizmov a zvýšený tlak na intenzívnejšie využitie územia.

Realizácia činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec si bude vyžadovať aj výrub drevín nelesnej drevinovej vegetácie. Z uvedeného dôvodu bude potrebné takýto výrub z pohľadu vzrastlých jedincov drevín v maximálnej novej miere minimalizovať. Presnejšia špecifikácia výrubu, resp. drevín určených na výrub bude možná až v rámci povoľovania uvedených činností podľa osobitných predpisov. V rámci rekultivácie územia a na základe súhlasu na výrub drevín budú tieto nahradené v rámci náhradnej výsadby v miestach na to určených a to v druhej skladbe typickej pre dané územie, pričom sa odporúča výsadba vzrastlých jedincov. Starostlivosť o novovysadené dreviny v rámci rozvojových lokalít má prebiehať podľa STN 83 7010 Ochrana prírody. Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie a STN 83 7016 Technológia vegetačných úprav v krajine. Rastliny a ich výsadba a ostatných relevantných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany prírody a krajiny.

Pri výstavbe jednotlivých stavebných objektov v danom prostredí bude potrebné predpokladať, že bude dochádzať v istom rozsahu k usmrcovaniu najmä menej pohyblivých druhov živočíchov. V prípade chránených druhov rastlín a biotopov pri dodržaní navrhovaných opatrení sa nepredpokladá zásah do takýchto biotopov, resp. k zničeniu lokality výskytu chránených druhov rastlín.

Vplyvom schválenia navrhovaného strategického dokumentu sa nepredpokladá zásah novými rozvojovými plochami do lesných pozemkov, pričom musí byť dodržané ochranné pásmo lesa.

Strategický dokument nedáva rámec pre zasahovanie do územia, kde sa vyskytujú biotopy európskeho alebo národného významu.

Zvýšené vyrušovanie hlukom, vibráciami, prítomnosťou ľudí a stavebných mechanizmov bude pôsobiť najmä na citlivejšie druhy voľne žijúcich živočíchov. Reakcie jednotlivých druhov na uvedené stresové faktory sú značne individuálne. Niektoré druhy sa týmto zmenám vedľa prispôbiť, no väčšina sa radšej stresovým oblastiam vyhýba. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že hluk sťažuje zvieratám ich vzájomnú komunikáciu, párenie a taktiež aj lov. Vo vzťahu k voľne žijúcim živočíchom nie sú stanovené exaktné hodnoty hluku, ktoré by na ne nepôsobili rušivo.

Zraniteľnosť živočíšstva je hodnotená prostredníctvom zraniteľnosti biotopov v dotknutom území a vzhľadom na narušenie a degradáciu ich životného prostredia. Potenciálne zasiahnutý negatívnymi vplyvmi sú všetky druhy živočíchov vyskytujúcich sa v dotknutom území. Vplyvom realizácie činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec nedôjde k ovplyvneniu migračných trás živočíchov, pričom potenciálnym rizikom môže byť stret vtákov s konštrukciami navrhovaných stavebných objektov. V súvislosti so zakladaním uvedených činností môžu byť ovplyvnené také druhy, ktoré sa v daných vrstvách nachádzajú, resp. využívajú dané územie ako potravinový biotop, resp. ako migračný koridor (hlavne pôdny edafón).

Navrhovaný strategický dokument v zmysle navrhovaných opatrení dáva rámec na vykonávanie činností smerujúcich k predchádzaniu, obmedzovaniu, poškodzovaniu a ničeniu biotopov a jednotlivých druhov rastlín a živočíchov.

8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny.

Štruktúra súčasnej krajiny je výsledkom dlhodobého historického vývoja. Odráža využitie prírodnej krajiny človekom. Vznikla v dôsledku pôsobenia človeka na prírodné ekosystémy, ich využívaním, prejavujúcim sa pretváraním a ovplyvňovaním vlastností zložiek krajiny. Výsledkom tohto antropického pôsobenia v krajine je vznik poloprirodných a umelých prvkov, ktoré spolu s prírodnými prvkami vytvárajú určitú fyziognomickú mozaiku súčasnej štruktúry krajiny. Teda funkčná štruktúra krajiny je základným faktorom podmieňujúcim jej fyziognómiu. Súčasnú krajinnú štruktúru tvoria hlavne bukové lesy, trávnaté spoločenstvá a lúky, vidiecke osídlenie v údolí vodného toku Rovnianka v Javorníkov tiahnuce sa severo - južným smerom s centrálnou časťou a výrazným zastúpením rozptýleného kopaničiarskeho osídlenia (mozaiková štruktúra), s hlavnými funkciami obytná a rekreačná (aj rekreačné a športové areály) a ako doplnková funkcia je zastúpená aj výrobná, pričom sa tu nachádzajú prvky technickej a dopravnej infraštruktúry a sídelná štruktúra s technickou a dopravnou funkciou, intenzívne obhospodarovaná poľnohospodárska krajina, ovocné sady, záhrady a nelesná drevinová vegetácia, vodné toky a plochy, mokrade a prameniská. Prevládajúcimi krajinnými prvkami v dotknutom území sú lesy. V dotknutom území sa nachádzajú aj prírodné prvky, cenné z hľadiska estetického vnímania a identity krajiny (prvky ÚSES, chránené územia, lesy, vodné toky a ich brehová vegetácia a trávnaté spoločenstvá). Aj v kompozičnej štruktúre má prírodný prvok svoje zastúpenie vo forme verejnej zelene, cintorínov, resp. líniových porastov a parku.

Na základe analýz vplyvu členitostných a polohových charakteristík reliéfu na súčasnú krajinnú štruktúru a využitie zeme, možno v riešenom území vyčleniť nasledovné krajinné typy:

- horská lesná krajina - naviazaná na polohy s vyššou energiou georeliéfu, charakterizovanou rozdielmi medzi vyššie položenými časťami a jednotlivými dnami dolín v celku Javorníky. V rámci územia zostali zachované celistvé fragmenty lesnej krajiny, resp. časti lesa predeľované hospodárskymi lesnými časťami.
- horská krajina roztrateného osídlenia ako súčasť lesnej krajiny - vplyvom kolonizácie vznikli v lesnej krajine priestory s osídlením, ku nim sa pridružili pasienky a lúky (TTP). Plochy TTP sú vzhľadom na blízkosť napojenosť na sídlo zachované. V súčasnosti vplyvom prirodzenej sukcesie niektoré pasienky zarastajú.
- horská a kotlinová poľnohospodárska krajina s roztrateným osídlením - tvoria ju zachované polohy roztrateného osídlenia a príslušnej horskej a zároveň poľnohospodárskej krajiny, naviazanej na údolia tokov, resp. na nižšie vrchovinové reliéfy. Štruktúrna diverzita súčasnej krajiny pokrývky s maloblokovými plochami a roztrateným osídlením bola pozmenená počas kolektívizácie. Zachovalo sa tu osídlenie naviazané na lesné celky a zachovali sa prvky nelesnej drevinovej vegetácie (NDV) vytvárajúce zároveň historickú krajinnú štruktúru (HKŠ).

Samotná obec pozostáva z viacerých sídelných jednotiek. Zastavané územie sa sústreďuje v južnej (najnižšie položenej) časti katastra obce, pri hlavnej ceste, kde je hustota zástavby najvyššia. Ďalej zastavané územie pokračuje severným smerom pozdĺž hlavnej cesty, pričom hustejšia zástavba je v časti Ivor. Časť katastra Veľkého Rovného však má rozptýlené osídlenie, ktoré sa sústreďuje do dolín, rozvetvujúcich sa západným a východným smerom (v podstate takmer kolmo na hlavnú dolinu, ktorou preteká potok Rovnianka). Väčšinu plôch katastrálneho územia obce tvoria lesy a trvalé trávnaté porasty, menej orná pôda. Lesy sa nachádzajú najmä v okrajových častiach katastra.

Krajinný obraz každého územia je daný prírodnými, najmä reliéfovými pomermi a vytvorenými prvkami súčasnej krajiny štruktúry (určujú estetický potenciál daného priestoru, resp. bariérovo tento priestor ovplyvňujú). Reliéf predstavuje limity vo vizuálnom vnímaní krajiny, ktorá určuje, do akej miery je každá priestorová jednotka krajiny výhľadovým a súčasne videným priestorom. Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny možno považovať osídlenie (druh, dobu a hustotu), spôsob poľnohospodárskeho využitia, lesné hospodárstvo (spôsob hospodárenia), komunikácie, energovody a priemysel. V zásade možno konštatovať, že uvedené aktivity so zvyšujúcou sa intenzitou využitia krajiny znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka. Typický obraz krajiny tvoria polia, nelesná drevinná vegetácia, lesy, prvky dopravnej a technickej infraštruktúry a urbanizované prostredie dotknutej obce. Atraktívne pre daný typ krajiny sú prírodné a poloprirodné prvky krajiny predstavované prvkami ÚSES ako napr. lesmi, nelesnou drevinovou vegetáciou a vodnými útvarmi. Za

pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v širšom území a jeho zázemí možno považovať lesy, nelesnú drevinnú vegetáciu, trávové spoločenstvá, vodné útvary, pôdu a mokrade a prameniská.

Z hľadiska krajinného rázu je potrebné v rámci rozvojovej lokality Záblatie zachovať scenériu krajiny.

Z estetického hľadiska sú negatívnym javom výrobné a poľnohospodárske areály. Za rušivé prvky scenérie krajiny možno považovať nadzemné prvky technickej a dopravnej infraštruktúry. Sústavu bariérových prvkov sceneristického hľadiska viditeľnosti tvoria les, nelesná drevinná vegetácia, objekty jestvujúcej zástavby, líniové nadzemné technické prvky, pričom možnosť vizuálneho kontaktu s krajinou je do značnej miery obmedzená. Z hľadiska interpretácie vnímania krajiny podľa prítomnosti jednotlivých krajinných prvkov súčasnej krajinej štruktúry možno väčšinu územia zaradiť do kategórie pozitívne až neutrálne pôsobiacich prvkov (les, NDV, vodné toky, lúky, orná pôda, vidiecka zástavba). Ide o vidiecku krajinu. Ako ekologicky významné segmenty však možno definovať aj poloprirodné alebo umelo vytvorené prvky, na ktoré sa môžu viazať ekostabilizačné funkcie ako napr. lesné porasty, vodné plochy, lúky a plochy nelesnej drevinnej vegetácie a verejná zeleň, resp. ostatná zeleň v zastavanom území dotknutej obce. Nízku estetickú kvalitu krajinej štruktúry podmieňuje najmä malá atraktivita a diverzita priestorov. Vysokú estetickú hodnotu majú územia lesného porastu, ako aj nelesná drevinná vegetácia. Koeficient ekologickej kvality územia dotknutej obce podľa štruktúry využitia je 0,81 – 1,0. Koeficient ekologickej stability (KES) územia mesta je 3,60 (vysoká ekologická stabilita).

Medzi plošné pozitívne pôsobiace prvky krajinej štruktúry patria lesy, nelesná drevinná vegetácia, trvalé trávne porasty, mokrade, sady a záhrady, mozaikové plochy, zachovalé historické krajinné štruktúry a prirodzené vodné plochy. Z pozitívnych líniových sú to prirodzené vodné toky.

Medzi plošné negatívne pôsobiace prvky v zmysle metodiky ÚSES sú zaradené spevnené a degradované plochy (obytné, priemyselné a dobývacie areály), veľkoplošná orná pôda, odprírodnené vodné plochy. Líniové negatívne prvky predstavujú dopravné siete a infraštruktúra, regulované a odprírodnené vodné toky.

Medzi centrá so silnou intenzitou pôsobenia stresových faktorov sa zaraďujú priemyselné a technické prevádzky, poľnohospodárske a dobývacie areály. Patrí sem tiež časť sídla, ktorá je pod vplyvom dopravných ťahov s vysokou intenzitou dopravy.

Medzi koridory so silnou intenzitou stresových faktorov sa zaraďuje dopravný ťah cesty III/541.

Medzi veľkoplošné prechodné oblasti so silnou intenzitou pôsobenia stresových faktorov sa zaraďujú veľkoplošné oblasti, kde sa kumuluje viac stresových faktorov (znečistenie ovzdušia, veľkoplošná orná pôda, nízka kvalita podzemnej vody, rozširovanie zastavaných území).

Činnosti, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec budú mať aj prvky vertikálneho usporiadania, pričom reliéf záujmového územia nemá vysoký potenciál pre dohľadnosť v krajine (limitom dohľadnosti je urbanizácia krajiny, lesy, vertikálna členitosť terénu, resp. porasty drevín). Na základe uvedeného a výšky okolitých porastov, ako kompozitne limitujúcich prvkov dohľadnosti v rámci dotknutého územia je predpoklad, že výška objektov navrhovaných v rámci rozvojových lokalít bude v siluete obce viditeľná.

Ekologická stabilita dotknutého územia v prípade schválenia navrhovaného strategického dokumentu, resp. realizácie činností pre ktoré dáva rámec zostane približne na rovnakej úrovni, za predpokladu dôsledného dodržiavania navrhovaných záväzných regulatívov a opatrení.

Uvedené hodnotenie sa opiera hlavne o navrhované zásady a regulatívy ochrany prírody a krajiny so zreteľom na udržanie ekologickej stability, navrhované opatrenia a zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie.

Celkovo možno konštatovať, že schválenie navrhovaného strategického dokumentu nebude mať významný negatívny vplyv na krajinu.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability.

Na území obce Veľké Rovné sa z chránených území nachádza iba Chránená krajinná oblasť Kysuce. Z rozvojových lokalít sú v tomto chránenom území situované rozvojové lokality Ninisovci (čiastočne) – výstavba RD, Podskalje – výstavba RD, Bieščare – výstavba RD, Madzín – výstavba 3 rekreačných chát a 1 RD, U Sapietov – výstavba 2 rekreačných chát a Záblatie – výstavba 10 rekreačných chát. Motokrosový

areál, ktorý sa tu taktiež nachádza sa navrhuje využívať formou modernizácie existujúcich plôch bez zástavby a oplotenia.

Z chránených stromov sa na území obce Veľké Rovné nachádzajú Buky vo Veľkom Rovnom (evidenčné číslo 206). Ide o 3 buky v areále kostole. Tie zostanú výstavbou nedotknuté.

Z prvkov RÚSES sa v dotknutom území nachádzajú RBc2 Podlubie, RBc3 Solné - Zarúbaná Kýčera, RBc5 Buková, RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky, NRBk_J I Javorníky I, NRBk J II Javorníky II, NRBk J III Javorníky III, RBk J R XIV Javorníky R XIV, RBk13 Kraviarska a RBk15 Čambalová. Navrhované rozvojové lokality do uvedených prvkov RÚSES nezasahujú, okrem lokality U Sapietov, kde sa navrhuje výstavba 2 rekreačných chát. V rámci zastavaného územia obce Veľké Rovné zasahujú do RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky rozvojové lokality Nad Svetom (určené pre RD alebo BD) a to čiastočne a RD (čiastočne v lokalite Ústredie 1 a obdobne je tomu aj v prípade rozvojovej lokality Ninisovci, kde navrhované RD čiastočne zasahujú do tohto biokoridoru. V prípade uvedených rozvojových lokalít je potrebné od vodného toku ponechať alebo vysadiť zelený pás drevín brehových porastov. Zásah do tohto biokoridoru sa očakáva aj v prípade výstavby protipovodňovej ochrany severne od zastavaného územia obce. Existujúci motokrosový areál sa nachádza v rámci vymedzeného NRBk J II Javorníky II a RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky a vo vymedzenom priestore na ponechanie bez výstavby pri pozemných komunikáciách ležiaci v CHKO Kysuce, pričom sa navrhuje využívať formou modernizácie existujúcich plôch bez zástavby a oplotenia. Športový areál v lokalite Nivy (Dolný koniec) čiastočne zasahuje do RBk15 Čambalová a RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky, pričom sa navrhuje rozvíjať formou modernizácie existujúcich športových plôch.

V rámci RÚSESu okresu Bytča boli tiež na území obce Veľké Rovné vymedzené 2 priestory na ponechanie bez výstavby pri pozemných komunikáciách ležiaci v CHKO Kysuce (Veľké Rovné-Semeteš a Veľké Rovné, Nižný Žarnov), kvôli zachovaniu migrácie zveri. Navrhovaný strategický dokument to rešpektuje.

Z prvkov ÚSES lokálneho významu sa na území obce Veľké Rovné nachádzajú vodné toky so sprievodnou drevinovou vegetáciou a to Mlynský potok, Žarnovský potok a ďalšie prítoky Rovnianky, nelesná drevinová vegetácia (remízky, stromoradia, staré sady a solitéry), zachovalé lúčne biotopy a biotopy chránených a ohrozených druhov a 50 m ochranné pásmo lesa.

V rámci činností, pre ktoré dáva strategický dokument rámec, je potrebné, aby neboli umiestňované v rámci prvkov ÚSES, bol minimalizovaný výrub drevín a pri určovaní náhrady za vyrúbané dreviny preferovať náhradnú výsadbu. Taktiež je potrebné zachovať všetky plochy lesných porastov. V rámci činností, pre ktoré dáva strategický dokument rámec, je potrebné vytvárať nové plochy verejnej zelene, alej pásov izolačnej a pôdoochranej vegetácie a podporovať budovanie dažďových a komunitných záhrad, retenčných parkovacích plôch, zelených striech a zelených fasád. Navrhovanou výstavbou nezasahovať do chránených území a prvkov ekologickej stability a ich ochranných pásiem, pričom je potrebné dobudovať plochy zelene v miestach biocentier a biokoridorov.

V obci sa nachádza rímskokatolícky farský kostol sv. Michala Archanjela, ktorý je zároveň národnou kultúrnou pamiatkou, ako aj socha sv. Anny a Panny Márie a jej podstavec. Pamiatková rezervácia sa na území obce Veľké Rovné nenachádza, ako ani pamiatková zóna.

V katastrálnom území obce Veľké Rovné sa nachádzajú plochy s predpokladaným značným výskytom archeologických nálezov a nálezísk. Vzhľadom na geomorfologický charakter obce sa v katastri obce vyskytujú viaceré mlyny (v 18. storočí minimálne 7), ktoré je možné na základe terénnych náznakov presnejšie lokalizovať i súčasnom teréne. Pôvodný drevený kostol, ktorý mal predchádzať súčasnému nie je možné presne lokalizovať, dá sa predpokladať jeho lokalizácia v širšom centre obce. V historickom jadre obce je predpoklad archeologických nálezov aj v interiéroch jestvujúcich domov. Vzhľadom na to je potrebné požiadať o vyjadrenie aj v prípade rekonštrukcie jestvujúcich domov pokiaľ sa predpokladá zásah do terénu, aj v prípade, že ide o práce, ktoré je možné realizovať ako drobné stavebné úpravy.

Niektoré z uvedených archeologických nálezísk a potenciálnych nálezísk sú známe len z historických prameňov a nie sú dodnes presne verifikované v teréne. Vyznačenie polôh na mape je v niektorých prípadoch orientačné. Rovnako je v niektorých prípadoch orientačné uvedenie parciel.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že obec Veľké Rovné má bohatý archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jej katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz nevedované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. O akejkoľvek stavbe či hospodárskej činnosti, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie, ťažba dreva ťažkými mechanizmami a pod.) musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie povolenia podľa osobitných predpisov. V opodstatnených prípadoch Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Vzhľadom na ochranu prípadných archeologických nálezov, nájdených mimo povoleného pamiatkového výskumu sa uplatňuje postup podľa § 40 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 ods. 3 uvedeného zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu a podľa § 40 ods. 4 uvedeného zákona nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca pred rokom 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru, ktorý je povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť do 30 dní od vyzdvihnutia nálezu oznámenie; oznámenie obsahuje základné údaje o mieste nálezu, type nálezu a fotodokumentáciu nálezu.

Podľa § 41 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk. V súvislosti so stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami je dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad Žilina z dôvodu zabezpečenia podmienok ochrany archeologických nálezov.

Podľa prílohy č. 2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov sa na území obce Veľké Rovné nachádza chránená poľnohospodárska pôda s BPEJ 0806045, 0814062, 0814065, 0869242, 0869412, 0869442, 0869542, 0872422, 0878462, 0878463, 0882672, 0882682, 0914061, 0966432, 0978462, 1066442, 1066445, ktorú je potrebné rešpektovať a chrániť.

V dotknutom území je situovaná aj oblasť, ktorá svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu podzemných a povrchových vôd a bola vyhlásená za chránenú oblasť prirodzenej akumulácie vôd a to Chránená vodohospodárska oblasť Beskydy a Javorníky, pričom v nej možno plánovať a vykonávať činnosti, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásob podľa ustanovení zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a ostatných relevantných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Obcou Veľké Rovné preteká vodohospodársky významný vodný tok Rovnianka so svojimi prítokmi drobnými vodnými tokmi.

V obci Veľké Rovné sa nachádzajú ochranné pásma vodných tokov, pričom:

- V zmysle § 29 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a vykonávacej normy STN 75 2102 zachovať ochranné pásmo drobných vodných tokov v šírke 4 m od brehovej čiary obojstranne. V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacich vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.
- Je potrebné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.
- Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie sú pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

V obci Veľké Rovné sa nachádzajú ochranné a bezpečnostné pásma dopravnej a technickej infraštruktúry.

ochranné pásmo	stav, návrh	legislatívny predpis
cesta I. triedy	50 m (od osi mimo zastavaného územia obce)	zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov
cesty II. triedy	25 m (od osi mimo zastavaného územia obce)	
vodovod do DN 500 mm vrátane	1,8 m (od osi potrubia)	§ 19 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov
kanalizačný zberač do DN 500 mm vrátane	1,8 m (od okraja potrubia)	
VVN 110 kV elektrické vedenie	15 m (od krajného vodiča)	§ 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče bez izolácie	10 m (od krajného vodiča) 7 m v lesných priesekoch	
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče s izoláciou	4 m (od krajného vodiča) 2 m v lesných priesekoch	
VN 22 kV elektrické vedenie káblové, zemné	1 m	
OP - plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,	4 m (od okraja potrubia)	§ 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
OP - STL v zastavanom území	1 m	
technologické objekty - ochranné pásmo	8 m	
Bezpečnostné pásmo plynovodov s tlakom nižším ako 0,4 MPa	10 m v nezastavanom území,	§ 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Bezpečnostné pásmo plynovodov s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,	20 m	
technologické objekty - bezpečnostné pásmo	50 m	
OP telekomunikačných vedení	0,5 m od osi po oboch stranách - hĺbka a výška OP vedenia 2 m od zeme pri podzemnom vedení - okruh 2 m pri nadzem. vedení.	zákon č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov
OP telekomunikačných vedení vstupujúcich do elektronického komunikačného uzla, v dĺžke vedení 15 m od uzla	je 10 m od osi vedenia	

Katastrálne územie obce Veľké Rovné sa nachádza v ochranných pásmach (OP) Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29. 03. 2017 a v ochranných pásmach vizuálnych leteckých pozemných zariadení na letisku Žilina v rozsahu: „Ochranné pásmo svetelnej približovacej sústavy“ a „Ochranné pásma svetelnej zostupovej sústavy“ (sklon 5 % - 1:20), určených rozhodnutím Leteckého úradu SR č. 11367/313-3949-OP/2009 zo dňa 01. 02. 2010, z ktorých vyplývajú nasledovné obmedzenia:

- Výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane použitia stavebných a iných mechanizmov) a porastov je stanovené:
  - ❖ ochranným pásmom kužeľovej plochy letiska s výškovým obmedzením v rozmedzí nadmorských výšok od cca 406,7 - 455,0 m n. m. Bpv, pričom obmedzujúce výšky stúpajú v sklone 1:20 /5 %/ v smere od letiska,
  - ❖ Ďalšie obmedzenia sú stanovené: OP s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN. V tomto OP je zakázané umiestňovať nadzemné vedenia elektrického prúdu zvlášť vysokého napätia, veľmi vysokého napätia, vysokého napätia a trakčného vedenia okrem prípadov, keď by Dopravný úrad na základe posúdenia rozhodol, že je nové, rozširované alebo prekladané vedenie tienené iným existujúcim vedením alebo neodstrániteľnou prekážkou alebo prevádzkovým posúdením bude preukázané, že vedenie nepriaznivo neovplyvní bezpečnosť a plynulosť leteckej prevádzky.
  - ❖ OP proti nebezpečným a klamlivým svetlám. V tomto OP je zakázané umiestniť a používať nebezpečné a klamlivé svetlá.
  - ❖ OP bez laserového žiarenia. V tomto OP nesmie úroveň vyžarovania prekročiť hodnotu 50 nW/cm², pričom žiarenie nesmie zapríčiniť vizuálne rušenie letovej posádky lietadla.
  - ❖ kritickým OP proti laserovému žiareniu. V tomto OP sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 5 μW/cm², ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkovitého vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.
- V zmysle ustanovení § 28 ods. 3 a § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:
  - ❖ ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané OP Letiska Žilina a OP vizuálnych leteckých pozemných zariadení na Letisku Žilina,
  - ❖ stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
  - ❖ stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
  - ❖ zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
  - ❖ zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

V obci Veľké Rovné sa nachádza ochranné pásmo lesa, ktoré tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku. Na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje aj záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva. Pre stavby na bývanie je potrebné dodržať odstupovú vzdialenosť od hranice lesných pozemkov minimálne 25 m.

Vzhľadom na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území, navrhované funkcie v rámci navrhovaného strategického dokumentu, kvalitu a kvantitu biotickej zložky bezprostredného okolia a na základe možných identifikovateľných a predpokladaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie možno konštatovať, že navrhovaný strategický dokument nebude mať vplyv buď samostatne, alebo v kombinácii s inou činnosťou alebo strategickým dokumentom na územie patriace do súvislej európskej sústavy chránených území alebo na územie európskeho významu a na ich integritu. Zároveň možno konštatovať, že navrhovaný strategický dokument nebude mať vplyv na žiadne chránené územia národnej sústavy chránených území určené alebo navrhované.

V prípade, že budú aplikované opatrenia uvedené v kapitole IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie. tejto správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie možno konštatovať, že navrhovaný strategický dokument nemá závažný negatívny vplyv na chránené územia, ich ochranné pásma a na územný systém ekologickej stability.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.

Schválenie navrhovaného strategického dokumentu nebude mať vplyv na kultúrne a historické pamiatky v širšom dotknutom území, pričom realizácia činností, pre ktoré vytvára navrhovaný strategický dokument rámec ovplyvnia štruktúru dotknutého sídla a jeho architektúru. Na území obce Veľké Rovné sa nachádzajú viaceré nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (rímskokatolícky farský kostol sv. Michala Archanjela, ako aj socha sv. Anny a Panny Márie a jej podstavec). Predmetné územie sa nachádza mimo pamiatkových území, resp. zón. Investor a aj zhotoviteľ činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec, budú v dobe ich realizácie viazané zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, keby sa pri výkopových prácach narazilo na predmety charakteru pamiatok. Investor aj zhotoviteľ tak budú v takomto prípade povinní zastaviť stavebné práce a vyzvať orgány pamiatkovej starostlivosti k účasti na stavbe. Všetky tieto náležitosti musia byť podrobne zachytené v stavebnom denníku. Pokračovať v prácach sa bude môcť až po písomnom vyjadrení orgánu pamiatkovej starostlivosti.

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Národná kultúrna pamiatka nemá vyhlásené ochranné pásmo. Súčasťou národnej kultúrnej pamiatky aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor v okruhu 10 m od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky. Desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo desať metrov od hranice pozemku, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je pozemok. V tomto priestore nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty národnej kultúrnej pamiatky.

V katastrálnom území obce Veľké Rovné sa nachádzajú plochy s predpokladaným značným výskytom archeologických nálezov a nálezísk. Vzhľadom na geomorfologický charakter obce sa v katastri obce vyskytujú viaceré mlyny (v 18. storočí minimálne 7), ktoré je možné na základe terénnych náznakov presnejšie lokalizovať i súčasnom teréne. Pôvodný drevený kostol, ktorý mal predchádzať súčasnému nie je možné presne lokalizovať, dá sa predpokladať jeho lokalizácia v širšom centre obce. V historickom jadre obce je predpoklad archeologických nálezov aj v interiéroch jestvujúcich domov. Vzhľadom na to je potrebné požiadať o vyjadrenie aj v prípade rekonštrukcie jestvujúcich domov pokiaľ sa predpokladá zásah do terénu, aj v prípade, že ide o práce, ktoré je možné realizovať ako drobné stavebné úpravy.

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav: „Archeologické nálezisko je nehnuteľná vec na topograficky vymedzenom území s odkrytými alebo neodkrytými archeologickými nálezmi v pôvodných nálezových súvislostiach" pričom podľa § 2 ods. 5 uvedeného zákona je „archeologický nález" hnutelná vec, ktorá je dokladom o živote človeka a o jeho činnosti od najstarších dôb do roku 1918. Archeologickým nálezom je tiež zbraň, munícia, strelivo, súčasť uniformy, vojenská výstroj alebo iný vojenský materiál a pochádza spreď roku 1946. Súčasné vedecké trendy v archeológii pritom však považujú za archeologické nálezisko a archeologický nález už aj nehnuteľné objekty a hnutelné predmety spreď roku 1946.

Niektoré z uvedených archeologických nálezísk a potenciálnych nálezísk sú známe len z historických prameňov a nie sú dodnes presne verifikované v teréne. Vyznačenie polôh na mape je v niektorých prípadoch orientačné. Rovnako je v niektorých prípadoch orientačné uvedenie parciel.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že obec Veľké Rovné má bohatý archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jej katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz nevidované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. O akejkoľvek stavbe či hospodárskej činnosti, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie, ťažba dreva ťažkými mechanizmami a pod.) musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie povolenia podľa osobitných predpisov. V opodstatnených prípadoch Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Vzhľadom na ochranu prípadných archeologických nálezov, nájdených mimo povoleného pamiatkového výskumu sa uplatňuje postup podľa § 40 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 ods. 3 uvedeného zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu a podľa § 40 ods. 4 uvedeného zákona nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca spreď roku 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru, ktorý je povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť do 30 dní od vyzdvihnutia nálezu oznámenie; oznámenie obsahuje základné údaje o mieste nálezu, type nálezu a fotodokumentáciu nálezu.

Podľa § 41 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk. V súvislosti so stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami je dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad Žilina z dôvodu zabezpečenia podmienok ochrany archeologických nálezov.

Zásady a regulatívy pre uchovanie kultúrnohistorických hodnôt:

- rešpektovať národné kultúrne pamiatky: Kostol sv. Michala a sochu sv. Anny a Panny Márie na podstavci,
- rešpektovať pamätihodnosti na území obce,
- v súvislosti so stavebnou činnosťou spojenou s vykonávaním zemných prác je povinnosťou stavebníka a organizácie uskutočňujúcej stavbu alebo zabezpečujúcej jej prípravu alebo vykonávajúcej iné práce podľa tohto zákona ohlásiť prípadný archeologický nález podľa § 40 ods. 4) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (pamiatkový zákon) na Krajskom pamiatkovom úrade v Žiline.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

V predmetnom území nie sú evidované paleontologické náleziská a významné geologické lokality zostanú nedotknuté. V prípade nálezu skamenelín pri zemných prácach je potrebné postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na paleontologické náleziská a významné geologické lokality sa nepredpokladajú.

12. Iné vplyvy.

Iné ako vyššie popísané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu neboli identifikované a ani sa nepredpokladajú.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli zhodnotené a porovnané s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi nasledovné predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie:

- vplyvy na obyvateľstvo,
- vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery,
- vplyvy na klimatické pomery,
- vplyvy na ovzdušie,
- vplyvy na vodné pomery,
- vplyvy na pôdu,
- vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy,
- vplyvy na krajinu,
- vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability,
- vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská,
- vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality,
- iné vplyvy.

Pri posudzovaní vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie sa použili príslušné ustanovenia najmä nasledovných všeobecne záväzných právnych predpisov a súvisiacich predpisov na úrovni EÚ a Slovenskej republiky:

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/EC o posudzovaní vplyvov niektorých plánov a programov na životné prostredie (Ú. v. ES L 197 21.7.2001, s. 30 a Korigendum, Ú. v. ES L 164, 3.6.2014, s. 104 (2001/42/ES)),
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 26, 28. 1. 2012),
- Smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22. 12. 2000) v znení rozhodnutia č. 2455/2001/ES Európskeho parlamentu a Rady z 20. novembra 2001 (Ú. v. ES L 331, 15. 12. 2001) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/32/ES z 11. marca 2008 (Ú. v. EÚ L 81, 20. 3. 2008) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/105/ES zo 16. decembra 2008 (Ú. v. EÚ L 348, 24. 12. 2008) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 (Ú. v. EÚ L 140, 5. 6. 2009) v znení smernice Európskeho parlamentu a rady 2013/39/EÚ z 12. augusta 2013 (Ú. v. EÚ L 226, 24. 8. 2013) v znení smernice Rady 2013/64/EÚ zo 17. decembra 2013 (Ú. v. EÚ L 353, 28. 12. 2013). 2000/60/ES, ktorá ustanovuje rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky, skrátene nazývaná Rámcová smernica o vode (RSV),

- Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 2) v znení smernice Rady 97/62/ES z 27. októbra 1997 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 4) v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 z 29. septembra 2003 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 1/zv. 4) v znení Aktu o podmienkach prístúpenia Rakúska, Švédska a Fínska (Ú. v. ES C 241, 29. 8. 1994) [upravené rozhodnutím Rady 95/1/ES, Euratom, ESUO (Ú. v. ES L 1, 1. 1. 1995)] v znení Aktu o podmienkach prístúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 236, 23. 9. 2003) v znení smernice Rady 2006/105/ES z 20. novembra 2006 (Ú. v. EÚ L 363, 20. 12. 2006) v znení smernice Rady 2013/17/EÚ z 13. mája 2013 (Ú. v. EÚ L 158, 10. 6. 2013),
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 26. 1. 2010) v znení smernice Rady 2013/17/EÚ z 13. mája 2013 (Ú. v. EÚ L 158, 10. 6. 2013),
- Dohovor o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúce štátne hranice,
- Európsky dohovor o krajine,
- zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 205/2004 z. z. o zhromažďovaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon),
- zákon č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov,

- zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 67/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z. z. a ktorým sa mení zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 272/2023 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti ochrany životného prostredia v súvislosti s reformou stavebnej legislatívy jeho vykonávacích predpisov,
- vyhláška SÚBP č. 59/1982 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach v znení vyhlášky SÚBP č. 484/1990 Zb. o zmene a doplnení vyhlášky Slovenského úradu bezpečnosti práce č. 59/1982 Zb., ktorou sa určujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení,
- vyhláška MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov,
- vyhláška MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie,
- vyhláška MV SR č. 94/2004 Z. z. ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na požiarnu bezpečnosť pri výstavbe a užívaní stavieb v znení neskorších predpisov,
- vyhláška MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov,
- vyhláška MP SR č. 508/2004 Z. z. ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení MPaRV SR č. 59/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- vyhláška MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov,
- vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášok MV SR č. 444/2007 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany a 399/2012 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických

požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 444/2007 Z. z.

- vyhláška MŽP SR č. 684/2006 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií,
- vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 442/2007 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany a vyhlášky MV SR č. 15/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 442/2007 Z. z.,
- vyhláška MZ SR č. 541/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci v znení vyhlášky MZ SR č. 206/2011 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 541/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci,
- vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí,
- vyhláška č. 51/2008 Z. z. ktorou sa vykonáva geologický zákon v znení vyhlášky MPŽPaRR SR č. 340/2010 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 51/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon a vyhlášky MŽP SR č. 22/2015 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 51/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon v znení vyhlášky č. 340/2010 Z. z.,
- vyhláška MPSVaR SR č. 508/2009 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia v znení neskorších predpisov,
- vyhláška MPŽPaRR SR č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona v znení vyhlášky MŽP SR č. 212/2016 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona,
- vyhláška MPSVaR SR č. 147/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností v znení vyhlášok MPSVaR SR č. 46/2014 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 147/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností a 100/2015 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 147/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností v znení vyhlášky č. 46/2014 Z. z.,
- vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov,
- vyhláška MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti v znení neskorších predpisov,
- vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov,

- vyhláška č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov v znení neskorších predpisov,
- vyhláška MŽP SR č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd v znení vyhlášky MŽP SR č. 76/2023 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd,
- vyhláška MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- vyhláška MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia,
- vyhláška MŽP SR č. 249/2023 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí,
- vyhláška MŽP SR č. 250/2023 Z. z. o kvalite ovzdušia,
- vyhláška MŽP SR č. 251/2023 Z. z. o kvalite palív,
- vyhláška MŽP SR č. 252/2023 Z. z. o odbornej spôsobilosti v ochrane ovzdušia, podrobnostiach odborných posudkov a výkone kontroly malých spaľovacích zariadení na tuhé palivo a kvapalné palivo,
- vyhláška MŽP SR č. 253/2023 Z. z. o požiadavkách na skladovanie, plnenie a prepravu benzínu,
- vyhláška MŽP SR č. 254/2023 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane ovzdušia,
- vyhláška MŽP SR č. 255/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú informácie podávané Európskej komisii a požiadavky na vypracovanie národných emisných inventúr,
- vyhláška MŽP SR č. 256/2023 Z. z. o regulovaných výrobkoch s obsahom organických rozpúšťadiel,
- vyhláška MŽP SR č. 299/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú jednotlivé notifikačné požiadavky pre špecifický odbor oprávnených technických činností,
- NV SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti v znení NV SR č. 62/2022 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti,
- NV SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku v znení NV SR č. 555/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku,
- NV SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov,
- NV SR: č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci v znení NV SR č. 104/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci,
- NV SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko v znení NV SR č. 525/2022 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko,
- NV SR č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov,
- NV SR č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov v znení NV SR č. 400/2021 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov,
- NV SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko v znení NV SR č. 469/2022 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko,

- NV SR č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení NV SR č. 398/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd a NV SR č. 359/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 398/2012 Z. z..

Navrhovaný strategický dokument musí byť riešený v súlade s príslušnými ustanoveniami uvedených všeobecne záväzných právnych predpisov a so súvisiacimi predpismi na úrovni EÚ a Slovenskej republiky, resp. s príslušnými strategickými dokumentmi týkajúcimi sa dotknutého územia.

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Navrhovaný strategický dokument musí byť v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou Žilinského samosprávneho kraja a to záväznou časťou. Zároveň výstavba a prevádzka činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec musia byť realizované podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a potrebných povolení činností podľa osobitných predpisov, súhlasov a záväzných stanovísk dotknutých a povoľujúcich orgánov štátnej správy a samosprávy. Dokumentácie stavieb, vrátane technologických dokumentácií, na základe ktorých sa budú uvedené činnosti realizovať, budú musieť obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy. V konečnom dôsledku navrhovaný strategický dokument musí byť v súlade s príslušnými relevantnými strategickými dokumentmi platnými pre dotknuté územie.

V záväznej časti navrhovaného strategického dokumentu sú navrhované zásady a regulatívy pre nové rozvojové plochy, ktoré je už možné považovať za opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu negatívnych vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie. Okrem uvedených zásad a regulatívov sa autori tejto správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie navrhujú aj ďalšie opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie, ktoré sa navrhujú upraviť, aplikovať, resp. doplniť do uvedených zásad a regulatívov a ich kontrolu zabezpečiť v rámci povoľovania činností podľa osobitných predpisov, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec:

Zásady a regulatívy z hľadiska prvkov ÚSES:

Rešpektovať prvky RÚSES okresu Bytča a pre jednotlivé prvky RÚSESu okresu Bytča doplniť nasledujúce regulatívy:

- RBC2 Podľubie:

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne nožnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,

- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
  - podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
  - vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
  - cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
  - nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
  - nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
  - regulovaná kosba lúk a pasienkov,
  - prejednávanie PSL so ŠOP SR,
  - ťažba v mimohniezdnom období,
  - regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.
- RBC3 Soľné - Zarúbaná Kýčera:
Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:
    - uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
    - na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
    - pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesympetrické tvary obnovných prvkov,
    - maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
    - postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
    - v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdné stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
    - minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
    - optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
    - využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
    - vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
    - podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
    - vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
    - cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
    - nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
    - nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
    - regulovaná kosba lúk a pasienkov,
    - prejednávanie PSL so ŠOP SR,
    - ťažba v mimohniezdnom období,
    - regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.
  - RBC5 Buková:
Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:
    - uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
    - na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
    - pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesympetrické tvary obnovných prvkov,

- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
  - postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
  - v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
  - minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
  - optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
  - využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
  - vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
  - podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
  - vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
  - cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
  - nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
  - nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
  - regulovaná kosba lúk a pasienkov,
  - prejednávanie PSL so ŠOP SR,
  - ťažba v mimohniezdnom období,
  - regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.
- RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky:
Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:
    - regulovať komerčnú ťažbu štrku v koryte,
    - minimalizovať úmyselný výrub drevín v nive,
    - vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečných prekážok v toku,
    - neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
    - vylúčiť aplikáciu chemických látok,
    - regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu druhového spektra ichtyofauny,
    - minimalizovať reguláciu toku,
    - vyvinúť úsilie na spriechodnenie bariér v toku,
    - tam, kde to je možné rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov.
  - NRBk_J I Javorníky I:
Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:
    - uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
    - na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
    - pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
    - maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
    - postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
    - v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
    - minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
    - optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
    - využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,

- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
  - podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
  - vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
  - cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
  - nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
  - nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
  - regulovaná kosba lúk a pasienkov,
  - prejednávanie PSL so ŠOP SR,
  - ťažba v mimohniezdnom období,
  - regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.
- NRBk J II Javorníky II:
Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:
    - uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
    - na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
    - pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesympetrické tvary obnovných prvkov,
    - maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
    - postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
    - v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdné stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne nožnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
    - minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
    - optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
    - využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
    - vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
    - podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
    - vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
    - cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
    - nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
    - nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
    - regulovaná kosba lúk a pasienkov,
    - prejednávanie PSL so ŠOP SR,
    - ťažba v mimohniezdnom období,
    - regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.
  - NRBk J III Javorníky III:
Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:
    - uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
    - na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
    - pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesympetrické tvary obnovných prvkov,

- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
  - postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
  - v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
  - minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
  - optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
  - využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
  - vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
  - podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
  - vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
  - cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
  - nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
  - nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
  - regulovaná kosba lúk a pasienkov,
  - prejednávanie PSL so ŠOP SR,
  - ťažba v mimohniezdnom období,
  - regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.
- RBK J R XIV Javorníky R XIV:

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov,
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva,
- vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj, prednostne chrániť prirodzené lesy,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,
- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

- RBk13 Kraviarska:

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- zabrániť vytváraniu bariér brániacich v migračnej priepustnosti územia
- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,
- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

- RBk15 Čambalová:

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- zabrániť vytváraniu bariér brániacich v migračnej priepustnosti územia
- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch - vylúčenie veľkoplošnej hospodárskej formy hospodárskych spôsobov,
- na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty),
- maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov,
- v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa,
- minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok,
- optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete a jej systematickou údržbou minimalizovať vodnú eróziu,
- podporiť, resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) - kosenie, pastva,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- cielene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,
- regulovaná kosba lúk a pasienkov,
- prejednávanie PSL so ŠOP SR,
- ťažba v mimohniezdnom období,
- regulované rozširovanie turistických a poľovníckych chodníkov.

V rámci navrhovaného strategického dokumentu by mali byť navrhované zásady a regulatívy v oblasti starostlivosti o životné prostredie, konkrétne pre ochranu pred zmenou klímy nasledovne:

- realizovať adaptačné opatrenia, vyplývajúce zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (kapitola č. 8.3 Sídlné prostredie, tabuľka 15), najmä:
  - opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:
    - koncipovať urbanistickú štruktúru tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,
    - zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídle, osobitne v zastavanom centre,
    - zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnú izoláciu, tienením transparentných výplní otvorov,
    - podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
    - zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam,
    - vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov,
    - zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných porastov sídla,
    - zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v sídle meniacim sa klimatickým podmienkam,
    - vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do priľahlej krajiny;
  - opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric:
    - zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín mimozastavaného územia,
    - zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
    - zabezpečiť dostatočnú odstupnú vzdialenosť v blízkosti elektrického vedenia,
    - zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran;
  - opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:
    - podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
    - zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
    - podporovať výstavbu domových čistiarní odpadových vôd,
    - v prípade, že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť opatrenia voči riziku lesných požiarov,
    - samospráva by mala podporovať a pokiaľ možno zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov;
  - opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:
    - v prípade že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť udržiavanie a rozširovanie plochy prírode blízkych lesov, resp. prirodzených lesov,
    - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú,
    - zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov mimozastavaného územia obce a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v zastavanom území,
    - zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre,
    - zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
    - v prípade, že samospráva vlastní lesy, zabezpečiť udržiavanie siete lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou a rozrušovať nepotrebné lesné cesty,
    - usmernenie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení,

- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii, zosuvom pôdy.
- Opatrenia na obmedzenie dopadov zmeny klímy:
  - Rešpektovať všetky prírodné chránené územia aj s ochrannými pásmami.
  - Chrániť existujúce plochy zelene.
  - Rešpektovať vodné útvary.
  - Zabezpečiť zadržiavanie vody v území, pri každom stavebnom zámere musí byť preukázané, že bude zabezpečené zadržanie dažďových vôd na vlastnom pozemku priamo pri mieste dopadu.
  - Znižovať výmery vodonepriepustných plôch.
  - Budovať komunikácie v svažitom teréne prioritne po vrstevniciach
  - Minimalizovať prehrievanie povrchov.
  - Všetky nové spevnené plochy (okrem asfaltových krytov vozoviek) musia byť riešené svetlými farbami.
  - Pre novobudované a rekonštruované parkovacie plochy v exteriéri, vrátane parkovania pozdĺž komunikácií, musí byť vysadený minimálne jeden strom na štyri parkovacie miesta.
  - Minimalizovať objem individuálnej automobilovej dopravy
  - Pri budovaní nových dopravných komunikácií žiadať komfortné riešenie pešej premávky a cyklopremvávky i na úkor zníženia rýchlosti automobilovej dopravy – všetko v závislosti od typu komunikácie a jej úlohy v organizme sídla. Dodržiavať stanovené minimálne šírky komunikačných koridorov.
  - Podporovať všetky formy hromadnej dopravy.
- Potreba vypracovania hlukových štúdií v rámci povoľovania navrhovaných činností podľa osobitných predpisov sa týka najmä rozvojových lokalít v blízkosti plôch určených pre výrobu (čiastočne lokalita Na Svetom a to v prípade RD – variant 1 aj v prípade BD – variant 2) a to aj z pohľadu blízkosti cesty II/541, ako hlavného zdroja hluku v predmetnom území.
- Z pohľadu pôsobenia hluku na obytnú zástavbu (navrhované RD) vplyvom dopravy po ceste II/541 uvedené platí aj pre rozvojové lokality v lokalite Ústredie 1 (čiastočne), Nisovci (čiastočne), Bieščare a Ivor (čiastočne).
- Na základe navrhnutých zásad a regulatívov z hľadiska hluku a vibrácií je teda potrebné pri umiestňovaní jednotlivých stavebných objektov zohľadňovať požiadavky uvedené vo vyhláske MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláska Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, ktoré je potrebné v rámci ich povoľovania podľa osobitných predpisov preukázať vibroakustickou štúdiou vypracovanou odborne spôsobilou osobou, pričom pri umiestňovaní jednotlivých funkcií zohľadňovať požiadavku neobťažovania hlukom najmä v obytných územiach, v okolí zón sociálnej občianskej vybavenosti (školsťvo, zdravotníctvo, sociálne služby) a výstavbu v lokalitách v dotyku s nezlučiteľnými funkciami podmieniť vytvorením pásu izolačnej zelene, resp. vykonaním iných protihlukových opatrení (vhodné stavebno-technické riešenia objektov - napr. vhodná orientácia objektov voči zdroju hluku, použitie izolácií proti hluku z vonkajšieho prostredia, použitie vhodných výplní otvorov – okien a dverí, vhodné konštrukcie oplotenia).
- Rešpektovať chránenú poľnohospodársku pôdu a platnú legislatívu (zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).
- Zachovať poľnohospodársku produkciu až do realizácie stavieb na poľnohospodárskej pôde.
- Realizovať trvalé vyňatie z poľnohospodárskej pôdy iba na plochách odsúhlasených trvalých záberov poľnohospodárskej pôdy postupne podľa záujmu o výstavbu.

- Na plochách dočasných záberov poľnohospodárskej pôdy realizovať dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy, následne ich rekultiváciu, pôdy trvalého záberu odhumusovať a vrchnú humusovú vrstvu pôdy použiť na rekultivácie plôch na území obce.
- Po stavebných prácach zabezpečiť rekultiváciu územia, po ukončení terénnych a stavebných prác realizovať terénne úpravy s následným zatrávnením voľných nezastavaných plôch a doplnením vyššej vegetácie.
- Rešpektovať a chrániť lesné pozemky a rešpektovať 50 m ochranné pásmo lesa, resp. postupovať v zmysle konkrétnych podmienok stanovených orgánom ochrany LP.
- Rešpektovať špecifické požiadavky rezortu pôdohospodárstva dotýkajúce sa problematiky hodnotenia záberov PP, zachovania úrodnosti pôd, celistvosti honov, ekologickej stabilizácie, zalesňovania a podobne.
- Kategória radónového rizika podľa STN 73 0601 Ochrana stavieb proti radónu z podlažia je v dotknutom území nízka až stredná (prevažne). V súvislosti s uvedeným bude v rámci povoľovania uvedených činností podľa osobitných predpisov nevyhnutné preveriť potrebu ochrany objektov pred prenikaním radónu do stavieb podľa zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.
- Z hľadiska rozvoja navrhovaných plôch je nevyhnutné regulovať v rámci nich usporiadanie a konfiguráciu jednotlivých objektov tak, aby sa vylúčilo ich vzájomné tienenie a dodržali sa vo vnútorných priestoroch určených na dlhodobý pobyt ľudí vyhovujúce svetelno-technické podmienky a zároveň bude potrebné regulovať stavebno-technické riešenie obytných stavieb v súvislosti s požiadavkami STN 73 4301 + Z1 Budovy na bývanie.
- V rámci uvedených činností musia byť dodržané podmienky pre osvetlenie pracovných miest a osvetlenia pri práci, resp. úrovne denného osvetlenia vnútorných priestorov podľa požiadaviek vyhlášky MZ SR č. 541/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci v znení vyhlášky MZ SR č. 206/2011 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 541/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci a príslušných STN. Zároveň musia byť dodržané požiadavky na preslnenie okolitej zástavby a na denné osvetlenia podľa STN 73 0580–1 + Z1 + Z2 Denné osvetlenie budov - časť 1 - Základné požiadavky.
- Jedným z hlavných limitujúcich faktorov pre rozvoj zástavby v obci sú geodynamické javy (konkrétne zosuvy - svahové deformácie stabilizované / potenciálne /aktívne). Odporúča sa zväziť rozvoj zástavby v týchto lokalitách, resp. je potrebné zabezpečiť v územiach ohrozovaných geodynamickými javmi (zosuvmi) spracovanie inžinierskogeologických prieskumov svahových deformácií, ktoré budú skúmať inžinierskogeologické, hydrogeologické, geotechnické a stabilitné pomery porušeného územia a zistené príčiny vzniku a vývoja svahových deformácií. V rámci prieskumu by mali byť v zosuvných územiach realizované terénne technické práce – inžinierskogeologické, hydrogeologické a inklinometrické vrty, kopané a penetračné sondy na zistenie hĺbky a priebehu šmykovej plochy, resp. zóny, pozdĺž ktorej sa pohyb uskutočňuje. Súčasťou technických prieskumných prác by mali byť aj vzorkovacie a laboratórne práce vykonávané na vzorkách zemín a hornín (resp. vôd odobratých z vrtov a sond), za účelom zistenia ich fyzikálno-mechanických vlastností, potrebných pre výpočty stability územia. Terénne technické práce môžu byť dopĺňané ďalšími meraniami, napr. geofyzikálnymi na zistenie priebehu šmykových plôch, inklinometrickými meraniami na sledovanie podpovrchových deformácií, režimovými pozorovaniami hladín podzemných vôd, geodetickým zameraním územia a inžinierskogeologickým mapovaním zosuvov. Výsledky týchto prieskumov by mali byť zakomponované do projektových dokumentácií pre povoľovanie stavieb v týchto územiach. Uvedené sa týka hlavne rozvojových lokalít pre RD, rekreáciu, a to:
  - Fojtová (čiastočne),
  - Ústredie 1 (čiastočne),
  - Ústredie 2 (čiastočne), aj v prípade rozvojovej plochy pre rekreáciu s možnosťou výstavby (R1),
  - Rimanovice (čiastočne),

- Mlynné (čiastočne),
- Horevsie (čiastočne),
- Potoky - v prípade rozvojovej plochy pre rekreáciu,
- Vyšný Žarnov (čiastočne),
- Solné (čiastočne), aj v prípade rozvojovej plochy pre rekreáciu s možnosťou výstavby (R1),
- Madzín (čiastočne) - v prípade rozvojovej plochy pre rekreáciu s možnosťou výstavby (R1),
- Záblatie (čiastočne) - v prípade rozvojovej plochy pre rekreáciu s možnosťou výstavby (R1),
- technickú vybavenosť (zberný dvor) a plochy výroby (areál družstva),
- Pri mimoriadnych situáciách, akými sú náhle havarijné zosuvy, ktoré ohrozujú zdravie, životy, majetok, sa vykonávajú okamžité protihavarijné opatrenia, ktorých cieľom je spomaliť, resp. zastaviť svahový pohyb a minimalizovať škody.
- Z hľadiska krajinného rázu je potrebné v rámci rozvojovej lokality Záblatie zachovať scenériu krajiny.
- Na území obce Veľké Rovné sa z chránených území nachádza iba Chránená krajinná oblasť Kysuce. Z rozvojových lokalít sú v tomto chránenom území situované rozvojové lokality Ninisovci (čiastočne) – výstavba RD, Podskalie – výstavba RD, Bieščare – výstavba RD, Madzín – výstavba 3 rekreačných chát a 1 RD, U Sapietov – výstavba 2 rekreačných chát a Záblatie – výstavba 10 rekreačných chát. Motokrosový areál, ktorý sa tu taktiež nachádza sa navrhuje využívať formou modernizácie existujúcich plôch bez zástavby a oplotenia. V chránenom území je potrebné minimalizovať situovanie rozvojových lokalít.
- Z prvkov RÚSES sa v dotknutom území nachádzajú RBc2 Podlubie, RBc3 Solné - Zarúbaná Kýčera, RBc5 Buková, RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky, NRBk_J I Javorníky I, NRBk_J II Javorníky II, NRBk_J III Javorníky III, RBk_J R XIV Javorníky R XIV, RBk13 Kraviarska a RBk15 Čambalová. Navrhované rozvojové lokality do uvedených prvkov RÚSES nezasahujú, okrem lokality U Sapietov, kde sa navrhuje výstavba 2 rekreačných chát. V rámci zastavaného územia obce Veľké Rovné zasahujú do RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky rozvojové lokality Nad Svetom (určené pre RD alebo BD) a to čiastočne a RD (čiastočne v lokalite Ústredie 1 a obdobne je tomu aj v prípade rozvojovej lokality Ninisovci, kde navrhované RD čiastočne zasahujú do tohto biokoridoru. V prípade uvedených rozvojových lokalít je potrebné od vodného toku ponechať alebo vysadiť zelený pás drevín brehových porastov. Zásah do tohto biokoridoru sa očakáva aj v prípade výstavby protipovodňovej ochrany severne od zastavaného územia obce. Existujúci motokrosový areál sa nachádza v rámci vymedzeného NRBk_J II Javorníky II a RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky a vo vymedzenom priestore na ponechanie bez výstavby pri pozemných komunikáciách ležiaci v CHKO Kysuce, pričom sa navrhuje využívať formou modernizácie existujúcich plôch bez zástavby a oplotenia. Športový areál v lokalite Nivy (Dolný koniec) čiastočne zasahuje do RBk15 Čambalová a RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky, pričom sa navrhuje rozvíjať formou modernizácie existujúcich športových plôch. Je potrebné vylúčiť lokalizáciu a povoľovanie nových činností v rámci územného systému ekologickej stability, okrem stavieb vo verejnom záujme.
- V rámci RÚSESu okresu Bytča boli tiež na území obce Veľké Rovné vymedzené 2 priestory na ponechanie bez výstavby pri pozemných komunikáciách ležiaci v CHKO Kysuce (Veľké Rovné-Semeteš a Veľké Rovné, Nižný Žarnov), kvôli zachovaniu migrácie zveri a tie je potrebné rešpektovať.
- Zamedziť výrubu nelesnej drevinovej vegetácie v rámci prvkov územného systému ekologickej stability, ak si to nevyžuje starostlivosť o ne, resp. funkčnosť prvkov ÚSES a ochranu živočíchov a rastlín.
- Zamedziť, resp. obmedziť na nevyhnutne možnú mieru používanie chemických prostriedkov používaných pri rastlinnej výrobe v blízkosti obytných zón, areálov rekreácie, prvkov ÚSES, biotopov národného alebo európskeho významu a otvorených vodných plôch a tokov, či už pozemnej alebo leteckej aplikácie (herbicídy, desikanty, fungicídy, morforegulátory).
- Vylúčiť akékoľvek zásahy do brehovej vegetácie a biotopov európskeho a národného významu.

- V rámci grafickej časti navrhovaného strategického dokumentu vymedziť priestor účelovej izolačnej zelene pri všetkých lokalitách, ktoré sú z charakteru funkcie z hľadiska priestorovej blízkosti konfrontačné a vyvolávajúce negatívne vplyvy na obyvateľov (napr. bývanie kontra výroba, doprava kontra rekreácia atď.), pričom vytvorenie takého usporiadania pozemkov v rámci novonavrhovaných zón by malo umožňovať vytvorenie a rozvoj funkčnej areálovej zelene so stromami a kríkovými porastmi, bez územného konfliktu s navrhovanými a jestvujúcimi vedeniami inžinierskych sietí.
- V prípade nutnosti odstraňovanie nelesnej drevinovej vegetácie v dotknutom území požadovať náhradnú výsadbu minimálne vo výške spoločenskej hodnoty vyrúbaných porastov a to buď v miestach výrubu, resp. v miestach pre zeleň určených v rámci navrhovaného strategického dokumentu.
- Rešpektovať pri výstavbe inundačné územia vodných tokov, ktoré sú ohrozené povodňami a vymedziť ich ako neprípustné z hľadiska umiestňovania novej zástavby.
- Podporovať zachovanie ekologicky významných fragmentov lesov s malými výmerami v poľnohospodársky využívanej krajine, zvyšovať ich ekologickú stabilitu prostredníctvom ich obnovy dlhovekými pôvodnými drevinami podľa stanovištných podmienok.
- Zabezpečiť bezbariérovosť migračného pohybu zveri a spojitost prírodných prvkov cez dopravné koridory vo vhodne vymedzených lokalitách.
- Vylúčiť likvidáciu už jestvujúcej krajinnej zelene.
- V rámci povoľovania činností podľa osobitných predpisov pre potreby novej výstavby požadovať, aby boli vypracované, realizované a patrične udržiavané aj sadovnícke úpravy.
- V rámci povoľovania činností podľa osobitných predpisov navrhnúť opatrenia na zadržanie zrážkových vôd zo spevnených plôch a striech budov v lokalite rozvojových zámerov.
- Zamedziť šíreniu nepôvodných a invázných druhov živočíchov a rastlín a obmedzovať ruderalne spoločenstvá.
- V rámci povoľovania konkrétnych činností spracovať dendrologický prieskum na určenie presného počtu druhov drevín určených na výrub a vyčíslíť ich spoločenskú hodnotu a konkretizovať miesta výrubu.
- Zabezpečiť dôslednú ochranu osobitne chránených poľnohospodárskych pôd (podľa BPEJ) podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- V rámci povoľovania činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec vypracovať inžinierskoekologický prieskum, štúdiu vplyvu na znečisťovanie ovzdušia a akustickú štúdiu.
- V rámci povoľovania činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec navrhovať dostatočný počet plôch pre statickú dopravu podľa STN 73 6110 + O1 + Z1 + Z1/O1 + Z2 Projektovanie miestnych komunikácií.
- Navrhované rozvojové plochy musia byť riešené podľa ustanovení zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.
- Zabezpečiť dôkladnú separáciu triedených a zbieraných zložiek komunálnych odpadov a dobudovať objekty odpadového hospodárstva určené na podporu triedenia a zbierania zložiek komunálnych odpadov.
- Zabezpečiť zásobovanie vodou (pitnou, požiarnou) a odkanalizovanie navrhovanej zástavby podľa podrobnejších stupňov projektovej dokumentácie a odvádzanie odpadových splaškových vôd riešiť v súlade s požiadavkami zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.
- Do navrhovaných stavebných objektov bude možné zabudovať výlučne materiál s príslušným atestom. Atesty sa budú vyžadovať pri preberacom konaní od zhotoviteľa stavby a pri kolaudačnom konaní od stavebníka.

- Medzi zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia doplniť: „Povrchová úprava objektov a zariadení musí byť riešená materiálmi s nereflexnou úpravou, externé osvetlenie objektov spevnených plôch a komunikácií musí byť riešené svietidlami, ktorých svetelný lúč je nasmerovaný priamo na osvetľovanú plochu a nemôže spôsobiť oslepenie posádky lietadiel (odpútanie pozornosti pilotov lietadiel a pod.), pričom je zákaz používania zariadení na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia (laser) a zákaz použitia silných svetelných zdrojov.“
- V rámci zásad a regulatívov v oblasti starostlivosti o životné prostredie, konkrétne pre ochranu ovzdušia doplniť nasledovné:
  - rešpektovať zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a jeho vykonávacie predpisy,
  - v blízkosti výrobných areálov vytvoriť tzv. pufrčné zóny tvorené ochrannou a izolačnou zeleňou na zmiernenie negatívnych účinkov medzi územiami s odlišným funkčným využitím, najmä ak sa v blízkosti areálov nachádzajú, resp. navrhujú plochy s chránenými funkciami (bývanie, rekreácia),
  - zabezpečiť výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti frekventovaných komunikácií, najmä ak sa v blízkosti týchto komunikácií nachádzajú resp. navrhujú plochy s chránenými funkciami (bývanie, rekreácia),
  - eliminovať negatívny vplyv intenzívnej poľnohospodárskej výroby a veľkoblokovej ornej pôdy na obytné územia výsadbou izolačnej zelene, najmä ak sa v blízkosti týchto území nachádzajú resp. navrhujú plochy s chránenými funkciami (bývanie, rekreácia),
  - podporovať obnoviteľné zdroje energie a ich vyššie využitie, tepelné čerpadlá, inštaláciu solárnych panelov a používanie elektromobilov, ako aj výstavbu a prevádzku prvkov dopravnej a technickej infraštruktúry pre používanie elektromobilov,
  - podporovať budovanie dažďových záhrad, retenčných parkovacích plôch, zelených striech a zelených fasád, resp. iných obnoviteľných zdrojov energie a ich vyššie využitie, tepelné čerpadlá, inštaláciu solárnych panelov a používanie elektromobilov, ako aj výstavbu a prevádzku prvkov dopravnej a technickej infraštruktúry pre používanie elektromobilov,
  - pri situovaní stredných a veľkých zdrojov ZZO preukázať možnosť ich umiestnenia na základe emisno-imisnej štúdie vypracovanej odbornej spôsobilou osobou.
- Medzi zásady a regulatívy odpadového hospodárstva doplniť:
  - Pri každom stavebnom zámere preveriť spôsob nakladania s odpadmi, ktoré budú vznikať počas užívania predmetnej stavby a vyžadovať zabezpečenie zberu triedeného odpadu. Zberné nádoby musia byť umiestnené mimo verejného priestoru v esteticky riešenom stanovisku.
  - Podporovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky.
  - Podporovať zmapovanie a odstránenie vo voľnej krajine rozptýleného odpadu a nelegálnych skládok odpadu a následne revitalizáciu týchto plôch.
  - Podporovať kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov.
  - Podporovať dostatočnú infraštruktúru v oblasti odpadového hospodárstva.
  - Realizovať rekultiváciu skládky odpadov.
  - Odstrániť a rekultivovať nelegálne skládky odpadov, znižovať riziká vzniku nových skládok odpadov.
  - Pre podrobnejšie stupne projektových dokumentácii pri povoľovaní konkrétnych činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámec sa navrhuje vyčleniť dostatočné plochy pre umiestnenie zberných nádob a kontajnerov na odpady a v rámci celého mesta riešiť separáciu jednotlivých druhov a zložiek odpadov.
  - Pri príprave a realizácii výstavby dodržiavať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace predpisy na úseku odpadového hospodárstva.

- Zabezpečiť dostatočný počet vhodných zberných nádob na zabezpečenie triedeného zberu komunálneho odpadu podľa § 81 ods. 7 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- V riešení odpadového hospodárstva navrhovať minimalizáciu vzniku odpadov, správne zneškodňovať odpady a maximalizovať podiel recyklovateľných surovín, rozšíriť separovaný zber odpadov a ich zhodnocovanie, znižovať podiel zneškodňovania odpadov spaľovaním a skládkovaním.
- Rešpektovať VZN obce Veľké Rovné o nakladaní s odpadom na území obce Veľké Rovné.
- V rámci činností, pre ktoré dáva strategický dokument rámec, je potrebné vytvárať nové plochy verejnej zelene, alejí pásov izolačnej a pôdochranej vegetácie a podporovať budovanie dažďových a komunitných záhrad, retenčných parkovacích plôch, zelených striech a zelených fasád.
- Navrhovanou výstavbou nezasahovať do chránených území a prvkov ekologickej stability a ich ochranných pásiem, pričom je potrebné dobudovať plochy zelene v miestach biocentier a biokoridorov.
- Výstavba konkrétnych stavebných objektov sa musí realizovať na základe projektových dokumentácií, resp. podľa vydaných povolení podľa osobitných predpisov, súhlasov a záväzných stanovísk dotknutých a povoľujúcich orgánov štátnej správy a samosprávy.
- Telekomunikačné vedenia a zariadenia v plnom rozsahu rešpektovať.
- Zakázať zriaďovanie skládok materiálu a zriaďovania stavebných dvorov počas výstavby na existujúcich podzemných kábloch a projektovaných trasách prekládok podzemných telekomunikačných vedení a zariadení.
- Dodržiavať podmienky ochrany zariadení podľa § 68 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov a pri umiestňovaní zástavby alebo iných činností v blízkosti existujúcich telekomunikačných vedení a zariadení rešpektovať ich ochranné pásma.
- Pri stanovovaní priorít a cieľov rozvoja obce v oblasti dopravy je potrebné rešpektovať schválené strategické dokumenty na regionálnej a národnej úrovni.
- Na ochranu ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce dodržať cestné ochranné pásma podľa zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky federálneho ministerstva dopravy č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách.
- Dopravné napojenia navrhovaných lokalít je potrebné riešiť systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty a miestne komunikácie vyššieho dopravného významu v súlade s platnými technickými predpismi a STN.
- Cyklistické trasy, pešie trasy a statickú dopravu riešiť v súlade s platnými technickými predpismi a STN, pričom odporúča zabezpečiť aj parkovacie plochy pre bicykle s určeným minimálnym percentuálnym počtom miest z kapacity parkoviska pre motorové vozidlá, napr. parkovacie plochy pre bicykle s počtom miest do 20 % kapacity parkoviska pre motorové vozidlá stanovenej pre príslušné zariadenie podľa STN 73 6110 + O1 + Z1 + Z1/O1 + Z2 Projektovanie miestnych komunikácií.
- Postupovať v súlade s Uznesením vlády SR č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR a pri návrhu cyklistickej a pešej dopravy vytvárať vzájomne prepojenú sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov.
- Pri umiestňovaní nových lokalít na pozemkoch mimo sídelného útvaru obce nesmie prísť k obstavovaniu komunikácie.
- Pri výstavbe a prevádzke konkrétnych stavebných objektov postupovať podľa ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
- Všetky deštrukčné práce v prírodnom prostredí vykonávať podľa možnosti v mimohniezdnom období (august – február) a v čo najkratšom čase (kvantitu usmrtených živočíchov pri výstavbe konkrétnych činností je možné znížiť vhodným časovým harmonogramom prác, pričom k najväčším stratám by dochádzalo, pokiaľ by sa zásahy do najhodnotnejších biotopov vykonávali v čase

hniezdenia a vyvážania mláďat a skrátením doby výstavby sa zabezpečí zníženie času, po ktorý budú živočíchy vystavené stresovým faktorom).

- Pri realizácii konkrétnych objektov zachovať dreviny, ktoré sa nachádzajú mimo zaberaných plôch a zabezpečiť ich proti poškodeniu ešte pred začatím zemných prác, pričom výkopové práce v blízkosti drevín, ktoré nie sú určené na výrub uskutočňovať ručne s dôrazom na ochranu ich koreňových systémov, pričom nesmú byť poškodené ich kmene.
- V rámci povoľovania konkrétnych stavebných objektov uplatňovať postupy podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak ich uvedený zákon vyžaduje.
- Po ukončení výstavby konkrétnych objektov odstrániť všetok stavebný odpad a dotknuté plochy rekultivovať.
- V prípade nálezu skamenelín pri zemných prácach postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.
- Pri výstavbe a prevádzke konkrétnych objektov postupovať podľa ustanovení zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov ako napr. podľa vyhlášky MŽP SR č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd v znení vyhlášky MŽP SR č. 76/2023 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.
- Z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy je potrebné poľnohospodársku pôdu použiť pre stavebné a iné nepoľnohospodárske zámery len v nevyhnutnom a odôvodnenom rozsahu, pričom je potrebné nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, delením a drobením pozemkov, alebo vytváraním častí pozemkov nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami a zabezpečiť ochranu susedných poľnohospodárskych pozemkov pred znehodnotením a zabezpečiť prístup na odňatím zneprístupnené hony poľnohospodárskej pôdy, a to vybudovaním účelových poľných ciest. Taktiež bude potrebné zabezpečiť vykonanie skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy v súlade s vyhláškou MP SR č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení MPAVR SR č. 59/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom poľnohospodársku pôdu bude môcť investor použiť pre nepoľnohospodárske účely len na základe právoplatného rozhodnutia podľa § 17 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vydaného príslušným orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy.
- Základnou zásadou a regulatívom v oblasti ochrany pôd by mala byť ochrana najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy na katastrálnom území Veľké Rovné.
- Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispievajú k jeho vytváraniu a udržiavaniu. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia. Podnikatelia a právnické osoby sú povinní uvedené opatrenia zahrnúť už do návrhov projektov a ostatnej dokumentácie vypracúvanej podľa osobitných predpisov pre povolenie činností, pre ktoré dáva navrhovaný strategický dokument rámeč.

- Dodržiavať ustanovenia vyhlášky MPŽPaRR SR č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona v znení vyhlášky MŽP SR č. 212/2016 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona.
- Dodržiavať ustanovenia NV SR č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení NV SR č. 398/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd a NV SR č. 359/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 398/2012 Z. z..
- V prípade používania nebezpečných látok pri výstavbe konkrétnych objektov zaobchádzať s nimi podľa príslušných ustanovení zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky MŽP SR č. vyhláška MŽP SR č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd v znení vyhlášky MŽP SR č. 76/2023 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd a vykonať účinné opatrenia, aby tieto látky nevnikli do podzemných a povrchových vôd.
- Navrhnuť a realizovať účinné opatrenia na zabránenie úniku ropných látok z dopravných prostriedkov a stavebných mechanizmov, pričom dopĺňovanie pohonných hmôt, opravy dopravných a stavebných mechanizmov a prevádzkových mechanizmov vykonávať len na plochách na to určených.
- Staveniská zabezpečiť dostatočným množstvom absorbentov látok škodiacich vodám.
- Na stavbách zakázať skladovanie a manipuláciu s látkami nebezpečnými vodám, v prípade, že to bude z technologicko-prevádzkových dôvodov nevyhnutné, manipulovať s nimi a skladovať ich je potrebné v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi tak, aby nevznikla možnosť ohrozenia podzemných a povrchových vôd.
- Pri povoľovaní konkrétnych stavebných objektov podľa osobitných predpisov vypracovať projekty organizácie výstavby a projekty organizácie dopravy cez zastavané územie dotknutej obce.
- Podzemné vedenia a závlahové potrubia, ktoré by mohli byť dotknuté realizáciou konkrétnych stavebných objektov je potrebné pred začatím stavebných prác vytýčiť v teréne ich správcami, pričom v prípade ochranných pásiem technických a dopravných prvkov infraštruktúry nakladať s nimi podľa požiadaviek ich správcov, resp. podľa všeobecne záväzných právných predpisov a v zmysle projektového riešenia.
- Polohopisne, prípadne výškopisne zamerať dotknuté územie, navrhované stavebné objekty a záberov poľnohospodárskych pôd a lesných pozemkov, resp. drevín určených na výrub.
- Zariadenie stavenísk a dočasné depónie umiestňovať podľa možnosti mimo inundácie vodných tokov.
- Dodržiavať ustanovenia zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- Výstavba konkrétnych objektov musí prebiehať v úzkej územnej a časovej spojitosti s výstavbou dotknutých prvkov technickej a dopravnej infraštruktúry.
- Počas výstavby používať stavebné stroje a mechanizmy len v riadnom technickom stave a vykonávať ich priebežné technické prehliadky a údržby.
- Pri realizácii konkrétnych činností dodržiavať príslušné ustanovenia všeobecne záväzných právných predpisov v oblasti ochrany ovzdušia, najmä zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 272/2023 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti ochrany životného prostredia v súvislosti s reformou stavebnej legislatívy jeho vykonávacích predpisov, vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia, 249/2023 Z. z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov

znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí, 250/2023 Z. z. o kvalite ovzdušia, 251/2023 Z. z. o kvalite palív, 252/2023 Z. z. o odbornej spôsobilosti v ochrane ovzdušia, podrobnostiach odborných posudkov a výkone kontroly malých spaľovacích zariadení na tuhé palivo a kvapalné palivo, 253/2023 Z. z. o požiadavkách na skladovanie, plnenie a prepravu benzínu, 254/2023 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane ovzdušia, 255/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú informácie podávané Európskej komisii a požiadavky na vypracovanie národných emisných inventúr, 256/2023 Z. z. o regulovaných výrobkoch s obsahom organických rozpúšťadiel a 299/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú jednotlivé notifikačné požiadavky pre špecifický odbor oprávnených technických činností.

- Zabezpečiť plynulú prácu stavebných strojov, pričom v čase nutných prestávok zastavovať motory stavebných strojov.
- Maximálnej miere obmedziť prašnosť pri stavebných prácach a doprave, pričom prepravovaný materiál zaistiť tak, aby neznečisťoval dopravné trasy (plachty, vlhčenie, zníženie rýchlosti).
- Na staveniskách udržiavať poriadok a materiál ukladať na vyhradené miesta.
- Zabezpečiť vhodnú organizáciu výstavby za účelom minimalizácie trvania stavebných prác a vplyvov na životné prostredie.
- Eliminovať zdroje prašnosti (stavenisko, dopravné trasy) najmä počas suchého počasia, napr. kropením staveniska a komunikácií.
- Zabezpečiť čistenie dopravných prostriedkov pred výjazdom na prístupovú komunikáciu a v prípade znečistenia najmä počas vykonávania zemných prác zabezpečiť odstránenie nečistôt.
- Vstup i výjazd zo stavenísk je potrebné zabezpečiť podľa ustanovení príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.
- Dodržiavať ustanovenia zákonov č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Dodržiavať ustanovenia zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Nepripustiť používanie mechanizmov, ktoré nebudú spĺňať požiadavky predpisov najmä z oblasti hluku a emisií, pričom hluk počas výstavby navrhovanej činnosti eliminovať vhodným zoskupením stavebných strojov a mechanizmov.
- Počas výstavby a prevádzky konkrétnych objektov dodržiavať ustanovenia vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, zákon č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov a NV SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku v znení NV SR č. 555/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.
- Nasadzované stavebné stroje a dopravné prostriedky v prípade potreby opatriť predpísanými krytmi pre zníženie hluku.
- Počas výstavby a prevádzky konkrétnych objektov dodržiavať príslušné ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení

zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 67/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z. z. a ktorým sa mení zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 302/2019 Z. z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov, vyhlášku č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhlášku MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, vyhlášku MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti v znení vyhlášky MŽP SR č. 26/2021 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhlášku MŽP SR č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuti, NV SR č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení NV SR č. 33/2020 Z. z., ktorým sa mení NV SR č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov a 207/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení NV SR č. 33/2020 Z. z. a všeobecne záväzné nariadenia obce Veľké Rovné o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na jej území, resp. VZN o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

- Zmluvne zabezpečiť zneškodňovanie alebo zhodnocovanie odpadov, ktoré budú vznikať počas výstavby a prevádzky konkrétnych objektov.
- Dodržiavať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Zabezpečiť prísne dodržiavanie požiadaviek všeobecne záväzných právnych predpisov a noriem týkajúcich sa bezpečnosti pri práci počas výstavby a pracovníkov obsluhujúcich stavebné mechanizmy vybaviť podľa potreby vhodnými ochrannými prostriedkami a zabezpečiť ich používanie podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a noriem.
- Dodržiavať hygienické limity pre pracovné prostredie podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- Počas stavebných prác rešpektovať a dodržiavať normy, technické a technologické postupy a bezpečnosť práce v súlade s platnými všeobecne záväznými predpismi platnými na území Slovenskej republiky a Európskej únie.
- Pri stavebných a montážnych prácach dodržiavať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.
- V prípadoch, keď funkčné využívanie územia sa dotýka zdrojov znečisťovania ovzdušia, zmeny jestvujúcich zdrojov, ako aj vznik ďalšieho zdroja vyžaduje sa súhlas príslušného orgánu ochrany ovzdušia v stavebnom konaní.
- Držiteľ odpadu je povinný uplatniť hierarchiu odpadového hospodárstva ustanovenú v § 6 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom nakladanie s komunálnymi odpadmi a drobnými odpadmi musí byť zosúladené s ustanoveniami platných právnych všeobecne záväzných právnych predpisov.
- Prevádzkovateľ zberného dvora je povinný dodržať povinnosti ustanovené v § 81 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- Navrhovaný strategický dokument, ako aj činnosti pre ktoré dáva rámec bude musieť byť v súlade so Smernicou č. 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22. 12. 2000) v znení rozhodnutia č. 2455/2001/ES Európskeho parlamentu a Rady z 20. novembra 2001 (Ú. v. ES L 331, 15. 12. 2001) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/32/ES z 11. marca 2008 (Ú. v. EÚ L 81, 20. 3. 2008) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/105/ES zo 16. decembra 2008 (Ú. v. EÚ L 348, 24. 12. 2008) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 (Ú. v. EÚ L 140, 5. 6. 2009) v znení smernice Európskeho parlamentu a rady 2013/39/EÚ z 12. augusta 2013 (Ú. v. EÚ L 226, 24. 8. 2013) v znení smernice Rady 2013/64/EÚ zo 17. decembra 2013 (Ú. v. EÚ L 353, 28. 12. 2013). 2000/60/ES, ktorá ustanovuje rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky, skrátene nazývaná Rámcová smernica o vode (RSV).
- Dodržiavať ustanovenia zákonov č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov a č. 311/2001 Z. z. ZÁKONNÍK PRÁCE v znení neskorších predpisov.
- Dodržiavať ustanovenia vyhlášky SÚBP č. 59/1982 Zb., ktorou sa určujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení v znení vyhlášky SÚBP č. 484/1990 Zb. o zmene a doplnení vyhlášky SÚBP č. 59/1982 Zb., ktorou sa určujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení.
- Dodržiavať ustanovenia vyhlášok MPSVaR SR č. 147/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností v znení vyhlášok MPSVaR SR č. 46/2014 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MPSVaR SR č. 147/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností a 100/2015 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 147/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností v znení vyhlášky č. 46/2014 Z. z.
- Dodržiavať nasledovné NV SR č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci v znení NV SR č. 104/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci, č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko v znení NV SR č. 525/2022 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko, č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov, č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov v znení NV SR č. 400/2021 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko v znení NV SR č. 469/2022 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko a č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov.
- Dodržiavať požiadavky vyhlášky MZ SR č. 541/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci v znení vyhlášky MZ SR č. 206/2011 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 541/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci.
- Dodržiavať požiadavky vyhlášky MPSVaR SR č. 508/2009 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia v znení neskorších predpisov.

- Z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti riešiť konkrétne stavebné objekty v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, vyhláškou MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov, vyhláškou MV SR č. 94/2004 Z. z. ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na požiarnu bezpečnosť pri výstavbe a užívaní stavieb v znení neskorších predpisov.
- Stavebnotechnické riešenie konkrétnych objektov riešiť v súlade s požiadavkami vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášok MV SR č. 444/2007 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany a 399/2012 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 444/2007 Z. z.
- Šírkové usporiadanie plánovaných komunikácií, peších a cyklistických trás a ich napojenie na existujúcu dopravnú infraštruktúru navrhnuť v zmysle STN 73 6110 + O1 + Z1 + Z1/O1 + Z2 Projektovanie miestnych komunikácií, 73 6102 + O1 Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách, STN 73 6121 Stavba vozoviek. Hutnené asfaltové vrstvy, STN 73 6122 Stavba vozoviek. Liaty asfalt na pozemné komunikácie, STN 73 6123 Stavba vozoviek. Cementobetónové kryty, STN 73 6124-1 Stavba vozoviek. Časť 1: Hydraulicky stmelené vrstvy, STN 73 6124-2 Stavba vozoviek. Časť 2: Medzerovitý betón, STN 73 6125 Stavba vozoviek. Upravené zeminy, STN 73 6126 Stavba vozoviek. Nestmelené vrstvy, STN 73 6127-1 Stavba vozoviek. Prelievané vrstvy. Časť 1: Penetračný makadam, STN 73 6127-2 Stavba vozoviek. Prelievané vrstvy. Časť 2: Štrk čiastočne vyplnený cementovou maltou, STN 73 6127-3 Stavba vozoviek. Prelievané vrstvy. Časť 3: Asfaltocementový betón, STN 73 6128-1 Stavba vozoviek. Časť 1: Vtláčaný asfaltový betón, STN 73 6128-2 Stavba vozoviek. Časť 2: Vsypaný makadam, STN 73 6129 Stavba vozoviek. Postreky, nátery a membrány.
- Cyklistické trasy navrhovať v súlade s STN 73 6110 + O1 + Z1 + Z1/O1 + Z2 Projektovanie miestnych komunikácií a Technickým predpisom TP 085 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry, pešie trasy v súlade s STN 73 6110 + O1 + Z1 + Z1/O1 + Z2 Projektovanie miestnych komunikácií.
- Odstupy a zalomenia oplotení pozemkov musia byť v súlade s požiadavkami STN 73 6102 + O1 Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách o rozhlade v križovatkách.
- Počas výstavby a prevádzky konkrétnych stavebných objektov dodržiavať relevantné STN ako napr. STN 73 6110 + O1 + Z1 + Z1/O1 + Z2 Projektovanie miestnych komunikácií, STN 73 6057 Jednotlivé a radové garáže. Základné ustanovenia, STN 33 2000-5-51 Elektrické inštalácie budov - Výber a stavba elektrických zariadení (spoločné pravidlá) - druhy prostredia pre elektrické zariadenia v znení STN 33 2000-5-51/A11 Elektrické inštalácie budov. Časť 5-51: Výber a stavba elektrických zariadení. Spoločné pravidlá a STN 33 2000-5-51/O1 Elektrické inštalácie budov. Časť 5-51: Výber a stavba elektrických zariadení. Spoločné pravidlá) a iné súvisiace STN, STN 33 2000-4-41 - Elektrické inštalácie nízkeho napätia. Časť 4-41: Zaistenie bezpečnosti. - Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom v znení STN 2000-4-41/O1 Elektrické inštalácie nízkeho napätia. Časť 4-41: Zaistenie bezpečnosti. Ochrana pred zásahom elektrickým prúdom, STN 33 2000-4-43 Elektrické inštalácie nízkeho napätia. Časť 4-43: Zaistenie bezpečnosti. Ochrana pred nadprúdom a STN EN 62305-1 Ochrana pred bleskom. Časť 1: Všeobecné princípy, STN EN 62305-2 Ochrana pred bleskom. Časť 2: Manažérstvo rizika, STN EN 62305-3 Ochrana pred bleskom. Časť 3: Hmotné škody na stavbách a ohrozenie života v znení STN EN 62305-3/O1 Ochrana pred bleskom. Časť 3: Hmotné škody na stavbách a ohrozenie života a STN EN 62305-4 Ochrana pred bleskom. Časť 4: Elektrické a elektronické systémy v stavbách - ochrana pred neblahými účinkami atmosférickej energie a súvisiace platné normy), STN 34 1610 Elektrotechnické predpisy STN. Elektrický silnoprúdový rozvod v priemyselných prevádzkach, STN 34 3100 Bezpečnostné požiadavky na obsluhu a prácu na elektrických inštaláciách, STN 73 3050 Zemné práce včítane jej zmien (STN 73 3050/a Zemné práce. Všeobecné ustanovenia a STN 73 3050/Z2 Zemné práce. Všeobecné ustanovenia) a súvisiacich

normami uvedených v prílohe tejto normy, STN 73 6005 Priestorová úprava vedení technického vybavenia v znení jej zmien (STN 73 6005/a Priestorová úprava vedení technického vybavenia, STN 73 6005/b Priestorová úprava vedení technického vybavenia, STN 73 6005/Z3 Priestorová úprava vedení technického vybavenia, STN 73 6005/Z4 Priestorová úprava vedení technického vybavenia, STN 73 6005/Z5 Priestorová úprava vedení technického vybavenia a STN 73 6005/Z6 Priestorová úprava vedení technického vybavenia), STN 92 0201-1 Požiarna bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenia. Časť 1: Požiarne riziko, veľkosť požiarneho úseku a jej zmien (STN 92 0201-1/Z1 Požiarna bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenia. Časť 1: Požiarne riziko, veľkosť požiarneho úseku a STN 92 0201-1/Z2 Požiarna bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenia. Časť 1: Požiarne riziko, veľkosť požiarneho úseku), STN 92 0201-2 Požiarna bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenia. Časť 2: Stavebné konštrukcie, STN 92 0201-3 Požiarna bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenia. Časť 3: Únikové cesty a evakuácia osôb a jej zmien (STN 92 0201-3/Z1 Požiarna bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenia. Časť 3: Únikové cesty a evakuácia osôb, STN 92 0201-3/Z2 Požiarna bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenia. Časť 3: Únikové cesty a evakuácia osôb a STN 92 0201-3/Z3 Požiarna bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenia. Časť 3: Únikové cesty a evakuácia osôb), STN 92 0201-4 Požiarna bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenia. Časť 4: Odstupové vzdialenosti a jej zmien (STN 92 0201-4/Z1 Požiarna bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenia. Časť 4: Odstupové vzdialenosti a STN 92 0201-4/Z2 Požiarna bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenia. Časť 4: Odstupové vzdialenosti), STN 92 0202-1 Požiarna bezpečnosť stavieb. Vybavovanie stavieb hasiacimi prístrojmi, STN 92 0400 Požiarna bezpečnosť stavieb. Zásobovanie vodou na hasenie požiarov, STN 92 0241 Požiarna bezpečnosť stavieb. Obsadenie stavieb osobami v znení jej zmeny (STN 92 0241/Z1 Požiarna bezpečnosť stavieb. Obsadenie stavieb osobami, STN 92 0400 Požiarna bezpečnosť stavieb. Zásobovanie vodou na hasenie požiarov a ďalšími normami požiarnej ochrany,

- Technologické zariadenia osadiť a napojiť na prvky technickej infraštruktúry podľa pokynov ich výrobcov.
- Vykonať všetky opatrenia na minimalizáciu intenzity hluku z technologických zariadení.
- Pred uvedením konkrétnych stavebných objektov do prevádzky realizovať všetky predpísané skúšky a merania a predložené doklady o atestoch použitých výrobkov a o overení požadovaných vlastností výrobkov.
- Inštalovať overené a certifikované moderné technológie, pričom počas celej doby prevádzky ich pravidelne kontrolovať a udržiavať v dobrom prevádzky schopnom stave.
- Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že obec Veľké Rovné má bohatý archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jej katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz neevidované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. O akejkoľvek stavbe či hospodárskej činnosti, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie, ťažba dreva ťažkými mechanizmami a pod.) musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie povolenia podľa osobitných predpisov. V opodstatnených prípadoch Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.
- Vzhľadom na ochranu prípadných archeologických nálezov, nájdených mimo povoleného pamiatkového výskumu sa uplatňuje postup podľa § 40 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad

po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 ods. 3 uvedeného zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu a podľa § 40 ods. 4 uvedeného zákona nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca spreď roku 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru, ktorý je povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť do 30 dní od vyzdvihnutia nálezu oznámenie; oznámenie obsahuje základné údaje o mieste nálezu, type nálezu a fotodokumentáciu nálezu.

- Podľa § 41 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk. V súvislosti so stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami je dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad Žilina z dôvodu zabezpečenia podmienok ochrany archeologických nálezov.
- V dotknutom území je situovaná aj oblasť, ktorá svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu podzemných a povrchových vôd a bola vyhlásená za chránenú oblasť prirodzenej akumulácie vôd a to Chránená vodohospodárska oblasť Beskydy a Javorníky, pričom v nej možno plánovať a vykonávať činnosti, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásob podľa ustanovení zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a ostatných relevantných všeobecne záväzných právnych predpisov.
- Katastrálne územie obce Veľké Rovné sa nachádza v ochranných pásmach (OP) Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29. 03. 2017 a v ochranných pásmach vizuálnych leteckých pozemných zariadení na letisku Žilina v rozsahu: „Ochranné pásmo svetelnej približovacej sústavy“ a „Ochranné pásma svetelnej zostupovej sústavy“ (sklon 5 % - 1:20), určených rozhodnutím Leteckého úradu SR č. 11367/313-3949-OP/2009 zo dňa 01. 02. 2010, z ktorých vyplývajú obmedzenia, ktoré je potrebné dodržiavať.
- V obci Veľké Rovné sa nachádzajú ochranné a bezpečnostné pásma dopravnej a technickej infraštruktúry, ktoré je potrebné rešpektovať.
- Dodržať všetky všeobecne záväzné právne predpisy a normy v oblasti všeobecných technických požiadaviek na vyhotovenie diela a vedenie stavby.

V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli zhodnotené predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Pri hodnotení sa použila 4 stupňová významnosť vplyvov:

- bez vplyvu – navrhovaný strategický dokument vôbec neovplyvní posudzovanú zložku, faktor ani oblasť životného prostredia,
- vplyv málo významný – navrhovaný strategický dokument ovplyvní posudzovanú zložku, faktor alebo oblasť životného prostredia minimálne, s lokálnym dosahom, alebo ak je vplyv vnímaný subjektívne,
- vplyv významný – navrhovaný strategický dokument ovplyvní posudzované zložky, faktory alebo oblasti životného prostredia, vplyv je vnímaný a preukázateľne objektívny,

- vplyv závažný – navrhovaný strategický dokument ovplyvní posudzované zložky, faktory alebo oblasti životného prostredia, takou mierou, že spôsobí ich nezvratné zmeny.

Z hľadiska relevantnosti a objektivizácie posúdenia navrhovaného strategického dokumentu na základe súboru kritérií, je každé kritérium rovnako dôležité.

2. Porovnanie variantov.

Navrhovaný strategický dokument je navrhovaný v dvoch variantoch.

Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O Veľké Rovné požadovalo variantne riešiť koncepciu rozvoja bývania v obci s ohľadom na diferencovanosť foriem bývania a vytvoriť variantnú ponuku plôch na bývanie v bytových a rodinných domoch. Pre tento účel využiť lokalitu v Ústredí Nad Svetom, nadrozmerné záhrady a prieluky v obci.

Varianta 1: rieši v lokalite Nad Svetom potrebu nových bytov formou rodinných domov.

Varianta 2: rieši v lokalite Nad Svetom potrebu nových bytov formou bytových domov. Lokalita má plochu 3,30 ha a je v súčasnosti využívaná na poľnohospodárske účely. Plocha sa javí vhodná aj pre priemyselnú výrobu alebo občiansku vybavenosť.

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad riešených lokalít a ich funkčné zameranie vo variante 1:

funkčné využitie	lokality
Lokality určené pre rozvoj IBV	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 17
Lokality určené pre rozvoj IBV rekreácie	8a, 10, 15, 16, 18
Lokality určené pre rozvoj HBV	3
Lokality určené pre rozvoj rekreácie	14, 19, 20
Lokality určené pre rozvoj OV (cintorín)	21

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad riešených lokalít a ich funkčné zameranie vo variante 2:

funkčné využitie	lokality
Lokality určené pre rozvoj IBV	2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 17
Lokality určené pre rozvoj IBV rekreácie	8a, 10, 15, 16, 18
Lokality určené pre rozvoj HBV	1, 3
Lokality určené pre rozvoj rekreácie	14, 19, 20
Lokality určené pre rozvoj OV (cintorín)	21

Počet obyvateľov v roku 2040 by mal dosiahnuť 3 374. Počet trvalo obývaných bytov by mal dosiahnuť 1 704. Územný plán navrhuje plochy pre 168 bytov vo variante 1 a 208 bytov vo variante 2 prevažne v rodinných domoch. Rozvoj obytných plôch je navrhnutý na základe požiadavky obyvateľov na výstavbu rodinných domov a bytových domov.

Plochy pre rozvoj bývania a rekreácie – variant 1 a variant 2:

ozn.	názov (lokalita)	plocha (ha)	variant 1 (byty, chaty)			variant 2 (byty, chaty)		
			RD	BD	CH	RD	BD	CH
1	Nad Svetom*	3,30	20	0	0	0	60	0
2	Fojtová	1,56	5	0	0	5	0	0
3	Sídliisko	0,11	0	12	0	0	12	0
4	Ústredie 1	1,58	14	0	0	14	0	0
5	Ústredie 2	1,55	10	0	0	10	0	0
6	Rimanovice	1,64	12	0	0	12	0	0
7	Mlynné	1,99	16	0	0	16	0	0
8	Horevsie	9,90	60	0	4	60	0	4
9	Ninisoenci	0,37	3	0	0	3	0	0
10	Potoky	0,30	3	0	0	3	0	0
11	Podskalie	0,08	1	0	0	1	0	0
12	Bieščare	0,08	1	0	0	1	0	0
13	Nižný Žarnov	0,20	2	0	0	2	0	0
14	Vyšný Žarnov	0,45	0	0	4	0	0	4
15	Soľné	1,22	2	0	8	2	0	8
16	Madzín	0,37	0	0	3	0	0	3
17	Ivor	0,40	5	0	0	5	0	0
18	Dolinky	0,44	2	0	3	2	0	3
19	U Sapietov	0,27	0	0	2	0	0	2
20	Záblatie	1,94	0	0	10	0	0	10
Spolu		25,81	156	12	34	136	72	34
Bývanie spolu (b.j.)			168			208		

Vysvetlivky: RD – Rodinné domy, BD – bytové domy, CH – chaty na individuálnu rekreáciu, Nad Svetom* - lokalita kde je funkcia bývania riešená vo variantoch

Na základe schváleného Zadania je v roku 2040 pre predpokladaný počet obyvateľov 3 374 potrebných cca 47 nových bytových jednotiek (v RD a BD). Obec eviduje požiadavky obyvateľov na výstavbu rodinných domov, ktoré sú zahrnuté v predchádzajúcej tabuľke. Variant 1 rieši potrebu nových bytov formou rodinných domov a variant 2 formou bytových domov v lokalite Nad Svetom. Zo sumarizácie bytov je evidentné, že variant 2 prekračuje viac ako 4-násobne predpokladanú potrebu. Variant 1 prekračuje potrebu viac ako 3-násobne. Z uvedených počtov vyplýva, že obyvatelia majú záujem stavať rodinné domy v obci a tento záujem 3-násobne prevyšuje skutočnú potrebu výstavby v zmysle demografických predpokladov. Záujem obyvateľov nemusí byť založený len na reálnej požiadavke na výstavbu, ale môže byť snahou o finančné zhodnotenie pozemkov, alebo vytvorením plošnej rezervy pre nasledujúce generácie.

Predpokladaný úbytok rodinných domov do roku 2040 cca 30 je z dôvodu zmeny funkcie bývania na rekreáciu (rekreačné domy). Generačná obmena a meniace sa priority obyvateľov vytvárajú potrebu výstavby aj v osadách, kde sa ojedinele objavuje fenomén požiadavky trvalého bývania. Vzhľadom na komplikovaný prístup do niektorých osád (úzke cesty, prudké sklony, technický stav ciest) sa navrhuje všetky osady funkčne orientovať na rekreačné využitie s pripustením trvalého bývania s obmedzeniami, ktoré toto bývanie prináša. Dôležité je, aby osady boli prístupné pre záchranné zložky v prípade ohrozenia života a pre hasičskú techniku. Prioritou pre rozvoj rekreačného potenciálu osád je teda budovanie cestnej infraštruktúry formou spevňovania povrchov existujúcich ciest, ktoré okrem obsluhy osád budú plniť funkcie pri obhospodarovaní lesa, trvalých trávnych porastov udržiavaní krajiny a potenciálne môžu slúžiť ako cyklistické trasy, alebo nenáročné prechádzkové trasy pre návštevníkov rekreačného územia.

Plochy pre rozvoj zariadení občianskej vybavenosti a športu:

ozn.	funkcia (lokality)	plocha (ha)	popis
21	Cintorín	0,15	Rozšírenie cintorína, vybudovanie urnovej steny
22	Základná občianska vybavenosť	-	Rozvoj v rámci existujúcich vymedzených areálov formou modernizácie
23	Technická vybavenosť	0,25	Zberný dvor biologického odpadu – úprava areálu
24	Technická vybavenosť	0,35	Nový Zberný dvor v areály PD
25	Obchody a služby	-	Budú súčasťou obytnej zástavby, bližšie polohy bude závislé na podnikateľskej sfére
26	Šport	2,95	Športový areál rozvíjať formou modernizácie existujúcich športových plôch lokality Nivy (Dolný koniec)
27	Šport	1,65	Motokrosový areál využívať formou modernizácie existujúcich plôch bez zástavby a oplotenia

Plochy pre rozvoj výroby:

ozn.	funkcia (lokality)	plocha (ha)	popis
27	Voľné plochy vo výrobných areáloch	0,55	Revitalizácia areálov a reštrukturalizácia v prípade potreby
28	Areál družstva	2,29	Revitalizácia areálu bývalého družstva, nová farma

Lokalita Nad Svetom by mohla byť potenciálne využitá aj pre výrobu.

Plochy pre rozvoj zelene:

ozn.	názov (lokality)	plocha (ha)	popis
29	Námestie	0,15	Doplnenie okrasnej parkovej zelene na novovybudovanom námestí obce

Verejná zeleň je rozdrobená na malé a úzke plochy popri cestách, brehové porasty, zeleň pri objektoch občianskej vybavenosti a pri bytových domoch. V obci nie je nutné vytvárať nové plochy verejnej zelene. Zeleň obytných plôch a vyhradená zeleň v areáloch občianskej vybavenosti sa dostatočne uplatňuje aj vo verejnom priestore. Doplnenie vysokej zelene sa navrhuje na novo formovanom námestí obce. Menšie plochy sprievodnej zelene potokov a ciest bude potrebné miestami revitalizovať. Túto problematiku bude potrebné riešiť v podrobnejších dokumentáciách.

Návrh rozvoja funkčných zložiek – sumarizácia:

- rozšírenie cintorína, vybudovanie urnovej steny,
- rodinné domy – konkrétne požiadavky občanov,
- bytové domy – konkrétne požiadavky občanov,
- modernizácia budov v správe obce,
- modernizácia verejných priestorov v správe obce.

Obec Veľké Rovné má vymedzený svoj ústredný peší priestor (plochu). Tento priestor nie je však formovaný v dostatočne reprezentatívnom charaktere s možnosťou viacúčelového využívania vo väzbe na cenotvorné funkcie a aktivity. Leží na hlavnej kompozičnej osi a má dobrú väzbu na dopravnú a technickú infraštruktúru, ale vyžaduje dotvorenie zeleňou a pobytovými prvkami.

Zastavané územie – ústredná časť obce je z hľadiska riešenia dopravných koridorov súčasťou vidieckej zóny, kde sa pre dopravnú obsluhu používajú obslužné miestne cesty integrujúce aj pohyb chodcov a miestami segregované pešie chodníky. Súčasný stav verejných priestorov umožňuje segregáciu pešej a automobilovej dopravy v celom rozsahu zastavaného územia. Vzhľadom na rastúcu intenzitu dopravy a rastúce požiadavky na bezpečnosť chodcov je nevyhnutné uličné priestory postupne humanizovať vytváraním oddelenej dopravy pre peších. Ideálnym stavom by bolo mať uličný priestor formovaný obojsmernou cestou a príslušným chodníkom. Obytná ulica by mala mať šírkové usporiadanie umožňujúce okrem dopravy obsiahnuť aj prvky sprievodnej zelene. Ulica s jednopruhovou obojsmernou cestou by mala mať minimálne šírku 2 m – chodník + 3 m – cesta + 1 m pás zelene, čo spolu predstavuje 6 m medzi plotmi. Ulica s dvojpruhovou obojsmernou cestou by mala mať minimálne šírku 2 m – chodník + 5,5 m – cesta + 1 m pás zelene, čo spolu predstavuje 8,5 m medzi plotmi. K týmto uvedeným parametrom by sa mali postupne formovať všetky existujúce ulice v ústredí obce. Odstupy domov od okraja cesty by mali byť minimálne 3 m vo svahovitých terénoch a 6 m na rovine. Na okrajoch zastavaného územia sú prípustné ulice bez dopravnej segregácie.

Osady sú špecifickým fenoménom v krajine, kde sa uplatňujú zväčša prvky prírodnej zóny prípadne človekom pozmenenej a v súčasnosti extenzívne využívanej vidieckej krajiny. Súčasťou tejto zóny sú plochy nevhodné na osídlenie v dôsledku topografických, hydrologických alebo vegetačných podmienok s istým poľnohospodárskym alebo hospodárskym využitím. V tejto zóne absentuje systém siete miestnych ciest. Charakteristickými cestami sú lesné a poľné cesty sprístupňujúce samoty (dva tri rodinné domy s hospodárskymi objektami). Z hľadiska dopravnej obsluhy je postačujúci prístup po cestách bez dopravnej segregácie pešej a automobilovej dopravy. Ulica ako verejný priestor na území osád by mala umožňovať obsluhu územia a zabezpečovať prístup záchranných zložiek. Minimálna šírka uličného priestoru by mala byť 3 m určené pre cestu a 0,5 m po oboch stranách na voľný pás zelene, t.j. 4,0 m. Odstupy domov od okraja cesty by mali byť minimálne 3 m.

Vo variantoch 1 a 2 sa v rámci zastavaného územia obce zanedbáva potenciál prieluk na zastavanie, možnosti nadstavieb existujúcich domov a zrekonštruovaných neobývaných domov.

Predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy:

- variant 1: celková výmera riešených lokalít v k. ú. Veľké Rovné je spolu 28,15 ha, z toho 10,69 ha je záber poľnohospodárskej pôdy. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 8,02 ha.
- variant 2: Celková výmera riešených lokalít v k. ú. Veľké Rovné je spolu 28,15 ha, z toho 12,82 ha je záber poľnohospodárskej pôdy. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 10,15 ha.

Z uvedeného vyplýva, že environmentálne vhodnejší sa javí variant 1, kedy dôjde k menšiemu záberu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území.

Záber lesných pozemkov sa v rámci rozvojových lokalít nenavrhuje v žiadnom navrhovanom variante.

Navrhované rozšírenie plynovodov je v oboch variantoch situované do lokalít Horevsie a Nad Svetom. Menšie rozšírenia sa pripúšťajú aj v iných lokalitách, kde sú dostupné plynovodné siete.

Z hľadiska prvkov technickej a dopravnej infraštruktúry sú nároky, vstupy a výstupy vo variante 2 vyššie ako vo variante 1.

významnosť predpokladaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie

Vplyv	významnosť vplyvu			
	bez vplyvu	vplyv málo významný	vplyv významný	vplyv závažný
Vplyv na obyvateľstvo			o	
Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery		o		
Vplyv na klimatické pomery		o		
Vplyv na ovzdušie		o		
Vplyv vodné pomery		o		
Vplyv na pôdu			o	
Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy		o		
Vplyv na krajinu		o		
Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability		o		
Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská		o		
Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality		o		
Iné vplyvy		o		

Uvedené hodnotenie platí pre obidva navrhované varianty. Vyhodnotenie variantov:

Hodnotiace kritérium	Variant 1	Variant 2	Variant 1	Variant 2
Kapacity pre rozvoj bývania	menší	väčší	-	+
Kapacity pre rozvoj rekreácie	rovnaké	rovnaké	+	+
Záber poľnohospodárskej pôdy	menší	väčší	+	-
Stanovisko obce k variantom	áno	nie	+	-
Spolu			3+	2+

Vysvetlivky: znamienko + má význam lepšieho riešenia pri hodnotení variantu a znamienko – je horšie riešenie, alebo menej vhodné.

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že **Variant 1 dosiahol 3 lepšie hodnotenia ako Variant 2**, ktorý získal iba dve lepšie hodnotenia. **Obec preferuje rozvoj obce podľa variantu 1.**

V prípade, že by sa navrhovaný strategický dokument neschválil, tak by rozvoj územia obce Veľké Rovné nemal stanovený jasný rámec budúceho rozvoja.

Zhodnotenie súčasného stavu životného prostredia (nulový variant) a navrhovaných variantov 1 a 2 strategického dokumentu z hľadiska vplyvov na životné prostredie bol vykonaný v predchádzajúcich kapitolách tejto správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Východiskové podklady pre vypracovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie predstavovali konzultácie, písomné a elektronické informácie o navrhovanom strategickom dokumente. Pri hodnotení dotknutého územia spracovatelia správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vychádzali z terénnej ohliadky, prieskumov a ich výsledkov nimi obstaraných, publikovaných údajov iných autorov a prístupných nepublikovaných poznatkov týkajúcich sa hodnoteného územia. Počas spracovania správy o hodnotení činnosti bola tiež použitá metóda brainstormingu. Použité metódy hodnotenia umožnili hodnotiť vplyvy navrhovaného dokumentu na životné prostredie primerane jeho rozsahu a identifikovať a vyhodnotiť možné vplyvy na životné prostredie v rozsahu požadovanom zákonom.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Úroveň a detailnosť spracovania správy o hodnotení o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a samotného posúdenia navrhovaného strategického dokumentu z hľadiska vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravia obyvateľov je na takej úrovni, ako je relevantná pre navrhovaný strategický dokument a v ňom obsiahnuté informácie. Uvedené je odrazom skutočnosti, že dnes nie sú známe podrobné informácie, resp. projekty týkajúce sa navrhovaných rozvojových lokalít.

VIII. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Obstarávateľ: Obec Veľké Rovné, Obecný úrad Veľké Rovné, Veľké Rovné 1621, 013 62 Veľké Rovné

Navrhovaný strategický dokument: Územný plán obce Veľké Rovné

Hlavné ciele riešenia navrhovaného strategického dokumentu: Dôvodom obstarávania Územného plánu obce je potreba získania aktuálneho základného nástroja územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie, so zameraním na rozvoj funkcie bývania, občianskeho vybavenia, rekreácie a športu v k.ú. obce, ktoré je zároveň riešeným územím Územného plánu obce Veľké Rovné. Návrhovým obdobím územného plánu je obdobie do roku 2040.

Hlavné ciele riešenia:-----

- komplexne riešiť rozvoj celého administratívneho územia obce Veľké Rovné,
- vytvoriť predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja,
- navrhnuť primerané plochy pre výstavbu rodinných domov,
- navrhnuť plochy pre občiansku vybavenosť,
- posúdiť požiadavky občanov na výstavbu chat a záhradiek,
- posúdiť zámer na realizáciu agroturistiky,
- posúdiť zámer na výstavbu farmy,
- doplniť plochy verejnej zelene,
- navrhnuť dopravný systém obce a doplniť sieť miestnych komunikácií v rozvojových lokalitách,
- doplniť sieť hlavných peších trás,
- doplniť sieť cyklochodníkov a cyklotrás,
- navrhnuť technickú infraštruktúru v rozvojových lokalitách,
- stanoviť plochy pre verejnoprospešné stavby.

Územný plán komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia obce, vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie. Vytvára predpoklady pre zachovanie kultúrnych, prírodných a civilizačných hodnôt, vytvára podmienky pre rozvoj základnej funkcie bývania formou individuálnej bytovej výstavby vo väzbe na zastavané územie obce, vytvára podmienky pre doplnenie základnej občianskej vybavenosti, rozvoj športu a rekreácie, vytvára podmienky pre dobudovanie dopravného a technického vybavenia obce, reguluje a koordinuje investičné činnosti a záujmy, skvalitňuje životné a obytné prostredie v obci, premieta do územného plánu obce zábery nadradenej územnoplánovacej dokumentácie a stanovuje plochy pre verejnoprospešné stavby.

Identifikácia požiadaviek na funkčné využívanie a priestorové usporiadanie územia obce:

- ustanoviť zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, navrhnuť nové plochy pre rozvoj bývania, vybavenosti, obchodu a služieb, športu a rekreácie, výroby a prislúchajúceho technického vybavenia,
- navrhnuť vytvorenie stavebných pozemkov – vyhodnotiť a preveriť aktuálnosť rozvojových zámerov podľa jestvujúcej územnoplánovacej dokumentácie, resp. územnoplánovacích podkladov (urbanistických štúdií),
- preveriť riešenia dopravných napojení nových lokalít a ich prepojení,
- preveriť kapacity a potreby statickej dopravy v celej obci, ťažiskovo vo vzťahu k podnikateľským aktivitám a výrobnjej činnosti a k novo navrhovaným rozvojovým plochám,
- komplexne preriešiť územný dopad problematiky odpadového hospodárstva, triedenie, zhodnotenie druhotných surovín,
- premietnuť a zosúladiť rozvojové zábery vyplývajúce zo záväznej časti ÚPN VÚC Žilinský kraj a jeho zmien a doplnkov do územného plánu obce.

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné sa zamerať na obnovu jestvujúceho bytového fondu, hlavne neobývaných domov. Zvýšenie kvality a modernizáciu bytového fondu. Nový rozvoj bývania navrhnúť tak, aby v roku 2040 pri predpokladanom znížení počtu obyvateľov na 3 374 boli dosiahnuté ukazovatele:

- počet obyvateľov na jeden byt 2,19 očakávame pokles na 1,98 v roku 2040,
- pre predpokladaný pokles obyvateľov o 323 do roku 2040 (od roku 2021) je potrebných cca 47 nových bytových jednotiek (RD). Úbytok rodinných domov cca o 30 je dosiahnutý zmenou funkcie bývania na rekreáciu (rekreačné domy).
- Prognóza vývoja bytového fondu do roku 2040 je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Počet obyvateľov v roku 2021	3 697
Počet trvalo obývaných bytov v roku 2021	1 687
Odpad bytového fondu do roku 2040	-30
Počet trvalo obývaných bytov v roku 2040 znížený o odpad bytového fondu	1 657
Počet obyvateľov v roku 2040	3 374
Potreba trvalo obývaných bytov v roku 2040 (1,98 obyvateľa/byt)	1 704
Potreba výstavby nových bytov do roku 2040	47
Počet bytov na 1000 obyvateľov	505

Ak bude mať obec Veľké Rovné v roku 2040 3374 obyvateľov, bude potrebovať asi 1704 bytov pri obľožnosti 1,98 obyvateľa na byt.

V koncepte ÚPN obce je potrebné na základe posúdenia súčasného stavu bytového fondu navrhnúť regulatívy na rekonštrukciu a asanačnú prestavbu jestvujúceho bytového fondu a navrhnúť rozvojové plochy pre novú výstavbu so stanovením regulačných prvkov pri realizácii výstavby v týchto lokalitách:

zástavbu rodinnými domami:

- lokalita Nad Svetom, Fojtová ,Ústredie 1, Ústredie 2, Rimanovice, Mlynné, Horevsie, Ninisovci, Potoky, Podskalie, Bieščare, Nižný Žarnov, Soľné, Ivor, Dolinky,
- využitie nadrozmerých záhrad a prieluk v obci.

Výstavbu v rozptyle v zastavanom území je potrebné riešiť podľa priestorových podmienok. Výstavbu v nových lokalitách prispôbiť vlastníckym vzťahom a riešiť ju formou nízkopodlažnej zástavby na výmerách parciel 1 000 – 1 200 m².

zástavbu bytovými domami:

- lokalita Nad Svetom (variant 2)
- lokalita Sídliisko (variant 1, variant 2)

zástavbu chatami na individuálnu rekreáciu:

- lokalita Vyšný Žarnov, Soľné, Madzín, U Sapietov, Záblatie

Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania:

Z hľadiska priestorového usporiadania a funkčného využívania možno riešené územie rozčleniť na tieto funkčno-priestorové celky:

A - Urbanizované územie obce

- A1 Zastavené územie ústrednej časti obce Veľké Rovné a pozdĺž cesty II/541
- A2 Výrobné územie (dva funkčno-priestorové bloky)
- A3 Areál družstva (chátrajúce nehnuteľnosti s potenciálom pre rozvoj)
- A4 Areál športu (plocha ihrísk na Dolnom konci s potenciálom pre rozvoj)

B - Osady (Zastavené územie kopaničiarskeho osídlenia)

C - Poľnohospodárska krajina (územie medzi urbanizovanými plochami a lesmi)

D – Lesná krajina (územie s lesohospodárskou a ekologickou funkciou)

Urbanistická kompozícia:

- hlavná kompozičná os je tok rieky Rovnianka a cesta II/541,
- v rámci zastavaného územia obce Veľké Rovné hlavné kompozičné osi tvoria línie:
  - tok rieky Rovnianka a cesta II/541,
  - priečna os ako spojnica miestnych časti Rimanovice a Mlynné,
- vedľajšie kompozičné osi tvoria prístupové cesty do osád.

Hlavná dominanta je kostol sv. Michala archanjela v ústredí obce a 3 chránené stromy „Buky vo Veľkom Rovnom“.

Budúce funkčné využitie územia zásadným spôsobom ovplyvňujú tieto faktory:

- Rozsiahle lesné pohorie Javorníkov.
- Vidiecke osídlenie a kopaničiarske osady vhodné pre vidiecky turizmus.
- Potenciálne možnosti poľovníctva a celoročnej turistiky.
- Možnosti využitia staršieho bytového fondu (formou prestavby a rekonštrukcie) so zachovaním prvkov pôvodnej regionálnej architektúry (ubytovacie kapacity, penzióny .....).
- Možnosti rozvoja vidieckeho turizmu - rozvoj chalupárstva, agroturistika, turistika, cyklotrasy a a väzby na aktivity v okolitých obciach.
- Potenciál športových plôch na území obce pre rôzne formy športových aktivít v koordinácii s rozvojom turizmu.
- Ochrana poľnohospodárskej pôdy,
- Prírodné podmienky v okrajových častiach obce (svažitosť).
- Zájmy ochrany prírodných hodnôt.
- Ochranné pásma dopravných trás (cesta I/10 a II/541).

Súčasnú funkčné využitie do značnej miery determinuje aj budúce funkčné využitie územia a zásadným spôsobom limituje možnosti riešenia. Z hľadiska perspektívy do roku 2040 sa v Zadaní definovali požiadavky na urbanistickú kompozíciu:

- aby bol dosiahnutý harmonický, proporčný a ekologicky únosný rozvoj obce Veľké Rovné,
- rešpektovať založenú urbanistickú štruktúru obce a návrh zástavby mimo súčasne zastavané územie obce riešiť tak, aby boli vytvorené priestorové a funkčné väzby na súčasnú urbanistickú štruktúru sídla,
- vylepšiť nevhodne sa uplatňujúce funkčné a priestorové závady,
- rešpektovať dominanty kostola a kompozične významné urbanistické a architektonické celky,
- dotvoriť centrálné priestory v obci a parkové priestory, prípadne komunitné priestory pre obyvateľov,
- urbanizované prostredie riešiť s ohľadom na krajinnoprirodné prostredie,
- navrhnuť zásady pre riešenie dopravných napojení nových lokalít a ich prepojenie s jestvujúcimi ulicami,
- väzby na krajinu dobudovaním a rekonštrukciou existujúcej stromovej a krovitej zelene,
- navrhnuť zásady pre kompozičné a priestorové väzby na prírodné hodnoty v území a na potenciálne rekreačné priestory,
- rešpektovať limity prírodného charakteru a antropogénneho charakter,
- rešpektovať vidiecky charakter obce,
- riešiť obnovu, doplnenie a rekonštrukciu brehových porastov tokov,
- zachovať solitérnu a skupinovú zeleň na plochách lúk a pasienkov
- navrhnuť nové plochy pre bytovú zástavbu (rodinné domy, bytové domy), rekreáciu a cestovný ruch,
- existujúce kompostovisko ponechať a navrhnuť novú plochu pre Zberný dvor v priestoroch areálu bývalého družstva,
- rozšírenie cintorína.

Koncepcia ÚPN O Veľké Rovné vychádza zo súčasného priestorového usporiadania a funkčného využívania, aby sa zachovala historicky daná štruktúra krajiny a bola zachovaná kontinuita vývoja urbanizovaného územia. Základom riešenia je súčasné členenie katastra na funkčno-priestorové celky a spoločenská potreba (dopyt) nových funkčných plôch.

Obec v súčasnosti nemá a ani nebude mať autonómiu v oblasti zamestnanosti a preto využíva okolité obce a mestá ako zdroj pracovných príležitostí. Obec má potenciál pre rekreáciu, ale chýbajú hybné stimuly pre jej akceleráciu do podoby vyhladávaného rekreačného územia. Rozvoj pracovných príležitostí v obci je obmedzený na súčasné možnosti výroby občianskej vybavenosti a služieb. Pre rozvoj týchto zložiek je k dispozícii malá ponuka dostatočne veľkých a rovinných plôch a hlavne dopravná dostupnosť, ktorá po ceste II/541 nevyhovuje pre potreby výroby a občianskej vybavenosti vyššieho významu.

Po zhodnotení možností územia sa navrhuje zachovať súčasné funkčno-priestorové celky a aditívne dopĺňať plochy bývania a občianskej vybavenosti podľa spoločenskej potreby v primeraných limitoch definovaných v záväznej časti navrhovaného strategického dokumentu. Výrobu rozvíjať v rámci existujúcich disponibilných plôch, prípadne v nadväznosti na ne. Rekreáciu orientovať na individuálnu chalupnícku a chatovú formu s možnosťou poskytnutia ubytovacích kapacít pre voľný cestovný ruch a vyššiu rekreačnú vybavenosť sústrediť do miestnej časti Vyšný Žarnov (podľa ÚPN VÚC ŽK sídelné stredisko rekreácie a turizmu), prípadne Ivor. Poľnohospodársku krajinu udržiavať aj naďalej v podobe lúk, pasienkov a ornej pôdy so zachovaním solitérnej a blokovej zelene na miestach, kde je obhospodarovanie nemožné, alebo je vzácné z hľadiska zachovania chránených druhov rastlín a živočíchov. Lesnú krajinu zachovať minimálne v súčasnom rozsahu a usmerňovať k potenciálnej prirodzenej vegetácii.

V riešenom území sa nenavrhujú žiadne ďalšie dominanty ani subdominanty. Pri návrhu novej výstavby v podrobnejších stupňoch projektovej dokumentácie v okrajových častiach obce treba v maximálnej miere rešpektovať prírodnú scenériu a nenarušovať charakter krajiny, zachovať hodnotné brehové porasty pozdĺž vodných tokov a vysokú (solitérnu a skupinovú) zeleň vo voľnej poľnohospodárskej krajine (okrem nehodnotných samonáletov).

Princípom riešenia líniových (ulice) a uzlových (námestie, väčšie spevnené plochy, križovatky) priestorov je rešpektovať priehľady na panorámu okolitej krajiny, (kde sú k tomu možnosti), alebo priehľady na dominanty.

Na základe požiadaviek občanov na výstavbu rodinných domov, požiadaviek obce a vhodnosti územia na funkčné využitie boli vytypované potenciálne plochy pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, výroby a zelene. Zo Zadania k ÚPN-O Veľké Rovné vyplýva, že je potrebné variantne riešiť koncepciu rozvoja bývania v obci s ohľadom na diferencovanosť foriem bývania v obci (t.j. bývanie v rodinných domoch a bývanie v bytových domoch).

Plochy pre rozvoj bývania a rekreácie – variant 1 a variant 2:

ozn.	názov (lokalita)	plocha (ha)	variant 1 (byty, chaty)			variant 2 (byty, chaty)		
			RD	BD	CH	RD	BD	CH
1	Nad Svetom*	3,30	20	0	0	0	60	0
2	Fojtová	1,56	5	0	0	5	0	0
3	Sídlisko	0,11	0	12	0	0	12	0
4	Ústredie 1	1,58	14	0	0	14	0	0
5	Ústredie 2	1,55	10	0	0	10	0	0
6	Rimanovice	1,64	12	0	0	12	0	0
7	Mlynné	1,99	16	0	0	16	0	0
8	Horevsie	9,90	60	0	4	60	0	4
9	Ninisovci	0,37	3	0	0	3	0	0
10	Potoky	0,30	3	0	0	3	0	0
11	Podskalie	0,08	1	0	0	1	0	0
12	Bieščare	0,08	1	0	0	1	0	0
13	Nižný Žarnov	0,20	2	0	0	2	0	0
14	Vyšný Žarnov	0,45	0	0	4	0	0	4
15	Soľné	1,22	2	0	8	2	0	8
16	Madzín	0,37	0	0	3	0	0	3
17	Ivor	0,40	5	0	0	5	0	0
18	Dolinky	0,44	2	0	3	2	0	3
19	U Sapietov	0,27	0	0	2	0	0	2
20	Záblatie	1,94	0	0	10	0	0	10
Spolu		25,81	156	12	34	136	72	34
Bývanie spolu (b.j.)			168			208		

Vysvetlivky: RD – Rodinné domy, BD – bytové domy, CH – chaty na individuálnu rekreáciu, Nad Svetom* - lokalita kde je funkcia bývania riešená vo variantoch

Na základe schváleného Zadania je v roku 2040 pre predpokladaný počet obyvateľov 3 374 potrebných cca 47 nových bytových jednotiek (v RD a BD). Obec eviduje požiadavky obyvateľov na výstavbu rodinných domov, ktoré sú zahrnuté v predchádzajúcej tabuľke. Variant 1 rieši potrebu nových bytov formou rodinných domov a variant 2 formou bytových domov v lokalite Nad Svetom. Zo sumarizácie bytov je evidentné, že variant 2 prekračuje viac ako 4-násobne predpokladanú potrebu. Variant 1 prekračuje potrebu viac ako 3-násobne. Z uvedených počtov vyplýva, že obyvatelia majú záujem stavať rodinné domy v obci a tento záujem 3-násobne prevyšuje skutočnú potrebu výstavby v zmysle demografických predpokladov. Záujem obyvateľov nemusí byť založený len na reálnej požiadavke na výstavbu, ale môže byť snahou o finančné zhodnotenie pozemkov, alebo vytvorením plošnej rezervy pre nasledujúce generácie.

Predpokladaný úbytok rodinných domov do roku 2040 cca 30 je z dôvodu zmeny funkcie bývania na rekreáciu (rekreačné domy). Generačná obmena a meniace sa priority obyvateľov vytvárajú potrebu výstavby aj v osadách, kde sa ojedinele objavuje fenomén požiadavky trvalého bývania. Vzhľadom na komplikovaný prístup do niektorých osád (úzke cesty, prudké sklony, technický stav ciest) sa navrhuje všetky osady funkčne orientovať na rekreačné využitie s pripustením trvalého bývania s obmedzeniami, ktoré toto bývanie prináša. Dôležité je, aby osady boli prístupné pre záchranné zložky v prípade ohrozenia života a pre hasičskú techniku. Prioritou pre rozvoj rekreačného potenciálu osád je teda budovanie cestnej infraštruktúry formou spevňovania povrchov existujúcich ciest, ktoré okrem obsluhy osád budú plniť funkcie pri obhospodarovaní lesa, trvalých trávnych porastov udržiavaní krajiny a potenciálne môžu slúžiť ako cyklistické trasy, alebo nenáročné prechádzkové trasy pre návštevníkov rekreačného územia.

Plochy pre rozvoj zariadení občianskej vybavenosti a športu:

ozn.	funkcia (lokalita)	plocha (ha)	popis
21	Cintorín	0,15	Rozšírenie cintorína, vybudovanie urnovej steny
22	Základná občianska vybavenosť	-	Rozvoj v rámci existujúcich vymedzených areálov formou modernizácie
23	Technická vybavenosť	0,25	Zberný dvor biologického odpadu – úprava areálu
24	Technická vybavenosť	0,35	Nový Zberný dvor v areály PD
25	Obchody a služby	-	Budú súčasťou obytnej zástavby, bližšie polohy bude závislé na podnikateľskej sfére
26	Šport	2,95	Športový areál rozvíjať formou modernizácie existujúcich športových plôch lokalite Nivy (Dolný koniec)
27	Šport	1,65	Motokrosový areál využívať formou modernizácie existujúcich plôch bez zástavby a oplotenia

Plochy pre rozvoj výroby:

ozn.	funkcia (lokalita)	plocha (ha)	popis
27	Voľné plochy vo výrobných areáloch	0,55	Revitalizácia areálov a reštrukturalizácia v prípade potreby
28	Areál družstva	2,29	Revitalizácia areálu bývalého družstva, nová farma

Lokalita Nad Svetom by mohla byť potenciálne využitá aj pre výrobu.

Plochy pre rozvoj zelene:

ozn.	názov (lokalita)	plocha (ha)	popis
29	Námestie	0,15	Doplnenie okrasnej parkovej zelene na novovybudovanom námestí obce

Verejná zeleň je rozdrobená na malé a úzke plochy popri cestách, brehové porasty, zeleň pri objektoch občianskej vybavenosti a pri bytových domoch. V obci nie je nutné vytvárať nové plochy verejnej zelene. Zeleň obytných plôch a vyhradená zeleň v areáloch občianskej vybavenosti sa dostatočne uplatňuje aj vo verejnom priestore. Doplnenie vysokej zelene sa navrhuje na novo formovanom námestí obce. Menšie plochy sprievodnej zelene potokov a ciest bude potrebné miestami revitalizovať. Túto problematiku bude potrebné riešiť v podrobnejších dokumentáciách.

Návrh rozvoja funkčných zložiek – sumarizácia:

- rozšírenie cintorína, vybudovanie urnovej steny,
- rodinné domy – konkrétne požiadavky občanov,
- bytové domy – konkrétne požiadavky občanov,
- modernizácia budov v správe obce,
- modernizácia verejných priestorov v správe obce.

Obec Veľké Rovné má vymedzený svoj ústredný peší priestor (plochu). Tento priestor nie je však formovaný v dostatočne reprezentatívnom charaktere s možnosťou viacúčelového využívania vo väzbe na cenotvorné funkcie a aktivity. Leží na hlavnej kompozičnej osi a má dobrú väzbu na dopravnú a technickú infraštruktúru, ale vyžaduje dotvorenie zeleňou a pobytovými prvkami.

Zastavané územie – ústredná časť obce je z hľadiska riešenia dopravných koridorov súčasťou vidieckej zóny, kde sa pre dopravnú obsluhu používajú obslužné miestne cesty integrujúce aj pohyb chodcov a miestami segregované pešie chodníky. Súčasný stav verejných priestorov umožňuje segregáciu pešej a automobilovej dopravy v celom rozsahu zastavaného územia. Vzhľadom na rastúcu intenzitu dopravy a rastúce požiadavky na bezpečnosť chodcov je nevyhnutné uličné priestory postupne humanizovať vytváraním oddelenej dopravy pre peších. Ideálnym stavom by bolo mať uličný priestor formovaný obojsmernou cestou a prilahlým chodníkom. Obytná ulica by mala mať šírkové usporiadanie umožňujúce okrem dopravy obsiahnuť aj prvky sprievodnej zelene. Ulica s jednopruhovou obojsmernou cestou by mala mať minimálne šírku 2 m – chodník + 3 m – cesta + 1 m pás zelene, čo spolu predstavuje 6 m medzi plotmi. Ulica s dvojpruhovou obojsmernou cestou by mala mať minimálne šírku 2 m – chodník + 5,5 m – cesta + 1 m pás zelene, čo spolu predstavuje 8,5 m medzi plotmi. K týmto uvedeným parametrom by sa mali postupne formovať všetky existujúce ulice v ústredí obce. Odstupy domov od

okraja cesty by mali byť minimálne 3 m vo svahovitých terénoch a 6 m na rovine. Na okrajoch zastavaného územia sú prípustné ulice bez dopravnej segregácie.

Osady sú špecifickým fenoménom v krajine, kde sa uplatňujú zväčša prvky prírodnej zóny prípadne človekom pozmenenej a v súčasnosti extenzívne využívanej vidieckej krajiny. Súčasťou tejto zóny sú plochy nevhodné na osídlenie v dôsledku topografických, hydrologických alebo vegetačných podmienok s istým poľnohospodárskym alebo hospodárskym využitím. V tejto zóne absentuje systém siete miestnych ciest. Charakteristickými cestami sú lesné a poľné cesty sprístupňujúce samoty (dva tri rodinné domy s hospodárskymi objektami). Z hľadiska dopravnej obsluhy je postačujúci prístup po cestách bez dopravnej segregácie pešej a automobilovej dopravy. Ulica ako verejný priestor na území osád by mala umožňovať obsluhu územia a zabezpečovať prístup záchranných zložiek. Minimálna šírka uličného priestoru by mala byť 3 m určené pre cestu a 0,5 m po oboch stranách na voľný pás zelene, t.j. 4,0 m. Odstupy domov od okraja cesty by mali byť minimálne 3 m.

Varianty riešenia

Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O Veľké Rovné požadovalo variantne riešiť koncepciu rozvoja bývania v obci s ohľadom na diferencovanosť foriem bývania a vytvoriť variantnú ponuku plôch na bývanie v bytových a rodinných domoch. Pre tento účel využiť lokalitu v Ústredí Nad Svetom, nadrozmerné záhrady a prieluky v obci.

Variant 1: rieši v lokalite Nad Svetom potrebu nových bytov formou rodinných domov.

Variant 2: rieši v lokalite Nad Svetom potrebu nových bytov formou bytových domov. Lokalita má plochu 3,30 ha a je v súčasnosti využívaná na poľnohospodárske účely. Plocha sa javí vhodná aj pre priemyselnú výrobu alebo občiansku vybavenosť.

Vo variantoch 1 a 2 sa v rámci zastavaného územia obce zanedbáva potenciál prieluk na zastavanie, možnosti nadstavieb existujúcich domov a zrekonštruovaných neobývaných domov.

Vyhodnotenie variantov:

Hodnotiace kritérium	Variant 1	Variant 2	Variant 1	Variant 2
Kapacity pre rozvoj bývania	menší	väčší	-	+
Kapacity pre rozvoj rekreácie	rovnaké	rovnaké	+	+
Záber poľnohospodárskej pôdy	menší	väčší	+	-
Stanovisko obce k variantom	áno	nie	+	-
Spolu			3+	2+

Vysvetlivky: znamienko + má význam lepšieho riešenia pri hodnotení variantu a znamienko – je horšie riešenie, alebo menej vhodné.

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že **Variant 1 dosiahol 3 lepšie hodnotenia ako Variant 2**, ktorý získal iba dve lepšie hodnotenia. **Obec preferuje rozvoj obce podľa variantu 1.**

Vymedzenie častí územia, ktoré je potrebné riešiť v podrobnosti ÚPN zóny

Po schválení ÚPN O Veľké Rovné nie je potrebné obstaráť územný plán zóny. Dopravné napojenie na existujúce komunikácie a spôsob zástavby v jednotlivých rozvojových lokalitách je možné preveriť urbanistickými štúdiami.

Obec Veľké Rovné bola zaradená Uznesením vlády Slovenskej republiky do zoznamu katastrálnych území, v ktorých sa majú vykonať pozemkové úpravy.

Návrh funkčného využitia územia

Súčasný funkčný využitie územia a plochy pre rozvoj jednotlivých funkcií sú dokumentované na výkrese č. 2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS v mierke 1 : 10 000.

Existujúce plochy sú vyznačené ako stav (plné plochy), nové funkčné plochy ako návrh (šrafované plochy), potenciálne plochy na zástavbu po návrhovom období ako výhľad (obrysom plochy). K jednotlivým funkčným plochám sú priradené regulatívy, ktoré určujú prípustné funkcie, neprípustné funkcie a dopĺňujúce ustanovenia uvedené v kapitole Návrh záväznej časti.

Urbanistické regulatívy:

B1 - rodinné domy izolované

B2 - bytové domy

C - cintorín

L - lesy

O1 - občianske vybavenie - školy

O2 - občianske vybavenie - nešpecifikované (obchody, stravovacie a ubytovacie služby, bohoslužobné účely a iné)

P1 - poľnohospodárska krajina

R1 – rekreácia s možnosťou výstavby

R2 - plochy rekreácie - bez zástavby

Š - športové plochy

V1 - plochy poľnohospodárskej výroby, farmy

V2 - plochy priemyselnej výroby

Z1 - plochy zelene - verejná parková zeleň

Z2 - plochy zelene - ostatná zeleň (izolačná zeleň, brehové porasty, nelesná drevinná vegetácia)

Návrh riešenia bývania

Plochy pre rozvoj bývania – variant 1 a variant 2:

ozn.	názov (lokalita)	plocha (ha)	variant 1		variant 2	
			RD	BD	RD	BD
1	Nad Svetom*	3,30	20	0	0	60
2	Fojtová	1,56	5	0	5	0
3	Sídlisko	0,11	0	12	0	12
4	Ústredie 1	1,58	14	0	14	0
5	Ústredie 2	1,55	10	0	10	0
6	Rimanovice	1,64	12	0	12	0
7	Mlynné	1,99	16	0	16	0
8	Horevsie	9,90	60	0	60	0
9	Ninisovci	0,37	3	0	3	0
10	Potoky	0,30	3	0	3	0
11	Podskalie	0,08	1	0	1	0
12	Bieščare	0,08	1	0	1	0
13	Nižný Žarnov	0,20	2	0	2	0
14	Soľné	1,22	2	0	2	0
15	Ivor	0,40	5	0	5	0
16	Dolinky	0,44	2	0	2	0
Spolu		24,72	156	12	136	72
Bývanie spolu (b.j.)			168		208	

Vysvetlivky: RD – Rodinné domy, BD – bytové domy, Nad Svetom* - lokalita kde je funkcia bývania riešená vo variantoch

Návrh riešenia občianskeho vybavenia

Školské zariadenia budú vyhovovať aj v návrhovom období.

Vo výhľadovom období je potrebné uvažovať s obnovením ambulancie praktického lekára pre deti a dorast.

V obci nie je v prevádzke žiadne zariadenie sociálnej starostlivosti a ani sa neuvažuje s jeho výstavbou.

S vybudovaním detských ihrísk sa uvažuje ako súčasť skupiny viacbytových objektov pri existujúcej obytnej skupine Sídlisko a v areáli ZŠ s MŠ v ústredí obce.

V lokalite „Medzi Hájnicami“ je umiestnený areál MOTOTÍMu (Obecný motokrosový areál). Vzhľadom na to, že časť katastrálneho územia (západne od cesty II/541) je súčasťou CHKO Kysuce a celé územie patrí do chránenej vodohospodárskej oblasti, neodporúča sa premiestnenie Obecného motokrosového areálu Veľké Rovné do inej lokality.

Obchody a služby budú navrhované ako súčasť navrhovanej obytnej zástavby.

V územnom pláne v areály poľnohospodárskeho družstva je navrhnutá plocha pre nový zberný dvor, komunálne služby, sklad techniky, separovaný zber a kompostáreň pre potreby obce.

Cintorín je potrebné rozšíriť a vybudovať kolumbárium - urnovú stenu. Navrhnuté rozšírenie má plochu 0,15 hektára.

Návrh riešenia výroby

Návrh plôch pre rozvoj výroby:

- v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva,
- voľné plochy vo výrobných areáloch.

Poľnohospodársky areál (chátrajúce bývalé družstvo) sa navrhuje využiť na pôvodnú funkciu a preto v jeho blízkosti sa neodporúča výstavba obytného alebo rekreačného charakteru z dôvodu zabezpečenia kvality obytného prostredia. V územnom pláne sa navrhuje v existujúcom poľnohospodárskom dvore umiestniť nový zberný dvor a nerozširovať jeho pôvodné plošné vymedzenie.

Je potrebné dodržiavať ochranné pásmo lesa 50 m od okraja lesných pozemkov.

Návrh riešenia rekreácie

V riešenom území sa nachádzajú výrazné prvky podmieňujúce rozvoj rekreácie a cestovného ruchu.

Predpoklady pre športové využitie sú v oblasti horskej cykloturistiky, jazdy na koni a prípadne disciplíny športu, ktoré nemajú negatívne vplyva na ekologickú stabilitu krajiny. Vzhľadom na postupnú zmenu klímy sa zimné využitie pre lyžovanie v týchto nadmorských výškach stáva neperspektívnym.

V katastrálnom území obce Veľké Rovné je podľa údajov obce evidovaných 244 rekreačných objektov pre individuálnu rekreáciu (v roku 2011 bolo z celkového počtu 579 neobývaných domov cca 450 určených na rekreáciu) V súčasnosti je v obci 629 neobývaných bytov. Z ich štruktúry sa predpokladá, že reálne je v obci spolu na rekreáciu využívaných 423 objektov (vrátane evidovaných obcou) pôvodne slúžiacich a doteraz evidovaných ako rodinné domy. V katastri sú oficiálne dva rekreačné objekty (chaty) určené na ubytovanie. Rozhodujúca časť aktivít súvisiacich s rozvojom cestovného ruchu sa orientuje do severnej časti obce, najmä osád, ktoré sa rôznou mierou a intenzitou zapájajú do tohto procesu. Urbanistické riešenie osád vhodných na rekreačné využitie je založené na plnom rešpektovaní pôvodného charakteru zástavby, pričom dopravné riešenie by malo umožniť vyhovujúce sprístupnenie všetkých objektov vhodných na rekreačné využitie a to tak, aby dôsledkami dopravnej obsluhy bola čo najmenej rušená rekreačná funkcia.

Cez riešené územie prechádza viacero značkových turistických trás, ktoré sú súčasťou systému rekreačných trás Javorníkov. Po hrebeňoch, rozdeľujúcich Javorníky na Hornokysucké podolie a Vysoké Javorníky sa tiahne turistická letná a zimná (bežecká) trasa, ktorá sa v blízkosti Slovensko - Českej hranici v lokalite Kopanice, resp. Hričovce pripája na európsku diaľkovú trasu c. E3. Nad obcou Veľké Rovné stojí rozhľadňa na kopci Zarúbaná Kýčera.

Rekreačné územie obce Veľké Rovné má súčasný potenciál pre 1 692 lôžok určených na individuálnu rekreáciu za predpokladu že na jeden rekreačný objekt pripadajú 4 lôžka. Do roku 2040 sa predpokladá zvýšenie potenciálu o ďalších 34 rekreačných objektov, čo predstavuje asi 136 lôžok. Predpokladaný úbytok rodinných domov do roku 2040 cca 30 je z dôvodu zmeny funkcie bývania na rekreáciu (rekreačné domy - 120 lôžok). V roku 2040 sa predpokladá celková kapacita 1 948 lôžok.

Sezónne využitie sa predpokladá 4 mesiace v roku 2-3 mesiace v letnej sezóne a 1 mesiac v zimnej sezóne. V medzisezónnom období sa využitie bude pohybovať na úrovni 20 % celkovej kapacity sústredenej do víkendových dní.

Plochy pre rozvoj rekreácie – Variant 1 a variant 2

Ozn.	Názov (lokalita)	Plocha (ha)	Variant 1	Variant 2
			CH	CH
8a	Horevsie	0,35	4	4
14	Vyšný Žarnov	0,45	4	4
15	Soľné	1,22	8	8
16	Madzín	0,37	3	3
18	Dolinky	0,44	3	3
19	U Sapietov	0,27	2	2
20	Záblatie	1,94	10	10
Spolu		5,04	34	34

Vysvetlivky: CH – chaty (chalupy) na individuálnu rekreáciu

Lesy a lúky v k.ú. majú potenciál pre rodinnú rekreáciu, pobyt v prírode, zber húb a bylín, chalupárstvo, turistiku, cykloturistiku, v zime bežecké lyžovanie.

Pre zatriktívnenie prostredia pre turistický ruch je potrebné pristúpiť k novým netradičným riešeniam a hľadať ich aj v iniciatívach podnikateľských subjektov v oblasti cestovného ruchu napr. rozvoj agroturistiky, vybudovaním rozhľadne a pod. V spolupráci so susednými obcami je možné ponúkať spoločný priestor napr. v oblasti poľovníctva alebo vytvorením cykloturistických trás prepojiť susediace obce a Bytču až po Kysucké Nové Mesto.

Vhodné prostredie pre chalupársku rekreáciu je v osadách Nižný a Vyšný Žarnov, Dolinky, Madzín, Záblatie kde je predpoklad úpravy v súčasnosti ešte obytných objektov na rekreačné objekty a navrhuje sa aj rozšírenie plôch pre výstavbu nových rekreačných objektov.

V oboch osadách je možné podporovať zvyšujúci sa podiel chalupárskej rekreácie, ale so zachovaním určitého podielu obývaných rodinných domov.

Rovnako ako v uvedených samostatných osadách aj v rámci zastavaného územia obce je možné rozširovať a podporovať chalupársku rekreáciu, a to najmä pri využití starších zrubových a jednotraktových murovaných rodinných domov, ktoré nezodpovedajú súčasným nárokom na trvalé bývanie.

Technické podmienky pre rozvoj rekreačnej zástavby sú rovnaké ako pre bytovú zástavbu, ale minimálne požiadavky spočívajú v zabezpečení komunikačnej dostupnosti, zabezpečení zásobovania vodou a elektrickou energiou. Situovanie rekreačných objektov nesmie narúšať prírodnú scenériu, musí rešpektovať ráz okolitej krajiny a v stvárnení musia rekreačné objekty vychádzať z proporcií a tvaroslovných prvkov ľudovej architektúry, ktoré boli vždy založené aj na využívaní miestnych prírodných materiálov.

Vymedzenie zastavaného územia obce

Územný plán obce Veľké Rovné navrhuje do roku 2040 rozšírenie v súčasnosti zastavaného územia o navrhované plochy na rozvoj obytnej funkcie, občianskeho vybavenia, rekreácie a výroby v nadväznosti na súčasné zastavané územie obce. Zastavané územie do roku 2040 je na výkresoch vymedzené plnými a zvislo šrafovanými plochami.

Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

V riešenom území sa nenachádzajú objekty Ministerstva obrany SR, ktoré by bolo potrebné pri návrhu územného plánu rešpektovať. Riešené územie nie je záujmovým územím MO SR.

Jestvujúca sieť zberných a obslužných komunikácií v zastavanom území obce umožňuje prístup požiarnej techniky do všetkých jej častí a k jednotlivým objektom. Zásobovanie pitnou vodou a vodou pre požiarne účely z jestvujúcej vodovodnej siete.

Z hľadiska požiarnej ochrany je potrebné:

- akceptovať požiadavky protipožiarnej bezpečnosti vyplývajúce z platných predpisov na úseku ochrany pred požiarmi podľa zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov,
- súlade s vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov navrhnúť trasovanie vodovodu tak, aby na ňom bolo možné vytvoriť odberné miesta (požiarne hydranty) s týmito parametrami:
  - minimálny hydrostatický pretlak 0,25 MPa (§ 9 ods. 2 vyhl. MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov),
  - maximálna vzdialenosť od stavieb na bývanie a ubytovanie skupiny A (definované v § 94 ods. 3 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na požiarnu bezpečnosť pri výstavbe a užívaní stavieb v znení neskorších predpisov) 200 m, od ostatných stavieb 80 m (§ 8 ods. 9 vyhl. MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov),
- najmenšiu dimenziu potrubia, resp. prietok v závislosti od druhu zástavby stanoviť podľa prílohy č. 1 vyhl. MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, resp. tabuľky 2 STN 92 0400 Požiarna bezpečnosť stavieb Zásobovanie vodou na hasenie požiarov,
- rešpektovať ustanovenia vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na požiarnu bezpečnosť pri výstavbe a užívaní stavieb v znení neskorších predpisov.

Z hľadiska riešenia ochrany pred povodňami nie je hrozba plošnej záplavy územia obce, je však nutné v súčasnosti zhodnotiť vplyvy a občasné zaplavovanie kontaktného územia okolo vodných tokov v časoch veľkých dažďových príválových vôd. Problémom je periodické zanášanie dažďových rigolov a korýt vodných tokov splavenou zeminou pri nárazových zrážkach. V tejto súvislosti je potrebné špecifikovať opatrenia pre vodnú eróziu ako aj pre protipovodňovú ochranu kontaktného územia vodných tokov;

- pozdĺž ostatných vodných tokoch zachovať ochranné pásma vodných tokov min. 5 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne,
- pri neohradzovanom vodnom toku, pri ktorom nie je určené inundačné územie, vychádza sa v zmysle § 46 odst. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, resp. v prípade záujmu o výstavbu v lokalitách situovaných pri vodných tokoch bude potrebné vypracovať hladinový režim tokov a následne vlastnú výstavbu situovať mimo zistené inundačné územie nad hladinu Q_{100} – ročnej veľkej vody,
- rešpektovať a zachovať hydromelioračné zariadenia,
- rešpektovať prirodzené záplavové územie tokov v k. ú. obce a prípadnú výstavbu situovať v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov mimo územie ohrozeného povodňami.
- Riziko ohrozenia záplavami sa zvyšuje extrémnymi klimatickými prejavmi (dlhodobé suchá, príválové zrážky, dlhodobý dážď...).

Pre územie obce Veľké Rovné nie sú k dispozícii mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika nakoľko oblasť okresu Bytča, kde Veľké Rovné patrí bola vyhodnotená ako bezpečná bez potenciálne významného povodňového ohrozenia.

V prípade intenzívnych zrážok vybreženie hrozí hlavne v Ústredí, kde sa kumulujú zrážky v Rovnianke a prechádzajú zastavanou časťou územia kde hrozia hospodárske škody. Našťastie akumulčná schopnosť lesa a TTP v hornej časti obce je dostatočne veľká.

V záujme zabezpečenia ochrany pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.

V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 je potrebné zachovať ochranné pásmo pri drobných vodných tokoch v šírke 4 m od brehovej čiary obojstranne. V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacim vodám, výstavba súběžných inžinierskych sietí.

Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

V ďalšom je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre prirodzené meandrovanie vodných tokov, spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia. Komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody, vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavaného územia obce. Stavby protipovodňovej ochrany sú zaradené v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby.

V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich.

Z rozvojových plôch, v rámci všetkých plánovaných aktivít dažďové vody zo striech a spevnených plôch zo všetkých navrhovaných lokalít v maximálnej miere zdržať v území na jednotlivých pozemkoch (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov a kontrolovane, len v minimálnom množstve vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky. Odvádzanie dažďových vôd zo stavby RD je potrebné riešiť v rámci pozemku investora stavby.

Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma je potrebné odsúhlasiť so správcom toku.

Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny a návrh ochrany kultúrno-historických hodnôt

- rešpektovať chránené územia na území obce Veľké Rovné, chránené stromy a ich ochranné pásma, biotopy a druhy európskeho a národného významu a brehové porasty
- rešpektovať vymedzené prvky ÚSES, na ich území a v ich blízkosti nenavrhovať aktivity a činnosti, ktoré by na ne mohli mať negatívny vplyv,
- rozvojové aktivity spojené s výstavbou navrhovať v nadväznosti na zastavané územie obce,
- zachovať krajinné prvky ako sú mokrade, remízky, významné solitérne rastúce stromy, existujúce brehové porasty,
- v miestach, kde absentuje sprievodná drevinová vegetácia vodných tokov, navrhnúť a zabezpečiť obnovu a výsadbu drevín okolo vodných tokov, potrebné je dodržať prirodzené druhové zloženie,
- nevyhnutné zásahy do vodných tokov riešiť tak, aby úpravy smerovali k revitalizácii vodných tokov a nedochádzalo k zhoršeniu existenčných podmienok bioty,
- pri zásahoch do verejnej zelene sa riadiť normou STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie,
- pri výstavbe alebo rekonštrukcii elektrických vedení uprednostniť vedenie v zemnom kábli, v prípade nutnosti použiť vzdušné elektrické vedenia použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov,

- zabezpečiť odstraňovanie invázných druhov rastlín, nevytvárať podmienky pre ich rozširovanie (skladovanie prebytočného stavebného odpadu, zeminy, štrku a pod.),
- zabezpečiť likvidáciu nelegálnych skládok odpadu.
- rešpektovať národné kultúrne pamiatky v k. ú. Veľké Rovné (kostol sv. Michala a socha sv. Anny a Panny Márie),

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Súčasťou národnej kultúrnej pamiatky je aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor v okruhu 10 m od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky. Desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo desať metrov od hranice pozemku, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je pozemok. V tomto priestore nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty národnej kultúrnej pamiatky.

- rešpektovať a chrániť archeologické náleziská,

V katastrálnom území obce Veľké Rovné sa nachádzajú plochy s predpokladaným značným výskytom archeologických nálezov a nálezísk treba ponímať celú historickú zástavbu chotára, ktorú dokumentujú vojenské mapovania z 18. a 19. storočia. Vzhľadom na geomorfologický charakter obce sa v katastri obce vyskytujú viaceré mlyny (v 18. storočí minimálne 7), ktoré je možné na základe terénnych náznakov presnejšie lokalizovať i súčasnom teréne.

Pôvodný drevený kostol, ktorý mal predchádzať súčasnému nie je možné presne lokalizovať, dá sa predpokladať jeho lokalizácia v širšom centre obce.

V historickom jadre obce je predpoklad archeologických nálezov aj v interiéroch jestvujúcich domov. Vzhľadom na to je potrebné požiadať o vyjadrenie aj v prípade rekonštrukcie jestvujúcich domov pokiaľ sa predpokladá zásah do terénu, aj v prípade, že ide o práce, ktoré je možné realizovať ako drobné stavebné úpravy.

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav: "Archeologické nálezisko je nehnuteľná vec na topograficky vymedzenom území s odkrytými alebo neodkrytými archeologickými nálezmi v pôvodných nálezových súvislostiach" pričom podľa § 2 ods. 5 je „archeologický nález“ hnutelná vec, ktorá je dokladom o živote človeka a o jeho činnosti od najstarších dôb do roku 1918. Archeologickým nálezom je tiež zbraň, munícia, strelivo, súčasť uniformy, vojenská výstroj alebo iný vojenský materiál a pochádza spred roku 1946. Súčasný vedecký trendy v archeológii pritom však považujú za archeologické nálezisko a archeologický nález už aj nehnuteľné objekty a hnutelné predmety spred roku 1946.

Niektoré z uvedených archeologických nálezísk a potenciálnych nálezísk sú známe len z historických prameňov a nie sú dodnes presne verifikované v teréne. Vyznačenie polôh na mape je v niektorých prípadoch orientačné. Rovnako je v niektorých prípadoch orientačné uvedenie parciel.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že obec Veľké Rovné má bohatý archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jej katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz neevidované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. O akejkoľvek stavbe či hospodárskej činnosti, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie, ťažba dreva ťažkými mechanizmami a pod.) musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzný stanovisko bude podkladom pre vydanie povolenia podľa osobitných predpisov. V opodstatnených prípadoch Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Väčšina uvedených archeologických nálezísk nie je evidovaných ako národné kultúrne pamiatky. Avšak v budúcnosti, pod vplyvom nových poznatkov, môže dôjsť k vyhláseniu niektorého archeologického náleziska za národnú kultúrnu pamiatku. Národné kultúrne pamiatky podliehajú osobitnej ochrane podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a preto nie je možné ich územie využívať na akékoľvek stavebné zámery.

Vzhľadom na ochranu prípadných archeologických nálezov, nájdených mimo povoleného pamiatkového výskumu sa uplatňuje postup podľa § 40 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 ods. 3 uvedeného zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu a podľa § 40 ods. 4 uvedeného zákona nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca pred rokom 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru, ktorý je povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť do 30 dní od vyzdvihnutia nálezu oznámenie; oznámenie obsahuje základné údaje o mieste nálezu, type nálezu a fotodokumentáciu nálezu.

Podľa § 41 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk. V súvislosti so stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami je dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad Žilina z dôvodu zabezpečenia podmienok ochrany archeologických nálezov.

Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

Doprava a dopravné zariadenia

Uvažované (nové) miestne cesty je potrebné riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované cesty alebo ako cesty slepé s otáčacím kladivom (pri dĺžke väčšej ako 50 m). V prípade stiesnených priestorových pomerov cesty riešiť ako jednopruhé, obojsmerné s výhybňami alebo jednopruhé, jednosmerné.

Z hľadiska koncepcie rozvoja cestnej siete je potrebné:

- rešpektovať nadradenú ÚPD VÚC Žilinského kraja;
  - mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie:
  - cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80,
  - cesty II. triedy v kategórii C 9,5/70 v zmysle STN;
- v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie:
  - cesty II. triedy v kategórii MZ 12,0/50, resp. 11,5/50 vo funkčnej triede MZ2 (pôvodne B2) v zmysle STN 73 6110, 04/2024.
  - cyklistické trasy umiestňovať zásadne mimo telesa cesty I. triedy, v zmysle platných STN a TP,
  - pri návrhu nových lokalít HBV, IBV, OV v blízkosti ciest I. a II. triedy je potrebné uvažovať s negatívnymi účinkami z dopravy a v prípade prekročenia prípustnej hladiny hluku navrhnúť opatrenia na zníženie týchto negatívnych účinkov a zaviazat' investorov na ich realizáciu (voči správcovi ciest nebude možné uplatňovať požiadavky na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie stavieb známe),
  - inžinierske siete neumiestňovať do telesa cesty I. triedy a pozemkov v správe SSC

Uvažované (nové) miestne cesty sú navrhované ako miestne obslužné cesty, funkčnej skupiny MO, funkčnej triedy MO3 (STN 73 6110, 04/2024).

Šírkové usporiadanie navrhovanej miestnej cesty je vyjadrené kategóriou miestnej cesty MO/MOK:

- charakteristika: obslužné cesty sprístupňujúce objekty a územia; vnútri obytných útvarov; možnosť priamej obsluhy všetkých objektov; intenzita cestnej dopravy do 400 voz/h.
- štandardné okrajové podmienky a požiadavky: cesty sú smerovo nerozdelené pre kategórie MO; križovatky a križovania sú úrovňové; vylúčená tranzitná doprava; možné použitie upokojujúcich prvkov a parkovania; bez verejnej osobnej dopravy.
- zvláštne požiadavky: cyklistická doprava je v hlavnom dopravnom priestore.

Základné šírkové usporiadanie je charakterizované kategóriou MO 6,5/30 (s obrubníkmi):

funkčná trieda	kategória			šírka	
	písmenové označenie	kategória - šírka (m)	návrhová rýchlosť (km/h)	jazdný pruh (m)	bezpečnostný odstup (m)
MO3	MO	6,5	30	2 x 2,75	2 x 0,50

Jednopruhová obojsmerná MC s krajnicami (bez obrubníkov) a výhybňami s obmedzením do 100 m – kategória MOK 4,0/30:

funkčná trieda	kategória			šírka	
	písmenové označenie	kategória - šírka (m)	návrhová rýchlosť (km/h)	jazdný pruh (m)	bezpečnostný odstup (m)
MO3	MOK	4,0	30	2 x 3,00	2 x 0,50

Dvojpruhová obojsmerná MC s krajnicami (bez obrubníkov) – kategória MOK 6,5/30:

funkčná trieda	kategória			šírka	
	písmenové označenie	kategória - šírka (m)	návrhová rýchlosť (km/h)	jazdný pruh (m)	bezpečnostný odstup (m)
MO3	MOK	6,5	30	2 x 2,75	2 x 0,50

Poznámka : navrhované kategórie miestnych ciest sú minimálne.

Pri riešení dopravného napojenia miestnych ciest treba dodržiavať vzdialenosť križovatiek (úrovňových) v zmysle STN 73 6110, 04/2024:

- miestna cesta zberná, funkčnej triedy MZ2 – min. vzdialenosť 300 m, v stiesnených podmienkach 150 m;
- miestna cesta obslužná, funkčnej triedy MO3 – bez obmedzenia.

Cyklistická doprava

ÚPN VÚC Žilinského kraja, Zmeny a doplnky č. 4, marec 2011, v záväznej časti v oblasti rozvoja nadradenej infraštruktúry cyklistickej dopravy uvádza:

- v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch:
  - Kysucká cyklomagistrála v trase cesty II/541 Kotešová - Turzovka, v trase cesty II/487 Turzovka - Čadca, v trase cesty I/11 Čadca - Krásno nad Kysucou, v trase ciest II/520, III/52027 a III/5203 Krásno nad Kysucou - Nová Bystrica alternatívne na telese bývalej lesnej železnice, v trase cesty III/5202 Nová Bystrica - Vychylovka skanzen, v trase lesnej cesty sedlo Demänová s pokračovaním ako Oravsko-liptovská cyklomagistrála.

V zmysle dokumentu „Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja“ sú uvažované nové cyklotrasy:

- modrá cyklotrasa č. 18: Javornická cyklotrasa, úsek Kasárne – hranica ZA/TN kraja (prechádza cez chránené územia, bez stavebných úprav).
- zelená cyklotrasa č. 31: Javornická brázda (nemajú žiadny kontakt s chránenými územiami) – ... - Kolárovice – Veľké Rovné - ... .

V jednom z podnetov od občanov (p. Dominik Hološ) sa uvádza návrh trás cyklochodníka v k. ú. Obce Veľké Rovné:

- hlavný úsek cez Centrum (Čepele – Nivy): hlavná časť cyklochodníka by viedla v podstate po už existujúcich vedľajších cestách, mimo hlavnej cesty - v úseku od zástavky Čepelovce až po ihrisko na Nivách. Na tomto úseku by mohli byť vybudované predĺženia vo forme cyklochodníka na sever v smere od Čepeloviec poza rieku až po Ninise, a rovnako v smere na juh - od ihriska Nivy pozdĺž rieky Rovnianka v smere na Kotešovú - Bukovú, kde by cyklochodník pokračoval pozdĺž hlavnej cesty. Následne by sa dalo pokračovať až v smere ku existujúcej cyklotrase na Bukovej.
- cez „Podpeklo“: jeden úsek by mohol viesť po časti existujúcich vedľajších ciest od časti Ninise, cez časť „Podpeklo“ kde je asfaltová cesta, ďalej pokračovať pozdĺž rieky Rovnianka (tu by bolo potrebné vybudovať chodník) a následne by sa napojil na vedľajšiu cestu u Bieščári.
- medzi Hájniami : ďalší úsek kde by bolo možné vedľa hlavnej cesty vybudovať cyklochodník aspoň na kúsku úseku, ktorý nie je zastavaný domami. Viedol by od konca Žernova pozdĺž "motocrossu" (po druhej strane cesty) až po zastavanú časť Madzína.
- úsek od Ivor po Semeteš: mimo hlavnej cesty. Viedol by po vedľajšej ceste do Ráztok, a následne by sa odpojil v smere popri Rovňanke.
- pokračovanie na Dlhé Pole: jednou z možností, kde by sa mohol cyklochodník napájať je smer na Dlhé Pole. V prípade spevnenia asfaltky na Dlhé Pole, by bolo možné previezť sa tadiaľto aj na cestnom bicykli. Od Dlhého Poľa by sa zase dalo po menej frekventovanej ceste prejsť až do Svederníka-Marčeka odkiaľ je už hotová Vážska cyklotrasa v smere na Kotešovú.

Letecká doprava

V riešenom území sa nenachádza žiadne letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie. Najbližšie letisko (regionálne verejné pre medzinárodnú dopravu) sa nachádza v katastrálnom území obce Dolný Hričov „Letisko Žilina“, ktoré je vzdialené od obce Veľké Rovné cca 15,1 km. Katastrálne územie obce Veľké Rovné sa nachádza v ochranných pásmach (OP) Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29. 03. 2017 a v ochranných pásmach vizuálnych leteckých pozemných zariadení na letisku Žilina v rozsahu: „Ochranné pásmo svetelnej približovacej sústavy“ a „Ochranné pásma svetelnej zostupovej sústavy“ (sklon 5 % - 1:20), určených rozhodnutím Leteckého úradu SR č. 11367/313-3949-OP/2009 zo dňa 01. 02. 2010, z ktorých vyplývajú nasledovné obmedzenia:

- Výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane použitia stavebných a iných mechanizmov) a porastov je stanovené:
    - ochranným pásmom kužeľovej plochy letiska s výškovým obmedzením v rozmedzí nadmorských výšok od cca 406,7 - 455,0 m n. m. Bpv., pričom obmedzujúce výšky stúpajú v sklone 1:20 /5 %/ v smere od letiska
- V južnej časti katastrálneho územia Veľké Rovné, kde už terén tvorí prekážku na ochranné pásmo kužeľovej plochy je obmedzujúca výška stavieb a zariadení nestavebnej povahy 15 m nad pôvodným terénom, zároveň však objekt s touto výškou nesmie presiahnuť nadmorskú výšku 570,0 m n. m. Bpv. V blízkosti ochranného pásma kužeľovej plochy môže byť pri posudzovaní prekážok použitý princíp tesnej blízkosti. V ostatnej časti katastrálneho územia je maximálna výška stavieb a zariadení nestavebnej povahy stanovená ochranným pásmom Letiska Žilina.
- Ďalšie obmedzenia sú stanovené:
    - OP s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN. V tomto OP je zakázané umiestňovať nadzemné vedenia elektrického prúdu zvlášť vysokého napätia, veľmi vysokého napätia, vysokého napätia a trakčného vedenia okrem prípadov, keď by Dopravný úrad na základe posúdenia rozhodol, že je nové, rozširované alebo prekladané vedenie tlenené iným existujúcim vedením alebo neodstrániteľnou prekážkou alebo prevádzkovým posúdením bude preukázané, že vedenie nepriaznivo neovplyvní bezpečnosť a plynulosť leteckej prevádzky.
    - OP proti nebezpečným a klamlivým svetlám. V tomto OP je zakázané umiestniť a používať nebezpečné a klamlivé svetlá.

- OP bez laserového žiarenia. V tomto OP nesmie úroveň vyžarovania prekročiť hodnotu 50 nW/cm², pričom žiarenie nesmie zapríčiniť vizuálne rušenie letovej posádky lietadla.
- kritickým OP proti laserovému žiareniu. V tomto OP sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 5 μW/cm², ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkovného vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

V zmysle ustanovení § 28 ods. 3 a § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané OP Letiska Žilina a OP vizuálnych leteckých pozemných zariadení na Letisku Žilina,
- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Pešie trasy a verejné priestranstvá

Vo variante 1 je navrhovaný chodník a jeho plánovaná výstavba je v roku 2025 súbežne s cestou II/541 po jednej strane cesty. Chodník – miestna nemotoristická cesta (cesta pre chodcov), funkčná skupina MN, funkčná trieda MN3. Šírka chodníka vedeného v dotyku s cestou a s budovou: základná šírka chodník 1,50 m + 0,25 m od budovy + 0,50 m bezpečnostný odstup. Šírka samostatného chodníka (napr. vedeného len v zeleni) bude min. 1,5 m.

Statická doprava, parkovanie a odstavovanie vozidiel

V rámci novovybudovaného Námestia v centre obce pribudne parkovisko v lokalite Ivor – Cibulkovo (plánovaná výstavba v roku 2025).

Na presné určenie počtu parkovacích stojísk bude treba uskutočniť dopravný prieskum, kde sa vymedzia plochy určené pre statickú dopravu, zistí sa skutočná potreba stojísk pre jednotlivé funkcie (bývanie, služby, ubytovanie a stravovanie, výroba, ...) a navrhne sa riešenie ako a kde doplniť chýbajúce počty stojísk. Potrebné nápočty a situovanie odstavných a parkovacích stojísk pre uvažované objekty budú riešiť projektové dokumentácie pre konkrétne stavby. Nápočty je potrebné realizovať v zmysle „STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií“ pre výhľadový stupeň automobilizácie.

Statická doprava je riešená v 2 variantoch.

Variant 1

Variant 1 rieši v lokalite Nad Svetom potrebu nových bytov formou rodinných domov (RD). Odstavovanie vozidiel v individuálnej bytovej výstavbe (RD) je zabezpečené na vlastných pozemkoch v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku v počte min. 2 stojísk na RD.

Variant 2

Variant 2 rieši v lokalite Nad Svetom potrebu nových bytov formou bytových domov s počtom 60 bytových jednotiek.

Posúdenie statickej dopravy je vykonané bežným spôsobom v zmysle STN 73 6110, 04/2024 pre stupeň automobilizácie 1:2,5 podľa vzorca:

$$N = 1,1 \times O_o \times k_{mp} \times k_d + 1,1 \times P_o \times k_{mp} \times k_d$$

kde:

O_o – základný počet odstavňích stojísk;

P_o – základný počet parkovacích stojísk (byty do 90 m², max. 3-izbové – 1,5 stojíska/byt);

N – celkový počet stojísk;

$k_{mp} = 1,0$ – koeficient mestskej polohy (ostatné územie v meste);

$k_d = 1,0$ – súčiniteľ delby prepravnej práce (IAD: ostatná doprava = 40:60);

1,1 – rezerva 10 % pre návštevy.

druh objektu	účelová jednotka (ÚJ)	stojisko pripadá na ÚJ	počet ÚJ	počet odstavňích stojísk O_o	počet parkovacích stojísk P_o	celkový počet stojísk N
Bytové domy – byty do 90 m ²	byt	1,5/byt	60	90	-	99
Plocha potrebná na stojíská: 99 x 20 m ² /stojisko = 1 980 m ²						

Posúdenie statickej dopravy je treba považovať za orientačné (smerné). Presný počet stojísk budú riešiť projektové dokumentácie podľa konkrétnych podmienok v danej lokalite (napr. pri bytových domoch na základe plochy bytovej jednotky = čistá podlažná plocha bytu, bez balkónov, lodžii, terás a pivničných kobiek).

Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia:

Pri rozvoji obce Veľké Rovné z hľadiska komunikačného systému bude potrebné dodržiavať nasledovné zásady :

- rešpektovať nadradenú ÚPD Žilinského kraja,
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80, cesty II. triedy v kategórii C 9,5/70 v zmysle STN,
- v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie: cesty II. triedy v kategórii MZ 12/50, resp. 11,5/50 vo funkčnej triede MZ2 v zmysle STN,
- realizovať opravy alebo rekonštrukcie existujúcich ciest z hľadiska životnosti vozovky podľa potreby,
- potrebné nápočty a situovanie odstavňích a parkovacích stojísk pre objekty uvažovanej (novej) vybavenosti budú riešiť územné plány zón, resp. projektové dokumentácie pre konkrétne objekty v zmysle STN pre výhľadový stupeň automobilizácie,
- uvažované (nové) miestne cesty riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované cesty alebo ako cesty slepé s obratiskom; v prípade stiesnených priestorových pomerov cesty riešiť ako jednopruhé, obojsmerné s výhybňami alebo jednopruhé, jednosmerné – v kategóriách min. MO 6,5/30, MOK 4,0/30, MOK 6,5/30.

Za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenia riadnej údržby vodných tokov (v zmysle § 48 a § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov) správca vodných tokov požaduje nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok navrhovať:

- ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.) v súbehu s vodným tokom a s následným (jedným spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,
- ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty,
- križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“, STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“,
- za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky, návrh situovania (umiestnenia) ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej dokumentácie odsúhlasí so správcom toku.

Zásobovanie pitnou vodou

Predpokladá sa, že v roku 2040 bude z verejnej vodovodnej siete zásobovaných min. 50 % bytov z 1 704 bytov, t.j. 852 bytov (rozdiel 237 bytov), čo predstavuje 50 % obyvateľov t.j. 1 687.

Výpočet potreby vody podľa vyhlášky 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií (celá obec):

- Počet obyvateľov obce = 3 374 obyvateľov (výpočtová hodnota je korigovaná na 50 %)
- Špecifická potreba vody pre obyvateľa: 135 /osobu.deň
- Koeficient dennej nerovnomernosti $k_d = 1,6$
- Koeficient hodinovej nerovnomernosti $k_h = 1,8$
- Pre základnú občiansku vybavenosť – predstavuje potreba 15 l/obyv./deň (100 % obyvateľov)
- pre priemysel 120 l/osoba/deň (jednosmerná prevádzka)
- Pre výrobné plochy bola vypočítaná zamestnanosť na základe plochy (využiteľná plocha – 7,0 ha, hustota zamestnanosti – cca 15 zamest./ha => 105 zamestnancov)

Potrebu pitnej vody v roku 2040 uvádza nasledujúca tabuľka:

funkčne využitie	MJ	Spotreba l/MJ	Q_d m ³ /deň	k_d	$Q_{d,max}$ m ³ /deň	k_h	$Q_{h,max}$ l.s ⁻¹	Q_r m ³ /rok
a) obyvatelia 50 %	1 687	135	227,7	1,6	364,4	1,8	7,6	83 127
b) obč. vybavenosť	3 374	15	50,6	1,6	81,0	1,8	1,7	18 473
*c) rekreácia (lôžka)	300	0	0,0	1,6	0,0	1,8	0,0	
d) priemysel, výroba	105	120	12,6	1,6	20,2	1,8	0,4	4 599
Spolu			291,0		465,5		9,7	106198,6

Poznámka: *c) rekreácia – rekreačné objekty sú umiestnené zväčša v osadách, kde sa neuvažuje o zásobovaní vodou z SKV.

Maximálna denná potreba pre obec je 465,5 m³.d⁻¹. Minimálna potrebná miera akumulácie 60 % z maximálnej dennej potreby je 279,3 m³. Existujúca akumulácia 500 m³ vo vodojeme Veľké Rovné vyhovuje pre potreby obce Veľké Rovné do roku 2040. Do výpočtu neboli zaradené ani potreby areálu družstva, ktorý ak sa obnoví prevádzka bude mať vybudované vlastné zdroje pitnej vody, prípadne bude dopojený na verejný vodovod a nebola započítaná prípadná potreba technologickej vody výrobných areálov.

Potreba vody pre miestne časti Kotešová (vrchná časť - Kotešová-Buková spodná časť Kotešová až prímestská časť Hliník nad Váhom) predstavuje odhadom 1 500 obyvateľov a maximálna denná potreba vody Q_d - 348 m³/deň, minimálna potrebná miera akumulácie 60 % = 208,8 m³/deň.

Celé posudzované územie zásobované z VDJ Veľké Rovné predstavuje:

- $Q_{\text{Veľké Rovné}} - 279,3 + Q_{\text{Kotešová}} - 208,8 = 488,1 \text{ m}^3/\text{deň}$, čo je menej ako $500 \text{ m}^3/\text{deň}$.

VDJ Veľké Rovné vyhovuje do roku 2040 pre posudzované územie.

Nové vetvy vodovodu v navrhovaných lokalitách budú vedené v komunikáciách a verejných priestoroch. Rozvody je potrebné budovať ako okruhový systém a tak, aby zabezpečovali aj potrebu požiarnej vody – hydrantami (podzemnými, resp. nadzemnými). Na vhodných miestach bude potrebné osadiť trasové uzávery. Rozvodné potrubia bude vhodné budovať z materiálu polyetylén (PE). Rozvody zbytočne nepredimenzovávať, dimenzie budú vychádzať z foriem uvažovanej zástavby. Navrhované potrubie bude D90 (DN 80), resp. D110 (DN 100).

Jednotlivé nehnuteľnosti v lokalitách budú napojené na verejný vodovod pomocou vodovodných prípojok, ktoré budú ukončené na hranici nehnuteľnosti - v jej vnútri. Tu bude osadená vodomerná zostava spolu s fakturačným vodomermom.

Vybudovaná vodovodná sieť musí byť v súlade s platnými normami. Navrhovaná vodovodná sieť bude zásobovať obec pitnou a požiarou vodou. Kvalita pitnej vody bude musieť zodpovedať vyhláške MZ SR č. 91/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú ukazovatele a limitné hodnoty kvality pitnej vody a kvality teplej vody, postup pri monitorovaní pitnej vody, manažment rizík systému zásobovania pitnou vodou a manažment rizík domových rozvodných systémov a zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.

Problematikou požiarnej vody pre výrobné prevádzky sa budú zaoberať podrobnejšie stupne dokumentácie, nakoľko nároky na hasenie môžu byť nad rámec možností rozvodov verejného vodovodu. Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a vyhláška MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov v znení zákona č. 562/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov. V osadách požiarne voda sa navrhuje riešiť budovaním záchytovej nádrže na potokoch, ak sú dostupné, prípadne akumuláciou v studniach. Výstavbu bude možné rozširovať iba tam, kde bude možné zabezpečiť aj potrebu požiarnej vody.

Požiadavky na výstavbu:

- rešpektovať trasy existujúceho vodovodu, kanalizácie a polohu vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem,
- zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu komplexne využiť aj pre plochy občianskej vybavenosti, výroby, rekreácie, cestovného ruchu a športu s prihliadnutím na efektívnosť vynaložených finančných prostriedkov a technické možnosti,
- verejný vodovod realizovať v navrhovaných lokalitách Nad Svetom, Fojtová, Sídliisko, Ústredie 1, Ústredie 2, Rimanovice, Horevsie, Ninisovci a navrhované trasy vodovodu situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných ciest,
- hydranty na novej vodovodnej sieti navrhovať ako podzemné,
- rešpektovať zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a príslušné platné STN 736822, 752102,
- rešpektovať územie Chránenú vodohospodársku oblasť Beskydy a Javorníky, vyhlásenú zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- rešpektovať ochranné pásmo vodárenských zdrojov.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Stoková sieť doplnená pre navrhované lokality bude realizovaná ako gravitačná. Lokality, resp. objekty, ktoré nebude možné odkanalizovať gravitačne bude potrebné napojiť na verejnú kanalizačnú sieť pomocou čerpacích staníc odpadových vôd. Jednotlivé nehnuteľnosti budú napojené na verejnú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojkov. Tie budú ukončené na hranici parcely vo vnútri parcely revíznou šachtou. V prípade výstavby prevádzok, kde môžu vznikať odpadové vody s obsahom tuku, bude potrebné takéto vody pred zaústením do splaškovej kanalizácie predčistiť v lapači/odlučovači tukov. Vypúšťané odpadové vody do verejnej splaškovej kanalizácie musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia vypúšťaných do kanalizácie stanovuje zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov.

V rámci odvádzania dažďových vôd je nevyhnutné realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, prečistenie, infiltrácia dažďových vôd a pod.). Limitné hodnoty pre vypúšťanie do podzemných, resp. povrchových vôd stanovuje NV SR č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení NV SR č. 398/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd a NV SR č. 359/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 398/2012 Z. z..

Pre riešenie ochrany územia pred povodňami obec musí:

- rešpektovať a využiť „Povodňový plán záchranných a zabezpečovacích prác“,
- udržiavať inundačné územia drobných vodných tokov v stave, ktorý bude bez rizika vytvorenia záplavových vln nahromadením zrážkovej vody, pravidelnou kontrolou tokov a odstraňovaním starých a odumretých stromov predišť nahromadeniu zrážkovej vody a vzniku povodňovej vlny,
- prevenciou spočívajúcou v zadržiavaní vody v krajine aj pomocou malých retenčných nádrží, ktoré na určitý čas spomalia privalový dážď a ochránia nižšie položené územia,
- pri všetkých činnostiach pozdĺž vodných tokoch rešpektovať ich ochranné pásma min. 5 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne,
- pri stavebných činnostiach zachovať hydromelioračné zariadenia alebo po zásahu zabezpečiť ich opätovnú funkčnosť,
- rešpektovať prirodzené záplavové územie tokov v k. ú. obce a prípadnú výstavbu situovať v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov mimo územie ohrozeného povodňami (tieto územia nie sú vymedzené a preto je potrebné sústrediť pozornosť na všetky prítoky Rovnianky, kde sa predpokladá zvýšené riziko vodnej erózie a vybreženia toku),
- protipovodňovú prevenciu a pozornosť sústrediť na zastavané územie v Ústredí obce, kde v prípade intenzívnych zrážok hrozí vybreženie a hospodárske škody,
- minimalizovať v zastavanom území vypúšťanie dažďovej vody zo striech a spevnených plôch priamo do vodného toku, ale spomaliť odtokanie zádržnými opatreniami.

Navrhované protipovodňové opatrenia majú investičný a morálny charakter v podobe prijatia zásad správanía sa fyzických a právnických osôb akýmkoľvek spôsobom exploatujúcich v priestore katastrálneho územia obce.

Investičný zásah si vyžaduje: pravidelná kontrola stavu potokov, prípadné zásahy do starých a padnutých porastov, preventívne budovanie retenčných nádrží, dažďových záhrad a pod. K prevencii patrí aj odstránenie navážok, odpadov (aj rastlinného charakteru) z brehov potokov. Na zachytenie privalových vôd, resp. vyrovnávanie prietoku v Rovnianke môže slúžiť aj permanentné udržiavanie krajiny (kosenie, spevňovanie lesných a poľných ciest, budovanie odrážok na prudkých lesných cestách pre odklonenie vôd stekajúcich po ceste a pôsobiacich eróziu ciest, ale aj odnos drobných častíc do vodných tokov a pri spomalení toku zanášanie retenčných zdrží).

Zásady správania sa v krajine by mali byť všeobecne známe a prirodzene dodržiavané všetkými užívateľmi. Najväčší vplyv na krajinu majú v obci lesy, ktoré tvoria 66 % a poľnohospodárska pôda 27 %, čo spolu predstavuje cca 93 % všetkých plôch. Preto prioritu pre ochranu územia pred povodňami si vyžaduje údržba lesnej krajiny. Ekologický spôsob ťažby, zamedzenie holorubov a devastácie pôdneho krytu ťažkými mechanizmami (vytváranie hlbokých rigolov do podložia svahovitého terénu) zamedzí ruderalizácii územia po ťažbe, rýchlemu odtokaniu dažďovej vody, splachovaniu tenkej vrstvy pôdy. Výrub drevnej hmoty musí byť vzápätí nahrádzaný novou výsadbou a udržiavaním výsadby v prvých rokoch po zakorenení (vykášanie, likvidácia invázných druhov, zavlažovanie, ktoré je často nevyhnutnou podmienkou prežitia sadeníc vo flyšových horninách na svahoch).

V poľnohospodárskej činnosti sú 3 vysoko efektívne protipovodňové opatrenia:

- nespájanie malých políčk do veľkých lánov s ponechaním vrstevnicových medzí,
- orba svahov po vrstevnici,
- pravidelné kosenie (minimálne dva razy ročne) všetkých trvalých trávnatých plôch.

Morfológia terénu a spôsob existujúcej zástavby umožňuje vytvorenie retenčných plôch s účelom zníženia povodňových vln len v niektorých miestach katastrálneho územia. Menšie zásahy by bolo vhodné riešiť na prítokoch Rovnianky v miestach, ktoré bude potrebné vybrať po podrobnejšom prieskume lokálnych podmienok a vypracovať štúdiu, ktorá na základe výpočtov zhodnotí efektívnosť jednotlivých opatrení. Následne vybrať najefektívnejšie časti územia a tie realizovať.

Zásobovanie elektrickou energiou

Riešenie zásobovania obce elektrickou energiou do roku 2040 vychádza zo súčasného stavu a navrhovaného doplnenia zástavby. Prvoradým cieľom riešenia je zabezpečenie efektívneho zásobovania obyvateľov pri rešpektovaní existujúcich elektrických vedení a zariadení (22 kV elektrické vedenia a transformačné stanice) vrátane ochranných a bezpečnostných pásiem (v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

V zastavanej časti obce (Ústredie) sa navrhuje vzdušné vedenie vysokého napätia VN 22 kV postupne upravovať na zemné káblové vedenia a nové prípojky na trafostanice realizovať ako zemné káblové. Nové trafostanice realizovať ako kioskové s výkonom do 630 kVA.

Nové vedenia nízkeho napätia je potrebné realizovať ako zemné káblové s maximálnou dĺžkou výbežkov od trafostanice 350 m a zokruhované. Pri nevyhnutných zásahoch do existujúcich elektrických sietí je potrebné zabezpečiť prekládku dotknutých sietí pri zachovaní prenosovej kapacity a bezporuchovej funkčnosti na náklady investora, ktorý prekládku vyvolal.

Výpočet elektrického príkonu:

- merné ukazovatele : IBV 1 RD 3,5 kW/RD
HBV 1 b.j. 2,5 kW/b.j.
chaty 2,5 kW/chata
občianska vybavenosť - cca 15% z potreby bytov)
priemysel cca 200 kW/ha (disponibilná plocha – 7,0 ha)
výrobné objekty - zastavaná plocha: 200 kW/ha, 250 kWt/ha
(temperovanie)
sklady – zastavaná plocha 70 kW/ha

Výpočet elektrického príkonu sa zaoberal existujúcim stavom všetkých domov, občianskej vybavenosti, výroby a rekreácie v katastri a v návrhovej časti vychádzal z variantných riešení. Do roku 2040 je predpoklad výstavby 47 bytov, ale v návrhu je bytov viac z dôvodu, aby bolo možné posúdiť prerokovaní viacero lokalít a vybrať najvhodnejšiu.

Riešené územie obce je plynofikované na 35 %. Zemný plyn sa používa na riešenie potrieb tepla (vykurovanie, varenie, príprava TÚV). Elektrická energia sa používa v základnom stupni elektrizácie „A“, s menším podielom v stupni elektrizácie „B1“ sa používa elektrická energia na varenie a s malým podielom v stupni elektrizácie „C“ sa používa elektrická energia na vykurovanie. Tento stav sa navrhuje usmerňovať

k znižovaniu energetickej náročnosti využívaním energeticky menej náročných spotrebičov, využívať možnosti fotovoltaických zariadení v miestach, kde sú na to vhodné podmienky.

Výpočet elektrického príkonu podľa druhu odberu v obci Veľké Rovné - variant 1:

názov funkcie	počet účelových jednotiek		merný ukazovateľ ročná spotreba	spotreba plynu		
	stav	návrh		stav m ³ /h	návrh m ³ /h	spolu m ³ /h
bývanie IBV	1 309	156	3,5	4 581,5	546,0	5127,5
bývanie HBV	346	12	2,5	865,0	30,0	895,0
bývanie v iných objektoch	32	0	2,5	80,0	0,0	80,0
občianska vybavenosť (aj ubytovanie) 15 % z 1 687 b.j.	253	0	2,5	632,5	0,0	632,5
priemysel (ha)	7	0	200	1 400,0	0,0	1 400,0
rekreácia (chaty, chalupy)	110	27	2,5	275,0	67,5	342,5
spolu				7 834,0	643,5	8 477,5
koeficient súčasnosti			0,8	6 267,2	514,8	6 782,0

Vysvetlivky HBV – bývanie v bytových domoch, IBV – bývanie v rodinných domoch

Výpočet elektrického príkonu podľa druhu odberu v obci Veľké Rovné – variant 2:

názov funkcie	počet účelových jednotiek		merný ukazovateľ ročná spotreba	spotreba plynu		
	stav	návrh		stav m ³ /h	návrh m ³ /h	spolu m ³ /h
bývanie IBV	1 309	136	3,5	4581,5	476,0	5057,5
bývanie HBV	346	72	2,5	865,0	180,0	1045,0
bývanie v iných objektoch	32	0	2,5	80,0	0,0	80,0
občianska vybavenosť (aj ubytovanie) 15 % z 1 687 b.j.	253	0	2,5	632,5	0,0	632,5
priemysel (ha)	7	0	200	1400,0	0,0	1400,0
rekreácia (chaty, chalupy)	110	27	2,5	275,0	67,5	342,5
spolu				7 834,0	723,5	8 557,5
koeficient súčasnosti			0,8	6 267,2	578,8	6 846,0

Z uvedených dvoch tabuliek vyplýva, že variant 2 si vyžaduje mierne vyšší príkon elektrickej energie. Rozdiely sú zanedbateľné voči celkovej potrebe elektrickej energie. Nárast potreby elektrickej energie v roku 2040 oproti súčasnému stavu je v rozmedzí 515 – 580 kW.

Pre zásobovanie navrhovanej zástavby budú slúžiť existujúce trafostanice, ktoré sú vo vyhovujúcom dosahu k plánovanej zástavbe a navrhované v prípade, že sú vzdialené od trafostaníc viac ako 350 m. Narastaním potreby energií v priebehu výstavby budú trafostanice výkonovo upravované tak, aby vyhovovali zvýšenému dopytu po energii. Pripojovanie trafostaníc sa navrhuje výlučne VN káblmi v zemi vedenými po verejných pozemkoch, ak to je možné a prípustné je aj zásobovanie izolovaným vzdušným VN káblom.

Navrhované výkony trafostaníc budú upresnené v štádiu projektovej prípravy jednotlivých stavebných súborov keď už budú známe skutočné počty bytov a iných stavieb a ich energetickej nároky.

Zásobovanie navrhovaných lokalít z trafostaníc uvádza nasledujúca tabuľka.

ozn.	názov (lokalita)	variant 1			variant 2		
		RD	BD	trafostanica	RD	BD	trafostanica
1	Nad Svetom*	20	0	navrhovaná	0	60	navrhovaná
2	Fojtová	5	0	existujúca	5	0	existujúca
3	Sídlisko	0	12	existujúca	0	12	existujúca
4	Ústredie 1	14	0	existujúca	14	0	existujúca
5	Ústredie 2	10	0	existujúca	10	0	existujúca
6	Rimanovice	12	0	existujúca	12	0	existujúca
7	Mlynné	16	0	existujúca	16	0	existujúca
8	Horevsie	60	0	navrhovaná	60	0	navrhovaná
9	Ninisoenci	3	0	existujúca	3	0	existujúca
10	Potoky	3	0	existujúca	3	0	existujúca
11	Podskalie	1	0	existujúca	1	0	existujúca
12	Bieščare	1	0	existujúca	1	0	existujúca
13	Nižný Žarnov	2	0	existujúca	2	0	existujúca
15	Soľné	2	0	existujúca	2	0	existujúca
16	Madzín	0	0	existujúca	0	0	existujúca
17	Ivor	5	0	existujúca	5	0	existujúca
18	Dolinky	2	0	existujúca	2	0	existujúca

Vysvetlivky: RD – Rodinné domy, BD – bytové domy, CH – chaty na individuálnu rekreáciu,
Nad Svetom* - lokalita kde je funkcia bývania riešená vo variantoch

Poznámka: Lokality rekreácie budú zásobované zo súčasných rozvodov NN a nie sú dokumentované v tabuľke.

Výpočet transformačného príkonu pre riešené varianty 1 a 2:

Navrhované trafostanice - variant 1:

Ozn.	lokalizácia	RD	BD	merný ukazovateľ	požadovaný výkon (kVA)	navrhovaný výkon (kVA)	Typ
T-NS	Nad Svetom	20	0	3,5	70	100	kiosková
T_HV	Horevsie	60	0	3,5	210	250	kiosková

Navrhované trafostanice - variant 2:

Ozn.	lokalizácia	RD	BD	merný ukazovateľ	požadovaný výkon (kVA)	navrhovaný výkon (kVA)	Typ
T-NS	Nad Svetom	0	60	2,5	150	160	kiosková
T_HV	Horevsie	60	0	3,5	210	250	kiosková

Variant 1 vyžaduje vybudovanie dvoch trafostaníc s výkonom 350 kVA a Variant 2 vybudovanie dvoch trafostaníc s výkonom 410 kVA.

Zásady a regulatívy zásobovania elektrickou energiou:

- pri výstavbe alebo rekonštrukcii elektrických vedení uprednostniť vedenie v zemnom kábli, v prípade nutnosti použiť vzdušné elektrické vedenia použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov,
- rešpektovať existujúcu a navrhovanú trasu 22 kV elektrického vedenia,
- akceptovať navrhované VN vedenia,
- nové trafostanice realizovať ako kioskové,
- umiestnenie navrhovaných trafostaníc je potrebné riešiť tak, aby NN vývody z jednotlivých trafostaníc nepresahovali dĺžku 350 m,
- prípojky na trafostanice v zastavanej časti riešiť ako zemné káblové,
- trafostanice riešiť ako kioskové do 630 kVA,
- NN sieť na plochách navrhovanej bytovej výstavby a občianskej vybavenosti budovať zemným káblovým vedením, verejné osvetlenie riešiť po oceľových stĺpoch s káblovým prepojením,
- neuvažovať s elektrickým vykurovaním bytov,

- dodržať ochranné pásma v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zásobovanie zemným plynom

Existujúca plynovodná sieť je rozsahom dostatočná a rozšíriteľná pre plánovaný nárast bytovej výstavby a objektov občianskej vybavenosti. V navrhovaných lokalitách na rozvoj bývania sa uvažuje, že asi 70 % bytov bude napojených na plyn. Vzhľadom na súčasný vývoj situácie v oblasti zásobovania plynom je možné že plynifikácia nebude postupovať týmto tempom, ale výstavba bude flexibilne reagovať na vývoj v čase realizácie zmenou energetických zdrojov.

Pomerne veľký rozsah rozptýlenej zástavby (osady, usadlosti) mimo vlastnej obce Veľké Rovné neumožňuje efektívne využiť investície vložené do plynifikácie týchto odťažitých území. Preto tieto územia navrhujeme ponechať bez rozvodov plynu.

Výpočet potreby zemného plynu (ZPN) podľa druhu odberu

Základné údaje pre nápočet potreby plynu:

- hodinová potreba plynu pre 1 RD	1,6 m ³ .h ⁻¹
- ročná spotreba plynu pre 1 RD	2 425 m ³ r ⁻¹
- hodinová potreba plynu pre 1 byt	1,2 m ³ .h ⁻¹
- ročná spotreba plynu pre 1 byt	1 080 m ³ r ⁻¹ .
- hodinová potreba plynu pre OV	40 - 80 m ³ /ha
- ročná spotreba plynu pre OV	20 000 m ³ /ha
- hodinová potreba plynu pre výrobu	40 - 60 m ³ /ha
- ročná spotreba plynu pre výrobu	20 000 m ³ /ha

Výpočet potreby plynu je vykonaný na existujúci stav plynifikácie (703 bytov z toho 346 v BD, 357 v RD). Reálna potreba plynu do roku 2040 bude však podľa predpokladaného demografického vývoja a skutočnej potreby výstavby bytov (47 b.j.) podstatne nižšia. Predpokladá sa, že časť existujúcich rodinných domov, ktoré čaká rekonštrukcia využije možnosti pripojenia na existujúce plynovodné vedenia a tak znížia nadhodnotenú potrebu plynu.

Pre existujúcu výrobu bola potreba plynu uvažovaná pre vykurovanie a ohrev TÚV. Technologický plyn nebol uvažovaný.

Lokality rekreácie sú súčasťou rozptýlenej zástavby (osady, usadlosti) mimo vlastnej obce Veľké Rovné nebudú zásobované plynom a nie sú dokumentované v tabuľkách

Potreby zemného plynu v k. ú. Veľké Rovné – variant 1:

názov funkcie	počet účelových jednotiek		merný ukazovateľ		spotreba plynu			
	stav	návrh	hodinová spotreba	ročná spotreba	stav	návrh	spolu	ročná spotreba
					m ³ /h	m ³ /h	m ³ /h	m ³ /rok
byty RD	703	156	1,6	2 425	571,2	249,6	820,8	865 881
byty BD	346	12	1,2	1 080	415,2	14,4	429,6	373 692
občianska vybavenosť (ha)	6,5	0	80	25 000	520	0	520	162 500
priemysel (ha)	7	0	60	20 000	420	0	420	140 000
Spolu					1 926,4	264	2 190,4	1 542 073

Vysvetlivky: RD – Rodinné domy BD – bytové domy

Potreby zemného plynu v k. ú. Veľké Rovné – variant 2:

názov funkcie	počet účelových jednotiek		merný ukazovateľ		spotreba plynu			
	stav	návrh	hodinová spotreba	ročná spotreba	stav	návrh	spolu	ročná spotreba
					m ³ /h	m ³ /h	m ³ /h	m ³ /rok
byty RD	703	136	1,6	2 425	571,2	217,6	788,8	865 861
byty BD	346	72	1,2	1 080	415,2	86,4	501,6	373 752
občianska vybavenosť (ha)	6,5	0	80	25 000	520,0	0,0	520,0	162 500
priemysel (ha)	7	0	60	20 000	420,0	0,0	420,0	140 000
Spolu					1 926,4	304,0	2 230,4	1 542 113

Vysvetlivky: RD – Rodinné domy BD – bytové domy

Výkon regulačnej stanice v k. ú. Veľké Rovné s kapacitou 5 000 m³/h vyhovuje potrebám zásobovania plynom do roku 2040. Potreba plynu oproti pôvodnému stavu v k. ú. Veľké Rovné vzrastie o 304 m³/h. Potreba plynu v priemyselných objektoch je veľmi rozmanitá a v prípade požiadavky na technologický plyn vznikne vyššia potreba ako je uvedená v predchádzajúcej tabuľke. Nepredpokladá sa však, že do roku 2040 vznikne vyššia potreba plynu, ktorá by vyžadovala rozšírenie kapacity, alebo vybudovanie novej regulačnej stanice napojenej na VTL DN 100, PN 2,5 MPa pri regulačnej stanici RS Veľké Rovné.

Navrhované rozšírenie plynovodov je v oboch variantoch situované do lokalít Horevsie a Nad Svetom. Menšie rozšírenia sa pripúšťajú aj v iných lokalitách, kde sú dostupné plynovodné siete.

V existujúcej a navrhovanej zástavbe je potrebné rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich plynovodov v území (podľa zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Ochranné pásma plynárenských zariadení upravuje § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podľa ktorého je to priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je:

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- 8 m pre technologické objekty.

Bezpečnostné pásma plynárenských zariadení upravuje § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podľa ktorého je to priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch.

Zásady a regulatívy zásobovania plynom:

- rešpektovať existujúce plynárenské siete a zariadenia,
- rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma jestvujúcich, navrhovaných, prípadne prekladaných distribučných plynárenských zariadení tak, ako ich ustanovujú § 79 a 80 zákona NR SR č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- plynofikáciu riešených území realizovať v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalších v čase realizácie platných technických noriem a predpisov,
- akceptovať návrh na plynofikáciu riešeného územia STL rozvodom plynu,
- akceptovať potrebu prehodnotenia prenosových možností existujúcich plynárenských zariadení správcom zariadenia z dôvodu budúceho nárastu odberu zemného plynu,
- pre nové vetvy plynovodov uprednostniť trasovanie v komunikáciách, vyhnúť sa súkromným pozemkom s problémami vstupov pre výstavbu a obsluhu,
- distribučné plynovody situovať na verejne prístupných pozemkoch (v pozemných komunikáciách, verejnej zeleni a spevnených plochách).

Zásobovanie teplom

V riešení ÚPN-O Veľké Rovné sa vychádzalo zo súčasného stavu v oblasti zásobovania teplom, plánovanej zástavby a predpokladaného vývoja trendov oblasti zásobovania teplom. Východiskom pre riešenie je súčasný systém decentralizovaného zásobovania teplom na báze tuhých palív (53,41 %) a zemného plynu (41,67 %). V nasledujúcej tabuľke je podrobná analýza zdroja energie použitého na vykurovanie (počet bytov podľa zdroja energie využívaného na vykurovanie v obci Veľké Rovné k 01. 01. 2021).

spolu bytov	plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	solárna energia	iný	žiadny	nezistený
1687	703	44	1	901	1	10	20	7
%	41,67	2,61	0,06	53,41	0,06	0,59	1,19	0,41

Z predchádzajúcej tabuľky vyplýva, že je potrebná postupná inovácia zdrojov tepla na báze pevných palív (drevo, uhlie) v prospech palív s nižšími emisiami (plyn, elektrina, tepelné čerpadlá). Súčasný trend znižovania energetickej náročnosti objektov (budov) z hľadiska tepelných strát bude mať pozitívny dopad na ekológiu životného prostredia.

Potreba tepla pre riešenie zástavby bytov, občianskej vybavenosti, rekreácie a výroby je vyhodnotená podľa merných ukazovateľov:

- byty bytových domoch   8,89 kW/h/byt,   68,8 GJ rok/byt,
- byty rodinných domoch   14,0 kW/h/byt,   80,6 GJ rok/byt,
- občianska vybavenosť   140 kW/h/ha,   600 GJ rok/ha,
- výroba   180 kW/h/ha,   800 GJ rok/ha,

Lokality rekreácie sú súčasťou rozptýlenej zástavby (osady, usadlosti) mimo vlastnej obce Veľké Rovné budú zásobované teplom nepravidelne - sezónne (letná, zimná), kde potreba tepla môže byť aj nulová, preto neboli zaradené do bilancie a nie sú dokumentované v tabuľkách. Potreba tepla pri tomto druhu objektov bude riešená na báze pevných palív a prípadne elektriny.

Potreba tepla v k. ú. Veľké Rovné - – variant 1:

názov funkcie	počet účelových jednotiek		spotreba tepla kW/h/byt kW/h/ha		energetická náročnosť			
	stav	návrh			stav	návrh	spolu	ročná spotreba
					kW/h	kW/h	kW/h	GJ rok
Bývanie RD	1 309	156	14,0	80,6	18 326,0	2 184,0	2 0510,0	118 079,0
Bývanie BD	346	12	8,89	68,8	3 075,9	106,7	3 182,6	24630,4
Občianska vybavenosť (aj ubytovanie) (ha)	6,5	0	140	600	910,0	0,0	910,0	3900,0
Priemysel (ha)	7,5	0	180	800	1 350,0	0,0	1 350,0	6 000,0
spolu					23 661,9	2 290,7	25 952,6	152 609,4

Potreby tepla v k. ú. Veľké Rovné -variant 2

názov funkcie	počet účelových jednotiek		spotreba tepla kW/h/byt kW/h/ha		energetická náročnosť			
	stav	návrh			stav	návrh	spolu	ročná spotreba
					kW/h	kW/h	kW/h	GJ rok
Bývanie RD	1 309	136	14,0	80,6	18 326,0	1 904,0	20 230,0	116 467,0
Bývanie BD	346	72	8,89	68,8	3 075,9	640,1	3 716,0	28 758,4
Občianska vybavenosť (aj ubytovanie) (ha)	6,5	0	140	600	910,0	0,0	910,0	3 900,0
Priemysel (ha)	7,5	0	180	800	1 350,0	0,0	1 350,0	6 000,0
spolu					23 661,9	2 544,1	26 206,0	155 125,4

Z predchádzajúcich tabuliek vyplýva, že variant 2 vyžaduje vyššiu potrebu tepla. Reálna potreba tepla do roku 2040 bude však podľa predpokladaného demografického vývoja a skutočnej potreby výstavby bytov (47 b.j.) podstatne nižšia. Predpokladá sa, že časť existujúcich rodinných domov, ktoré prejdú rekonštrukciou budú mať nižšiu potrebu tepla. Decentralizovaný systém zásobovanie teplom do roku 2040 ostane naďalej zachovaný. Zástavba bytových domov bude riešená systémom združených domových kotolní, alebo objektových kotolní na báze plynu. Výstavba rodinných domov sa navrhuje riešiť kotlami ústredného vykurovania z použitím prednostne plynu. Všetky objekty v obci je vhodné postupne modernizovať a znižovať ich energetickú náročnosť okrem iného aj využitím solárnej energie na ohrev TUV, fotovoltaickými panelmi a rekuperáciou odpadového tepla (hlavne pre vykurovanie priemyselných objektov, kde vzniká odpadové teplo z technológie).

Telekomunikácie

Rozvoj telekomunikácií sa navrhuje do dvoch najväčších lokalít Horevsie a Nad Svetom a to rozšíriť a dobudovať telekomunikačnú sieť a zariadenia pre zabezpečenie telefonizácie. Výstavbou je nutné rešpektovať príslušné ochranné pásma stanovené zákonom a normou (2 m od krajného telekomunikačného kábla na každú stranu). V rámci riešeného územia sa navrhuje rozšírenie verejnej elektronickej komunikačnej siete (VEKS - jej podzemných sietí aj nadzemných stavieb základňových staníc), ako technickej infraštruktúry vybavenia územia.

Navrhuje sa rozšírenie miestneho rozhlasu do novo navrhovaných rozvojových lokalít.

Do roku 2040 sa navrhuje rozširovať portfólio internetových služieb a verejné budovy v správe obce vybaviť prostriedkami otvorenej internetovej siete.

Slovenská pošta, š.p. neuvažuje v blízkej budúcnosti o realizácii nových poštových objektov na území obce.

Zásady a regulatívy v oblasti telekomunikácií a pôšt:

- rozšíriť kapacitu RSU Veľké Rovné,
- rozšíriť portfólio služieb o dátové služby,
- rozšíriť miestnu telekomunikačnú sieť do navrhovaných rozvojových území,
- rešpektovať trasy káblov diaľkovej a miestnej siete,
- uvažovať o výstavbe optickej siete na komunikáciu občanov a podnikateľov so štátnymi úradmi, jej využitie pre modernizáciu šírenia signálu miestneho rozhlasu, káblovej televízie a internetu,

Civilná ochrana

Riešenie záujmov civilnej ochrany obsahuje:

- zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení vyhlášok MV SR č. 445/2007 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok a 160/2012 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení vyhlášky MV SR č. 445/2007 Z. z.),
- zabezpečenie druhu a rozsahu stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu (vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášok MV SR č. 444/2007 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany a 399/2012 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 444/2007 Z. z.),
- zabezpečenie materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení vyhlášok MV SR č. 442/2007 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany a 15/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 442/2007 Z. z.).

Podľa § 4 ods. 3 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášok MV SR č. 444/2007 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany a 399/2012 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 444/2007 Z. z. zariadenia civilnej ochrany zamerané na ochranu života, zdravia a majetku v čase vojny a vojnového stavu ako jednoduché úkryty budované svojpomocou je potrebné budovať:

- v budovách zabezpečujúcich úkrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,
- v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch, všetkých typov škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich úkrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,

- v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
- v bytových budovách pre navrhovaný počet osôb.

Obvodové konštrukcie jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocou musia dosahovať minimálny predpísaný ochranný súčiniteľ stavby - koeficient $K_o = 50$.

V súvislosti s rastom počtu obyvateľov zabezpečí obec Veľké Rovné pre obyvateľov obce doplnenie materiálu CO do skladov CO.

Z hľadiska ďalších požiadaviek civilnej ochrany je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať vyhlášku MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení vyhlášok MV SR č. 442/2007 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany a 15/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 442/2007 Z. z. .
- neumiestňovať novú výstavbu do územia ohrozeného 50 ročnou, resp. 100 ročnou vodou z miestnych tokov,
- neumiestňovať novú výstavbu do zosuvného územia,
- individuálnu a hromadnú bytovú výstavbu umiestňovať mimo územia určeného na výstavbu a prevádzkovanie priemyselných zón,
- riešiť spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva obce podľa § 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášok MV SR č. 444/2007 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany a 399/2012 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 444/2007 Z. z. a § 15 ods. 1 písm. e) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, v prípade bytovej výstavby bude rozsah povinnej výstavby zariadení CO riešený budovaním ochranných stavieb v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne,
- spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa § 4 ods. 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášok MV SR č. 444/2007 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany a 399/2012 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 444/2007 Z. z. a § 16 ods. 1 písm. h) - (ohrozovateľ) resp. § 16, ods. 2 písm. h) - (iné PaF osoby) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Ochrana povrchových a podzemných vôd

Pre ochranu povrchových a podzemných vôd je potrebné:

- rešpektovať územie CHVO Beskydy - Javorníky, vrátane stanovených opatrení a obmedzení,
- rešpektovať ustanovenia zákona 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- rešpektovať ochranné pásma vodných tokov,
- likvidáciu odpadových vôd riešiť rozšírením verejnej kanalizácie na navrhovaných rozvojových plochách, revitalizovať pokiaľ to priestorové možnosti dovoľia korytá a brehy miestnych potokov,

- v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, prečistenie, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

Odpadové hospodárstvo

Umiestnenie nových zariadení sa bude riadiť princípom blízkosti a sebestačnosti vo väzbe na ekonomickú efektívnosť. Počet zariadení bude závisieť na ich kapacite tak, aby spolu mali dostatočnú kapacitu na zhodnocovanie všetkých uvedených odpadov na území obcí.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy podľa variantov a záberov lesných pôd

Variant 1: Celková výmera riešených lokalít v k. ú. Veľké Rovné je spolu 28,15 ha, z toho 10,69 ha je záber poľnohospodárskej pôdy. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 8,02 ha.

Variant 2: Celková výmera riešených lokalít v k. ú. Veľké Rovné je spolu 28,15 ha, z toho 12,82 ha je záber poľnohospodárskej pôdy. Do zoznamu najkvalitnejšej pôdy z uvedenej plošnej výmery pôdy patrí 10,15 ha.

K záberom lesných pozemkov v riešení ÚPN O Veľké Rovné ani v jednom variante nedochádza.

Hydromeliorácie

Odvodňovacie kanále v prípade realizácie výstavby je nutné rešpektovať, vrátane ochranného pásma 5 m od brehovej čiary kanála v otvorenom profile a 5 m od osi kanála v krytom profile. Križovanie alebo súbeh inžinierskych sietí a komunikácií s kanálom je potrebné navrhnuť a realizovať v zmysle STN 73 6961 „Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami“ z r. 1983. Prípadné vypúšťanie akýchkoľvek odpadových vôd do kanála je nutné konzultovať s Odborom správy a prevádzky HMZ š.p.. V prípade akéhokoľvek poškodenia odvodňovacích kanálov, je nutné ich uviesť do pôvodného prevádzkového stavu.

Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch

B1 - rodinné domy izolované

a) Prípustné funkcie: bývanie v rodinných domoch (suterén + 2 nadzemné podlažia, alebo suterén + nadzemné podlažie + podkrovie), základná občianska vybavenosť - zariadenia obchodu, verejného stravovania a nerušiacich nevýrobných služieb pre obyvateľov územia, malé ihriská pre neorganizovaný šport pre obyvateľov územia, nevyhnutné plochy technického vybavenia územia, pešie, cyklistické a motorové komunikácie a zastávky autobusov, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená zeleň, zeleň okrasných a úžitkových záhrad, malé ubytovacie zariadenia penziónového typu, malé zariadenia administratívy, sociálne, zdravotnícke a zariadenia, nerušiace výrobné služby ako súčasť pozemkov rodinných domov a doplnková funkcia bývania.

Koeficient zastavanosti: max. 0,60

Koeficient zelene: min. 0,40

Podlažnosť: max. 2 nadzemné podlažia a suterén, alebo suterén + 1 nadzemné podlažie podkrovie

b) Nepripustné funkcie: iné ako prípustné.

c) Doplňujúce ustanovenia: odstavné miesta obyvateľov musia byť riešené v rámci súkromných pozemkov, parkovanie užívateľov zariadení komerčného vybavenia a služieb musí byť riešené na pozemkoch ich prevádzkovateľov. Podmienkou pre povolenie stavieb je existujúca (prípadne naprojektovaná) spevnená cesta k pozemku stavby v parametroch umožňujúcich prístup záchranných zložiek, prostriedkov zimnej údržby a stavebnej techniky.

B2 - bytové domy

a) Prípustné funkcie: bývanie v nízkopodlažných bytových domoch (suterén + 4 nadzemné podlažia, alebo suterén + 4 nadzemné podlažia + podkrovie), základná občianska vybavenosť - zariadenia obchodu, verejného stravovania a nerušiacich nevýrobných služieb pre obyvateľov územia, malé ihriská pre neorganizovaný šport pre obyvateľov územia, nevyhnutné plochy technického vybavenia územia, pešie, cyklistické a motorové komunikácie, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená obytná zeleň, radové garáže pre bývajúcich obyvateľov.

Koeficient zastavanosti: max. 0,60

Koeficient zelene: min. 0,40

Podlažnosť: suterén + 4 nadzemné podlažia, alebo suterén + 3 nadzemné podlažia + podkrovie

b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.

c) Doplňujúce ustanovenia: odstavné miesta obyvateľov musia byť riešené v rámci pozemkov bytových domov na vyhradených odstavných plochách a na miestnych verejných komunikáciách, parkovanie užívateľov zariadení komerčného vybavenia a služieb musí byť riešené na pozemkoch ich prevádzkovateľov.

C - cintorín

a) Prípustné funkcie: hrobové miesta, pamätníky, plochy zelene, malá architektúra a mobiliár slúžiaci primárnej funkcii cintorína, pešie komunikácie súvisiace s hlavnou funkciou, dom smútku, cintorínske kaplnky, nevyhnutné plochy technického vybavenia, verejný hygienický zariadenie.

Koeficient zastavanosti: max. 0,75

Koeficient zelene: 0,25

Podlažnosť: suterén + 1 nadzemné podlažia (max. výška objektu ekvivalent do 3 NP)

b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné. V ochrannom pásme cintorína neumiestňovať činnosti, ktoré by mohli narúšať pietny charakter cintorína.

L - lesy

a) Prípustné funkcie: pri obhospodarovaní lesov rešpektovať platný PSOL pre LHC Bytča; pohybové rekreačné aktivity (turistické a prechádzkové trasy, náučné chodníky, lyžiarske bežecké stopy, cyklistické trasy, prvky malej architektúry (lavičky, prístrešky a pod. na vhodných miestach), zber liečivých rastlín a lesných plodov v primeranom rozsahu.

b) Neprípustné funkcie: činnosti uvedené v § 31 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

c) Doplňujúce ustanovenia: pri návrhu novej výstavby rešpektovať ochranné pásmo lesa v súlade s ustanovením § 10 ods.1) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

O1 - občianske vybavenie - školy

a) Prípustné funkcie: školské zariadenia (materská škola, základná škola), potrebná technická vybavenosť, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená zeleň.

Koeficient zastavanosti: max. 0,75

Koeficient zelene: min. 0,25

Podlažnosť: max. 3 NP a suterén, alebo suterén + 2 NP + podkrovie

b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.

O2 - občianske vybavenie - nešpecifikované (obchody, bývanie, stravovacie a ubytovacie služby, bohoslužobné účely a iné)

a) Prípustné funkcie: chránené bývanie, bývanie v bytovom dome s občianskou vybavenosťou v parteri, kultúrny dom, kluby, kostol, komerčné druhy občianskej vybavenosti), technická vybavenosť, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená zeleň.

Koeficient zastavanosti: max. 0,75

Koeficient zelene: min. 0,25

Podlažnosť: 3 NP a suterén, alebo suterén + 2 NP + podkrovie

b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.

- c) Doplňujúce ustanovenia: využite územia pre bývanie pripustiť len v prípade, že okolité funkcie poskytujú dostatočnú záruku kvality životného prostredia

P1 - poľnohospodárska krajina

- a) Prípustné funkcie: poľnohospodárska výroba, činnosti spojené s obhospodarovaním ornej pôdy a trvalých trávnych porastov v podhorských polohách, líniové inžinierske siete, účelové komunikácie.
- b) Neprípustné funkcie: akákoľvek zástavba vrátane mobilných zariadení, fotovoltaičné zariadenia, veterné elektrárne, činnosti s nepriaznivým vplyvom na kvalitu pôdy.
- c) Doplňujúce ustanovenia: v okolí lokálnych vodných zdrojov dodržať obmedzenia vyplývajúce z ich prirodzenej ochrany pred znečistením.

R1 – rekreácia s možnosťou výstavby

- a) Prípustné funkcie: chaty a chalupy, rekreačná vybavenosť (ohniská, prístrešky, lavičky, zeleň a pod.), líniové vedenia technickej infraštruktúry.
Koeficient zastavanosti: max. 0,30
Koeficient zelene: min. 0,70
Podlažnosť: max. 2 NP a suterén, alebo suterén + 1 NP + podkrovie
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: neplánovať rozvoj rekreačných a stavebných aktivít spojených s budovaním bazénov, parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov realizovať na vlastnom pozemku. Rekreačné objekty situovať tak, aby nerušili prírodnú scenériu a charakter okolitej krajiny. Podmienkou pre povolenie stavieb je existujúca (prípadne naprojektovaná) spevnená cesta k pozemku stavby v parametroch umožňujúcich prístup záchranných zložiek, prostriedkov zimnej údržby a stavebnej techniky.

R2 - plochy rekreácie - bez zástavby

- a) Prípustné funkcie: vysoká a nízka zeleň, ohniská, prístrešky, lavičky, zariadenia na cvičenie, trávnaté ihriská, všetky činnosti ako v P1.
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: preferovať ekologické spôsoby hospodárenia.

Š - športové plochy

- a) Prípustné funkcie: športové a telovýchovné plochy a zariadenia, stravovacie zariadenia pre návštevníkov, športové kluby, byt správcu, garáže, odstavné a parkovacie miesta pre potreby športových zariadení, pešie, cyklistické a motorové komunikácie, nevyhnutné plochy technického vybavenia, parkovo upravená zeleň, predaj a oprava športových potrieb.
Koeficient zastavanosti: max. 0,40
Koeficient zelene: min. 0,60
Podlažnosť: max. 2 NP a suterén, alebo suterén + 1 NP + podkrovie
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: vyčleniť dostatočné plochy pre parkovanie návštevníkov.

V1 - plochy poľnohospodárskej výroby, farmy

- a) Prípustné funkcie: zariadenia poľnohospodárskej výroby, sklady, výrobné služby, manipulačné plochy, plochy dopravného a technického vybavenia, izolačná a vnútro areálová zeleň.
Koeficient zastavanosti: max. 0,60
Koeficient zelene: min. 0,40
Podlažnosť: max. 3 nadzemné podlažia a suterén
- b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.
- c) Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a zamestnancov riešiť na vlastnom pozemku; využívať ekologické výrobné procesy tak, aby negatívne vplyvy výroby na okolité funkčné plochy boli minimalizované.

V2 - plochy priemyselnej výroby

a) Prípustné funkcie: zariadenia priemyselnej výroby, sklady, manipulačné plochy, plochy dopravného a technického vybavenia, izolačná a vnútro areálová zeleň, zariadenia občianskeho vybavenia súvisiace so zameraním priemyselnej výroby.

Koeficient zastavanosti: max. 0,75

Koeficient zelene: min. 0,25

Podlažnosť: max. 2 NP a suterén, alebo suterén + 1 NP + podkrovia

b) Neprípustné funkcie: iné ako prípustné.

c) Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov, zamestnancov riešiť na vlastnom pozemku; využívať ekologické výrobné procesy tak, aby negatívne vplyvy výroby na okolité funkčné plochy boli minimalizované.

Z1 - plochy zelene - verejná parková zeleň

a) Prípustné funkcie: vysoká a nízka zeleň, chodníky a plochy pre peších, detské ihrisko, prístrešky, lavičky, zariadenia na cvičenie, fontána a pod.

b) Neprípustné funkcie: poškodzovanie zelene.

c) Doplňujúce ustanovenia: Iné funkcie musia tvoriť max. 15 % celkovej vymedzenej plochy určenej pre zeleň. Zabezpečiť pravidelnú údržbu, kosenie, zavlažovanie.

Z2 - plochy zelene - ostatná zeleň (izolačná zeleň, brehové porasty, nelesná drevinná vegetácia)

a) Prípustné funkcie: vysoká a nízka zeleň prírodného charakteru.

b) Neprípustné funkcie: plošný výrub, vytváranie skládok, šírenie invázných rastlín.

c) Doplňujúce ustanovenia: v prípade potreby zabezpečiť údržbu zelene. Pri brehových porastoch pravidelne aspoň raz v roku skontrolovať vo vytipovaných úsekoch stav zelene s cieľom zníženia povodňového rizika.

Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia:

Pri riešení problematiky občianskeho vybavenia v obci Veľké Rovné je potrebné :

- realizovať rozvoj existujúcej Základnej vybavenosti vrámci vymedzených areálov formou modernizácie,
- doplniť štruktúru zariadení sociálnych služieb na území obce,
- športový areál rozvíjať formou modernizácie existujúcich športových plôch lokalite Nivy - Dolný koniec,
- motokrosový areál využívať formou modernizácie existujúcich plôch bez zástavby a oplotenia,
- rozšíriť cintorín a vybudovať kolumbárium,
- obchody a služby realizovať ako súčasť obytnej zástavby,
- zriadiť združený obecný dvor, zberný dvor odpadov a kompostáreň v areály Poľnohospodárskeho družstva,
- súčasný zberný dvor biologického odpadu – úprava existujúceho areálu.

Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia

- Dopravné vybavenie územia:
  - rešpektovať nadradený UPN VÚC Žilinského kraja,
  - rešpektovať navrhované trasy a úpravy miestnych obslužných komunikácií,
  - mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie
    - cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80;
    - cesty II. triedy v kategórii C 9,5/70 v zmysle STN 73 6101
  - v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie:
    - cesty II. triedy v kategórii MZ 12/50, resp. MZ 11,5/50 vo funkčnej triede B2 v zmysle STN 73 6110;
  - dopravné napojenia na existujúcu sieť riešiť systémom miestnych obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN 73 6110 a STN 73 6102,

- mimo zastavaného územia rešpektovať ochranné pásma ciest v zmysle zákona 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov,
- vedenia každého druhu umiestňovať vzhľadom k pozemným komunikáciám v súlade s § 18 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov,
- priechody pre chodcov a cyklistov navrhovať v súlade s STN 73 6110 (čl. 12.2.2 a 12.3.3) a STN 736102 (čl. 6.15).
- zastávky hromadnej dopravy riešiť v súlade s STN 736425,
- zeleň pozdĺž pozemných komunikácií riešiť v súlade s STN 736101 a STN 736110,
- križovatky treba navrhovať tak, aby bol na nich zaistený dostatočný rozhľad v zmysle STN 736102 - v miestach kde sa rozhľadové podmienky podľa STN 73 6102 nedajú zabezpečiť, nové križovatky nenavrhovať - križovatky možno zriadiť v menších vzájomných vzdialenostiach ako predpisujú STN 736101 a STN 736110 iba v prípade výnimky z ustanovenia STN, týkajúcej sa vzájomných vzdialeností križovatiek,
- existujúce miestne cesty v zastavanom území obce, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, riešiť ako jednosmerné, vzájomne zokruhované,
- navrhnuť dostatočné plochy pre statickú dopravu pri realizácii konkrétnych stavieb v zmysle STN 73 6110,
- šírkové usporiadanie cyklistických a peších trás navrhnuť v zmysle STN 73 6110,
- z dôvodu bezpečnosti segregovať cyklistické trasy od turistických chodníkov nenavrhovať cykloturistické trasy na lesných chodníkoch,
- vybaviť zastávky SAD, kde to priestorové pomery dovoľia, samostatnými zastavovacími pruhmi.
- Pri výstavbe nových:
  - stavebných objektov (IBV, obchod, penzión, ...), ku ktorým bude prístup z cesty II/541, resp. sa ich umiestnenie bude plánovať do ich blízkosti, je v rámci projektu nevyhnutné počítať s dostatočným množstvom parkovacích miest, prípadne s vybudovaním záchytných parkovísk k týmto objektom, v zmysle platných STN a príslušných technických noriem.
  - inžinierskych sietí (prípojky k existujúcim alebo novovybudovaným objektom,...), ich trasu viesť mimo cestného telesa v chráničkách. Mimo zastavaného územia dodržiavať ochranné pásma podľa platnej zákonnej legislatívy.
  - chodníkov, parkovísk, zastávok pre hromadnú dopravu, akceptovať šírkové usporiadanie cesty II/541.
- V oblasti vodného hospodárstva:
  - rešpektovať existujúci vodárenský systém zásobujúci obec pitnou vodou,
  - rešpektovať vodárenské zariadenia a ich pásma ochrany,
  - zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu komplexne využiť aj pre plochy občianskej vybavenosti, výroby, rekreácie, cestovného ruchu a športu s prihliadnutím na efektívnosť vynaložených finančných prostriedkov a technické možnosti,
  - novo navrhované vodovodné potrubia v zastavanom území situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných komunikácií s možnosťou ich zokruhovania,
  - verejný vodovod realizovať v navrhovaných lokalitách Nad Svetom, Fojtová, Sídliisko, Ústredie 1, Ústredie 2, Rimanovice, Horevsie, Ninisovci a navrhované trasy vodovodu situovať do verejných pozemkov v koridore obslužných ciest.
  - rozšíriť verejnú kanalizáciu formou splaškovej kanalizácie v lokalitách uvažovaného územného rozvoja,
  - riešiť odvádzanie vôd z povrchového odtoku (dažďové vody) zo zastavaného územia s deleným systémom odvádzania odpadových vôd
  - rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov,
  - križovanie inžinierskych sietí s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 "Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi",

- v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov,
  - hydranty na novej vodovodnej sieti navrhovať ako podzemné,
  - za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenia riadnej údržby vodných tokov (v zmysle § 48 a § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov) nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok, navrhovať:
    - ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.) v súbehu s vodným tokom a s následným (jedným spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,
    - ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty,
    - križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“,
    - za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky, návrh situovania (umiestnenia) ešte pred zahájením spracovania podrobnejšej dokumentácie odsúhlasiť so správcom tokov.
  - Na území, v ktorom nebude zabezpečené odvádzanie splaškových odpadových vôd verejnou kanalizáciou, produkované splaškové odpadové vody akumulovať vo vodotesných žumpách, a ich zneškodňovanie zabezpečiť v súlade si Zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov. S budovaním malých čistiarní odpadových vôd bude možné uvažovať len v riedko osídlenej oblasti (§ 36 ods. 3 vodného zákona), s budovaním malých domových čistiarní odpadových vôd v urbanizovanom území so súvislou zástavbou neuvažovať.
  - Z rozvojových plôch, v rámci všetkých plánovaných aktivít dažďové vody zo striech a spevnených plôch v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahy pozemkov a kontrolované, len v minimálnom množstve, vypúšťať do recipientu až po odznení prívalovej zrážky. Odvádzanie dažďových vôd zo stavby RD je potrebné riešiť v rámci pozemku investora stavby.
  - Návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a NV SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.
  - Komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody.
  - Rešpektovať územie CHVO Beskydy – Javorníky.
- V oblasti zásobovania elektrickou energiou:
- rešpektovať existujúcu a navrhovanú trasu 22 kV elektrického vedenia,
  - akceptovať navrhované VN vedenia,
  - nové trafostanice realizovať ako kioskové,
  - umiestnenie navrhovaných trafostaníc je potrebné riešiť tak, aby NN vývody z jednotlivých trafostaníc nepresahovali dĺžku 350 m,
  - prípojky na trafostanice v zastavanej časti riešiť ako zemné káblové,
  - trafostanice riešiť ako kioskové do 630 kVA,

- NN sieť na plochách navrhovanej bytovej výstavby a občianskej vybavenosti budovať zemným káblovým vedením, verejné osvetlenie riešiť po oceľových stĺpoch s káblovým prepojením,
- neuvažovať s elektrickým vykurovaním bytov,
- dodržať ochranné pásma v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- V oblasti zásobovania plynom:
  - akceptovať návrh na plynifikáciu riešeného územia STL rozvodom plynu,
  - akceptovať potrebu prehodnotenia prenosových možností existujúcich plynárenských zariadení správcom zariadenia z dôvodu budúceho nárastu odberu zemného plynu,
  - pre nové vetvy plynovodov uprednostniť trasovanie v komunikáciách, vyhnúť sa súkromným pozemkom s problémami vstupov pre výstavbu a obsluhu.
- V oblasti zásobovania teplom:
  - preferovať v zastavanom území zásobovanie teplom spaľovaním ekologických palív (zemný plyn, drevo, upravený drevený odpad),
  - zamerať sa aj na využívanie slnečnej energie a netradičných druhov energií,
  - potrebu tepla riešiť decentralizovaným systémom z objektových a domových zdrojov tepla.
- V oblasti telekomunikácií a pôšt:
  - rozšíriť kapacitu RSU Veľké Rovné,
  - rozšíriť portfóliom služieb o dátové služby,
  - rozšíriť miestnu telekomunikačnú sieť do navrhovaných rozvojových území,
  - rešpektovať trasy káblov diaľkovej a miestnej siete,
  - uvažovať o výstavbe optickej siete na komunikáciu občanov a podnikateľov so štátnymi úradmi, jej využitie pre modernizáciu šírenia signálu miestneho rozhlasu, káblovej televízie a internetu.
- V oblasti civilnej ochrany obyvateľstva:
  - zabezpečiť ochranu obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení vyhlášok MV SR č. 445/2007 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok a 160/2012 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení vyhlášky MV SR č. 445/2007 Z. z.),
  - zabezpečiť druh a rozsah stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu (vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášok MV SR č. 444/2007 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany a 399/2012 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 444/2007 Z. z.),
  - zabezpečiť materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),
  - zabezpečiť technické a prevádzkové podmienky informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení vyhlášok MV SR č. 442/2007 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany a 15/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 442/2007 Z. z.),

- neumiestňovať novú výstavbu do územia ohrozeného 50 ročnou, resp. 100 ročnou vodou z miestnych tokov,
- v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie riešiť spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva podľa vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášok MV SR č. 444/2007 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany a 399/2012 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 444/2007 Z. z. a § 15 ods. 1 písm. e) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- v ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa § 4 ods. 3, 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášok MV SR č. 444/2007 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany a 399/2012 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení vyhlášky MV SR č. 444/2007 Z. z. a § 16 ods. 1 písm. e) ods. 12 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
- v prípade bytovej výstavby riešiť rozsah povinnej výstavby zariadení CO budovaním ochranných stavieb v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne. Obvodové konštrukcie jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne musia vyhovovať predpísanému koeficientu K_o - 50.

Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny

- Ochrana kultúrneho dedičstva:
  - rešpektovať národné kultúrne pamiatky: Kostol sv. Michala a sochu sv. Anny a Panny Márie na podstavci,
  - rešpektovať pamätihodnosti na území obce,
  - v súvislosti so stavebnou činnosťou spojenou s vykonávaním zemných prác je povinnosťou stavebníka a organizácie uskutočňujúcej stavbu alebo zabezpečujúcej jej prípravu alebo vykonávajúcej iné práce podľa tohto zákona ohlásiť prípadný archeologický nález podľa § 40 ods. 4) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (pamiatkový zákon) na Krajskom pamiatkovom úrade v Žiline,
- Ochrana prírodných zdrojov:
  - rešpektovať existujúce vodárenské zdroje a ich ochranné pásma.
  - vzhľadom na možnosť čo najdlhšie využívať poľnohospodársku pôdu na poľnohospodárske účely, zástavbu jednotlivých lokalít uskutočňovať postupne po etapách; začiatok výstavby v novej lokalite by mal nasledovať až po zástavbe asi 80 % plochy predchádzajúcej lokality.
- Ochrana prírody a tvorba krajiny:
  - rešpektovať prvky RÚSES okresov Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto,
  - v lokalitách, kde bol zistený výskyt cenných druhov a biotopov nenavrhať aktivity, ktorých realizácia by viedla k zhoršeniu ich stavu alebo k ich zániku,
  - rešpektovať migračné trasy voľne žijúcich živočíchov,
  - revitalizovať a chrániť vodné toky v zastavanej i otvorenej krajine rekonštruovať brehové porasty pôvodnými domácimi druhmi, eliminovať ich znečistenie TKO a splaškami a odstraňovať invázne druhy rastlín pre udržanie alebo zlepšenie ich stavu,

- podporovať doplnenie mimolesnej drevinovej vegetácie a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine tak, aby umožňovala prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a aby umožňovala migráciu živočíšnych druhov medzi nimi,
- nekvalitné lesné porasty s ekologicky a stanovištne nevhodnou štruktúrou premeniť na porasty s prírode bližšou štruktúrou a drevinovým zložením,
- na odľahlých, opustených a neobhospodarovaných lokalitách zabrániť možnému zvýšenému nástupu invázných druhov rastlín,
- chrániť a budovať plochy sídelnej zelene v zastavanom území obce,
- v prípade nevyhnutnosti vykonania obmedzených zásahov do územia biotopov postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- nepripustiť na nezastavaných plochách mimo zastavaného územia obce možnosť umiestnenia fotovoltaických elektrární,
- rešpektovať vodné toky so sprievodnými brehovými porastmi ako lokálne hydrické biokoridory,
- pri rekonštrukciách budov v zastavanom území obce vykonať opatrenia, aby nedošlo k úhynu netopierov a hniezdiacich vtákov,
- pre navrhovanú lokalitu rozšírenia cintorínov vykonať pred projektovou prípravou hydrogeologický prieskum.

Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

- Ochrana ovzdušia:
  - uvažovať o plyne ako o hlavnom vykurovacom médií v obci, riešiť rozšírenie plynofikácie na navrhované rozvojové plochy,
  - podporovať vykurovanie alternatívnymi a ekologickými spôsobmi,
  - všetky existujúce a navrhované komunikácie v zastavanom území riešiť so spevneným, bezprašným povrchom,
  - stavebné práce na území obce vykonávať s použitím všetkých dostupných prostriedkov a technológií na zamedzenie zvýšenia sekundárnej prašnosti počas realizácie prác (zakrytie sypkých materiálov, zákaz spaľovania materiálov).
- Ochrana podzemných a povrchových vôd:
  - rešpektovať územie Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy-Javorníky, vrátane stanovených opatrení a obmedzení,
  - rešpektovať zákon o vodách č.364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a príslušné platné STN 736822, 752102 atď., vybudovať navrhovanú kanalizačnú sieť ako súčasť skupinovej kanalizácie s čistením odpadových vôd na SČOV Bytča,
  - súčasne s realizáciou splaškovej kanalizácie riešiť ekologicky a technicky vyhovujúce odvádzanie vôd z povrchového odtoku,
  - rešpektovať Ciele a opatrenia vodnej politiky zadefinované v strategickom dokumente „Konceptia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“,
  - v rámci projektových dokumentácií pre povoľovanie stavieb riešiť technické zabezpečenie nepriepustnosti plôch určených na manipuláciu s nebezpečnými látkami a zabezpečiť ich tak, aby nedochádzalo k ich úniku do podzemných vôd územia,
  - udržiavať prípadne realizovať protipovodňové opatrenia na povrchových tokoch v zmysle platnej legislatívy,
  - revitalizovať korytá a brehy miestnych potokov, nepripustiť likvidáciu brehových porastov,
  - riešiť vhodnými stavebnými a ekologickými opatreniami stabilitu dna a brehov miestneho potoka v zastavanom území,
  - nepripustiť na území pobrežných pozemkov orbu, stavanie objektov, zmenu reliéfu ťažbou, navážkami, manipuláciu s látkami škodiacimi vodám, výstavbu súbežných inžinierskych sietí,

- zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- rešpektovať a zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Rovnianka v šírke min. 5 m od brehovej čiary obojstranne a ochranné pásmo ostatných drobných vodných tokov v šírke min. 4 m od brehovej čiary obojstranne,
- odsúhlasiť akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi so správcom toku,
- rešpektovať ochranné pásmo tokov Mlynský potok, Žarnovský potok a ďalšie prítoky Rovnianky - ochranné pásmo – 5 m,
- križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov“.
- Ochrana poľnohospodárskej pôdy:
  - rešpektovať platnú legislatívu (zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
  - zachovať poľnohospodársku produkciu až do realizácie stavieb na poľnohospodárskej pôde,
  - realizovať trvalé vyňatie z poľnohospodárskej pôdy iba na plochách odsúhlasených trvalých záberov poľnohospodárskej pôdy postupne podľa záujmu o výstavbu,
  - na plochách dočasných záberov poľnohospodárskej pôdy realizovať dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy, následne ich rekultiváciu,
  - pôdy trvalého záberu odhumusovať a vrchnú humusovú vrstvu pôdy použiť na rekultivácie plôch na území obce,
  - po stavebných prácach zabezpečiť rekultiváciu územia, po ukončení terénnych a stavebných prác realizovať terénne úpravy s následným zatrávením voľných nezastavaných plôch a doplnením vyššej vegetácie.
- Ochrana pred hlukom a vibráciami:
  - pri riešení jednotlivých investičných zámerov v území naplniť požiadavky na ochranu obyvateľstva pred účinkami hluku a vibrácií vyplývajúce z vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí; dodržiavať legislatívne stanovené prípustné hodnoty hluku,
  - neumožniť v obytnom a rekreačnom území budovanie prevádzok produkujúcich nadmerný hluk a vibrácie.
- Ochrana pred účinkami zápachu:
  - v riešenom území vo väzbe na obytné a rekreačné územie nebudovať poľné hnojiská ani iné prevádzky a zariadenia, ktoré by zápachom obťažovali obytné a rekreačné územia.
- Odpady:
  - rešpektovať ustanovenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace predpisy na úseku odpadového hospodárstva,
  - naďalej uvažovať o pravidelnom odvoze a zneškodňovaní TKO a stavebných odpadov vyprodukovaných na území obce na riadenú skládku mimo jej územia,
  - v riešenom území neuvažovať o vytváraní skládok odpadu,
  - na miestach kde sa v minulosti nachádzali skládky odpadov posúdiť nezávadnosť životného prostredia,
  - doriešiť problematiku separovania komunálneho odpadu zriadením zberného dvora pre odovzdávanie oddelených zložiek komunálnych odpadov, pre zhromažďovanie nebezpečných odpadov a elektroodpadov z domácností.

- Opatrenia zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy:
  - Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:
    - koncipovať urbanistickú štruktúru tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,
    - zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách obce,
    - zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní,
    - podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
    - zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam,
    - vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v mestách; zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach,
    - zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam,
    - vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny.
  - Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric:
    - zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín mimo zastavaného územia obce,
    - zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
    - zabezpečiť dostatočnú odstupnú vzdialenosť v blízkosti elektrického vedenia,
    - zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran.
  - Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:
    - podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
    - zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
    - podporovať výstavbu domových čistiarní odpadových vôd,
    - v prípade, že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť opatrenia voči riziku lesných požiarov,
    - samospráva by mala podporovať a pokiaľ možno zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.
  - Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:
    - v prípade že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť udržiavanie a rozširovanie plochy prírode blízkych lesov, resp. prirodzených lesov,
    - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú,
    - zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov mimo zastavaného územia obce a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v zastavanom území obce,
    - zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest,
    - zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
    - v prípade, že samospráva vlastní lesy, zabezpečiť udržiavanie siete lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou a rozrušovať nepotrebné lesné cesty,
    - usmernenie odtoku pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
    - zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii, zosuvom pôdy.

- Zosuvy:
  - Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely. Preto v lokalitách, kde je riziko aktívnych zosuvov znázornených v grafickej časti - je nevyhnutné vykonať ešte pred projekčnou činnosťou inžinierskogeologický prieskum, ktorý posúdi či vôbec a prípadne za akých sanačných opatrení by bolo možné realizovať uvažované stavby.
  - Zabezpečiť erózne ohrozené plochy hlbokokoreniacimi druhmi rastlín.
- Prírodná rádioaktivita:
  - Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Vymedzenie zastavaného územia obce

Územný plán obce Veľké Rovné navrhuje do roku 2040 rozšírenie v súčasnosti zastavaného územia o navrhované plochy na rozvoj obytnej funkcie, občianskeho vybavenia, rekreácie a výroby v nadväznosti na súčasné zastavané územie obce. Zastavané územie do roku 2040 je na výkresoch vymedzené plnými a zvislo šrafovanými plochami a hranicou navrhovaného zastavaného územia.

Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

- Ochranné pásma dopravnej a technickej infraštruktúry:

ochranné pásmo	stav, návrh	legislatívny predpis
cesta I. triedy	50 m (od osi mimo zastavaného územia obce)	zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov
cesty II. triedy	25 m (od osi mimo zastavaného územia obce)	
vodovod do DN 500 mm vrátane	1,8 m (od osi potrubia)	§ 19 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov
kanalizačný zberač do DN 500 mm vrátane	1,8 m (od okraja potrubia)	
VVN 110 kV elektrické vedenie	15 m (od krajného vodiča)	§ 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče bez izolácie	10 m (od krajného vodiča) 7 m v lesných priesekoch	
VN 22 kV elektrické vedenie vzdušné vodiče s izoláciou	4 m (od krajného vodiča) 2 m v lesných priesekoch	
VN 22 kV elektrické vedenie káblové, zemné	1 m	
OP - plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,	4 m (od okraja potrubia)	§ 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
OP - STL v zastavanom území	1 m	
technologické objekty - ochranné pásmo	8 m	§ 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Bezpečnostné pásmo plynovodov s tlakom nižším ako 0,4 MPa	10 m v nezastavanom území,	
Bezpečnostné pásmo plynovodov s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,	20 m	
technologické objekty - bezpečnostné pásmo	50 m	
OP telekomunikačných vedení	0,5 m od osi po oboch stranách - hĺbka a výška OP vedenia 2 m od zeme pri podzemnom vedení - okruh 2 m pri nadzem. vedení.	zákon č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov
OP telekomunikačných vedení vstupujúcich do elektronického komunikačného uzla, v dĺžke vedení 15 m od uzla	je 10 m od osi vedenia	

- Chránené vodohospodárske oblasti:
  - Celé katastrálne územie obce Veľké Rovné sa nachádza v Chránenej vodohospodárskej oblasti CHVO Beskydy – Javorníky. V chránenej vodohospodárskej oblasti možno plánovať a vykonávať činnosť len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásobovania. Činnosti, ktorých vykonávanie je v CHVO zakázané stanovuje zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.
  - NV SR č. 527/2023 Z. z., ktorým sa ustanovujú hranice chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd, sa ustanovujú hranice chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd podľa § 19 zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákonov č. 517/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony a 525/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.
- Ochranné pásmo vodných tokov:
  - V zmysle § 29 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a vykonávacej normy STN 75 2102 zachovať ochranné pásmo drobných vodných tokov v šírke 4 m od brehovej čiary obojstranne. V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacich vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.
  - Je potrebné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.
  - Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie sú pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.
- Ochranné pásma Letiska Žilina:
  - Katastrálne územie obce Veľké Rovné sa nachádza v ochranných pásmach (OP) Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29. 03. 2017 a v ochranných pásmach vizuálnych leteckých pozemných zariadení na letisku Žilina v rozsahu: „Ochranné pásmo svetelnej približovacej sústavy“ a „Ochranné pásma svetelnej zostupovej sústavy“ (sklon 5 % - 1:20), určených rozhodnutím Leteckého úradu SR č. 11367/313-3949-OP/2009 zo dňa 01. 02. 2010, z ktorých vyplývajú nasledovné obmedzenia:
    - Výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane použitia stavebných a iných mechanizmov) a porastov je stanovené:
      - ❖ ochranným pásmom kužeľovej plochy letiska s výškovým obmedzením v rozmedzí nadmorských výšok od cca 406,7 - 455,0 m n. m. Bpv, pričom obmedzujúce výšky stúpajú v sklone 1:20 /5 %/ v smere od letiska,
      - ❖ Ďalšie obmedzenia sú stanovené: OP s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN. V tomto OP je zakázané umiestňovať nadzemné vedenia elektrického prúdu zvlášť vysokého napätia, veľmi vysokého napätia, vysokého napätia a trakčného vedenia okrem prípadov, keď by Dopravný úrad na základe posúdenia rozhodol, že je nové, rozširované alebo prekladané vedenie tlenené iným existujúcim vedením alebo neodstrániteľnou prekážkou alebo prevádzkovým posúdením bude preukázané, že vedenie nepriaznivo neovplyvní bezpečnosť a plynulosť leteckej prevádzky.

- ❖ OP proti nebezpečným a klamlivým svetlám. V tomto OP je zakázané umiestniť a používať nebezpečné a klamlivé svetlá.
  - ❖ OP bez laserového žiarenia. V tomto OP nesmie úroveň vyžarovania prekročiť hodnotu 50 nW/cm^2 , pričom žiarenie nesmie zapríčiniť vizuálne rušenie letovej posádky lietadla.
  - ❖ kritickým OP proti laserovému žiareniu. V tomto OP sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako $5 \mu\text{W/cm}^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrakového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.
- V zmysle ustanovení § 28 ods. 3 a § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:
- ❖ ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané OP Letiska Žilina a OP vizuálnych leteckých pozemných zariadení na Letisku Žilina,
  - ❖ stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1 písmeno a) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
  - ❖ stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods. 1 písmeno b) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
  - ❖ zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods. 1 písmeno c) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov),
  - ❖ zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1 písmeno d) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).
- Ochranné pásmo lesa:
- Ochranné pásmo tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku. Na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje aj záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva. Pre stavby na bývanie je potrebné dodržať odstupovú vzdialenosť od hranice lesných pozemkov minimálne 25 m.

Plochy pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

1. Plochy pre verejnoprospešné stavby predstavujú plochy potrebné pre realizáciu verejnoprospešných stavieb uvedených v zozname verejnoprospešných stavieb vrátane dočasných záberov pozemkov.
2. Plochy pre asanáciu:
  - a) plochy s nevyhovujúcimi objektmi nie sú vymedzené,
  - b) plochy s objektmi na stavebné úpravy a prípadnú asanáciu sú vymedzené v areály bývalého družstva.

3. Plochy na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov (jednoduché pozemkové úpravy) sú vymedzené pre celé územie katastra obce Veľké Rovné Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 29/2024 zo dňa 18. 01. 2024
4. Plochy na chránené časti krajiny vyžadujúce si zvýšenú ochranu predstavujú plochy :
  - a) biocentrum regionálneho významu,
  - b) biokoridory regionálneho významu,
  - c) registrované zosuvné územia,
  - d) evidované skládky odpadov.

Potreba obstarania a schválenia územného plánu zóny

Po schválení ÚPN O Veľké Rovné nie je potrebné obstarat' územný plán zóny.

Zoznam verejnoprospešných stavieb

Za verejnoprospešné stavby sa považujú stavby, určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia, podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia. Sú to nasledovné stavby a ich modernizácia a stavebné úpravy:

- Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z nadradenej dokumentácie ÚPN VÚC ŽK s možnosťou dopadov na územie obce Veľké Rovné:
  - stavby na sledovanie stavu životného prostredia – sieť sledovacích, dokumentačných a výskumných staníc (stanovíšť) v blízkosti, resp. v areáloch nadregionálnych biocentier a biokoridorov a lokalít medzinárodného významu,
  - stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov,
  - verejná vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra v strediskách cestovného ruchu regionálneho významu (Vyšný Žarnov).
- pre občiansku vybavenosť:
  - výstavba verejných priestranstiev, oddychových zón, parkov, odpočinkových plôch pre cyklistov a turistov, detské ihriská, lokálne športoviská,
  - múzeum Drotárstva, kultúrny dom, hasičská zbrojnica, multifunkčné ihrisko, zdravotné stredisko, stavby sociálnej obecnej vybavenosti,
  - ZŠ a MŠ vrátane stavieb školských športovísk,
  - obecný športový areál (futbalové ihrisko, tenisové kurty), obecný motokrosový areál
  - rozšírenie, stavebné úpravy a modernizácia jestvujúceho cintorína vrátane Domu smútku.
- pre dopravnú vybavenosť:
  - miestne obslužné komunikácie, chodníky, zastávky SAD (novostavby, rekonštrukcie a preložky),
  - stavby statickej dopravy pre potreby verejnosti,
  - miestne cyklotrasy (aj ako trasy korčuliarov, lyžiarske bežecké trasy...),
- pre technickú vybavenosť:
  - stavby protipovodňovej ochrany (spevnenie brehov potokov, retenčné nádrže – poldre a iné),
  - verejný vodovod, verejná splašková kanalizácia,
  - dažďová kanalizácia,
  - VN elektrické vedenia a trafostanice,
  - NN elektrické vedenia vrátane verejného osvetlenia, obecného rozhlasu a káblovej televízie,
  - plynovody a plynárenské zariadenia pre zásobovanie obyvateľov,
  - telekomunikačné siete,
- pre ochranu životného prostredia:
  - zberné miesta separovaného komunálneho odpadu, dvor technických služieb.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti:

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli zhodnotené predpokladané vplyvy navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Pri hodnotení sa použila 4 stupňová významnosť vplyvov:

- bez vplyvu – navrhovaný strategický dokument vôbec neovplyvní posudzovanú zložku, faktor ani oblasť životného prostredia,
- vplyv málo významný – navrhovaný strategický dokument ovplyvní posudzovanú zložku, faktor alebo oblasť životného prostredia minimálne, s lokálnym dosahom, alebo ak je vplyv vnímaný subjektívne,
- vplyv významný – navrhovaný strategický dokument ovplyvní posudzované zložky, faktory alebo oblasti životného prostredia, vplyv je vnímaný a preukázateľne objektívny,
- vplyv závažný – navrhovaný strategický dokument ovplyvní posudzované zložky, faktory alebo oblasti životného prostredia, takou mierou, že spôsobí ich nezvratné zmeny.

Z hľadiska relevantnosti a objektivizácie posúdenia navrhovaného strategického dokumentu na základe súboru kritérií, je každé kritérium rovnako dôležité.

významnosť predpokladaných vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie				
Vplyv	významnosť vplyvu			
	bez vplyvu	vplyv málo významný	vplyv významný	vplyv závažný
Vplyv na obyvateľstvo			o	
Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery		o		
Vplyv na klimatické pomery		o		
Vplyv na ovzdušie		o		
Vplyv vodné pomery		o		
Vplyv na pôdu			o	
Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy		o		
Vplyv na krajinu		o		
Vplyv na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability		o		
Vplyv na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská		o		
Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality		o		
Iné vplyvy		o		

Uvedené hodnotenie platí pre obidva navrhované varianty. Vyhodnotenie variantov:

Hodnotiace kritérium	Variant 1	Variant 2	Variant 1	Variant 2
Kapacity pre rozvoj bývania	menší	väčší	-	+
Kapacity pre rozvoj rekreácie	rovnaké	rovnaké	+	+
Záber poľnohospodárskej pôdy	menší	väčší	+	-
Stanovisko obce k variantom	áno	nie	+	-
Spolu			3+	2+

Vysvetlivky: znamienko + má význam lepšieho riešenia pri hodnotení variantu a znamienko – je horšie riešenie, alebo menej vhodné.

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že **Variant 1 dosiahol 3 lepšie hodnotenia ako Variant 2**, ktorý získal iba dve lepšie hodnotenia. **Obec preferuje rozvoj obce podľa variantu 1.**

V prípade, že by sa navrhovaný strategický dokument neschválil, tak by rozvoj územia obce Veľké Rovné nemal stanovený jasný rámec budúceho rozvoja.

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis

EKO - GEO - CER, s. r. o.
M. C. Sklodowskej 1512/19
851 04 Bratislava
tel. č.: +421 903 702 788
e-mail: ekogeocer@gmail.com

Hlavný riešiteľ správy o hodnotení činnosti:

Mgr. Tomáš Černošous

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u obstarávateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

Nie sú.

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpísom oprávneného zástupcu obstarávateľa.

---

dátum

Mgr. Ladislav Korček
starosta obce Veľké Rovné

PRÍLOHA

Riešenie a vyhodnotenie požiadaviek a pripomienok dotknutých orgánov, ktoré boli zaslané k oznámeniu pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu

Rozsah hodnotenia pre navrhovaný strategický dokument (územnoplánovacia dokumentácia) „Územný plán obce Veľké Rovné“ bol určený podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“ listom č. OU-BY-OSZP-2024/000200-023, zo dňa 21. 05. 2024 príslušným orgánom (Okresným úradom Bytča, odborom starostlivosti o životné prostredie).

Po preštudovaní oznámenia o strategickom dokumente, s prihliadnutím na doručené stanoviská Okresný úrad Bytča, odbor starostlivosti o životné prostredie po prerokovaní určil podľa § 8 zákona nasledovný rozsah hodnotenia:

1. VARIANTY PRE ĎALŠIE HODNOTENIE

V ďalšom hodnotení vplyvu strategického dokumentu - v správe o hodnotení pre územnoplánovacia dokumentáciu Obce Veľké Rovné požadujeme rozpracovať strategický dokument variantne:

- Nulový variant
- Variant 1 – riešenie zmien a doplnkov ÚP v rozsahu posudzovaného oznámenia

Riešenie a vyhodnotenie: Predmetom správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a samotného návrhu strategického dokumentu je návrh strategického dokumentu, ktorý bol predmetom oznámenia o strategickom dokumente a to vo variantoch Variant 1, ktorý rieši v lokalite Nad Svetom potrebu nových bytov formou rodinných domov (RD) a vo variante 2, ktorý rieši v lokalite Nad Svetom potrebu nových bytov formou bytových domov s počtom 60 bytových jednotiek, obdobne je tomu aj v rámci správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie. V rámci správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie je zhodnotený aj nulový variant (variant, ak by sa navrhovaný strategický dokument neschválil).

2. ROZSAH HODNOTENIA

2.1. Všeobecné podmienky

2.1.1. Obstarávateľ zabezpečí vypracovanie hodnotenia vplyvu návrhu strategického dokumentu na životné prostredie, ktorý bude uvedený v správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie. Správa o hodnotení bude rozpracovaná podľa všetkých bodov prílohy č. 5 zákona, primerane charakteru strategického dokumentu a s osobitným prihliadnutím na body uvedené v časti špecifické požiadavky tohto rozsahu hodnotenia.

Riešenie a vyhodnotenie: Obstarávateľ zabezpečil vypracovanie hodnotenia vplyvu návrhu strategického dokumentu na životné prostredie, ktorý je uvedený v predloženej v správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie. Správa o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie je rozpracovaná podľa všetkých bodov prílohy č. 5 zákona, primerane charakteru strategického dokumentu a s osobitným prihliadnutím na body uvedené v časti špecifické požiadavky tohto rozsahu hodnotenia.

2.1.2. Pre hodnotenie navrhovanej činnosti sa nestanovuje časový harmonogram ani žiadne špecifické požiadavky limitujúce časový rozsah.

Riešenie a vyhodnotenie: Zobrať v úvahu pri príprave správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a hodnotení vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie.

- 2.1.3. Obstarávateľ doručí Okresnému úradu Bytča, odboru starostlivosti o životné prostredie 2 ks kompletných vyhotovení správy o hodnotení a 1 ks na elektronickom nosiči (dohodnúť dotknuté obce).

Riešenie a vyhodnotenie: Obstarávateľ doručil Okresnému úradu Bytča, odboru starostlivosti o životné prostredie 2 ks kompletných vyhotovení správy o hodnotení a 6 ks na elektronickom nosiči.

2.2. Špecifické požiadavky

Zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente vyplynula v správe o hodnotení potreba podrobnejšie rozpracovať nasledovné druhy otázok súvisiacich s posudzovaným dokumentom:

- 2.2.1. Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu riešiť požiadavky a pripomienky dotknutých orgánov, ktoré boli zaslané k oznámeniu a vyhodnotiť ich splnenie alebo nesplnenie (zdôvodniť)

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy stanovisko č. 7065/2024 - 5.3 5744/2024 zo dňa 26. 01. 2024

1. V katastrálnom území obce Veľké Rovné (ďalej len „predmetné územie“) sa nachádza ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) „Lom Veľké Rovné, stavebný kameň (4014)“, ktoré nemá určenú organizáciu.

Ložisko nevyhradeného nerastu je podľa § 7 banského zákona súčasťou pozemku.

2. V predmetnom území je evidovaná skládka odpadov tak, ako je zobrazená na priloženej mape. Ministerstvo odporúča uvedenú skládku odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii.
3. V predmetnom území je na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidovaná environmentálna záťaž:

Názov EZ: BY (025) / Veľké Rovné - skládka KO I

Názov lokality: skládka KO I

Druh činnosti: skládka priemyselného odpadu

Stupeň priority: v registri nie je uvedený

Registrovaná ako: C sanovaná/rekultivovaná lokalita

Environmentálna záťaž môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

4. V predmetnom území sú podľa priloženej mapy zaregistrované viaceré svahové deformácie, rôznej aktivity. Jedná sa o svahové deformácie typu zosúvania, ktoré v niektorých prípadoch zasahujú do intravilánu obce, kde obmedzuje ďalšie využitie územia a ohrozujú objekty technosféry. Existujúce svahové deformácie sú zaradené do rajónu nestabilných území so stredným až vysokým stupňom náchylnosti územia k aktivizácií, resp. vzniku nových svahových deformácií vplyvom prírodných podmienok alebo - negatívnymi antropogénnymi faktormi, prípadne ich kombináciou. Na súčasný stav existujúcich svahových deformácií negatívne vplyvajú najmä klimatické faktory, bočná a hĺbková erózia existujúcich vodných tokov v území. Územie je citlivé na negatívne antropogénne zásahy. V území bezprostredného okolia zaregistrovaných svahových deformácií existuje možnosť rozšírenia súčasných zosuvov.

Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková et. ak, 2006), ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava. Na webových stránkach sú dostupné aj informácie o zmapovaných a zaregistrovaných svahových deformáciách (<http://apl.geology.sk/geofond/zosuvv/>. <http://apl.geologv.sk/atlassd/>).

Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely.

5. Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, tak ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia:

- a) výskyt potenciálnych, stabilizovaných a aktívnych zosuvov. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.
- b) výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Riešenie a vyhodnotenie: V stanovisku vznesené požiadavky a uvádzané informácie sú zobrazené v úvahu v návrhu strategického dokumentu a v správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie.

Jedným z hlavných limitujúcich faktorov pre rozvoj zástavby v obci sú geodynamické javy (konkrétne zosuvy - svahové deformácie stabilizované / potenciálne /aktívne). Odporúča sa zväziť rozvoj zástavby v týchto lokalitách, resp. je potrebné zabezpečiť v územiach ohrozovaných geodynamickými javmi (zosuvmi) spracovanie inžinierskogeologických prieskumov svahových deformácií, ktoré budú skúmať inžinierskogeologické, hydrogeologické, geotechnické a stabilitné pomery porušeného územia a zistené príčiny vzniku a vývoja svahových deformácií. V rámci prieskumu by mali byť v zosuvných územiach realizované terénne technické práce – inžinierskogeologické, hydrogeologické a inklinometrické vrty, kopané a penetračné sondy na zistenie hĺbky a priebehu šmykovej plochy, resp. zóny, pozdĺž ktorej sa pohyb uskutočňuje. Súčasťou technických prieskumných prác by mali byť aj vzorkovacie a laboratórne práce vykonávané na vzorkách zemín a hornín (resp. vôd odobratých z vrtov a sond), za účelom zistenia ich fyzikálno-mechanických vlastností, potrebných pre výpočty stability územia. Terénne technické práce môžu byť dopĺňané ďalšími meraniami, napr. geofyzikálnymi na zistenie priebehu šmykových plôch, inklinometrickými meraniami na sledovanie podpovrchových deformácií, režimovými pozorovaniami hladín podzemných vôd, geodetickým zameraním územia a inžinierskogeologickým mapovaním zosuvov. Výsledky týchto prieskumov by mali byť zakomponované do projektových dokumentácií pre povoľovanie stavieb v týchto územiach. Uvedené sa týka hlavne rozvojových lokalít pre RD, rekreáciu, a to:

- Fojtová (čiastočne),
- Ústredie 1 (čiastočne),
- Ústredie 2 (čiastočne), aj v prípade rozvojovej plochy pre rekreáciu s možnosťou výstavby (R1),
- Rimanovice (čiastočne),
- Mlynné (čiastočne),
- Horevsie (čiastočne),
- Potoky - v prípade rozvojovej plochy pre rekreáciu,
- Vyšný Žarnov (čiastočne),
- Soľné (čiastočne), aj v prípade rozvojovej plochy pre rekreáciu s možnosťou výstavby (R1),
- Madzín (čiastočne) - v prípade rozvojovej plochy pre rekreáciu s možnosťou výstavby (R1),
- Záblatie (čiastočne) - v prípade rozvojovej plochy pre rekreáciu s možnosťou výstavby (R1),
- technickú vybavenosť (zberný dvor) a plochy výroby (areál družstva).

Kategória radónového rizika podľa STN 73 0601 Ochrana stavieb proti radónu z podlažia je v dotknutom území nízka až stredná (prevažne). V súvislosti s uvedeným bude v rámci povoľovania uvedených činností podľa osobitných predpisov nevyhnutné preveriť potrebu ochrany objektov pred prenikaním radónu do stavieb podľa zákona č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Ložisko nevyhradeného nerastu „Lom Veľké Rovné, stavebný kameň (4014)“ je zohľadnené v návrhu strategického dokumentu a v správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, ako aj skládka odpadov a evidovaná environmentálna záťaž BY (025) / Veľké Rovné - skládka KO I, pričom v rámci týchto území sa nenavrhujú rozvojové aktivity alebo územia.

Dopravný úrad odpoveď č. 7272/2024/ROP-002-P/4205 zo dňa 29. 01. 2024

Dopravný úrad k „Územnému plánu obce Veľké Rovné“ vydal obci Veľké Rovné k oznámeniu o začatí prerokovania zadania územnoplánovacej dokumentácie stanovisko pod č. 19509/2023/ROP-005-P/61967 zo dňa 04.12.2023 v znení:

„Dopravný úrad, ako dotknutý orgán štátnej správy na úseku civilného letectva v zmysle ustanovenia § 28 ods. 3 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Vám listom č. 19509/2023/ROP-003-P/39536a39567 zo dňa 08. 08. 2023 k oznámeniu o začatí obstarávania predmetnej územnoplánovacej dokumentácie oznámil, že katastrálne územie obce Veľké Rovné sa nachádza v horizontálnom priemete ochranných pásiem Letiska Žilina, určených Rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29. 03. 2017, z ktorých vyplývajú pre riešené územie nasledovné obmedzenia, ktoré je pri návrhu priestorového usporiadania a funkčného využitia územia nutné rešpektovať, a to:

Výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane použitia stavebných a iných mechanizmov) a porastov je stanovené:

- ochranným pásmom kužeľovej plochy letiska s výškovým obmedzením v rozmedzí nadmorských výšok od cca 406,7 - 455,0 m n. m. Bpv, pričom obmedzujúce výšky stúpajú v sklone 1:20 /5 %/ v smere od letiska.

V južnej časti katastrálneho územia Veľké Rovné, kde už terén tvorí prekážku na ochranné pásmo kužeľovej plochy je obmedzujúca výška stavieb a zariadení nestavebnej povahy 15 m nad pôvodným terénom, zároveň však objekt s touto výškou nesmie presiahnuť nadmorskú výšku 570,0 m n. m. Bpv. V blízkosti ochranného pásma kužeľovej plochy môže byť pri posudzovaní prekážok použitý princíp tesnej blízkosti. V ostatnej časti katastrálneho územia je maximálna výška stavieb a zariadení nestavebnej povahy stanovená ochranným pásmom Letiska Žilina.

Uvedené výškové obmedzenia žiadal Dopravný úrad pri návrhu priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce rešpektovať.

Ďalšie obmedzenie vyplývajúce z ochranných pásiem Letiska Žilina pre celé katastrálne územie Veľké Rovné je stanovené:

- kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu, v ktorom je zakázané najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako $5 \mu\text{W}/\text{cm}^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrakového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

Dopravný úrad zároveň v stanovisku uviedol, že v zmysle ustanovení § 28 ods. 3 a § 30 leteckého zákona je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách a zariadeniach, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri:

- ❖ stavbách a zariadeniach nestavebnej povahy, ktoré by svojou výškou, použitím stavebných mechanizmov alebo charakterom mohli narušiť alebo narušia ochranné pásma Letiska Žilina,
- ❖ stavbách a zariadeniach vysokých 100 m a viac nad terénom /§ 30 ods. 1 písm. a) leteckého zákona)/,
- ❖ stavbách a zariadeniach vysokých 30 m a viac umiestnených na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu /§ 30 ods. 1 písm. b) leteckého zákona)/,
- ❖ zariadeniach, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice /§ 30 ods. 1 písm. c) leteckého zákona)/,
- ❖ zariadeniach, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje /§ 30 ods. 1 písm. d) leteckého zákona)/.

Uvedené požiadavky ostávajú v platnosti aj pre spracovanie ďalších stupňov územnoplánovacej dokumentácie.

V zadaní Územného plánu obce Veľké Rovné, zverejnenom na www.velkerovne.sk, nie sú všetky informácie o obmedzeniach vyplývajúcich z ochranných pásiem letiska zapracované v zmysle požiadavky Dopravného úradu uvedenej v stanovisku k oznámeniu o začatí obstarávania predmetnej územnoplánovacej dokumentácie. Na základe uvedeného požaduje o dopracovanie nasledovného textu do kapitoly Letecká doprava na str. 21 a do kapitol „Požiadavky“ na riešenie ÚPN-0 na str. 34, v nasledovnom znení:

„V južnej časti katastrálneho územia Veľké Rovné, kde už terén tvorí prekážku na ochranné pásmo kužeľovej plochy je obmedzujúca výška stavieb a zariadení nestavebnej povahy 15 m nad pôvodným terénom, zároveň však objekt s touto výškou nesmie presiahnuť nadmorskú výšku 570,0 m n. m. Bpv. V blízkosti ochranného pásma kužeľovej plochy môže byť pri posudzovaní prekážok použitý princíp tesnej blízkosti. V ostatnej časti katastrálneho územia je maximálna výška stavieb a zariadení nestavebnej povahy stanovená ochranným pásmom Letiska Žilina.“

Dopravný úrad zároveň požaduje v kapitole Požiadavky na riešenie ÚPN-0 na str. 34 vykonať nasledovné úpravy:

- ❖ nahradiť text „Dopravný úradom SR“ správnym textom „Dopravným úradom“ a bez „SR“,
- ❖ ako ďalší bod do zoznamu doplniť: „stavby a zariadeniach nestavebnej povahy, ktoré by svojou výškou, použitím stavebných mechanizmov alebo charakterom mohli narušiť alebo narušia ochranné pásma Letiska Žilina“.

Ďalší stupeň územnoplánovacej dokumentácie (textovú aj výkresovú časť), v ktorej budú zohľadnené a zapracované vyššie uvedené pripomienky a obmedzenia vyplývajúce z ochranných pásiem letiska, žiada predložiť k posúdeniu a odsúhlaseniu. Ochranné pásma žiada do územnoplánovacej dokumentácie zapracovať do textovej aj grafickej časti ako regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia predmetného územia. Ochranné pásma majú byť zapracované do výkresu takej mierky, aby boli prehľadné a zrozumiteľné.

Podklad ochranných pásiem v elektronickej podobe (formát *.dwg, *.dgn) je možné získať na základe zaslania požiadavky na adresu michal.kozuch@nsat.sk alebo ochranne.pasma@nsat.sk.

Uvedené stanovisko žiada v konaní zohľadniť.

Z pohľadu Dopravného úradu neexistujú žiadne vplyvy, ktoré by mali byť v strategickom dokumente posúdené podrobnejšie, teda také, ktoré by mali byť posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Upozorňuje, že ich stanovisko je vydané len z hľadiska záujmov civilného letectva.

Riešenie a vyhodnotenie: V stanovisku vznesené požiadavky a uvádzané informácie sú v plnej miere zapracované do návrhu strategického dokumentu a správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie (obmedzenia vyplývajúce z ochranných pásiem Letiska Žilina a návrh strategického dokumentu a správa o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie ich plne rešpektujú).

Žilinský samosprávny kraj stanovisko č. 02791/2024/ORR-2 zo dňa 25. 01. 2024

Uvádza, že sa vyjadruje k uvedenej územnoplánovacej dokumentácii v celom procese jej obstarávania v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon). V rámci procesu obstarávania uvedenej územnoplánovacej dokumentácie bude jej rozsah, väzby a dopad na koncepciu rozvoja územia atď. presne dohodnutý s dotknutými orgánmi štátnej správy, samosprávy, právnickými a fyzickými osobami v zmysle platného stavebného zákona.

ŽSK požaduje rešpektovať záväznú časť Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja, ktorá je záväzná pre nižšie stupne územnoplánovacích dokumentácií a berie na vedomie, že strategický dokument "Územný plán obce Veľké Rovné" bude povinne posudzovaný v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

Riešenie a vyhodnotenie: V stanovisku vznesené požiadavky a uvádzané informácie sú v plnej miere zapracované do návrhu strategického dokumentu a správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie (rešpektuje sa záväzná časť Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja).

Krajský pamiatkový úrad Žilina záväzné stanovisko č. Z-PUSR-007019/2024 zo dňa 25. 01. 2024

Krajský pamiatkový úrad Žilina predložené Oznámenie o strategickom dokumente „Územný plán obce Veľké Rovné“ posúdil a uvádza, že v oblasti záujmov chránených pamiatkovým zákonom je z hľadiska priamych a nepriamych vplyvov na životné prostredie dotknutá oblasť ochrany pamiatkového fondu a kultúrneho dedičstva. Na ochranu pamiatkového fondu sa vzťahuje zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Tento zákon upravuje podmienky ochrany národných kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade svedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Jednotlivé časti Oznámenia požaduje doplniť o nasledovné údaje a záväzné usmernenia pre oblasť ochrany pamiatkového fondu:

V textovej časti citovať platnú legislatívu na úseku ochrany pamiatkového fondu - citovanie zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej pamiatkový zákon) a Deklaráciu Národnej rady Slovenskej republiky o ochrane kultúrneho dedičstva č. 1292 zo dňa 28. 02. 2001.

Riešené územie nie je pamiatkovým územím. Nachádzajú sa v ňom nasledovné národné kultúrne pamiatky, evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok:

- ❖ č. ÚZPF 1389/1 - Kostol sv. Michala, súp. č. 69, pare, č. KN 1, k. ú. Veľké Rovné
- ❖ č. ÚZPF 1390/1-2 - Socha sv. Anny a Panny Márie na podstavci, pare. č. KN 15, k. ú. Veľké Rovné.

Pri realizácii plánovaných stavebných alebo hospodárskych činností na riešených územiach v rámci návrhu „Územného plánu obce Veľké Rovné“ je podľa § 30 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav (ďalej len „pamiatkový zákon“) potrebné osloviť Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia. Podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk. Krajský pamiatkový úrad Žilina vydáva záväzné stanoviská z hľadiska

záujmov chránených pamiatkovým zákonom a sú záväznými stanoviskami podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Ako plochy s predpokladaným značným výskytom archeologických nálezov a nálezísk treba ponímať celú historickú zástavbu chotára obce Veľké Rovné, ktorú dokumentujú vojenské mapovania z 18. a 19. storočia. Vzhľadom na geomorfologický charakter obce sa v katastri obce vyskytujú viaceré mlyny (v 18. storočí minimálne 7), ktoré je možné na základe terénnych náznakov presnejšie lokalizovať i v súčasnom teréne. Pôvodný drevený kostol, ktorý mal predchádzať súčasnému nie je možné presne lokalizovať, no dá sa predpokladať jeho lokalizácia v širšom centre obce.

V historickom jadre obce je predpoklad archeologických nálezov aj v interiéroch jestvujúcich domov. Vzhľadom na to je potrebné požiadať o vyjadrenie aj v prípade rekonštrukcií jestvujúcich domov pokiaľ sa predpokladá zásah do terénu (znižovanie podláh, budovanie suterénov, nové inžinierske siete, drenáže...) aj v prípade, že ide o práce, ktoré je možné realizovať ako drobné stavebné úpravy.

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav (ďalej len „pamiatkový zákon“): „Archeologické nálezisko je nehnuteľná vec na topograficky vymedzenom území s odkrytými alebo neodkrytými archeologickými nálezmi v pôvodných nálezových súvislostiach“, pričom podľa § 2 ods. 5 je „archeologický nález“ hnutelná vec, ktorá je dokladom o živote človeka a o jeho činnosti od najstarších dôb do roku 1918. Archeologickým nálezom je tiež zbraň, munícia, strelivo, súčasť uniformy, vojenská výstroj alebo iný vojenský materiál a pochádza pred rokom 1946. Súčasný vedecký trend v archeológii pritom však považujú za archeologické nálezisko a archeologický nález už aj nehnuteľné objekty a hnutelné predmety pred rokom 1946.

Vzhľadom na ochranu prípadných archeologických nálezov, nájdených mimo povoleného pamiatkového výskumu sa uplatňuje postup podľa § 40 ods. 2-3 pamiatkového zákona v spojitosti s § 127, ods. 1) a 2) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Podľa § 40 ods. 2 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 ods. 3 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu a podľa § 40 ods. 4 nález, ktorým je strelivo alebo munícia pochádzajúca pred rokom 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru, ktorý je povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť do 30 dní od vyzdvihnutia nálezu oznámenie; oznámenie obsahuje základné údaje o mieste nálezu, type nálezu a fotodokumentáciu nálezu.

Na základe uvedených skutočností z pohľadu záujmov chránených pamiatkovým zákonom nepožaduje, aby predložené oznámenie o strategickom dokumente bolo posudzované v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Riešenie a vyhodnotenie: V stanovisku vznesené požiadavky a uvádzané informácie sú v plnej miere zapracované do návrhu strategického dokumentu a správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie (národné kultúrne pamiatky a požiadavky zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a návrh strategického dokumentu a správa o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie ich plne rešpektujú).

Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici stanovisko č. 431-353/2024 zo dňa 25. 01. 2024

Neeviduje v katastrálnom území obce Veľké Rovné výhradné ložisko nerastných surovín s určeným chráneným ložiskovým územím alebo dobývacím priestorom. Na základe uvedeného nemá námietky k návrhu strategického dokumentu „Územný plán obce Veľké Rovné“.

Riešenie a vyhodnotenie: V stanovisku uvádzané informácie sú v plnej miere zapracované do návrhu strategického dokumentu a správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline záväzné stanovisko č. RÚVZZA/OHŽPaZ/316/906/2024 zo dňa 31. 01. 2024

Súhlasí a uvádza, že v tejto fáze návrhu prípravy ÚPN-0 Veľké Rovné sa nepredpokladajú žiadne zásadné priame a nepriame negatívne vplyvy na životné prostredie obce a na zdravie jej obyvateľov vyvolané realizáciou návrhu UPN-0 ako ani na životné prostredie susediacich obcí. Naopak, predpokladá sa zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie obce realizovaním návrhu UPN-0 predovšetkým v koncepčnom riešení územia v oblasti bývania, rekreácie, CR a hlavne v oblasti životného prostredia.

Predpokladá sa pozitívny nepriamy vplyv na zdravie obyvateľov, ktorý spočíva v koncepčnom riešení prípravy územia obce na realizáciu technickej a dopravnej infraštruktúry. sociálnej infraštruktúry a bývania, zložiek a faktorov ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia, ekologickej stability územia, ochrany poľnohospodárskej pôdy.

Úlohou strategického dokumentu je vylúčiť negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľov, resp. stanoviť záväzné regulatívy ich eliminácie, strategický dokument nemá priame negatívne účinky na obyvateľstvo. Územný plán nenavrhuje žiadne riešenie, ktoré by zaznamenalo v území zhoršenie zdravotného stavu obyvateľov.

Možné závažné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu nie sú známe. Vzhľadom na plánovaný rozvoj plôch s funkciou bývania, občianskej vybavenosti, priemyslu, rekreácie a športu je možné predpokladať len bežné riziká vplyvu z týchto nových plôch na riešené územie. V tomto štádiu sa však nedajú úplne jednoznačne posúdiť, ale je veľký predpoklad, že riziká budú eliminované už vo fáze prerokovania ÚPD, jej úprav podľa pripomienok a následnej projektovej príprave.

Orgán verejného zdravotníctva bude posudzovať jednotlivé stavby v územnom, alebo v zlúčenom územnom a stavebnom konaní samostatne. Stavba musí byť v súlade s požiadavkami zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na charakter, rozsah a činnosť navrhovanej stavby navrhuje upustenie od vypracovania správy o hodnotení pre navrhovanú činnosť v zmysle § 29 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z.

Predložené oznámenie bolo posúdené v zmysle zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Riešenie a vyhodnotenie: V stanovisku uvádzané relevantné informácie sú v plnej miere zapracované do návrhu strategického dokumentu a správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie.

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja záväzné stanovisko č. OU-ZA-OSZP1-2024/014841-004 zo dňa 14. 02. 2024

Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny na predmetnom území v zmysle zákona platí 2. a 1. stupeň územnej ochrany a spadá do kompetencie Správy CHKO Kysuce a Správy CHKO Strážovské vrchy. Západná časť katastra obce ktorá sa nachádza v CHKO Kysuce, kde platí podľa zákona 2. stupeň ochrany. Zvyšná časť katastra leží v územnej pôsobnosti Správy CHKO Kysuce, kde platí 1. stupeň ochrany. V katastri obce nie sú žiadne maloplošné chránené územia. V katastri obce nie sú žiadne územia

európskeho významu siete NATURA 2000. Podľa „RÚSES okresu Bytča (2019)“ sa v území nachádzajú tieto prvky ochrany prírody:

- biocentrá: Rbc 2 Podlubie, Rbc 3 Soľné - Zarúbaná Kýčera, Rbc 5 Buková
- biokoridory: NRBk J1 - Javorníky I, NRBk J II - Javorníky II, NRBk J III - Javorníky III, Rbk_J_R XIV Javorníky R XIV, Rbk 1 Údolie a vodný tok Rovnianky, Rbk 13 Kraviarska, Rbk 15 Čambalová
- miesta na ponechanie bez zástavby: ID36 Veľké Rovné — Semeteš, ID 37 Kolárovice U Melocíka, 1D 38 Veľké Rovné Nižný Žarnov
- ekostabilizačné opatrenia: E3 - sanovať nezabezpečené hnojiská a revitalizovať okolie zabezpečených hnojísk, E17 - nevysádzať monodominantné porasty, E21 - stabilizovať zosuvné územia a zabezpečiť monitoring, E22 - zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej vegetácie
- v katastri obce nie sú žiadne genofondové plochy

Migračné koridory (biokoridory) sú významnými koridormi pre živočíchy (hlavne veľké šelmy), ktoré v území CHKO Kysuce a územnej pôsobnosti prepájajú od západu oblastí Českej republiky s Javorníkmi a nadväzujú na migračné koridory od Poľska, CHKO Horná Orava a NP Malá Fatra. Katastrálne územie obce Veľké Rovné, v okrese Bytča, Žilinský kraj.

V katastrálnom území obce Veľké Rovné sa v územnej pôsobnosti Správy CIIKO Strážovské vrchy nachádzajú alebo doň zasahujú:

- z regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Bytča: regionálne biocentrá: Rbc 3 Soľné – Zarúbaná Kýčera, Rbc 5 Buková; Biokoridory: nadregionálne: NRBk_JI Javorníky I, NRBk_JII Javorníky II, NRBk_JIII Javorníky III; regionálne: Rbk_J_RXIV Javorníky R XIV, Rbk 1 Údolie a vodný tok Rovnianky, Rbk 13 Kraviarska, Rbk 15 Čambalová.

Vymapované chránené biotopy a biokoridory:

- Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky - biotop európskeho významu
- Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí -biotop národného významu
- Rbk Stran

Vodné toky so sprievodnou drevinovou vegetáciou:

- Rovnianka: - vodohospodársky významný tok - ochranné pásmo 10 m, prítoky: Mlynský potok, Žarnovský potok a ďalšie prítoky Rovnianky - ochranné pásmo – 5 m

Celé katastrálne územie je súčasťou Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy a Javorníky. Dotknuté územie sa nachádza mimo území NATURA 2000.

Okresný úrad Žilina nahliadol do „Územný plán obce Veľké Rovné - zaslanie oznámenia“ a spolu s odborným stanoviskom Správy CHKO Kysuce č. CHKOKY/043-001/2024/12 zo dňa 24. 01. 2024 požaduje, aby do strategického dokumentu boli zapracované nasledujúce pripomienky:

- V stati 5, časti zmapované chránené biotopy a biokoridory navrhuje doplniť ďalšie typy chránených biotopov zmapovaných v k. ú. Veľké Rovné konkrétne: biotopy európskeho významu - Br 6 Brehové porasty devätsilov, Lk 5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Ra 6 Slatiny s vysokým obsahom báz, Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Ls 1.4 Horské jelšové lužné lesy, Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls. 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy, Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy; biotopy národného významu - Kr 8 Vřbové kroviny stojatých vôd, Lk 3 Mezofilné pasienky a spásané lúky, Lk 6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Pr 2 Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách.

Na základe zaslaných podkladov „Oznámenie o strategickom dokumente „Územný plán obce Veľké Rovné - zaslanie oznámenia“ má za to, že po zapracovaní vyššie uvedených pripomienok, predmetný strategický dokument nepožaduje ďalšie posudzovanie podľa zákona EIA.

Riešenie a vyhodnotenie: V stanovisku vnesené požiadavky a uvádzané informácie sú zapracované do správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie (veľkoplošné chránené územie, prvky ÚSES, miesta na ponechanie bez zástavby, vodohospodársky chránené územia a biotopy).

Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie územného plánovania stanovisko č. OU-ZA-OVBP1-2024/014855-003 zo dňa 05. 02. 2024

Požaduje v celom procese obstarávania návrhu územnoplánovacej dokumentácie (ÚPD) dodržiavať zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon), vyhlášku MŽP SR č.55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii a pri spracovaní ÚPD postupovať podľa metodických usmernení Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR, ktoré sú záväzné pre všetky orgány územného plánovania podľa § 17 ods.3 stavebného zákona.

Upozorňuje, že orgán územného plánovania (Obec Veľké Rovné) musí zabezpečovať obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie prostredníctvom odborne spôsobilej osoby podľa § 2a stavebného zákona a obec obstaráva nový územný plán obce, a preto tento povinne podlieha procesu posudzovania ako strategický dokument podľa ustanovení § 4 až § 16 zákona EIA/SEA. V tejto problematike bolo vydané „Metodické usmernenie MŽP SR a MDVRR SR k problematike posudzovania ÚPD ako strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na ŽP a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“ zo dňa 29. 01. 2014.

Riešenie a vyhodnotenie: V stanovisku vznesené požiadavky a uvádzané informácie sú v plnej miere zapracované do návrhu strategického dokumentu a správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, ako aj procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a procesu obstarávania územnoplánovacej dokumentácie.

Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií vyjadrenie č. OU-ZA-OCDPK-2024/014727/3/PLI zo dňa 23. 01. 2024

Hlavnú komunikačnú a rozvojovú os v katastrálnom území obce Veľké Rovné tvorí cesta II. triedy č. II/541, ktorá vedie zastavaným územím obce a cesta I. triedy č. I/10, ktorá sa nachádza na okraji k. ú. Veľké Rovné.

Ako príslušný cestný správny orgán vo veciach ciest I. a II. triedy má v súvislosti s územnoplánovacou dokumentáciou „Územný plán obce Veľké Rovné“ z hľadiska nimi sledovaných záujmov cestnej siete nasledovné požiadavky:

- rešpektovať aktuálny ÚPN VÚC Žilinského kraja,
- dopravné napojenia, navrhované cesty, cyklistické a pešie trasy, statickú dopravu je potrebné riešiť v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi,
- na ochranu diaľnic, ciest, miestnych ciest a premávky na nich mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce rešpektovať cestné ochranné pásma v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon pozemných komunikáciách (cestný zákon),
- rešpektovať umiestnenie, funkciu, ochranné pásmo ako aj rozvojové zámery ciest I/10 a II/541.

Riešenie a vyhodnotenie: Návrh strategického dokumentu a správa o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie rešpektujú aktuálny ÚPN VÚC Žilinského kraja, pričom dopravné napojenia, navrhované cesty, cyklistické a pešie trasy a statická doprava by mali byť riešené v súlade s aktuálne platnými STN a technickými predpismi. Zároveň návrh strategického dokumentu a správa o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie rešpektujú cestné ochranné pásma ako aj rozvojové zámery ciest I/10 a II/541.

S predloženým oznámením o strategickom dokumente súhlasí za dodržania nasledovných podmienok:

1. Zabezpečiť ochranu vôd, podmienok ich tvorby, výskytu a prirodzenej akumulácie vôd.
2. Zachovať prirodzený charakter vôd a plánovaným rozvojom regiónu neohroziť kvalitu podzemných ani povrchových vôd.
3. Pri plánovanej výstavbe - nové plochy na bývanie, občianskej vybavenosti, výroby, rekreácii, športu a nové polyfunkčné plochy je potrebné rešpektovať inundačné územie podľa § 20 ods. 5 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.
4. V rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie vody v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipientoch.
5. Zabezpečiť existenciu splaškovej kanalizácie v predmetných lokalitách na bývanie z dôvodu ochrany podzemných vôd.

Na základe vykonaného hodnotenia vplyvov na životné prostredie súhlasí s navrhovanou činnosťou a odporúča ukončiť proces v štúdiu zisťovacieho konania, nepožaduje vypracovanie správy.

Riešenie a vyhodnotenie: V stanovisku vznesené požiadavky a uvádzané informácie sú v plnej miere zapracované do návrhu strategického dokumentu a správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a to v rámci návrhu riešenia ochrany pred povodňami, ochrany vodných útvarov z hľadiska podmienok ich tvorby, výskytu a prirodzenej akumulácie, ako aj zachovania prirodzeného charakteru vôd a neohrozovania kvality podzemných a povrchových vôd. Zároveň sú navrhované opatrenia na zadržanie vody v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipientoch. Stoková sieť má byť doplnená pre navrhované lokality a bude realizovaná ako gravitačná. Lokality, resp. objekty, ktoré nebude možné odkanalizovať gravitačne bude potrebné napojiť na verejnú kanalizačnú sieť pomocou čerpacích staníc odpadových vôd. Jednotlivé nehnuteľnosti budú napojené na verejnú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojok. Tie budú ukončené na hranici parcely vo vnútri parcely revíznou šachtou. V prípade výstavby prevádzok, kde môžu vznikať odpadové vody s obsahom tuku, bude potrebné takéto vody pred zaústením do splaškovej kanalizácie predčistiť v lapači/odlučovači tukov. Vypúšťané odpadové vody do verejnej splaškovej kanalizácie musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia vypúšťaných do kanalizácie stanovuje zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov. V území, v ktorom nebude zabezpečené odvádzanie splaškových odpadových vôd verejnou kanalizáciou, produkované splaškové odpadové vody sa budú akumulovať vo vodotesných žumpách a ich zneškodňovanie sa má zabezpečiť v súlade so zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov. S budovaním malých čistiarní odpadových vôd bude možné uvažovať len v riedko osídlenej oblasti (§ 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov) a s budovaním malých domových čistiarní odpadových vôd v urbanizovanom území so súvislou zástavbou sa neuvažuje.

Okresný úrad Bytča, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia vyjadrenie č. OU-BY-OSZP-/2024/00024-2/Koc zo dňa 31. 01. 2024

V prípade navrhovaných činností, ktoré môžu mať vplyv na životné prostredie, treba tieto činnosti samostatne posúdiť a vyhodnotiť ich vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia.

Riešenie a vyhodnotenie: V rámci návrhu strategického dokumentu a správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie boli zhodnotené vplyvy navrhovaného strategického dokumentu komplexne z hľadiska jednotlivých zložiek životného prostredia a to na základe komplexného riešenia rozvoja celého administratívneho územia obce Veľké Rovné s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutia ekologickej rovnováhy a zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja a to forme regulácií pre návrhu plôch pre výstavbu rodinných domov, občiansku vybavenosť, výstavbu chat a záhradiek, realizáciu agroturistiky, výstavbu farmy, doplnenia plôch verejnej zelene, dopravného systému obce a doplnenia siete miestnych komunikácií v rozvojových lokalitách a doplnenia siete hlavných peších trás, cyklochodníkov a cyklotrás, ako aj technickej infraštruktúry v rozvojových lokalitách a stanovenia plôch pre verejnoprospešné stavby. Územný plán komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia obce, vytvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie. Vytvára predpoklady pre zachovanie kultúrnych, prírodných a civilizačných hodnôt, vytvára podmienky pre rozvoj základnej funkcie bývania formou individuálnej bytovej výstavby vo väzbe na zastavané územie obce, vytvára podmienky pre doplnenie základnej občianskej vybavenosti, rozvoj športu a rekreácie, vytvára podmienky pre dobudovanie dopravného a technického vybavenia obce, reguluje a koordinuje investičné činnosti a záujmy, skvalitňuje životné a obytné prostredie v obci a premieta do územného plánu obce zámery nadradenej územnoplánovacej dokumentácie a stanovuje plochy pre verejnoprospešné stavby.

Okresný úrad Bytča, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva stanovisko č. OU-BY-OSZP-2024/000279-2/Cur zo dňa 05. 02. 2024

Nemá pripomienky k predmetnému oznámeniu o strategickom dokumente, k hlavným cieľom, obsahu dokumentu a ani k vecnému a časovému harmonogramu prípravy a schvaľovania strategického dokumentu obstarávateľa a nežiada pokračovať v procese posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Riešenie a vyhodnotenie: Stanovisko bez pripomienok.

Okresný úrad Bytča, odbor krízového riadenia stanovisko č. OU-BY-OKR-2024/000225-002 zo dňa 29. 01. 2024

Po posúdení dospel k záveru, že z hľadiska predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie sa nepredpokladá vznik mimoriadnej udalosti podľa zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. K uvedenému návrhu riešenia z hľadiska záujmov civilnej ochrany nemá pripomienky a súhlasí so zámerom: „Územný plán obce Veľké Rovné“ v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Ďalšie dokazovanie v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie z hľadiska civilnej ochrany nie je potrebné.

Riešenie a vyhodnotenie: V stanovisku nie sú uvádzané žiadne požiadavky, ktoré by mali byť zapracované do návrhu strategického dokumentu a správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie.

2.2.2. Vyhodnotiť vplyv strategického dokumentu na ochranné pásma vodných tokov a inundačné územia vodných tokov, mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika

Riešenie a vyhodnotenie: Vyhodnotenie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na vodné útvary, ochranné pásma vodných tokov a inundačné územia vodných tokov je uvedené v kapitolách B.I.2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie., B.II.2. Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania., C.II.4. Vodné pomery – povrchové vody, podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov, vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd. a C.III.5. Vplyvy na vodné pomery. správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, pričom mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika nie sú spracované pre predmetné územie.

2.2.3. Posúdiť a vyhodnotiť vplyv stavebných a iných zámerov na poľnohospodársku pôdu

Riešenie a vyhodnotenie: Vyhodnotenie a posúdenie vplyvov stavebných a iných zámerov na poľnohospodársku pôdu navrhovaných v navrhovanom strategickom dokumente je uvedené v kapitolách B.I.1. Pôda – záber pôdy celkom v ha, z toho zastavané územie, z toho dočasný a trvalý záber., C.II.5. Pôdne pomery – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti a mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd. a C.III.6. Vplyvy na pôdu. správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie.

2.2.4. Vyhodnotiť negatívne vplyvy strategického dokumentu k migrujúcim živočíchom (biokoridory) vrátane návrhu zmierňujúcich opatrení

Riešenie a vyhodnotenie: Vyhodnotenie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu je uvedené v kapitole C.III.9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability. správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a návrh zmierňujúcich opatrení je uvedený v kapitole C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie. správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie. Z prvkov RÚSES sa v dotknutom území nachádzajú RBc2 Podlubie, RBc3 Solné - Zarúbaná Kýčera, RBc5 Buková, RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky, NRBk_J I Javorníky I, NRBk J II Javorníky II, NRBk J III Javorníky III, RBk J R XIV Javorníky R XIV, RBk13 Kraviarska a RBk15 Čambalová. Navrhované rozvojové lokality do uvedených prvkov RÚSES nezasahujú, okrem lokality U Sapietov, kde sa navrhuje výstavba 2 rekreačných chát. V rámci zastavaného územia obce Veľké Rovné zasahujú do RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky rozvojové lokality Nad Svetom (určené pre RD alebo BD) a to čiastočne a RD (čiastočne v lokalite Ústredie 1 a obdobne je tomu aj v prípade rozvojovej lokality Ninisovci, kde navrhované RD čiastočne zasahujú do tohto biokoridoru. V prípade uvedených rozvojových lokalít je potrebné od vodného toku ponechať alebo vysadiť zelený pás drevín brehových porastov. Zásah do tohto biokoridoru sa očakáva aj v prípade výstavby protipovodňovej ochrany severne od zastavaného územia obce. Existujúci motokrosový areál sa nachádza v rámci vymedzeného NRBk J II Javorníky II a RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky a vo vymedzenom priestore na ponechanie bez výstavby pri pozemných komunikáciách ležiaci v CHKO Kysuce, pričom sa navrhuje využívať formou modernizácie existujúcich plôch bez zástavby a oplotenia. Športový areál v lokalite Nivy (Dolný koniec) čiastočne zasahuje do RBk15 Čambalová a RBk1 Údolie a vodný tok Rovnianky, pričom sa navrhuje rozvíjať formou modernizácie existujúcich športových plôch. V rámci RÚSESu okresu Bytča boli tiež na území obce Veľké Rovné vymedzené 2 priestory na ponechanie bez výstavby pri pozemných komunikáciách ležiaci v CHKO Kysuce (Veľké Rovné-Semeteš a Veľké Rovné, Nižný Žarnov), kvôli zachovaniu migrácie zveri. Navrhovaný strategický dokument to rešpektuje. Celkovo možno konštatovať, že rozvojové plochy sú navrhované v nadväznosti na zastavané územie obce, resp. jej osád alebo v štruktúre typu kopaničiarskeho osídlenia.

2.2.5. Vyhodnotiť vplyv strategického dokumentu vo vzťahu k zosuvným územia a ochranným pásmam ciest

Riešenie a vyhodnotenie: Vyhodnotenie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu k zosuvným územia a ochranným pásmam ciest je uvedené v kapitolách v kapitolách B.I.5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru., C.II.1. Horninové prostredie – inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy, ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery, stav znečistenia horninového prostredia., C.II.1. Horninové prostredie – inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy, ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery, stav znečistenia horninového prostredia., C.II.9. Obyvateľstvo – demografické údaje, sídla, aktivity, infraštruktúra., C.III.1. Vplyvy na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce, iné vplyvy., C.III.2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery. a C.III.9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability. správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie.

2.2.6 Vyhodnotiť vplyv strategického dokumentu a navrhnúť opatrenia pre zachovanie významných organizmov, mokradí, biotopov, biocentier a ekotónov, maloplošných lúk, v minulosti len extenzívne obhospodarovaných, prameniská atď.

Riešenie a vyhodnotenie: Vyhodnotenie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu je uvedené v kapitole C.III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie a návrh zmierňujúcich opatrení (včítane opatrení pre zachovanie významných organizmov, mokradí, biotopov, biocentier a ekotónov, maloplošných lúk, v minulosti len extenzívne obhospodarovaných, pramenísk atď.) je uvedený v kapitole C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.

2.2.7. Vyhodnotiť vplyv strategického dokumentu na prvky R-ÚSESU, a premietnuť ich do grafickej časti

Riešenie a vyhodnotenie: Vyhodnotenie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na prvky R-ÚSESu je uvedené v kapitole C.III.9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability. správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie. Ich premietnutie nie je relevantné vo vzťahu ku schvaľovaniu navrhovaného strategického dokumentu, pričom v grafickej časti navrhovaného strategického dokumentu sú a budú premietnuté opatrenia uvedené v kapitole C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie. správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie., ktoré sa týkajú prvkov RÚSES (ak je to graficky možné znázorniť).

2.2.8 Posúdiť a vyhodnotiť výskyt radónového rizika vzhľadom na možné využitie územia na stavebné účely

Riešenie a vyhodnotenie: Posúdenie a vyhodnotenie výskytu radónového rizika vzhľadom na možné využitie územia na stavebné účely je uvedené v kapitolách C.II.1. Horninové prostredie – inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy, ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery, stav znečistenia horninového prostredia., C.II.9. Obyvateľstvo – demografické údaje, sídla, aktivity, infraštruktúra., C.III.1. Vplyvy na obyvateľstvo – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce, iné vplyvy. a C.III.2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery. správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie.

2.2.9 Vyhodnotiť vplyv environmentálnych záťaží vzhľadom na možné využitie územia

Riešenie a vyhodnotenie: V predmetnom území je na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidovaná environmentálna záťaž: na jej území, resp. v jej blízkosti nie sú navrhované rozvojové lokality, resp. činnosti, na ktoré by mohla mať vplyv.

2.2.10 Vyhodnotiť vplyv strategického dokumentu vzhľadom na Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy – zadržiavanie vody v krajine. Pre lokality, ktoré sú problematické z hľadiska vysokej hladiny podzemnej vody je nutné vyhotoviť zrážkové odtokové štúdie pred začatím urbanizácie lokality. Do projektov je tak potrebné plánovať retenčné a detenčné nádrže, poldre, zelené pásy a pod.

Riešenie a vyhodnotenie: V rámci navrhovaného strategického dokumentu sú navrhované opatrenia, ktoré majú zabezpečiť zmiernenie dopadov zmeny klímy a ktoré sa týkajú napr. zadržiavania vody v krajine, zelene a iných prvkov modro-zelenej infraštruktúry. Uvedené sú v kapitole C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie. správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie.

2.2.11 Vyhodnotiť súlad územnoplánovacej dokumentácie s platným ÚPN-VÚC Žilinského samosprávneho kraja vrátane jeho zmien a doplnkov a ďalšími strategickými dokumentami. Rešpektovať záväznú časť ÚPN ŽSK. (Navrhovať nové rozvojové lokality v nadväznosti na zastavané územie obce, nevytvárať, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia.).

Riešenie a vyhodnotenie: Navrhovaný strategický dokument je v súlade s platným ÚPN-VÚC Žilinského samosprávneho kraja vrátane jeho zmien a doplnkov a ďalšími strategickými dokumentmi a rešpektuje záväznú časť ÚPN ŽSK. Celkovo možno konštatovať, že rozvojové plochy sú navrhované v nadväznosti na zastavané územie obce, resp. jej osád alebo v štruktúre typu kopaničiarskeho osídlenia a rešpektujú prírodné a historické danosti územia.

2.2.12 Vyhodnotiť vplyv navrhovaných plôch (najmä priemyselných) na jednotlivé zložky životného prostredia a zachovanie zdravia obyvateľstva a navrhnúť opatrenia regulatív na ich maximálnu elimináciu. Navrhnúť opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia výsadbou zelene.

Riešenie a vyhodnotenie: Vyhodnotenie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu je uvedené v kapitole C.III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie a to aj včítane navrhovaných priemyselných plôch a návrh opatrení a regulatív na ich maximálnu elimináciu vplyvov navrhovaného strategického dokumentu včítane opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia výsadbou zelene je uvedené v kapitole C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.

2.2.13 Vyhodnotiť vhodnosť umiestnenia obytných plôch vzhľadom k znečisteniu ovzdušia z priemyslu a dopravy (imisná štúdia) a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom. Je potrebné vyhodnotiť kumulatívne vplyvy na obytné súbory.

Riešenie a vyhodnotenie: Vyhodnotenie vhodnosti umiestnenia obytných plôch vzhľadom k znečisteniu ovzdušia z priemyslu a dopravy je uvedené v kapitole C.III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie, pričom imisná štúdia nebola vypracovaná, keďže z navrhovanej územnoplánovacej dokumentácie nie sú zrejmé parametre navrhovaných ZZO a ich presné umiestnenie, ako ani presné umiestnenie navrhovanej výstavby včítane prvkov dopravnej infraštruktúry a takto spracovaná imisná štúdia by nemala relevantnú výpovednú hodnotu. V rámci navrhovaného strategického dokumentu sú dodržané pásma hygienickej ochrany pred hlukom, pričom overenie tohto tvrdenia bude v rámci povoľovania činností podľa osobitných predpisov, pre ktoré dáva rámec navrhovaný strategický dokument a to formou vibroakustickej štúdie, keď budú známe charakteristiky všetkých relevantných zdrojov hluku v predmetnom území a ich umiestnenie, ako aj

lokalizácia a charakteristika chránených priestorov. Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov na obytné súbory je súčasťou hodnotenia uvedeného v kapitole C.III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.